Euroopa Liidu
Teataja

C 252

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

61. aastakäik

18. juuli 2018

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016–2017

1.–2. veebruari 2017. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 397, 23.11.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

13.–16. veebruari 2017. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 407, 30.11.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I *Resolutsioonid, soovitused ja arvamused*

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Neljapäev, 2. veebruar 2017

2018/C 252/01 Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon head juhtimistava, kättesaadavust ja ausameelsust hõlmava integreeritud lähenemisviisi kohta spordipoliitikale (2016/2143(INI)) 2

2018/C 252/02 Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile lapsendamiste piiriüleste aspektide kohta (2015/2086(INL)) 14

2018/C 252/03 Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi resolutsioon õigusriigi kriisi kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja Gabonis (2017/2510(RSP)) 26

ET

2018/C 252/04 Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1288/2013 (millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ) rakendamise kohta (2015/2327(INI)) 31

Teisipäev, 14. veebruar 2017

2018/C 252/05 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE) – 2016/2230(INI)) 48

2018/C 252/06 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni eksperdirühmade registri ja koosseisu kontrollimise kohta (2015/2319(INI)) 52

2018/C 252/07 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon rikkumisest teatajate rolli kohta ELi finantshuvide kaitsmisel (2016/2055(INI)) 56

2018/C 252/08 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa arengukonsensuse läbivaatamise kohta (2016/2094(INI)) 62

2018/C 252/09 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta (2016/2100(INI)) 78

2018/C 252/10 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse edendamise kohta vaimse tervise ja kliiniliste uuringute alal (2016/2096(INI)) 99

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

2018/C 252/11 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE) – 2016/2231(INI)) 113

2018/C 252/12 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni 2016. aasta Albaania aruande kohta (2016/2312(INI)) 122

2018/C 252/13 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni 2016. aasta Bosnia ja Hertsegoviina aruande kohta (2016/2313(INI)) 129

2018/C 252/14 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2017. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2016/2306(INI)) 138

2018/C 252/15 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2017. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2016/2307(INI)) 148

2018/C 252/16 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon, mis käsitleb aastaaruannet ühtse turu juhtimise kohta 2017. aasta Euroopa poolaasta raames (2016/2248(INI)) 164

2018/C 252/17 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon pangandusliidu kohta – 2016. aasta aruanne (2016/2247(INI)) 171

2018/C 252/18 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kohta (2016/2903(RSP)) 184

Neljapäev, 16. veebruar 2017

2018/C 252/19 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon inimõiguste ja demokraatia alase olukorra kohta Nicaraguas – Francisca Ramírezi juhtum (2017/2563(RSP)) 189

2018/C 252/20 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon hukkamiste kohta Kuveidis ja Bahreinis (2017/2564(RSP)) 192

2018/C 252/21 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Guatemala ja eelkõige inimõiguste kaitsjate olukorra kohta (2017/2565(RSP)) 196

2018/C 252/22 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses (2014/2248(INI)) 201

2018/C 252/23 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades (2014/2249(INI)) 215

2018/C 252/24 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon euroala eelarvesuutlikkuse kohta (2015/2344(INI)) 235

2018/C 252/25 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile robootikat käsitlevate tsiviilõiguse normide kohta (2015/2103(INL)) 239

2018/C 252/26 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa pilvandmetöötluse algatuse kohta (2016/2145(INI)) 258

2018/C 252/27 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse investeerimise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimise kohta: hinnang ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele (2016/2148(INI)) 273

2018/C 252/28 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa lennundusstrateegia kohta (2016/2062(INI)) 284

2018/C 252/29 Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning sellest ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele tuleneva mõju kohta (2016/3008(RSP)) 294

SOOVITUSED

Euroopa Parlament

Teisipäev, 14. veebruar 2017

2018/C 252/30 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärguks (2017/2001(INI)) 298

III *Ettevalmistavad aktid*

EUROOPA PARLAMENT

Neljapäev, 2. veebruar 2017

2018/C 252/31 P8_TA(2017)0014

ELi ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism, ja muudetakse määrust (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2015)0220 – C8-0131/2015 – 2015/0112(COD))

P8_TC1-COD(2015)0112

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism, ja määrust (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism 303

2018/C 252/32 P8_TA(2017)0015

Välispüügilaevastike jätkusuutlik majandamine ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (COM(2015)0636 – C8-0393/2015 – 2015/0289(COD))

P8_TC1-COD(2015)0289

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 306

2018/C 252/33 P8_TA(2017)0016

Kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud: Gruusia ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (Gruusia) (COM(2016)0142 – C8-0113/2016 – 2016/0075(COD))

P8_TC1-COD(2016)0075

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (Gruusia) 338

Teisipäev, 14. veebruar 2017

2018/C 252/34 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE)) 339

2018/C 252/35 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu, millega muudetakse otsust 2009/935/JSK seoses nende kolmandate riikide ja organisatsioonide loeteluga, kellega Europol sõlmib kokkulepped (15778/2016 – C8-0007/2017 – 2016/0823(CNS)) 340

2018/C 252/36 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu uue psühhoaktiivse aine 2-[[1-(tsükloheksüülmetüül)-1H-indool-3-karbonüül] amino]-3,3-dimetüülbutaanhappe metüülestri (MDMB-CHMICA) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (12356/2016 – C8-0405/2016 – 2016/0262(NLE)) 342

2018/C 252/37 Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Madalmaade taotlus – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail) (COM(2016)0742 – C8-0018/2017 – 2017/2014(BUD)) 343

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

2018/C 252/38 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) sõlmimise kohta (10975/2016 – C8-0438/2016 – 2016/0205(NLE)) 348

2018/C 252/39 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kanada vahelise strateegilise partnerluse lepingu liidu nimel sõlmimist (14765/2016 – C8-0508/2016 – 2016/0373(NLE)) 349

2018/C 252/40 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE)) 350

2018/C 252/41 Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu sõlmida Euroopa Liidu nimel 2015. aasta protokoll, millega muudetakse tsiviilõhusõidukitega kauplemise lepingu lisa (11018/2016 – C8-0391/2016 – 2016/0202(NLE)) 351

2018/C 252/42 Euroopa Parlamendi 15. veebruaril 2017. aastal vastu võetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja investeeringuid, mis toetavad süsinikdioksiidiheite vähendamist (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD)) 352

Neljapäev, 16. veebruar 2017

2018/C 252/43 P8_TA(2017)0046

Terrorismivastane võitlus ***I

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (COM(2015)0625 – C8-0386/2015 – 2015/0281(COD))

P8_TC1-COD(2015)0281

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/… terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK 428

2018/C 252/44 P8_TA(2017)0047

Asjaomaste andmebaaside põhjal tehtava kontrolli tugevdamine välispiiridel ***I

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 seoses asjaomastes andmebaasides tehtavate kontrollide tugevdamisega välispiiridel (COM(2015)0670 – C8-0407/2015 – 2015/0307(COD))

P8_TC1-COD(2015)0307

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 seoses asjaomastes andmebaasides tehtava kontrolli tugevdamisega välispiiridel 431

Menetluste selgitus

*	Nõuandemenetlus
***	Nõusolekumenetlus
***I	Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
***II	Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
***III	Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas.*** Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016–2017

1.–2. veebruari 2017. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 397, 23.11.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

13.–16. veebruari 2017. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 407, 30.11.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Neljapäev, 2. veebruar 2017

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2017)0012

Integreeritud lähenemisviis spordipoliitikale: hea juhtimistava, kättesaadavus ja ausameelsus

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon head juhtimistava, kättesaadavust ja ausameelsust hõlmava integreeritud lähenemisviisi kohta spordipoliitikale (2016/2143(INI))

(2018/C 252/01)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 165, milles määratletakse ELi spordipoliitika eesmärgid,

— võttes arvesse komisjoni 18. jaanuari 2011. aasta teatist „Euroopa mõõtme arendamine spordis“ (COM(2011)0012),

— võttes arvesse ELi hea juhtimistava eksperdirühma 2013. aasta oktoobri aruannet „Principles of Good Governance in Sport in the EU“ („Spordivaldkonna hea juhtimistava põhimõtted ELis“),

— võttes arvesse rohujuure tasandi spordi kõrgetasemelise töörühma 2016. aasta juuni aruannet „Grassroots Sport – Shaping Europe“ („Rohujuure tasandi sport Euroopas“),

— võttes arvesse kõrgetasemelise töörühma 2016. aasta juuni aruannet spordidiplomaatia kohta,

— võttes arvesse programmi „Erasmus+“, mille eesmärk on tegeleda spordi ausameelsust ähvardavate piiriüleste ohtudega, edendada ja toetada head juhtimistava spordis, sportlaste topeltkarjääri ja vabatahtlikku tegevust spordis koos sotsiaalse kaasamise ja võrdsete võimalustega,

— võttes arvesse komisjoni valget raamatut spordi kohta (COM(2007)0391),

— võttes arvesse oma 11. juuni 2015. aasta resolutsiooni FIFA kõrgeid ametnikke puudutavate korruptsioonijuhtumite hiljutise paljastamise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu ning soovituste kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks ([2]),

([1]) ELT C 407, 4.11.2016, lk 81.
([2]) ELT C 208, 10.6.2016, lk 89.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

— võttes arvesse oma 10. septembri 2013. aasta resolutsiooni interneti hasartmängude kohta siseturul ([1]),

— võttes arvesse oma 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni võistluste tulemuste kokkuleppimise ja korruptsiooni kohta spordis ([2]),

— võttes arvesse oma 2. veebruari 2012. aasta resolutsiooni Euroopa mõõtme kohta spordis ([3]),

— võttes arvesse oma 8. mai 2008. aasta resolutsiooni spordi valge raamatu kohta ([4]),

— võttes arvesse oma 29. märtsi 2007. aasta resolutsiooni profijalgpalli tuleviku kohta Euroopas ([5]),

— võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni mängijate esindajate kohta spordis ([6]),

— võttes arvesse oma 21. novembri 2013. aasta resolutsiooni „Katar: võõrtöötajate olukord“ ([7]),

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni kultuuridevahelise dialoogi, kultuurilise mitmekesisuse ja hariduse rolli kohta ELi põhiväärtuste edendamisel ([8]),

— võttes arvesse nõukogu 31. mai 2016. aasta järeldusi eetika, läbipaistvuse ja hea juhtimistava tõhustamise kohta suurtel spordiüritustel,

— võttes arvesse nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldusi, mis käsitlevad rohujuure tasandi spordi rolli maksimeerimist valdkonnaüleste oskuste arendamisel, eelkõige noorte seas,

— võttes arvesse nõukogu 21. mai 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu spordialase töökava (2014–2017) kohta,

— võttes arvesse nõukogu 26. novembri 2013. aasta järeldusi spordi panuse kohta ELi majandusse ning eeskätt noorte töötuse vastasesse võitlusse ja sotsiaalsesse kaasatusse,

— võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2013. aasta soovitust tervist tugevdava kehalise aktiivsuse sektoritevahelise edendamise kohta;

— võttes arvesse nõukogu 18. novembri 2010. aasta järeldusi spordi rolli kohta aktiivse sotsiaalse kaasamise aluse ja edasiviijana ([9]),

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu 3. juuli 2016. aasta konventsiooni integreeritud lähenemisviisi kohta jalgpallivõistluste ja teiste spordisündmustega seotud ohutusele, julgeolekule ning teenustele,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu 18. septembri 2014. aasta spordivõistlustega manipuleerimise vastast konventsiooni,

---

([1]) ELT C 93, 9.3.2016, lk 42.
([2]) ELT C 36, 29.1.2016, lk 137.
([3]) ELT C 239 E, 20.8.2013, lk 46.
([4]) ELT C 271 E, 12.11.2009, lk 51.
([5]) ELT C 27 E, 31.1.2008, lk 232.
([6]) ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 99.
([7]) ELT C 436, 24.11.2016, lk 42.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0005.
([9]) ELT C 326, 3.12.2010, lk 5.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Kohtu ja Euroopa Liidu Üldkohtu ning komisjoni spordi, kihlvedude ja hasartmängudega seotud küsimustes tehtud otsuseid,

— võttes arvesse ülemaailmset säästva arengu tegevuskava aastani 2030,

— võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 6,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A8-0381/2016),

A. arvestades, et Lissaboni lepingu jõustumisega aastal 2009 omandas Euroopa Liit eripädevuse spordi alal, et töötada välja ja rakendada ELi kooskõlastatud spordipoliitikat, mida toetatakse eraldi eelarverealt, ning arendada spordivaldkonnas koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega, võttes arvesse spordi eripära ja austades sporti reguleerivate struktuuride sõltumatust;

B. arvestades, et spordil on oluline roll miljonite ELi kodanike elus, arvestades, et harrastus- ja profispordi näol ei ole küsimus ainult sportlikes võimetes, spordisaavutustes ja võitlustes, vaid need annavad ELi majandusse ja ühiskonda ka sotsiaalse, haridusliku, majandusliku, kultuurilise ja inimesi ühendava panuse, samuti toetavad need ELi strateegilisi eesmärke ja sotsiaalseid väärtusi;

C. arvestades, et sport on ELi majanduses oluline ja kiiresti kasvav sektor, mis annab väärtusliku panuse majanduskasvu, töökohade loomisse ja ühiskonda, muu hulgas kohalikul tasandil, kusjuures selle lisaväärtus ja tööhõivealane mõju ületavad keskmist kasvumäära; arvestades, et spordiga seotud tööhõive on olnud hinnanguliselt 3,51 % kogu ELi tööhõivest ja spordiga seotud kogulisandväärtus 294 miljardit eurot (2,98 % ELi kogulisandväärtusest);

D. arvestades, et sport ei ole mitte ainult kasvav majanduslik reaalsus, vaid ka sotsiaalne nähtus, mis annab olulise panuse Euroopa Liidu strateegilistesse eesmärkidesse ja sotsiaalsetesse väärtustesse, nagu sallivus, solidaarsus, heaolu, rahu, inimõiguste austamine ning rahvaste ja kultuuride vaheline mõistmine;

E. arvestades, et spordiga tegelemine aitab kaasa paremale elukvaliteedile, aitab ära hoida haigusi ning etendab olulist rolli isikliku arengu ja tervisliku seisundi tugevdamisel;

F. arvestades, et elukutseliste sportlaste puhul on oluline järgida töötaja põhiõigusi;

G. arvestades, et sport aitab kaasa ka inimeste lõimumisele ning ületab rassi, usu ja rahvuse piire;

H. arvestades, et spordieetika on äärmiselt oluline selleks, et edendada spordi usaldusväärsust ja köitvust;

I. arvestades, et spordil on eriline iseloom, mis põhineb vabatahtlikel struktuuridel, ning see on spordi hariduslike ja ühiskondlike funktsioonide eeltingimuseks;

J. arvestades, et hiljutised Euroopa ja rahvusvahelise tasandi spordi ja spordiorganisatsioonide korruptsiooniskandaalid on rikkunud spordi mainet ning toonud kaasa pahameele ja tõstatanud küsimusi seoses vajadusega viia läbi spordi juhtorganite ja spordiorganisatsioonide tõeline ja struktuurne reform, võttes samal ajal arvesse suuri erinevusi Euroopa riikide spordistruktuuride vahel ja seda, et spordiorganisatsioonid on oma olemuselt suuresti isereguleeruvad;

K. arvestades, et profisport ja rohujuure tasandi sport on keskse tähtsusega ülemaailmses rahu, inimõiguste austamise ja solidaarsuse edendamises, need toovad ühiskonnale majanduslikku ja tervisealast kasu ning neil on märkimisväärne osatähtsus hariduslike ja kultuuriliste põhiväärtuste esile toomises, samuti sotsiaalse kaasatuse edendamisel;

L. arvestades, et hea juhtimistava spordis peaks austama spordi sobivat reguleerimist läbi tulemusliku, läbipaistva, eetilise, demokraatliku ja kaasava juhtimise, protsesside ja struktuuride koos sidusrühmade osalemisega;

M. arvestades, et spordiorganisatsioonid vastutavad kõrgete juhtimis- ja ausameelsusnormide tagamise eest ning nad peaksid neid norme veelgi kergitama ja neid igas olukorras järgima, et taastada kodanike usaldus ja suurendada üldsuse usaldust spordi positiivse väärtuse vastu;

N. arvestades, et tasakaalustatud poliitika, mille eesmärk on suurendada rahalist läbipaistvust, stabiilsust ja usaldusväärsust spordis, aitavad parandada finants- ja juhtimisstandardeid;

O. arvestades, et Euroopa organiseeritud spordimudel põhineb territoriaalsuse ja riiklikkuse põhimõttel, mille kohaselt on ühe spordiala kohta üks alaliit, ning tipp- ja rohujuure tasandi spordi vahelistel solidaarsusmehhanismidel, nagu ka kõrgemasse või madalamasse liigasse üleviimisel, avatud võistlustel ja raha ümberjaotamisel;

P. arvestades, et on eriti tähtis tunnustada põhimõtet, mille kohaselt iga spordiala kohta on üks alaliit, see lähtub spordi sotsiaalsest tähtsusest ning on parim viis, kuidas kaitsta spordi huve ja seda kasu, mida sport toob ühiskonnale;

Q. arvestades, et kõigil sidusrühmadel on õigus ja vajadus nõuda, et võistlemine ja võitja selgitamine igal spordivõistlusel toimuks kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud mängureeglitega;

R. arvestades, et sporditribunalidel on keskne roll selles, et tagada mängureeglite universaalsus, õigus õiglasele kohtupidamisele spordiga seotud vaidluste puhul ning hea juhtimistava, kuna sporditribunalid kujutavad endast kõige sobivamat spordivaidluste lahendamise viisi kooskõlas peamiste ELi menetluslike õigustega;

S. arvestades, et spordisektoris ja sellega seotud organisatsioonides ringleva raha suurenemine on tekitanud nõudluse parema juhtimistava ja läbipaistvuse järele; arvestades, et spordis kui majandustegevuses on esinenud mitmeid võistluste tulemuste kokkuleppimise skandaale, mis on hõlmanud ka mitmeid muid kuritegusid ja ebaseaduslikke tegevusi, nagu rahapesu, korruptsioon ja altkäemaks;

T. arvestades, et kasvav dopingu kasutamine ohustab jätkuvalt spordi ausameelsust ja mainet, sest see rikub spordi eetilisi väärtusi ja põhimõtteid, nagu aus mäng, arvestades, et dopingu kasutamine ohustab tõsiselt asjaomaste sportlaste tervist ja toob sageli kaasa rasked ja pöördumatud kahjustused, ning arvestades, et dopinguvastane võitlus on küsimus, mis pakub üldist huvi ja hõlmab rahvatervist;

U. arvestades, et vägivald, huligaansus ja isikute rühma või sellise rühma liikme diskrimineerimine, olgu harrastus- või profispordis, määrib spordi mainet ning vähendab pealtvaatajate huvi võistlusi vaatama tulla;

V. arvestades, et spordi edendamine vaimse või füüsilise puudega inimeste jaoks peaks olema tähtis prioriteet Euroopa, riiklikul ja kohalikul tasandil;

W. arvestades, et naiste osalemist ja nähtavust spordis ning spordivõistlustel on vaja suurendada;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

X. arvestades, et sportlased, eelkõige alaealised, on üha suurema majandusliku surve all ning neid koheldakse nagu kaupa ning seetõttu tuleb neid kaitsta väärkohtlemise, vägivalla ja diskrimineerimise kõigi vormide eest, mis võivad nende spordis osalemise käigus esineda;

Y. arvestades, et Euroopas on meeskonnaspordis levimas muret tekitav suundumus, mille kohaselt kuuluvad mängija õigused kolmandale osapoolele – see tähendab, et mängijad, kes on sageli väga noored, kuuluvad osaliselt või täielikult erainvestoritele ning neil ei ole enam võimalik ise oma karjääri üle otsustada;

Z. arvestades, et agentidega ja mängijate üleviimisega seotud halvad tavad on toonud kaasa rahapesujuhtumeid, pettust ja alaealiste ärakasutamist,

AA. arvestades, et rohujuure tasandi sport pakub võimalusi võidelda diskrimineerimise vastu, edendada sotsiaalset kaasamist ja integratsiooni ning aidata oluliselt kaasa valdkonnaüleste oskuste arendamisele;

AB. arvestades, et üha rohkem klubisid toetub oma meeskondade komplekteerimisel peamiselt üleminekuturule, kuigi nad peaksid rohkem tähelepanu pöörama mängijate koolitamisele;

AC. arvestades, et sport on igaühe põhiõigus ja igaühel peaksid olema võrdsed õigused tegeleda kehalise aktiivsuse ja spordiga;

AD. arvestades, et kehaline aktiivsus üldiselt ei suurene, vaatamata sellele, on olemas kindlad tõendid selle kohta, et see parandab inimeste tervist, sh vaimset tervist, ja heaolu, tänu millele saavad liikmesriigid märkimisväärselt kokku hoida avaliku sektori kulutusi tervishoiule, ning vaatamata sellele, et üha enam tegeletakse harrastusspordiga, näiteks jooksmisega, mis toimub ka väljaspool organiseeritud struktuure;

AE. arvestades, et spordisündmused ja -üritused ning eriti rahvusvahelised spordi suursündmused näitavad spordi kasulikkust ning neil on positiivne sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnamõju;

AF. arvestades, et rahvusmeeskonnad etendavad olulist rolli mitte ainult tugevdades rahvuslikku identiteeti ja inspireerides noori sportlasi jõudma parimale sportlikule tasemele, vaid ka edendades solidaarsust rohujuure tasandi spordiga;

AG. arvestades, et sportlaste haridustee jätkamine ja kutseõpe on äärmiselt tähtsad, et valmistada neid ette spordijärgseks karjääriks;

AH. arvestades, et noorte andekate sportlaste koolitusse ja haridusse investeerimine ja selle edendamine kohalikul tasandil on väga oluline spordi pikaajalise arengu ja ühiskondliku rolli seisukohast;

AI. arvestades, et vabatahtlikud töötajad on organiseeritud spordi tugisammas, mis tagab sporditegevuste arendamise ja kättesaadavuse, eelkõige rohujuure tasandil; arvestades ka, et see pakub noortele suurepärast koolituse ja mitteformaalse hariduse võimalust, seda ka rahvusvahelisel tasandil ning seoses koostöö- ja arenguprogrammidega EList väljapoole jäävatel aladel, kus on vaja tugevdada dialoogi ja toetada ELi välispoliitikat;

AJ. arvestades, et sport selle kõige laiemas mõttes kujutab endast kogukonna väärtussüsteemi ja et need väärtused moodustavad aluse üksteisemõistmiseks, mis ületab kultuuri- ja keelebarjääre; arvestades, et sport võib aidata ja sporti tuleks pidada võimaluseks tugevdada dialoogi ja solidaarsust kolmandate riikidega, edendada kõikjal maailmas peamiste inimõiguste ja vabaduste kaitsmist ning toetada ELi välispoliitikat;

AK. arvestades, et spordiorganisatsioonide intellektuaalomandi õiguste rikkumised, sh digitaalpiraatlus ja eelkõige litsentseerimata spordisündmuste otseülekanded, tekitavad tõsist muret spordi pikaajalise rahastamise jaoks kõikidel tasanditel;

AL. arvestades, et kõigil spordisündmustel peab olema tagatud ajakirjandusvabadus;

AM. arvestades, et sport võib aidata kaasa Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide täitmisele;

Ausameelsus ja hea juhtimistava spordis

1. kordab, et korruptsiooni vastu võitlemine spordis nõuab rahvusvahelisi jõupingutusi ja koostööd kõigi sidusrühmadega, sealhulgas avaliku sektori asutuste, õiguskaitseasutuste, sporditööstuse, sportlaste ja toetajatega;

2. kutsub rahvusvahelisi, Euroopa ja riiklikke spordiorganisatsioone üles pühenduma heale juhtimistavale, arendama läbipaistvuskultuuri ning jätkusuutlikku rahastamist, muutes avalikult kättesaadavaks finants- ja tegevusaruanded, sh tippjuhtide tasud ning ametiaja piirangud;

3. on arvamusel, et läbipaistvuskultuuri arendamist tuleb täiendada spordi juhtorganite volituste suurema lahususega, äri- ja heategevuse parema eraldamisega ning parema sisemise eneseregulatsiooni korraga, et ennetada, avastada ja uurida spordiga seotud kuritegusid ja ebaseaduslikku tegevust spordiorganisatsioonides ning määrata nende eest karistusi;

4. tuletab meelde, et hea juhtimistava, mis peaks olema ELi järgmise spordialase töökava prioriteet, peab olema spordiorganisatsioonide sõltumatuse üks tingimusi kooskõlas läbipaistvuse, aruandekohustuse, võrdsete võimaluste, sotsiaalse kaasatuse ja demokraatia põhimõtetega, mis hõlmab ka sidusrühmade asjakohast kaasamist;

5. rõhutab vajadust rakendada korruptsiooni ja muud liiki kuritegude puhul spordis nulltolerantsi poliitikat;

6. rõhutab, et hea juhtimistava põhimõtte rakendamine spordis on koos seire, järelevalve ja asjakohaste õiguslike vahenditega tähtis tegur korruptsiooni ja muude ametiseisundi kuritarvitamise viiside väljajuurimisel;

7. kutsub komisjoni, liikmesriike, spordiorganisatsioone ja kandidatuuri ülesseadmise üksusi üles tagama, et suurürituste korraldamiseks kandideerimine toimuks kooskõlas hea juhtumistava standarditega, peamiste inimõiguste ja töötajate õigustega ning demokraatia põhimõttega, et tagada positiivne sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnaalane mõju kohalikele kogukondadele, austades samal ajal mitmekesisust ja traditsioone, et tagada spordi püsiv pärand ja usaldusväärsus;

8. on seisukohal, et riigid, kes kandideerivad spordiürituste korraldajateks või korraldavad neid, peavad nendel spordiüritustel rakendama sotsiaalselt, keskkonnaalaselt ja majanduslikult vastutustundlikku planeerimist, korraldamist, elluviimist, osalemist ja järelmeetmeid; palub spordiorganisatsioonidel ja riikidel, kes korraldavad spordiüritusi, vältida soovimatuid muutusi kohalike elanike elukeskkonnas, sh kohalike elanike ümberasustamist;

9. kutsub komisjoni üles looma kohustuste loetelu ja uurima võimalusi spordivaldkonnas hea juhtimistava ja ausameelsuse käitumisjuhendi koostamiseks; on seisukohal, et spordiorganisatsioonid peaksid kehtestama läbipaistvuse eeskirjad, eetikanormid, käitumisjuhendid oma järelevalveorganite, täitevkomiteede ja liikmete jaoks ning tegevuspõhimõtted ja tavad, et tagada sõltumatus ja kehtestatud eeskirjade järgimine; on lisaks veendunud, et valitsuste, spordiorganisatsioonide ja ELi vahelise koostöö uute vahendite otsimine aitab lahendada spordivaldkonna praeguseid probleeme;

10. nõuab, et liikmesriigid seaksid spordi avaliku sektori poolse rahastamise tingimuseks kehtivate ja avalikult kättesaadavate juhtimise, järelevalve ja aruandluse miinimumstandardite järgimise;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

11. usub, et spordi parem juhtimistava ja usaldusväärsus eeldab kõigi asjaomaste sidusrühmade mõtteviisi muutumist; toetab spordiorganisatsioonide ja muude sidusrühmade initsiatiive, mille eesmärk on parandada spordis juhtimisstandardeid ning edendada dialoogi ja koostööd kohalike ja riiklike ametiasutustega;

12. kutsub spordiorganisatsioone üles esitama 2018. aastaks konkreetsed ettepanekud spordiorganisatsioonide, spordi juhtorganite ja nende liikmeteks olevate alaliitude heade juhtimisstandardite parandamiseks ning neid korrakohaselt rakendama ning tulemusi avaldama; rõhutab, et nõuetekohane järelevalve on siin hädavajalik;

13. kutsub liikmesriike üles käsitlema võistluste tulemuste kokkuleppimist eraldi kuriteoliigina ning tagama, et mis tahes kuritegevuse, näiteks tulemuste kokkuleppimise ja spordikorruptsiooni suhtes kohaldatakse kohtumenetlust ja asjakohaseid karistusi, juhul kui seda veel ei tehtud, sest tulemuste kokkuleppimine ja spordivõistlustega manipuleerimine rikub spordieetikat ja ausameelsust ning spordiorganisatsioonid juba kohaldavad nende nähtuste suhtes sanktsioone;

14. toonitab, et võistluste tulemuste kokkuleppimise rahvusvaheliste juhtumite uurimisega seotud probleemid nõuavad piiriülest teabejagamist ning koostööd spordiorganisatsioonide, riigiasutuste ja kihlveokorraldajate vahel riiklike platvormide raames, et võistluste tulemuste kokkuleppimise juhtumeid tuvastada, neid uurida ning esitada nende puhul süüdistusi; palub liikmesriikidel juhul, kui nad seda veel teinud ei ole, kaaluda spetsialiseerunud prokuratuuride kasutamist, mille peamine ülesanne oleks spordipettuste uurimine; tuletab meelde, et neljanda rahapesuvastase direktiiviga kehtestatakse hasartmängupakkujatele nõue suurte tehingute taustakontrolli tegemiseks;

15. nõuab, et nõukogu leiaks lahenduse, mis võimaldaks ELil ja liikmesriikidel allkirjastada ja ratifitseerida Euroopa Nõukogu spordivõistlustega manipuleerimise vastase konventsiooni, et seda täielikult rakendada, ning nõuab, et komisjon toetaks ja hõlbustaks seda protsessi ning tagaks tõhusad järelmeetmed;

16. tuletab komisjonile meelde tema lubadust anda välja soovitus parimate tavade vahetamise kohta kihlvedudega seotud matšide manipuleerimise ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas ning nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks viivitamata nimetatud soovituse;

17. kutsub komisjoni üles tugevdama institutsioonidevahelisi suhteid Euroopa Nõukoguga ning seejärel koostama koordineeritud rakenduskavad, mis tagavad vahendite kõige tulemuslikuma kasutamise;

18. toetab ja soovitab korraldada täiendavaid ennetus-, haridus- ja teavituskampaaniaid ning teabeprogramme, et anda sportlastele, treeneritele, ametnikele ja kõigile asjaomastele sidusrühmadele kõikidel tasanditel nõu võistluste tulemuste kokkuleppimise, dopingu ja muude ausameelsusega seotud ohtude kohta, muu hulgas selle kohta, milliste riskidega nad võivad kokku puutuda ning mil viisil saavad nad teavitada kahtlust äratavatest tegevustest; palub komisjonil ja liikmesriikidel teha ettepanekuid konkreetsete meetmete kohta, mida järgmisesse ELi töökavasse lisada, nt katseprogrammide ja -projektide kohta, mille eesmärk on tagada, et noored saaksid võimalikult varasest east kodanikuharidust spordi kohta;

19. kutsub komisjoni üles jätkama dopinguvastaste projektide toetamist programmi „Erasmus+“ kaudu, hinnates samal ajal selle mõju ja tagades, et see täiendab kasulikul viisil olemasolevaid dopinguvastase võitluse rahastamisskeeme;

20. kutsub komisjoni üles toetama programmi „Erasmus+“ kaudu spordijuhtimise projektide head juhtimistava;

21. kutsub liikmesriike üles toetama dopingukontrolli ja riiklikke testimisprogramme ning õigusakte, mis võimaldavad koordineerimist ja teabevahetust riigiasutuste, spordiorganisatsioonide ning dopinguvastaste asutuste vahel; palub liikmesriikidel võimaldada dopinguvastastel asutustel luua ulatuslikud dopingu järelevalveprogrammid ning töödelda ja vahetada andmeid kooskõlas praeguste ja tulevaste ELi andmekaitse-eeskirjadega;

22. tunnistab Maailma Dopinguvastase Agentuuri (WADA) tähtsust dopinguvastaste meetmete ja eeskirjade seires ja koordineerimises kõikjal maailmas; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema tihedat koostööd WADA, UNESCO ja Euroopa Nõukoguga, et takistada dopingu kasutamist ja võidelda selle vastu tulemuslikumalt, tugevdades maailma dopinguvastase koodeksi (WADAC) juriidilisi ja poliitilisi kohustusi; palub ELil ergutada teabe ja parimate tavade vahetamist tervise- ja ennetuspoliitika kohta ülemaailmses dopinguvastases võitluses;

23. kutsub komisjoni ja nõukogu üles julgustama ja edendama läbirääkimisi kokkulepete üle riikide vahel, kes lubavad teiste riikide nõuetekohaselt volitatud dopingukontrolli tegevatel meeskondadel teste läbi viia, austades sportlaste põhiõigusi, kooskõlas spordis dopingu kasutamise vastase rahvusvahelise konventsiooniga;

24. on seisukohal, et doping on kasvav probleem ka harrastusspordis, kus on vajadus teabe- ja hariduskampaaniate ja kogenud ning professionaalsete instruktorite ja treenerite järele, et aidata edendada tervislikku käitumist seoses dopinguga;

25. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema tihedat koostööd WADA ning Euroopa Nõukoguga, et määratleda poliitika rikkumisest teatajate kaitseks;

26. julgustab spordiorganisatsioone ja riigi avaliku sektori asutusi looma koordineeritud dopinguvastaseid süsteeme piiriüleseks seireks ning võtma konkreetseid meetmeid sooritusvõimet parandavate lisandite ebaseadusliku tootmise ja nendega kauplemise vastu spordimaailmas;

27. väljendab heameelt Euroopa Nõukogu uue konventsiooni üle integreeritud ohutuse, turvalisuse ja teenuse käsitlusviisi kohta jalgpallivõistlustel ja muudel spordiüritustel ning nõuab, et liikmesriigid selle viivitamata allkirjastaksid ja ratifitseeriksid; kordab ettepanekut võtta kasutusele staadionikeeldude vastastikuse tunnustamise ja vastava teabevahetuse süsteem;

28. kutsub komisjoni üles uurima spordis esinevat vägivalda käsitleva teabe vahetamise viise olemasolevate võrgustike kaudu;

29. märgib, et terrorismioht nõuab uusi pingutusi, et tagada operatiivne ohutus ja julgeolek spordisündmustel;

30. rõhutab, et spordiasutused peaksid tagama sõltumatutele meediakanalitele kõigil spordiüritustel vajaliku juurdepääsu ning uudiste tootmise võimalused, et neil oleks võimalik täita spordiürituste ja spordi administreerimise tähtsa ja kriitilise vaatleja ülesannet;

31. mõistab teravalt hukka kõik spordis – nii väljakul kui ka väljaspool seda – esinevad diskrimineerimise ja vägivalla vormid ning rõhutab vajadust takistada sellist käitumist kõikidel tasanditel, tõhustada sellistest vahejuhtumitest teatamist ja nende üle teostatavat järelevalvet ning edendada põhiväärtusi, nagu austus, sõprus, tolerantsus ja aus mäng; on arvamusel, et hea juhtimistava kõrgeid standardeid järgivad spordiorganisatsioonid saavad paremini edendada spordi ühiskondlikku rolli ning võidelda rassismi, diskrimineerimise ja vägivalla vastu;

32. tuletab meelde vajadust võidelda spordiga seotud inimkaubanduse vastu, eelkõige lastega kauplemise vastu;

33. kiidab heaks eneseregulatsiooni praktikad, nagu ausa rahastamise algatus, kuna need edendavad majanduslikku ratsionaalsust ja finantsjuhtimise paremaid standardeid profispordis, keskendudes pikaajalisele plaanile lühiajalise asemel ning panustades seeläbi jätkusuutlikule ja tervislikule spordi arengule Euroopas; rõhutab, et ausa rahastamise algatus on edendanud parema finantsjuhtimise standardeid ja seda tuleks seetõttu rangelt kohaldada;

34. väljendab heameelt läbipaistvate ja jätkusuutlike investeeringute üle sporti ja spordiorganisatsioonidesse, tingimusel et need on allutatud rangele kontrollile ja avalikustamise nõudele ega kahjusta võistluste ega sportlaste ausust;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

35. peab omandimudelit, mille puhul klubiliikmed säilitavad kontrolli klubi üle (rakendades 50+1 reeglit), ELis heaks tavaks, ning kutsub liikmesriike, spordi juhtorganeid, riiklikke alaliite ja liigasid üles alustama konstruktiivset dialoogi ja teabevahetust selle mudeli teemal;

36. rõhutab, et sportlased ja eelkõige alaealised peavad olema kaitstud selliste kuritarvituste eest nagu mängija õiguste kuulumine kolmandale osapoolele, mis tekitab palju küsimusi ausameelsuse kohta ning üldisemaid eetilisi probleeme; toetab juhtorganite otsuseid keelata mängija õiguste kuulumine kolmandale osapoolele ning kutsub komisjoni üles kaaluma mängija õiguste kolmandale osapoolele kuulumise keelustamist ELi õigusega ning julgustama liikmesriike võtma sportlaste õiguste küsimuses lisameetmeid;

37. on seisukohal, et on vaja kohalike mängijate võimalusi edendavate eeskirjade ümberhindamist, et avardada andekate noormängijate võimalusi mängida oma klubide esindusmeeskonnas ja seega parandada konkurentsitasakaalu kõikjal Euroopas;

38. kutsub juhtorganeid ja riigi kõigi tasandite asutusi üles võtma kasutusele meetmeid, et tagada treeningklubidele kompensatsioon, et saavutada noorte mängijate treenimise ja värbamise soodustamise eesmärk kooskõlas Euroopa Kohtu 16. märtsil 2010. aastal Bernardi kohtuasjas tehtud otsusega;

39. kinnitab poolehoidu Euroopa organiseeritud spordimudelile, milles alaliitudel on keskne roll, juhul kui see mudel aitab tasakaalustada kõikide sidusrühmade – näiteks sportlaste, mängijate, klubide, liigade, liitude ja vabatahtlike – lahknevad huvid, kui otsustusprotsesse iseloomustavad nõuetekohased ja demokraatlikud esindatus- ja läbipaistvusmehhanismid ning avatud võitlused põhinevad sporditulemustel; nõuab suuremat finantssolidaarsust kõigil tasanditel;

40. väljendab heameelt iga-aastase ELi spordifoorumi üle, mis edendab dialoogi sidusrühmadega rahvusvahelistest ja Euroopa spordialaliitudest, olümpialiikumisest, Euroopa ja riigitasandi spordi katusorganisatsioonidest ja muudest spordiga seotud organisatsioonidest; juhib tähelepanu sellele, sidusrühmadega peetava dialoogi struktuuri, foorumi funktsioone ja arutelude järelmeetmeid tuleb veel täiustada;

41. tervitab komisjoni ja kõigi asjaomaste sidusrühmade püüdlusi edendada spordis sotsiaaldialoogi, mis on suurepärane võimalus pakkuda tasakaalu spordiinimeste põhi- ja tööõiguste ning spordi majandusliku olemuse vahel, kaasates arutellu ja lepingute sõlmimisse kõik sidusrühmad, sh sotsiaalpartnerid; mõistab, et läbipaistvuskultuuri arendamise kohustus on spordiorganisatsioonide kanda; nõuab, et EL edendaks aktiivselt elukutseliste sportlaste minimaalseid tööstandardeid kõikjal Euroopas;

42. kordab oma üleskutset luua spordiagentide maksete jaoks läbipaistvusregistrid, mida toetab tõhus järelevalvesüsteem, nt maksete kliiringukoda ja asjakohased karistused, kootöös asjaomaste ametiasutustega, et võidelda agentide ametiseisundi kuritarvitamise vastu; kordab oma nõudmist spordiagentide litsentseerimise ja registreerimise ning kvalifikatsiooni miinimumtaseme kehtestamise kohta; kutsub komisjoni üles võtma järelmeetmeid seoses oma uuringuga spordiagentide kohta Euroopa Liidus, võttes eelkõige arvesse järeldust, et agendid on tihti läbipaistmatute finantsvoogude keskmes, mis teeb nad ebaseadusliku tegevuse suhtes vastuvõtlikuks;

43. usub, et integreeritud lähenemine soolisele võrdõiguslikkusele spordis võib kaasa aidata stereotüüpide vältimisele ja luua positiivset sotsiaalset keskkonda kõigi jaoks; väljendab heameelt algatuste üle, mis edendavad soolist võrdõiguslikkust ja võrdset osalemist spordiga seotud otsuste tegemisel, võimaldavad naissportlastel ühitada oma pereelu ja elukutselise sportlase ning püüavad võidelda soolise palgalõhe ja auhinnarahade ebavõrdsuse vastu, samuti mis tahes stereotüüpide ja ahistamise vastu spordis; kutsub spordiorganisatsioone üles pöörama erilist tähelepanu soomõõtmele, edendades naiste osalemist spordis;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Spordi sotsiaalse kaasatuse ja sotsiaalne funktsioon ning kättesaadavus

44. usub, et sporti investeerimine aitab meil üles ehitada ühtseid ja kaasavaid ühiskondi, ületada tõkkeid ning võimaldada inimestel üksteist austada, rajades sidemeid kultuuride vahel ning ületades etnilisi ja sotsiaalseid lõhesid, ning edastada positiivset sõnumit ühiste väärtuste kohta, nagu vastastikune austus, tolerantsus, kaastunne, juhtimisoskus, võrdsed võimalused ja õigusriigi põhimõte;

45. väljendab heameelt riikideüleste spordiürituste üle, mida korraldatakse erinevates Euroopa riikides, kuivõrd need aitavad kaasa ELi peamiste ühiste väärtuste edendamisele, nagu pluralism, tolerantsus, õiglus, võrdsus ja solidaarsus; tuletab meelde, et sporditegevus ja -üritused edendavad turismi Euroopa suurtes ja väikestes linnades ning piirkondades;

46. rõhutab, kui tähtsad on valdkonnaülesed oskused, mis on omandatud spordi kaudu mitteformaalse ja informaalse õppimise raames, ning toob esile seose spordialase töölesobivuse, hariduse ja koolituse vahel;

47. rõhutab spordi rolli ebasoodsas olukorras rühmade kaasamisel ja integreerimisel; väljendab heameelt algatuste üle, mille eesmärk on anda pagulastest, rändajatest ja varjupaigataotlejatest sportlastele võimalus osaleda spordivõistlustel;

48. rõhutab, kui tähtsad on spordi abil saadav haridus ja spordi potentsiaal aidata sotsiaalselt haavatavaid noorukeid tagasi õigele teele; tunnistab rohujuure tasandi spordi rolli radikaliseerumise ennetamises ja selle vastases võitluses ning ergutab ja toetab sellega seotud algatusi; väljendab heameelt kahe katseprojekti üle, mille Euroopa Parlament on vastu võtnud: „Sport kui pagulaste integratsiooni- ja sotsiaalse kaasamise vahend“ ja „Radikaliseerumisohus noorukite seire ja juhendamine spordi abil“;

49. tuletab meelde, et noored Euroopa sportlased puutuvad sageli kokku oma spordikarjääri ning hariduse ja töö ühendamise probleemiga; tunnistab, et kõrgharidus ja kutseõpe on väga tähtsad sportlaste tulevase tööturule kaasamise maksimeerimiseks; toetab tulemuslike topeltkarjääri süsteemide kasutusele võtmist koos miinimumkvaliteedi nõuetega ning Euroopa topeltkarjääri programmide edenemise asjakohast seiret, samuti karjäärinõustamisteenuste pakkumist ülikoolide või kõrgharidusasutustega sõlmitud lepingute alusel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lihtsustama sportlaste piiriülest liikuvust, ühtlustama spordi- ja hariduskvalifikatsioonide tunnustamist, sh spordi teel omandatud mitteformaalse ja informaalse hariduse tunnustamist, ning tugevdama heade tavade vahetamist;

50. rõhutab vajadust tagada jätkusuutlik rahaline toetus ELi ja riikliku tasandi topeltkarjääri vahetusprogrammidele programmi „Erasmus+“ spordi peatüki kaudu ning edendada selles valdkonnas teadusuuringuid; kutsub liikmesriike üles edendama koostöös haridusasutustega sportlaste piiriülest vahetamist ja pakkuma juurdepääsu spordistipendiumidele;

51. toetab treenerite ja teiste teenuseosutajate (nagu füsioterapeudid ning topeltkarjääri nõustajad) mobiilsust ja heade tavade vahetamist, keskendudes kutsekvalifikatsioonide tunnustamisele ja tehnilistele uuendustele;

52. kutsub spordiorganisatsioone üles edendama koos liikmesriikidega treenerite miinimumnõudeid, mis hõlmavad kriminaalkaristuse olemasolu kontrolle, alaealiste ja haavatavas olukorras täiskasvanute kaitsmise valdkonnas koolitamist ning dopingu kasutamise ja võistlustulemuste kokkuleppimise ennetamist ja nende vastu võitlemist;

53. rõhutab, et WHO on tuvastanud kehalise aktiivsuse vähesuse ülemaailmse suremuse neljanda peamise riskitegurina, millel on oluline otsene ja kaudne sotsiaalne ning majanduslik mõju ja kulud liikmesriikidele; tunneb muret selle pärast, et vaatamata kehalise tegevuse propageerimiseks tehtud olulistele kulutustele ning vaatamata kehalise tegevuse puuduse märkimisväärsele mõjule üldisele tervisele, väheneb mõnes liikmesriigis kehalise aktiivsuse tase;

54. kutsub spordiorganisatsioone ja liikmesriike üles tegema koostööd nende treenerite tööalase konkurentsivõime ja liikuvuse toetamise valdkonnas, kes soovivad töötada kogu ELis, pühendudes nende pädevuste ja kvalifikatsioonide ning koolituse standardite kvaliteedi tagamisele;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

55. julgustab liikmesriike ja komisjoni tegema kehalisest aktiivsusest järgmise ELi spordialase töökavas poliitilist prioriteeti, eriti noorte inimeste ja haavatavate kogukondade jaoks sotsiaalselt puudustkannatavates piirkondades, kus füüsilises tegevuses osalemine on vähene;

56. kutsub rahvusvahelisi ja riiklikke alaliite ning muid hariduse pakkujaid üles tagama, et spordi ausameelsusega seotud küsimused on lisatud sporditreeneri kvalifikatsiooni õppekavasse;

57. rõhutab, et kehaline kasvatus on koolis laste jaoks oluline lähtepunkt, et õppida eluks vajalike oskusi, suhtumist, väärtusi, teadmisi ja arusaamist ning nautida elukestvat kehalist aktiivsust; tuletab meelde, et spordi tegemine ülikoolis ja vanemas eas on väga oluline tervisliku eluviisi säilitamisel ning sotsiaalse suhtluse edendamisel;

58. võtab arvesse asjaolu, et ELi rahvastik vananeb, mistõttu tuleks erilist tähelepanu pöörata positiivsele mõjule, mis kehalisel aktiivsusel võib olla eakate tervisele ja heaolule;

59. rõhutab asjaolu, et sporti ja kehalist aktiivsust tuleks kõikides poliitikavaldkondades paremini edendada; ergutab kohalikke ametiasutusi ja omavalitsusi edendama võrdset juurdepääsu kehalisele tegevusele; soovitab liikmesriikidel ja komisjonil julgustada kodanikke harrastama korrapärasemalt kehalist tegevust asjakohase tervishoiupoliitika ja programmide abil;

60. palub liikmesriikidel paremini edendada sporti sotsiaalselt tõrjutud rühmade seas ning inimeste seas, kes elavad sotsiaalselt puudustkannatavates piirkondades, kus spordiga tegeletakse sageli vähe, ning edendama koostööd selles valdkonnas tegutsevate vabaühenduste ja koolidega, eelkõige linnaplaneerimise ja spordirajatiste ehitamise puhul, et üldsuse ja eelkõige haavatavate rühmade vajadusi võetaks arvesse; kutsub liikmesriike üles tagama täielikku ja võrdset juurdepääsu avalikele spordirajatistele kõikides piirkondades ning edendama uute spordiklubide asutamist eelkõige maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras linnapiirkondades;

61. rõhutab, et puuetega inimestel peaks olema võrdne juurdepääs kõigile spordirajatistele ning transpordile ja muudele rajatistele – ja ka pädevatele tugitöötajatele –, mida selleks vaja on, ning nõuab kõigi spordiga seotud komponentide integreerimist kooskõlas põhimõttega, et spordirajatised peavad olema kõigile juurdepääsetavad; nõuab, et liikmesriigid rakendaksid koolides ja ülikoolides puuetega inimeste jaoks kaasavaid spordiprogramme, muu hulgas pakkudes spetsiaalselt koolitatud treenereid ja kohandatud kehalise tegevuse programme, alustades kooli madalamatest astmetest, et puuetega õpilased ja üliõpilased saaksid osaleda kehalise kasvatuse tundides ja õppekavavälises sporditegevuses;

62. tunnistab rahvusvaheliste paraolümpiamängude väga tähtsat rolli teadlikkuse tõstmisel, diskrimineerimise vastu võitlemisel ning puuetega inimeste jaoks spordile juurdepääsu edendamisel; palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi puuetega inimeste sporditegevustesse kaasamiseks ning suurendada paraolümpiamängude ja muude puuetega sportlasi hõlmavate võistluste avalikku nähtavust meedias ning ja nende võistluste ülekandmist;

63. kutsub liikmesriike ning komisjoni üles tagama laste spordikeskkonna ohutuse;

64. tervitab algatusi, mis on tehtud selleks, et edendada kaasatust, ausust ja juurdepääsetavust spordis uute tehnoloogiate ja uuenduste kasutamise teel;

65. väljendab heameelt eduka Euroopa spordinädala üle, mille eesmärk on edendada sporti, kehalist tegevust ja tervislikumat eluviisi kõigi jaoks kõikjal Euroopas, sõltumata vanusest, taustast või füüsilisest vormist, ning kutsub kõiki ELi institutsioone ja liikmesriike üles selles algatuses osalema ja seda veelgi edendama, tagades samal ajal, et see oleks kättesaadav võimalikult laiale publikule, eelkõige koolides;

66. on seisukohal, et traditsioonilised spordialad on Euroopa kultuuripärandi osa;

67. väljendab heameelt spordi eripära käsitleva komisjoni uuringu üle; kutsub komisjoni ja spordiorganisatsioone üles kaaluma edasisi samme spordi eripära arendamisel;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

68. rõhutab, et rahastamine on oluline ELi poliitiline vahend, mida kasutatakse ELi spordimeetmete peamiste valdkondade parandamiseks; kutsub komisjoni üles eraldama programmi „Erasmus+“ raames spordile rohkem vahendeid, keskendudes rohujuure tasandi spordile ja haridusele, ning suurendama selle nähtavust ja ligipääsetavust, et tõhustada spordi integreerimist teistesse rahastamisprogrammidesse nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid või tervishoiuprogramm; nõuab paremat suhtlust komisjoni ja liikmesriikide vahel, et neid vahendeid oleks võimalik tulemuslikumalt kasutada ning et minimeerida halduskoormust rohujuure tasandi spordiorganisatsioonide jaoks;

69. ergutab liikmesriike ja komisjoni toetama meetmeid ja programme, mis edendavad liikuvust, osalemist, haridust, oskuste arendamist ja vabatahtlike koolitamist spordi valdkonnas, samuti nende töö tunnustamist; soovitab vahetada vabatahtliku töö parimaid tavasid, andes panuse spordiga tegelemise ja spordikultuuri edendamisse, muu hulgas programmis „Erasmus+“ ette nähtud vahendite abil;

70. palub komisjonil avaldada suunised riigiabieeskirjade kohaldamise kohta spordivaldkonnas, võttes arvesse spordi sotsiaalseid, kultuurilisi ja hariduslikke eesmärke, et luua suurem õiguskindlus; on sellega seoses seisukohal, et ühtegi spordiorganisatsiooni – eelkõige rohujuure tasandi spordiorganisatsioone – ei tohi diskrimineerida, kui nad taotlevad avaliku sektori rahastamist riiklikul ja kohalikul tasandil;

71. peab äärmiselt oluliseks, et finantssolidaarsuse mehhanismidega spordi valdkonnas loodaks vajalik side elukutselise ja harrastusspordi vahele; väljendab sellega seoses heameelt riiklike loteriide panuse üle rohujuure tasandi sporti ning kutsub liikmesriike üles kehtestama litsentseeritud kihlvedude korraldajatele kohustust anda õiglast rahalist toetust rohujuure tasandi spordile ja projektidele, mis on mõeldud spordile juurdepääsu parandamiseks, et tagada nende jätkusuutlikkus, läbipaistvus ja jälgitavus ning täiendada rahalist toetust, mida saadakse meedia- ja ringhäälinguõiguste müügist;

72. on seisukohal, et teleülekannete õiguste müük tsentraliseeritud, eksklusiivsel ja territoriaalsel alusel ning tulude õiglane jagamine on äärmiselt oluline spordi jätkusuutlikuks toetamiseks kõigil tasanditel ning võrdsete tingimuste tagamiseks;

73. rõhutab, et intellektuaalomandi õiguste rikkumine spordis ohustab selle pikaajalist rahastamist;

74. soovitab liikmesriikidel kehtestada ja kasutada aktiivselt maksusüsteeme, et toetada käibemaksuvabastust, muid maksuvabastusi ja muud liiki rahalisi stiimuleid rohujuure tasandi spordi jaoks; tunnistab, et riigiabi eeskirju ei tohiks sellise toetuse suhtes kohaldada;

75. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles eraldama rohkem vahendeid avalike spordiväljakute ja mänguväljakute avamiseks, et parandada juurdepääsu rohujuure tasandi spordile;

76. on seisukohal, et jätkusuutlikkus ja keskkonnakaitse peaksid olema spordisündmuste oluline osa ning et spordi sidusrühmad peaksid andma panuse 2030. aasta ülemaailmse tegevuskava säästva arengu eesmärkide saavutamisse;

77. ergutab liikmesriikide olümpiakomiteesid ja spordialaliite rahvusvaheliste spordiürituste puhul võtma kasutusele ja kasutama ELi lippu ja sümbolit koos oma riigi lipu ja sümboliga;

78. rõhutab, et sport on võimas tegur kohaliku, riikliku ja isegi Euroopa tasandi ühtekuuluvustunde loomisel ja tugevdamisel;

79. rõhutab, kui tähtis on profispordiklubide omandi täielik läbipaistvus;

o

o o

80. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa, rahvusvahelistele ning riikide spordialaliitudele ja -liigadele.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TA(2017)0013

Lapsendamiste piiriülesed aspektid

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile lapsendamiste piiriüleste aspektide kohta (2015/2086(INL))

(2018/C 252/02)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 225,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 67 lõiget 4 ja artikli 81 lõiget 3,

— võttes arvesse 20. novembril 1989. aastal vastu võetud ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 7, 21 ja 35,

— võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni laste müüki, lasteprostitutsiooni ja -pornograafiat käsitleva 25. mai 2000. aasta fakultatiivprotokolli artiklit 2,

— võttes arvesse 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete Viini konventsiooni,

— võttes arvesse 29. mail 1993. aastal Haagis alla kirjutatud riikidevahelises lapsendamises laste kaitseks tehtava koostöö konventsiooni,

— võttes arvesse inimõiguste voliniku 28. aprillil 2011. aastal avaldatud aruteludokumenti teemal „Lapsendamine ja lapsed: inimõiguste aspekt“,

— võttes arvesse kodukorra artikleid 46 ja 52,

— võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja petitsioonikomisjoni arvamust (A8-0370/2016),

Lapsendamiste ühised miinimumnõuded

A. arvestades, et lapsendamise valdkonnas on oluline, et kõik otsused tehakse vastavalt lapse parimate huvide ja mittediskrimineerimise põhimõtetele ja lapse põhiõigusi austades;

B. arvestades, et lapsendamise eesmärk ei ole anda täiskasvanule õigust lapsele, vaid anda lapsele stabiilne, armastav ja hooliv keskkond, kus ta saab harmooniliselt kasvada ja areneda;

C. arvestades, et lapsendamismenetlus puudutab lapsi, kes lapsendamistaotluse esitamise ajal ei ole veel saanud 18-aastaseks või ei ole oma päritoluriigi seaduste kohaselt täisealised;

D. arvestades, et lapsendatud lapse õigus teada oma tõelist identiteeti ja bioloogiliste vanemate õigus kaitsta oma identiteeti peaksid olema sobivas tasakaalus;

E. arvestades, et asjaomased asutused ei tohiks pidada bioloogiliste vanemate majanduslikku olukorda ainsaks aluseks ja põhjuseks vanemlike õiguste äravõtmiseks ja lapse andmiseks lapsendada;

F. arvestades, et lapsendamismenetlus ei tohiks alata enne, kui otsus bioloogilised vanemad vanemlikest õigustest ilma jätta on lõplik ning kui viimastele on antud võimalus kasutada kõiki seadusega ettenähtud võimalusi selle otsuse vaidlustamiseks; arvestades, et teised liikmesriigid võivad keelduda ilma selliste menetluslike tagatisteta tehtud lapsendamisotsuse tunnustamisest;

G. arvestades, et suurem tõhusus ja läbipaistvus võimaldavad riigisiseseid lapsendamismenetlusi parandada ja võivad lihtsustada rahvusvahelisi lapsendamisi, mis võib suurendada lapsendatavate laste arvu; arvestades, et sellega seoses peaks kõikide liikmesriikide poolt ratifitseeritud ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikli 21 järgimine olema kõigi selliste menetluste, meetmete ja strateegiate esmane lähtepunkt, mis puudutavad lapsendamisi piiriüleses kontekstis, järgides samal ajal lapse parimaid huve;

H. arvestades, et tuleb teha rohkem ja otsustavamalt tööd, ennetamaks lapsendamisest huvitatud potentsiaalsete vanemate ärakasutamist jultunud vahendusorganisatsioonide poolt, ning arvestades, et seetõttu tuleb ka selles valdkonnas tõhustada koostööd kuritegevuse ja korruptsiooni vastaseks võitluseks liidus;

I. arvestades, et nii palju kui võimalik tuleks julgustada õdede ja vendade paigutamist samasse lapsendanud perekonda, et säästa neid lahutamisega kaasnevast täiendavast traumast;

Rahvusvahelised lapsendamised vastavalt 1993. aasta Haagi konventsioonile

J. arvestades, et 29. mail 1993. aastal Haagis alla kirjutatud riikidevahelises lapsendamises laste kaitseks tehtava koostöö konventsioon (edaspidi „Haagi konventsioon“), mille kõik liikmesriigid on ratifitseerinud, näeb ette halduskoostöö süsteemi ja rahvusvaheliste lapsendamiste tunnustamise, st sellised lapsendamised, kus lapse või laste lapsendajate alaline elupaik ei ole samas riigis;

K. arvestades, et Haagi konventsioon näeb ette rahvusvaheliste lapsendamiste automaatset tunnustamist kõikides konventsiooni allkirjastanud riikides, ilma eraldi menetluseta tunnustamise jõustumiseks;

L. arvestades, et Haagi konventsiooni kohaselt võib tunnustamisest keelduda üksnes siis, kui lapsendamine on asjaomase riigi avaliku poliitikaga ilmselgelt vastuolus, võttes arvesse lapse parimaid huvisid;

Tsiviilõiguslik koostöö lapsendamise valdkonnas

M. arvestades, et õigusalane koolitus kõige laiemas mõttes on aluseks vastastikusele usaldusele kõikides õiguse valdkondades, kaasa arvatud lapsendamine; arvestades, et õigusalast koolitust ja Euroopa kohtute võrgu toetamist hõlmavates olemasolevates ELi programmides tuleks suuremat tähelepanu pöörata erikohtutele, nagu perekonna- ja noortekohtud;

N. arvestades, et kodanikel peaks olema parem juurdepääs kogu teabele riigisisese lapsendamise õiguslike ja menetluslike aspektide kohta liikmesriikides; arvestades, et Euroopa e-õiguskeskkonna portaali võiks selles osas laiendada;

O. arvestades, et 1997. aastal alustati koostööd laste ombudsmanide Euroopa võrgustikus ning Euroopa laste ombudsmane tuleks julgustada sellel foorumil tihedamat koostööd tegema ja meetmeid koordineerima; arvestades, et see võiks hõlmata nende kaasamist olemasolevatesse ELi rahastatavatesse õiguskoolituse skeemidesse;

P. arvestades, et tuleks teha põhjalik analüüs, kuna on vaja tõhusamalt ennetada piiriülest lastega kaubitsemist lapsendamise eesmärgil ja võidelda selle vastu ning parandada lastega kaubitsemise vastu võitlemist käsitlevate kehtivate eeskirjade ja suuniste nõuetekohast ja tõhusat rakendamist; arvestades, et seetõttu tuleb selles valdkonnas tõhustada koostööd kuritegevuse ja korruptsiooni vastaseks võitluseks liidus, et tõkestada laste röövimist, müüki või nendega kaubitsemist;

Riigisiseste lapsendamisotsuste piiriülene tunnustamine

Q. arvestades, et liikmesriikide vastastikuse usalduse põhimõte on liidu õiguses väga oluline, kuna see võimaldab luua ja säilitada sisepiirideta ala; arvestades, et vastastikusel usaldusel põhinev vastastikuse tunnustamise põhimõte kohustab liikmesriike teises liikmesriigis tehtud kohtuotsust või otsust täitma;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

R. arvestades, et selles valdkonnas kehtivatele rahvusvahelistele eeskirjadele vaatamata ollakse liikmesriikides endiselt eriarvamusel põhimõtete osas, millest tuleks lapsendamisel juhinduda, samuti ollakse erineval seisukohal seoses lapsendamismenetluste ja lapsendamise õigusliku mõjuga;

S. arvestades, et Euroopa Liidul on pädevus võtta meetmeid, mille eesmärk on tõhustada liikmesriikide vahelist õigusalast koostööd, ilma et see mõjutaks siseriiklikku perekonnaõigust, sh lapsendamise valdkonnas;

T. arvestades, et avalikku poliitikat käsitlevate erandite eesmärk on kaitsta liikmesriikide identiteeti, mis kajastub liikmesriikide perekonnaõiguse materiaalõiguslikes küsimustes;

U. arvestades, et praegu ei ole Euroopa tasandil sätteid riigisiseste lapsendamisotsuste (st ühes liikmesriigis lapsendamiste) tunnustamiseks, ei automaatselt ega muul viisil;

V. arvestades, et selliste sätete puudumine tekitab suuri probleeme Euroopa peredele, kes asuvad pärast lapse lapsendamist elama teise liikmesriiki, kuna lapsendamist võidakse seal mitte tunnustada, mis tähendab, et vanematel võib tekkida probleeme seaduslike vanemaõiguste kasutamisega ning neil võib tekkida rahalisi raskusi selles valdkonnas kohaldatavate eri tasude osas;

W. arvestades, et selliste sätete puudumine seab ohtu laste õigused omada stabiilset ja püsivat perekonda;

X. arvestades, et praegu võib juhtuda, et vanematel tuleb teise liikmesriiki elama asudes läbida spetsiaalne riiklik tunnustamismenetlus või koguni laps uuesti lapsendada, mis tekitab suurt õiguskindlusetust;

Y. arvestades, et praegune olukord võib põhjustada tõsiseid probleeme ja takistada perekondadel kasutada täielikult vaba liikumise õigust;

Z. arvestades, et üldine olukord tuleks läbi vaadata ja seda hinnata, konsulteerides selleks liikmesriikide pädevate asutustega;

AA. arvestades, et Brüsseli II määrus ei käsitle lapsendamisotsuste tunnustamise küsimust, hõlmates ainult vanemlikku vastutust;

AB. arvestades, et on ülimalt tähtis võtta vastu õigusakte, mis näevad ette ühe liikmesriigi lapsendamisotsuse automaatse tunnustamise teises liikmesriigis, tingimusel et tagatakse avalikku poliitikat käsitlevate siseriiklike sätete ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete täielik järgmine;

AC. arvestades, et sellised õigusaktid täiendaksid nõukogu määrust (EÜ) nr 2201/2003 ([1]) (Brüssel IIa), mis käsitleb kohtualluvuse ja vanemliku vastutusega seotud küsimusi, ning täidaksid rahvusvahelise õiguse (Haagi konventsioon) kohaste lapsendamiste tunnustamisega seoses praegu esinevaid lünki.

Lapsendamiste ühised miinimumnõuded

1. palub, et liikmesriikide ametiasutused teeksid kõik otsused lapsendamise küsimustes lähtuvalt lapse parimatest huvidest ja tema põhiõigusi austades ning arvestaksid seejuures alati juhtumi konkreetseid asjaolusid;

2. rõhutab, et lapsendada antavaid lapsi ei tuleks käsitleda kui riigi omandit, vaid kui isikuid, kellel on rahvusvaheliselt tunnustatud põhiõigused;

3. toonitab, et iga lapsendamisjuhtum on erinev ja seda tuleks hinnata individuaalselt;

([1]) Nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1).

4. on arvamusel, et piiriüleste aspektidega lapsendamiste puhul tuleks arvesse võtta ja võimalikult palju austada lapse kultuuri- ja keeletraditsioone;

5. on seisukohal, et lapsendamismenetlustes tuleks laps alati surveta ära kuulata ja anda talle võimalus väljendada oma arvamust lapsendamise kohta, võttes arvesse tema vanust ja küpsust; peab seepärast äärmiselt tähtsaks, et kui vähegi võimalik ja sõltumata vanusest, tuleks lapsendamiseks alati saada lapse nõusolek; nõuab sellega seoses eritähelepanu pööramist väikelastele ja imikutele, keda ei saa ära kuulata;

6. on seisukohal, et otsust lapsendamise kohta ei tohiks kunagi teha enne bioloogiliste vanemate ärakuulamist ning enne, kui vanemad on vajaduse korral kasutanud kõiki õiguslikke vahendeid seoses oma vanemlike õigustega ja kui otsus bioloogilised vanemad vanemlikest õigustest ilma jätta on lõplik; palub seepärast liikmesriikide ametiasutustel võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada lapse heaolu sel ajal, kui kõiki õiguslikke vahendeid kasutatakse, ja kogu lapsendamisega seotud kohtumenetluse ajal, pakkudes lapsele tema harmooniliseks arenguks vajalikku kaitset ja hooldust;

7. palub komisjonil kaaluda võrdleva uuringu läbiviimist, et analüüsida piiriüleste aspektidega nõusolekuta lapsendamisi puudutavaid kaebusi;

8. rõhutab, et asjaomased ametiasutused peaksid enne, kui anda laps lapsendamiseks võõrastele, alati kõigepealt kaaluma võimalust jätta laps tema sugulaste juurde, isegi kui need sugulased elavad teises riigis, kui lapsel on kujunenud nende pereliikmetega sidemed ja pärast lapse vajaduste individuaalset hindamist; leiab, et kui perekonna liikmed soovivad võtta vastutuse lapse eest, ei tohiks nende alalist elukohta pidada takistavaks teguriks;

9. nõuab, et eri kodakondsusega lapsevanemaid koheldaks vanemliku vastutuse ja lapsendamise menetlustes võrdselt; palub liikmesriikidel tagada lapsendamismenetlusega seotud ja muu liikmesriigi kodanikest sugulastele võrdsed menetlusõigused, sh õigusabi andmine ja õigeaegne teavitamine kohtuistungitest, õigusest tõlgile, ja kõigi menetlusega seotud dokumentide esitamine nende emakeeles;

10. rõhutab, et kui lapsendamiseks antav laps on teise liikmesriigi kodanik, tuleb enne otsuse langetamist teavitada selle liikmesriigi konsulaarametnikke ja selles liikmesriigis elavat lapse perekonda, ning nendega konsulteerida;

11. palub liikmesriikidel lisaks pöörata erilist tähelepanu pagulase staatuse saanud või seda taotlevatele saatjata alaealistele, tagades neile kaitse, abi ja hoolduse, mida liikmesriigid peavad oma rahvusvaheliste kohustuste kohaselt andma, paigutades nad eelistatavalt ajutiselt kasuperesse;

12. rõhutab, kui oluline on tagada sotsiaaltöötajatele asjakohased töötingimused, et nad võiksid üksikjuhtumeid nõuetekohaselt hinnata, tundmata seejuures finants- või õiguslikku survet ja võttes täiel määral arvesse lapse parimaid huvisid nii lühiajalises kui ka keskpikas ja pikaajalises perspektiivis;

Rahvusvahelised lapsendamised vastavalt 1993. aasta Haagi konventsioonile

13. võtab teadmiseks Haagi konventsiooni kohaldamise edusammud ning olulisuse, ning julgustab kõiki riike seda konventsiooni allkirjastama, ratifitseerima või sellega ühinema;

14. peab kahetsusväärseks asjaolu, et sageli on probleeme lapsendamistunnistuste väljaandmisega; palub seepärast liikmesriikide ametiasutustel tagada, et Haagi konventsiooniga ette nähtud menetlused ja kaitse oleksid alati järgitud, kindlustamaks automaatset tunnustamist; palub liikmesriikidel mitte luua asjatuid bürokraatlikke takistusi Haagi konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate lapsendamiste tunnustamisele, mis võib menetlust pikendada ja seda kallimaks muuta;

15. juhib tähelepanu vajadusele teha suuremaid jõupingutusi, et järgida ja rangelt jõustada Haagi konventsiooni sätteid, kuna mõned liikmesriigid nõuavad täiendavaid haldusmenetlusi või ebaproportsionaalset tasu seoses lapsendamise tunnustamisega, näiteks perekonnaseisuaktide koostamise või muutmise eest või kodakondsuse saamise eest, ehkki see on Haagi konventsiooni sätetega vastuolus;

16. kutsub liikmesriike üles järgima Haagi konventsiooni artiklis 4 sätestatud menetlusi seoses nõustamise ja nõusolekuga;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Tsiviilõiguslik koostöö lapsendamise valdkonnas

17. kutsub liikmesriike üles intensiivistama koostööd lapsendamise valdkonnas, seda nii õiguslikust kui ka sotsiaalsest aspektist, ning nõuab, et vastutavad ametiasutused teeksid vajaduse korral rohkem koostööd järelkontrollide tegemiseks; nõuab sellega seoses ka, et EL säilitaks oma peamistes sise- ja välispoliitika meetmetes laste õigustega seoses järjepideva lähenemisviisi;

18. palub, et komisjon moodustaks tulemusliku Euroopa tasandi võrgustiku kohtunikest ja ametnikest, kes on spetsialiseerunud lapsendamise valdkonnale, et lihtsustada teabe ja heade tavade vahetamist, mis on eriti kasulik, kui lapsendamisega on seotud välisriik; leiab, et on äärmiselt oluline hõlbustada kooskõlastamist ja heade tavade vahetamist olemasoleva Euroopa õigusalase koolituse võrgustikuga, et saavutada võimalikult suur kooskõla ELi poolt juba rahastatavate kavadega; kutsub komisjoni sellega seoses üles rahastama piiriüleste lapsendamiste valdkonnas töötavate kohtunike erikoolitust;

19. on veendunud, et piiriüleste lapsendamiste valdkonnas töötavate kohtunike koolitus- ja kohtumisvõimalused võivad aidata täpselt määratleda eeldatavad ja vajalikud õiguslikud lahendused riigisiseste lapsendamiste tunnustamise valdkonnas; kutsub seetõttu komisjoni üles rahastama selliseid koolitus- ja kohtumisvõimalusi määruse ettepaneku koostamise etapis;

20. palub komisjonil avaldada Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis asjaomase õigusliku ja menetlusliku teabe lapsendamisõiguse ja -tavade kohta kõigis liikmesriikides;

21. võtab teadmiseks laste ombudsmanide Euroopa võrgustiku tegevuse ja leiab, et seda koostööd tuleks edasi arendada ning tugevdada;

22. rõhutab, et on vaja tihedamat koostööd ka liidu asutuste, nagu Europoli kaudu, et ennetada piiriülest laste röövimist, müüki ja nendega kaubitsemist lapsendamise eesmärgil; märgib, et usaldusväärse riikliku sündide registreerimise süsteemi abil on võimalik ära hoida lastega kaubitsemist lapsendamise eesmärgil; nõuab sellega seoses paremat kooskõlastamist kolmandatest riikidest pärit laste lapsendamise tundlikus valdkonnas;

Riigisiseste lapsendamisotsuste piiriülene tunnustamine

23. rõhutab, et on selge vajadus ELi õigusaktide järele, mis näeksid ette riigisiseste lapsendamisotsuste automaatse piiriülese tunnustamise;

24. palub komisjonil esitada 31. juuliks 2017 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 67 ja 81 alusel õigusakti ettepaneku lapsendamisotsuste piiriülese tunnustamise kohta, järgides käesoleva resolutsiooni ettepaneku lisas toodud soovitusi ja selles valdkonnas kehtivat rahvusvahelist õigust;

25. kinnitab, et käesolevale resolutsiooni ettepanekule lisatud soovitused järgivad põhiõigusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;

26. on seisukohal, et taotletaval ettepanekul ei ole negatiivset finantsmõju, kuna lõppeesmärk ehk lapsendamisotsuste automaatne tunnustamine vähendab kulusid;

o

o o

27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ning lisas toodud üksikasjalikud soovitused komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

RESOLUTSIOONI LISA:

ÜKSIKASJALIKUD SOOVITUSED NÕUKOGU MÄÄRUSE JAOKS LAPSENDAMISOTSUSTE PIIRIÜLESE TUNNUSTAMISE KOHTA

A. TAOTLETAVA ETTEPANEKU PÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID

1. Kasutades vaba liikumise õigust, otsustab igal aastal kasvav arv liidu kodanikke asuda elama Euroopa Liidu teise liikmesriiki. See tekitab seoses liikuvate isikute isikliku olukorra ja perekonnaseisu õigusliku tunnustamisega mitmeid probleeme. Liit on alustanud niisuguste keeruliste olukordade lahendamisega, võttes näiteks vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 ([1]) ning seades sisse tõhustatud koostöö abieluvararežiimi teatavate aspektide tunnustamise ja registreeritud partnerluste omandisuhete kohta.

2. 29. mail 1993. aastal Haagis allkirjastatud riikidevahelises lapsendamises laste kaitseks tehtava koostöö konventsioon (edaspidi „Haagi konventsioon") kehtib kõikides liikmesriikides. See käsitleb piiriülese lapsendamise korda ja näeb ette selliste lapsendamiste automaatset tunnustamist. Haagi konventsioon ei hõlma aga olukorda, kus siseriikliku menetluse järgi lapsendatud lapsega perekond asub elama teise liikmesriiki. See võib tuua kaasa märkimisväärseid õiguslikke raskusi, kui vanema (vanemate) ja lapsendatud lapse vahelist õigussuhet ei tunnustata automaatselt. Vaja võib olla täiendavaid haldus- või õigusmenetlusi ning äärmisel juhul võidakse tunnustamisest üldse keelduda.

3. Seepärast tuleb liidu kodanike põhiõiguste ja -vabaduste kaitseks võtta vastu määrus, mis näeb ette lapsendamisotsuste automaatse piiriülese tunnustamise. Sellise ettepaneku sobiv õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 67 lõige 4, mis käsitleb kohtuotsuste ja otsuste vastastikust tunnustamist, ning ELi toimimise lepingu artikli 81 lõige 3, mis käsitleb meetmeid perekonnaõiguse valdkonnas. Määruse peab vastu võtma nõukogu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

4. Määruse ettepanekus sätestatakse, et liikmesriigi lapsendamisotsuseid, mis on tehtud muu menetluse kui Haagi konventsiooni raamistiku alusel, tunnustatakse automaatselt. Kuna Euroopa perekonnad võivad olla seotud kolmanda riigiga või elanud varem kolmandas riigis, nähakse määrusega ühtlasi ette, et kui üks liikmesriik on kolmandas riigis asjaomase siseriikliku menetlusega tehtud lapsendamisotsust tunnustanud, siis tunnustatakse seda lapsendamisotsust ka kõikides teistes liikmesriikides.

5. Et hoida ära meelepärase kohtualluvuse valimist või ebasobivate siseriiklike seaduste kohaldamist, toimub automaatne tunnustamine esiteks tingimusel, et tunnustamine ei ole selgelt vastuolus tunnustava liikmesriigi avaliku korraga, rõhutades samas, et tunnustamisest keeldumine ei tohi kunagi kaasa tuua tegelikku diskrimineerimist, mis on keelatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 21, ning teiseks, et lapsendamisotsuse teinud liikmesriik oli selleks pädev vastavalt B osas taotletava ettepaneku (edaspidi „ettepanek") artiklile 4. Nimetatud pädevus võib olla ainult lapsevanema (lapsevanemate) või lapse alalise elukoha liikmesriigil. Kui aga lapsendamisotsus on tehtud kolmandas riigis, siis on selle lapsendamise esmase tunnustamise pädevus liidus samuti liikmesriigil, mille kodanikud on lapsevanemad või laps. Sellega tagatakse väljaspool ELi elavatele Euroopa perekondadele juurdepääs õiguskaitsele.

6. Tunnustamise vastuväidete üle otsustamiseks konkreetsetel juhtudel on vaja erimenetlusi. Need sätted on samasugused nagu teistes liidu õigusaktides tsiviilõiguse valdkonnas.

7. Tuleks võtta kasutusele Euroopa lapsendamistunnistus, et kiirendada halduspäringuid seoses automaatse tunnustamisega. Tunnistuse näidis võetakse vastu komisjoni delegeeritud õigusaktiga.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.7.2012, lk 107).

8. Ettepanek puudutab ainult individuaalset vanema ja lapse suhet. See ei kohusta liikmesriike tunnustama mingit õigussuhet lapsendatud lapse vanemate vahel, kuna siseriiklikud seadused paaride kohta erinevad oluliselt.

9. Ettepanek sisaldab ka tsiviilõigusaktide tavapäraseid lõpp- ja üleminekusätteid. Lapsendamise automaatset tunnustamist kohaldatakse ainult neile lapsendamisotsustele, mis on tehtud pärast määruse kohaldamise kuupäeva, ning alates samast kuupäevast ka varasematele lapsendamisotsustele, kui laps on jätkuvalt alaealine.

10. Ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega, kuna liikmesriigid ei saa moodustada üksi õigusraamistikku lapsendamisotsuste piiriüleseks tunnustamiseks, ning ettepanek ei ulatu kaugemale kui lapsendatud laste stabiilse õigusliku seisundi tagamiseks tingimata vaja. See ei mõjuta liikmesriikide perekonnaõigust.

B. **TAOTLETAVA ETTEPANEKU TEKST**

Nõukogu määrus lapsendamisotsuste piiriülese tunnustamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 67 lõiget 4 ja artikli 81 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi taotlust Euroopa Komisjonile,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit on seadnud eesmärgiks sellise vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala säilitamise ja arendamise, kus oleks tagatud isikute vaba liikumine. Niisuguse ala järkjärguliseks loomiseks on vaja, et liit võtaks vastu meetmeid seoses õigusalase koostööga tsiviilküsimustes, millel on piiriülene mõju, sealhulgas perekonnaõiguse valdkonnas.

(2) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklitele 67 ja 81 peavad need meetmed hõlmama meetmeid, mille eesmärk on tagada kohtuotsuste ja kohtuväliste otsuste vastastikune tunnustamine.

(3) Selleks et tagada lapsendatud lapsega perekondade vaba liikumine, on vajalik ja asjakohane, et lapsendamisotsuste tunnustamise ja täitmise eeskirju reguleeritaks liidu õigusaktiga, mis on siduv ja vahetult kohaldatav.

(4) Käesolev määrus peaks looma lapsendamisotsuste piiriülese tunnustamise valdkonnas selge, tervikliku õigusraamistiku, andma perekondadele õiguskindluse, prognoositavuse ja paindlikkuse osas piisavad tulemused ning hoidma ära olukordi, kus ühe liikmesriigi seaduslikku lapsendamisotsust teises liikmesriigis ei tunnustata.

(5) Käesolev määrus peaks hõlmama liikmesriigis tehtud või tunnustatud lapsendamisotsuste tunnustamist. See ei peaks aga hõlmama rahvusvaheliste lapsendamiste tunnustamist, mis on toimunud vastavalt 29. mail 1993. aastal Haagis allkirjastatud riikidevahelises lapsendamises laste kaitseks tehtava koostöö konventsioonile, kuna nimetatud konventsioonis on juba sätestatud selliste lapsendamiste automaatne tunnustamine. Käesolevat määrust tuleks seega kohaldada ainult riigisiseste lapsendamiste tunnustamisele ning neile rahvusvahelistele lapsendamistele, mis ei toimu vastavalt kõnealusele konventsioonile.

(6) Lapsendamise ja lapsendamisotsuse teinud või seda tunnustanud liikmesriigi territooriumi vahel peab olema seos. Seega peaks tunnustamise tingimuseks olema ühiste pädevuseeskirjade järgimine.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(7) Pädevuseeskirjad peaksid olema maksimaalselt prognoositavad ja lähtuma põhimõttest, et pädevuse aluseks on üldiselt lapsendavate vanemate alaline elukoht, või ühe vanema või lapse alaline elukoht. Pädevuse alus peaks sellega piirduma, välja arvatud juhtudel, mis hõlmavad kolmandaid riike, kui ühendavaks teguriks võib olla kodakondsuse liikmesriik.

(8) Kuna lapsendamine puudutab üldiselt alaealisi, ei ole asjakohane anda lapsevanematele või lapsele võimalust valida ametiasutusi, kes teevad lapsendamise kohta otsuse.

(9) Vastastikune usaldus õigusemõistmise vastu liidus õigustab põhimõtet, mille kohaselt tuleks ühes liikmesriigis tehtud või tunnustatud lapsendamisotsuseid tunnustada ilma erimenetluseta kõigis liikmesriikides. Sellest tulenevalt tuleks ühes liikmesriigis tehtud lapsendamisotsust käsitada nii, nagu see oleks tehtud taotluse saanud liikmesriigis.

(10) Teises liikmesriigis tehtud lapsendamisotsuse automaatne tunnustamine taotluse saanud liikmesriigis ei tohiks ohustada kaitseõiguse tagamist. Seepärast peaks kõikidel huvitatud isikutel olema võimalik taotleda lapsendamisotsuse tunnustamisest keeldumist, kui ta leiab, et esineb mõni keeldumise alustest.

(11) Riigisiseste lapsendamisotsuste tunnustamine peaks olema automaatne, välja arvatud juhul, kui liikmesriigil, kus lapsendamine toimus, ei olnud selleks pädevust, või kui selline tunnustamine on selgelt vastuolus tunnustava liikmesriigi avaliku korraga, nagu seda tõlgendatakse vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 21.

(12) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide materiaalõiguslikke küsimusi perekonnaõiguse valdkonnas, kaasa arvatud lapsendamisõigust. Lisaks ei tohiks lapsendamisotsuse tunnustamine käesoleva määruse alusel kohustada tunnustama mis tahes õigussuhet lapsendavate vanemate vahel lapsendamisotsuse tunnustamise tulemusel, kusjuures see ei tohiks ka olla lapsendamisotsuse tunnustamist käsitleva võimaliku otsuse eeltingimus.

(13) Menetluslikud küsimused, mida käesolevas määruses ei käsitleta, tuleks lahendada vastavalt siseriiklikule õigusele.

(14) Kui lapsendamisotsus eeldab õigussuhet, mida taotluse saanud liikmesriigi õiguses ei tunta, tuleks seda õigussuhet, sealhulgas sellest tulenevaid õigusi või kohustusi võimaluse korral kohandada õigussuhteks, millel on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt samaväärne mõju ning sarnased eesmärgid. Kohandamise viisi ja teostaja peaks kindlaks määrama iga liikmesriik ise.

(15) Et lihtsustada käesoleva määrusega sätestatud automaatset tunnustamist, tuleks töötada välja näidis lapsendamisotsuste ülevõtmiseks ehk Euroopa lapsendamistunnistus. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte nimetatud tunnistuse näidise väljatöötamiseks ja muutmiseks. Eriti tähtis on, et komisjon peaks ettevalmistustööde ajal asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(16) Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja selle eesmärgi saavutamiseks.

(17) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kohta lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli nr 21 artiklite 1 ja 2 kohaselt [on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel] / [ja ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldatav].

(18) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse lapsendamisotsuste tunnustamise suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes ja see ei mõjuta järgmist:

a) liikmesriikide seadused, mis käsitlevad õigust lapsendada või muid perekonnaõiguse küsimusi;

b) rahvusvahelised lapsendamised vastavalt 29. mail 1993. aastal Haagis allkirjastatud riikidevahelises lapsendamises laste kaitseks tehtava koostöö konventsioonile (edaspidi „Haagi konventsioon“).

3. Käesolev määrus ei nõua, et liikmesriigid:

a) tunnustaksid mis tahes õigussuhet lapsendatud lapse vanemate vahel lapsendamisotsuse tunnustamise tulemusel;

b) teeksid lapsendamisotsuseid olukorras, kus asjaomane siseriiklik õigus seda ei võimalda.

Artikkel 2

Määratlus

„Lapsendamisotsus“ on käesoleva määruse tähenduses kohtuotsus või otsus, millega tunnustatakse vanema-lapse alalist õigussuhet ühelt poolt lapse, kes ei ole veel täisealiseks saanud, ja teiselt poolt uue vanema või vanemate vahel, kes ei ole selle lapse bioloogilised vanemad, sõltumata sellest, kuidas seda õigussuhet siseriiklikus õiguses nimetatakse.

Artikkel 3

Lapsendamisotsuste automaatne tunnustamine

1. Ühes liikmesriigis tehtud lapsendamisotsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ilma erimenetlusi nõudmata, tingimusel et otsuse teinud liikmesriigil on selleks pädevus vastavalt artiklile 4.

2. Huvitatud pool võib artiklis 7 sätestatud korras taotleda, et tuvastataks artiklis 6 osutatud tunnustamisest keeldumise aluste puudumine.

3. Kui liikmesriigi kohtus toimuvas menetluses tõstatatakse kaasneva küsimusena tunnustamisest keeldumine, kuulub see küsimus antud kohtu pädevusse.

Artikkel 4

Pädevus seoses lapsendamisotsustega

1. Liikmesriigi ametiasutused võivad teha lapsendamisotsuse üksnes siis, kui lapsendava vanema või vanemate või lapsendatava lapse alaline elukoht on selles liikmesriigis.

2. Kui lapse lapsendamisotsuse on teinud kolmanda riigi ametiasutused, võivad ka liikmesriigi ametiasutused teha sellise otsuse, või otsustada tunnustada kolmanda riigi otsust vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud korrale, kui lapsendava vanema või vanemate või lapsendatud lapse alaline elukoht ei ole selles liikmesriigis, kuid nad on selle kodanikud.

Artikkel 5

Tunnustamiseks vajalikud dokumendid

Isik, kes soovib ühes liikmesriigis kasutada teises liikmesriigis tehtud lapsendamisotsust, esitab:

a) lapsendamisotsuse koopia, mis vastab selle õigsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele; ning

b) Euroopa lapsendamistunnistuse, mis on välja antud vastavalt artiklile 11.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 6

Tunnustamisest keeldumine

Huvitatud isiku taotlusel võib liikmesriigis tehtud lapsendamisotsuse tunnustamisest keelduda üksnes juhu, kui:

a) kui tunnustamine on selgelt vastuolus taotluse saanud liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*);

b) kui otsuse teinud liikmesriigil ei olnud selleks pädevust vastavalt artiklile 4.

Artikkel 7

Tunnustamisest keeldumise taotlemine

1. Siseriiklikus õiguses määratletud huvitatud poole taotlusel keeldutakse lapsendamisotsuse tunnustamisest, kui esineb üks artiklis 6 esitatud alustest.

2. Tunnustamisest keeldumise taotlus esitatakse kohtule, mis on asjaomase liikmesriigi poolt vastavalt artikli 13 punktile a komisjonile esitatud teatele kohus, kellele vastav taotlus tuleb esitada.

3. Tunnustamisest keeldumise menetlusele kohaldatakse taotluse saanud liikmesriigi õigust, kuivõrd käesolev määrus seda menetlust ei hõlma.

4. Taotleja esitab kohtule otsuse koopia ning vajaduse korral otsuse tõlke või transliteratsiooni.

5. Kohus võib loobuda lõikes 4 osutatud dokumentide esitamise nõudest, kui tal on need juba olemas või kui ta peab ebamõistlikuks nõuda taotlejalt nende esitamist. Viimati nimetatud juhul võib kohus nõuda dokumentide esitamist teiselt poolelt.

6. Poolelt, kes taotleb teises liikmesriigis tehtud lapsendamisotsuse täitmisest keeldumist, ei nõuta postiaadressi olemasolu taotluse saanud liikmesriigis. Samuti ei pea sellel poolel olema taotluse saanud liikmesriigis volitatud esindajat, välja arvatud juhul, kui esindaja olemasolu on kohustuslik, olenemata poolte kodakondsusest või alalisest elukohast.

7. Kohus teeb otsuse tunnustamisest keeldumise taotluse kohta viivituseta.

Artikkel 8

Tunnistamisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebamine

1. Mõlemad pooled võivad tunnistamisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasi kaevata.

2. Edasikaebus esitatakse kohtule, mis on asjaomase liikmesriigi poolt vastavalt artikli 13 punktile b komisjonile esitatud teatele kohus, kellele vastav edasikaebus tuleb esitada.

3. Edasikaebuse kohta tehtud otsust saab edasi kaevata üksnes siis, kui asjaomane liikmesriik on vastavalt artikli 13 punktile c teatanud komisjonile kohtud, kellele niisugused edasikaebused tuleb esitada.

Artikkel 9

Edasikaebamine lapsendamisotsuse teinud liikmesriigis

Kohus, kellele esitatakse tunnustamisest keeldumise taotlus, või kohus, kes menetleb artikli 8 lõike 2 või 3 alusel esitatud kaebust, võib menetluse peatada, kui lapsendamisotsus on päritoluliikmesriigis üldkorras edasi kaevatud või kui sellise edasikaebuse esitamise tähtaeg ei ole veel möödunud. Viimati nimetatud juhul võib kohus kaebuse esitamise tähtaega täpsustada.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 10

Sisulise läbivaatamise keeld

Ühes liikmesriigis tehtud lapsendamisotsus või kohtuotsus ei kuulu ühelgi juhul taotluse saanud liikmesriigis sisulisele läbivaatamisele.

Artikkel 11

Euroopa lapsendamistunnistus

Lapsendamisotsuse teinud liikmesriigi ametiasutused annavad huvitatud poole taotlusel välja Euroopa lapsendamistunnistuse, mis vastab artikli 15 kohaselt kasutusele võetud näidisele.

Artikkel 12

Lapsendamisotsuse kohandamine

1. Kui otsus või kohtuotsus sisaldab meedet või korraldust, mida taotluse saanud liikmesriigi õiguses ei tunta, kohandatakse seda meedet või korraldust võimalikult suurel määral asjaomase liikmesriigi õiguses tuntud meetmeks või korralduseks, millel on samaväärne mõju ning sarnased eesmärgid. Kohandamisel ei tohi olla päritoluliikmesriigi õiguses sätestatust kaugemale ulatuvat toimet.

2. Kõik huvitatud pooled võivad meetme või korralduse kohandamise kohtus vaidlustada.

Artikkel 13

Liikmesriikide esitatav teave

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile 1. juuliks 2018 oma siseriiklikud õigusnormid, kui need on olemas, järgmise kohta:

a) kohtud, kellele tuleb esitada tunnustamisest keeldumise taotlus vastavalt artikli 7 lõikele 2;

b) kohtud, kellele tuleb esitada tunnustamisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus vastavalt artikli 8 lõikele 2; ning

c) kohtud, kellele tuleb esitada võimalikud edasikaebused vastavalt artikli 8 lõikele 3.

2. Komisjon teeb lõikes 1 osutatud teabe, samuti muu asjaomase teabe lapsendamise menetluste ja selle tunnustamise kohta liikmesriikides avalikkusele kättesaadavaks asjakohaste vahendite, eelkõige Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu.

Artikkel 14

Legaliseerimine ja muud formaalsused

Käesoleva määruse alusel ei või nõuda liikmesriigis väljastatud dokumentide legaliseerimist ega muude sarnaste formaalsuste täitmist.

Artikkel 15

Õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte artiklis 11 osutatud mitmekeelse Euroopa lapsendamistunnistuse näidise koostamiseks ja muutmiseks.

Artikkel 16

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 15 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 1. juulist 2018.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

3. Nõukogu võib artiklis 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Artikli 15 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, delegeeritud õigusakti kohta esitatud vastuväidetest või delegeeritud volituste tagasivõtmisest nõukogu poolt.

Artikkel 17

Üleminekusätted

Käesolevat määrust kohaldatakse ainult lapsendamisotsustele, mis on tehtud 1. jaanuaril 2019 või hiljem.

Sellest kuupäevast tunnustatakse ka enne 1. jaanuarit 2019 tehtud lapsendamisotsuseid, kui asjaomane laps ei ole selleks kuupäevaks saanud täisealiseks.

Artikkel 18

Seos kehtivate rahvusvaheliste konventsioonidega

1. Käesolevat määrust ei kohaldata lapsendamisotsustele, mis on tehtud vastavalt Haagi konventsioonile.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 351 tulenevaid kohustusi, ei mõjuta käesolev määrus selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, mille osalisteks käesoleva määruse jõustumise ajal on üks või mitu liikmesriiki ning mis sätestavad lapsendamiste tunnustamisega seotud eeskirju.

3. Käesolev määrus on siiski ülimuslik konventsioonide suhtes, mis on sõlmitud üksnes kahe või enama liikmesriigi vahel, sellisel määral, mil need konventsioonid käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.

Artikkel 19

Läbivaatamisklausel

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta 31. detsembriks 2024 ja seejärel iga viie aasta järel. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanekud käesoleva määruse kohandamiseks.

2. Selleks edastavad liikmesriigid komisjonile asjakohase teabe, mis käsitleb käesoleva määruse kohaldamist nende kohtute poolt.

Artikkel 20

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019, välja arvatud artiklid 13, 15 ja 16, mida kohaldatakse alates 1. juulist 2018.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, …

Nõukogu nimel

eesistuja

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TA(2017)0017

Õigusriigi kriis Kongo Demoraatlikus Vabariigis ja Gabonis

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi resolutsioon õigusriigi kriisi kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja Gabonis (2017/2510(RSP))

(2018/C 252/03)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kongo Demokraatliku Vabariigi (Kongo DV) kohta,

— võttes arvesse Kongo DV-sse nimetatud ELi esinduse avaldusi inimõiguste olukorra kohta riigis,

— võttes arvesse Kongo DV-s 18. oktoobril ja 31. detsembril 2016 saavutatud poliitilisi kokkuleppeid,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 18. detsembri 2016. aasta avaldust suutmatuse kohta saavutada Kongo DVs kokkulepe,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 23. novembri 2016. aasta avaldust praegu Kongo DVs tehtavate poliitiliste pingutuste kohta,

— võttes arvesse nõukogu 23. mai 2016. aasta ja 17. oktoobri 2016. aasta järeldusi Kongo DV kohta,

— võttes arvesse ELi 2. augusti 2016. aasta ja 24. augusti 2016. aasta kohapealseid avaldusi riigisisese dialoogi algatamisele järgnenud valimisprotsessi kohta Kongo DVs,

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Kongo DV kohta, eriti resolutsioone 2293 (2016) Kongo DV sanktsioonide uuendamise ja eksperdirühma mandaadi kohta ning 2277 (2016), millega uuendati ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi stabiliseerimise missiooni (MONUSCO) mandaati,

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 15. juuli 2016. aasta ja 21. septembri 2016. aasta pressiteateid olukorra kohta Kongo DVs,

— võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 27. juulil 2015. aastal avaldatud aastaaruannet inimõiguste olukorra kohta Kongo DVs,

— võttes arvesse ÜRO peasekretäri 9. märtsi 2016. aasta aruandeid ÜRO stabiliseerimismissiooni kohta Kongo DV-s ning Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitleva raamkokkuleppe rakendamise kohta,

— võttes arvesse Aafrika Liidu, ÜRO, Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Frankofoonia Organisatsiooni 16. veebruari 2016. aasta ja 5. juuni 2016. aasta ühiseid pressiteateid kaasava poliitilise dialoogi vajalikkuse kohta Kongo DVs ning nende võetud kohustuse kohta toetada Kongo osapooli nende püüdlustes tugevdada riigis demokraatiat,

— võttes arvesse Addis Abebas 2013. aasta veebruaris allkirjastatud Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitlevat raamkokkulepet,

— võttes arvesse Euroopa Liidu valimisvaatlusmissiooni 2016. aasta lõpparuannet,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini ning rahvusvahelise koostöö ja arengu voliniku Neven Mimica 24. septembri 2016. aasta ühisavaldust pärast Gaboni konstitutsioonikohtu teadet presidendivalimiste ametlike tulemuste kohta,

Neljapäev, 2. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 11. septembri 2016. aasta avaldust,

— võttes arvesse Aafrika Liidu 1. septembri 2016. aasta pressiteadet, milles mõisteti hukka valimistejärgne vägivaldne konflikt Gabonis ja nõuti selle rahumeelset lahendamist,

— võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2014. aastal, mille Euroopa Liidu Nõukogu võttis vastu 22. juunil 2015,

— võttes arvesse 11. Euroopa Arengufondi riiklikku soovituskava 2014–2020, milles peetakse esmatähtsaks demokraatia, valitsemise ja õigusriigi põhimõtte tugevdamist,

— võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 18. mai 2011. aasta resolutsiooni demokraatia tuleviku osas esinevate probleemide ning AKV riikide ja ELi liikmesriikide põhiseadusliku korra austamise kohta ning 27. novembri 2013. aasta resolutsiooni õigusriigi põhimõtete järgimise ja erapooletu ja sõltumatu kohtusüsteemi tähtsuse kohta,

— võttes arvesse Gaboni Vabariigi ja Euroopa Liidu vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit ELi valimisvaatlusmissiooni kohta,

— võttes arvesse Kongo DV ja Gaboni põhiseadusi,

— võttes arvesse 1981. aasta juunis vastuvõetud inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,

— võttes arvesse demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartat,

— võttes arvesse Aafrika Liidu deklaratsiooni demokraatlike valimiste korraldamise põhimõtete kohta Aafrikas (2002),

— võttes arvesse ÜRO rahvusvahelist inimõiguste hartat,

— võttes arvesse Cotonou lepingut,

— võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et õigusriigi põhimõte, aruandekohustus, inimõiguste austamine ning vabad ja õiglased valimised on iga toimiva demokraatia olemuslikud elemendid; arvestades, et mõnedes Sahara-taguse Aafrika riikides, sealhulgas Kongo DVs ja Gabonis, on need elemendid ohus, mistõttu need riigid langevad pikaajalisse poliitilise ebastabiilsuse ja vägivalla perioodi;

B. arvestades, et hiljuti kuulutati Gaboni ametist lahkuv president Ali Bongo, kes on olnud võimul alates oma isa Omar Bongo surmast 2009. aastal, 2016. aasta presidendivalimiste võitjaks; arvestades, et rahvusvahelised vaatlejad, eriti ELi valimisvaatlusmissioonist, tuvastasid tulemuste kokkuvõtmisel selgeid kõrvalekaldumisi;

C. arvestades, et Jean Ping, tema peamine vastane, vaidlustas selle tulemuse kohe ja mõistis selle hukka; arvestades, et konstitutsioonikohtule esitati apellatsioonkaebus valimiseeskirjade väidetavate rikkumiste kohta koos nõudmisega hääled uuesti üle lugeda, kuid konstitutsioonikohus kuulutas tulemused lõpuks õigeks; arvestades, et apellatsioonkaebuse arutamine ei ole siiski hajutanud kõiki presidendivalimiste tulemusega seotud kahtlusi;

D. arvestades, et 2001. aastast saadik võimul olnud Kongo DV president Joseph Kabila on valimised edasi lükanud ja põhiseadusega ette nähtud tähtajast kauemaks võimule jäänud; arvestades, et see on tekitanud kogu riigis enneolematuid poliitilisi pingeid, rahutusi ja vägivalda;

E. arvestades, et pärast president Kabila ametiaja lõppemist sagenes vägivald veelgi, põhjustades meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vahelistes kokkupõrgetes vähemalt 40 inimese surma; arvestades, et ÜRO andmetel vigastati ja kannatas väärkohtlemise all 107 inimest ning vahistati vähemalt 460 inimest;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

F. arvestades, et 18. oktoobril 2016. aastal allkirjastasid president Kabila ja üks osa opositsioonist kokkuleppe lükata presidendivalimised edasi kuni 2018. aasta aprillikuuni; arvestades, et pärast kuid kestnud läbirääkimisi saavutasid 18. oktoobri 2016. aasta kokkuleppe osalised 31. detsembril 2016. aastal üldise ja kaasava poliitilise kokkuleppe; arvestades, et selles kokkuleppes nähakse ette esimene võimu rahumeelne üleandmine riigis alates 1960. aastast, rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsuse moodustamine, valimiste korraldamine enne 2017. aasta lõppu ja president Kabila ametist lahkumine;

G. arvestades, et mõlemas riigis puhkesid tänavarahutused, mille vägivaldsel mahasurumisel said mitmed inimesed surma; arvestades, et ametivõimud on represseerinud võimulolijate vastaseid opositsiooni ja kodanikuühiskonna liikmeid; arvestades, et inimõiguslaste rühmadelt tuleb pidevalt teateid olukorra halvenemisest seoses inimõiguste ning sõna- ja kogunemisvabadusega, sealhulgas ülemäärase jõu kasutamisest rahumeelsete meeleavaldajate vastu, inimeste meelevaldsest vahistamisest ja kinnipidamisest ning poliitiliselt ajendatud kohtuasjadest;

H. arvestades, et tõsiselt on halvenenud olukord seoses ajakirjandusvabadusega, mida piirab pidev ajakirjanike ähvardamine ja ründamine; arvestades, et võimud on sulgenud meediakanaleid ja raadiojaamu ning internetile ja sotsiaalvõrgustikele on kehtestatud piirangud;

I. arvestades, et demokraatiat iseloomustab riigi aluseks oleva põhiseaduse, institutsioonide ja õigusriigi põhimõtte austamine; arvestades, et rahumeelsete, vabade ja ausate valimiste läbiviimine nendes riikides oleks aidanud suuresti kaasa demokraatia arengule ja võimuvahetusega seotud probleemide lahendamisele Kesk-Aafrika piirkonnas;

J. arvestades, et 11. Euroopa Arengufondi riiklikus soovituskavas 2014–2020 peetakse esmatähtsaks demokraatia, valitsemise ja õigusriigi põhimõtte tugevdamist; arvestades, et nii EL kui ka tema Aafrika partnerid on ühiselt väga huvitatud demokraatia edasisest arendamisest ja õigesti toimiva põhiseadusliku korra kehtestamisest;

1. peab kahetsusväärseks, et viimastel kuudel mõlemas riigis toimunud meeleavaldused on nõudnud inimohvreid, ning avaldab sügavat kaastunnet ohvrite peredele ning Kongo DV ja Gaboni rahvale;

2. on sügavalt mures üha ebastabiilsemaks muutuva olukorra pärast mõlemas riigis; nõuab tungivalt, et ametivõimud ja eelkõige presidendid peaksid kinni oma rahvusvahelistest kohustustest, tagaksid inimõigused ja põhivabadused ning valitsemisel järgiksid rangelt õigusriigi põhimõtet;

3. mõistab otsustavalt hukka kõik Gabonis ja Kongo DVs toime pandud vägivallateod, inimõiguste rikkumised, meelevaldsed vahistamised ja ebaseaduslikud kinnipidamised, kodanikuühiskonna ja opositsiooniliikmete poliitilise hirmutamise ning presidendivalimistega seotud ajakirjandus– ja sõnavabaduse rikkumised; nõuab kõigi meediale kehtestatud piirangute tühistamist ja kõigi poliitilistel põhjustel vahistatud isikute vabastamist;

Gabon

4. on seisukohal, et presidendivalimiste ametlikud tulemused ei ole läbipaistvad ja on väga küsitavad, mis seab kahtluse alla president Bongo legitiimsuse; taunib asjaolu, et apellatsioonimenetlus, mille tulemusena Ali Bongo valimiste võitjaks kuulutati, toimus läbipaistmatul viisil ning et konstitutsioonikohus ei võtnud nõuetekohaselt arvesse mõnes provintsis, eriti Ali Bongot traditsiooniliselt toetavas Ülem-Ogooués tuvastatud õigusnormide rikkumisi; kahetseb asjaolu, et konstitutsioonikohus keeldus enne hääletussedelite hävitamist hääli üle lugemast ja sedeleid võrdlemast;

5. tunneb tõsist muret Gabonis valitseva poliitilise kriisi ning 2016. aasta presidendivalimiste tulemuste väljakuulutamise järel meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vahel puhkenud vägivalla pärast;

6. mõistab teravalt hukka Euroopa Liidu valmisvaatlusmissiooni liikmete hirmutamise ja ähvardamise ning missiooni erapooletust ja läbipaistvust kahtluse alla seadvad rünnakud; peab sügavalt kahetsusväärseks asjaolu, et Gaboni valitsusega sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumist hoolimata anti ELi valimisvaatlusmissioonile üksnes piiratud juurdepääs tsentraliseeritud häältelugemistele kohalikes valimiskomisjonides ja riikliku valimiskomisjoni (CENAP) peakorteris ning et see ei võimaldanud ELi valimisvaatlusmissioonil kontrollida presidendivalimiste protsessi keskseid etappe;

7. võtab teadmiseks rahvusliku dialoogi kavandatava käivitamise vastavalt Ali Bongo ettepanekule; väljendab kahtlusi selliste protsesside usaldusväärsuse ja asjakohasuse suhtes; juhib tähelepanu asjaolule, et opositsiooni juhtisik Jean Ping keeldub selles osalemast ja on käivitanud ning viinud lõpule omaenda rahvusliku dialoogi;

8. nõuab tungivalt, et Gaboni valitsus viiks ELi valimisvaatlusmissiooni soovitusi arvestades läbi valimisraamistiku kiire ja põhjaliku reformi, et seda edasi arendada ning muuta see täiesti läbipaistvaks ja usaldusväärseks; rõhutab, et Gaboni ametivõimud peavad tagama täieliku ja siira koostöö kõigi asjaomaste siseriiklike ja rahvusvaheliste sidusrühmadega, et tagada järgmiste parlamendivalimiste täielik ausus ja läbipaistvus ning nende toimumine vabas, demokraatlikus, kaasavas ja rahumeelses keskkonnas;

9. nõuab, et sõltumatult ja objektiivselt uuritaks valimistega seotud vägivallajuhtumeid ja väidetavaid tõsiseid inimõiguste ja põhivabaduste rikkumisi, ning rõhutab vajadust tagada kõigi selliste tegude eest vastutajate vastutuselevõtmine; nõuab lisaks, et EL jätkaks koostöös ÜRO ja Aafrika Liiduga hoolikalt üldise olukorra jälgimist Gabonis ja annaks teada kõigist inimõiguste ja põhivabaduste rikkumise juhtumitest; võtab teadmiseks taotlused algatada Rahvusvahelises Kriminaalkohtus esialgne uurimine seoses valimistejärgse vägivallaga;

10. nõuab tungivalt, et nõukogu alustaks Cotonou lepingu artikli 96 kohast konsultatsiooniprotsessi kohe, kui tõhustatud poliitiline dialoog ei anna tulemusi; palub nõukogul, juhul kui konsultatsioonide käigus kokkuleppele ei jõuta, kaaluda sihipäraste sanktsioonide kehtestamist valimistejärgse vägivalla ja inimõiguste rikkumiste ning riigis toimuvate demokraatlike protsesside õõnestamise eest vastutavate isikute suhtes;

Kongo Demokraatlik Vabariik

11. taunib Kongo DV valitsuse suutmatust korraldada presidendivalimisi põhiseaduses ette nähtud aja jooksul; kordab oma üleskutset võtta kõik vajalikud meetmed, et luua soodne keskkond vabade, õiglaste ja usaldusväärsete valimiste korraldamiseks hiljemalt 2017. aasta detsembris, täies kooskõlas Kongo DV põhiseaduse ning demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartaga;

12. nõuab tungivalt, et kõik poliitikas osalejad alustaksid rahumeelset ja konstruktiivset dialoogi ning hoiduksid praeguse poliitilise kriisi süvendamisest ning edasisest vägivallast ja provokatsioonidest;

13. väljendab heameelt katoliku piiskoppide rahvuskonverentsi (CENCO) tegevuse üle poliitiliseks üleminekuks laialdasema konsensuse loomisel; võtab teadmiseks 2016. aasta detsembri lõpus saavutatud kokkuleppe, millega keelatakse president Kabilal kolmandaks ametiajaks kandideerida ja nõutakse valimiste korraldamist enne 2017. aasta lõppu; tuletab kõigile osapooltele meelde kohustust järgida seda kokkulepet ning ergutab neid seepärast kohaldama selle kõiki osasid ning koostama võimalikult kiiresti järgmiste valimiste konkreetse ajakava; tuletab neile meelde, et kaotada on väga palju, kui nad positiivset tulemust saavutada ei suuda;

14. nõuab tungivalt, et Kongo DV valitsus koheselt tegeleks veel lahendamata küsimustega seoses valimiste ajakava määramise ning valimiste eelarve ja valimisnimekirjade ajakohastamisega, nii et saaks korraldada vabad, ausad ja läbipaistvad valimised; tuletab meelde, et riiklik sõltumatu keskvalimiskomisjon peaks olema erapooletu ja kaasav institutsioon, millel on piisavad vahendid laiaulatusliku ja läbipaistva protsessi võimaldamiseks;

15. nõuab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid toetaksid kokkuleppe täitmist ja valimiste korraldamist; ning palub kõigil rahvusvahelistel osalejatel anda vajaduse korral Kongo DV-le olulist poliitilist, rahalist, tehnilist ja logistilist abi, et valimised saaks 2017. aasta detsembris läbi viia; nõuab, et igasugune rahaline toetus, mida Euroopa Liit ja liikmesriigid annavad Kongo DV valimiste heaks, peab olema läbipaistev;

16. nõuab tungivalt protestide ajal väidetavalt toime pandud inimõiguste rikkumiste täielikku, põhjalikku ja läbipaistvat uurimist, et süüdlased välja selgitada ja vastutusele võtta;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

17. väljendab heameelt selle üle, et EL kehtestas Kongo DVs toimunud vägivaldsete repressioonide ja demokraatlike protsesside õõnestamise eest vastutavate isikute suhtes sihipärased sanktsioonid, k.a reisikeelud ja varade külmutamine; palub nõukogul kaaluda vägivalla jätkumise korral nende piiravate meetmete pikendamist vastavalt Cotonou lepingus sätestatule;

o

o o

18. kutsub ÜRO Inimõiguste Nõukogu üles neis kahes riigis viimasel ajal toime pandud raskeid inimõiguste rikkumisi uurima;

19. kutsub Kongo DV ja Gaboni ametivõime üles ratifitseerima võimalikult kiiresti demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika harta;

20. palub ELi delegatsioonil kasutada kõiki võimalikke vahendeid inimõiguslaste ja demokraatiat toetavate liikumiste abistamiseks ning pidada ametivõimudega tõhustatud poliitilist dialoogi, nagu on ette nähtud Cotonou lepingu artiklis 8;

21. nõuab lisaks, et EL ja AKV riigid koostöös ÜRO ja Aafrika Liiduga jätkuvalt hoolikalt jälgiksid üldist olukorda mõlemas riigis;

22. rõhutab, et olukord Gabonis ja Kongo DVs ohustab tõsiselt kogu Kesk-Aafrika piirkonna stabiilsust; kinnitab oma toetust Aafrika Liidule tema tähtsas töös poliitilise kriisi vältimiseks piirkonnas ja Ida-Aafrika järvede piirkonna igasuguse täiendava destabiliseerimise ärahoidmisel;

23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Aafrika Liidule, Kongo DV ja Gaboni presidentidele, peaministritele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning AKV–ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TA(2017)0018

Programmi „Erasmus+“ rakendamine

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1288/2013 (millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ) rakendamise kohta (2015/2327(INI))

(2018/C 252/04)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 14,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus“+: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitust võtmepädevuste kohta elukestvas õppes (2006/962/EÜ), ([2])

— võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2009. aasta resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta ([3]),

— võttes arvesse oma 6. juuli 2010. aasta resolutsiooni noorte tööturule juurdepääsu soodustamise ning praktika, internatuuri ja väljaõppeperioodi staatuse tugevdamise kohta ([4]),

— võttes arvesse nõukogu 19. novembri 2010. aasta järeldusi säästva arengu alase hariduse kohta,

— võttes arvesse komisjoni 18. jaanuari 2011. aasta teatist „Euroopa mõõtme arendamine spordis“ (COM(2011)0012),

— võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni noorte liikuvuse kohta – raamistik Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide parandamiseks ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Majanduskasvu ja tööhõive toetamine – Euroopa kõrgharidussüsteemide ajakohastamise tegevuskava“ (COM(2011)0567),

— võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2011. aasta resolutsiooni täiskasvanuhariduse uuendatud Euroopa tegevuskava kohta ([6]),

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 50.
([2]) ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.
([3]) ELT C 311, 19.12.2009, lk 1.
([4]) ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 29.
([5]) ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 77.
([6]) ELT C 372, 20.12.2011, lk 1.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

— võttes arvesse nõukogu 28. ja 29. novembri 2011. aasta järeldusi õppimisega seotud liikuvuse sihttaseme kohta ([1]),

— võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitust mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta ([2]),

— võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2012. aasta ühisaruannet Euroopa hariduse ja koolituse alase koostöö strateegilise raamistiku (ET 2020) rakendamise kohta „Haridus ja koolitus arukas, jätkusuutlikus ja kaasavas Euroopas“ ([3]),

— võttes arvesse oma 22. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni hariduse ümbermõtestamise kohta ([4]),

— võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi tõhusa õpetajahariduse kohta,

— võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi, milles käsitletakse kvaliteedi tagamist hariduse ja koolituse toetamiseks,

— võttes arvesse Euroopa Liidu haridusministrite Pariisi 17. märtsi 2015. aasta mitteametlikul kohtumisel vastu võetud deklaratsiooni kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamise kohta hariduse kaudu (Pariisi deklaratsioon),

— võttes arvesse oma 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni noorte ettevõtluse edendamise kohta hariduse ja koolituse kaudu ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 15. septembri 2015. aasta teatist pealkirjaga „Kavand: nõukogu ja komisjoni 2015. aasta ühisaruanne Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) rakendamise kohta“ (COM(2015)0429),

— võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2015. aasta ühisaruannet hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (ET 2020) rakendamise kohta „Hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö uued prioriteedid“ ([6]),

— võttes arvesse nõukogu järeldusi alushariduse ja põhihariduse rolli kohta loovuse, innovatsiooni ja digipädevuse edendamisel ([7]),

— võttes arvesse nõukogu järeldusi haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise ja koolis edukalt toimetulemise edendamise kohta ([8]),

— võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi käsitleva õppe kohta koolides ([9]),

— võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni Erasmus+ ja teiste vahendite kohta liikuvuse edendamiseks kutsehariduses ja -koolituses – pidevõppe lähenemisviis ([10]),

— võttes arvesse nõukogu 30. mai 2016. aasta järeldusi meediapädevuse ja kriitilise mõtlemise arendamise kohta hariduse ja koolituse kaudu,

— võttes arvesse nõukogu 30. mai 2016. aasta järeldusi noortevaldkonna rolli kohta terviklikus ja valdkondadevahelises lähenemisviisis, mille eesmärk on noorte vägivaldse radikaliseerumise ennetamine ja selle vastu võitlemine,

---

([1]) ELT C 372, 20.12.2011, lk 31.
([2]) ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.
([3]) ELT C 70, 8.3.2012, lk 9.
([4]) ELT C 208, 10.6.2016, lk 32.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0292.
([6]) ELT C 417, 15.12.2015, lk 25.
([7]) ELT C 172, 27.5.2015, lk 17.
([8]) ELT C 417, 15.12.2015, lk 36.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0106.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0107.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava“ (COM(2016)0381),

— võttes arvesse oma 23. juuni 2016. aasta resolutsiooni hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) järelmeetmete kohta ([1]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse, mis käsitleb algatusraportite koostamiseks loa andmise korda artikli 1 lõike 1 punkti e ja 3. lisa,

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamusi (A8-0389/2016),

A. arvestades, et programm „Erasmus+“ on üks liidu kõige edukamatest programmidest ning haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna tegevuste peamine toetusvahend ning selle eesmärk on parandada noorte karjäärivõimalusi ja pakkuda osalejatele sotsiaalseid sidemeid; ajavahemikul 2014–2020 anti programmiga võimalus teises riigis õppida ja vabatahtlikku tööd teha rohkem kui 4 miljonile eurooplasele;

B. arvestades, et komisjon on näidanud üles paindlikkust ja võtnud uuenduslikke meetmeid, et täita uusi ülesandeid, nagu pagulasi käsitlev ettepanek, ja edendada kodanikeväärtusi programmi „Erasmus+“ pakutavates stiimulites, et saavutada aktiivsemat ja kaasavamat kultuuridevahelist dialoogi;

C. arvestades, et programmi suur hariduslik, ühiskondlik, poliitiline ja majanduslik tähtsus peegeldub tema eelarve 40 %-lises suurendamises käesolevaks programmiperioodiks ja ettenähtud eelarve peaaegu 100 %-lises kulukohustuste täitmise määras tulenevalt taotluste väga suurest arvust;

D. arvestades, et mitte kõik asjakohased andmed rakendamise määra täielikuks kvantitatiivseks ja kvalitatiivseks analüüsimiseks ei ole veel saadaval, ning arvestades, et seetõttu on liiga vara programmi mõju kohta kvalitatiivset hinnangut anda;

E. arvestades, et programmi „Erasmus“ 2014. aasta mõju-uuringu ([2]) tulemuste kohaselt leiavad need, kes on õppinud või end koolitanud välismaal, kaks korda tõenäolisemalt tööd võrreldes nendega, kellel sarnane kogemus puudub, et 85 % programmi „Erasmus“ õppuritest õpivad või koolitavad end välismaal, et suurendada oma tööalast konkurentsivõimet välismaal, ja et nende hulgas, kes on välismaal õppinud või end koolitanud, on viis aastat pärast ülikooli lõpetamist töötuse määr 23 % madalam; arvestades, et programmi „Erasmus“ mõju-uuringust selgus ka, et 64 % tööandjatest arvab, et rahvusvaheline kogemus on töölevõtmisel oluline (2006. aastal oli neid 37 %) ning et rahvusvahelise taustaga kõrgkoolilõpetanutele antakse suurem tööalane vastutus; arvestades, et igale kolmandale programmi „Erasmus“ praktikandile pakutakse tööd ettevõttes, kus ta oli praktikal, et ligikaudu üks kümnest programmi „Erasmus“ praktikandist on loonud oma äriühingu ja et igast neljast praktikandist kolm kavatsevad seda teha või näevad seda ühe võimalusena;

Peamised järeldused

1. juhib tähelepanu sellele, et programm „Erasmus+“ on Euroopa liikuvuse, hariduse ja koolituse juhtprogramm, millele on seoses positiivsete tulemuste ja suure nõudlusega määratud 40 %-line eelarve suurendamine võrreldes perioodiga 2007–2013;

2. märgib, et suur enamik riiklikest ametitest eeldab, et programmi „Eramus+“ eesmärgid hariduse, koolituse ja noorte valdkonnas saavutatakse;

3. on seisukohal, et programmil „Erasmus+“ on oluline roll Euroopa identiteedi ja integratsiooni, solidaarsuse, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu, kvaliteetse tööhõive, konkurentsivõime, sotsiaalse sidususe ja noorte tööalase liikuvuse edendamisel, kuna sellega aidatakse kaasa Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide paremaks muutmisele, pidevõppele, aktiivsele Euroopa kodanikuks olemisele ja töölesobivuse parandamisele, antakse eurooplastele võimalus saada välismaal õppimise, sealse koolitus- ja töökogemuse kaudu valdkonnaüleseid ja ülekantavaid isiklikke ja kutsealaseid oskusi ja pädevusi ning võimaldatakse inimestel olla oma elus iseseisvamad ja kohanemisvõimelisemad ning areneda isiklikus plaanis;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0291.
([2]) http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

Neljapäev, 2. veebruar 2017

4. rõhutab, et kuigi üldine programm on nähtavam kui selle eelkäija, jääb valdkondlikel programmidel siiski nähtavusest puudu; tuletab sellega seoses meelde, et programmi rakendamisel tuleb võtta arvesse eri valdkondade erijooni ja iseärasusi;

5. rõhutab, et tuleks uuesti kasutusele võtta valdkondlikud meetmed, nagu Grundtvigi seminarid ja riigisisesed noortealgatused, mis on avatud mitteametlikele rühmadele, ja riikidevahelised noortealgatused peaksid olema kergemini juurdepääsetavad; teeb ettepaneku maksimeerida programmi mõju uute rahastamiskõlblike meetmetega, näiteks 1. põhimeetme ulatusliku Euroopa vabatahtliku teenistuse struktuuril põhinevate ulatuslike noortevahetuste kasutuselevõtmise kaudu;

6. rõhutab, et Euroopa kodanike üha kasvav huvi programmi „Erasmus+“ vastu mõjutab kõige enam just programmi noortele suunatud peatükki; märgib, et praegu on 36 % kõikidest programmi „Erasmus+“ raames esitatud avaldustest seotud noortevaldkonnaga, seejuures kasvas avalduste arv aastatel 2014–2016 60 %;

7. tunnistab, kui oluline on ELi struktureeritud dialoog noortega, mis on protsess, mis annab noortele ja noorteorganisatsioonidele võimaluse osaleda ELi noorsoopoliitika kujundamises ja seda mõjutada, ning väljendab heameelt toetuse üle, mida tagatakse protsessile programmi raames riikide töörühmade ja 3. põhimeetme struktureeritud dialoogi projektide toetamise kaudu; märgib, et Euroopa vabatahtlik teenistus on noorte jaoks mõjus õppimise ja kogemuste saamise formaat ning et see vajab kvaliteetsel tasemel raamistikku; rõhutab, et juurdepääs programmile „Erasmus+“ olgu ka edaspidi tagatud eelkõige kodanikuühiskonna jaoks;

8. tõdeb, et kuigi kõikide tasandite huvirühmade sõnul on programmi rakendamise esimesed kaks ja pool aastat olnud rasked ja probleemiderohked, on vahepeal tehtud edusamme, samas on ühe kõigile sobiva lähenemisviisi alusel tehtud lihtsustused paljudel juhtudel siiski avaldanud vastupidist mõju; on seisukohal, et bürokraatlike tõkete vähendamine aitaks muuta programmi laiemalt ja paremini juurdepääsetavaks; nõuab seetõttu täiendavaid pingutusi bürokraatia vähendamiseks kogu projekti vältel, nii et kulud oleks vastavuses ja proportsioonis eelarve või projekti liigiga; ergutab samal ajal komisjoni tihendama dialoogi sotsiaalpartnerite, kohalike ametite ja kodanikuühiskonnaga, et tagada programmi võimalikult ulatuslik juurdepääsetavus; peab kahetsusväärseks asjaolu, et seoses suure halduskoormusega võib programm „Erasmus+“ jääda väiksematele organisatsioonidele kättesaamatuks; on veendunud, et bürokraatia- ja aruandlusnõuded tuleb muuta lihtsamaks;

9. väljendab kahetsust, et komisjon ei esita mitte mingisuguseid andmeid edukate projektide kvaliteedi kohta; rõhutab, et iga projekti kvaliteedi analüüsimine ja tulemuste läbipaistev esitamine on ilmselge samm, mille komisjon peaks tegema ja mis võib aidata suurendada taotluste edukuse määra;

10. rõhutab, et lihtsama, kasutajasõbralikuma ja paindlikuma rakendamise eesmärki ei ole veel saavutatud; taunib sellega seoses selguse jätkuvat puudumist, üksikasjalikkuse ebaühtlast taset programmijuhendis ja liiga keerulisi taotlusvormе, mis seavad väiksemad, kogenematumad ja mitteprofessionaalsed taotlejad oluliselt ebasoodsamasse olukorda; rõhutab vajadust programmi parandada ja muuta see kasutajasõbralikumaks, võttes samal ajal arvesse seda, kui oluline on eristada eri valdkondi ja toetusesaajate rühmi; peab kahetsusväärseks, et programmi „Erasmus+“ pikad makseperioodid mõjutavad väiksemate organisatsioonide võimalusi rahalisi vahendeid taotleda;

11. palub komisjonil taotlemismenetlust oluliselt lihtsustada, kujundada programmijuhend ümber ja muuta see kasutajasõbralikumaks ja valdkonnaspetsiifiliseks, ühendades kogu olulise teabe programmi iga valdkonna kohta ühte peatükki, avaldada kõigis ametlikes keeltes taotlusvormid programmijuhendiga samal ajal ja aegsasti enne taotluste esitamistähtaega, andes selget teavet selle kohta, milliseid dokumente on igas projekti etapis vaja; nõuab, et täpsustataks ja lihtsustataks elektroonilise vormi finantsosa; rõhutab, et taotlusi tuleb hinnata kooskõlastatud ja järjepideval viisil ning sõltumatute ekspertide toetusel;

12. toonitab selgete õpiväljundite ja konkreetsete töökirjelduste tähtsust programmi „Erasmus+“ raames saadava välismaise töökogemuse puhul kutsehariduse ja -õppe õpilaste, praktikantide, õpipoiste ja vabatahtlike jaoks; rõhutab, et kandidaatide ettevalmistamine enne rahvusvahelisi kogemusi on tegevuse lahutamatu osa ning peab hõlmama karjäärinõustamise alaseid kohtumisi ja keeleõpet ning sotsiaalse ja kultuurilise integratsiooni koolituskursusi, sh kultuuridevahelist suhtlemist, mis hõlbustab inimeste osalemist ühiskonnas ja parandab nende töö- ja elamistingimusi; võttes arvesse, kui tähtis on mitmekeelsus noorte tööalase konkurentsivõime parandamisel, on seisukohal, et vaja on teha

rohkem jõupingutusi mitmekeelsuse edendamiseks ja toetamiseks programmis „Erasmus+"; väljendab heameelt asjaolu üle, et programmi „Erasmus+" projektides parandatakse võõrkeeleoskust, sh naaberriikide keelte oskust, mis võib suurendada liikuvust ja tööalast konkurentsivõimet piiriülesel tööturul; on seisukohal, et keelekursusi tuleks tulevastele liikuvuses osalejatele korraldada koostöös haridusasutuste ja praktikante vastuvõtvate ettevõtjatega ja need peaksid olema kohandatud nende õppe või praktika valdkonnale;

13. tuletab meelde, et kuigi programmi üldeelarvet on märgatavalt suurendatud, on mitmeaastases finantsraamistikus programmitöö perioodi esimesel poolel ette nähtud vaid vahendite piiratud suurenemine, mistõttu paljud kvaliteetsed projektid lükati kahjuks tagasi, edukuse määr jäi madalaks ja taotlejate seas valitses suur rahulolematus;

14. väljendab heameelt, et programmi „Erasmus+" 2017. aasta vahendeid suurendati peaaegu 300 miljoni euro võrra võrreldes 2016. aastaga; rõhutab vajadust kasutada neid vahendeid osaliselt programmi nõrkade külgede parandamiseks ja peamiselt edukate kvaliteetsete projektide arvu suurendamiseks;

15. tunnistab, et investeeringud ELi eelarvest programmi „Erasmus+" raames aitavad märkimisväärselt kaasa noorte eurooplaste oskuste täienemisele, tööalasele konkurentsivõimele ning pikaajalise töötuse ohu vähendamisele, samuti noorte inimeste kodanikuaktiivsuse arengule ja sotsiaalsele kaasatusele;

16. usub, et 2017. aasta kogueelarve suurendamine 12,7 % võrreldes 2016. aastaga ja edasised iga-aastased suurendamised programmi järelejäänud aastatel toovad kaasa edukuse suurenemise ja taotlejate suurema rahulolu; ootab, et rakendataks komisjoni kavatsus eraldada programmile järelejäänud perioodiks täiendavalt 200 miljonit eurot, kuigi oleks vaja veelgi suuremat eelarvega seotud jõupingutust nõudluse rahuldamiseks alarahastatud valdkondades, mis ületab tunduvalt olemasolevate vahendite mahu; märgib, et 48 % riiklikest ametitest väidavad, et programmi meetmed on alarahastatud;

17. ergutab komisjoni analüüsima programmi põhimeetmeid ja peamisi valdkondi, mis tunduvad olevat alarahastatud, nagu 2. põhimeetme strateegilised partnerlused, täiskasvanuõpe, noored, kooliharidus, kutseharidus ja -koolitus ning kõrgharidus, ja mis saaksid eelarve suurendamisest kõige enam kasu; rõhutab vajadust säilitada pidev järelevalve programmi üle, et need valdkonnad ja sektorid kindlaks teha ning võtta esimesel võimalusel parandusmeetmeid; rõhutab vajadust tagada liikuvuse piisav rahastamine, pöörates eritähelepanu alaesindatud rühmade liikuvuse suurendamisele; rõhutab, et valdkonnaspetsiifiliste vajaduste tõttu peavad eri valdkondade jaoks olema eraldi eelarveread; juhib tähelepanu sellele, et vahendeid tuleks kasutada ainult programmis ette nähtud eesmärkidel;

18. rõhutab, et virtuaalvahendid on tulemuste levitamise ja kasutamise üks viis, kuid isiklikud kontaktid ja omavahelised tegevused omavad projekti ja kogu programmi edus väga tähtsat rolli; usub sellega seoses, et liikmesriikides korraldatavad teadlikkuse suurendamise kampaaniad peaksid hõlmama seminare ja ettevõtmisi, kus kohtutakse võimalike osalejatega isiklikult;

19. rõhutab, et kõigi osalejate jaoks on programmi „Erasmus+" oluliseks osaks oma keeleoskuse arendamine; peab seetõttu kiiduväärseks veebipõhiseid keelealaseid vahendeid, mille komisjon välja pakkus, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil on vaja kehtestada seda täiendav raamistik, et muuta liikuvus edukaks, eriti kooliealiste õpilaste, kutsehariduses ja -õppes osalejate ning ka töötajate jaoks, et aidata neil integreeruda eri keskkondadesse;

20. tuletab meelde, et praegu osaleb liikuvuses ainult 1 % tööga seotud koolituskavades osalevatest noortest (praktikandid kaasa arvatud); märgib, et esmatähtis on luua tingimused, et arendada praktikantide liikuvust Euroopa Liidus, anda neile samasugused võimalused kui üliõpilastele ning täita nii töötuse ja eelkõige noorte töötuse vastase võitlusega seotud eesmärgid;

21. rõhutab, kui olulised on programmis „Erasmus+" informaalne ja mitteformaalne õppimine, noorsootöötajad ning osalemine spordi- ja vabatahtlikus tegevuses, kuna need võimaldavad edendada kodaniku-, sotsiaalset ja kultuuridevahelist pädevust, suurendada noorte sotsiaalset kaasatust ja kodanikuaktiivsust ning aidata kaasa nende inim- ja sotsiaalse kapitali arengule;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

22. rõhutab, et programmid „Erasmus“ ja „Leonardo da Vinci“ olid varem suunatud noortele, kellel on paremad oskused ja paremad võimalused tööturule juurdepääsuks, ega käsitlenud piisavalt kõige kaitsetumaid; juhib tähelepanu ELi eesmärgile vähendada haridussüsteemist varakult lahkunud noorte osakaalu ja vaesust; rõhutab, et liikmesriigid peaksid programmi „Erasmus+“ rakendamisel jõulisemalt suunama oma tähelepanu haridussüsteemist varakult lahkunud noortele, kes on vaesuse ja töötuse suur riskirühm; rõhutab, et haridussüsteemist varakult lahkunud noortele suunatud programmid ei tohiks olla standardsed tavapärased kutsehariduse ja -õppe või vahetusprogrammid, vaid peaksid keskenduma nende konkreetsetele vajadustele ning lihtsale juurdepääsule ja rahastamisele koos informaalsete ja mitteformaalsete õpikeskkondadega;

23. märgib uusi ühiskondlikke probleeme ja töö olemust, mis on pidevas muutumises; tuletab meelde, et programm „Erasmus+“ valmistab noori ette ka töösuhteks, ja leiab, et eritähelepanu tuleks pöörata üleminekule tööalastelt oskustelt pehmetele oskustele, edendada üldiste ja ülekantavate oskuste ja pädevuste omandamist, nt ettevõtlikkust, digitaalseid oskusi, loovat mõtlemist, probleemide lahendamise võimet ja innovaatilist mõtlemist, enesekindlust, kohanemisvõimet, meeskonnatööd, projektijuhtimist, riskihindamist ja riskide võtmist ning sotsiaalseid ja kodanikupädevusi, mis on tööturul väga olulised; on seisukohal, et see peaks hõlmama heaolu töökohal, töö ja eraelu tasakaalu ning kaitsetumas olukorras olevate inimeste integreerimist tööturule ja ühiskonda;

24. märgib, et üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu alustas tööd alles 2015. aasta veebruaris pärast seda, kui Euroopa Investeerimisfondiga oli 2014. aastal sõlmitud delegeerimisleping, ning et selles uuenduslikus vahendis osaleb praegu ainult neli panka Prantsusmaal, Hispaanias ja Iirimaal; väljendab kahetsust, et selle rahastamisvahendiga ei saavutata kaugeltki oodatavaid tulemusi, sest praegu osaleb selles ainult 130 magistriõppe üliõpilast; nõuab õppelaenu tagamise rahastu kriitilist hindamist, uurides lähemalt selle eesmärki ja kättesaadavust kogu Euroopas, ning palub tungivalt, et komisjon esitaks Euroopa Parlamendiga konsulteerimise järel strateegia nende eelarvevahendite ümberjaotamise kohta, mida 2020. aastaks tõenäoliselt ära ei kasutata; rõhutab, et vaja on jälgida võlgades üliõpilaste üldist määra, tagamaks et programmi raames kasutatavate kõikehõlmavate rahastamisvahendite tulemusel oleks rohkem neid inimesi, keda on aidatud;

25. peab kahetsusväärseks, et amatöörsportlasi ja eelkõige puudega sportlasi kohalikul tasandil esindavad organisatsioonid osalevad rohujuure tasandi spordiprojektides väga vähe; peab tervitatavaks vähendatud haldusnõuetega väikesemahuliste koostööpartnerluste loomist, sest see on oluline samm, mis võimaldab väiksematel rohujuure tasandi spordiorganisatsioonidel programmis osaleda ning olla rohkem väärtustatud; rõhutab, et valdkondadevaheline tegevus, mis praegusel juhul seob omavahel tihedamalt spordi ja hariduse, võib aidata seda puudust kõrvaldada; märgib, et seda tava tuleks kasutada ka teistes programmi „Erasmus+“ projektide rahastamise valdkondades, eriti vabatahtlike organisatsioonide puhul;

26. väljendab heameelt programmi „Erasmus+“ konkreetse kaasamise üle rohujuure tasandi spordi koostöösse ja tegevusse; julgustab komisjoni parandama rohujuure tasandi osalejate, näiteks spordiklubide juurdepääsu programmile ja selles osalemist; palub komisjonil hinnata seda, kas programmi „Erasmus+“ spordivaldkonna praeguseid vahendeid kasutatakse tõhusalt ja rohujuure tasandi spordi hüvanguks ning kui mitte, siis selgitada välja parandamisvõimalused, keskendudes rohujuure tasandi spordile ja haridusele, et suurendada selle nähtavust, edendada kehalist tegevust ja muuta sport kõigile kodanikele ELis kättesaadavamaks; palub komisjonil edendada valdkondadevahelist lähenemisviisi rohujuure tasandi spordi suhtes kõigis programmi „Erasmus+“ asjaomastes meetmetes ja koordineerida meetmeid selles valdkonnas, et tagada nende tõhusus ja soovitud mõju;

27. toob esile programmi „Erasmus+“ kutsehariduse ja -õppe meetmete lisaväärtuse, toetades ebasoodsamas olukorras olevate rühmade integreerimist või taasintegreerimist haridus- ja kutseõppe võimaluste kasutamisse, et parandada nende sisenemist tööturule;

28. kutsub komisjoni ja liikmesriike, sealhulgas ELi ameteid (nt Cedefop) üles parandama kutsehariduse- ja õppe liikuvusprogrammide kvaliteeti, kättesaadavust ja võrdset juurdepääsu nendele programmidele, nii et nendega antaks kõikidele osalejatele kutsekvalifikatsiooni, tunnustuse ja sisu mõistes lisaväärtust, ning tagama kvaliteedistandardite loomise õpipoisiõppeprogrammide jaoks;

29. tunnistab, et programmi „Erasmus+“ põhieesmärk on anda mõningates suure noorte töötusega liikmesriikides noortele tööturu nõuetele vastav ettevalmistus; rõhutab samas, et programmis „Erasmus+“ on vaja säilitada väljaspool kooli, kutseõpet ja kõrgkooliõpinguid toimuva tegevuse tähtsus;

30. tuletab komisjonile meelde, et puudega inimestel, nt vaegkuuljad, on erivajadused ning seetõttu vajavad nad piisavat rahastamist ja asjakohast tuge, nt viipekeele tõlgid, ning juurdepääsu rohkemale teabele ja asjakohasele toetusele, et neil oleks võimalik programmis „Erasmus+“ osaleda; kutsub seetõttu komisjoni üles jätkama tööd täiendavate meetmete võtmise vallas, et tagada puuetega inimestele takistusteta ja mittediskrimineeriv juurdepääs kõigile programmi „Erasmus+“ toetusprogrammidele; peab mõttekaks, juhul kui seda peetakse vajalikuks, määrata riiklikes büroodes nn projektijuhid, kelle ülesanne on anda nõu rahaliste vahendite parima võimaliku eraldamise kohta;

31. rõhutab, kui vajalik on toetada nii rahastamise kui ka maksusoodustustega VKEsid, kes pakuvad kutseõpet programmi „Erasmus+“ raames;

Soovitused

32. on seisukohal, et programm „Erasmus+“ on üks peamisi alustalasid, mis aitab eurooplastel pidevõppega harjuda; palub komisjonil seetõttu programmi elukestvat õppemõõdet täielikult ära kasutada, edendades ja ergutades programmi „Erasmus+“ raames valdkondadevahelist koostööd, mis on palju suurem kui programmi eelkäijate puhul, ning hinnata valdkondadevahelist koostööd programmi vahehindamises, mis esitatakse 2017. aasta lõpul; tunnistab, et valdkondadevahelistes projektides ja meetmetes on veel arenguruumi programmi tulemuste parandamiseks; nõuab, et haridusalane liikuvus peab saama kõigi kõrg- või kutseharidusprogrammide osaks, et parandada kõrghariduse ning kutseharidus- ja -õppesüsteemi kvaliteeti, aidata üksikisikutel parandada oma kutsealaseid oskusi, pädevusi ja karjääri kujundamist ning suurendada teadlikkust liikuvuspädevustest kõigis asjaomastes valdkondades ja tugevdada teadmisi õppimisest, koolitusest ja noorsootööst; kutsub üles tagama paremaid võimalusi, et kutsehariduses ja -õppes osalejad saaksid minna praktikale või omandada osa oma haridusest naaberriikides, näiteks rahastades nende üliõpilaste sõidukulusid, kes elavad jätkuvalt oma riigis;

33. juhib tähelepanu asjaolule, et programm „Erasmus+“ on oluline vahend, mis aitab parandada kutseharidust ja -õpet kogu ELis; rõhutab tõsiasja, et kaasav kvaliteetne kutseharidus ja -õpe ning sellega seotud liikuvus on Euroopa majandusning sotsiaalvaldkonnale eluliselt olulised, kuna need annavad noortele ja täiskasvanutele kutsealased ja eluks vajalikud oskused, mida on vaja üleminekuks hariduselt ja väljaõppelt tööellu; rõhutab, et kutseharidus ja -õpe ning sellega seotud liikuvus peaksid soodustama võrdseid võimalusi, mittediskrimineerimist ja sotsiaalset kaasamist kõigi kodanike puhul, sh naised, kes on kutsehariduses ja -õppes alaesindatud, ja ebasoodsas olukorras olevad inimesed, nt romad, töötud noored, puuetega isikud, kõrvaliste piirkondade elanikud, äärepoolseimate piirkondade elanikud ja rändajad; soovitab keskenduda ka madala kvalifikatsiooniga abisaajatele, et suurendada nende osalust ja parandada seeläbi programmide ulatust;

34. juhib tähelepanu asjaolule, et mõnes liikmesriigis toimub liikuvusprogrammiga ühinemine jätkuvalt sotsiaalselt valikuliselt; peab kahetsusväärseks, et ebavõrdsus liikmesriikides ja nende vahel muudab programmile juurdepääsu raskeks, sest see tekitab tõkkeid taotlejatele, eriti väikese sissetulekuga üliõpilastele; osutab nende liikuvusprogrammi üliõpilaste suurele osakaalule, keda toetavad kolmandad isikud (perekond, vanemad, partnerid, toetusesaajatele lähedased kohalikud osalejad); märgib, et paljud tööl käivad üliõpilased lõpetavad osalemise liikuvuses, kartes sissetuleku võimalikku vähenemist; märgib, et 1. põhimeetme eesmärkide saavutamiseks on oluline kõrvaldada liikuvust takistavad tõkked, nt rahalised tõkked, ning parandada rahvusvaheliste töö- või õpitulemuste tunnustamist; julgustab komisjoni ja liikmesriike suurendama rahalise abi andmist neile, kes ei saa osaleda rahaliste piirangute tõttu, ja otsima võimalusi, kuidas nende liikuvust soodustada, et muuta programm „Erasmus+“ tõepoolest kõigile kättesaadavaks; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada sooline võrdõiguslikkus ja võrdne juurdepääs programmidele;

35. kutsub komisjoni üles tagama üleeuroopalise liikuvuse ka kriisiaegses Euroopas ning looma võimalusi, et Euroopa kõrgharidusruumis osalevad riigid saaksid edaspidigi juurdepääsu programmile „Erasmus+“;

36. väljendab jätkuvalt muret selle pärast, et noored ja laiem avalikkus peavad programmi „Erasmus+“ eelkõige kõrghariduse programmiks; soovitab seetõttu pöörata ELi, liikmesriigi ja piirkonna tasandil suuremat tähelepanu sellele, et muuta eri valdkonnad, mille suhtes võib esitada taotluse, nagu üldharidus, kõrgharidus, rahvusvaheline kõrgharidus, kutseharidus ja -koolitus, täiskasvanuharidus, noored ja sport ning vabatahtlikkus, palju nähtavamaks, ning rõhutada valdkonnaüleste projektide võimalust, kasutades selleks eelkõige teabekampaaniaid ja programmide sisu puudutavat avalike suhete alast tegevust;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

37. on seisukohal, et pikaajalised kaubamärgid (Comenius, Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ja „Aktiivsed noored") ja nende logod on programmi mitmekesisuse edendamisel tähtsad vahendid; märgib samas, et just nimi „Erasmus+" on saamas kõige äratuntavamaks, eriti uute tulijate jaoks; rõhutab, et uue programmi puhul peaks kaitsma selle uut nime „Erasmus+" ja kasutama edaspidi eri meetodeid teadlikkuse suurendamiseks; soovitab komisjonil tuua edaspidi rohkem esile programmi „Erasmus+" suhet nimetatud kaubamärkidega ning selle alaprogrammide suurt mitmekesisust; palub lisada igale üksikprogrammile nime „Erasmus+" (nii et need oleksid „Erasmus+ Comenius", „Erasmus+ Mundus", „Erasmus+ Leonardo da Vinci", „Erasmus+ Grundtvig" ja „Erasmus+ Aktiivsed noored"); palub kõikidel huvirühmadel jätkata nende kasutamist, eriti väljaannetes ja brošüürides, et säilitada ja tugevdada valdkondlike programmide identiteeti, tagada nende äratuntavus ja kõrvaldada segadus toetusesaajate hulgas; palub, et komisjon struktureeriks programmi „Erasmus+" juhendi pikaajaliste kaubamärkide abil ning kasutaks neid selles juhendis järjekindlalt;

38. julgustab komisjoni suurendama jõupingutusi avatud, konsultatiivse ja läbipaistva tööviisi suunas ning veelgi parandama koostööd sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga (sealhulgas vajaduse korral lastevanemate, üliõpilaste, õpetajate, õpetamisega mitteseotud töötajate ja noorteorganisatsioonide ühendustega) kõikidel rakendamise tasanditel; rõhutab, et programm „Erasmus+" peaks saama Euroopa Liidu läbipaistvuse musternäidiseks, mida tunnustavad sellisena ka liidu kodanikud ning mis areneb olukorra suunas, kus kõik tema otsused ja protsessid, eriti seoses programmi rahalise mõõtmega, muutuvad täielikult läbipaistvaks; tuletab meelde, et täielikult läbipaistvad otsused suurendavad arusaadavust nende projektide ja isikute jaoks, kelle taotlused ei ole olnud edukad;

39. rõhutab, kui olulist osa täidab programmi komitee, mis loodi programmi „Erasmus+" loomist käsitleva määrusega (EL) nr 1288/2013 ning mis on peamine osaleja programmi rakendamisel ja Euroopa lisaväärtuse edendamisel programmi „Erasmus+" riigi tasandi programmide ja meetmete vastastikuse täiendavuse ja koostoime kaudu; nõuab programmi komitee osa suurendamist ja komitee kaasamist poliitilistesse otsustesse; palub komisjonil anda jätkuvalt üksikasjalikku teavet programmi komitee tsentraliseeritud vahendite jaotamise kohta;

40. rõhutab, et IT-vahendeid ei tuleks mõista üksnes juhtimis-, rakendamis- ja haldusprotsesside tegurina, vaid need võivad olla ka väärtuslikuks viisiks, et pidada ühendust toetusesaajatega ja hõlbustada nendevahelisi kontakte, ning need võivad toetada ka paljusid muid protsesse, nt tagasiside saamist toetusesaajatelt, vastastikust nõustamist ja programmi nähtavuse suurendamist;

41. palub komisjonil tagada nii detsentraliseeritud kui ka tsentraliseeritud programmimeetmete puhul korrapärane teabevahetus ja hea koostöö riiklike ametite, Euroopa tasandi rakendusasutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohaliku tasandi riiklike asutuste vahel; kutsub riiklikke asutusi üles jagama oma kodulehel kogu vajalikku teavet nii, et võimaluse korral oleks see kõikjal esitatud samal kujul ja hõlmaks sama sisu;

42. kutsub komisjoni, eelkõige komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraati (DG EAC) ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametit (EACEA) üles jätkuvalt edendama detsentraliseeritud tegevust, nagu seda on juhtmeede 2 (Key Action 2), ning pakkuma asjakohast rahastamist, mis vastab meetme suurusele;

43. julgustab edendama riiklike ametite ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusameti vahelist koostööd, et edendada programmi „Erasmus+" keskseid meetmeid, anda vajalikku abi ja suurendada teadlikkust programmist, anda võimalikele taotlejatele programmi kohta lisateavet ja vahetada tagasisidet rakendamisprotsessi parandamise kohta; palub komisjonil töötada välja koostöös riiklike ametitega Euroopa juhise riiklike ametite jaoks; palub hõlbustada komisjoni, riiklike ametite, programmi toetusesaajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusameti vahelisi kontakte, luues teabe ja heade tavade vahetamise teabeplatvormi, kust kõik seotud huvirühmad saavad kvaliteetset teavet ning kus neil on võimalus jagada oma kogemusi ja soovitusi programmi parandamiseks; rõhutab vajadust kaasata huvirühmi ja toetusesaajaid programmi komitee koosolekutele; rõhutab, et määruse (EL) nr 1288/2013 kohaselt saab seda hõlbustada selliste alaliste allkomiteede loomisega, millesse kuuluvad huvirühmade ja toetusesaajate esindajad, valdkondlikud riiklikud ametid, Euroopa Parlamendi liikmed ja liikmesriikide esindajad;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

44. palub komisjonil ühtlasi üle vaadata riiklikele ametitele väljamaksete tegemise viisid, taotluste esitamise tähtajad ja heakskiidu andmiseks kuluv aeg ning neid vastavalt kohandada; juhib tähelepanu sellele, et riiklikele ametitele tuleks võimaldada suuremat paindlikkust seoses liikuvust toetavate stipendiumite suuruse ja halduskuludega, et toetada pikemaajalisi viibimisi välismaal; julgustab komisjoni võimaldama riiklikele ametitele rohkem paindlikkust vahendite ümberjaotamisel põhimeetmete raames, et kaotada võimalikud lüngad rahastamises, arvestades toetusesaajate vajadusi; soovitab selles küsimuses usaldada riiklikke ameteid, kuna nad tunnevad võimalikke rahastamislünki oma riigis; märgib, et suurem paindlikkus põhjustab ka vajaduse vastava järelevalve ja läbipaistvuse järele;

45. väljendab muret Leonardo da Vinci programmi koostööprojektide arvu vähenemise pärast ning nõuab, et riiklikud ametid saaksid sellega seoses taas suurema otsustamisvabaduse halduskulude katteks eraldatavate toetuste suuruse üle, et paremini arvestada riikide eripäradega, näiteks duaalse süsteemiga;

46. väljendab muret asjaolu pärast, et riiklikel ametitel on raskusi programmi eeskirjade tõlgendamise ja rakendamisega, ning tuletab meelde, et 82 % programmi „Erasmus+“ eelarvest hallatakse detsentraliseeritud meetmete raames; palub komisjonil ühtlustada mõisteid ja parandada suuniseid detsentraliseeritud meetmete kohta ning tagada programmi eeskirjade ja nõuete järjepidev kohaldamine riiklikes ametites, jälgides ühiseid kvaliteedinõudeid, projekti hindamist ja halduskorda, tagades nii programmi „Erasmus+“ ühetaolise ja sidusa rakendamise, parimad tulemused ELi eelarve seisukohast ja veamäärade vältimise;

47. on veendunud, et riiklike ametite tulemuslikkust tuleks regulaarselt hinnata ja parandada, et tagada ELi rahastatavate tegevuste tulemuslikkus; tunnistab, et eelnevaga seoses tuleks kõige tähtsamaks pidada osalemismäära ning osalejate ja partnerite kogemusi;

48. teeb ettepaneku kohandada komisjoni teenistuste organisatsioonilist struktuuri programmi struktuuriga;

49. nõuab asjaomaste IT-vahendite edasist parandamist ja seda, et uute vahendite väljatöötamise asemel keskendutaks pigem olemasolevate ühtlustamisele, kasutajasõbralikkusele ja parandamisele; tuletab seoses sellega meelde, et uued IT-vahendid on noorte kodanike jaoks eelistatuimad veebipõhised suhtlusvahendid; rõhutab, et infotehnoloogia võib etendada olulist rolli programmi nähtavuse suurendamisel;

50. palub komisjonil arendada edasi eTwinningu, School Education Gateway, Open Education Europe, EPALE, Euroopa Noorteportaali ja VALOR IT platvorme, et muuta need atraktiivsemaks ja kasutajasõbralikumaks; palub komisjonil lisada nende platvormide hindamine programmi „Erasmus+“ vahehindamisse, mis esitatakse 2017. aasta lõpus;

51. kutsub komisjoni üles optimeerima IT-vahendite (nt liikuvusvahend) või muude IT-platvormide (nt Euroopa täiskasvanuõppe elektrooniline platvorm (EPALE)) tulemuslikkust ja kasutajasõbralikkust, tagamaks, et programmi abisaajad saaksid oma kogemusi võimalikult palju ära kasutada, aga ka piiriülese koostöö ja parimate tavade jagamise edendamiseks;

52. palub komisjonil edendada programmi kooliharidus mõõdet, võimaldades õpilaste suuremat liikuvust ning rahastamis- ja halduskorra lihtsustamist koolide ja mitteformaalse hariduse pakkujate jaoks, kasutades sealjuures ära programmi „Erasmus+“ üldeesmärki edendada valdkondadevahelist koostööd ja seades eesmärgiks julgustada mitteformaalse hariduse pakkujate osalemist koolidega sõlmitud partnerlustes; julgustab komisjoni edendama programmi raames noorsootöö ning mitteformaalse õppe arendamise tavasid noorteorganisatsioonide ja muude noorsootöö pakkujate toetamise kaudu ning ELi ja Euroopa Nõukogu noortepartnerluse jätkuva toetamise kaudu;

53. tervitab kahte liiki strateegilise partnerluse kasutuselevõttu, mis on esimene ja tähtis positiivne samm, mis aitab suurendada võimalusi programmis osalemiseks väikeorganisatsioonidele, kellel on sageli raske nõudeid täita ja keda seetõttu diskrimineeritakse, kahjustades sel viisil programmi mainet ja vähendades selle veenvust; palub komisjonil teha täiustusi, mis muudaks programmi veelgi ligitõmbavamaks, et kaasata programmi tegevusse rohkem väikeorganisatsioone ja lõppeesmärgina suurendada nende osakaalu programmis, pidades silmas kvaliteedinõudeid; väljendab heameelt Euroopa rakendamissuuniste koostamise ja üksikasjalikuma korduma kippuvate küsimuste veebisaidi loomise üle, et ühtlustada

Neljapäev, 2. veebruar 2017

vastuseid valikukriteeriumeid käsitlevatele küsimustele ja tutvustada näiteid väljavalitud projektidest, et selgitada valiku tegemist ja toetada paremini väikeorganisatsioone; rõhutab vajadust kaasata programmi tegevusse mitmesuguseid osalevaid organisatsioone ning säilitada nendevaheline tasakaal;

54. soovitab vähendada koolide koostöö valdkonnas toetussummasid ja suurendada toetatavate projektide arvu, et otsesemalt toetada õpilasvahetust ning seega suuremat isiklikku kokkupuudet erineva kultuuri- ja keeleruumi taustaga inimestega; rõhutab isikliku kogemuse tähtsust teise kultuurilise päritoluga inimestega, pidades iseäranis silmas Euroopa identiteedi ja Euroopa integratsiooni põhiidee toetamist, ning soovitab kõikide programmieesmärkide puhul kindlalt ära kasutada kõik võimalused ja lasta võimalikult paljudel inimestel neist osa saada; kiidab sellega seoses heaks juba tehtud parandused, ent ootab riiklikelt ametitelt ja komisjonilt strateegiliste partnerlustega seoses veelgi suuremat eeskirjade paindlikkust;

55. võttes arvesse, kui tähtis on mitmekeelsus noorte tööalase konkurentsivõime suurendamisel ([1]), on seisukohal, et vaja on teha rohkem jõupingutusi mitmekeelsuse edendamiseks ja toetamiseks programmis „Erasmus+“;

56. märgib seoses Euroopa uute ühiskondlike probleemidega vajadust tugevdada Euroopa lähenemisviisi Euroopa ühistele probleemidele vastu astumiseks, toetades Euroopa kodanikuühiskonna võrgustike ulatuslikke innovatsiooniprojekte haridus-, koolitus- ja noortevaldkonnas; juhib tähelepanu asjaolule, et seda saaks teha, eraldades osa programmi „Erasmus+“ 2. põhimeetme vahenditest innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamise kesksetele meetmetele;

57. märgib, et 75 % riiklikest ametitest on teada andnud suurest halduskoormusest, mis vähendab ELi eelarve investeerimissuutlikkust ja võib otseselt halvendada toetusesaajate olukorda; kutsub DG EAC-d ja EACEA-d üles parandama rakendustegevust, eriti taotlemisprotsessis;

58. peab tervitatavaks ühikukulu süsteemi kehtestamist programmis, et vähendada halduskoormust; peab tervitavaks komisjoni poolt 2016. aastal tehtud ja 2017. aastaks kavandatud kohandusi; märgib, et vastavalt regulatiivsetele nõuetele ei ole mõnel liikmesriigil võimalik seda süsteemi rakendada või ei ole ettenähtud kulude tase võrreldes tegelike kuludega nende jaoks piisav; leiab, et ühikukulu määra on vaja veelgi tõsta, et tagada projektis osalejatele piisav rahaline toetus, ja rõhutab vajadust tagada, et äärepoolseimate piirkondade ja piirialade osalejad ning organisatsioonid ei oleks ühikukulu süsteemi tõttu ebasoodsamas olukorras; nõuab, et eeskätt paljude vabatahtlike, õpetajate, aga ka kõikide teiste taotlejate aktiivset isiklikku pühendumust asjakohaselt premeeritaks; nõuab projektidega seotud ettevalmistustööde – näiteks potentsiaalsete koostööpartneritega kontakti loomine või ettevalmistavad kohtumised – (taas)tunnistamist rahastamiskõlblikeks või näiteks piisava kindlaksmääratud kogusumma ettenägemist ka nende kulude katteks; rõhutab, et selle valdkonna läbipaistvus on kogu programmi „Erasmus+“ läbipaistvusnõuete ja -eesmärkide oluline osa;

59. väljendab heameelt lihtsustamise üle, mis saavutati ühekordsete maksete ja kindlamääralise rahastamise kasutuselevõtmisega; julgustab komisjoni otsima võimalusi, et veelgi parandada keerulist haldusmenetlust taotlejate jaoks programmi eri valdkondades; peab murettekitavaks asjaolu, et riiklikud ametid teatavad suuremast auditeerimiskoormusest;

60. märgib vajadust suurendada 3. põhimeetme „Poliitikareformi toetamine“ raames Euroopa võrgustikele tegevustoetuse andmist, et maksimeerida programmiga „Erasmus+“ pakutavate võimaluste edendamist ja levitamist;

61. nõuab komisjonilt asjakohaste meetmete võtmist, et vabatahtlik tegevus kui omaosalus programmi eelarves loetaks rahastamiskõlblikuks, kuna see hõlbustaks väiksematel organisatsioonidel osalemist (eelkõige spordivaldkonnas), pidades silmas, et programm „Eramus+“ võimaldab tunnustada vabatahtlikult töötatud aega kaasrahastamise mitterahalise panusena ja et komisjoni uus ettepanek finantssuuniste kohta hõlmab seda võimalust; rõhutab, et vabatahtliku tegevuse panust tuleb selle erilise tähtsuse tõttu programmi jaoks tunnustada ja teha see nähtavaks – tingimusel, et seda jälgitakse eesmärgiga tagada, et vabatahtlik tegevus täiendaks, mitte aga ei asendaks avalike vahendite investeeringuid;

62. tunnistab vabatahtliku töö majanduslikku ja sotsiaalset väärtust ja soovitab komisjonil vabatahtlikkusel põhinevaid organisatsioone programmi meetmete kaudu tõhusamalt toetada;

([1]) Teadusuuringute Ühiskeskuse teadus- ja poliitikaaruanne keelte ja töölesobivuse kohta, 2015.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

63. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle luua Euroopa solidaarsuskorpus; julgustab komisjoni kaasama vabatahtlike organisatsioone selle uue algatuse arendamisse, et tagada selle lisa- ja täiendav väärtus vabatahtliku tegevuse edendamisel Euroopa Liidus; julgustab komisjoni ja liikmesriike tegema eelarvega seotud jõupingutusi, et rahastada seda uut algatust, vähendamata teiste praeguste ja prioriteetsete programmide rahastamist, ja kutsub üles uurima võimalusi integreerida see Euroopa vabatahtliku teenistusega, et edendada vabatahtlikku tegevust ELis ilma algatusi ja programme dubleerimata;

64. rõhutab, et vabatahtlikkus väljendab solidaarsust, vabadust ja vastutust, mis aitab kaasa aktiivse kodanikkonna ja isikliku arengu tugevdamisele; on seisukohal, et vabatahtlikkus on ka oluline sotsiaalse kaasamise ja sidususe, ent ka koolituse, hariduse ja kultuuridevahelise dialoogi vahend, mis annab olulise panuse Euroopa väärtuste levitamisele; on veendunud, et tuleks tunnustada Euroopa vabatahtliku teenistuse rolli, mis seisneb selliste oskuste ja pädevuste arendamisele kaasa aitamises, mis võiksid hõlbustada Euroopa vabatahtlikus teenistuses osalejate juurdepääsu tööturule; palub, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid vabatahtlikele inimväärsed töötingimused ja jälgiksid, kas vabatahtlike töölepingute tingimusi täidetakse täiel määral; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et Euroopa vabatahtlikus teenistuses osalejaid ei peetaks kunagi muude töötajate asendajateks ja et neid sellena ei kasutataks;

65. nõuab, et otsustamisaeg hoitaks võimalikult lühikesena, taotluste hindamine toimuks ühtselt ja koordineeritult ning taotluse tagasilükkamist põhjendataks läbipaistvalt ja mõistetavalt, et ELi programmide kasutamisega seoses ei toimuks märkimisväärset stiimulite kadumist;

66. palub tungivalt suurendada taotluste hindamise läbipaistvust ja kvaliteetse tagasiside andmist kõigile taotlejatele; palub komisjonil tagada programmi abisaajatele tõhus tagasisidesüsteem, et nad saaksid anda komisjonile teada õigusnormide rikkumistest, mida nad seoses programmi „Erasmus+“ rakendamisega on tuvastanud; kutsub komisjoni ka üles parandama ja suurendama teabe liikumist programmi rakendamise eest vastutavate Euroopa institutsioonide ja riiklike ametiasutuste vahel; julgustab riiklikke büroosid ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametit looma programmi rakendamise parandamise eesmärgil hindajatele koolitusvõimalusi ning korraldama korrapäraselt kohtumisi abisaajatega ja projektide külastusi;

67. märgib, kui oluline on edendada Euroopa vabatahtliku teenistuse kohalikku mõõdet; soovitab rohkem toetada Euroopa vabatahtlikus teenistuses osalevaid vabatahtlikke ja mitte ainult enne lahkumist, vaid ka pärast naasmist kohalikku kogukonda suunamis- ja integreerimisjärgse koolituse kaudu, et aidata neil jagada oma Euroopa-alast asjatundlikkust ja edendada vabatahtlikku tegevust kohalikul tasandil;

68. toetab suurema tulemuslikkuse ja tõhususe saavutamist laiaulatuslikumate projektide kaudu; märgib aga, et väikeste ja suurte taotlejate rühmade vahel peab valitsema tasakaal;

69. palub komisjonil ühtlustada osutatud eelmaksete määrasid programmi ulatuses võimalikult suurel määral, et tagada kõigile toetusesaajatele samad eelised ja edendada projektide rakendamist, eriti väikeorganisatsioonide puhul; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et programmist abi taotlejate puhul ei eelistataks suuri institutsioone väikestele, mis on veel täielikult välja kujunemata;

70. märgib, et programmi „Erasmus+“ rahastatud tegevustes osalejate hulk ei ole ELi tasandil ega liikmesriikides piirkondlikult tasakaalustatud; tunneb muret selle pärast, et edukuse määr on olnud võrdlemisi väike ning Euroopa erinevates osades varieeruv; nõuab sihipärast ja õigeaegset tegutsemist osavõtjate arvu suurendamiseks ja programmi edukuse parandamiseks, olenemata taotlejate päritolust, püüdes määrata osa rahalistest vahenditest sihtotstarbeliselt eri meetmetele, et edendada ja tõsta teadlikkust sellest algatusest, eelkõige piirkondades, kus juurdepääs rahastamisele on jäänud suhteliselt nõrgaks;

71. märgib, et programmi „Erasmus+“ rakendamine ELi piirkondades toob esile tõsiasja, et rahastamise vajadus ja meetmete rõhuasetus on erinev, ning et vahendi kulutõhusaks rakendamiseks tuleb mõnel liikmesriigil toetusmeetmete raskuspunkti kohandada;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

72. märgib toetuste põhjendamatuid lahknevusi eri riikide ja eraldamiseks kasutatavate meetodite vahel; julgustab komisjoni uurima selliste lahknevuste tagajärgi, et püüda minimeerida sotsiaal-majanduslikke erinevusi Euroopa Liidus; julgustab veelgi suurendama toetuste määra ja kohandama neid vastavalt liikuvuses osaleva sihtriigi elukallidusele, et soodustada ebasoodsamas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevate üliõpilaste, erivajadustega üliõpilaste ja töötajate ning kaugematest piirkondadest pärit üliõpilaste ja töötajate osalemist;

73. märgib, et programmi „Erasmus+" üldine piiratud eelarve ei ole kooskõlas programmi liikuvustoetuste suurema positiivse mõju ja nõudlusega Ida- ja Lõuna-Euroopas, millega kaasneb tagasilükatud taotluste suur osakaal; teeb komisjonile ettepaneku tugevdada jõupingutusi liikuvuse suurendamiseks Lääne-Euroopast Ida-Euroopasse;

74. väljendab kahetsust, et üha suurenev ebavõrdsus mõnes liikmesriigis ja liikmesriikide vahel ning noorte töötuse kõrge määr ELis raskendavad programmile juurdepääsu, kuna takistavad taotlejate liikuvust väiksema sissetulekuga piirkondadest, mida majanduskriis ja kärped on tõsiselt mõjutanud; leiab, et programmi „Erasmus+" ning kutseharidust ja -õpet tuleb ellu viia aktiivselt ka ELi äärepoolsetes ja piiriäärsetes piirkondades; leiab, et juurdepääsu ja võrdsete võimaluste tagamine nende piirkondade elanikele on väga positiivne ning aitab kaasa noorte töötuse vähendamisele ja majanduse taastumisele;

75. rõhutab, et toetused, millega toetatakse üksikisikute liikuvust programmi „Erasmus+" raames, peaksid olema sotsiaal- ja muude maksude tasumisest vabastatud;

76. palub komisjonil arvesse võtta erivajadustega ja ebasoodsatest oludest pärinevaid isikuid hõlmavate projektide eripära ja nende isikute liikuvust; julgustab rohkem edendama erivajadustega ja ebasoodsatest oludest pärinevate isikute, sealhulgas pagulaste kaasamist programmi ning palub seepärast nende juurdepääsu hõlbustada;

77. rõhutab, et ehkki õppeperioodide, arvestuspunktide ning välismaal mitteformaalse ja informaalse õppimise kaudu omandatud pädevuste ja oskuste tunnustamise valdkonnas on tehtud edusamme, on need endiselt probleemsed; rõhutab, et rahvusvaheliste kvalifikatsioonide tunnustamine on liikuvuse jaoks hädavajalik ja moodustab Euroopa kõrgharidusruumis edasise koostöö tegemise alustala; rõhutab, kui oluline on kasutada täielikult ära kõiki ELi vahendeid kvalifikatsioonide tunnustamiseks oluliste teadmiste, oskuste ja pädevuste valideerimiseks;

78. rõhutab, et õppeperioodide arv välismaal programmi „Erasmus" raames on vaatamata majandus-, finants- ja sotsiaalkriisile alates 2008. aastast pidevalt suurenenud; juhib tähelepanu asjaolule, et samal ajal on hoogsalt suurenenud ka välismaal läbitavate praktikate arv; teeb järelduse, et noored peavad praktikat ilmselgelt väga heaks võimaluseks parandada oma töölesobivust; soovitab komisjonil, riiklikel büroodel, programmi elluviijatel ja ametiasutustel seda arengusuunda arvesse võtta;

79. rõhutab, et tänu Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule [1] on parandatud märkimisväärselt hariduse ning kutsehariduse ja -õppe valdkonna diplomite, kvalifikatsioonide, arvestuspunktide, oskuste tunnistuste ja pädevuste hindamise tunnustamis- ja hindamissüsteeme, kuid märgib, et jätkuvalt esineb ka probleeme; rõhutab, kui oluline on tagada, et pädevused ja kvalifikatsioonid, mis on saadud rahvusvahelise liikuvuskogemuse kaudu mis tahes viisil – formaalõppekeskkonnas, äriühingus tehtava praktika või vabatahtliku ja noorsootegevuse raames –, oleksid asjakohaselt dokumenteeritud ja valideeritud ning et neid tunnustaks ja nad muudetaks võrreldavaks ka nende päritoluliikmesriigi süsteemis; kutsub komisjoni üles reformima ja rohkem tugevdama Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku praeguselt soovituse tasemelt õiguslikult rangemale alusele, et toetada vaba liikumist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles süstemaatiliselt kasutama ja edasi arendama praeguseid Euroopa vahendeid, nagu Europass, noortepass ja Euroopa kutsehariduse ja -õppe ainepunktide süsteem; julgustab töötama välja ühiseid kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioone, mis aitavad tagada kvalifikatsioonide rahvusvahelise tunnustamise; nõuab, et liikmesriigid rakendaksid täielikult ja õigeaegselt nõukogu mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimist käsitlevat 20. detsembri 2012. aasta soovitust;

80. rõhutab, et mitteformaalne täiskasvanuharidus ja -koolitus aitab edendada põhi- ja pehmeid oskusi, nagu sotsiaal- ja kodanikupädevus, mis on olulised nii tööturu kui ka tööheaolu ning töö- ja eraelu parema tasakaalu jaoks; juhib tähelepanu sellele, et mitteformaalne täiskasvanuharidus ja -õpe täidab olulist osa, et jõuda ühiskonna ebasoodsas olukorras olevate rühmadeni ja aidata neil arendada oskusi, mis toetavad neid tööturule sisenemisel ning jätkusuutliku ja kvaliteetse töö leidmisel või nende tööalase olukorra parandamisel ja demokraatlikumale Euroopale kaasa aitamisel;

---

[1] ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

81. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada kutsehariduse ja -õppe programme; juhib tähelepanu asjaolule, et õppepraktika- ja praktikasüsteemid on kujundavad võimalused, mis ei asenda täistööajaga töökohta, nende raames tuleb praktikantidele tagada inimväärsed töötingimused ja asjakohane tasu ning mingil juhul ei tohi toetusesaajatega seostatavaid pädevusi asendada töötajatele asjakohaste pädevustega;

82. märgib, et praeguse programmi raames on rakendamistöö riiklike ametite jaoks palju keerulisem; palub komisjonil tagada riiklikele ametitele piisavalt vahendeid ja vajalikku abi, et võimaldada programmi tõhusamalt rakendada ja riiklikel ametitel täita uusi ülesandeid, mis on tingitud eelarve suurenemisest;

83. palub komisjonil jälgida kvaliteedikriteeriumeid, mida riiklikud ametid kasutavad projektide hindamisel, ja vahetada parimaid tavasid selles valdkonnas; julgustab korraldama hindajatele koolitusprogramme, et anda neile võimalus jätkata enda arendamist, eriti valdkondadevaheliste projektide puhul, ja võimaldada neil anda kvaliteetset tagasisidet kõigile taotlejatele, et soodustada eesmärkide saavutamist tulevastes projektides ja parandada tulevaste taotlejate tulemusi;

84. usub, et kvaliteedi mõõtmine peaks olema sama oluline kui kvantiteedi mõõtmine; nõuab kvaliteedi mõõtmise arendamist programmi „Erasmus+“ raames;

85. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kinnitama ja tunnustama formaal- ja mitteformaalset ning õpipoisiõpet; innustab liikmesriike teavitama noori praktikante paremini olemasolevatest võimalustest ja toetama paremini õppekeskusi, kes soovivad osaleda programmis „Erasmus+“, aga ka võtma täiendavaid meetmeid piiriülese liikuvuse puhul naaberriikidesse, et aidata praktikante majutuse ja transpordiga;

86. toetab suuremat liikuvust hariduses ning noortegarantii algatuse ja noorte tööhõive algatuse programmide õpipoisiõppeprogrammides ja praktikaperioodides, et vähendada noorte suurt töötust ja geograafilist ebaühtlust Euroopa Liidus;

87. palub tungivalt, et komisjon tuvastaks kutseharidus- ja -õppeasutuste praeguse ebavõrdse osalemise ELi liikuvusprogrammides riikides ja piirkondades, et vähendada neid erinevusi programmi „Erasmus+“ riiklike ametite vahelise koostöö ja teabevahetuse parandamise kaudu, toetades kutseharidus- ja -õppeasutuste seas meeskonnatööd kogenud asutuste kokkuviimisega teiste asutustega, pakkudes poliitilisi toetusmeetmeid, esitades kutseharidus- ja -õppeasutustele konkreetseid soovitusi ja parandades neile kehtivat toetussüsteemi;

88. julgustab liikmesriike õpetajate, õppejõudude ja mitteakadeemiliste töötajate liikuvuse soodustamiseks tunnustama osalemist liikuvusprogrammides nende karjääri arengu olulise osana ja võimaluse korral kehtestama tasustamissüsteemi, mis on seotud liikuvusprogrammides osalemisega, näiteks rahalises või töökoormuse vähendamise vormis;

89. palub riiklikel ametitel tagada projektide hindamisel täielik läbipaistvus, avaldades väljavalitud projektide nimekirja koos nende edusammude ja määratud rahalise toetusega;

90. julgustab jätkama 1. põhimeetme raames Comeniuse programmi kõige paremini toimivate tavade, näiteks õpilasvahetuse soodustamist ja pakkuda koolitöötajatele võimalust taotleda isiklikult 1. põhimeetme raames liikuvustoetust;

91. märgib, et vaatamata 2. põhimeetme kvaliteetsetele projektidele on paljud neist vahendite vähesuse tõttu tagasi lükatud; julgustab komisjoni neid projekte märgistama, et aidata neil meelitada ligi investeeringuid muudest allikatest; julgustab liikmesriike tunnustama neid märgistatud projekte ja andma neile eelisõiguse avaliku sektori vahenditele juurdepääsul nende rakendamiseks, kui niisugused vahendid on kättesaadavad;

92. palub komisjonil jätkata jõupingutusi, et lahendada Brüsselis asuvate Euroopa organisatsioonide rahastamisega seotud probleemid ning edendada seeläbi nende panust Euroopa meetmete arengusse haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

93. märgib riiklike ametite probleeme ainepunktide omandamisega seotud rahvusvahelise liikuvuse programmi rakendamisel; nõuab riiklike ametite suuremat paindlikkust, et eraldada mõne riigi ja piirkonna vahendeid teistele, eesmärgiga täita kõrgharidusasutuste koostööprioriteete;

94. märgib, et üksikisikutest liikuvuses osalejate arv väljaspool programmi „Erasmus+“ väheneb, kuna Euroopa kõrgharidusasutused kohtlevad institutsioonilist liikuvussüsteemi eelistatult; julgustab komisjoni ja riiklikke ameteid uuendama üksikisikutest kandidaatide võimalusi osaleda liikuvuses;

95. julgustab komisjoni toetama kutseharidus- ja -õppesüsteemi, edendades uute organisatsioonide ja väiksemate asutuste hulgas Leonardo da Vinci alaprogramme, ning lisaks abistama neid asjakohaste vahendite taotlemisel täiendavate juhiste ja veebipõhise koolitusega ning andma programmi „Erasmus+“ riiklike ametite kaudu isiklikku toetust kvaliteetsete taotluste koostamisel rahastamise saamiseks;

96. julgustab propageerima Euroopa kõrgharidusruumi kogu maailmas ja suurendama kogu maailmas üksikisikute teadmisi ning ergutama kõiki asjaomaseid huvirühmi (liikmesriike, kõrgharidusasutusi ja kõrgkoolide ühendusi) muutma Erasmus Munduse ühised magistriõppekavad kõrgharidusasutustele ja võimalikele taotlejatele huvipakkuvamaks;

97. soovitab riiklikke ameteid rohkem kaasata haridus-, koolitus-, noorte- ja spordipoliitika kujundamisse komisjoni, liikmesriikide ja riiklike ametite vaheliste sidemete tugevdamise kaudu;

Järgmine programmiperiood

98. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha suuremaid jõupingutusi selle nimel, et lihtsustada menetlusi ja vähendada õppurite, institutsioonide ja programmi „Erasmus+“ projektides osalevate vastuvõtvate ettevõtjate suurt halduskoormust, eelkõige nendel, kes ei kasuta piisavalt seda võimalust võrdse juurdepääsu, registreerimise, valideerimise ja tunnustamise protsesside parandamiseks ja hõlbustamiseks; kinnitab, et teavet selle programmi kohta tuleb anda kõikides ELi ametlikes keeltes, et soodustada suuremat osalemist; kutsub komisjoni ja riiklikke ametiasutusi ühtlustama juurdepääsukriteeriume, et tagada juurdepääs võimalikult suurele arvule taotlejatele;

99. leiab, et kõige tähtsam peaks olema programmi ülesehituse edasisest ühtlustamisest ja sellesse suuremate muudatuste tegemisest hoidumine ning et selle asemel tuleks hoopis saavutusi kaitsta ja tugevdada ning vajaduse korral täiendavaid parandusi teha;

100. soovitab lisaks suurendada programmis „Erasmus+“ mitteformaalse õppe tähtsust ja nähtavust nii noorsootöös kui ka täiskasvanuõppes, sest just mitteformaalne õpe on tähtis ka Euroopa kodakondsuse, demokraatia toetamise ja väärtuste kujundamise valdkondades, kuigi nime tõttu seostatakse programmi tihti ainult kooliharidusega;

101. palub komisjonil kaasata kõik asjaomased sidusrühmad järgmise programmiperioodi rahastamist käsitlevasse töösse ja võimalike paranduste tegemisse, et tagada programmi edasine edu ja lisaväärtus;

102. soovitab programmi „Erasmus+“ 1. põhimeetme raames arendada veelgi üksikisikute valdkondadevahelist liikuvust, nii et õppijad, õpetajad, haridustöötajad, koolitajad, õpipoisid, töötajad ja noored saaksid täielikult osaleda valdkondadevahelises liikuvuses;

103. palub välja töötada selge valdkondadevaheliste projektide määratluse, et projekte ei määratletaks valesti;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

104. nõuab mitte ainult praeguse eelarvetaseme säilitamist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku uues programmipõlvkonnas, vaid on ka arvamusel, et eelarve edasine suurendamine, millega tagatakse järgmise põlvkonna programmide rahastamine igal aastal vähemalt samal tasemel kui praeguse raamistiku rakendamise viimasel aastal, on programmi jätkuvaks eduks üliioluline eeltingimus; teeb komisjonile ettepaneku uurida võimalust suurendada eelfinantseerimist;

105. väljendab heameelt seoses programmi struktuuriga ning palub komisjonil säilitada ka järgmise põlvkonna programmides eraldi peatükid ja eraldi eelarved hariduse ja koolituse ning noorte ja spordi jaoks, arvestades nende eripära, ning kohandada taotlusvorme, aruandlussüsteeme ja nõudeid väljatöötatud toodetele vastavalt valdkonnale;

106. julgustab riiklikke ameteid tegema pärast iga taotlusvooru põhimeetme- ja sektoripõhised eelarved kergesti kättesaadavaks, et abi taotlejad saaksid kavandada strateegiliselt oma tulevasi meetmeid, ning avaldama projektide valimise ja eelarveridade tulemused, et programmi suhtes oleks võimalik teha asjakohast väliskontrolli;

107. palub komisjonil vaadata korrapäraselt läbi rahalise toetuse määrad, näiteks ühekordne reisihüvitis ja päevaraha, et need oleksid kooskõlas tegelike elamiskuludega ja hoitaks ära õppeperioodi tõttu võlgadesse langemine, ning aidata nii vältida nende inimeste diskrimineerimist ja hooletusse jätmist, kellel on vähem rahalisi vahendeid ja/või erivajadused;

108. märgib, et ebasoodsamas olukorras olevaid rühmi on konkreetselt käsitletud vaid noortevaldkonnas; soovitab laiendada kaasamis- ja mitmekesisuse strateegiat kõigile programmi valdkondadele, et edendada erivajadustega inimeste või nende, kellel on programmis „Erasmus+“ vähem võimalusi, sotsiaalset kaasamist ja osalemist;

109. kutsub komisjoni üles esitama ja liikmesriike heaks kiitma õpipoisiõppe kvaliteetset raamistikku ning õpipoiste suurema liikuvuse ettepanekut, et tagada õpipoiste, praktikantide ja kutsehariduses ja -õppes õppijate õigused, tagamaks, et nad on piisavalt kaitstud ja et need liikuvusprogrammid ei asenda kunagi standardseid töölepinguid; nõuab kvaliteetseid ja tasustatud praktikakohti ning seda, et liikmesriigid annaksid teada olukordadest, kus rikutakse programmist „Erasmus+“ kasu saajate ülesandeid või õigusi;

110. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidega tööd tõhusama koostöö loomiseks haridusasutuste ja peamiste sidusrühmade (kohalike/piirkondlike omavalitsuste, sotsiaalpartnerite, erasektori, noorte esindajate, kutseharidus- ja -õppeasutuste, teadusasutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide) vahel, eesmärgiga suurendada haridus- ning kutseharidus- ja -õppesüsteemi reageerimisvõimet tööturu tegelikele vajadustele ning kindlustada selle koostöö kajastumine programmis „Erasmus+“; on veendunud, et kui abisaajad ja kõik huvirühmad osalevad aktiivselt programmi kujundamises, korraldamises, järelevalves, rakendamises ja hindamises, on selle nähtavus, edu ja lisaväärtus suuremad;

111. toetab seda, et liikuvuses osalevatel üliõpilastel võimaldataks ühendada välismaal õppimist ja õpingutega seotud praktikat programmi raames, hõlbustades nii nende viibimist välismaal, vähendades sotsiaalset valikulisust, suurendades liikuvuses osalevate üliõpilaste arvu, parandades üliõpilaste oskusi ja tihendades kõrghariduse ja töökeskkonna vahelisi seoseid; palub komisjonil pöörata programmi „Erasmus+“ toetuste jagamisel erilist tähelepanu praktikantide pikaajalisele liikuvusele;

112. rõhutab tasakaalu puudumist liikmesriikide vahel programmi „Erasmus+“ vastuvõetavuskriteeriumide osas; nõuab, et komisjon tagaks, et riiklikud ametid kohaldaksid programmi eeskirju ühtemoodi, järgides ühiseid kvaliteedinorme ja menetlustavasid, ning tagaksid seeläbi programmi „Erasmus+“ sisemise ja välise sidususe ja selle käsitlemise tõelise Euroopa programmina; kutsub komisjoni üles töötama riiklikele ametitele välja programmi „Erasmus+“ rakendamise Euroopa suunised; julgustab riiklikke ameteid, kes peavad olema järelevalveprotsessi lahutamatuks osaks, keskenduma ka igas liikmesriigis foorumi loomisele või soodustamisele haridus- ja tööhõivepoliitika eest vastutavate ametiasutuste vahelise konstruktiivse dialoogi pidamiseks; palub tungivalt teha ametite vahel tihedamat koostööd, et ühitada projekte, mille raames tegeletakse sarnaste teemadega;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

113. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid kutsehariduse ja -õppe võimalusi välismaal ning käsitleksid kutseharidust ja -õpet soodsa valikuna, mis aitab tööd leida ning pakub paljulubavat karjääri, ning muudaksid selle kõige kodanike jaoks olenemata vanusest kättesaadavaks ja tagaksid piisava rahastamise, sest kutseharidusele ja -õppele eraldatud vahendid ei ole proportsioonis ([1]) pakutavate liikuvusprogrammide taotlejate potentsiaalse arvuga; toetab kindlalt kutsehariduse ja -õppe valdkonna liikuvusprogrammide tõhusat propageerimist ja nende soodustamist naiste seas ning leiab, et liikmesriigid peaksid sellega seoses kehtestama kaugeleulatuvad eesmärgid ning et edusamme tuleks rangelt jälgida;

114. rõhutab, et praegu toimub töökohtade ja oskuste uuesti määratlemine, eelkõige käimasoleva ülemineku tõttu digitaalsemale majandusele, kus tekivad uued ärivajadused ja tulevikule orienteeritud sektorid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et programm „Erasmus+“ kajastaks seda tegelikkust;

115. kutsub üles edendama rohkem kõrghariduse kõrgemate tasemete liikuvusprogramme, et tagada liikuvus Euroopa teaduskeskuste vahel ning teha veelgi tööd eesmärgi nimel muuta Euroopa ülikoolid rahvusvaheliseks;

116. rõhutab vajadust tõsta programmi „Erasmus+“ alast teadlikkust, seda, et tegemist on vahendiga, mille abil parandada oma oskusi ja anda neile laiem mõõde, mis peaks tagama, et seda vahendit käsitatakse selle tulemuslikkuse tagamiseks õigesti ning välistatakse oht muuta see lihtsalt üheks elusündmuseks;

117. kutsub komisjoni üles koostama ja tegema kättesaadavaks ajakohastatud arvandmeid programmi „Erasmus+“ rakendamise kohta, eelkõige noorte inimeste selles programmis osalemise määra kohta, mis on esitatud piirkondade ja soo järgi, ning esitama selle mõju tööalasele konkurentsivõimele, tööhõive liikidele ja määrale ning palkadele, samuti seda, kuidas programmi võiks täiustada; kutsub komisjoni üles analüüsima, miks mõned riigid taotlevad rohkem vahendeid kutsehariduse ja -õppe valdkonna liikuvuse projektidele, ning seda, kus sooline lõhe on suurim ja mis on selle põhjused ning kus on kõige rohkem puuetega taotlejaid, ja koostama kava selle kohta, kuidas suurendada teiste riikide osalust; kutsub liikmesriikide riiklikke büroosid üles tegema tihedat koostööd teabe ja statistika vahetamisel; kinnitab, et uuringute ja statistika tulemused tuleb kaasata programmi „Erasmus+“ järgmisesse läbivaatamisse ning neid selle raames arvesse võtta;

118. tuletab meelde, et ELi põhiväärtuste praeguse erakorralise kriisi ajal võib programm „Erasmus+“ osutuda oluliseks võimaluseks, millega edendada integratsiooni, mõistmist ja solidaarsust noorte hulgas; nõuab seetõttu tungivalt noorte integratsiooni edendamist, suurendades nende teadlikkust eri kultuuridest ja traditsioonidest, aga ka vastastikust ja vajalikku üksteise austamist;

119. teeb ettepaneku, et komisjon säilitaks järgmises rahastamisperioodis (pärast 2020. aastat) tulevases programmis „Erasmus+“ ühe eesmärgina ettevõtlushariduse ja -koolituse, sh liikuvuse, ning lisaks programmi järgmised elemendid:

i) selliste praeguste meetmete mõju hoolikas hindamine, millega edendatakse ettevõtlust hariduse ja koolituse kaudu, ning nende võimalik kohandamine, pöörates sealjuures erilist tähelepanu alaesindatud ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele avalduvale mõjule;

ii) kõiki õppureid hõlmavate formaalse ja mitteformaalse hariduse sisu ja vahendite täpsema kindlaksmääramise edendamine – nii teoreetilised kui ka praktilised moodulid, näiteks õppurite ettevõtlusprojektid;

iii) haridusasutuste, ettevõtjate, mittetulundusühenduste ning mitteformaalse hariduse pakkujate vaheliste partnerluste edendamine, et töötada välja asjaomaseid kursusi ja anda õppuritele praktilisi kogemusi ja mudeleid;

iv) oskuste arendamine ettevõtlusprotsesside, finantskirjaoskuse, digitaalse kirjaoskuse ja digitaaloskuste, loova mõtlemise, probleemide lahendamise, uuendusmeelsuse, enesekindluse, kohanemisvõime, meeskonnatöö, projektijuhtimise, riskihindamise, riskide võtmise ning ka konkreetsete ärioskuste ja -teadmiste valdkonnas;

([1]) Komisjoni hinnangul oli ebapiisavate rahaliste vahendite tõttu 2016. aastal programmi „Erasmus+“ kutsehariduse ja -õppe valdkonna liikuvusprogrammide toetuskõlblike taotluste edukuse määr 42 %. Olukord on aastate jooksul halvenenud – edukuse määr oli 2014. aastal 53 % ja 2015. aastal 48 %. Kuigi kasutada olev summa on aastate jooksul veidi suurenenud, on nõudlus suurenenud palju kiiremini ning programmi „Erasmus+“ piiratud ressursid ei võimalda rahastamisel nõudlusega sammu pidada.

v) mitteformaalse ja informaalse õppe esiletõstmine eelistatud keskkonnana ettevõtluspädevuste omandamiseks;

120. julgustab liikmesriike osalema programmis „Erasmus noortele ettevõtjatele“ ja edendama seda noorte hulgas, kes soovivad teha algust äriprojektides, et nad saaksid kasu välismaal omandatud kogemustest ja omandada uusi oskusi, mis aitavad neil oma äriplaane edukalt ellu viia;

121. julgustab vastastikust õppimist pärast välismaiseid õpinguid, koolitust ja töökogemust, et suurendada programmi „Erasmus+“ mõju kohalikele kogukondadele; rõhutab, et heade tavade jagamine on programmi „Erasmus+“ projektide kvaliteedi parandamiseks üliloluline; väljendab heameelt programmi „Erasmus+“ projektitulemuste levitamise platvormi üle ja nõuab riiklike büroode, partnerite ja programmi abisaajate jaoks kindlamat lähenemisviisi heade tavade jagamiseks ja seisukohtade rahvusvahelisel tasandil vahetamiseks; palub komisjonil toetada programmi taotlejaid rahvusvaheliste partnerite leidmisel, töötades selleks välja kasutajasõbralikke platvorme, milles on ühendatud avalik teave eri kasusaajate ja nende projektide kohta;

122. palub, et komisjon parandaks programmi juhiseid ning muudaks need kasutajasõbralikumaks ja arusaadavamaks ning koostaks iga põhimeetme kohta konkreetse teabebrošüüri; kutsub komisjoni üles lihtsustama taotlusmenetlust halduskoormuse seisukohast;

123. toetab täiskasvanuhariduse asutuste arendamist õpetajatele, koolijuhtidele, koolitajatele ja teistele haridustöötajatele pidevate kutsealase arengu ja liikuvusvõimaluste pakkumise kaudu; julgustab arendama oskusi ja pädevusi, eriti IKT vahendite tõhusal kasutamisel täiskasvanuõppes, et parandada õpitulemusi; rõhutab parimate tavade vahetamise tähtsust;

124. väljendab heameelt selliste katseprojektide väljatöötamise üle nagu „Õpipoiste liikuvuse Euroopa raamprogramm: Euroopa kodakondsuse ja oskuste arendamine noorte tööturule integreerimise abil“, mille eesmärk on rakendada kulutõhusaid piiriüleseid õpipoiste liikuvusskeeme kutseharidus- ja -õppeasutuste, ettevõtjate ja/või muude asjaomaste organisatsioonide vahel, samuti õpitulemuste ametlik tunnustamine ja valideerimine ning diplomite vastastikuse tunnustamise toetamine, ja „Noorte liikuvus kutseõppes: noorte liikuvuse parandamine“, mille eesmärk on parandada noorte liikuvust kutseõppes; kutsub komisjoni üles neid kahte katseprojekti tulemuslikult rakendama ja pikaajaliselt programmiga „Erasmus+“ integreerima;

125. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada suurem ja pikaajalisem struktuuritoetus Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonidele hariduse, koolituse, noorsoo- ja spordivaldkonnas tegevustoetuse vormis, sest need on organisatsioonid, mis tagavad Euroopa kodanikele ja elanikele õppimisvõimalused ja kohad osalemiseks, et välja töötada ja rakendada Euroopa poliitikat;

126. kutsub komisjoni üles kaaluma asjakohast lahendust nende Brüsselis asuvate Euroopa tasandi vabaühenduste olukorra jaoks, kes taotlevad vahendeid Belgia riiklikelt ametitelt;

o

o o

127. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0020

ELi ja Cooki saarte vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE) – 2016/2230(INI))

(2018/C 252/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (07592/2016),

— võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning artikli 218 lõikele 7 (C8-0431/2016),

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2017. aasta ([1]) seadusandlikku resolutsiooni otsuse eelnõu kohta,

— võttes arvesse 2013. aasta juuni eelhindamisaruannet Euroopa Liidu ja Cooki saarte vahelise kalapüügi partnerluslepingu ja selle protokolli kohta,

— võttes arvesse Cooki saarte ametiasutuste koostatud strateegilisi suuniseid kohaliku kalandussektori arendamise kohta, eelkõige Cooki saarte avamerekalapüügi poliitikat käsitlevas dokumendis (Cook Islands Offshore Fisheries Policy) esitatud suuniseid,

— võttes arvesse ÜRO säästva arengu eesmärkide raamistikku, eelkõige 1., 2.,9., 10. ja 14. eesmärki,

— võttes arvesse Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjoni teaduskomitee 12. koosoleku järeldusi ja soovitusi Vaikse ookeani lääne- ja keskosa pika rändega kalavarude pikaajalise kaitsmise ja säästva kasutamise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 2,

— võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A8-0015/2017),

A. arvestades, et komisjon pidas Cooki saarte valitsusega läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Cooki saarte vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu (ELi ja Cooki saarte vaheline kalandusalane partnerlusleping) ja selle rakendamise protokolli üle, mille kehtivusaeg oleks vastavalt kaheksa ja neli aastat;

B. arvestades, et käesolev leping on esimene ELi ja Cooki saarte vaheline kalandusalane partnerlusleping, mis tagab ELi kohaloleku Vaikse ookeani idaosa vetes pärast seda, kui Kiribatiga sõlmitud lepingut ei pikendatud (ning pärast seda, kui Mikroneesia ja Saalomoni saartega lepingud küll allkirjastati, ent neid ei rakendatud);

C. arvestades, et ELi ja Cooki saarte vahelise kalandusalase partnerluslepingu ja selle protokolli eesmärk on süvendada ELi ja Cooki saarte vahelist koostööd kalanduse valdkonnas, mis tooks kasu mõlemale poolele, luues sel eesmärgil partnerlusraamistiku, millega edendatakse säästvat kalanduspoliitikat ja kalavarude säästvat kasutamist Cooki saarte majandusvööndis;

D. arvestades, et ELi kohalolek selles piirkonnas peab aitama edendada säästvat kalanduspoliitikat ja varude vastutustundlikku kasutamist ning tagama Vaikse ookeani tuunivarude asjakohase majandamise;

E. arvestades, et ELi ja Cooki saarte vaheline kalandusalane partnerlusleping põhineb parimatel saadaolevatel teadusuuringute tulemustel ning sellega järgitakse Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjoni kaitse- ja majandamismeetmeid kalavarude kasutamata ülejäägi piires;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0019.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

F. arvestades, et inspekteerimise ja kontrolli osas esineb probleeme ning ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük on probleem, mida on saarestiku territoriaalse hajutatuse ja ressursside ebaühtlase jaotumise tõttu keeruline lahendada;

G. arvestades, et Vaikse ookeani lääne- ja keskosas paiknevad mitmed ELi liikmesriikide laevad ja muud selle piirkonna kalanduslepingud on oma kehtivuse kaotanud;

H. arvestades lubadust, et ELi-välistele kalalaevastikele ei võimaldata lepingus sätestatust soodsamaid tingimusi ning et leping hõlmab Cotonou klauslit inimõiguste, demokraatia põhimõtete ja õigusriigi kohta;

I. arvestades, et ELi ja Cooki saarte vahelise kalandusalase partnerluslepingu eesmärk on edendada kalanduse tulemuslikumat ja säästvamat arendamist selles saarestikus ning edendada sellega seotud tööstusharude ja tegevuste arendamist kooskõlas Cooki saarte riikliku kalanduspoliitika eesmärkidega, toetades eelkõige teadusuuringuid ja väikesemahulist kalapüüki, suurendades kohalike sadamate lossimismahtusid, parandades püügitegevuse seire, kontrolli ja järelevalve alast suutlikkust ning võideldes ebaseadusliku, reguleerimata ja teatamata kalapüügi vastu kooskõlas säästva arengu eesmärkide raamistikuga;

J. arvestades, et toetused, mis on ette nähtud Cooki saarte kalanduspoliitika kujundamise edendamiseks ja mis moodustavad 47,6 %–50 % kõigist ülekantud vahenditest, on protsentuaalselt märkimisväärsed;

K. arvestades, et suursilm-tuuni varud on alates 2012. aastast kahanenud, selle tulemusena on Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjon kehtestanud majandamismeetme, mis vaadatakse uuesti läbi 2017. aastal, ning arvestades, et seinerpüügi maht vähenes 2015. aastal 26 % võrreldes 2014. aastaga; arvestades, et lisaks sellele on Cooki saarte veed liigitatud haireservaadiks, ehkki siinkohal tuleb toonitada, et haid ei ole uue lepingu alusel nimetatud vetes kalastavate Euroopa laevastike sihtliigid;

L. arvestades, et ELi õngejadalaevade püük on enamasti toimunud soojemates vetes Cooki saartest lõuna pool; arvestades Cooki saarte haikaitsemäärustes kehtestatud nõudeid; arvestades, et eelhindamise käigus leiti, et ELi õngejadalaevadel ei ole tulevikus huvi Cooki saarte majandusvööndis kalastamiseks;

M. arvestades, et Cooki saared on väga sõltuvad imporditud toidust;

1. arvestades, et ELi ja Cooki saarte vaheline kalandusalane partnerlusleping peab aitama ELi asjakohase valdkondliku toetuse abil tõhusalt edendada säästvat kalapüüki Cooki saarte vetes ning täitma kaht ühevõrra olulist eesmärki: 1) sätestama ELi laevade kalapüügivõimalused Cooki saarte kalapüügipiirkonnas kalavarude kasutamata ülejäägi piires, mille arvestamisel tuleks arvesse võtta Cooki saarte püügivõimsuse täielikku väljaarendamist, lähtudes parimatest saadaolevatest teadusuuringute tulemustest ning järgides nõuetekohaselt Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjoni kaitse- ja majandamismeetmeid; 2) hoogustama ELi ja Cooki saarte koostööd, et edendada säästvat kalanduspoliitikat ja kalavarude vastutustundlikku kasutamist Cooki saarte kalapüügipiirkonnas ning aidata majandus-, rahandus-, tehnilise ja teadusliku koostööga kaasa Cooki saarte kalandussektori säästvale arengule, mille puhul tuleb arvesse võtta Cooki saarte suveräänset otsustusõigust sellise arengu suhtes;

2. võtab teadmiseks ELi ja Cooki saarte vahelist kalandusalast partnerluslepingut ja selle protokolli käsitleva 2013. aasta juuni eelhindamisaruande järeldused, mille kohaselt ei ole varasemad selle piirkonna kalandusalased partnerluslepingud (Saalomoni Saarte ja Kiribatiga sõlmitud lepingud) ja nende protokollid kohalike kalandussektorite arendamisele märkimisväärselt kaasa aidanud, eeskätt mis puudutab ühiselt investeerivate ühisettevõtete loomist ja kohapealse kalatöötlemissuutlikkuse arendamist; on seisukohal, et ELi ja Cooki saarte vahelise kalandusalase partnerluslepinguga tuleks aidata võimalikult suurel määral kaasa kohaliku kalandussektori arengule ja tagada kaladega varustamine sisetarbimiseks vajalikul määral, kooskõlas ELi uue põlvkonna kalandusalaste partnerluslepingute ja säästva arengu eesmärkide raamistiku väljakuulutatud eesmärkidega;

3. väljendab kahetsust, et teised selle piirkonna riigid ei ole ELiga partnerluslepinguid sõlminud ning annavad oma püügipiirkondades kalastamisloa teistele maailma riikidele ja piirkondadele, kes kasutavad aeg-ajalt selliseid kalapüügiviise, mis ei arvesta olemasolevate varudega, selle asemel et otsustada sõlmida leping ELiga, kes edendab säästvat kalapüüki ja annab valdkondlikku toetust;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

4. väljendab heameelt selle üle, et lepingusse lisati kohustus, mille kohaselt Cooki saared peavad avalikustama mis tahes lepingu, mille alusel lubatakse välisriikide kalalaevadel tema vetes kala püüda, ent väljendab kahetsust, et üldisi jõupingutusi ei ole täpsustatud, nagu on sätestatud mõningates teistes ELi sõlmitud lepingutes;

5. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi ja Cooki saarte vahelise kalandusalase partnerluslepingu ja selle protokolli rakendamisel ning selle võimalikul läbivaatamisel ja/või uuendamisel tuleb järgida strateegiat, mida Cooki saarte ametiasutused Cooki saarte kalanduse arendamiseks on vastu võtnud, ning et leping ja selle protokoll tuleb selle strateegiaga vastavusse viia, nähes eelkõige ette järgmist:

— panus Cooki saarte kalavarude ja selle riigi vetes toimuva püügitegevuse seire-, kontrolli- ja inspektsioonialase suutlikkuse suurendamisse, pöörates seejuures erilist tähelepanu võitlusele ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu;

— paremini kättesaadavad teaduslikud andmed Cooki saarte kohalike mereökosüsteemide ja kalavarude seisukorra kohta;

— sihtotstarbelised toetused kohalikust rannalähedasest püügist sõltuvatele kogukondadele sellise püügi arendamiseks, suurendades kohaliku majanduse toetamist, aidates suurendada ohutust kalalaevade pardal ja kalurite sissetulekut ning toetades siseriiklikul turul turustamisele või eksportimisele suunatud kohaliku kalatöötlemise ja -turustamise kohalikku taristut;

6. on arvamusel, et valdkondliku arengu toetamine on oluline partnerriigi säästva arengu edendamisel, kuna sellega edendatakse riigi funktsionaalset sõltumatust, toetatakse selle arengustrateegiat ning tagatakse riiklik suveräänsus;

7. on arvamusel, et kohalike meremeeste võimalused partnerluslepingute alusel töö saamiseks ELi kalalaevadel vastavad rahvusvahelistele standarditele; juhib taas kord tähelepanu asjaolule, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhimõtteid tuleb tingimata järgida ja edendada ILO konventsiooni nr 188 ratifitseerimist ning järgida samal ajal töötajate ühinemisvabaduse ja kollektiivläbirääkimiste pidamise õigust ning diskrimineerimiskeeldu tööhõive ja kutsetegevuse valdkonnas; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et tuunipüügilaevadel töötamiseks kvalifitseeritud meremeeste nappuse tõttu ei ole Cooki saarte ametiasutused ELi kalalaevade pardale asumist veel taotlenud;

8. on arvamusel, et ELi ja Cooki saarte vaheline kalandusalane partnerlusleping ja selle juurde kuuluv protokoll peaksid aitama tõhustada kahepoolset koostööd ebaseadusliku kalapüügi vastu võitlemise valdkonnas ning tagama Cooki saartele vahendid seireprogrammide rahastamiseks; on veendunud, et ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi tõkestamise meetmeid Cooki saarte majandusvööndis tuleks tõhustada, muu hulgas parema seire, kontrolli ja järelevalvega, kasutades ulatuslikult satelliidipõhist laevaseiresüsteemi, püügipäevikuid ja inspekteerimist ning viies ellu piirkondlike kalandusorganisatsioonide otsuseid;

9. peab soovitavaks saada rohkem ja täpsemaid andmeid kõigi püükide (sihtliigid ja kaaspüük) ning üldisemalt kalavarude kaitse olukorra kohta, et kalurite ühenduste osalusel täpsemalt hinnata lepingu mõju mereökosüsteemile ja kalurikogukondadele; nõuab tungivalt, et komisjon edendaks lepingu kohaldamise eest vastutavate ametiasutuste nõuetekohast ja läbipaistvat toimimist, ning suurendaks Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjoni teostatavate teaduslike hindamiste arvu;

10. kutsub sellega seoses komisjoni üles kaaluma ühise kalanduspoliitika eeskirjade suhtes ettevaatusprintsiibi kohaldamist, analüüsima triivivate peibutuspüügivahendite kasutamist kõnealuses piirkonnas ja selle mõju tuuniökoloogiale ning esitama oma järeldustele tuginedes ettepanekuid selliste vahendite kasutamiseks;

11. kutsub komisjoni üles teavitama parlamenti õigeaegselt ühiskomitee tulevastest koosolekutest ning edastama parlamendile partnerluslepingu artiklis 6 ette nähtud ühiskomitee koosolekute protokollid ja järeldused, protokolli artiklis 3 sätestatud mitmeaastase kalandusprogrammi ning konkreetsete iga-aastaste hindamiste tulemused, võimaldama parlamendi esindajatel ühiskomitee koosolekutel vaatlejatena osaleda ning edendama Cooki saarte kalurikogukondade osalemist;

12. palub komisjonil ja nõukogul oma volituste piires ning ELi lepingu artikli 13 lõike 2 ja ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 10 kohaselt teavitada Euroopa Parlamenti viivitamata ja täielikult protokolli ja selle uuendamisega seotud menetluse kõikidel etappidel;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja Cooki saarte valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0021

Komisjoni eksperdirühmade registri ja koosseisu kontrollimine

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni eksperdirühmade registri ja koosseisu kontrollimise kohta (2015/2319(INI))

(2018/C 252/06)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 30. mai 2016. aasta otsust, millega kehtestatakse horisontaalsed eeskirjad komisjoni eksperdirühmade loomiseks ja tööks (C(2016)3301),

— võttes arvesse komisjonile adresseeritud teatist „Komisjoni eksperdirühmade raamistik: horisontaalsed eeskirjad ja avalik register“ (C(2016)3300),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet ([1]),

— võttes arvesse oma 28. aprilli 2016. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu – komisjon ja rakendusametid ([2]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ning õiguskomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0002/2017),

A. arvestades, et ta on väljendanud muret komisjoni eksperdirühmade eelmise, 2010. aasta novembris kasutusele võetud raamistiku ([3]) toimimise pärast, pidades silmas, et raamistik loodi eesmärgiga kehtestada olulisi tegevusalaseid uuendusi, mis toetaksid institutsioonidevahelise töö läbipaistvust ja kooskõlastamist;

B. arvestades eelkõige seda, et võttes arvesse läbipaistvuse ja tasakaalustatud koosseisu puudumist teatavates eksperdirühmades ja vajadust tagada, et eksperdirühmade koosseis oleks oma eriteadmiste ja esindatud vaadete poolest õiges tasakaalus, lõi eelarvekomisjon 2011. ja 2014. aastal eelarvereservid ning sõnastas seni täitmata nõudmised eksperdirühmade reformiks;

C. arvestades, et tema hiljuti tellitud uuringus tuvastati, et teatavate eksperdirühmade läbipaistvus on väga puudulik ja koosseis tasakaalustamata ([4]);

D. arvestades, et eksperdirühmade tasakaalustatud koosseis ja läbipaistvus on olulised eeltingimused selleks, et ekspertiisi tulemused kajastaksid piisava täpsusega vajadust võtta regulatiivseid meetmeid ning et kinnistada ekspertiisi ja regulatiivsete meetmete legitiimsust Euroopa kodanike silmis;

E. arvestades, et Euroopa Ombudsman on oma strateegilises uuringus ([5]) esitanud soovituse komisjoni eksperdirühmade koosseisu kohta ning rõhutanud seejuures eelkõige vajadust eksperdirühmade suurema läbipaistvuse järele;

F. arvestades, et komisjon suhtles enne otsuse vastuvõtmist parlamendi esindajatega ja Euroopa Ombudsmaniga;

([1]) ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.
([2]) ELT L 246, 14.9.2016, lk 27.
([3]) C(2010)7649, 10. november 2010.
([4]) Eelarveasjade poliitikaosakond D. Komisjoni eksperdirühmade koosseis ja nende registri hetkeseis (2015).
([5]) OI/6/2014/NF.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

G. arvestades, et komisjon esitas parlamendile komisjoni talituste töödokumendi, milles vastatakse eelarvekontrollikomisjoni raportööri töödokumendis toodud soovitustele;

H. arvestades, et kahjuks ei ole sellest hoolimata komisjoni talituste töödokumendis ega komisjoni otsuses pakutud lahendusi kõikidele parlamendi tõstatatud mureküsimustele;

1. pooldab komisjoni 30. mai 2016. aasta otsust, millega kehtestatakse horisontaalsed eeskirjad komisjoni eksperdirühmade loomiseks ja toimimiseks, kuid peab kahetsusväärseks, et komisjon ei korraldanud täieulatuslikku avalikku konsultatsiooni, kuigi paljud valitsusvälised organisatsioonid olid selle vastu huvi üles näidanud; kordab, kui tähtis on elavdada kodanikuühiskonna esindajate ja sotsiaalpartnerite kaasamise vorme sellistes keskse tähtsusega valdkondades nagu Euroopa institutsioonide läbipaistvus ja toimimine;

2. juhib tähelepanu sellele, et uute horisontaalsete eeskirjade vastuvõtmisega tundub olevat paljudele Euroopa Parlamendi poolt varem väljendatud mureküsimustele lahendus leitud, eelkõige seoses avalike kandideerimiskutsete vajalikkusega eksperdirühmade liikmete valimisel ning seoses komisjoni eksperdirühmade registri läbivaatamisega ja koostoime loomisega kõnealuse registri, komisjoni ja Euroopa Parlamendi läbipaistvusregistri ning huvide konfliktide vältimise vajadust käsitlevate eeskirjade vahel, eelkõige isikuliselt ametisse nimetatud ekspertide puhul;

3. märgib, et institutsioonidevahelise tegevuse läbipaistvus ja kooskõlastamine on ülimalt tähtis, see aitab saavutada sobivat tasakaalu eksperdirühmade koosseisus esindatud eriteadmiste ja arvamuste seisukohast, et nende tegevust parandada; väljendab seetõttu rahulolu, et valikumenetlus on nüüd avalik; rõhutab sellega seoses, et ekspertide praktilised kogemused ja oskused peavad olema selgelt nähtavad; on seisukohal, et kogu valikuprotsess peaks tagama kõrgel tasemel läbipaistvuse ning selles tuleks juhinduda selgematest, täpsematest kriteeriumitest, rõhutades kandidaatide akadeemilise kvalifikatsiooni kõrval eriti nende praktilisi kogemusi ja pöörates tähelepanu ekspertide võimalikele huvide konfliktidele;

4. peab tervitatavaks asjaolu, et komisjoni eksperdirühmade register on juba ühendatud läbipaistvusregistriga, mis suurendab läbipaistvust;

5. peab kahetsusväärseks, et katse pidada uute eeskirjade kehtestamise üle avalikke konsultatsioone ei õnnestunud; kutsub komisjoni üles toimima läbipaistvalt ja vastutama ELi kodanike ees;

6. tuletab meelde, et läbipaistvuse puudumisel on negatiivne mõju ELi kodanike usaldusele ELi institutsioonide suhtes; on arvamusel, et komisjoni eksperdirühmade tulemuslik reformimine, mis põhineb läbipaistvuse selgetel põhimõtetel ja tasakaalustatud koosseisul, parandab andmete kättesaadavust ja usaldusväärsust, mis omakorda aitab suurendada inimeste usaldust ELi vastu;

7. toonitab, et uusi eeskirju tuleks kohaldada rangelt ja võrdselt kõikide komisjoni eksperdirühmade suhtes nende nimetusest hoolimata (hõlmates seega eri-, kõrgetasemelisi ja muid erakorralisi rühmi ning ametlikke ja mitteametlikke rühmi), kui need rühmad ei koosne eranditult liikmesriikide esindajatest või kui neid ei reguleerita komisjoni 20. mai 1998. aasta otsusega 98/500/EÜ valdkondliku dialoogi komiteede loomise kohta töösuhte poolte dialoogi edendamiseks Euroopa tasandil; kordab, et uued eeskirjad peavad tagama tasakaalustatud esindatuse, kaasates osalejaid kõigi sidusrühmade seast;

8. leiab, et komisjon peaks liikuma eksperdirühmade tasakaalustatuma koosseisu kujundamise suunas; mõistab hukka tõsiasja, et veel ei tehta selget vahet majanduslike ja mittemajanduslike huvide esindajate vahel, et saavutada maksimaalne läbipaistvus ja tasakaalustatus; rõhutab sellega seoses, et komisjon peaks avalikes kandideerimiskutsetes selgesõnaliselt märkima, mida mõistetakse tasakaalustatud koosseisu all ja milliste huvide esindamist ta loodavates eksperdirühmades soovib; peab seepärast oluliseks parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomitee kaasamist, et selline vahe defineeritaks tasakaalustatumalt;

9. kutsub komisjoni üles märkima uute eksperdirühmade loomisel või olemasolevate koosseisu muutmisel avalikes kandideerimiskutsetes selgesõnaliselt, mida mõistetakse tasakaalustatud koosseisu all, milliste huvide esindamist ta soovib ja mis on selle põhjuseks ning põhjendama ka mis tahes võimalikke kõrvalekaldumisi eelnevalt määratletud tasakaalustatud koosseisust eksperdirühmade loomise käigus;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

10. osutab sellega seoses ja ombudsmani eelmainitud arvamuse punkte 34–45 arvesse võttes asjaolule, et kuigi komisjon ei ole veel ametlikult kindlaks määranud „tasakaalustatuse“ mõistet, ei tohiks seda mõista kui aritmeetilise tehte tulemust, vaid pigem kui selliste jõupingutuste tagajärge, millega tagatakse, et eksperdirühma liikmed tervikuna omavad vajalikke tehnilisi eriteadmisi ja piisavalt laia vaatenurka asjaomase eksperdirühma volituste täitmiseks; on seisukohal, et tasakaalustatuse mõistet tuleks seetõttu käsitada tihedalt seotuna iga eksperdirühma konkreetsete volitustega; on seisukohal, et kriteeriumid eksperdirühma tasakaalustatuse hindamiseks peaksid hõlmama rühma ülesandeid, nõutavaid tehnilisi eriteadmisi, sidusrühmi, keda teema kõige tõenäolisemalt puudutab, sidusrühmade organiseerimist ning majanduslike ja mittemajanduslike huvide asjakohast suhet;

11. palub komisjonil viivitamata uurida, kas juhul, kui huvitatud sidusrühmad tasakaalustatud koosseisu määratluse vaidlustavad, on vaja uut kaebuste mehhanismi või piisab praegusest korrast, nõuab parlamendi kaasamist sellesse kontrollimehhanismi;

12. tuletab meelde, et varem ei olnud komisjonil alati võimalik leida sobivaid eksperte esindama VKEsid, tarbijaid, ametiühinguid ja muid üldiseid avalikke huve kaitsvaid organisatsioone ning et selle põhjuseks olid sageli kulud, mis olid seotud puhkuse võtmisega või näiteks VKEde puhul asendaja leidmisega eksperdirühmas veedetud ajaks (edaspidi „alternatiivsed kulud“);

13. palub seetõttu, et komisjon uuriks, mil viisil oleks võimalik hõlbustada ja edendada alaesindatud organisatsioonide või sotsiaalsete rühmade osalemist eksperdirühmades, hinnates muu hulgas oma sätteid kulude tõhusa ja õiglase hüvitamise kohta, sealhulgas võimalusi selliste alternatiivsete kulude katmiseks, austades seejuures täiel määral proportsionaalsuse põhimõtet;

14. palub komisjonil hinnata võimalusi sellise hüvitussüsteemi väljatöötamiseks, mis toetab alaesindatud rühmi eksperdirühmas täiesti tõhusaks osalemiseks vajalike eriteadmiste omandamisel;

15. kutsub komisjoni üles võimaldama Euroopa valitsusväliste organisatsioonide esindamist eksperdirühmades oma riiklike liikmesorganisatsioonide esindajate kaudu, kui Euroopa organisatsioonid on selleks selge volituse andnud;

16. kutsub komisjoni üles tagama, et isegi kui ta erikorrast hoolimata ei suuda ikka leida sobivaid eksperte kõikide asjakohaste huvide esindamiseks, võtavad asjaomased eksperdirühmad kõik vajalikud meetmed, näiteks kaalutud hääletamise menetluste teel, eesmärgiga tagada, et nende eksperdirühmade lõplikes aruannetes on tõhusalt ja tasakaalustatud moel kajastatud kõik asjakohased huvid;

17. tuletab meelde, et nii parlament kui ka Euroopa Ombudsman on soovitanud komisjonil muuta eksperdirühmade päevakorrad, taustdokumendid, koosolekute protokollid ja arutelud avalikuks, kui nende liikmed ei otsusta kvalifitseeritud häälteenamusega, et konkreetne koosolek või osa koosolekust peaks jääma salajaseks, ning peab kahetsusväärseks, et komisjon on jäänud süsteemi juurde, mille puhul on koosolekud salajased, kui eksperdirühmade liikmed ei otsusta lihthäälteenamusega, et arutelu tuleks muuta avalikuks; peab võimalikult suure läbipaistvuse rakendamist äärmiselt oluliseks ning palub komisjonil sätestada, et koosolekud ja protokollid muudetakse avalikuks;

18. rõhutab, et kasutajatele tuleb anda juurdepääs mitmesugustele dokumentidele (päevakorrad, viitedokumendid, eri aruanded), et huvitatud sidusrühmadel oleks võimalik neid tõhusalt jälgida; on lisaks seisukohal, et eksperdirühmade registri veebisait peaks – kas ise või kasutades hüperlinke teistele asjakohastele veebisaitidele – olema üks vahenditest või mehhanismidest, mille kaudu saab pidevalt uuendatud teavet poliitika arengute kohta ja mis tagab seeläbi suure läbipaistvuse;

19. kutsub komisjoni üles töötama sidusrühmadega, sh parlamendiga, konsulteerides viivitamata välja konkreetsed suunised, milles selgitatakse, kuidas ta tõlgendab sätet, mille kohaselt peaksid eksperdirühmade koosolekute protokollid olema asjakohased ja täielikud, eriti siis, kui koosolekud ei ole avalikud, ning palub tungivalt, et komisjon tagaks seoses sellega maksimaalse võimaliku läbipaistvuse, sh päevakorra, taustdokumentide, hääletustulemuste ja üksikasjalike protokollide, k.a eriarvamuste avaldamise, kooskõlas Euroopa Ombudsmani soovitusega;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

20. tuletab meelde, et lisaks isikuliselt liikmeks nimetatud ekspertidele võib huvide konflikt ilmneda ka ülikoolidest, uurimisinstituutidest, õigusbüroodest, Euroopa ja muudest mõttekodadest ja konsultatsioonifirmadest pärit liikmete puhul, ning palub, et komisjon selgitaks, kuidas ta väldib huvide konflikte sellistesse kategooriatesse kuuluvate ekspertide puhul;

21. palub komisjonil tagada olemasolevaid positiivseid näiteid ära kasutades, et parandatud horisontaalseid eeskirju rakendatakse süstemaatiliselt, ja teostada selleks nende horisontaalsete eeskirjade rakendamise üle keskset järelevalvet ning mitte delegeerida seda mõnele peadirektoraadile;

22. palub komisjonil eraldada piisavalt vahendeid eeskätt registriga seotud tegevuse jaoks, töötades välja uuenduslikke ja eriti tõhusaid meetodeid, et hoida seda ajakohasena ja vältida faktivigu ja/või väljajätmisi ning et see võimaldaks andmete eksportimist masinloetavas vormingus;

23. märgib, et komisjon on teatanud, et 2016. aasta lõpuks peavad komisjoni uut eksperdirühmade raamistikku rakendama kõik peadirektoraadid, ning palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile hiljemalt aasta jooksul pärast otsuse vastuvõtmist ehk enne 1. juunit 2017 rakendamis- ja hindamisaruande; palub komisjonil tagada, et aruande kohta oleks parlamendiga peetava struktureeritud dialoogi raames võimalik teha esimese suulise ettekande juba järgmise kuue kuu jooksul;

24. juhib lisaks tähelepanu sellele, et komisjon peab delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamisel ja väljatöötamisel ning strateegiliste suuniste koostamisel tagama, et kõik dokumendid, sealhulgas aktide eelnõud, antaks parlamendile ja nõukogule üle samal ajal kui liikmesriikide ekspertidele, nagu lepiti kokku 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0022

Rikkumisest teatajate roll ELi finantshuvide kaitsmisel

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon rikkumisest teatajate rolli kohta ELi finantshuvide kaitsmisel (2016/2055(INI))

(2018/C 252/07)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 325,

— võttes arvesse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikleid 22a, 22b ja 22c,

— võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu ning soovituste kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Ombudsmani otsust rikkumisest teatamist käsitleva omaalgatusliku uurimise OI/1/2014/PMC lõpetamise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu korruptsiooni tsiviilõiguslike aspektide konventsiooni artiklit 9,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooni artikli 22 punkti a,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu soovitust CM/Rec(2014)7 rikkumisest teatajate kaitse kohta,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastase konventsiooni artikleid 8, 13 ja 33,

— võttes arvesse OECD avaliku teenistuse eetilise käitumise parandamise soovituste põhimõtet nr 4,

— võttes arvesse Euroopa Ombudsmani büroo 2. märtsi 2015. aasta uurimist ja büroo nõudmist, et ELi institutsioonid võtaksid vastu vajalikud eeskirjad rikkumisest teatamise kohta,

— võttes arvesse rikkumisest teatajate kaitset käsitlevat OECD trükist „Committing to effective whistle-blower protection“,

— võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu 12. veebruari 2008. aasta otsust kohtuasjas Guja *vs.* Moldova, hagiavaldus nr 14277/04,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 6,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ja põhiseaduskomisjoni arvamust (A8-0004/2017),

---

([1]) ELT C 208, 10.6.2016, lk 89.
([2]) ELT L 157, 15.6.2016, lk 1.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

A. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse kontekstis vajab Euroopa Parlament võimalikult palju teavet mistahes selliste õigusnormide rikkumiste kohta; arvestades, et institutsioonide siseseid õigusnormide rikkumisi puudutavatel juhtudel peaks parlamendil olema õigus täielikuks juurdepääsuks teabele, et ta saaks viia eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse läbi kõiki asjaolusid teades;

B. arvestades, et Euroopa Kontrollikojalt saab parlamendi uuringute jaoks suurepärast alusmaterjali, kuid see ei hõlma kõiki üksikuid kulutusi;

C. arvestades, et ka komisjon ja teised ELi institutsioonid esitavad parlamendile informatiivseid aruandeid oma kulutuste kohta, kuid need tuginevad samuti ametlikele aruandlusmehhanismidele;

D. arvestades, et kuna mitmete liidu fondide haldamine toimub komisjoni ja liikmesriikide koostöös, on komisjonil raske anda aru üksikuid projekte puudutavatest õigusnormide rikkumistest;

E. arvestades, et Euroopa Parlament saab üksikisikutelt või vabaühendustelt regulaarselt teavet õigusnormide rikkumiste kohta, mis puudutavad osaliselt või täielikult liidu eelarvest rahastatavaid üksikprojekte;

F. arvestades, et rikkumisest teatajad etendavad seetõttu olulist rolli ELi eelarvega seotud kulutusi puudutavate õigusnormide rikkumiste ärahoidmisel, tuvastamisel ja nendest teatamisel ning korruptsioonijuhtumite avastamisel ja avalikustamisel; arvestades, et vaja on luua selline Euroopa avalikke hüvesid soosiv usalduskultuur ja seda edendada, mille puhul ELi ametnikud ja muud teenistujad ning üldsus tunnevad, et neid kaitsevad usaldusväärsed juhtimistavad, ja mis näitab, et ELi institutsioonid toetavad, kaitsevad ja julgustavad võimalikke rikkumisest teatajaid;

G. arvestades, et tähtis on luua kiiremas korras horisontaalne õigusraamistik, mis, kehtestades õigused ja kohustused, kaitseb rikkumisest teatajaid nii kogu ELis kui ka ELi institutsioonides (anonüümsuse kaitsmine, juriidilise, psühholoogilise ja vajaduse korral finantsabi pakkumine, juurdepääs eri teabekanalitele, kiirreageerimisskeemid jne);

H. arvestades, et enamik ELi liikmesriike on ratifitseerinud ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni, mis muudab kohustuslikuks rikkumisest teatajatele asjakohase ja mõjusa kaitse pakkumise;

I. arvestades, et rikkumisest teatamine on oluline teabeallikas võitluses organiseeritud kuritegevuse vastu ja korruptsiooni uurimisel avalikus sektoris;

J. arvestades, et rikkumisest teatajad etendavad eriti olulist rolli korruptsiooni ja pettuste avastamisel ja neist teavitamisel, sest selliste kuritegelike tavadega otseselt seotud pooled püüavad aktiivselt neid varjata kõigi ametlike aruandlusmehhanismide eest;

K. arvestades, et läbipaistvuse ja ausameelsuse põhimõttel põhinev rikkumisest teatamine on äärmiselt oluline; rikkumisest teatajate kaitse peaks seetõttu olema tagatud õigusaktide abil ja seda tuleks tugevdada kogu ELis, kuid ainult siis, kui nende tegevuse eesmärk on kaitsta avalikke huve, tegutsedes heas usus vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu pretsedendiõigusele;

L. arvestades, et ametiasutused ei tohiks piirata ega vähendada rikkumistest teatajate ja ajakirjanike suutlikkust dokumenteerida ja avalikustada ebaseaduslikke, õigusvastaseid või kahjulikke tavasid, kui nad paljastavad selle teabe heas usus ja prioriteediks on avalik huvi;

M. arvestades, et kõik ELi institutsioonid pidid alates 1. jaanuarist 2014 kehtestama sise-eeskirjad ELi institutsioonide ametnikest rikkumiste teatajate kaitseks vastavalt personalieeskirjade artiklitele 22a, 22b ja 22c, ning et personalieeskirjadega seotud küsimuste institutsioonidevahelise ettevalmistava komisjoni töörühm, kes tegeleb rikkumisest teatajate kaitsega, ei ole oma tööd veel lõpule viinud; arvestades, et osa töörühma tehtavast tööst peaks moodustama selliste rikkumisest teatajate olukorra hindamine, kes on kannatanud institutsioonides negatiivsete

Teisipäev, 14. veebruar 2017

tagajärgede all, et selgitada välja parimad tavad, tuginedes varasematele kogemustele; arvestades, et need sise-eeskirjad peavad võtma arvesse haldusstruktuuri ja personalieeskirjade kohaste eri kategooriate eripärasid;

N. arvestades, et rikkumisest teatajate kaitset liikmesriikide tasandil ei ole kõigis liikmesriikides rakendatud ega ühtlustatud, mis tähendab, et isegi kui kaalul on Euroopa Liidu finantshuvid, võib rikkumisest teatajate jaoks olla isiklikult ja ametialaselt riskantne anda Euroopa Parlamendile teavet õigusnormide rikkumiste kohta; arvestades, et just seetõttu, et inimestel hirm, mis võib nendega kaitse puudumise tõttu juhtuda, ning kuna nad usuvad, et meetmeid ei võeta, ei teatata õigusnormide rikkumistest ja selle tulemusel kahjustatakse ELi finantshuvisid;

O. arvestades, et on vaja tagada, et mis tahes kättemaksu eest rikkumisest teatajate vastu karistatakse asjakohaselt;

P. arvestades, et oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis palus Euroopa Parlament komisjonil esitada 2013. aasta lõpuks seadusandliku ettepaneku, millega kehtestatakse era- ja avaliku sektori jaoks rikkumisest teatajate tõhus ja terviklik Euroopa kaitseprogramm, et kaitsta inimesi, kes on avastanud halva juhtimise ja õigusnormide rikkumised ning on teatanud juhtumitest, mis puudutavad ELi finantshuvidega seotud riigisisest ja piiriülest korruptsiooni; arvestades, et lisaks kutsus parlament ka liikmesriike üles seadma sisse rikkumisest teatajate asjakohase ja tõhusa kaitse;

Q. arvestades, et ELi seadusandja on juba ette nähtud rikkumisest teatajate kaitse valdkondlikes õigusaktides, sealhulgas direktiivis 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust, määruses (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, direktiivis (EL) 2015/849 rahapesu ja terrorismi rahastamise kohta ning määruses (EL) nr 376/2014, mis käsitleb juhtumitest teatamist;

R. arvestades, et rikkumisest teatajate kaitse liidus on muutunud veelgi kiireloomulisemaks teemaks, sest ärisaladuste direktiiv piirab rikkumisest teatajate õigusi ja võib seega avaldada soovimatut mõju, heidutades neid, kes soovivad teatada õigusnormide rikkumistest seoses liidupoolse rahastamisega, millest on saanud kasu üksikud ettevõtted;

S. arvestades, et rahvusvahelised organisatsioonid, nagu Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) ja Euroopa Nõukogu, on juba teinud ära olulise töö, koostades soovitused rikkumisest teatajate kaitseks;

T. arvestades, et rohkem kui ühel kolmandikul aruandlusmehhanismiga organisatsioonidest ei olnud OECD andmetel, või ei teadnud nad olevat, tagakiusamistest teatanute kaitsmise alast kirjalikku strateegiat;

U. arvestades, et vabaühingud, nagu Transparency International, Whistleblowing International Network jne, on samuti töötanud välja rahvusvahelised põhimõtted rikkumisest teatajaid puudutavate õigusaktide kohta, mis peaksid andma inspiratsiooni ELi vastavatele algatustele;

V. arvestades, et Euroopa Ombudsmani bürool on selge pädevus uurida ELi kodanike kaebusi haldusomavoli kohta ELi institutsioonides, kuid see üksi ei edenda rikkumisest teatajate kaitset liikmesriikides;

W. arvestades, et Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste kõige uuemas versioonis, mis jõustus 1. jaanuaril 2014, kehtestati mitmed sätted rikkumisest teatamise kohta;

X. arvestades, et rikkumisest teatajate kaitse on oluline avaliku hüve ja liidu finantshuvide kaitseks ning avaliku aruandekohustuse ja ausameelsuse kultuuri edendamiseks nii avalikus kui ka erasektoris;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

Y. arvestades, et paljudes jurisdiktsioonides, eelkõige erasektoris, kehtivad töötajate suhtes konfidentsiaalsuskohustused seoses teatava teabega, mis tähendab, et rikkumisest teatajate suhtes võidakse võtta väljapoole oma organisatsiooni teatamise eest distsiplinaarmeetmeid;

1. taunib asjaolu, et komisjon ei ole seni suutnud esitada seadusandlikke ettepanekuid, mille eesmärk on luua Euroopa rikkumisest teatajatele minimaalne kaitsetase;

2. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks koheselt seadusandliku ettepaneku, millega kehtestatakse rikkumisest teatajate tõhus ja terviklik Euroopa kaitseprogramm, mis sisaldab mehhanisme äriühingutele, avalikele asutustele ja mittetulundusühendustele, ning eelkõige palub komisjonil esitada enne käesoleva aasta lõppu seadusandliku ettepaneku rikkumisest teatajate kaitsmiseks, kui osa vajalikest meetmetest liidu finantshuve kahjustava pettuse ärahoidmise ja selle vastu võitlemise vallas, pidades silmas tõhusa ja võrdväärse kaitse võimaldamist liikmesriikides ning liidu institutsioonides, organites ja asutustes;

3. on seisukohal, et rikkumisest teatajatel on oluline roll liikmesriikide ja ELi institutsioonide ja organite aitamisel, et hoida ära ausameelsuse põhimõtte rikkumisi ja võimu kuritarvitamisi, millega ohustatakse või rikutakse rahvatervist või avalikku turvalisust, finantssektori usaldusväärsust, majandust, inimõigusi, keskkonda või õigusriigi põhimõtet Euroopa ja liikmesriigi tasandil, või tekitatakse tööpuudust, piiratakse või moonutatakse ausat konkurentsi ning õõnestatakse kodanike usaldust demokraatlike institutsioonide ja protsesside vastu, ning võidelda selliste rikkumiste ja kuritarvitamiste vastu; rõhutab, et selles suhtes aitavad rikkumisest teatajad suurel määral suurendada avaliku sektori asutuste demokraatlikku kvaliteeti ja usaldust nende vastu, muutes need otseselt kodanike ees vastutavaks ja läbipaistvamaks;

4. märgib, et nii rikkumisest teatajad kui ka asjaomane avaliku sektori organ või institutsioon peaksid tagama ELi põhiõiguste harta ja riiklike õigusnormidega tagatud õiguste seadusliku kaitse;

5. tuletab meelde, et liikmesriikidel kui ELi rahaliste vahendite esmasaajatel on kohustus kontrollida nende kasutamise õiguspärasust;

6. märgib, et ainult mõned liikmesriigid on kehtestanud piisavalt kõrgetasemelised rikkumisest teatajate kaitse süsteemid; kutsub liikmesriike, kes ei ole veel oma siseriiklikus õiguses vastu võtnud põhimõtteid rikkumisest teatajate kaitsmiseks, tegema seda võimalikult kiiresti;

7. palub liikmesriikidel jõustada mõjusad korruptsioonivastased eeskirjad ning rakendada samal ajal oma siseriiklikes õigusaktides nõuetekohaselt rikkumisest teatajate kaitset käsitlevaid Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid ja suuniseid;

8. peab kahetsusväärseks, et paljudel liikmesriikidel on rikkumisest teatajate kaitset käsitlevad eeskirjad veel kehtestamata, kuigi rikkumisest teatajate kaitse korruptsiooni ennetamisel ja selle vastu võitlemisel on äärmisel vajalik, ning hoolimata asjaolust, et rikkumisest teatajate kaitset soovitatakse ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklis 33;

9. toonitab, et liidu finantshuvidega seotud rikkumisest teatamine kujutab endast rikkumiste, sealhulgas, kuid mitte ainult, korruptsiooni, pettuste, huvide konfliktide, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise, rahapesu, organiseeritud kuritegevuse infiltreerumise ja nende varjamispüüete avalikustamist ning nendest teatamist;

10. peab vajalikuks edendada eetikakultuuri, mis aitaks tagada, et rikkumisest teatajad ei kannata kättemaksu all ega satu sisekonfliktidesse;

11. kordab, et rikkumisest teataja on kohustatud teavitama õigusnormide rikkumistest, mis mõjutavad ELi finantshuve, ning samuti asjaolu, et rikkumisest teatajad peaksid tegema alati koostööd, jagades teavet ELi pädevate ametiasutustega;

12. kordab tõsiasja, et rikkumisest teatajatel on sageli parem juurdepääs tundliku sisuga teabele kui kõrvalseisjatel, ning et seetõttu võib see suurema tõenäosusega avaldada negatiivset mõju nende tööalasele karjäärile või ohustada nende isiklikku turvalisust, mis on kaitstud ELi põhiõiguste harta artikliga 6;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

13. rõhutab, et rikkumisest teatamise määratlus hõlmab ka nende kaitset, kes avalikustavad teavet põhjendatud veendumusega, et see teave on avalikustamise hetkel tõsi, sh neid, kes avalikustavad ebatäpset teavet heausklikult;

14. rõhutab uuriva ajakirjanduse rolli ning kutsub komisjoni üles tagama, et tema ettepanek tagab uurivatele ajakirjanikele rikkumisest teatajatega samaväärse kaitse;

15. väljendab vajadust luua sõltumatu teabekogumise, nõustamise ja suunamise ELi asutus koos liikmesriikides asuvate kontoritega, kus on võimalik võtta vastu teateid õigusnormide rikkumiste kohta ning millel on piisavad eelarvevahendid, piisav pädevus ja asjakohased spetsialistid, et aidata sisemistel ja väljastpoolt pärit rikkumisest teatajatel kasutada õigeid kanaleid teabe avalikustamiseks liidu finantshuve mõjutavate võimalike õigusnormide rikkumiste kohta, kaitstes samal ajal nende konfidentsiaalsust ning pakkudes vajalikku tuge ja nõu; esimeses etapis peaks asutuse töö põhinema peamiselt saadud teabe usaldusväärsel kontrollimisel;

16. nõuab, et ELi institutsioonid kehtestaksid ja võtaksid koostöös kõikide asjaomaste riiklike asutustega kõik vajalikud meetmed, et kaitsta teabeallikate konfidentsiaalsust, et vältida mis tahes diskrimineerivat tegevust või ähvardusi;

17. väljendab heameelt Euroopa Ombudsmani 2014. aasta otsuse üle algatada ELi institutsioone käsitlev omaalgatuslik uurimine rikkumisest teatajate kaitse osas, ning väljendab heameelt selle üle, et see on andnud äärmiselt positiivseid tulemusi; nõuab, et ELi institutsioonid ja muud organid, kes peavad seda veel tegema, kohaldaksid viivitamata suuniseid, mis koostati pärast uurimise lõpetamist;

18. kutsub ELi institutsioone üles tõstma teadlikkust kaitsetute rikkumisest teatajate tõsistest muredest; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon esitaks tervikliku tegevuskava seoses kõnealuse probleemiga;

19. taotleb parlamendis spetsiaalse üksuse loomist koos aruandlusahela ning vastavate vahenditega (nt vihjeliinid, veebisaidid, kontaktpunktid), kuhu rikkumisest teatajad saaksid esitada liidu finantshuvide kaitsega seotud teavet ning mis osutaks neile kuni punktis 4 mainitud sõltumatu ELi institutsiooni loomiseni ka nõu ja abi kaitseks võimalike kättemaksumeetmete vastu;

20. nõuab, et käivitataks veebisait, kus saab kaebusi esitada; rõhutab, et nimetatud veebisait peaks olema üldsusele kättesaadav ja peaks hoidma nende andmed anonüümsed;

21. nõuab, et komisjon esitaks selge õigusraamistiku, mis tagab ebaseadusliku või ebaeetilise tegevuse paljastajate kaitse kättemaksu või vastutusele võtmise eest;

22. kutsub komisjoni üles esitama konkreetseid ettepanekuid ebaseadusliku tegevuse ja õigusnormide rikkumiste paljastajate täielikuks kaitsmiseks ning koostama terviklikku kava, et takistada varade ülekandmist ELi mittekuuluvatesse riikidesse, kes kaitsevad korrumpeerunud isikute anonüümsust;

23. rõhutab vajadust tagada, et aruandlusmehhanismid on kättesaadavad, ohutud ja turvalised, ning et rikkumisest teatajate kaebusi uuritakse professionaalselt;

24. kutsub komisjoni ja Euroopa Prokuratuuri, niivõrd kuivõrd see on tema volituste piires alates selle asutamisest, looma tõhusaid kommunikatsioonikanaleid asjaomaste poolte vahel, samuti kehtestama menetlusi selliste rikkumisest teatajate vastuvõtmiseks ja kaitsmiseks, kes annavad teavet liidu finantshuvidega seotud õigusnormide rikkumiste kohta, ning kehtestama rikkumisest teatajate suhtes ühtseid käitumisreegleid;

25. kutsub kõiki ELi institutsioone ja organeid üles võtma vajalikke meetmeid, et tagada rikkumisest teatajate tunnustamine ja arvessevõtt ning austamine kõikidel juhtudel, mis neid mõjutavad või on mõjutanud ja mida on sellisena tunnustanud ka Euroopa Liidu Kohus, ning märgib, et seda tuleks kohaldada tagasiulatuvalt; kutsub neid lisaks üles andma institutsioonile tervikuna asjaomastest kohtuotsustest avalikult ja põhjalikult aru;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama parlamendile mis tahes rikkumisest teatajatelt saadud teabe, mis puudutab liidu finantshuvide kahjustamist, ning lisama oma aastaaruannetesse peatükki nende hoiatusteadete ja võetud järelmeetmete kohta; nõuab meetmete võtmist Euroopa Parlamendi tasandil, et tagada teabe täpsus asjakohaste meetmete võtmiseks;

27. kutsub komisjoni üles viima läbi avalikku konsultatsiooni, et küsida sidusrühmade arvamust aruandlusmehhanismide kohta ja menetluste võimalike puuduste kohta riiklikul tasandil; avaliku konsultatsiooni tulemused annavad komisjonile väärtusliku panuse tulevase ettepaneku koostamiseks rikkumisest teatamise kohta;

28. kutsub ELi sõltumatut organit ning kuni selle loomiseni Euroopa Pettustevastast Ametit (OLAF) üles koostama ja avaldama iga-aastast aruannet Euroopa Liidus rikkumistest teatajate kaitse hindamise kohta;

29. kutsub kontrollikoda lisaks üles lisama oma aastaaruandesse eraldi osa rikkumisest teatajate rolli kohta liidu finantshuvide kaitsmisel;

30. kutsub ELi ameteid üles esitama tagakiusamistest teatanute kaitsmise alast kirjalikku strateegiat;

31. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa Parlament, Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Liidu Kohus, Euroopa Kontrollikoda, Euroopa välisteenistus, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee, Euroopa Ombudsman ja Euroopa Andmekaitseinspektor rakendasid vastavalt personalieeskirjade artiklitele 22a, 22b ja 22c sise-eeskirjad rikkumisest teatajate kaitseks; kutsub kõiki institutsioone üles tagama, et nende vastuvõetud sise-eeskirjad rikkumisest teatajate kaitse kohta on ranged ja põhjalikud;

32. ergutab liikmesriike töötama välja andmeid, võrdlusaluseid ja näitajaid rikkumisest teatamise alase poliitika kohta nii avalikus kui ka erasektoris;

33. tuletab meelde, et komisjoni rakendusdirektiivis (EL) 2015/2392 on sätestatud rikkumisest teatamise kord, dokumenteerimise nõuded ja kaitsemeetmed rikkumisest teatajate jaoks; rõhutab, kui tähtis on tagada, et rikkumisest teatajad saaksid rikkumisest teatada konfidentsiaalselt ning et nende anonüümsus oleks nõuetekohaselt ja täielikult tagatud, seda ka digikeskkonnas, kuid väljendab kahetsust, et see on üks väheseid valdkondlikke õigusakte, mis sisaldab rikkumisest teatajaid käsitlevaid sätteid;

34. ergutab komisjoni uurima juba maailma muudes riikides olemasolevate rikkumisest teatajate programmide parimaid tavasid; juhib tähelepanu asjaolule, et rikkumisest teatajatele antakse mõne olemasoleva skeemi alusel rahalist hüvitust (nt protsent määratavatest sanktsioonidest); on arvamusel, et kuigi seda tuleb hoolikalt korraldada, et vältida potentsiaalset kuritarvitamist, võib selline hüvitus olla inimestele, kes on rikkumisest teatamise tõttu oma töö kaotanud, oluliseks sissetulekuks;

35. palub liikmesriikidel hoiduda rikkumisest teatajate sellise tegevuse kriminaliseerimisest, millega antakse teada ELi finantshuve kahjustavast ebaseaduslikust tegevusest või õigusnormide rikkumistest;

36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0026

Euroopa arengukonsensuse läbivaatamine

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa arengukonsensuse läbivaatamise kohta (2016/2094(INI))

(2018/C 252/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse 2005. aasta detsembris vastu võetud Euroopa arengukonsensust ([1]),

— võttes arvesse Busani tulemusliku arengukoostöö partnerlust ([2]) ja ELi ühist seisukohta tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse (GPEDC) teiseks kõrgetasemeliseks kohtumiseks, mis toimus Nairobis (28. november – 1. detsember 2016) ([3]),

— võttes arvesse 2011. aasta detsembris toimunud neljanda abi tõhususe teemalise kõrgetasemelise foorumi lõppdokumenti, millega käivitati GPEDC,

— võttes arvesse 25. septembril 2015. aastal New Yorgis toimunud ÜRO säästva arengu tippkohtumisel vastu võetud säästva arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“ (tegevuskava 2030) ([4]),

— võttes arvesse Addis Abeba tegevuskava arengu rahastamise kohta ([5]),

— võttes arvesse 10. aprilli 2010. aasta Dili deklaratsiooni rahu kindlustamise ja riigi ülesehitamise kohta ning 30. novembri 2011. aasta uut kokkulepet tegevuse kohta ebakindlates riikides,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 12. detsembril 2015. aastal vastu võetud Pariisi (COP21) kokkulepet ([6]),

— võttes arvesse komisjoni teatist „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks“ (COM(2011)0637),

— võttes arvesse 23. ja 24. mail 2016. aastal Istanbulis toimunud ülemaailmset humanitaarabiteemalist tippkohtumist ning selle raames võetud tegutsemiskohustusi ([7]),

— võttes arvesse uut linnade tegevuskava, mis võeti vastu 17.–20. oktoobril 2016. aastal Quitos (Ecuador) toimunud eluasemeküsimusi ja säästvat linnaarendust käsitleval ÜRO konverentsil (Habitat III) ([8]),

— võttes arvesse OECD/UNDP 2014. aasta eduaruannet arengukoostöö tulemuslikumaks muutmise kohta ([9]),

---

([1]) ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.
([2]) http://www.oecd.org/dac/effectiveness/49650173.pdf
([3]) http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14684-2016-INIT/et/pdf
([4]) http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
([5]) http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf
([6]) https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf
([7]) https://www.worldhumanitariansummit.org/
([8]) https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/
([9]) http://effectivecooperation.org/wp-content/uploads/2016/05/4314021e.pdf

Teisipäev, 14. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208 arengukoostöö kohta, milles sedastatakse, et „[l]iidu ja liikmesriikide arengukoostöö poliitikad täiendavad ja tugevdavad teineteist“, ning milles on vaesuse vähendamine ja selle kaotamine määratletud ELi arengupoliitika põhieesmärgina,

— võttes arvesse nõukogu 2012. aasta oktoobri järeldusi „Demokraatia ja säästva arengu juured: Euroopa koostöö kodanikuühiskonnaga välissuhete valdkonnas“,

— võttes arvesse ELi tegevusjuhendit vastastikuse täiendavuse ja tööjaotuse kohta arengupoliitikas ([1]),

— võttes arvesse ELi nõukogu 19. mai 2014. aasta järeldusi, milles käsitletakse õigustel põhinevat lähenemisviisi arengukoostööle, mis hõlmab kõiki inimõigusi ([2]),

— võttes arvesse 2016. aasta juunis avaldatud Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat ([3]),

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, mille EL allkirjastas ja ratifitseeris 2011. aastal, ning ÜRO kokkuvõtlikke märkusi puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise kohta,

— võttes arvesse komisjoni teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),

— võttes arvesse ELi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava (2016–2020) ning inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019),

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 17. novembri 2005. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldus Euroopa Liidu arengupoliitika „Euroopa konsensus“ kohta ([4]), 5. juuli 2011. aasta resolutsiooni ELi arengupoliitika mõju suurendamise kohta ([5]), 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni ELi arenguabi rahastajate tegevuse koordineerimise kohta ([6]), 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta ([7]), 19. mai 2015. aasta resolutsiooni arengu rahastamise kohta ([8]), 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta ([9]), 14. aprilli 2016. aasta resolutsiooni erasektori ja arengu kohta ([10]), 12. mai 2016. aasta resolutsiooni säästva arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta ([11]), 7. juuni 2016. aasta resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva ELi 2015. aasta aruande kohta ([12]) ning 22. novembri 2016. aasta resolutsiooni arengukoostöö tulemuslikkuse suurendamise kohta ([13]),

— võttes arvesse talituste ühist töödokumenti „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“ (SWD(2015)0182) ning nõukogu 26. oktoobri 2015. aasta järeldusi, milles kiideti heaks vastav soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava (2016–2020),

---

([1]) Nõukogu 15. mai 2007. aasta järeldused.
([2]) Nõukogu 19. mai 2014. aasta järeldused.
([3]) Nõukogu dokument 10715/16.
([4]) ELT C 280 E, 18.11.2006, lk 484.
([5]) ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 77.
([6]) ELT C 468, 15.12.2016, lk 73.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0059.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0196.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0265.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0137.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0224.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0246.
([13]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0437.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

— võttes arvesse uut raamistikku „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“,

— võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni uue kaugelevaatava ja innovaatilise tulevase kaubandus- ja investeerimisstrateegia kohta ([1]),

— võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni ning selle nelja aluspõhimõtet, milleks on mittediskrimineerimine (artikkel 2), lapse parimad huvid (artikkel 3), ellujäämine, areng ja kaitse (artikkel 6) ning osalemine (artikkel 12),

— võttes arvesse oma väliskomisjoni ja arengukomisjoni esitatavat raportit pagulas- ja rändevoogude ohjamise ning ELi välistegevuse osa kohta selles (2015/2342(INI) ning oma 22. novembri 2016. aasta resolutsiooni arengukoostöö tulemuslikkuse suurendamise kohta ([2]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A8-0020/2017),

A. arvestades, et Euroopa arengukonsensuse läbivaatamine on õigeaegne ja vajalik, võttes arvesse muutunud välisraamistikku, sealhulgas tegevuskava 2030 ja säästva arengu eesmärkide vastuvõtmist, Pariisi (COP21) kliimakokkulepet, Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikku, Addis Abeba tegevuskava arengu rahastamise kohta ja tulemusliku arengukoostöö ülemaailmset partnerlust, uusi või süvenevaid üleilmseid probleeme, nagu kliimamuutusi ja rände konteksti, mitmekesisemaid arenguriike, kellel on üksteisest erinevad ja spetsiifilised arenguvajadused, uusi doonoreid ja uusi globaalseid osalejaid, kodanikuühiskonna organisatsioonide tegevusruumi kahanemist ning ELi-siseseid muutusi, kaasa arvatud Lissaboni lepingust, muutuste kavast ning ELi üldisest välis- ja julgeolekupoliitika strateegiast tulenevaid muutusi;

B. arvestades, et üldise tegevuskavaga 2030 ja omavahel seotud säästva arengu eesmärkidega tahetakse saavutada säästev areng planeedi ressursside piires, luues partnerlusi, milles keskendutakse inimestele, pakkudes neile elutähtsaid ressursse, nagu toitu, vett ja kanalisatsiooni, tervishoidu, energiat, haridust ja tööhõivevõimalusi, ning edendades rahu, õiglust ja heaolu kõigi jaoks; arvestades, et meetmeid tuleb võtta kooskõlas riigi isevastutuse, kaasavate arengupartnerluste, tulemustele keskendumise, läbipaistvuse ja vastutuse põhimõtetega; arvestades, et õigustel põhinev lähenemisviis on säästva arengu eeltingimus vastavalt ÜRO resolutsioonile 41/128, milles on õigus arengule määratletud võõrandamatu inimõigusena;

C. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingus on sätestatud, et „[l]iidu ja liikmesriikide arengukoostöö poliitikad täiendavad ja tugevdavad teineteist“;

D. arvestades, et kliimamuutused kujutavad endast nähtust, millega tuleb kiiremas korras tegeleda, kuna see mõjutab suuremal määral just vaeseid ja kõige haavatavamaid riike;

E. arvestades, et kolm neljandikku maailma vaestest elab keskmiste tuludega riikides; arvestades, et keskmiste tuludega riigid ei moodusta ühtset rühma, vaid neil on väga erisugused vajadused ja probleemid, ning et seetõttu peab ELi arengukoostöö olema piisavalt diferentseeritud;

F. arvestades, et aluslepingupõhise poliitikavaldkondade arengusidususe lähenemisviisi kohaselt peab EL oma tegevuses võtma arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mis tõenäoliselt mõjutab arenguriike; arvestades, et seetõttu tuleb sellised tihedalt seotud poliitikavaldkonnad nagu kaubandus-, julgeoleku-, rände-, humanitaarabi- ja arengupoliitika sõnastada ja rakendada nii, et need tugevdaksid üksteist;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0299.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0437.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

G. arvestades, et ränne on muutunud üha pakilisemaks probleemiks, kuna kogu maailmas on 65 miljonit inimest olnud sunnitud ümber asuma; arvestades, et valdav osa pagulastest elab arenguriikides; arvestades, et ebakindel olukord, ebastabiilsus ja sõjad, inimõiguste rikkumised, suur vaesus ja väljavaadete puudumine kuuluvad peamiste põhjuste hulka, miks inimesed oma kodudest lahkuvad; arvestades, et miljonid inimesed on möödunud aastatel rännanud või põgenenud Euroopa Liitu;

H. arvestades, et komisjoni teatavaid hiljutisi ettepanekuid võib käsitleda arengupoliitika suunitluse muutmisena rände haldamise prisma läbi, et saavutada ELi prioriteedid, mis on sageli lühiajalised; arvestades, et arenguabi ja soodustatud riikide poolse rändeküsimusi puudutava koostöö vahel ei tohiks olla tingimuslikku seost; arvestades, et sellised fondid nagu ELi hädaolukorra usaldusfond Aafrika jaoks ja ELi välisinvesteeringute kava loodi eesmärgiga reageerida hiljutistele rändekriisidele ELis; arvestades, et ELi arengukoostöö poliitika esmane eesmärk peab olema vaesuse vähendamine ja pikas perspektiivis vaesuse kaotamine ning see peab põhinema arengu tulemuslikkuse põhimõtetel;

I. arvestades, et tervis ja haridus on peamised säästvat arengut soodustavad tegurid; arvestades, et investeeringute tegemine eesmärgiga tagada üldine juurdepääs kõnealustes valdkondades on seetõttu tegevuskavas 2030 ning säästva arengu eesmärkides tähtsal kohal ja seda tuleks piisavalt rahastada, et tekiks ülekanduv mõju ka muudele sektoritele;

J. arvestades, et VKEd ja mikroettevõtjad moodustavad kogu maailmas majanduse alustala, fundamentaalse osa arenguriikide majandusest ning koos hästi toimiva avaliku sektoriga peamise teguri majanduse, ühiskonna ja kultuuri kasvu edendamiseks; arvestades, et VKEde juurdepääs kapitalile on eelkõige arenguriikides sageli piiratud;

K. arvestades, et rohkem kui pool maailma elanikkonnast elab tänapäeval linnas ja et see osakaal jõuab prognooside kohaselt 2050. aastaks kahe kolmandikuni, kusjuures umbes 90 % linnade kasvust toimub Aafrikas ja Aasias; arvestades, et see suundumus suurendab vajadust säästva linnaarenduse järele; arvestades, et linnade julgeolek on paljudes arenguriikides muutumas üha suurenevaks väljakutseks;

L. arvestades, et ookeanid on bioloogilise mitmekesisuse, toiduga kindlustatuse, energeetika, töökohtade ja kasvu jaoks ülimalt tähtsad, kuid et mereressursse ohustavad kliimamuutused ning liigkasutus ja mittesäästev majandamine;

M. arvestades, et raadamine ja metsa seisundi halvenemine kurnavad ökosüsteeme ning on olulised kliimamuutusi soodustavad tegurid;

N. arvestades, et ELi arengupoliitika täiendab oluliselt liikmesriikide arengupoliitikat ja selles tuleks keskenduda suhtelise eelisega valdkondadele ja viisidele, kuidas ELi kui organisatsiooni roll maailmas saab edendada liidu arengupoliitika eesmärke;

O. arvestades, et arengupoliitika on ELi välispoliitika väga tähtis aspekt; arvestades, et liit on maailma suurim arenguvaldkonna doonor ning et liit annab koos oma liikmesriikidega rohkem kui poole kogu maailma ametlikust arenguabist;

P. arvestades, et jõukuse ja sissetulekute erinevused kasvavad kogu maailmas; arvestades, et see suundumus võib kahjustada sotsiaalset ühtekuuluvust ja suurendada diskrimineerimist, poliitilist ebastabiilsust ja rahutusi; arvestades, et siseressursside kasutuselevõtt on seetõttu säästva arengu tegevuskava aastani 2030 rakendamise jaoks keskse tähtsusega ja kujutab endast elujõulist strateegiat pikas perspektiivis välisabist sõltumisest vabanemiseks;

1. rõhutab Euroopa arengukonsensuse tähtsust nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil ühise ja sidusa seisukoha tagamisel arengupoliitika eesmärkide, väärtuste, põhimõtete ja peamiste aspektide ja selle rakendamise osas; on veendunud, et konsensuse läbivaatamisel tuleb kaitsta konsensuse õigustikku ning eelkõige selle terviklikku lähenemisviisi ja selget esmatähtsat eesmärki, milleks on vaesuse vähendamine ja pikas perspektiivis selle kaotamine; on lisaks veendunud, et sihiks peab olema ka ebavõrdsuse vähendamine, nagu on tõdetud säästva arengu eesmärkides; tuletab meelde, et liikmesriikide ja ELi tasandi arengupoliitikad peaksid teineteist tugevdama ja täiendama;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

2. hoiatab ametliku arenguabi kriteeriumide niisuguse laiendamise eest, mille eesmärk on katta kulusid, mis ei ole otseselt seotud eelnevalt mainitud eesmärkidega; rõhutab, et ametliku arenguabi mis tahes reformi eesmärk peab olema suurendada arengualast mõju;

3. tunnistab, kui tähtis on Euroopa selge välisstrateegia, mis eeldab poliitika sidusust, eelkõige rahu ja julgeoleku, rände, kaubanduse, keskkonna, kliimamuutuste, humanitaarabi ja arengukoostöö valdkonnas; kordab siiski, et arengueesmärgid on eesmärgid omaette; tuletab meelde Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud aluslepingust tulenevat kohustust võtta „arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid"; rõhutab jõuliselt, et Euroopa Parlament saab aktsepteerida vaid arengupoliitika tugevat kontseptsiooni, mis lähtub Euroopa Liidu toimimise lepingu kohastest kohustustest ja milles keskendutakse eelkõige vaesuse vähendamisele; tuletab meelde Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikes 1 sätestatud ELi välistegevuse põhimõtteid, milleks on demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine;

4. kirjeldab kooskõlas Lissaboni lepinguga arengukoostööd järgmiselt: VÄÄRIKUSE eest võitlemine VAESUSE kaotamise teel;

ELi arengualased eesmärgid, väärtused ja põhimõtted

5. nõuab, et säästva arengu eesmärgid, tegevuskava 2030 ning säästva arengu majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõõde kuuluksid läbivalt kõigisse ELi sise- ja välispoliitika valdkondadesse ja et neil oleks arengukonsensuses keskne koht, tunnistades selle eesmärkide ja sihtide olulisi omavahelisi seoseid; nõuab, et vaesuse vähendamine ja pikas perspektiivi selle kaotamine jääksid ELi arengupoliitika üldiseks ja esmaseks eesmärgiks ning et seejuures keskendutaks eelkõige kõige tõrjutumatele rühmadele ja püütaks mitte kedagi tagaplaanile jätta; rõhutab vaesuse määratlemise tähtsust kooskõlas arengukonsensuse ja muutuste kavaga ning Lissaboni lepingu raames;

6. rõhutab, et tegevuskava 2030 on loomult universaalne ja ümberkujundav; rõhutab seetõttu, et arenenud ja arenguriigid vastutavad ühiselt säästva arengu eesmärkide saavutamise eest ning et ELi säästva arengu eesmärkide strateegia peab hõlmama nii sise- kui ka välispoliitika meetmete ja kohustuste sidusat kogumit ning arengupoliitika vahendite täielikku kogumit;

7. nõuab kindlalt, et arengupoliitika peab järjepidevamalt kajastama liidu keskendumist ebakindlatele riikidele, noorte töötusele, naistele ja tütarlastele, kes kogevad soolist vägivalda ja kahjulikke tavasid, ning neile, kes on sattunud konfliktiolukorda, ning tuletab meelde ELi võetud kohustust eraldada vähemalt 20 % oma ametlikust arenguabist sotsiaalsele kaasatusele ja inimarengule;

8. rõhutab, et haridus on isemajandavate ühiskondade arengu jaoks keskse tähtsusega; nõuab, et EL seostaks kvaliteetse hariduse, tehnilise ja kutseõppe ning koostöö tööstusega, luues seega olulise eeltingimuse noorte tööalaseks konkurentsivõimeks ja juurdepääsuks kvaliteetsetele töökohtadele; on veendunud, et eelkõige häda- ja kriisiolukordades hariduse kättesaadavuse küsimusega tegelemine on nii laste arengu kui ka kaitse seisukohast väga tähtis;

9. rõhutab, et süsteemsed tegurid, sealhulgas sooline ebavõrdsus, poliitikatõkked ja võimu tasakaalustamatus, mõjutavad tervist ning et asjakohaste oskustega, kvalifitseeritud ja pädevate tervishoiutöötajate poolt osutatavate kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamine on otsustava tähtsusega; rõhutab, et uue konsensusega tuleks seetõttu edendada investeerimist kõige suurema surve all olevatesse tervishoiutöötajatesse ja nende mõjuvõimu suurendamist, kuna neil on otsustav roll tervishoiuteenuste katvuse tagamisel äärepoolsetes, vaestes, alateenindatud ja konfliktipiirkondades; rõhutab, et uute tervisetehnoloogiate alase teadus- ja arendustegevuse edendamine eesmärgiga tegeleda uute terviseohtudega, näiteks epideemiate ja antimikroobikumiresistentsusega, on ülimalt oluline säästva arengu eesmärkide saavutamiseks;

10. nõuab, et EL jätkaks tugevat pühendumist eeskirjadel põhinevale ülemaailmsele juhtimisele ja eelkõige säästva arengu ülemaailmsele partnerlusele ning selle edendamist;

11. rõhutab, et riikides ja riikide vahel esineva ebavõrdsuse, diskrimineerimise, eelkõige soolise diskrimineerimise, ebaõigluse ja vaenu vastu võitlemine ning rahu, osalusdemokraatia, hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste, kaasavate ühiskondade ja jätkusuutliku kasvu edendamine ning kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise alaste väljakutsetega tegelemine peavad olema eesmärgid, mida võetakse arvesse kogu ELi arengupoliitikas; nõuab, et tegevuskava 2030 rakendataks tervikuna ning kooskõlastatult ja sidusalt Pariisi kliimakokkuleppega, sealhulgas seoses vajadusega ületada kiiremas korras lõhe selle vahel, mis on vajalik ülemaailmse soojenemise piiramiseks, ning selle vahel,

mis on vajalik kohanemisalase töö ja kohanemise rahastamise suurendamiseks; tuletab meelde ELi võetud kohustust eraldada 20 % oma 2014–2020. aasta eelarvest (umbes 180 miljardit eurot) jõupingutustele, mida tehakse kliimamuutuste vastu võitlemiseks, sealhulgas oma välis- ja arengukoostöö poliitika kaudu;

12. rõhutab, et arengukoostöö võib saada alguse kaasatusest, usaldusest ja innovatsioonist, mis põhineb kõikide partnerite poolsel austusel riiklike strateegiate ja riikide tulemuste raamistike kasutamise vastu;

13. tunnistab hea valitsemistava mõõtme erilist rolli säästvas arengus; nõuab, et EL tugevdaks tasakaalu majandus-, sotsiaal- ja keskkonnavaldkonna vahel, toetades laiaulatuslikke riiklikke säästva arengu strateegiaid ja toetades õigeid hea valitsemistava mehhanisme ja protsesse, keskendudes kodanikuühiskonna osalusele; rõhutab, kui tähtis on halduslikku ja fiskaalse detsentraliseerimise reformid vahendina, mille eesmärk on edendada head valitsemistava kohalikul tasandil kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega;

14. nõuab, et ELi arengukoostööga ergutataks partnerriike n-ö glokaliseerima säästva arengu eesmärke riigi ja kohaliku tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerides, et võtta need üle konteksti poolest sobivatesse riiklikesse või riigi tasandist madalama tasandi eesmärkidesse, mis sisalduvad riiklikes arengustrateegiates, -programmides ja -eelarvetes; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid ergutaksid oma partnerriike võtma säästva arengu eesmärkide järelevalves arvesse tõrjutud kogukondade arvamusi ja edendama konkreetseid seda võimaldavaid mehhanisme, tehes seda kooskõlas tegevuskavaga, mille kohaselt ei tohi kedagi tagaplaanile jätta;

15. nõuab, et ELi arengupoliitikas säiliks prioriteedina vähim arenenud ja väikeste tuludega riikide ning väikeste arenevate saareriikide toetamine, tegeledes samal ajal niisuguste keskmiste tuludega riikide erinevate ja konkreetete vajadustega, kus elab suurem osa maailma vaestest, ning nõuab, et seda tehtaks kooskõlas Addis Abeba tegevuskavaga ja eristamise põhimõtet täielikult järgides; nõuab arengu puhul territoriaalse lähenemisviisi süvalaiendamist, et suurendada kohalike ja piirkondlike valitsuste mõjuvõimu ning käsitleda paremini ebavõrdsust riikides;

16. rõhutab, kui tähtis on demokraatliku isevastutuse põhimõte, mille kohaselt vastutavad oma arengu eest esmajoones arenguriigid ise, kuid mis võimaldab riigi valitsuse kõrval täita täielikult oma vastavat rolli ning osaleda aktiivselt otsustusprotsessis ka riigi parlamentidel, erakondadel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel, kodanikuühiskonnal ja teistel sidusrühmadel; toonitab sellega seoses, kui tähtis on parandada vertikaalset vastutust eesmärgiga reageerida paremini kohalikele vajadustele ja soodustada kodanike demokraatlikku isevastutust;

17. nõuab, et EL jätkaks ja suurendaks kohaliku ja piirkondliku suutlikkuse suurendamise ning detsentraliseerimisprotsesside toetamist, et suurendada kohalike ja piirkondlike valitsuste mõjuvõimu ning muuta need läbipaistvamaks ja vastutavamaks, et nad saaksid paremini täita oma kodanike vajadusi ja nõudmisi;

18. nõuab partnerluse põhimõtte kohaselt jagatud vastutust kõikide ühismeetmete puhul, edendades võimalikult kõrget läbipaistvuse taset; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid edendaksid riikide parlamentide, kohalike ja piirkondlike valitsuste ning kodanikuühiskonna tugevdatud rolli poliitilises ja eelarvealases järelevalves ning demokraatlikus kontrollis; nõuab, et korruptsiooni ja karistamatuse vastu võideldaks ühiselt kõikide vahenditega ja kõikidel poliitikatasanditel;

19. nõuab, et ELi mis tahes arengukoostöös oleks kesksel kohal ELi ja partnerriikide või -piirkondade poliitiline dialoog ning et sellises dialoogis keskendutaks ühistele väärtustele ja nende edendamise võimalustele; nõuab parlamentide ja kodanikuühiskonna ulatuslikumat kaasamist poliitilistesse dialoogidesse;

20. rõhutab pluraalse ja kaasava demokraatia tähtsust ning nõuab, et EL edendaks kogu oma tegevuses võrdseid tingimusi erakondadele ja dünaamilist kodanikuühiskonda, muu hulgas suutlikkuse suurendamise ja partnerriikidega peetava dialoogi kaudu, et anda kodanikuühiskonnale piisav tegutsemisruum kodanikest lähtuvate ja osalusel põhinevate järelevalve- ja vastutusmehhanismidega riigi tasandist madalamal tasandil, riigi tasandil ja piirkondlikul tasandi ning tagada kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemine arengupoliitika kujundamises, rakendamises, järelevalves, läbivaatamises ja sellealases vastutuses; nõuab, et EL tunnustaks kodanikuühiskonnaga konsulteerimist kui tähtsat tegurit edu saavutamiseks kõikides programmitöö sektorites, et saavutada kaasav valitsemine;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

21. tunnustab rolli, mida kodanikuühiskond täidab üldsuse teadlikkuse suurendamises ja säästva arengu eesmärkidega tegelemises riigi ja ülemaailmsel tasandil globaalse kodanike harimise ja teadlikkuse suurendamise kaudu;

22. nõuab, et kooskõlas ELi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava ja tegevuskavaga 2030 oleks soolise võrdõiguslikkuse ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamise ning nende õiguste edendamine nii ELi arengupoliitika eraldiseisvaks kui ka horisontaalseks eesmärgiks, nagu on esitatud nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldustes naiste ja meeste võrdsete õiguste kohta arenguraamistikus; nõuab konkreetseid poliitikapõhiseid meetmeid sellealaste probleemide lahendamiseks; nõuab ELi tasandil lisapingutusi, et edendada naiste ja noorte kui arengu ja muutuste esilekutsujate tähtsat rolli; rõhutab sellega seoses, et sooline võrdõiguslikkus kehtib tütarlastele ja poisslastele ning naistele ja meestele igas vanuses ning et programmides tuleks ergutada õiguste ja teenuste võrdset kaaskasutamist ning edendamist, pidades eelkõige silmas hariduse ning reproduktiiv- ja muu tervishoiu kättesaadavust kedagi soolise identiteedi või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimata;

23. juhib tähelepanu vajadusele edendada, kaitsta ja alal hoida kõiki inimõigusi; rõhutab, et naiste ja tütarlaste õiguste ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste alalhoidmine ning seksuaalse ja soolise vägivalla ning diskrimineerimise kõigi vormide kaotamine, sh laste suhtes kasutatavate kahjulike tavade, varajaste ja sundabielude ning naiste suguelundite moonutamise kaotamine on ülimalt olulised inimõiguste elluviimiseks; rõhutab vajadust tagada taskukohase, ulatusliku ja kvaliteetse teabe ja hariduse kättesaadavus seksuaal- ja reproduktiivtervise ning pereplaneerimise teenuste valdkonnas; nõuab lisameetmeid, et kiirendada jõupingutusi, mida tehakse soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamiseks, süvendades mitmete sidusrühmadega partnerlusi, suurendades soolise võrdõiguslikkusega arvestava eelarvestamise ja planeerimise alast suutlikkust ning tagades naiste organisatsioonide osalemise;

24. nõuab konkreetseid ELi arengustrateegiaid, et paremini kaitsta ja toetada selliseid haavatavaid ja tõrjutud rühmi nagu naised ja lapsed, LGBTI-inimesed, eakad ja puudega inimesed, väiketootjad, ühistud, keelelised ja etnilised vähemused ning põlisrahvad ning võtta neile paremini suunatud meetmeid, et pakkuda neile samu võimalusi ja õigusi nagu kõigile teistele kooskõlas põhimõttega, et kedagi ei jäeta tagaplaanile;

25. kordab ELi kohustust investeerida laste ja noorte arengusse, parandades lastele keskenduva arengukoostöö ja siseriiklike ressursside alast aruandlust, ning tugevdada noorte suutlikkust osaleda vastutustegevuses;

26. nõuab, et toetataks ebakindlate ja konfliktidest mõjutatud riikide juurdepääsu ressurssidele ja partnerlustele, mis on vajalikud arenguprioriteetide täitmiseks, ning et edendataks omavahelist vastastikust õppimist ning tõhustataks arengu, rahu kindlustamise, julgeoleku ja humanitaarvaldkonna partnerite ja jõupingutuste koostoimet;

27. rõhutab kehtiva Euroopa konsensuse inimarengut käsitlevas peatükis sätestatud eesmärkide jätkuvat tähtsust; rõhutab vajadust siduda need eesmärgid säästva arengu eesmärkidega ja seada horisontaalse tervishoiusüsteemi (*vs.* konkreetsete haigustega seotud vertikaalsete programmide toetamine) tugevdamine tervisearengu programmitöö keskmesse, millega tugevdatakse ühtlasi vastupidavust sellistele tervishoiukriisidele nagu 2013.–2014. aasta Ebola viiruse puhang Lääne-Aafrikas, ning vajadust tagada inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25 ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) põhikirjas sätestatud põhiõigus üldisele tervishoiule; tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 168 on sätestatud, et kogu liidu poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tuleb tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse; nõuab sellega seoses sidusamat innovatsiooni ja arengut ravimipoliitikas, mis tagab kõigile ravimite kättesaadavuse;

28. teeb ettepaneku, et võttes arvesse rahvaarvu kasvu, eriti Aafrikas ja vähim arenenud riikides, ning asjaolu, et 21 kõrgeima sündimusega riigist asub 19 Aafrikas ja et Nigeeria on riik, mille rahvaarv kasvab kõige kiiremini maailmas, ja et eeldatavasti leiab 2050. aastaks enam kui pool maailma rahvaarvu kasvust aset Aafrikas ning et see on säästva arengu seisukohast probleem, seataks ELi arengukoostöös suuremat rõhku seda teemat käsitlevatele programmidele;

29. tunneb heameel asjaolu üle, et toiduga ja toitumisalasest kindlustatusest on uues ülemaailmses arenguraamistikus saanud prioriteetne valdkond, ning tunneb heameelt selle üle, et eraldiseisva eesmärgina on lisatud näljale lõpu tegemine, toiduga kindlustatuse saavutamine ja parem toitumine ning säästva põllumajanduse edendamine; tunnistab, et nälg ja vaesus ei ole õnnetused, vaid kõikide tasandite sotsiaalse ja majandusliku ebaõigluse ja ebavõrdsuse tulemus; kordab, et konsensuses tuleks rõhutada ELi jätkuvat toetust integreeritud ja valdkonnaülestele lähenemisviisidele, millega

suurendatakse mitmekesistatud kohaliku toidutootmise suutlikkust ning mis hõlmavad toitumisalaseid ja toitumise seisukohast tundlikke sekkumisi, mis on suunatud konkreetselt soolise ebavõrdsuse vastu;

30. on kindlalt seisukohal, et vaja on vastutusmehhanisme seoses säästva arengu eesmärkide ning niisuguste eesmärkide järelevalvega ja rakendamisega, mille kohaselt tuleks 0,7 % kogurahvatulust eraldada ametlikule arenguabile; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid esitaksid ajakava selle kohta, kuidas kõik need eesmärgid järk-järgult saavutatakse, ning et Euroopa Parlamendile antaks sellest kord aastas aru;

31. rõhutab vajadust mitut sektorit hõlmavate integreeritud lähenemisviiside järele, mille eesmärk on suurendada tulemuslikult vastupanuvõimet, mis eeldab töötamist humanitaar- ja katastroofiohu vähendamise, sotsiaalkaitse, kliimamuutustega kohanemise, loodusvarade majandamise, konfliktide leevendamise ja muude arengumeetmete parema integreerimise saavutamiseks; nõuab, et EL ja liikmesriigid edendaksid kaasavat valitsemist, mille raames tegeletakse haavatavust põhjustavate teguritega, milleks on tõrjutus ja ebavõrdsus; tunnistab, et haavatavat elanikkonda tuleks võimestada, et nad suudaksid juhtida riske ja et neil oleks juurdepääs nende tulevikku mõjutavatele otsustusprotsessidele;

32. rõhutab kultuuri rolli säästvas inim-, sotsiaal- ja majandusarengus ning nõuab kindlalt, et arvesse võetaks kultuurilist mõõdet kui solidaarsuse, koostöö ja ELi arenguabi poliitika põhisaspekti; nõuab kultuurilise mitmekesisuse edendamist ja kultuuripoliitika toetamist ning kohalike asjaoludega arvestamist, kui see võib aidata kaasa säästva arengu edendamise eesmärgi saavutamisele;

33. juhib tähelepanu asjaolule, et prognooside kohaselt suureneb 2050. aastaks linnaelanike arv 2,5 miljardi võrra, kusjuures peaaegu 90 % sellest kasvust toimub Aasias ja Aafrikas; tunnistab probleeme, mida tekitab megalinnade plahvatuslik kasv, ning väljakutseid, mida see nähtus kujutab endast sotsiaalse jätkusuutlikkuse ja keskkonnasäästlikkuse jaoks; nõuab tasakaalustatud piirkondlikku arengut ning tuletab meelde, et hoogne majandustegevus maapiirkondades ja väiksemates linnades vähendab survet rännata linnalistesse megakeskustesse, leevendades seega kontrollimatu linnastumise ja rände probleeme;

Eristamine

34. rõhutab, et tulemusliku ELi arengustrateegia saavutamiseks peab EL edendama rikkuse õiglast ümberjaotamist arenguriikide poolt riigieelarvete kaudu, see tähendab nii riigisiseselt kui ka riikide vahel; rõhutab, et Euroopa arenguabi andmisel tuleks eelkõige eristada konkreetsete riikide olukordi ja arenguvajadusi ning mitte lähtuda üksnes mikro-majanduslikest näitajatest või poliitilistest kaalutlustest;

35. rõhutab, et ELi arengukoostööd tuleks rakendada eesmärgiga tegeleda kõige tähtsamate vajadustega ja püüda saavutada võimalikult suurt mõju nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis; rõhutab vajadust konkreetsele olukorrale kohandatud ning kohalikul tasandil hallatavate ja kavandatavate arengustrateegiate järele, et võtta arvesse konkreetseid probleeme, mida eri riigid või riikide rühmad, näiteks väikesed arenevad saareriigid, ebakindlad riigid ja merepiirita arenguriigid kogevad;

36. nõuab konkreetsete strateegiate väljatöötamist keskmiste tuludega riikidega koostöö tegemiseks, et tugevdada nende edusamme ja võitlust ebavõrdsuse, tõrjutuse, diskrimineerimise ja vaesuse vastu, eelkõige õiglaste ja progressiivsete maksusüsteemide kaudu, rõhutades samal ajal, et keskmiste tuludega riigid ei ole ühtne rühm ja seetõttu on igaühel eriomased vajadused, mille rahuldamiseks tuleks kasutada neile kohandatud poliitikat; rõhutab vajadust lõpetada vastutustundlikult ja järk-järgult keskmiste tuludega riikidele finantsabi andmine ja keskenduda teistele koostöövormidele, nagu tehniline abi, tööstusliku oskusteabe ja tööstuslike teadmiste jagamine, avaliku ja erasektori partnerlused, mis võivad toetada üleilmse tähtsusega avalikke hüvesid, nagu teadus, tehnoloogia ja innovatsioon, parimate tavade vahetamine ning piirkondliku, lõunariikide ja kolmepoolse koostöö edendamine; rõhutab selliste alternatiivsete rahastamisallikate tähtsust nagu siseriiklike tulude kasutuselevõtmine, muude kui sooduslaenude ja vähem soodsate laenude andmine, koostöö tehnilistes, maksundus-, kaubandus- ja teadusuuringutealastes küsimustes ning avaliku ja erasektori partnerlused;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

Arengu tulemuslikkus ja rahastamine

Arengu tulemuslikkus

37. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid oleksid arengu valdkonnas teenäitajaks ja pühenduksid taas tulemusliku arengukoostöö põhimõtete täielikule rakendamisele, pidades esmatähtsaks mehhanisme, vahendeid ja instrumente, mis võimaldavad rohkematel ressurssidel lõplike kasusaajateni jõuda, eelkõige riikide arenguprioriteetide alast isevastutust, kooskõla saavutamist partnerriikide riiklike arengustrateegiatega ja -süsteemidega, tulemustekesksust, läbipaistvust, jagatud vastutust ja kõigi sidusrühmade demokraatlikku kaasatust; rõhutab, kui tähtis on tugevdada ELi jõupingutusi, mida tehakse eesmärgiga muuta arengukoostöö võimalikult tulemuslikuks, et aidata kaasa tegevuskavas 2030 seatud ambitsioonikate eesmärkide ja sihtide saavutamisele ning kasutada arenguks parimal viisil avaliku ja erasektori vahendeid; nõuab, et uues ELi arengukonsensuses viidataks selgelt arengu tulemuslikkuse põhimõtetele;

38. kordab, kui tähtis on suurendada Euroopa üldsuse arusaamist ja aktiivset osalemist suurtes arenguaruteludes ning püüdlustes kaotada ülemaailmne vaesus ja edendada säästvat arengut; rõhutab, et selleks peab mitteformaalne arenguharidus ja teadlikkuse suurendamine, muu hulgas arenguhariduse ja teadlikkuse suurendamise programmi jätkamise ja laiendamise kaudu, jääma ka edaspidi ELi ja liikmesriikide arengupoliitika lahutamatuks osaks;

39. on veendunud, et rahastamis- ja bürokraatlike menetluste lihtsustamine võib aidata parandada tulemuslikkust; nõuab ELi reformi, mille raames kiirendatakse rakendamist (mida on juba käsitletud 2005. aasta Euroopa arengukonsensuse punktis 122) ning tegeletakse vajadusega vaadata läbi valikumenetlused, keskendudes rohkem taotluse esitajale: isikule, eksperditeadmistele, kogemustele, tulemustele ja usaldusväärsusele tema tegevuses (mitte ainult abikõlblikkuse vorminõuetele);

40. kordab, kui tähtis on suutlikkuse suurendamine, et parandada kodanike, organisatsioonide, valitsuste ja ühiskondade suutlikkust täita täiel määral oma rolli säästva arengu strateegiate kavandamisel, rakendamisel, järelevalves ja hindamisel;

41. tervitab tehtud edusamme, kuid nõuab, et EL ja selle liikmesriigid teeksid lisapingutusi, et tugevdada ja laiendada ühise programmitöö ja ühise rakendamise alaseid jõupingutusi, et koondada vahendeid, parandada riigisisest tööjaotust, vähendada tehingukulusid, vältida kattumist ja abi killustumist, suurendada ELi nähtavust kohalikul tasandil ning edendada arengustrateegiatega seoses riikide isevastutust ja kooskõla saavutamist partnerriikide prioriteetidega; rõhutab, kui tähtis on see, et ühise programmitöö protsessi teostaksid Euroopa sidusrühmad ja see avataks teistele doonoritele üksnes juhul, kui kohalik olukord seda võimaldab, vähendamata aga seejuures Euroopa isevastutust selle protsessi suhtes; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid kooskõlastaksid veelgi rohkem oma meetmeid teiste doonorite ja organisatsioonidega, näiteks uute doonorite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, eraisikutest filantroopide, finantseerimisasutuste ja erasektori äriühingutega; märgib murelikult, et alates 2015. aasta keskpaigast on ainult viis ELi liikmesriiki avaldanud Busani rakenduskavad; nõuab tungivalt, et liikmesriigid avaldaksid oma rakenduskavad ja annaksid arengu tulemuslikkuse alastest jõupingutustest aru kord aastas;

42. tuletab meelde oma palvet ([1]) kodifitseerida ja tugevdada mehhanisme ja tavasid, et tagada arenguabi parem täiendavus ja tulemuslik koordineerimine ELi liikmesriikides ja institutsioonides, pakkudes selgeid ja jõustatavaid reegleid demokraatliku siseriikliku isevastutuse, ühtlustamise, riigi strateegiate ja süsteemidega vastavusse viimise, abi prognoositavuse, läbipaistvuse ja vastastikuse aruandluse tagamiseks;

43. rõhutab, et arengu tulemuslikkus peaks olema üks ELi uue arengupoliitika peamisi tõukejõude; tuletab meelde, et see ei sõltu ainult abi doonoritest, vaid ka tulemuslike ja reageerimisvõimeliste institutsioonide, usaldusväärse poliitika, õigusriigi põhimõtte, kaasava demokraatliku valitsemise ja niisuguste kaitsemeetmete olemasolust, mis on suunatud korruptsiooni vastu arenguriikides ja ebaseaduslike rahavoogude vastu rahvusvahelisel tasandil;

44. tunnustab kohalike ja piirkondlike valitsuste rolli arengus ning eelkõige Euroopa ja partnerriikide kohalike ja piirkondlike valitsuste vahelist detsentraliseeritud koostööd kui tulemuslikku vahendit, mis võimaldab vastastikust suutlikkuse suurendamist, samuti säästva arengu eesmärkide rakendamist kohalikul tasandil;

([1]) 11. detsembri 2013. aasta resolutsioon.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

Arengu rahastamine

45. kordab, et ametlik arenguabi peaks jääma ELi arengupoliitika alustalaks; tuletab meelde ELi võetud kohustust saavutada 2030. aastaks eesmärk, mille kohaselt peaks ametlik arenguabi moodustama 0,7 % kogurahvatulust; rõhutab, et on tähtis, et ka teised riigid – nii arenenud kui ka tärkava turumajandusega riigid – suurendaksid omapoolset ametliku arenguabi andmist; rõhutab ametliku arenguabi kui muutuste katalüsaatori ja teiste vahendite kasutuselevõtu võimendaja tähtsust; tuletab meelde ELi võetud kohustust võtta kasutusele vahendeid kliimameetmete rahastamiseks arenguriikides, anda oma panus arenenud riikide niisuguse eesmärgi saavutamisse, milleks on võtta aastas kasutusele 100 miljardit USA dollarit, ning säilitada arenguriikide puhul bioloogilise mitmekesisuse rahastamise kahekordistamine;

46. nõuab objektiivseid ja läbipaistvaid kriteeriume arenguabi vahendite eraldamiseks liikmesriikide ja ELi tasandil; nõuab, et need kriteeriumid põhineksid vajadustel, mõjuhinnangutel ning poliitilistel, sotsiaalsetel ja majanduslikel tulemustel, et rahalisi vahendeid kõige tulemuslikumalt kasutada; rõhutab samas, et selline eraldamine ei tohiks kunagi sõltuda tulemustest valdkondades, mis ei ole otseselt seotud arengueesmärkidega; rõhutab, et ergutada ja premeerida tuleks häid tulemusi vastastikku kokku lepitud eesmärkide saavutamisel; toonitab, kui tähtsad on territoriaalsel tasandil liigendatud andmed selleks, et hinnata paremini ametliku arenguabi mõju;

47. tunnistab, et üldine eelarvetoetus edendab riikide isevastutust, kooskõla saavutamist partnerriikide riiklike arengustrateegiatega, tulemustekesksust, läbipaistvust, jagatud vastutust, kuid rõhutab, et seda tuleks kaaluda ainult siis, kui tingimused on õiged ja kehtestatud on tulemuslikud kontrollisüsteemid; juhib tähelepanu sellele, et eelarvetoetus on parim vahend niisuguse tõelise poliitilise dialoogi edendamiseks, mille tulemuseks on suurem võimestamine ja isevastutus;

48. on veendunud, et säästva arengu eesmärkide saavutamiseks on vaja ametlikust arenguabist ja avalikust poliitikast ulatuslikumaid arengule suunatud rahastamist ja meetmeid; rõhutab vajadust siseriikliku ja rahvusvahelise ning erasektori ja avaliku sektori rahastamise ning poliitika järele, mis ühendab arengut soodustavaid avaliku ja erasektori meetmeid ning aitab luua keskkonda, mis edendab kasvu ja selle võrdset riigieelarvelist jaotamist;

49. tuletab meelde, et arenguriigid seisavad silmitsi tõsiste piirangutega maksutulu kogumisel ning on eriti mõjutatud äriühingu maksust kõrvalehoidumisest ja ebaseaduslikest rahavoogudest; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tugevdaksid poliitikavaldkondade arengusidusust selles valdkonnas, uuriksid oma maksukorralduse ja -seaduste ülekanduvat mõju arenguriikidele ning toetaksid arenguriikide paremat esindatust rahvusvahelistel foorumitel, mis on loodud ülemaailmse maksupoliitika reformimiseks;

50. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid väikeste ja keskmiste tuludega riike õiglaste, progressiivsete, läbipaistvate ja tõhusate maksusüsteemide ning muude riiklike ressursside kasutuselevõtmise vahendite loomisel, et suurendada sellise rahastamise prognoositavust ja stabiilsust ning vähendada sõltuvust abist; nõuab sellist toetust niisugustes valdkondades nagu maksuhaldus ja avaliku sektori finantsjuhtimine, õiglased ümberjaotamissüsteemid, võitlus korruptsiooni, ebakorrektsete siirdehindade, maksudest kõrvalehoidumise ja muude ebaseaduslike rahavoogude vormide vastu; rõhutab fiskaalse detsentraliseerimise tähtsust ja vajadust suurendada suutlikkust, et toetada riigi tasandist madalama tasandi valitsusi kohalike maksusüsteemide kujundamisel ja maksude kogumisel;

51. palub, et EL ja liikmesriigid kehtestaksid hargmaiste ettevõtjate alase kohustusliku aruandluse riikide lõikes koos kohustusliku põhjalike ja võrreldavate andmete avaldamisega ettevõtjate tegevuse kohta, et tagada läbipaistvus ja vastutus; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid arvesse oma maksupoliitika, -korralduse ja -seaduste ülekanduvat mõju arenguriikidele ning teostaksid reforme, mis on vajalikud selle tagamiseks, Euroopa ettevõtjad, kes teenivad kasumit arenguriikides, maksaksid oma õiglase osa maksudest nendes riikides;

52. rõhutab vajadust segarahastamise ning avaliku ja erasektori partnerluste järele, et võimendada rahastamist ka mujal kui ametliku arenguabi raames ning järgida tulemuslikult arengu tulemuslikkuse põhimõtteid, kuid rõhutab ühtlasi, et need peavad põhinema läbipaistvatel kriteeriumitel ning nende täiendavus ja positiivne mõju arengule peab olema ilmne ning need ei tohi kahjustada kvaliteetsete oluliste avalike teenuste üldist kättesaadavust ning et kõik maksed peavad olema läbipaistvad; rõhutab, et rahastatavates projektides tuleb järgida riiklikke arengueesmärke, rahvusvaheliselt kokku lepitud inimõigusi ning sotsiaal- ja keskkonnastandardeid siduval viisil, kohaliku elanikkonna vajadusi ja õigusi ning arengu tulemuslikkuse põhimõtteid; tunnistab sellega seoses, et traditsiooniline maakasutus, näiteks väikepõllumajandustootjate ja

Teisipäev, 14. veebruar 2017

karjakasvatajate poolt, ei ole tavaliselt dokumenteeritud, kuid seda tuleb austada ja kaitsta; kordab, et arengupartnerlustes osalevad ettevõtjad peaksid järgima ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid, ÜRO juhtpõhimõtteid ja OECD suuniseid kogu oma tegevuses ning edendama eetilisi äritavasid; märgib, et arengupoliitika ja -programmid annavad arengu tulemuslikkuse saavutamise korral topeltkasu; kutsub kõiki arenguvaldkonnas tegutsejaid üles viima kogu oma tegevuse täielikult kooskõlla kõnealuste põhimõtetega;

53. nõuab, et EL edendaks investeeringuid, millega luuakse inimväärseid töökohti kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardite ja tegevuskavaga 2030; rõhutab sellega seoses sotsiaalse dialoogi väärtust ning vajadust erasektori läbipaistvuse ja vastutuse järele avaliku ja erasektori partnerluste puhul ja arenguraha kasutamise korral segarahastamise eesmärgil;

54. rõhutab, et esildatud välisinvesteeringute kava ja olemasolevate usaldusfondide jaoks kasutatavad arenguvahendid peavad vastama ametliku arenguabiga kokku sobivatele arengueesmärkidele ja uutele säästva arengu eesmärkidele; nõuab selliste mehhanismide loomist, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil täita oma järelevalvaja rolli ELi arenguvahendite kasutamisel väljaspool tavalisi ELi eelarvemenetlusi, eelkõige seeläbi, et Euroopa Parlamendile antakse välisinvesteeringute kava, usaldusfondide ning muudes programmide ja projektide prioriteetide ja ulatuse üle otsustavates strateegilistes nõukogudes vaatleja staatus;

55. tunnustab kohalike mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, ühistute, kaasavate ärimudelite ja uurimisinstituutide rolli niisuguse kasvu, tööhõive ja kohaliku innovatsiooni tõukejõuna, mis aitavad kaasa säästva arengu eesmärkide saavutamisele; nõuab investeeringuid, industrialiseerimist, ettevõtlust, teadustööd, tehnoloogiat ja innovatsiooni võimaldava keskkonna edendamist, et stimuleerida ja kiirendada riikide majandus- ja inimarengut, ning koolitusprogrammide ja korrapäraste avaliku ja erasektori dialoogide edendamist; tunnustab Euroopa Investeerimispanga (EIP) rolli ELi välisinvesteeringute kava raames ning rõhutab, et selle algatused peaksid olema suunatud eelkõige noortele ja naistele ning peaksid kooskõlas arengu tulemuslikkuse põhimõtetega aitama kaasa investeeringute tegemisele sotsiaalselt olulistesse sektoritesse (nt vesi, tervishoid ja haridus), ettevõtluse toetamisse ja kohalikku erasektorisse; palub, et EIP eraldaks tugeva soolise perspektiiviga mikrorahastamiseks rohkem vahendeid; palub EIP-l teha ühtlasi koostööd Aafrika Arengupangaga, et rahastada säästvat arengut edendavaid pikaajalisi investeeringuid, ning teistel arengupankadel teha ettepanek mikrokrediidi rahastu kohta, mille eesmärk on toetada jätkusuutlike laenude andmist põllumajanduslikele pereettevõtetele;

56. peab hädavajalikuks, et uues konsensuses oleks viide sellele, et EL on kindlalt pühendunud niisuguse õiguslikult siduva rahvusvahelise raamistiku kehtestamisele, mille eesmärk on võtta äriühingud vastutusele oma kuritarvituslike tavade eest riikides, kus nad tegutsevad, sest nad mõjutavad kõiki ühiskonna valdkondi – alates lapstööjõust kasu saamisest kuni äraelamist võimaldava töötasu puudumiseni, naftareostusest massilise raadamiseni ning inimõiguste kaitsjate ahistamisest maa hõivamiseni;

57. palub Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel edendada siduvaid meetmeid, mille abil tagada, et hargmaised ettevõtjad maksavad makse selles riigis, kus nad tulu saavad või loovad, ning edendada erasektori kohustuslikku aruandlust riikide lõikes, parandades seeläbi riikide siseriiklike vahendite kasutuselevõtu alast võimekust; nõuab, et ülekanduva mõju analüüsis uuritaks võimalikke kasumi ümberpaigutamise tavasid;

58. nõuab võla jätkusuutlikkuse suhtes inimeste vajadustest lähtuva lähenemisviisi kehtestamist, mis hõlmaks siduvaid standardeid, millega määratletakse laenude vastutustundlik andmine ja võtmine, võlaauditeid ja õiglast võlgade restruktureerimise mehhanismi, mis peaks hindama riikide võlakoorma legitiimsust ja jätkusuutlikkust;

Poliitikavaldkondade arengusidusus

59. nõuab kogu ELi hõlmavat poliitikavaldkondade arengusidususe alast arutelu, et selgitada, milline on seos poliitikavaldkondade arengusidususe ja poliitikavaldkondade säästva arengu sidususe vahel; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtete kohaldamine kõikides ELi poliitikavaldkondades on otsustava tähtsusega; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe peaks olema ELi säästva arengu eesmärkide saavutamise strateegia üks peamine element; kordab vajadust ELi institutsioonide ja liikmesriikide lisapingutuste järele, et võtta arengukoostöö eesmärke arvesse kõigis sise- ja välispoliitika valdkondades, mis mõjutavad tõenäoliselt arenguriike, et otsida tulemuslikke mehhanisme ja et kasutada olemasolevaid parimaid tavasid liikmesriikide tasandil eesmärgiga rakendada ja hinnata poliitikavaldkondade arengusidusust, et tagada poliitikavaldkondade arengusidususe rakendamine sootundliku lähenemisviisi alusel ning et

kaasata sellesse protsessi kõik sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid ning kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused;

60. teeb ettepaneku luua poliitikavaldkondade arengusidususe tagamiseks komisjoni presidendi egiidi all vahekohtusüsteem ning pakub välja, et liidu eri poliitikavaldkondade vahel esinevate lahknevuste korral peaks komisjoni president võtma täieliku poliitilise vastutuse üldise lähenemisviisi eest ja tema ülesandeks peaks olema teha nende vahel otsus liidu poolt võetud poliitikavaldkondade arengusidususe alastest kohustustest lähtuvalt; on seisukohal, et pärast probleemide väljaselgitamist võiks kaaluda otsustamismenetluste reformimist komisjonis ja talitustevahelise koostöö puhul;

61. nõuab, et EL ja arenguriigid peaksid tõhustatud dialoogi poliitikavaldkondade arengusidususe Euroopa Liidu poolse edendamise ja rakendamise teemal; on veendunud, et ELi partneritelt saadaval poliitikavaldkondade arengusidususe edusamme käsitleval tagasisidel võib olla keskne roll selle mõju kohta täpse hinnangu saamisel;

62. kordab oma nõudmist, et välja töötataks valitsemisprotsessid, mille eesmärk on edendada poliitikavaldkondade arengusidusust ülemaailmsel tasandil, ning et EL võtaks juhtrolli poliitikavaldkondade arengusidususe kontseptsiooni edendamises rahvusvahelisel areenil;

Kaubandus ja areng

63. rõhutab õiglase ja nõuetekohaselt reguleeritud kaubanduse tähtsust piirkondliku integratsiooni edendamisel, jätkusuutliku kasvu soodustamisel ja vaesuse vähendamisel; rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika peab kuuluma säästva arengu tegevuskavasse ja kajastama ELi arengupoliitika eesmärke;

64. rõhutab, et ühepoolseid kaubandussoodustusi arenguriikidele, mis ei ole vähim arenenud riigid, kasutatakse endiselt, et soodustada arengut; on ühtlasi seisukohal, et uues konsensuses peaks olema viide sellele, et EL on pühendunud arenguriikides väiketootjatega õiglase ja eetilise kaubanduse süsteemide edendamisele;

65. tunneb heameelt selle üle, et tunnistatud on õiglase kaubanduse suurt panust ÜRO tegevuskava 2030 rakendamisse; nõuab, et EL rakendaks ja arendaks edasi võetud kohustust toetada õiglase kaubanduse süsteemide kasutuselevõttu ELis ja partnerriikides, et edendada säästva tarbimise ja tootmise tavasid oma kaubanduspoliitika abil;

66. rõhutab, et arenguriigid vajavad ELilt rohkem toetust kaubandusalase suutlikkuse suurendamiseks ning taristu ja kodumaise erasektori arendamiseks, et neil oleks võimalik mitmekesistada tootmist ja suurendada selle väärtust ning suurendada oma kaubandusmahtu;

67. kordab, et tervislik keskkond, sealhulgas stabiilne kliima, on vaesuse kaotamiseks hädavajalik; toetab ELi jõupingutusi läbipaistvuse ja vastutuse suurendamisel loodusvarade haldamise, kaevandamise ja nendega kauplemise valdkonnas, säästva tarbimise ja tootmise edendamisel ning ebaseadusliku kaubanduse ennetamisel sellistes sektorites nagu mineraalid, puit ja elusloodus; on kindlalt veendunud, et vaja on täiendavaid ülemaailmseid jõupingutusi, et töötada välja tarneahelaid reguleerivad raamistikud ja suurendada erasektori vastutust eesmärgiga tagada loodusvarade säästev majandamine ja nendega säästval viisil kauplemine ning võimaldada rikkalike loodusvaradega riikidel ja nende elanikkonnal, kes kaitsevad oma kohalike ja põliskogukondade õigusi, saada sellisest kaubandusest ning bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide säästvast majandamisest suuremat kasu; väljendab heameelt pärast Bangladeshi jätkusuutlikkuse kokkulepet tehtud edusammude üle ning palub komisjonil laiendada selliseid raamistikke ka muudele sektoritele; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon tõhustaks seoses esildatud konfliktimineraale käsitleva ELi määrusega ettevõtjate sotsiaalse vastutuse ja nõuetekohase hoolsuse algatusi, mis täiendavad kehtivat puidumäärust, laiendades neid ka muudele sektoritele;

68. peab kahetsusväärseks asjaolu, et endiselt puudub õigusraamistik selle kohta, kuidas äriühingute tegevus peaks olema kooskõlas inimõigustega ning vastama sotsiaalsete ja keskkonnastandarditega seotud kohustustele, ja seetõttu on teatavatel riikidel ja äriühingutel võimalik neist karistamatult kõrvale hoiduda; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles aktiivselt osalema ÜRO Inimõiguste Nõukogu ja ÜRO Keskkonnaprogrammi töös rahvusvahelise lepingu loomisel, millega saaks rahvusvahelised äriühingud võtta vastutusele inimõiguste ja keskkonnanormide rikkumise eest;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

69. kinnitab, kui tähtsad on alatoitlusega tegelemise alased kooskõlastatud ja kiirendatud meetmed selleks, et täita tegevuskava 2030 ja saavutada säästva arengu eesmärk nr 2, milleks on nälja kaotamine;

70. tuletab meelde, kui tähtis roll on metsadel kliimamuutuste leevendamises, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmises ja vaesuse leevendamises, ning nõuab, et EL aitaks kaasa raadamise ja metsa seisundi halvenemise peatamisele ja neile tagasikäigu andmisele ning edendaks säästvat metsamajandamist arenguriikides;

Julgeolek ja areng

71. kordab julgeoleku ja arengu otsest seotust, kuid rõhutab vajadust järgida rangelt hiljutist ametliku arenguabi reformi seoses arenguvahendite kasutamisega julgeolekupoliitika eesmärgil, kohaldades selget eesmärki, milleks on vaesuse kaotamine ja säästva arengu edendamine; rõhutab, et rahumeelsete, kaasavate ja kõikidele õiguskaitse kättesaadavust tagavate ühiskondade loomise eesmärgi saavutamiseks tuleks ELi välistegevusega, toetades kõiki sellele eesmärgile kaasa aitavaid kohalikke sidusrühmi, suurendada vastupanuvõimet, edendada inimeste julgeolekut, tugevdada õigusriigi põhimõtet, taastada usaldus ning tegeleda puuduva julgeoleku, ebakindluse ja demokraatiale ülemineku keerukate väljakutsetega;

72. on veendunud, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) ning arenguvahendite koostoimet tuleb tugevdada, et leida õige tasakaal konfliktide ennetamise, nende lahendamise ning konfliktijärgse taastamise ja arengu vahel; rõhutab, et selleks loodavad välispoliitika programmid ja meetmed peavad olema laiaulatuslikud, sobituma konkreetse riigi olukorraga ja – kui neid rahastatakse arengupoliitika jaoks ette nähtud vahenditest – aitama saavutada ametliku arenguabi raames määratletud peamisi arengueesmärke; rõhutab, et jätkuvalt on arengukoostöö peamised ülesanded toetada riike nende püüdlustes muutuda stabiilseteks ja rahumeelseteks riikideks, kus järgitakse head valitsemistava, õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi, ning püüda elanikkonna jõukaks tegemiseks ja inimeste kõikide põhivajaduste rahuldamiseks luua jätkusuutlik ja toimiv turumajandus; rõhutab vajadust suurendada väga piiratud ÜJKP rahastamist selles kontekstis, et võimaldada selle ulatuslikumat kasutamist muu hulgas arengu hüvanguks kooskõlas poliitikavaldkondade arengusidususega;

Ränne ja areng

73. rõhutab arengukoostöö keskset tähtsust tegelemisel selliste sundrände ja elanikkonna sundümberasustamise algpõhjustega nagu ebakindel olukord, konfliktid, puudulik julgeolek ja tõrjutus, vaesus, ebavõrdsus ja diskrimineerimine, inimõiguste rikkumised, puudulik juurdepääs põhiteenustele, näiteks tervishoiule ja haridusele, ning kliimamuutused; peab järgmisi sihte ja eesmärke stabiilsete ja vastupanuvõimeliste ning lõppkokkuvõttes sundrännet põhjustada võivatele olukordadele vähem aldis riikide eeltingimusteks: inimõiguste ja inimeste väärikuse edendamine, demokraatia ülesehitamine, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõte, sotsiaalne kaasatus ja ühtekuuluvus, majanduslikud võimalused koos inimväärsete töökohtadega ja inimestele keskenduvate äriühingutega, ning poliitilise tegevusruumi võimaldamine kodanikuühiskonnale; nõuab, et arengukoostöös keskendutaks kõnealustele sihtidele ja eesmärkidele, et suurendada vastupanuvõimet, ning nõuab rändega seotud arenguabi andmist hädaolukordades, et stabiliseerida olukorda, säilitada riikide toimivus ja võimaldada põgenikele inimväärset elu;

74. tuletab meelde, et ÜRO tegevuskavas 2030 rõhutati rändajate positiivset panust säästvasse arengusse, k. a rahasaadetised, mille tehingukulusid tuleks veelgi alandada; rõhutab, et üheskoos rändega seotud väljakutsetele ja kriisidele mõistlikul viisil reageerimine nõuab kooskõlastatumat, süsteemsemat ja struktureeritumat lähenemisviisi, milles oleks omavahel vastavuses päritoluriikide ja sihtriikide huvid; rõhutab, et arvukaid pagulasi ja varjupaigataotlejaid saab tulemuslikult aidata tingimuste parandamise ning nii humanitaar- kui ka arenguabi pakkumise abil; on aga samal ajal vastu mis tahes katsetele seostada abi piirikontrolli, rändevoogude haldamise või tagasivõtulepingutega;

75. rõhutab, et rändajate päritolu- ja transiidiriigid vajavad neile kohandatud arengulahendusi, mis sobivad nende vastavate poliitiliste ja sotsiaal-majanduslike oludega; rõhutab sellise koostöö vajalikkust, et edendada inimõigusi ja inimväärikust kõigi jaoks, head valitsemistava, rahu ja demokraatia ülesehitamist, ning rõhutab, et see peaks põhinema ühistel huvidel ja jagatud väärtustel ning rahvusvahelise õiguse austamisel;

76. rõhutab, et vaja on ranget parlamentaarset kontrolli ja järelevalvet lepingute üle, mis on seotud rände haldamisega, ja arenguvahendite kasutamise üle rändega seotud eesmärkidel; rõhutab, et tähtis on teha tihedat koostööd ning luua institutsioonidevahelise teabevahetuse hea tava, eelkõige rände ja julgeoleku valdkonnas; tuletab meelde oma muresid

usaldusfondide üha suurema kasutamise pärast, milleks on nende piiratud läbipaistvus ning konsulteerimise ja piirkondliku isevastutuse puudumine;

77. märgib, et arvestades hiljutisi Euroopa poliitikameetmeid sundrände algpõhjuste vastu võitlemiseks, peab Euroopa arengupoliitika vastama OECD arenguabi komitee määratlusele ning põhinema arenguvajadustel ja inimõigustel; rõhutab lisaks, et arenguabi ei tohi teha sõltuvaks rändeküsimuste, näiteks piirihalduse või tagasivõtulepingute alasest koostööst;

Humanitaarabi

78. rõhutab vajadust tihendada humanitaarabi ja arengukoostöö vahelisi sidemeid, et tegeleda rahastamispuudujääkidega, vältida tegevuste kattumist ja paralleelsete süsteemide loomist ning luua tingimused vastupanuvõimeliseks säästvaks arenguks, mis hõlmab vahendeid kriiside ennetamise ja nendeks valmisoleku parandamiseks; nõuab, et EL täidaks oma kohustuse eraldada 2020. aastaks vähemalt 25 % oma humanitaarabist kohalikele ja riiklikele osalejatele võimalikult otse, milles lepiti kokku ulatusliku kokkuleppe raames;

79. tuletab meelde humanitaarabi aluspõhimõtteid: humaansus, neutraalsus, sõltumatus ja erapooletus; tunneb heameelt komisjoni kindlameelsuse üle mitte ühendada Euroopa konsensust arengu küsimuses ja Euroopa konsensust humanitaarabi valdkonnas;

80. rõhutab vajadust tugevdada hädaolukordadele reageerimisel ning katastroofijärgses ülesehitustöös ja taastamisel rahvusvahelist abi, kooskõlastamist ja vastavaid vahendeid;

81. tunneb heameelt võetud kohustuse üle toetada nii info- ja kommunikatsioonitehnoloogia edendamist arenguriikides kui ka digitaalmajanduse jaoks soosivate keskkondade loomist, tõhustades tasuta, avatud ja turvalist ühenduvust; tuletab meelde, et satelliidid võivad olla kulutõhusaks lahenduseks varade ja inimeste ühendamiseks äärepoolsetel aladel, ning ergutab ELi ja selle liikmesriike seda kõnealuses valdkonnas tehtava töö puhul meeles pidama;

Üleilmse tähtsusega avalikud hüved ja probleemid

82. on kindlalt veendunud, et ELi ja selle liikmesriikide tegevus maailma tasandil loob neile hea võimaluse olla jätkuvalt rahvusvahelisel tasandil niisuguste üleilmse tähtsusega avalike hüvede ja probleemidega tegelemisel juhtpositsioonil, mis on üha suurema surve all ja avaldavad ebaproportsionaalset mõju vaestele; nõuab üleilmse tähtsusega avalike hüvede ja keskkonnaprobleemide, sealhulgas inimarengu, keskkonna, sealhulgas kliimamuutuste ja veele juurdepääsu, puuduliku julgeoleku ja ebakindla olukorra, rände, taskukohaste energiateenuste, toiduga kindlustatuse ning alatoitluse ja nälja kaotamise süvalaiendamist konsensuses;

83. tuletab meelde, et põllumajanduslikul väike- ja pereettevõtlusel, mis on maailmas kõige levinum põllumajandusmudel, on tähtis osa säästva arengu eesmärkide täitmisel: see aitab suurel määral kaasa toiduga kindlustatuse saavutamisele, mullaerosiooni ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastasele tegevusele ning kliimamuutuste leevendamisele, pakkudes samal ajal töökohti; rõhutab, et EL peaks edendama ühelt poolt põllumajandustootjate organisatsioonide, sealhulgas ühistute loomist ning teiselt poolt säästvat põllumajandust, milles keskendutakse agroökoloogilistele tavadele, põllumajanduslike pereettevõtete paremale tootlikkusele, talunike ja maakasutusõigustele ning mitteametlikele seemnesüsteemidele kui toiduga kindlustatuse, kohalike ja piirkondlike turgude varustamise ning põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku ja inimväärse elu tagamise vahenditele;

84. tuletab meelde, et erasektor ei kujuta endast osalejate ühtset kogumit; rõhutab seetõttu, et erasektoriga tegelemisel peaks ELi ja liikmesriikide arengupoliitika hõlmama eristatud strateegiaid, et kaasata erasektori eri liiki osalejaid, sealhulgas tootmisele orienteeritud erasektori osalejad, mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, ühistud, sotsiaalsed ettevõtted ja need, kes tegutsevad solidaarmajanduses;

85. kinnitab, et 2030. aastaks kõikide jaoks taskukohasele, usaldusväärsele, säästvale ja kaasaegsele energiale juurdepääsu tagamine (säästva arengu eesmärk nr 7) on otsustavalt tähtis inimeste põhivajaduste rahuldamiseks, k. a juurdepääs puhtale veele, kanalisatsioonile, tervishoiule ja haridusele, ning väga oluline kohaliku ettevõtluse loomise ja mis tahes majandustegevuse toetamiseks ning üks peamisi arengualaste edusammude tõukejõude;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

86. rõhutab, et väikepõllumajandustootjate tootlikkuse suurendamisel ning säästvate ja kliimamuutustele vastupanuvõimeliste põllumajandus- ja toidusüsteemide saavutamisel on keskne roll säästva arengu eesmärgi nr 2 täitmises ning säästva arengu eesmärgis nr 12 sisalduva säästva tarbimise ja tootmise kontseptsiooni jaoks, mis on ulatuslikum kui ringmajanduse põhimõtted ja milles käsitletakse sotsiaalset ning keskkonnale ja inimõigustele avalduvat mõju; rõhutab, et EL peaks seetõttu keskenduma tootlikkust ja toodangut suurendavate säästva toidutootmise ja vastupanuvõimeliste põllumajandustavade edendamisele; rõhutab toiduga kindlustatusega seoses naissoost põllumajandustootjate konkreetseid vajadusi;

87. juhib tähelepanu sellele, et tähtis on jätkata tööd vee, kanalisatsiooni ja hügieeni kättesaadavuse parandamiseks, kuna tegemist on valdkonnaüleste küsimustega, mis avaldavad mõju teiste 2015. aasta järgse tegevuskava eesmärkide täitmisele, muu hulgas tervishoiu, hariduse ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;

88. nõuab, et EL edendaks üleilmseid algatusi, mille eesmärk on tegeleda probleemidega, mis on seotud kiiresti kasvava linnastumisega, ning luua ohutumaid, kaasavamaid, vastupanuvõimelisemaid ja säästvamaid linnu; tunneb sellega seoses heameelt asjaolu üle, et eluasemeküsimusi ja säästvat linnaarendust käsitleval ÜRO konverentsil (Habitat III) võeti hiljuti vastu uus linnade tegevuskava, mille eesmärk on uurida, kuidas saaks linnu paremini planeerida, kujundada, rahastada, arendada, valitseda ja juhtida, et aidata vähendada vaesust ja nälga, parandada tervist ja kaitsta keskkonda;

89. nõuab, et EL teeks lisapingutusi ookeanide ja merede ressursside kaitseks; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni hiljutiste algatuste üle, mille eesmärk on parandada ookeanide rahvusvahelist valitsemist, et edendada paremat majandamist ja leevendada kliimamuutuste mõju meredele ja ökosüsteemidele;

90. rõhutab, et tähtis on käsitleda seoseid säästva põllumajanduse ja kalanduse tootlikkuse kasvuga, mis võimaldavad toiduainete kadude ja toidu raiskamise vähendamist, looduvarade läbipaistvat majandamist ja kliimamuutusega kohanemist;

ELi arengupoliitika

91. juhib taas tähelepanu sellistele ELi arengumeetmete pakutavatele suhtelistele eelistele nagu nende ülemaailmne haare, eri vahendite ja abiandmisviiside kaudu saavutatav paindlikkus, nende tähtsus poliitikavaldkondade sidususes ja koordineerimisel ning pühendumus nimetatud valdkondadele, õiguste- ja demokraatiapõhine lähenemisviis, nende ulatus, mis võimaldab tagada toetuste kriitilise massi, ja järjepidev toetus kodanikuühiskonnale;

92. rõhutab, et ELi suhtelised eelised peavad väljenduma sihipärastes meetmetes teataval arvul poliitikavaldkondades, milleks on muu hulgas nendega piirdumata demokraatia, hea valitsemistava ja inimõigused, üleilmse tähtsusega avalikud hüved ja probleemid, kaubandus ja piirkondlik integratsioon ning puuduliku julgeoleku ja sundrände algpõhjustega tegelemine; rõhutab, et niisugust keskendumist tuleb kohandada vastavalt konkreetsete arenguriikide ja -piirkondade vajadustele ja prioriteetidele kooskõlas isevastutuse ja partnerluse põhimõtetega;

93. tuletab meelde spordi suurenevat rolli arengus ja rahus, kuna spordiga edendatakse sallivust ja vastastikuse austuse kultuuri ning aidatakse kaasa naiste ja noorte, üksikisikute ja kogukondade mõjuvõimu suurendamisele, samuti tervisele, haridusele ja sotsiaalsele kaasatusele;

94. rõhutab, kui tähtis on kollektiivse laiaulatusliku, läbipaistva ja õigeaegse aruandluse süsteemi loomine tegevuskava 2030 ja konsensuse rakendamise jälgimiseks ja läbivaatamiseks ELi ja selle liikmesriikide poolt, ning toonitab, et iga-aastane aruandlus kõikide arengupoliitika valdkonnas võetud kohustuste, sealhulgas tulemuslikkusega ning poliitikavaldkondade arengusidususe ja ametliku arenguabiga seotud kohustuste täitmise edusammude kohta on jätkuvalt vajalik vastutuse ja parlamentaarse järelevalve jaoks; peab kahetsusväärseks hiljutisi ja oodatavaid aruandlusalaseid puudujääke; tunneb heameelt komisjoni kavade üle teostada konsensuse rakendamise vahehindamine;

o

o o

Teisipäev, 14. veebruar 2017

95. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0027

ELi konkurentsipoliitika aastaaruanne

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta (2016/2100(INI))

(2018/C 252/09)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 15. juuni 2016. aasta aruannet 2015. aasta konkurentsipoliitika kohta (COM(2016)0393) ning selle täienduseks samal kuupäeval avaldatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2016)0198),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikleid 39, 42 ja 101–109,

— võttes arvesse protokolli nr 26 üldhuviteenuste kohta,

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) poolt välja töötatud toidu- ja põllumajandussüsteemide jätkusuutlikkuse hindamise (SAFA) üldist raamistikku,

— võttes arvesse asjakohaseid komisjoni eeskirju, suuniseid, resolutsioone, teatisi ja dokumente konkurentsi teemal,

— võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 23. juuni 2016. aasta resolutsiooni taastuvenergia kasutuselevõttu käsitleva arenguaruande kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 14. septembri 2016. aasta resolutsiooni sotsiaalse dumpingu kohta Euroopa Liidus ([3]),

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta reolutsiooni ELi 2014. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ([4]) ja oma 10. märtsi 2015. aasta resolutsiooni ELi 2013. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta otsust e-kaubanduse sektori uurimise algatamise kohta nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 alusel (C(2015)3026),

— võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),

— võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatist „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“ (COM(2015)0080),

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0310.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0292.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0346.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0004.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0051.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrust (EL) 2015/751 kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta ([1]),

— võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks ([2]) („Üldine grupierandi määrus“),

— võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle ([3]),

— võttes arvesse komisjoni 9. juuli 2014. aasta valget raamatut „ELi ettevõtjate ühinemise kontrolli tõhustamine“ (COM(2014)0449),

— võttes arvesse komisjoni vastuseid parlamendiliikmete kirjalikult vastatavatele küsimustele E-000344/2016, E-002666/2016 ja E-002112/2016,

— võttes arvesse oma 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni lennunduse kohta ([4]), eelkõige selle punkte 6, 7 ja 11, milles käsitletakse määruse (EÜ) nr 868/2004 läbivaatamist, et kaitsta ausat konkurentsi ELi lennundusalastes välissuhetes ning tugevdada ELi lennundussektori konkurentsipositsiooni, hoida tõhusamalt ära kõlvatut konkurentsi, tagada vastastikkus ja kaotada ebaausad tavad, sealhulgas toetuste ja riigiabi andmine teatavate kolmandate riikide lennuettevõtjatele, kes moonutavad turgu, mille puhul ausa konkurentsi klauslis sätestatud rahaline läbipaistvus täidab võrdsete võimaluste tagamisel esmatähtsat rolli,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ([5]) („Ühine turukorralduse määrus“),

— võttes arvesse komisjoni 14. detsembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1218/2010 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatud spetsialiseerumiskokkulepete liikide suhtes ([6]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A8-0001/2017),

A. arvestades, et tugev ja tõhus ELi konkurentsipoliitika on alati olnud siseturu nurgakivi, sest sellega ergutatakse majanduslikku tõhusust ja luuakse majanduskasvu, innovatsiooni ja tehnoloogilist arengut soodustav keskkond, mis samal ajal langetab hindu;

B. arvestades, et ELi konkurentsipoliitika on esmatähtis vahend võitluseks siseturu killustumisega, et seeläbi luua ettevõtetele võrdsed võimalused kogu ELis ja need säilitada;

C. arvestades, et Euroopa Liit peaks komisjoni juhtimisel edendama konkurentsikultuuri ELis ja kogu maailmas;

([1]) ELT L 123, 19.5.2015, lk 1.
([2]) ELT L 187, 26.6.2014, lk 1.
([3]) ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0394.
([5]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.
([6]) ELT L 335, 18.12.2010, lk 43.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

D. arvestades, et konkurentsipoliitika ise aitab kaitsta Euroopa demokraatiat, kuna see takistab majandus- ja rahandusvõimu liigset koondumist väheste isikute kätte, mis õõnestaks Euroopa poliitiliste võimude suutlikkust toimida suurtest tööstus- ja panganduskontsernidest sõltumatult;

E. arvestades, et konkurentsieeskirjade (sealhulgas monopolidevastase võitluse eeskirjade) nõuetekohane rakendamine vastavalt sotsiaalsele turumajandusele peaks aitama vältida majandus- ja rahandusvõimu liigset koondumist väheste eraettevõtete kätte ning ergutab ka osalejaid, andes neile stiimuli olla dünaamiline ja innovaatiline ning ennast turul eristada;

F. arvestades, et ausa konkurentsi poliitika hoiab turud tõhusate ja avatutena, tuues seeläbi kaasa madalamad hinnad, uute osalejate esilekerkimise, kvaliteetsemad tooted ja teenused ning suuremad valikuvõimalused tarbijatele, mis edendab samuti teadusuuringuid ja innovatsiooni, majanduskasvu ja vastupidavamaid ettevõtteid;

G. arvestades, et konkurentsipoliitika saab anda ja peaks andma märkimisväärse panuse peamiste poliitiliste prioriteetide saavutamisse, näiteks innovatsiooni suurendamisse, kvaliteetsete töökohtade loomisesse, kliimamuutuste vastasesse võitlusesse, säästvasse majanduskasvu ja arengusse, investeeringute hoogustamisse, ressursitõhususse, tarbijate ja inimeste tervise kaitsmisesse, tugevdades seejuures ühtset turgu ning pöörates erilist tähelepanu digitaalsele ühtsele turule ja energialiidule;

H. rõhutab, et edukas konkurentsipoliitika ei tohi olla suunatud ainuüksi tarbijahindade vähendamisele, vaid peab arvestama ka Euroopa tööstuse innovatsioonisuutlikkuse ja investeerimistegevuse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkreetsete konkurentsitingimustega;

I. arvestades, et ELi konkurentsipoliitika on kantud ka sellistest väärtustest nagu sotsiaalne õiglus, poliitiline sõltumatus, läbipaistvus ja nõuetekohane menetlus;

J. arvestades, et ELi konkurentsipoliitika on vastastikuses sõltuvuses teiste suurte ELi poliitikavaldkondade, sealhulgas maksu-, tööstus- ja digitaalpoliitikaga, ning nende kooskõlastamine peaks aitama tagada kooskõla aluslepingutes sätestatud aluspõhimõtetega, eelkõige läbipaistvuse ja lojaalsuse põhimõtetega;

K. arvestades, et maksudest kõrvalehoidumine, maksupettused ja maksuparadiisid, mis moonutavad ühtsel turul konkurentsi oma makse tasuvate ja mittetasuvate firmade vahel, lähevad ELi maksumaksjatele igal aastal hinnanguliselt maksma miljardeid eurosid (mõnede arvestuste kohaselt koguni triljon eurot);

L. arvestades, et ülemaailmne koostöö konkurentsieeskirjade jõustamisel aitab vältida vastuolusid võetavate parandusmeetmete ja jõustatud meetmete tulemuste osas ning aitab äriühingutel vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid;

M. arvestades, et Euroopa Liidu Kohtu praktika ja komisjoni otsustusprotsess annavad majandustegevuse mõistele erineva tõlgenduse sõltuvalt sellest, kas siseturu eeskirjad või konkurentsieeskirjad on hõlmatud; arvestades, et see segadusttekitav praktika muudab juba niigi koormava majandustegevuse mõiste veelgi keerulisemaks;

N. arvestades, et konkurentsipoliitika kohandamine põllumajanduse eripäraga selges, sidusas ja toimivas õiguskeskkonnas võib aidata kaasa põllumajandustootjate positsiooni tugevdamisele toiduainete tarneahelas, kui seeläbi vähendatakse ettevõtjate jõudude ebavõrdsust, suurendatakse turu tõhusust ning tagatakse õiguskindlus ja võrdsed võimalused ühtse turu raames;

O. arvestades, et majanduslike ohtude esinemise viisi, intensiivsust ja ajastust on raske ette näha ning on vaja, et turule orienteeritud ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) toetaks põllumajandustootjaid ja näeks turu tõsise tasakaalustamatuse korral ette täiendavad ajaliselt piiratud erandid konkurentsieeskirjadest; arvestades, et piimakriisi ajal otsustas komisjon käivitada viimase abinõuna põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artikli 222, et teha tunnustatud tootjarühmadele piimatootmise ühisel kavandamisel konkurentsiõiguse kohaldamisest erand;

P. arvestades, et konkurentsipoliitikast üksinda ei piisa toidutarneahelas esinevate ebaausate kaubandustavade kaotamiseks;

Q. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 102 näidatakse selgelt, et ebaõiglaste kaubandustavade otsene või kaudne kehtestamine teiste toiduahela sektorite suhtes on aluslepingute rikkumine;

R. arvestades, et põllumajandusturgude töökond loodi eesmärgiga parandada põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas, uurides võimalusi neile suurema osatähtsuse andmiseks, sealhulgas õiguslikke võimalusi lepinguliste suhete loomiseks ja põllumajandustootjate kollektiivse tegutsemise korraldamiseks; arvestades, et põllumajandusturgude töökonna järeldusi tuleb vajaduse korral võtta arvesse edasistes aruteludes ja meetmetes;

1. tervitab komisjoni aastaaruannet konkurentsipoliitika kohta, mis näitab, et õiglast konkurentsikeskkonda luues on võimalik aidata taastada piisaval tasemel investeeringud ja innovatsiooni; peab kiiduväärseks, et aruandes keskendutakse konkurentsipoliitika panusele siseturu huvides toimuvasse tõkete ja moonutava riigiabi meetmete kaotamisse; kinnitab ka seda, et Euroopa tulevik peaks põhinema innovatsioonil, sotsiaalsel turumajandusel ja ressursitõhususel, mis loob kõrge elatustaseme kõigi ELi kodanike jaoks;

Tervikliku ühtse turu rajamine

2. tunneb heameelt komisjoni eesmärgi üle avada kodanike ja ettevõtjate jaoks uusi väljavaateid ja tuletab meelde, et kapitali, teenuste, kaupade ja inimeste vaba liikumine on ühtse turu neli põhivabadust ning nende rakendamine on põhivahend ELi lähendamiseks selle kodanikele; rõhutab, et ilma tõhusa konkurentsipoliitikata ei suuda siseturg oma täielikku potentsiaali saavutada; tunneb heameelt selle üle, et komisjon kasutab erinevaid tema käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas ühinemiste kontrolli, võitlust turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega ja konkurentsi kahjustava tegevusega, võitlust kartellidega, riigiabi kontrollimist, kooskõlastamist siseriiklike ja vajaduse korral piirkondlike konkurentsiasutustega ning ka valdkondlikke uuringuid;

3. on seisukohal, et tõhus konkurentsipoliitika peab võimaldama kohaldada väikeste ning keskmise suurusega ettevõtete (VKEd), mikroettevõtjate ja idufirmade suhtes konkreetseid turutingimusi ning peab kaitsma töötajate õigusi ning tagama õiglase maksustamise;

4. kutsub liikmesriike ja ELi institutsioone üles seadma esikohale Brexiti-järgse ühtse turu tugevdamise, tagades selleks täieliku kooskõla ELi konkurentsialaste õigusaktidega ja suurendades veelgi liikmesriikide vahelist koostööd maksuküsimustes; märgib ka seda, et Brexit võib ELi konkurentsipoliitikat negatiivselt mõjutada; rõhutab eelkõige menetluste dubleerimise ohtu, mis suurendaks halduskulusid ja aeglustaks uurimisprotsesse;

5. kordab, et õiglane maksukonkurents on ELi siseturu terviklikkuse jaoks esmatähtis ja seepärast peavad kõik turuosalised maksma oma õiglase osa maksudest ja makse tuleks maksta tulu teenimise kohas; rõhutab, et pärast LuxLeaksi paljastusi on EL tunnistanud, et (konkurentsi tugevdamiseks ühtsel turul) ta vajab lihtsat ja läbipaistvat maksupoliitikat ja -korraldust, ning on ka tunnistanud, et on vaja lõpetada liikmesriikide ebaõiglane maksukonkurents (sealhulgas nende antud ebaseaduslikud maksusoodustused), mis toob ausatele maksumaksjatele kaasa moraaliriski ja täiendava maksukoormuse ning takistab VKEde arengut, seda ka juhul, kui ainult uusi sisenejaid ja ainult ühes riigis äriga tegelevaid VKEsid karistatakse, võrreldes rahvusvaheliste ettevõtetega, kes võivad kasumit ümber paigutada või rakendada muid agressiivse maksuplaneerimise vorme, kasutades ainult neile kättesaadavaid otsuseid ja vahendeid; rõhutab vajadust uurida põhjalikult juhtumeid, mille puhul on põhjust kahtlustada ebaseaduslikku maksude optimeerimist rahvusvaheliste ettevõtete poolt; väljendab samal ajal heameelt asjaolu üle, et komisjon on uurinud põhjalikult konkurentsivastaseid tegevusi, nt teatavate liikmesriikide valikulisi maksusoodustusi, mis võivad hõlmata ülemäärase kasumi üle otsustamise süsteeme, ning tunneb heameelt ka uurimiste hiljutiste tulemuste üle, mis näitavad, et valikuliselt antud maksusoodustused on ELi konkurentsiõiguse tähenduses ebaseaduslik riigiabi; rõhutab vajadust tagada komisjonile laialdane juurdepääs teabele, et algatada rohkem uurimisi kahtlaste juhtumite suhtes; kutsub komisjoni üles koostama selged suunised maksualase riigiabi kohta, mis hõlmaks ebaõiglast konkurentsi, ning kasutama täies ulatuses oma ELi konkurentsiõigusest

Teisipäev, 14. veebruar 2017

tulenevaid volitusi, et aidata liikmesriikidel võidelda tulemuslikult kahjulike maksutavadega; on seisukohal, et on vaja teha suuremaid jõupingutusi surve avaldamiseks agressiivsete maksutavade suhtes; rõhutab, et liikmesriikide maksuametite vahel vahetatav teave maksuotsuste ja siirdehindade kokkulepete kohta on eriti otsustava tähtsusega; taunib asjaolu, et liikmesriigid ei anna Euroopa Komisjoni konkurentsi peadirektoraadile juurdepääsu sellele teabele; soovitab suurendada teabe vahetamist riigiasutuste vahel, ning kutsub liikmesriike üles avaldama teavet oma maksuotsuste kohta ning soovitab esitada selle teabe vajaduse korral piirkondade kaupa; on veendunud, et komisjoni otsused, milles on esitatud selge metoodika ebakorrektsetesse otsustesse kaasatud ettevõtete väärtuse ja õigustamatute konkurentsieeliste kohta, on edasisele ühtlustamisele heaks õiguslikuks aluseks;

6. rõhutab, et korruptsioon riigihangete valdkonnas avaldab Euroopa konkurentsivõimele tugevalt turgu moonutavat mõju; kinnitab, et riigihanked on korruptsiooni suhtes kõige tundlikum riigihalduse valdkond; rõhutab, et teatavates liikmesriikides kätkevad ELi rahastatavad hankemenetlused endas suuremat korruptsiooniriski kui riiklikult rahastatavad hanked; tuletab meelde, et turukonkurentsi piiramiseks kasutatakse ulatuslikult spetsiifilisi hankekutseid; kutsub komisjoni üles jätkama tööd, et takistada ELi vahendite väärkasutamist ja stimuleerida vastutustundlikku käitumist riigihangete valdkonnas; nõuab tungivalt Euroopa Prokuratuuri loomist ja sellele vajalike õiguste andmist, et paremini uurida väidetavaid ELi vahendite vastu suunatud kuritegusid;

7. toonitab, et liikmesriikides valitseva ebaausa maksukonkurentsi lõplikuks kõrvaldamiseks ei piisa üksnes riigiabi juhtumite menetlustest; soovitab seepärast kehtestada äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (täielik CCCTB), mis aitab kaotada konkurentsimoonutused ja annab tagatise, et mitte mingit kasumit ei viida EList välja maksustamata, avalikustada maksualaseid otsuseid käsitlev teave, vaadata käibemaksudirektiiv pettuste vältimise eesmärgil läbi ning kohustada suuri rahvusvahelisi ettevõtteid avaldama oma käive ja kasum iga riigi kohta eraldi, ning kutsub liikmesriike üles muutma oma maksustamistavad läbipaistvamaks ja kehtestama vastastikused teabekohustused; kordab vajadust rakendada maksude vältimise vastast paketti, teabevahetuse alaseid eeskirju ELi riikide vahel ning käibemaksupettuste vastast kiirreageerimismehhanismi, et tagada õiglane konkurents;

8. on seisukohal, et maksuplaneerimine võib ausat konkurentsi kahjustada; tunneb heameelt komisjoni soovituse üle kohandada püsiva tegevuskoha määratlust nii, et ettevõtted ei saaks kunstlikult vältida maksustatavat kohalolekut liikmesriikides, kus toimub nende majandustegevus; rõhutab, et sellises määratluses peaks arvestama ka digitaalsektori eriolukorda, tagades, et kui elektroonilise digitaaltegevusega tegelev ettevõte on mingi liikmesriigi majanduses märkimisväärselt digitaalselt esindatud, siis loetakse seda liikmesriiki tema püsivaks tegevuskohaks;

9. rõhutab, et ühtse turu eeskirju on vaja jõustada ka liikmesriikide tasandil ja et rikkumistega tuleb tegeleda, et leida lahendus ühtse turu killustumisele;

10. nõuab, et ühtsete kontaktpunktide süsteemi täiustamisel lähtutaks praegustest kogemustest seoses väikeste ühtsete kontaktpunktidega digitaaltoodetele; märgib, et isegi väikeste ühtsete kontaktpunktide puhul võivad väikesed ja mikroettevõtted seista silmitsi märkimisväärse halduskoormusega;

11. rõhutab, et on veelgi vaja tugevdada ühtset turgu, kõrvaldades allesjäänud tõkked ja takistused;

12. tuletab komisjonile meelde, et ELi ühtse turu sujuvaks toimimiseks on hädavajalik lubada siseriiklikel ja piirkondlikel ametiasutustel sekkuda olukordades, mis on põhjustatud geograafilistest puudujääkidest, mis ei lase areneda turu majanduslikul ja sotsiaalsel mõõtmel;

13. rõhutab, et on vaja võidelda maksu- ja sotsiaalse dumpinguga, lubamatu maksude planeerimise ja maksudest kõrvalehoidumisega, et tagada õiglane konkurents kogu ühtsel turul;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

14. nõuab tungivalt, et komisjon viiks lõpule Euroopa ühtse raudteepiirkonna elluviimise, tagaks täieliku läbipaistvuse taristuettevõtete ja raudtee-ettevõtete vahelistes rahavoogudes ning kontrolliks, kas igal liikmesriigil on tugev ja sõltumatu riiklik reguleeriv asutus;

15. nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks kiiresti meetmeid, et võtta vastu komisjoni ettepanek äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ühtlustamise kohta;

16. on arvamusel, et euro kasutuselevõtmine liikmesriikides, kes ei ole veel ühisrahaga ühinenud, tugevdaks vaba konkurentsi siseturul;

Digitaalne ühtne turg

17. tunneb heameelt komisjoni digitaalse ühtse turu strateegia üle ning rõhutab konkurentsipoliitika esmatähtsat rolli digitaalse siseturu lõpuleviimisel; toetab samuti komisjoni kava tagada, et ELi konkurentsipoliitika kehtiks täiel määral ka digitaalse ühtse turu suhtes, kuna konkurents pakub tarbijatele mitte ainult rohkem valikuvõimalusi, vaid loob ka võrdsed tingimused, ning väljendab kahetsust, et praegune Euroopa digitaalkeskkonna raamistiku puudumine on näidanud, et suurte ja väikeste teenusepakkujate huvisid ei ole suudetud ühitada; rõhutab, et konkurentsipoliitika traditsioonilised turumudelid ei ole digitaalse siseturu jaoks piisavalt asjakohased; nõuab suurema tähelepanu pööramist digitaalettevõtete kasutatavatele uutele ärimudelitele; märgib, et digitaalne ühtne turg võib luua sadu tuhandeid uusi töökohti ja tuua ELi majandusse juurde 415 miljardit eurot aastas;

18. rõhutab, et digitaalse ühtse turu strateegia usaldusväärsuse hoidmiseks peaks komisjon viima hoolikalt lõpule kõik pooleliolevad kartelle puudutavad uurimised ilma nende kvaliteeti ohtu seadmata; nõuab menetluste kiirendamist, et tulemusi saaks saavutada võimalikult kiiresti; peab seepärast kiiduväärseks täiendavaid vastuväiteid, mille komisjon saatis hinnavõrdlusteenuse ja vastuväidete kohta Androidi juhtumis; kutsub komisjoni üles jätkama otsustavalt uurimiste käigus tuvastatud kõigi kitsaskohtade uurimist, sealhulgas muudes valdkondades (hotellid, kohalikud otsingud, lennud), kus otsingutulemused on kallutatud, et tagada võrdsed tingimused kõigile digitaalsel turul osalejatele; nõuab turgu valitsevate hotelli reserveerimisplatvormide uurimist;

19. tunneb heameelt komisjoni valdkondliku uurimise üle e-kaubanduse valdkonnas, mille esialgsetes tulemustes on tuvastatud selle sektori teatavad äritavad, mis võivad veebipõhist konkurentsi piirata; tunneb heameelt ka komisjoni pühendumuse üle Euroopa digitaalsele ühtsele turule ja tema ettepaneku üle, mis käsitleb asukohapõhiseid piiranguid ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel; kutsub komisjoni üles võtma jõulisemaid meetmeid ebaseaduslike takistuste kõrvaldamiseks veebikonkurentsilt, et tagada veebis tõketeta ostlemine ELi tarbijatele, kes ostavad teises liikmesriigis asuvalt müüjalt; on seepärast seisukohal, et vaja on ambitsioonikaid ja sihipäraseid meetmeid, millega parandada kaupade ja teenuste kättesaadavust, lõpetades eeskätt põhjendamatu asukohapõhise piiramise tavad ja geograafilisest asukohast või kodakondsusest lähtuva ebaõiglase diskrimineeriva hinnapoliitika, mille tagajärjel tekivad sageli monopolid ning tarbijad hakkavad kasutama ebaseaduslikku sisu; nõuab ka ELi tasandil veebisaitide märgistamist, et tagada pakutavate teenuste või toodete olemasolu ja kvaliteet, et tagada veelgi kõrgemal tasemel aus konkurents ning tugevdada ka tarbijakaitset;

20. on seisukohal, et VKEde osalemise edendamine peaks täitma tähtsat rolli ühtse digitaalse ühtse turu edendamisel ning rõhutab vajadust hinnata iga algatuse potentsiaalset mõju (eeskätt nende algatuste puhul, mille eesmärk on edendada e-kaubandust ja täpsustada digitaalsektori püsiva tegevuskoha staatust) VKEde võimele digitaalsest ühtsest turust kasu saada;

21. tuletab meelde, et võrgu neutraalsus (st põhimõte, mille kohaselt kogu internetiliiklust koheldakse võrdselt ilma diskrimineerimise, kitsenduste ja sekkumiseta andmete saatjast, vastuvõtjast, tüübist, sisust, seadmest või rakendusest sõltumatult) on ülisuure tähtsusega internetiteenuste vahelise diskrimineerimise puudumise ja konkurentsi täieliku kindlustamise tagamisel;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

22. rõhutab uute digitaalseid lahendusi kasutavate ettevõtete, eelkõige interneti- ja mobiiltelefonirakenduste osakaalu suurenemist seniste operaatorite kõrval, mis on andnud tarbijatele uued võimalused leida, võrrelda ja valida ühtselt turult tooteid ja teenuseid, seega andes rohkem mõjuvõimu tarbijatele, kes tahavad teha oma isiklikest vajadustest ja eesmärkidest lähtuvalt teadlikke valikuid;

23. rõhutab, et jagamismajandus pakub ELi tarbijatele arvukalt uuenduslikke tooteid ja teenuseid; rõhutab, et ühistarbimise platvormid on toonud kaasa võimaluse olemasolevatele ja aktiivselt tegutsevatele turgu valitsevatele osalejatele konkurentsi pakkuda, et luua nii tarbijatele kui ka ettevõtetele konkurentsivõimelisem keskkond; kordab, et lisaks maksustamisele, haldusraamistikule ja julgeolekuaspektidele peaks komisjon kontrollima ka konkurentsiaspekte ja kaotama ettevõtete turulepääsu takistused, et luua võrdsed võimalused; rõhutab, et digitaalmajandus sai alguse juba aastate eest ja et õigusliku järjepidevuse huvides tuleks kõik õigusnormide rikkumised subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas lahendada ELi tasandil; rõhutab vajadust tagada digitaalse ühtse turu puhul kõrgetasemeline tarbija- ja isikuandmete kaitse; soovitab seetõttu komisjonil luua töövahend, mis on hädavajalik, et Euroopa Liidu ja iga liikmesriigi tasandil toetataks ja rakendataks jagamismajandust selle erinevates vormides ja erinevatel viisidel, et selle tõsiseltvõetavus suureneks ning et see tekitaks rohkem usaldust, ning on teadlik sellest, et soodne ja toetav õigusraamistik ei põhjusta konkurentsimoonutusi; kutsub seetõttu komisjoni üles uuesti nende probleemidega tegelema, nii et sellised ärimudelid saaksid õigusraamistikes toimivaks reaalseks tegelikkuseks;

24. kutsub komisjoni üles viima läbi digitaalajastu olemasolevate konkurentsiõiguse aktide tulemuslikkuse ulatuslikku läbivaatamist ja vajaduse korral arendama neid edasi;

25. rõhutab, et eelkõige sellises dünaamilises sektoris nagu digitaalmajandus on äärmiselt tähtis, et konkurentsimenetlused viidaks kiiresti lõpule, et turgu valitseva olukorra kuritarvitamine ei põhjustaks turuhäiringuid;

26. kutsub komisjoni üles võtma arvesse digitaalturgude järjest suuremat omavahelist lähenemist, võrreldes võrreldavaid teenuseid, näiteks kiirsõnumirakendusi, üldise telekommunikatsioonisektori pakutavate võrdväärsete teenustega;

27. tervitab komisjoni uurimisi seoses mitme ettevõtte, eelkõige interneti- ja telekommunikatsiooni valdkonna suurettevõtete ja muude meediaettevõtjate, filmistuudiote ja telekanalite edastajate teatava konkurentsivastase tegevusega; kutsub komisjoni üles kiirendama kõiki menetlusi ELi konkurentsieeskirju rikkuva konkurentsi kahjustava käitumise suhtes;

28. tunneb heameelt komisjoni otsuse üle Apple`ile antud riigiabi tagasinõudmise kohta, mis on oluline teetähis maksusoodustuste abil antava ebaseadusliku riigiabiga tegelemise valdkonnas; rõhutab siiski, et ELil peavad olema rangemad õigusaktid maksuotsuste kohta, millega tagataks ka tõhusam süsteem ja ELi eelarve omavahendite kasuks võlgade sissenõudmise menetlus; kutsub komisjoni üles heastama kõik rikkumised, et tagada õiglane konkurents kogu ühtsel turul;

29. kutsub komisjoni üles esitama regulatsioonistrateegiat, milles võetakse arvesse tehnoloogiate lähenemist ja eelkõige platvormide arvukuse kasvu; tuletab meelde, et sel eesmärgil tuleb eelkontrolli valdkondlikes määrustes omavahel tasakaalustada pluralismi kaitse, sõnavabadus, isikuandmete kaitse, tarbijate sõltumatuse ja sõnavabaduse kaitsmine ning Euroopa siseselt konkureerivate pakkumiste ja rahvusvahelistel konkurssidel osalevate Euroopa tippettevõtete pakkumiste võrdväärne edendamine; nõuab võimu ebaühtlase jaotuse kaotamist ning ettevõtjate vahelise sõltuvuse vähendamist, et saavutada väärtuse õiglane jaotamine;

30. väljendab heameelt selle üle, et turuvõimu tuvastamiseks digitaalsetel turgudel pööratakse nüüd suuremat tähelepanu võrgumõjule ja andmete kogumisele ning analüüsile; on seisukohal, et andmed peavad täitma digitaalmajanduses tähtsat rolli ja neid tuleks seepärast konkurentsieeskirjade kohastes hindamistes arvesse võtta;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

31. on seisukohal, et konkurents internetiotsingute ja telekommunikatsiooni sektoris on äärmiselt tähtis mitte ainult innovatsiooni ja investeerimise edendamiseks võrkudes ja digitaalmajanduses, vaid see soodustab ka taskukohaseid hindu ja teenuste valikut tarbijate jaoks; kutsub seetõttu komisjoni üles kaitsma konkurentsi neis sektorites, sealhulgas internetiteenuste ja sagedusjaotuse küsimustes; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni kavatsuse üle võtta lairibaühendusega seotud riigiabisuuniste kohaldamisel arvesse telekommunikatsioonipaketis esitatud strateegilisi ühenduvuse eesmärke; väljendab heameelt komisjoni otsuse üle peatada Euroopa tarbijate huvides mobiilsideteenuste pakkujate O2 ja Three ühinemine Ühendkuningriigis; kordab, kui tähtis on Euroopa elektroonilise side seadustiku kohaldamine ja ühenduvuse edendamine kogu ELis;

32. on seisukohal, et rändlustasude tühistamisest ELis ei piisa ning ELi-siseseid kõnesid tuleb reguleerida samamoodi nagu kohalikke kõnesid; kutsub komisjoni üles esitama ELi-siseste kõnede reguleerimiseks seadusandliku ettepaneku;

33. on seisukohal, et sammud tarbijate rändlustasude lõpetamiseks ELis ei ole pikas perspektiivis piisavad, kui ühtse turu süvendamisega tahetakse jätkata, ning et tuleb tekitada stiimuleid ELi-siseste kõnede viimiseks kohalike kõnedega samale tasemele, sel eesmärgil soodustades investeerimist täielikult üleeuroopalistesse või jagatud võrkudesse; kutsub komisjoni üles viima läbi põhjalikku konsulteerimist võrguoperaatorite ja asjakohaste sidusrühmadega selle üle, kuidas ELi-sisesed kõned saaks viia kõige tõhusamal viisil kohalike kõnedega samale tasemele, mis üheaegselt ergutaks investeeringuid ja tagaks ülemaailmse konkurentsivõime ja innovatsiooni;

34. kutsub komisjoni üles kasutama oma poliitikat ja rahalisi vahendeid ja edendama liikmesriikide vahelist parimate tavade vahetust, et tugevdada investeerimist erinevatesse traditsioonilistesse sektoritesse ja VKEsse, mis on digitaalses tööstusrevolutsioonis teistest maha jäänud;

35. rõhutab, et Euroopa Liit peaks ergutama kõiki ettevõtteid (näiteks ülekaaluka turuosaga ettevõtted ja ka idufirmad) tegelema innovatsiooniga;

36. kutsub komisjoni üles näitama vankumatut suhtumist praegu McDonalds`i suhtes toimuva uurimise läbiviimisesse ja selle tulemustesse;

Riigiabi

37. väljendab heameelt riigiabi eeskirjade muutmise üle ja teeb ettepaneku saata parlamendile igal aastal eraldi aastaaruanne; tuletab liikmesriikidele meelde, et eesmärk oli kasutada abimeetmeid paremini pikaajalise ja säästva majanduskasvu, kvaliteetsete töökohtade loomise ja sotsiaalse sidususe jaoks, tagades samal ajal võrdsed võimalused ja sotsiaalse turumajanduse vaba toimimise; rõhutab, et liikmesriikidel on suurem vastutus, kui nad annavad abi ilma komisjoni sellest eelnevalt teavitamata; rõhutab, et komisjon peaks looma konkurentsiõiguses piisava õigusliku aluse, et suurendada turismi, mis on ELis tähtis majandustegur, ja et seetõttu peaks avaliku sektori turismiorganisatsioonide rahastamine jääma üldise grupierandi määruse erandi kohaldamisalasse; kutsub komisjoni üles liikmesriikide poliitilisest survest hoolimata kontrollima kõiki nende poolt viimasel hetkel tehtud tehinguid; tuletab samuti komisjonile meelde vajadust takistada teatavaid valitsusi ELi vahendeid pahauskselt väärkasutamast;

38. rõhutab, et riiklik või piirkondlik stiimul on üks poliitikavahend, millega tagada teenused, mis täidavad esmatähtsat rolli majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste toetamisel eraldatud, äärepoolseimates või perifeersetes liidu piirkondades ja saartel, kuid ka varasemaid kogemusi tuleks arvesse võtta ning need sekkumised ei peaks olema vastuolus ühtse turu põhimõtetega; rõhutab, et väga kaugel asuvate saarepiirkondade ühenduvus on esmatähtis ja peab tervitatavaks äärepoolseimate piirkondade elanike transpordile antava sotsiaalabi lisamist üldise grupierandi määrusesse, sest sellega tunnistati ühenduvuse probleemi; palub komisjonil võtta üldise grupierandi määruse käimasoleva läbivaatamise käigus täielikult arvesse Euroopa äärepoolseimate piirkondade erisusi kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 349, pidades silmas, et ühenduvus on nii kohalike VKEde kui ka äärepoolseimate piirkondade jaoks äärmiselt tähtis ning tõenäosus, et see mõjutab konkurentsi siseturul, on väga väike;

39. väljendab heameelt riigiabi mõistet käsitlevat komisjoni teatise üle, mis on osa riigiabi ajakohastamise algatusest; tunnistab kasu, mida pakuvad lihtsustatud eeskirjad, mis tagavad nii avaliku sektori asutuste kui ka ettevõtete jaoks kindluse; kutsub komisjoni samal ajal üles kontrollima hoolikamalt keelatud riigiabi, millel on ühtsele turule tugev negatiivne mõju;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

40. pidades silmas olulisi muutusi kohtu- ja õiguskaitsepraktikas, palub komisjonil võtta võimalikult kiiresti vastu riigiabi mõistet käsitlev juhenddokument, et tagada õiguskindlus ja prognoositavus;

41. palub komisjonil koostada tegevuskava väiksema, kuid paremini suunatud riigiabi kohta, eesmärgiga luua võimalus vähendada maksude langetamise abil riigiabi, mis vanade struktuuride ja olemasolevate äriühingute toetamise abil stimuleeriks uusi ettevõtteid ja ausat konkurentsi;

42. toonitab, et kui riigiabi kasutatakse üldist huvi pakkuvate teenuste edendamiseks, siis on kõige tähtsam tarbijate ja kodanike, mitte aga üksikute ettevõtete või avaliku sektori asutuste kasu;

43. kutsub komisjoni üles kontrollima hoolikalt kommunaalettevõtete taasriigistamist ELi liikmesriikides ja takistama ebaseadusliku riigiabi andmist avalike teenuste eest makstavate hüvitiste kujul;

44. kutsub komisjoni üles tegema rahvusvaheliste konkurentsiorganisatsioonide, näiteks rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku raames tööd riigiabi määratluse ühtlustamise nimel;

45. rõhutab, et energeetika- ja keskkonnainvesteeringutega seotud riigiabi andmist ja riigihanke-eeskirjade rikkumisi (näiteks Ungari Paksi tuumaelektrijaama vastuoluline laienemisprojekt) tuleb rangelt jälgida ja põhjalikult uurida, et saavutada nõuetekohaselt toimiv energialiit ja vältida riigiabi eeskirjade rikkumist ja ELi vahendite väärkasutust;

46. rõhutab, et – nagu komisjon on oma iga-aastases konkurentsiaruandes kuuendat korda märkinud – finantssektorile oli vaja anda ajutist riigiabi üleilmse finantssüsteemi stabiliseerimiseks, kuid abi tuleb võimalikult kiiresti vähendada, see kriitiliselt üle vaadata või üldse kaotada; kutsub komisjoni ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet (ESMA) üles tagama, et kõiki tarbijakaitse alaseid õigusakte – näiteks finantsinstrumentide turgude direktiivi ja kindlustustoodete turustamise direktiivi – kohaldataks järjepidevalt kogu ühtsel turul, ning palub komisjonil ja ESMA-l tagada, et nende õigusaktide rakendamisel ei esineks õiguslikku arbitraaži; palub, et komisjon kaaluks võimalust seada VKEde krediteerimine pankadele riigiabi andmise tingimuseks;

47. tuletab meelde oma seisukohta seoses komisjoni käimasoleva uurimisega, milles käsitletakse edasilükkunud tulumaksu vara ja edasilükatud maksustamisest tulenevaid soodustusi, millest saab kasu mitme liikmesriigi pangandussektor; on seisukohal, et edasilükkunud tulumaksu vara ja edasilükatud maksustamisest tulenevaid soodustusi tuleks riigiabi eeskirjade kohaselt tagasiulatuvalt lubada, kui need on seotud reaalmajanduse rahastamise eesmärke puudutavate selgete tingimustega;

48. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole võtnud mingeid meetmeid tegelemiseks erapankade ümberkorraldamisel toime pandud rikkumistega, sealhulgas nendega, mis puudutavad väikehoiustajaid ja selliste finantsinstrumentide nagu eelisaktsiate väikeomanikke, milliste aktsiate turustamisel ei ole tihtipeale ELi õigusakte täielikult järgitud; kutsub komisjoni üles tegelema ebasobivate finantstoodete müügi ulatusliku mõjuga, mis on saanud nähtavaks majanduskriisist mõjutatud pankade restruktureerimise käigus;

49. tuletab meelde, et on palunud komisjonil uurida, kas pangandussektor on kriisi algusest alates saanud kasu ebatraditsioonilise likviidsusabi kujul antud kaudsetest toetustest ja riigiabist;

50. võtab teadmiseks, et Euroopa Kontrollikoda on avastanud riigiabiga seotud vigu ligikaudu ühes viiendikus tema poolt auditeeritud projektides, mida aastatel 2010–2014 kaasrahastati ühtekuuluvusprogrammidest ja mis leiti olevat seotud riigiabiga ([1]); märgib, et ühel kolmandikul nendest vigadest arvati olevat rahaline mõju ja need arvatakse olevat mõjutanud ühtekuuluvuspoliitika veamäära suurust; on seepärast seisukohal, et veel on arenguruumi, et tegeleda riigiabi eeskirjade eiramisega ühtekuuluvuspoliitikas; on arvamusel, et on eriti vaja parandada riigiabi eeskirjade tundmist

([1]) Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 24/2016 „Ühtekuuluvuspoliitika alal vajatakse täiendavaid jõupingutusi riigiabi eeskirjade alase teadlikkuse suurendamiseks ja eeskirjade järgimise tagamiseks“ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_24/SR_STATE_AIDS_ET.pdf

abisaajariikides, et vältida heas usus tehtud vigu ning parandada rikkumiste registreerimist, et saada sellest küsimusest parem ülevaade;

51. on seisukohal, et ebaseadusliku riigiabi liigitamise osas on kohalikul ja siseriiklikul tasandil vaja paremat mõistmist; tunneb heameelt komisjoni hiljutiste otsuste üle, millega selgitatakse, milliseid liikmesriikide avaliku sektori toetusmeetmeid saab rakendada ilma komisjonipoolse riigiabi hindamiseta; on seisukohal, et need otsused pakuvad sobivaid suuniseid kohalike ja munitsipaalprojektide jaoks, vähendades halduskoormust ja suurendades samal ajal õiguskindlust;

52. kutsub komisjoni üles vaatama läbi asjakohaste konkurentsisätete tõlgendust seoses hoiuste tagamise skeemi direktiiviga, et ELi seadusandja loodud varajased stabiliseerimisvahendid saaks tegelikult kasutusele võtta;

53. rõhutab, kui tähtsad on maksustamisalast riigiabi käsitlevad komisjoni uurimised, mis pakuvad Euroopa ja rahvusvahelisele maksualasele tegevuskavale vajalikku toetust, seda eriti võitluses agressiivse maksuplaneerimisega;

54. kutsub komisjoni üles eraldama rohkem vahendeid riigiabi alaseid küsimusi tekitavate maksuotsuste uurimiseks ning lähenema nendele uurimistele süstemaatiliselt; võtab teadmiseks asjaolu, et komisjon peab mõne liikmesriigi poolt teatavate rahvusvaheliste ettevõtete suhtes tehtud läbipaistmatuid maksuotsuseid ebaseaduslikuks riigiabiks, sest need moonutavad konkurentsi siseturul; väljendab heameelt ka selle üle, et järjest rohkem suureneb teadlikkus ühelt poolt maksupoliitikate ja vastavate haldustavade ning teistelt poolt konkurentsipoliitika vahelistest seostest; kutsub komisjoni üles avaldama kokkuvõtet eelmisel aastal tehtud peamistest maksuotsustest, võttes aluseks turvalises keskregistris sisalduva teabe, mis hõlmab vähemalt maksuotsuses käsitletud teemade kirjeldust ning eelkokkuleppe kindlakstegemisel kasutatud kriteeriumite kirjeldust, ning nimetades ära neist otsustest kõige tõenäolisemalt mõjutatud liikmesriigid;

Konkurentsieeskirjad, kartellimenetlused ja ühinemiste kontroll

55. väljendab heameelt komisjoni tegevuse üle oma menetluste kohta suuniste koostamisel ja ELi õigusraamistiku jätkuval hindamisel;

56. rõhutab, kui tähtis on kartellide lõhkumine Euroopa kodanike ja Euroopa ettevõtete, eelkõige VKEde huvides; ergutab komisjoni ühtlustama vastavad haldusmenetlused, et kiirendada menetlusi;

57. on arvamusel, et maailma suurimate agrokeemia ja seemneettevõtete kavandatud ühinemine tooks kaasa ohu, et seemnete hinnad tõusevad ja agro-ökoloogilistele tingimustele kohandatud sortide arv väheneb; rõhutab, et nende ühinemiste jätkudes kontrolliks ainult kolm ettevõtet 61 % ülemaailmsest seemneturust ja 65 % ülemaailmsest pestitsiidide turust;

58. kutsub komisjoni üles tugevdama oma ülemaailmse tasandi tegevust, et tagada, et kolmandate riikide konkurentsieeskirjad ei läheks Euroopa ettevõtteid kahjustaval viisil vastuollu ELi õigusnormidega;

59. kutsub komisjoni üles jätkama konkurentsieeskirjade kindlat ja tulemuslikku jõustamist iga kord, kui tal on piisavalt tõendeid rikkumise kohta; juhib tähelepanu sellele, et konkurentsipoliitika võimaldab konkurentidel teha innovatsiooni-valdkonnas koostööd, ilma et seda koostööd kuritarvitataks konkurentsi kahjustavatel eesmärkidel; võtab teadmiseks viimase aasta viis otsust, mis on seotud umbes 365 miljoni euroni küündivate trahvidega ja mis on dokumenteeritud 2015. aasta konkurentsipoliitika aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis;

60. on seisukohal, et praeguseid eeskirju rikkumiste eest ettenähtud trahvide kohta võiksid täiendada lisakaristused vastutavatele isikutele; kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust täiendada kartellide trahve ettevõtete otsuste tegijate vastu suunatud isiklike sanktsioonidega ja individuaalsete karistuste määramisega neile töötajatele, kes vastutavad selle eest, et nende ettevõte konkurentsiõigust rikkus; komisjon peaks seega suutma kehtestada vajaduse korral sellised meetmed nagu direktorilt juhtimisõiguse äravõtmine või isiklik rahaline karistus;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

61. usub, et üha kõrgemate trahvide kasutamine ainsa monopolidevastase võitluse vahendina võib olla liiga järsk samm; rõhutab, et suurte trahvide kehtestamist ei tohiks kasutada alternatiivse eelarve rahastamise vahendina; pooldab nn piitsa ja prääniku põhimõtet, mis hõlmab karistusi, mis toimivad mõjusa hoiatusvahendina, eriti korduvate rikkujate puhul, motiveerides samas eeskirju järgima;

62. märgib, et teatatud ühinemiste arv suurenes 2015. aastal märkimisväärselt; palub seetõttu anda asjaomastele talitustele vajalikud ressursid (töötajate asutusesisese ümberjagamise kaudu), et nad saaksid ka edaspidi selliseid olukordi tulemuslikult lahendada;

63. väljendab heameelt seoses hiljuti komisjoni algatatud konsultatsioonidega ELi poolse ettevõtete ühinemiste kontrolli teatavate menetluslike ja õiguslike küsimuste teemal; kutsub komisjoni üles uurima ühinemismääruse kavandatud reformiga seoses hoolikalt, millised praegused hindamismenetlused võtavad piisavalt arvesse digitaalsetel turgudel valitsevat olukorda ja turgude rahvusvahelistumist; on seisukohal, et eelkõige digitaalmajanduse raames tuleb vastu võtta ühinemiste hindamise kriteeriumid;

64. jagab muret ettevõtete Bayer AG ja Monsanto Company Inc. ühinemist käsitlevate käimasolevate läbirääkimiste pärast; juhib tähelepanu asjaolule, et kui kavandatud ühinemist lubada, võib tekkida üleeuroopaline ja globaalne oligopol; rõhutab, et see ühinemine võib luua monopooli põllumajandussektori jaoks olulistel seeme- ja pestitsiiditurgudel; palub komisjonil seepärast viia läbi selle ühinemise mõju eelhindamine ja nõuab täpset ülevaadet komisjoni ajakavast;

65. on arvamusel, et ELi ettevõtete ühinemiste kontrollimise korra puhul tuleks võtta kriteeriumina arvesse ostuhinda, sest ühinemised digitaalsetel turgudel on teinud selgeks, et käibe ülempiirid ei ole piisavad;

66. kutsub komisjoni üles esitama seadusandlikku ettepanekut, millega luuakse ühinemiste kontrolli jaoks raamistik riiklike konkurentsiasutuste tegevuse ELi poolseks kooskõlastamiseks;

67. kutsub komisjoni uuesti üles hoolikalt kontrollima, kuidas liikmesriigid võtavad siseriiklikkusse õigusesse üle konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkivat kahju käsitleva direktiivi 2014/104/EL; juhib tähelepanu sellele, et direktiiv tuleb 27. detsembriks 2016 nõuetekohaselt siseriiklikku õigusesse üle võtta; taunib asjaolu, et siseriiklikku õigusesse ülevõtmine on siiani toimunud aeglaselt ja et paljud liikmesriigid ei ole siiani esitanud õigusaktide eelnõusid; kutsub komisjoni aluslepingute täitmise järelevalvajana üles meenutama liikmesriikidele nende kohustusi;

Valdkondlikud aspektid

68. väljendab heameelt komisjoni vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia üle ning nõustub selle viie omavahel seotud poliitikamõõtmega; rõhutab, et otsuseid oma energiaallikate jaotuse üle peavad tegema liikmesriigid ise;

69. väljendab heameelt mitmete konkurentsieeskirjade rikkumiste, eelkõige Gazpromi ja Bulgargazi juhtumite uurimise üle, mille eesmärk on tagada energialiidu tervikliku turu rajamine; väljendab siiski kahetsust selle pärast, et teatavad liikmesriigid ostavad gaasi offshore-firmade kaudu, mis on tüüpiline näide maksustamise vältimisest ja tegevus, mis on vastuolus korrakohaselt toimiva energialiiduga; rõhutab lisaks, et tähtis on mitte luua turustruktuure, mis võivad takistada tulemuslikku konkurentsi energiavaldkonnas;

70. võtab teadmiseks komisjoni tegevuse tervikliku taastuvate energiaallikate turu rajamise edendamiseks, mille eesmärk on vältida konkurentsimoonutusi; toonitab aga, et Pariisi kliimakonverentsil võtsid liikmesriigid õiguslikult siduvaid kohustusi, mida ei saa täita ilma konkreetsete riiklike meetmeteta taastuvenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks ja rahastamiseks;

71. toonitab ELi konkurentsipoliitika suuri võimalusi rangemate sotsiaalsete ja keskkonnanormide edendamisel; täheldab kahetsusega, et Ungari valitsus moonutab kõrgete maksude kehtestamise ning energiatõhusate ja taastuvenergia tehnoloogiate kasutuselevõtu tõkestamisega konkurentsi taastuvenergia valdkonnas; palub komisjonil jätkuvalt toetada taastuvenergia kasutamist Euroopas, et oleks võimalik täita Euroopa Liidu kümneaastases majanduskasvu strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud keskkonnaeesmärgid; palub, et komisjon jätkuvalt toetaks keskkonna-, sotsiaalsete ja tööturunõuete kaasamist riigihankemenetlustesse;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

72. palub komisjonil muuta komisjoni määrust (EL) nr 267/2010 nii, et sealt jäetakse välja teatavad kindlustusvaldkonna kokkulepped, arvestades, et riskide arvutamise ja ühtse riskikindlustuse jaoks vajalik teabevahetus suurendab antud valdkonnas konkurentsi ja õiguskindlust ning soodustab sellega uute firmade turule sisenemist ja parandab majandustingimusi ja tarbijate valikuvõimalusi;

73. juhib tähelepanu vajadusele teha kontseptuaalselt ja poliitiliselt vahet liikmesriikide konkurentsieeskirjadel ja sotsiaalpoliitikal; tunnistab, et iga valitsus on kohustatud sekkuma, et tema kodanikud ei muutuks kütteostuvõimetuks;

74. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles alandama energiatoodetele kehtestatud makse ning võtma mõjusaid meetmeid kütteostuvõimetuse vältimiseks;

75. juhib tähelepanu asjaolule, et energiasüsteem on võrgutaristu, mis omatarbimise võimaldamiseks ja soodustamiseks vajab erikohtlemist;

76. märgib, et praegused riiklikud monopolid, näiteks hasartmängude monopol, võivad põhjustada ebaõiglasi ja konkurentsi kahjustavaid tavasid; juhib tähelepanu ohule, et ilma pakkumusteta või siis läbipaistmatute või kahtlaste pakkumuste kaudu kontsessioonide andmisega võivad liikmesriikide valitsused eelistada teatavaid ettevõtteid teiste arvel ning nõnda tekitada äärmiselt konkurentsivaenuliku keskkonna; palub komisjonil teostada ranget järelevalvet kehtivate riiklike monopolide üle ning kontsessioonipakkumuste seaduslikkuse üle, et vältida ülemääraseid konkurentsimoonutusi;

77. palub komisjonil esitada ettepanekuid määruse (EÜ) nr 261/2004 muutmiseks, et tagada kolmandatest riikidest lähtuvate lendude reisijatele teistega võrdne kaitse sõltumata sellest, kas tegemist on ELi või kolmanda riigi lennufirmaga;

78. tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikkel 42 annab põllumajandusele konkurentsiõiguse mõttes eriseisundi, mis veelgi kinnistus ÜPP viimase reformiga, kuna põllumajandusele lubatakse mitmeid erandeid ELi toimimise lepingu artikli 101 nõuetest; on seisukohal, et praegune põllumajandussektori kriis murendab veelgi põllumajandustootjate niigi nõrka positsiooni toiduainete tarneahelas;

79. on seisukohal, et tootjaorganisatsioonide ja nende ühenduste selline ühistegevus nagu tootmise planeerimine ja müügiläbirääkimised ning vajaduse korral läbirääkimised lepingutingimuste üle on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 määratletud ÜPP eesmärkide saavutamiseks ning et seetõttu tuleks põhimõtteliselt eeldada, et see on ELi toimimise lepingu artikliga 101 kooskõlas; märgib, et kehtivaid erandeid ei kasutata täies ulatuses ning et nimetatud erandite ebaselguse, nende rakendamise raskuste ja nende erineva kohaldamise tõttu riikide konkurentsiasutuste poolt ei ole põllumajandustootjatel ja nende organisatsioonidel piisavalt õiguslikku selgust, mis takistab tootjate organiseerumist ja siseturu sujuvat toimimist; palub seepärast, et komisjon täiustaks olemasolevaid vahendeid ning tagaks, et konkurentsipoliitikas võetakse paremini arvesse põllumajandussektori iseärasusi ja selgitatakse korrakohaselt põllumajandusele kehtivate erandite üldist kohaldamisala, samuti piima, oliiviõli, looma- ja vasikaliha tootmisele ja maaviljelusele kehtestatud erieeskirju ning ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikest 3 tulenevaid individuaalseid erandeid;

80. kutsub komisjoni üles võitlema toiduahelas esinevate ning põllumajandustootjaid ja tarbijaid segavate ebaausate kaubandustavade vastu ning võtma selleks ELi tasandil siduvaid õiguslikke meetmeid; palub, et komisjon ja riiklikud konkurentsiasutused tegeleksid probleemidega, mida põhjustavad toiduainete tarneahela lõppjärgus kuhjuvad ning jaemüüjatele ja tarbijatele üle kanduvad mõjud, mida põhjustab turustamise kiire kontsentreerumine liikmesriikides ning suurte turustusettevõtete liitumine rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil; märgib, et sellised struktuursed arengud võivad põhjustada hinnakõikumisi ja vähendada põllumajandustootjate tulusid, ning väljendab muret võimalike strateegiliste ühinemiste, konkurentsi vähenemise ning toiduainete tarneahelas innovatsiooni tehtavate investeeringute tulukusemäära kahanemise pärast;

81. rõhutab, et konkurentsipoliitikas kaitstakse tarbijate huve, kuid põllumajandustootjate huve arvesse ei võeta; rõhutab, et konkurentsipoliitikas tuleb põllumajandustootjate huvide kaitsmist pidada sama tähtsaks kui tarbijate huvide kaitset, tagades õiglased konkurentsi- ja siseturule juurdepääsu tingimused, et soodustada investeerimist, tööhõivet, innovatsiooni, põllumajandusettevõtete elujõulisust ja maapiirkondade tasakaalustatud arengut ELis;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

82. rõhutab, et õiglaseks hinnaks ei tuleks lugeda mitte võimalikult madalat tarbijahinda, vaid mõistlikku hinda, mis võimaldab õiglaselt tasustada iga toiduainete tarneahelas osalejat;

83. palub komisjonil esitada parlamendile ja nõukogule ülevaate selle kohta, kui paljud põllumajandustootjad eri liikmesriikides kasutavad kehtivaid erandeid, kohaldades põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artiklit 225, ning selgitada nõuetekohaselt selliste erandite ja ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaselt konkurentsieeskirjadest tehtavate individuaalsete erandite kohaldamisala; palub komisjonil eelkõige selgitada, kas toiduainete tarneahelas sotsiaalsete nõudmiste täitmiseks sõlmitud jätkusuutlikkuse kokkulepped, mille meetmed lähevad kohustuslikest nõuetest kaugemale, võib konkurentsiõiguse kohaldamisest vabastada, kui need aitavad parandada tootmist ja edenda innovatsiooni ning on ka tarbijatele kasulikud;

84. palub, et komisjon tõlgendaks turgu valitseva seisundi mõistet ja sellise seisundi kuritarvitamist põllumajandusettevõtja või horisontaalse lepingu kaudu omavahel seotud põllumajandusettevõtjate rühma poolt laiemalt, võttes arvesse koondumise astet ning tooraine-, töötlemis- ja jaemüügisektorite läbirääkimisjõust tulenevaid piiranguid;

85. leiab, et ühtsel põllumajandustoodete turul tuleks asjaomase turu kontseptsiooni edasi arendada, et võtta enne madalamaid tasandeid eelkõige arvesse ELi tasandit ja mitte seada ohtu põllumajandustoodangu pakkumise koondumist sellega, et põllumajandusettevõtjate tegevusvaldkondi piiritletakse liiga kitsalt;

86. on veendunud, et põllumajandustootjatele tuleks kõigis tootmissektorites tagada kollektiivläbirääkimiste õigus, sealhulgas õigus leppida kokku miinimumhindades;

87. on veendunud, et põllumajandustootjad peaksid tegema koostööd tootjaorganisatsioonide, sealhulgas tootjaühistute, nende ühenduste ja tootmisharude vaheliste organisatsioonidega, ning kasutama ära nende pakutavaid võimalusi; kutsub komisjoni üles edendama selliste kollektiivsete eneseabivahendite pädevuse ja tõhususe kasvu, selgitades ja lihtsustades põllumajandustootjate suhtes kohaldatavaid eeskirju, et suurendada nende läbirääkimis- ja konkurentsivõimet, kaitstes seejuures ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud põhimõtteid;

88. palub komisjonil tagada, et turu tõsise tasakaalustamatuse perioodidel käivitatakse kiiresti põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artikli 222 sätted, ning hinnata täiendavalt selle meetme tõhusust, kui seda kohaldatakse piimaturu suhtes, et pakkuda turu tõsise tasakaalustamatuse korral täiendavaid ajutisi konkurentsiõiguse ja menetluse kohandusi;

89. peab sellega seoses kiiduväärseks, et hiljuti avaldati nende erieeskirjade kohaldamise suunised; on siiski seisukohal, et nende õiguslik ulatus on liiga piiratud ning nõutavad kriteeriumid on eri sektorites liiga ranged ja ebaühtlased, mis ei anna neid erandeid kasutada soovivatele põllumajandustootjatele vajalikku õigusselgust ja -kindlust;

90. on seisukohal, et asjaomase turu liigitus ei sobi täiel määral oliiviõlisektori praeguse olukorraga, ning teeb seetõttu ettepaneku käsitleda oliiviõli tarbijaturgu ühtse turuna, et parandada põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artikli 169 eeskirjade rakendamist;

91. on veendunud, et oliiviõli tootmises esinevate peamiselt ilmastikuoludest tingitud kõikumiste arvessevõtmiseks ning tootjaorganisatsioonide ja nende ühenduste liikmete eesmärkide täitmiseks tuleks võtta arvesse juhtumeid, mil tootjaorganisatsioonid on sunnitud ostma oliiviõli mitteliikmetelt, tagades samas, et selline tegevus on nende endi liikmete toodete turustamise kõrval teisejärguline;

92. artiklis 170 sätestatud veise- ja vasikaliha tootmist käsitlevate eeskirjade paremaks rakendamiseks teeb ettepaneku laiendada nende kohaldamisala ka veiste nuumamisele;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

93. väljendab heameelt selle üle, et suhkrusektoris kvootide kaotamise taustal kehtib suhkurpeedikasvatajate, nende organisatsioonide ja suhkruettevõtjate seas endiselt edasi lepinguline raamistik ([1]), mis võimaldab neil eelkõige pidada läbirääkimisi väärtuse jagamise tingimuste üle olenevalt arengutest suhkruturul või muudel tooraineturgudel; kutsub liikmesriike üles tagama, et sellist võimalust pakutakse kõigile sektori ettevõtjatele, et täita põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse eesmärke, tagades seeläbi õiglase tasakaalu suhkruettevõtjate ja suhkrupeedi tootjate õiguste ja kohustuste vahel;

94. kutsub komisjoni üles hindama jaemüüjate mõju omatooteid tootvatele ettevõtjatele;

95. kordab parlamendi seisukohta ([2]), mille kohaselt pooldatakse ELi tasandi õigusraamistiku vastuvõtmist, et võidelda ebaausate kaubandustavade vastu toiduainete tarneahelas; rõhutab, et selline õigusraamistik peab tagama, et ELi põllumajandustootjatel ja tarbijatel on võimalus saada kasu õiglastest müügi- ja ostutingimustest;

96. on veendunud, et nn piimapaketi ([3]) täielik ja rahuldaval tasemel rakendamine on piimasektori tugevdamiseks tähtis ning palub komisjonil esitada ettepanek piimapaketi toimise jätkamiseks pärast 2020. aasta keskpaika ning uurida võimalust laiendada selle eeskirju teistele põllumajandussektoritele;

97. võtab teadmiseks järeldused konkurentsi peadirektoraadi uuringust „Kaasaegse jaemüügi majanduslik mõju valikule ja innovatsioonile ELi toiduainesektoris“, sealhulgas võimaliku negatiivse seose innovatsiooni ja jaemüüja kaubamärgiga toodete turulejõudmise vahel; palub komisjonil anda Euroopa Parlamendile ülevaade käimasolevatest kõnelustest, millel püütakse jõuda selgusele, kas selline negatiivne seos kahandab innovatsiooni ja tarbijale pakutavate toodete valikut ning kuidas see võiks pikemas perspektiivis mõjutada tarneahelat ja põllumajandustootjate olukorda;

98. rõhutab vajadust arendada edasi ELi konkurentsiraamistikku, et lisada Euroopa toiduainete tarneahela jälgimisse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) toidu- ja põllumajandussüsteemide jätkusuutlikkuse hindamise (SAFA) näitajad, sealhulgas õiglase hinnakujunduse ja lepingute läbipaistvuse peatüki (S.2.1.1) ja tarnijate õiguste peatüki (S.2.2.1) näitajad;

99. rõhutab, et mis tahes tegevusala ülemäärane maksustamine võib kergesti hävitada konkurentsi ja oleks tarbijate huvidega vastuolus;

100. nõuab Euroopa toiduainehindade jälgimise vahendi edasiarendamist, et paremate ja üksikasjalikumate andmete toel põllumajandusliku toidutööstuse kriise paremini avastada; sellega seoses rõhutab vajadust kaasata andmete väljavalimisse ja kogumisse põllumajandustootjate organisatsioonid;

101. palub komisjonil võtta täiel määral arvesse kolmandate riikidega sõlmitud kaubanduslepingutest Euroopa põllumajandustootjate jaoks tuleneda võivaid turumoonutusi, arvestades tootjate keerukat rahalist seisu ja suurt ühiskondlikku tähtsust; on veendunud, et komisjon peaks eriti tähelepanelikult jälgima lepingute sõlmimist nende riikidega, kelle põllumajandus ja tervishoid on ELiga võrreldes tunduvalt vähem reguleeritud;

([1]) Komisjoni 17. mai 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1166, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 X lisa seoses suhkrusektoris suhkrupeedi ostutingimustega alates 1. oktoobrist 2017 (ELT L 193, 19.7.2016, lk 17).

([2]) Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon ebaõiglaste kaubandustavade kohta toiduainete tarneahelas (P8_TA(2016) 0250).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 261/2012, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses lepinguliste suhetega piima- ja piimatootesektoris (ELT L 94, 30.3.2012, lk 38).

Teisipäev, 14. veebruar 2017

102. palub, et komisjon uuriks jaemüügiturul ilmnevate moonutuste sisu ja olemust, sealhulgas territoriaalsete tarnepiirangute võimalikku mõju jaemüüjatele, arvestades, et moonutused killustavad turgu ning et suured poeketid võivad muutuda turgu valitsevateks ja võivad tarneahelate sisest konkurentsi moonutada; rõhutab kõigi sidusrühmade tähtsust asjaomase teabe avalikustamisel; nõuab, et komisjon hakkaks jälle uurima jaehindade taseme säilitamise küsimusi;

103. on veendunud, et komisjon peaks veelgi tugevdama konkurentsipoliitika ja transpordipoliitika vahelisi seoseid; märgib, et Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 21/2014 kohaselt peaks, kui piirkondlike või kaugete piirkondade lennujaamad välja arvata, Euroopa ühenduvuse aluseks olema majanduslik jätkusuutlikkus; kahetseb, et investeeringud lennujaamadesse ei ole alati andnud oodatud tulemusi; palub seepärast komisjonil välja selgitada, millised lennujaamade arendusprojektid on olnud edukad ja millised mitte; palub komisjonil määrus (EÜ) nr 868/2004 läbi vaadata, et tugevdada ELi lennundussektori konkurentsipositsiooni, hoida mõjusamalt ära kõlvatut konkurentsi, tagada vastastikkus ja kaotada ebaausad tavad, sealhulgas teatavate kolmandate riikide lennuettevõtjate igasugune toetamine ja neile riigiabi andmine; palub komisjonil uurida, kas teatavad tavad (mis tulenevad liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistest kehtivatest kahepoolsetest lennundusteenuste lepingutest) võivad kahjustada lennuettevõtjate ja lennujaamade vahelist ausat konkurentsi ning Euroopa tarbijate huve; lisaks palub, et komisjon tulemuslikult uuriks selliseid konkurentsivaenulikke tavasid, mis võivad piirata Euroopa tarbijate võimalusi kasutada mitmesuguseid veebikanaleid, näiteks metaotsingu- ja võrdlusteenuseid ja veebipõhiseid reisibüroosid;

104. palub komisjoni ja liikmesriike ilmutada suuremat poliitilist tahet transpordi ühtse turu edasiseks süvendamiseks ja tugevdamiseks ning võrdsete tingimuste loomiseks, et tagada transpordi-, posti- ja turismisektoris avaliku ja erasektori ettevõtjate vahel avatud ja aus konkurents, järgides samal ajal ka muid ELi poliitikasuundi, eesmärke ja põhimõtteid, sealhulgas sotsiaalset mõõdet, mis on oluline transpordi siseturu tõrgeteta toimimiseks;

105. rõhutab, kui oluline on ühenduvus ja transporditaristu kaugete ja äärepoolsete piirkondade püsimajäämise, majandusliku arengu ning seal avalike ja erasektori teenuste osutamise seisukohast;

106. loodab seetõttu, et üldine üleeuroopaline transpordivõrk (TEN-T) kujundatakse välja;

107. rõhutab, et vajadust transporditöötajaid nende õiguste rikkumise eest paremini kaitsta ei tohiks kasutada ettekäändena eri liikmesriikide ettevõtjate vahelise vaba konkurentsi piiramiseks; kutsub komisjoni üles austama proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtteid selliste õigusaktide koostamisel, mis mõjutavad olulisel määral transpordi ühtse turu toimimist;

108. võtab teadmiseks postiettevõtjate probleemid, mis tulenevad digitaalse ühtse turu loomisest; rõhutab, et selle kaugeleulatuva projekti edukus, eelkõige e-kaubanduse valdkonnas, sõltub suurel määral sellest, milliseks kujuneb kullerpostiteenuste turg; rõhutab vajadust tagada äriteenuseid osutavatele era- ja avaliku sektori ettevõtjatele õiglased ja võrdsed piiriülesed konkurentsitingimused;

109. rõhutab, et igasuguse konkurentsipoliitika puhul tuleks austada asjaomaste sektorite kõigi ettevõtjate sotsiaalseid õigusi;

110. rõhutab asjaolu, et liikmesriigid rakendavad ELi transpordialaseid õigusakte sageli kesiselt ning ei järgi aluslepingus sätestatud põhimõtteid, eriti seal, kus transpordi haldamine on keskvalitsuse monopol; palub vastavalt komisjonil ja liikmesriikidel nõuetekohaselt rakendada ja jõustada kehtivaid ELi õigusakte, mis on keskse tähtsusega siseturu nõuetekohaseks toimimiseks, et tuua ettevõtlusele ja tööstusele, tarbijatele, töötajate sotsiaalsetele tingimustele ja keskkonnale täiendavat kasu;

111. rõhutab, kui oluline on kõrvaldada füüsilised, tehnilised ja regulatiivsed tõkked liikmesriikide vahelt, et takistada ühtse turu killustumist ja hõlbustada piiriülest liikuvust ja territoriaalset koostööd ning stimuleerida seeläbi konkurentsi;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

112. juhib komisjoni tähelepanu kaudsetele konkurentsitõketele, mis tulenevad erinevustest maksustamis- ja ohutuseeskirjades, sõidu- ja puhkeaegades, tüübikinnitustes ja reisijate õigustes;

113. väljendab heameelt digitaaltehnoloogia arengu üle transpordi- ja turismisektoris, kus see edendab konkurentsi, loob töökohti, hõlbustab VKEde juurdepääsu suurematele turgudele ning toob käegakatsutavat kasu tarbijatele; juhib tähelepanu asjaolule, et digiteerimine ja jagamismajanduse teretulnud areng toovad kaasa märkimisväärseid muutusi sektorite tegevuskeskkonnas ning et digiteerimisprotsessi eeliste ärakasutamiseks on vaja asjakohast ja selget õigusraamistikku;

114. rõhutab, et uute ärimudelite alusel tegutsevad ettevõtjad avaldavad positiivset mõju ELi transpordi- ja turismiturule, eelkõige teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamise kaudu;

115. väljendab rahulolu seoses komisjoni kavatsusega pidada lennunduse välislepingute sõlmimiseks läbirääkimisi mitmete maailmas võtmetähtsusega riikide ja piirkondadega; usub, et lisaks turulepääsu parandamisele pakuvad need lepingud ka uusi ärivõimalusi maailmas juhtpositsioonil olevale Euroopa lennundussektorile, loovad kvaliteetseid töökohti, säilitavad ranged ohutusstandardid, võtavad arvesse sektori töötajate õigusi ja toovad kasu tarbijatele; rõhutab, et Euroopa Parlamendil on nendes läbirääkimistes oluline roll;

116. kutsub komisjoni üles lisama kõnealuste lennunduse välislepingute üle peetavate läbirääkimiste raames lepingutesse ausa konkurentsi klausli, et tagada võrdsed tingimused;

117. on seisukohal, et sadamateenuste valdkonnas tuleb Euroopa avalike sadamate jaoks luua üha avatum, konkurentsivõimelisem ja läbipaistvam õigusraamistik ning samal ajal luua täiendavaid töövõimalusi;

118. on veendunud, et ELi autoveoturu järkjärgulise avanemisega kaasnev suurem konkurents võib tarbijatele kasu tuua, mõistab aga jõuliselt hukka asjaolu, et mõningate liikmesriikide kohaldatavad teatavad meetmed õõnestavad ühtse turu terviklikkust selles valdkonnas; toetab komisjoni seisukohta seoses niisugustele meetmetele vastu astumisega;

119. loodab, et selline autoveoturu avanemine ei põhjusta edasist sotsiaalset dumpingut, ning taunib lisaks varifirmade kasutamist;

120. taunib ühtlasi asjaolu, et väiksemaid kaubikuid ei käsitleta ELi poliitikas asjakohaselt vaatamata asjaolule, et neid kasutatakse järjest rohkem selleks, et hoiduda tööhõive-, ohutus- ja keskkonnaalaste õigusaktide nõuetekohasest kohaldamisest;

121. kutsub komisjoni üles jälgima hoolikalt oligopoolseid hinnadumpingu suundumusi eelkõige lennundussektoris ning bussitranspordi kaug- või liinivedude sektoris ning nõuab kindlalt ELi õiguse nõuetekohast kohaldamist ja õiglasi konkurentsitingimusi eri transpordiliikide vahel;

122. nõuab neljanda raudteepaketi üle peetavate läbirääkimiste kiire lõpuleviimist ning usub, et see peaks avama raudtee reisijateveo veelgi rohkem konkurentsile ja parandama raudteesektori tõhusust ning tagama samal ajal avalike teenuste osutamise kohustuste kvaliteedi ja järjepidevuse;

123. tunneb heameelt neljanda raudteepaketi tehnilise samba vastuvõtmise üle, ning on veendunud, et sellega suurendatakse raudteeohutust ning samal ajal kaotatakse koostalitusvõime kaudu konkurentsi tehnilised tõkked;

124. rõhutab turismi olulisust majanduskasvu ja töökohtade loomise elutähtsa mootorina ning palub komisjonil rakendada ennetavat käsitlust Euroopa turismisektori konkurentsivõime edendamisel ning selle kasvuks ja arenguks soodsa keskkonna loomisel;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

125. rõhutab, et postiteenused ja eriti piiriülene pakivedu on üliolulised e-kaubanduse sektori arenguks kogu ELis; väljendab heameelt komisjoni algatatud konkurentsieeskirjade rikkumist käsitleva uurimise üle e-kaubanduse sektoris ning õhutab teda pakiveo- ja postituru arengut jätkuvalt jälgima;

126. rõhutab vajadust rahastada säästva, kättesaadava ja ohutu transpordi projekte, mis aitaksid parandada kogu Euroopa transpordisüsteemi toimimist;

127. nõuab niisuguste ELi fondide nagu Euroopa ühendamise rahastu, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ning programmi „Horisont 2020“ kasutamist Euroopa transporditaristu arendamiseks ning teenuste mahu ja kvaliteedi tõstmiseks;

128. kutsub liikmesriike üles pöörama piisavat tähelepanu piiriüleste taristuprojektide lõpuleviimisele ning kooskõlastama oma kõige tähtsamaid transpordikavasid naaberliikmesriikidega;

129. peab oluliseks niisuguste uuenduslike rahastamisvahendite nagu Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) täiel määral ärakasutamist, kuna need sobivad transpordisektori projektide rahastamiseks majanduskasvu ja konkurentsivõime toetamise eesmärgil; rõhutab siiski, et EFSI tagatisfondile eraldatud vahendid ei tohi tulla Euroopa ühendamise rahastu ega programmi „Horisont 2020“ arvelt, kuna need on peamised ühtse turu arendamise vahendid transpordisektoris;

130. rõhutab, et raudteetranspordi turu täielik avamine võib tuua kõigi liikmesriikide ettevõtjatele ja reisijatele mitmeid kasulikke tagajärgi; märgib aga vajadust võtta seejuures arvesse liikmesriikide raudteetaristu arengutasemete erinevusi; rõhutab vajadust säilitada järgmises mitmeaastases finantsraamistikus raudteetaristu erinevuste ühtlustamiseks tehtavate investeeringute praegune tase;

131. rõhutab, et vajadust transporditöötajaid nende õiguste rikkumise eest paremini kaitsta ei tohiks kasutada ettekäändena eri liikmesriikide ettevõtjate vahelise vaba konkurentsi piiramiseks; kutsub komisjoni üles austama proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtteid selliste õigusaktide koostamisel, mis mõjutavad olulisel määral transpordi ühtse turu toimimist;

132. soovitab komisjonil pakkuda välja analüütilised meetodid uute sobivate turgude määratlemiseks majanduse digiteerimise ning eelkõige tehnoloogiate lähendamise ja isikuandmete ulatusliku ärilistel eesmärkidel kasutamise tingimustes;

133. ELi autoveoettevõtete vahel tegeliku konkurentsi tagamiseks kutsub liikmesriike üles lõpetama linnalähedastele maanteedele kontsessioonide andmise, mis viib teemaksude kehtestamiseni;

134. palub komisjonil uurida väidetavaid käibemaksupettusi sealihasektoris; kahetseb, et komisjon ei ole põllumajandustootjate ühendustelt saadud kaebustele vaatamata veel vastavat uurimist käivitanud;

135. on seisukohal, et jooksev- ja hoiukontode kasutamise eest tohiks tasu võtta vaid juhul, kui need on seotud kindlate teenustega;

136. kinnitab oma 11. juuni 2013. aasta resolutsioonis sotsiaalelamute kohta Euroopa Liidus ([1]) väljendatud muret komisjoni piirava sotsiaaleluruumi määratluse pärast konkurentsipoliitika valdkonnas; palub, et komisjon muudaks selle määratluse selgemaks, lähtudes liikmesriikide kogemuste ja parimate tavade vahetusest ning võttes arvesse asjaolu, et eri liikmesriikides, piirkondades ja kohalikes omavalitsustes määratletakse ja hallatakse sotsiaaleluruume erinevalt;

([1]) ELT C 65, 19.2.2016, lk 40.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

137. väljendab kahetsust selle pärast, et komisjon ei ole kiiresti ja otsustavalt reageerinud mõnede liikmesriikide katsetele piirata vaba konkurentsi transpordisektoris; nõuab sellise tegevuse lõpetamist ja kõikvõimalikke meetmeid selleks, et tagada kõigi liikmesriikide transpordiettevõtjatele ühesugustel tingimustel võrdne juurdepääs ühtsele turule;

138. peab oluliseks konkurentsi tagamist Euroopa finantsteenuste, sealhulgas kindlustusteenuste turul, mis hõlmab ka piiriüleste ostude võimaldamist;

139. kordab oma üleskutset komisjonile rakendada käimasolevate uurimiste tulemused ellu toidutarnete, energia-, transpordi- ja meediasektori konkurentsipraktikas;

140. on vastu nõudele, et teenuse osutamiseks peavad selle kasutajad asuma finantseerimisasutuse või kindlustusfirma asukohaliikmesriigis, kuna see on vastuolus jaefinantsteenuste siseturu eesmärgiga;

141. nõuab, et koheselt uuritaks vormel 1 klassi võidusõitudega seoses kerkinud konkurentsiküsimusi;

142. palub, et komisjon konkurentsipoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel arvestaks asjaoluga, et valdava enamuse ELi ettevõtetest moodustavad väikesed, keskmise suurusega ja mikroettevõtted; sellega seoses rõhutab, et väiksemad ettevõtted, kes tahavad ühtsel turul veebis ja piiriüleselt tegutseda, vajavad kasutajasõbralikke konkurentsieeskirju;

143. samuti tuletab komisjonile meelde, et kui kaardiomanik kolib mõnda teise liikmesriiki, on finantseerimisasutustel endiselt kombeks maksekaardid tühistada, ning nõuab, et sellega seoses võetaks midagi ette ja muu hulgas hoiatataks liikmesriikide ametiasutusi;

144. rõhutab vajadust tagada ravimite kättesaadavus ja selleks võidelda ravimitööstuse kuritarvituste vastu; võtab teadmiseks vajaduse soodustada nende kättesaadavuse korral geneeriliste ravimite kasutamist liikmesriikide tervishoiusüsteemides;

145. rõhutab, et võimalus võtta sularahaautomaadist raha on oluline avalik teenus, mille osutamisel ei tohi esineda diskrimineerimist ega konkurentsi kahjustavaid või ebaausaid võtteid ning seetõttu ei tohi see olla liiga kulukas;

146. toonitab vajadust võidelda ebaõiglaste kollektiivsete boikottide kui objektipõhiste konkurentsipiirangute vastu, mille all mõistetakse olukorda, kus teatav hulk konkurente lepib kokku tegeliku või potentsiaalse võistleja kõrvaldamises;

147. väljendab muret ELi asutusi mõjutavate nn pöördukse skandaalide ja eelkõige endise konkurentsivoliniku Neelie Kroesi juhtumi pärast, kes teeb Uberi kasuks lobitööd ja kelle nimi on seotud ka Bahama paljastustega;

ELi riiklike konkurentsiasutuste tulemuslikkuse parandamine

148. väljendab heameelt ELi konkurentsieeskirjade detsentraliseeritud jõustamise üle Euroopas, kuid on seisukohal, et kodanike ja ettevõtjate konkurentsi kahjustava tegevuse eest kaitsmise tulemuslikkus ei tohiks sõltuda vaid sellest, millise liikmesriigi residendid nad on; on seisukohal, et kartellimenetluse määrus (määrus (EÜ) nr 1/2003) on oluliselt aidanud luua kõigile siseturul tegutsevatele ettevõtjatele võrdseid konkurentsitingimusi; rõhutab siiski, et riiklike süsteemide ja riiklike konkurentsiasutuste vahel esineb jätkuvalt erinevusi, eriti nende sõltumatuse, trahvide määramise ja leebema kohtlemise programmide osas; on seisukohal, et ELi kartelliõiguse jõustamiseks ning tarbijatele ja ettevõtjatele õiguskindluse tagamiseks on väga tähtsad tulemuslikud ja ühetaolised menetlussätted; kutsub liikmesriikide konkurentsiasutusi üles täiel määral ära kasutama Euroopa konkurentsivõrgustiku pakutud üleeuroopalise koostöö võimalusi;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

149. peab seetõttu väga tähtsaks, et ELi riiklikel konkurentsiasutustel oleksid vajalikud võimalused ja vahendid ELi konkurentsieeskirjade tulemuslikuks jõustamiseks, sealhulgas rikkumiste avastamiseks, kõrvaldamiseks ja nende eest karistuste määramiseks, ning leebema kohtlemise programmid, mis on väga olulised selleks, et ettevõtjad annaksid kogu Euroopas teada kartellikokkulepetest;

150. kordab, et riiklike konkurentsiasutuste sõltumatus on ülimalt tähtis ning see tähendab muu hulgas neile oma ülesannete täitmiseks vajalike ressursside tagamist;

151. sellega seoses väljendab rahulolu komisjoni käivitatud konsultatsioonide üle, mille tulemuseks võib olla nn ECN+, riiklikele konkurentsiasutustele kättesaadavaid jõustamis- ja karistusmeetmeid käsitlev seadusandlik ettepanek; kinnitab, et kui sama juhtumi või seotud juhtumite korral tegeleb eeskirjade jõustamisega üheaegselt mitu asutust, võib see põhjustada dubleerimist ja ebajärjekindlaid meetmeid, mis kahandab õiguskindlust ja põhjustab ettevõtetele asjatuid kulusid; palub seepärast komisjoni esitada ettepanek ELi ennetava meetme kohta, mis tagaks riiklike konkurentsiasutuste tulemuslikuma jõustamistegevuse ning ühtse ja kooskõlastatud tegutsemise ning võimaldaks rakendada ELi konkurentsieeskirjade jõustamise detsentraliseeritud süsteemi kogu potentsiaali; nõuab Euroopa Parlamendi täielikku kaasamist kooskõlas kaasotsustamismenetlusega;

152. rõhutab konkurentsiasutuste vahelise koostöö tähtsust globaliseerunud maailmas; toetab seepärast komisjoni ja riiklike konkurentsiasutuste aktiivset osalemist rahvusvahelises konkurentsivõrgustikus; palub komisjonil uurida, kui suures ulatuses võiks sõlmida konkurentsi käsitlevaid lepinguid täiendavate kolmandate riikidega, kes soodustavad uurimisasutuste vahelist teabevahetust; toonitab, et hiljuti Šveitsi ja Kanadaga sõlmitud konkurentsialased lepingud võivad olla selliste tulevaste lepingute eeskujuks; on ka seisukohal, et rahvusvahelised kaubandus- ja investeerimislepingud peaksid sisaldama rangeid konkurentsiküsimustele pühendatud lõike;

153. palub, et komisjon ilma riiklike konkurentsiasutuste sõltumatust kahjustamata hindaks liikmesriikides rikkumiste eest määratavate karistuste erinevusi ning seda, kui võimalik ja soovitav oleks nende erinevuste ühtlustamine;

154. peab äärmiselt oluliseks, et komisjon edendaks jätkuvalt ELi liikmesriikide konkurentsiasutuste vahelise koostöö parandamist;

155. toonitab, et konkurentsi peadirektoraadi sõltumatus on tema eesmärkide edukaks täitmiseks äärmiselt tähtis; nõuab veel kord suuniseid koostavate ja suuniste täitmise eest vastutavate allüksuste ranget lahushoidmist; palub komisjonil eraldada taas konkurentsi peadirektoraadile piisavad rahalised ja inimressursid; taotleb, et komisjoni käsutuses oleks kõrgtehnoloogiaettevõtete uurimiseks piisava tehnilise kvalifikatsiooniga insenere; nõuab tungivalt, et komisjon viiks konkurentsi peadirektoraadi peaökonomisti meeskonna eetikakoodeksi kooskõlla teiste komisjoni ametiisikute tegevustavadega;

Konkurentsipoliitika demokraatlik tugevdamine

156. väljendab rahulolu praeguse konkurentsivoliniku pr Vestageri püüete üle pidada Euroopa Parlamendiga ning eeskätt selle majandus- ja rahanduskomisjoniga ja konkurentsipoliitika töörühmaga regulaarset struktureeritud dialoogi; palub komisjonilt põhjalikumat tagasisidet Euroopa Parlamendi iga-aastases konkurentsiküsimusi käsitlevas aruandes esitatud konkreetsete taotluste osas; leiab, et sisukas struktureeritud dialoog võiks soodustada iga-aastaste konkurentsiküsimusi käsitlevate aruannete alusel põhjalikumate järelmeetmete võtmist;

157. väljendab heameelt komisjoni algatuste üle korraldada avalikke arutelusid ühinemiste kontrolli kohaldamise teemal ning palub komisjonil arutada saadud tulemusi Euroopa Parlamendiga;

158. nõuab laialdasemat dialoogi ELi institutsioonide ja riiklike konkurentsiasutuste vahel, mis peaks eelkõige hõlmama arutelusid Euroopa Parlamendi komisjonidega;

159. kordab oma üleskutset komisjonile lisada trahvide määramise suunised siduvatesse õigusnormidesse;

Konkurentsipoliitika rahvusvaheline mõõde

160. väljendab heameelt seoses komisjoni pühendumusega avatud ja konstruktiivsele arvamustevahetusele ülemaailmsete konkurentsiküsimuste teemal; avaldab rahulolu konkurentsi käsitlevate sätete edasiarendamise üle teatavates vabakaubanduslepingutes, kuid ühtlasi nõuab, et komisjon jätkaks tööd konkurentsi ja riigiabi küsimuste võtmiseks kõigi vabakaubanduslepingute üle peetavate läbirääkimiste kavadesse;

161. rõhutab, et ausal konkurentsil kaubanduse, teenuste ja investeeringute valdkonnas on positiivne mõju ELi ja ELi kaubanduspartnerite sotsiaal-majanduslikule arengule; kutsub komisjoni ja nõukogu üles viima kiiresti lõpule oma tööd kaubanduse kaitsevahendite ajakohastamise alal, kuna neid vahendeid on vaja ausa konkurentsi tagamiseks ELi turul, ning on seisukohal, et kaubanduslepingutes tuleks süstemaatiliselt käsitleda kolmandate riikide ebaausaid kaubandustavasid;

162. kutsub komisjoni üles tegema kaubanduspartneritega koostööd eesmärgiga tagada, et nende turud oleksid ELi ettevõtetele rohkem avatud, eelkõige energeetika, transpordi, telekommunikatsiooni, avalike hangete ja teenuste, sealhulgas reguleeritud kutsealadel töötamise raames osutatavate teenuste valdkonnas;

163. kutsub komisjoni üles lisama kõigisse kaubanduslepingutesse ambitsioonikaid konkurentsialaseid sätteid ning teostama tulemuslikku kontrolli selle üle, kas osapooled neid sätteid ka nõuetekohaselt rakendavad, pidades silmas kõiki eeskirju, sealhulgas riigiabi alaseid sätteid, ning kõiki majandustegevuses osalejaid, sealhulgas riigiettevõtteid;

164. rõhutab, et tähtis on toetada arenguriikide püüdlusi konkurentsieeskirjade propageerimiseks ja tegelikuks täitmiseks;

165. kutsub komisjoni üles toetama meetmeid põhjaliku, kasutajasõbraliku andmebaasi loomiseks, mis sisaldab kokkuvõtet vabakaubanduslepingute konkurentsi käsitlevatest sätetest ja mida võiks hallata WTO sekretariaat;

166. väljendab heameelt Nairobis toimunud WTO ministrite konverentsil eksporditoetuste vähendamise osas saavutatu üle, mille eesmärk on tagada moonutamata konkurents ülemaailmsetel põllumajandustoodete turgudel; rõhutab sellega seoses põllumajandussektori tundlikkust ning vajadust võtta selgeid ja tulemuslikke meetmeid, sealhulgas WTO lepingute raames, mis võimaldavad Euroopa tootjatel rahvusvahelistel turgudel konkurentsivõimeliseks jääda;

167. tuletab meelde, et loodusvarade, sealhulgas energiaallikate võrdsel kättesaadavusel on oluline mõju ausale ja õiglasele konkurentsile maailmaturul, ning kutsub komisjoni üles lisama kaubanduslepingutesse sätteid, millega parandatakse juurdepääsu sellistele varadele, sealhulgas sätteid riigiettevõtete konkurentsi kahjustava tegevuse kohta ning mittediskrimineerimise ja transiidi kohta;

168. toonitab, et konkurentsipoliitika on aluslepingu kohaselt siseturu oluline osa; kordab, et konkurentsivõimelist ja täielikult toimivat ühtset turgu on vaja ELis jätkusuutliku majanduskasvu, tööhõive ja innovatsiooni edendamiseks ning pingutused säilitada kogu ELis ausat konkurentsi teenivad tarbijate, idufirmade ja VKEde huve; on veendunud, et ELi õigusaktide jõustamist ei tohiks nõrgestada ametlike rikkumismenetluste asemel EU Piloti menetluse kasutamisega ning et konkurentsi peaks püüdma säilitada;

169. soovitab komisjonil mitte keskenduda ausa konkurentsi tagamise püüdlustes ainult tuntud ettevõtete silmatorkavatele juhtumitele; tuletab komisjonile meelde, et ausa konkurentsi tagamine on oluline ka VKEde jaoks;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

170. nõuab tarbijate valikuvabaduse suurendamist; on seisukohal, et isikuandmete kaitse üldmääruses sisalduv õigus andmete ülekantavusele on hea viis nii tarbijaõiguste kui ka konkurentsi tugevdamiseks; rõhutab vajadust uurida, kuidas tagada digitaalvõrgustike koostalitlusvõime avatud standardite ja liideste abil;

171. palub komisjonil uurida ja parandada selliste sõltumatute jaemüüjate olukorda, kellel on konkurentsiõiguse alusel lubatud teha koostööd traditsiooniliste kaupluste kaudu, kuid keda süüdistatakse ebaausas konkurentsis, kui nad teevad ühiseid pakkumisi ka e-kaubanduses;

172. palub komisjonil tagada, et ELi riigihanke-eeskirju rakendataks õigeaegselt, osutades eelkõige e-hangete kasutuselevõtmisele ja uutele õigusnormidele, millega soodustatakse lepingute osadeks jagamist, mis on äärmiselt tähtis innovatsiooni ja konkurentsi edendamiseks ning VKEde toetamiseks hanketurgudel;

173. palub komisjonil vältida standardimise läbi monopolide või suletud väärtusahelate loomist; on veendunud vajaduses kehtestada apellatsiooniprotsess konkurentsivõimet mõjutada võivate standardite läbivaatamiseks;

174. hiljutisi ühinemisi arvestades väljendab muret kontsentratsiooni taseme üle mõnes sektoris, näiteks keemiatööstuses; palub komisjonil selgitada, kuidas ta võtab arvesse turule sisenemise võimalust, eriti idufirmade osas; palub komisjonil uurida, kas ühinemiskontrolli katsekriteeriumina tuleks arvesse võtta ettevõtte turuvõimu, mis tuleneb teabest ja andmetest, ning sellise teabe ja selliste andmete käitlemisest ja kasutajate arvust; nõuab selle kaalumist, kas andmete ja teabe, eriti kliente puudutavate andmete ja teabe ühtekoondamine võiks põhjustada konkurentsimoonutusi;

175. peab konkurentsi telekommunikatsioonisektoris äärmiselt tähtsaks, et edendada innovatsiooni ja võrgustikesse investeerimist ning tagada teenustevalik tarbijatele; peab digitaalse ühtse turu väljakujundamisel väga tähtsaks kiire lairibaühenduse laiendamist; peab sellega seoses kiiduväärseks, et komisjon võtab lairibaühendusega seotud riigiabisuuniste kohaldamisel arvesse telekommunikatsioonipaketis esitatud strateegilisi ühenduvuse eesmärke;

176. viitab Euroopa Kontrollikoja viimasele aruandele, milles käsitletakse riigiabieeskirjade eiramist ühtekuuluvuspoliitikas ning märgitakse, et mittevastavuse tase on märkimisväärne ja nõutakse mitme soovituse rakendamist; väljendab muret nende järelduste pärast, kuna see kahjustab siseturu tõrgeteta toimimist, ning palub seetõttu komisjonil võtta kontrollikoja soovitusi arvesse ja püüda edaspidi hoolikamalt puudusi vältida;

177. toetab komisjoni tegevust kartellidevastaste meetmete jõustamisel, näiteks hiljutisi meetmeid toiduainete jaemüügi ja optiliste kettaseadmete sektorites, eesmärgiga tagada tarbijatele õiglased hinnad;

178. palub komisjonil uurida, kas on lahknevusi toodete müümises ühtsel turul, mis võib avaldada negatiivset mõju kohalikele tootjatele, eriti VKEdele;

179. tuletab meelde, et oma resolutsioonis 2014. aasta konkurentsipoliitika aastaaruande kohta kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles jälgima tähelepanelikult Euroopa suurte jaemüüjate liite, ning tunneb heameelt komisjoni soovi üle arutada küsimust nende liitude mõjust Euroopa konkurentsivõrgustiku tootjatele ja tarbijatele;

o

o o

180. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja vajaduse korral piirkondade konkurentsiasutustele.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0028

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine vaimse tervise ja kliiniliste uuringute alal

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse edendamise kohta vaimse tervise ja kliiniliste uuringute alal (2016/2096(INI))

(2018/C 252/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 19 ja 168, milles on öeldud, et üks ELi kõikide poliitikavaldkondade eesmärkidest on inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 21, 23 ja 35,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/20/EÜ,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiivi 2001/20/EÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, mis käsitlevad hea kliinilise tava rakendamist inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilistes uuringutes (kliiniliste uuringute direktiiv),

— võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),

— võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut „Elanikkonna vaimse tervise parandamine – Euroopa Liidu vaimse tervise strateegia väljatöötamine“ (COM(2005)0484),

— võttes arvesse Euroopa vaimse tervise ja heaolu tegevuskava,

— võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) terviklikku vaimse tervise tegevuskava aastateks 2013–2020,

— võttes arvesse WHO naiste, laste ja noorte tervise üldist strateegia aastateks 2016–2030,

— võttes arvesse 2005. aastal vastu võetud Euroopa vaimse tervise deklaratsiooni, millele on alla kirjutanud komisjon ja Euroopa Nõukogu,

— võttes arvesse WHO vaimse tervise tegevuskava aastateks 2013–2020,

— võttes arvesse 2008. aastal vastu võetud Euroopa vaimse tervise ja heaolu pakti,

— võttes arvesse komisjoni ühismeedet vaimse tervise ja heaolu kohta (2013–2016),

— võttes arvesse ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste komitee üldist märkust nr 14 teemal „Õigus parimale võimalikule tervislikule seisundile“ (ÜRO dokument E/C 12/2000/4) ja üldist märkust nr 20, mis käsitleb mittediskrimineerimist majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste puhul (ÜRO dokument E/C.12/GC/2009),

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitust liikmesriikidele seksuaalse sättumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastaste meetmete kohta (CM/Rec(2010)5),

Teisipäev, 14. veebruar 2017

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ning arengukomisjoni arvamust (A8-0380/2016),

A. arvestades, et õigus võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele terviseseisundile on põhiline inimõigus ning sisaldab mittediskrimineerimise kohustust; arvestades, et igaühel peaks olema juurdepääs tervishoiule; arvestades, et juurdepääs vaimse tervise teenustele on ülimalt tähtis küsimus, seda nii Euroopa kodanike elukvaliteedi parandamise, sotsiaalse kaasatuse kindlustamise kui ka liidu majandusliku ja kultuurilise arengu tagamise seisukohast;

B. arvestades, et praeguses üldises olukorras, mida iseloomustab jätkuv majanduskriis ja töötuse järsk kasv, eriti naiste ja noorte seas, on vaimse tervise probleemid, nt depressioon, bipolaarne häire, skisofreenia, ärevus ja dementsus pidevas kasvutendentsis;

C. arvestades, et WHO defineerib vaimset tervist kui füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisundit ning mitte üksnes haiguste või jõuetuse puudumist; arvestades, et WHO kohaselt määratletakse vaimsete häiretena mitmesugused vaimsed ja käitumishäired, nagu depressioon, bipolaarne meeleoluhäire, skisofreenia, ärevushäired, dementsus ja autism; arvestades, et WHO määratleb vaimset tervist kui emotsionaalset ja psühholoogilist heaoluseisundit, milles isik on suuteline kasutama oma kognitiivseid ja emotsionaalseid võimeid, toimima ühiskonnas, tulema toime tavaliste igapäevaelu nõudmistega, looma teistega rahuldustpakkuvaid ja küpseid suhteid, andma konstruktiivse panuse sotsiaalsetesse muutustesse ning kohanduma välistingimuste ja sisemiste konfliktidega;

D. arvestades, et vaimset tervist tuleb vaadelda ja käsitleda holistiliselt, võttes arvesse sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnategureid, ning kõikide kodanike parima võimaliku vaimse heaolu saavutamiseks on vaja kogu ühiskonda hõlmavat psühhosotsiaalset lähenemisviisi;

E. arvestades, et vaimse tervise ja heaolu holistiline strateegia peab sisaldama kogu elutsüklit hõlmavat perspektiivi ja võtma arvesse erinevaid tegureid, mis mõjutavad erinevas vanuses isikuid; arvestades, et tuleb arvesse võtta teismeliste tütarlaste ja vanemate naiste erilist haavatavust;

F. arvestades, et füüsiline ja vaimne tervis on omavahel seotud ning mõlemad on üldise heaolu jaoks keskse tähtsusega; arvestades, et on teada, et vaimse tervise probleemid võivad tekitada kroonilisi füüsilisi haigusi ning et krooniliste füüsiliste haigustega inimestel on suurem tõenäosus vaimse tervise häirete tekkeks; arvestades, et kuigi selline vastastikune suhe on üldteada, peetakse füüsilist tervist puudutavaid teadusuuringuid sageli tähtsamaks kui vaimse tervise valdkonda;

G. arvestades, et naiste ja tütarlaste vaimset tervist mõjutavad negatiivselt mitmesugused tegurid, sealhulgas valitsevad soolised stereotüübid ja diskrimineerimine, objektistamine, sooline vägivald ja ahistamine, töökeskkond, töö ja eraelu tasakaal, sotsiaal-majanduslikud tingimused, vaimse tervise hariduse puudumine või vilets kvaliteet ning vaimse tervise teenuste piiratud kättesaadavus;

H. arvestades, et peaaegu üheksa kümnest vaimse tervise probleemidega inimesest on oma sõnul kogenud häbimärgistamist ja diskrimineerimist ning enam kui seitse kümnest väidavad, et häbimärgistamine ja diskrimineerimine on halvendanud nende elukvaliteeti;

I. arvestades, et tuleb pöörata tähelepanu vaimse tervise ja heaolu geograafilistele teguritele ning erinevustele linna- ja maakeskkonna vahel, muu hulgas demograafia seisukohast ning arvestades hoolduse ja teenuste kättesaadavust;

J. arvestades, et perimenopausi ja postmenopausi aegsed hormonaalsed muutused võivad mõjutada naise emotsionaalset tervist ja tuua kaasa vaimse tervise probleeme, kaasa arvatud depressiooni ja ärevust; arvestades, et ülitundlikkus sümptomite suhtes võib õigeaegset tuvastamist ja asjakohast ravi edasi lükata;

K. arvestades, et vaimse tervise ja heaolu määravad tegurid on meestel ja naistel ning eri vanuserühmadel erinevad; arvestades, et sellised tegurid nagu sooline ebavõrdsus, ebavõrdne sissetulek, naiste suurem vaesus- ja ületöötamise oht, sotsiaal-majanduslik diskrimineerimine, soopõhine vägivald, alatoitumus ja nälg suurendavad naistel vaimse tervise probleemide ohtu; arvestades, et WHO andmetel ei ole raskete vaimsete häirete puhul sugude vahel olulist erinevust, kuid naistel esineb rohkem depressiooni, ärevust, stressi, somatisatsioonihäiret ja söömishäireid, samas kui meestel esineb rohkem ainete kuritarvitamist ha antisotsiaalseid häireid; arvestades, et depressioon on kõige tavalisem neuropsühhiaatriline häire ning selle all kannatavad tõenäolisemalt naised kui mehed; arvestades, et see on 15–44-aastaste naiste vanuserühmas kõige sagedasem haigus;

L. arvestades, et vaimse tervise ja heaolu häired jäetakse sageli tähelepanuta, neid ignoreeritakse või surutakse alla, ning selle põhjuseks on häbimärgistamine, eelarvamused või teadlikkuse ja vahendite puudumine; arvestades, et selle tulemusena ei otsi paljud vaimsete häirete all kannatajad abi ja patsiendid ei saa arstidelt diagnoosi või saavad vale diagnoosi; arvestades, et vaimsete häirete diagnoosimine on tugevasti sooliselt mõjutatud – naistel diagnoositakse teatud seisundeid palju tõenäolisemalt kui meestel;

M. arvestades, et eelkõige lesbilised ja biseksuaalsed naised, samuti transsoolised ja intersoolised isikud kogevad erilisi vaimse tervise probleeme, mida põhjustab stressirohke vähemusse kuulumine ning mida iseloomustab kõrge ärevuse ja stressitase, mis tuleneb eelarvamustest, häbimärgistamisest ja diskrimineerimise kogemisest, samuti käsitlemine meditsiinilisest ja patoloogilisest vaatevinklist; arvestades, et LGBTI-inimesed võivad kogeda erilisi vaimse tervise ja heaolu probleeme, mida tuleb kõikides vaimse tervise strateegiates arvesse võtta;

N. arvestades, et somatisatsioonihäire vormide hulka, mida kogevad sagedamini naised ja mida diagnoositakse tõenäolisemalt naistel kui meestel, kuuluvad fibromüalgia ja krooniline väsimus, mille peamised sümptomid on valu ja kurnatus, kuigi naistel on ka palju muid sümptomeid, mis on samad teiste haigustega;

O. arvestades, et transsoolised identiteedid ei ole patoloogilised, kuid kahjuks peetakse neid siiani vaimse tervise häireteks, ning enamikus liikmesriikides nõutakse juriidiliseks sootunnustamiseks või transsoolisusega seotud tervishoiuteenusteks sellist diagnoosi, kuigi teadusuuringud on ammu näidanud, et „sooidentiteedi häire“ diagnoos põhjustab transsoolistele isikutele palju kannatusi;

P. arvestades, et neuropsühhiaatriliste häirete põhjustatud puuetest moodustavad depressiivsed häired naiste puhul 41,9 % kõikidest juhtudest, kuid meeste puhul vaid 29,3 %;

Q. arvestades, et WHO hinnangul põeb depressiooni 350 miljonit inimest; arvestades, et 2020. aastaks on see haigus teine peamine töövõimetuse põhjus;

R. arvestades, et varieeruva soolise määratlusega puberteedieelses eas lapsi diagnoositakse jätkuvalt, mis on tarbetu ja kahjulik, kuna igal lapsel peaks olema võimalus oma sooidentiteeti turvaliselt avastada ja väljendada;

S. arvestades, et mitmesuguste, eelkõige erinevate soorollide ja soolise ebavõrdsusega ja diskrimineerimisega seotud tegurite tõttu esineb naistel depressiooni ligikaudu kaks korda sagedamini kui meestel ning transsoolistel isikutel on tunduvalt rohkem enesetapumõtteid ja katseid; arvestades, et uurimused on näidanud, et pealesunnitud traditsioonilised soorollid mõjutavad naise vaimset tervist ja heaolu negatiivselt;

T. arvestades, et liikmesriikide haridussüsteemides ja töökohtades ei pöörata vaimsele tervisele ja heaolule piisavalt tähelepanu, kuna vaimse tervise teemad on sageli stigmatiseeritud või tabu; arvestades, et vaimse tervise teemaline harimine aitab võidelda seda teemat ümbritseva häbimärgistamisega ning see peaks käsitlema soospetsiifilisi haavatavaid aspekte, soolisi stereotüüpe ning naiste ja tütarlaste diskrimineerimist;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

U. arvestades, et mehed ja poisid kogevad sooliselt eripäraseid vaimse tervise häireid; arvestades, et Euroopa sooritavad mehed enesetapu peaaegu 5 korda tõenäolisemalt kui naised ning et enesetapp on alla 35-aastaste meeste peamine surma põhjus; arvestades, et mehed satuvad naistest kolm korda tõenäolisemalt alkoholisõltuvusse ning tarbivad tõenäolisemalt keelatud aineid (ja surevad selle tagajärjel); arvestades, et mehed kasutavad psühholoogilisi teraapiaid vähem tõenäoliselt kui naised; arvestades, et mehed ja poisid puutuvad kokku mehelikkuse sooliste stereotüüpidega, mis võivad julgustada emotsioone alla suruma või olema vihane, ning need mõjutavad meeste vaimset tervist, samuti soopõhise vägivalla nähtust;

V. arvestades, et ELis on aastas umbes 58 000 enesetapu juhtumit, millest veerandi panevad toime naised, ning et enesetapp on jätkuvalt sage surma põhju;

W. arvestades, et kogu ühiskonda hõlmav lähenemisviis vaimsele tervisele nõuab heaolu, tervishoiu koordineerimise, hariduse, tööhõive, majandus- ja sotsiaalpoliitika sidusus, et oleks võimalik saavutada kõrgem üldine vaimse heaolu tase;

X. arvestades, teismelistel tütarlastel ja noortel naistel esineb üha sagemini söömishäireid, nt anoreksiat ja buliimiat;

Y. arvestades, et selliste söömishäirete nagu anoreksia ja buliimia pikaajaline mõju füüsilisele ja vaimsele tervisele ning nende häirete põhjuste sooline mõõde on hästi dokumenteeritud;

Z. arvestades, et töö juures puutuvad naised rohkem kokku psühholoogilise ja/või seksuaalse ahistamisega, mis põhjustab neid kogenud naistel psühho-füüsilisi probleeme;

AA. arvestades, et tervishoiuprogrammides tuleks ennetuse, ravi ja taastusravi osas võtta arvesse sotsiaalhoolduse mudeleid, mis tegelevad vaimsete häiretega spordi, kunsti või sotsiaalsete tegevuste kaudu;

AB. arvestades, et puuetega inimestel on süvendatud vaimsete häirete oht;

AC. arvestades, et seksuaal- ja suhteharidusel on väga oluline roll võitluses sooliste stereotüüpide ja soopõhise vägivalla vastu ning see aitab parandada nii tütarlaste kui ka poiste, naiste kui ka meeste vaimset tervist ja heaolu;

AD. arvestades, et vaimse tervise häired ja haigused on üks peamisi suutmatuse põhjuseid, mõjutades negatiivselt tervist, haridust, majandust, tööturgu ja ELi sotsiaalhoolekande süsteeme, tekitades suuri majanduskulusid ja olulist kahju ELi majandusele, mis tähendab, et vaimse tervise teenustele tuleb läheneda holistiliselt, terviklikult ja sootundlikult; arvestades, et Euroopa depressiooniühenduse (EDA) uurimuse andmetel on iga kümnes töötaja ELis puudunud töölt depressiooni tõttu, mis on läinud ühiskonnale maksma hinnanguliselt 92 miljardit eurot, peamiselt tootlikkuse kadudena;

AE. arvestades, et lisaks bioloogilistele omadustele sõltub naiste vaimne tervis ka sellest, missuguse hariduse nad on saanud, millisel määral on omaks võtnud sisemisi sotsiaalseid ja kultuurilisi väärtusi, norme ja stereotüüpe, milliseid kogemusi neil on olnud ja kuidas nad on nendega toime tulnud, kuidas nad endasse ja teistesse suhtuvad, mis rolle etendavad ning milliseid takistusi ja survet kogevad;

AF. arvestades, et naistele suunatud ennetus- ja ravipoliitikat saaks muuta tõhusamaks, kui võtta arvesse naiste mitmekesisust ja nende füsioloogilist erinemist meestest ning võtta haavatavate ja tõrjutud rühmade jaoks spetsiaalseid meetmeid;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

AG. arvestades, et naised on mitmel põhjusel toksikoloogia- ja biomeditsiiniuuringutest ning kliinilistest katsetest kõrvale jäetud, ning arvestades, et suured vajakajäämised teadusuuringutes soolise aspekti osas piiravad seda, kui palju me teame naiste ja meeste tervise erinevustest; arvestades, et selle tulemusel on biomeditsiiniuuringutes kajastatud peamiselt meeste seisukohta, eeldades ekslikult, et mehed ja naised on ühesugused valdkondades, kus eksisteerivad füsioloogilised erinevused; arvestades, et puuduvad teadusuuringud intersooliste naiste erivajaduste kohta;

AH. arvestades, et naiste ja soolise teguri väljajätmine ja alaesindatus biomeditsiiniuuringutes ja kliinilistes katsetes seab naiste elu ja tervise ohtu;

AI. arvestades, et määrusega (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid, kehtestati nõue võtta uuringutes arvesse ka sugu, kuid selle määruse rakendamist tuleb hinnata; arvestades, et selles määruses ei täpsustata naiste osas muid aspekte kui rasedus ja rinnaga toitmine;

AJ. arvestades, et Euroopa Ravimiamet ei ole välja töötanud spetsiaalseid strateegiaid, et ellu viia suuniseid sooliste erinevuste uurimiseks ja hindamiseks ravimite kliinilisel hindamisel, hoolimata asjaolust, et amet on tunnistanud, et „mõned tegurid, mis avaldavad mõju ravimi toimele elanikkonna hulgas, võivad olla olulised, arvestades meeste ja naiste reaktsioonide erinevusi“ ning et „soospetsiifilisel mõjul võib ravimite toimes samuti oluline roll olla“ ([1]);

AK. arvestades, et siiani ei ole täielikult teada, kuidas mõjuvad naiste füüsilisele ja vaimsele tervisele sellised ained või ravimid nagu rasestumisvastased vahendid, antidepressandid ja rahustid, ning seda on vaja täiendavalt uurida, et kaotada kahjulikud kõrvalmõjud ja parandada tervishoidu;

AL. arvestades, et tervise sooline mõõde tähendab seda, et naised puutuvad elu vältel kokku spetsiifiliste terviseriskidega;

AM. arvestades, et puuduvad võrreldavad andmed kättesaadava, ligipääsetava ja kvaliteetse transinimestele spetsiifiliste tervishoiu kohta, ning hormoonasendusravis kasutatavate toodete testimine ja lubade andmine on puudulik;

AN. arvestades, et tervishoiusüsteemi tõhususe, kvaliteedi ja tulemuslikkuse üheks peamiseks näitajaks loetakse emasuremuse määra;

AO. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivõiguste, sealhulgas turvaliste ja seaduslike aborditeenuste kättesaadavuse puudumine seab ohtu naiste ja tütarlaste ning kõikide reproduktiivsete võimetega isikute elu ja tervise, suurendab emade suremust ja haigestumist ning toob kaasa elusid päästvast ravist keeldumise ja ebaseaduslike abortide arvu kasvu;

AP. arvestades, et kõikides riikides, mille kohta on andmeid, esineb olulisi erinevusi sotsiaal-majanduslike rühmade ning meeste ja naiste vahel, mis tähendab, et madalama haridustaseme, ameti ja/või sissetulekuga inimeste haigestumise ja suremuse määr on süstemaatiliselt kõrgem; arvestades, et selline ebavõrdsus tervise osas on tänapäeva tervishoiupoliitika üks peamisi lahendamist vajavaid probleeme; arvestades, et viletsatel sotsiaal-majanduslikel tingimustel, vaesusel ja sotsiaalsel tõrjutusel on vaimsele tervisele ja heaolule märkimisväärne negatiivne mõju;

AQ. arvestades, et põhjalik, eakohane, tõenditel põhinev, teaduslikult korrektne ja hinnanguvaba seksuaalharidus, kvaliteetsed pereplaneerimisteenused ja rasestumisvastaste vahendite kättesaadavus aitavad ennetada ettekavatsemata ja soovimatuid rasedusi, vähendada vajadust abordi järele ning aitavad kaasa HIVi ning sugulisel teel levivate haiguste ennetamisele; arvestades, et kui noori õpetatakse võtma vastutust oma seksuaal- ja reproduktiivtervise eest, avaldab see pikaajalist head mõju, mis kestab kogu nende eluaja ning mõjub ühiskonnale positiivselt;

([1]) EMEA/CHMP/3916/2005 – ICH http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Scientific_guideline/2010/01/WC500059887.pdf

Teisipäev, 14. veebruar 2017

AR. arvestades, et iga neljas sünnitus ELis toimub tänapäeval keisrilõike abil ning statistiliselt sagenevad sellega kaasnevad terviseprobleemid emadel ja lastel;

AS. arvestades, et sünnitushaiglate sulgemine ning ämmaemandate ja sünnitusartside arvu oluline vähendamine mõnedes liikmesriikides on juba tekitanud ohtlikke puudujääke tervishoiuteenuste pakkumises;

AT. arvestades, et riikide valitsuste eelarvekärped ja piirangud tervishoiu ja hariduse valdkonnas on samuti raskendanud tervishoiu ja vaimse tervise teenuste kättesaadavust ja see mõjutab ebaproportsionaalselt just naisi, eelkõige üksikemasid, ning suuri peresid;

AU. arvestades, et naissoost rändajad, pagulased ja varjupaigataotlejad võivad vahel kannatada lisaks ka väga raskete haiguste käes, kuna puudub õige ravi, või puutuda kokku spetsiifiliste reproduktiivtervisega seotud probleemidega, näiteks rasedus- ja sünnitusaegsed tüsistused ja täiendava psühholoogilise trauma oht, nt sünnitusjärgne depressioon, samuti oht sattuda (seksuaal)vägivalla ja väärkohtlemise ohvriks ning erilised ohud vaimsele tervisele ja heaolule; arvestades, et vaimse tervise teenuste pakkumisel sellistele naistele esineb eripäraseid probleeme, mille ulatus varieerub sõltuvalt paljudest teguritest, sealhulgas sellest, kust konkreetne isik tuleb ja kui kaua ta on vastuvõtvas riigis viibinud;

AV. arvestades, et naistel esineb vähivorme, näiteks rinna-, emaka- ja emakakaelavähki, mis tekivad valdavalt või üksnes naistel;

AW. arvestades, et vähki põdevad naised, kes on läbinud operatsioone ning saanud muud invasiivset ravi, näiteks kiiritus- ja keemiaravi, on üldiselt altimad depressioonile;

AX. arvestades, et kümme ELi liikmesriiki on seadnud eesmärgi teha 100 % naissoost elanikkonnale rinnavähi sõeluuring, ning arvestades, et kaheksa riiki on sellise eesmärgi seadnud emakakaelavähi sõeluuringu puhul;

AY. arvestades, et haigused, nagu osteoporoos, luu- ja lihaskonna vaevused ning kesknärvisüsteemi haigused, näiteks Alzheimeri tõbi ja dementsus, on seotud hormonaalsete muutustega, mida naised kogevad menopausi ajal või hormoonravi tõttu varem; arvestades, et ehkki on teada, et naised põevad neid haigusi sagedamini kui mehed, on nendega seotud uurimuste puhul soolist mõõdet vähe uuritud;

AZ. arvestades, et endometrioos on ravimatu haigus, mida põeb üks naine ja tütarlaps kümnest (st ligikaudu 180 miljonit naist maailmas ja 15 miljonit naist ELis); arvestades, et see haigus põhjustab sageli viljatust ja tugevat valu ning vaimse tervise probleeme, mistõttu kaasneb sellega tegutsemisvõimetus mitmesugustes töö-, era- ja ühiskondliku elu aspektides;

BA. arvestades, et füüsiline ja psühholoogiline sooline vägivald ning naistevastane vägivald ja selle mõju ohvri tervisele on oluline takistus soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele ning sellele, et naised saaksid täiel määral kasutada põhiliste inimõigustega tagatud vabadusi;

BB. arvestades, et naised ja tütarlapsed, kes kogevad suguelundite moonutamist, puutuvad kokku selle raske lühi- ja pikaajalise mõjuga nende füüsilisele, psühholoogilisele, seksuaal- ja reproduktiivtervisele;

BC. arvestades, et ka intersoolised isikud, kes kogevad suguelundite moonutamist, puutuvad kokku selle mõjuga nende füüsilisele, psühholoogilisele, seksuaal- ja reproduktiivtervisele;

BD. arvestades, et 13 liikmesriigis toimub transinimeste sootunnustamise käigus siiani nende sundsteriliseerimine;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

BE. arvestades, et on äärmiselt oluline koguda süstemaatiliselt ja adekvaatselt andmeid naistevastase vägivalla kohta, et tagada tõhus poliitikakujundamine selles valdkonnas, nii kesksel kui ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil, ning jälgida õigusaktide rakendamist;

BF. arvestades, et soolist vägivalda kogenud naised kannatavad selle järelmõjude all füüsilisele ja vaimsele tervisele, sageli kogu elu; arvestades, et vastavalt WHO ülemaailmsele aruandele vägivalla ja tervise kohta ([1]) võivad soolise vägivalla järelmõjud esineda naistel mitmel kujul: füüsiliselt (verevalumid, luumurrud, krooniline valu sündroom, puue, fibromüalgia, seedeprobleemid jne); psühholoogiliselt ja käitumuslikult (alkoholi ja uimatite kuritarvitamine, depressioon ja ärevus, söömishäired ja unehäired, häbi- ja süütunne, foobiad ja paanikahood, madal enesehinnang, post-traumaatilise stressi sündroom, psühhosomaatilised häired, enesetapukalduvus ja enda vigastamine, ebakindlus hilisemates suhetes jne); seksuaal- ja reproduktiivvaldkonnas (günekoloogilised häired, viljatus, raseduse komplikatsioonid, nurisünnitused, seksuaalhäired, suguhaigused, soovimatu rasedus jne) ning nõuda koguni elu (mõrv, enesetapp, surmaga lõppev sugulisel teel leviv nakkus jne);

Sooline võrdõiguslikkus vaimse tervise alal

1. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama ELi tegevuskavaga vaimse tervise ja heaolu osas ning koostama vaimse tervise uue ambitsioonika strateegia, edendades holistilist psühhosotsiaalset kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi, millel on tugev sooline mõõde ja mis tagab vaimse tervise poliitika sidususe;

2. märgib, et 27 % ELi täiskasvanud elanikest, nii meestest kui naistest, on kogenud vähemalt ühte vaimse häire juhtumit;

3. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid ja eraldama piisavalt vahendeid tervishoiuteenuste ja eriti vaimse tervise teenuste, sealhulgas naiste varjupaikade kättesaadavuse tagamiseks kõikidele naistele sõltumata nende õiguslikust seisundist, puudega seotud seisundist, seksuaalsest sättumusest, sooidentiteedist, sootunnustest, rassilisest või etnilisest päritolust, vanusest või usulisest kuuluvusest; palub liikmesriikidel ja komisjonil tegeleda ebavõrdsusega vaimse tervise teenuste kättesaadavuse osas;

4. märgib, et on vaja rohkem uurida soolise vägivalla, sealhulgas sõnalise ja psühholoogilise vägivalla, ahistamise ja hirmutamise mõju vaimsele tervisele;

5. kutsub komisjoni, liikmesriike ja kohalikke võime üles tagama, et vaimse tervise strateegiates võetaks arvesse vaimse tervise probleeme, millega võivad kokku puutuda LGBTI-inimesed; julgustab liikmeriike rakendama ellu Euroopa Nõukogu dokumendis CM/Rec(2010)5 esitatud soovitused ning võtma tervishoiupoliitikat, -programme ja -protokolle välja töötades arvesse lesbide, biseksuaalide ja transinimeste spetsiifilisi vajadusi;

6. kutsub liikmesriike üles edendama psühholoogilise toe keskuste loomist vähihaigetele, et pakkuda neile ravi ja taastusravi käigus psühholoogilist tuge;

7. juhib tähelepanu puuetega naiste tõsisele olukorrale, kuna sageli on nad silmitsi raskustega, mis ei ole otseselt seotud mitte üksnes nende puudega, vaid ka sotsiaalse eraldatusega ja sunnitud tegevusetusega; palub liikmesriikidel süstemaatiliselt suurendada ennetava psühholoogilise abi kättesaadavust puuetega naistele ning pakkuda psühholoogilise abi teenuseid raske puudega last hooldavatele naistele; rõhutab, et on vaja strateegiat parimate tavade jagamiseks puuetega naiste ja tütarlaste vaimse tervise ja heaolu teemal;

8. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada teavet ja ennetuskampaaniaid ning muid algatusi, et tõsta üldsuse teadlikkust vaimse tervise probleemidest ja saada jagu häbimärgistamisest; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon investeeriksid vaimse tervise ja heaolu teemalisse formaalsesse, informaalsesse ja mitteformaalsesse haridusse kõikidele vanuserühmadele, pöörates erilist tähelepanu sootundlikele vaimse tervise seisunditele nagu depressioon, ärevus või ainete kuritarvitamine; kutsub liikmesriike üles tagama, et koolidel oleks asjakohased raamistikud vaimse tervise probleemidega õpilaste märkamiseks ja toetamiseks, arvestades ka soolist aspekti, ning tagama vaimse tervise teenuste kättesaadavus; märgib, et 70 % lastest ja noortest, kellel on vaimse tervise häireid, ei ole saanud abi piisavalt varases eas;

([1]) Krug, Dahlberg, Mercy, Zwi ja Lozano, 2002.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

9. palub, et komisjon, liikmesriigid ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE) suurendaksid regulaarset andmete kogumist vaimse tervise kohta ELi ja riikide tasandil, eelkõige depressiooni esinemise kohta, nii et need andmed oleks eristatud vähemalt soo, vanuserühma ja sotsiaalmajandusliku seisundi alusel ning sisaldaksid seksuaal- ja reproduktiivtervise näitajaid;

10. on seisukohal, et ELi tasandi meetmed vaimse tervise ja heaolu valdkonnas peaksid kaasama juhtivaid poliitikuid ning tervishoiu, hariduse ja sotsiaalsfääri juhtivaid isikuid, samuti sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonna organisatsioone; peab väga tähtsaks, et vaimne tervis ei oleks teatud sotsiaalses keskkonnas enam tabuteema;

11. rõhutab, et seos sotsiaal-majanduslike tingimuste ning vaimse tervise ja heaolu vahel on vaimse tervise poliitika sidususe seisukohast ülimalt tähtis, kuna vaesus ja sotsiaalne tõrjutus tekitavad suuremaid vaimse tervise probleeme; märgib, et vaesuse feminiseerumine ja kokkuhoiupoliitika, mis mõjutab ebaproportsionaalselt palju naisi, seab naiste vaimse heaolu suuremasse ohtu;

12. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on vaimse tervise ravi ja hooldus sotsiaalse tegevuse kaudu, näiteks spordi, muusika, kunsti ja kultuuritegevuse kaudu, mis on oluline osa terviseteenuste pakkumisel ja mis aitab ühtlasi vähendada vaimse tervise probleemide võimalikke majanduslikke kulusid ja inimkulusid nii üksikisikutele kui ka ühiskonnale tervikuna; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima rohkem vaimse tervise sotsiaalsete teenuste programmidesse, näiteks sotsiaalse tegevuse määramisse raviks;

13. märgib murega, et WHO teada on ainult 13 ELi liikmesriigis olemas riiklik enesetappude ennetamise strateegia; palub komisjonil ja liikmesriikidel koostada ja rakendada riiklik enesetappude ennetamise strateegia ning võtta meetmeid, et vähendada enesetapu riskifaktoreid, nagu alkoholi kuritarvitamine, narkootikumid, sotsiaalne tõrjutus, depressioon ja stress; nõuab lisaks, et loodaks süsteem toetuse pakkumiseks enesetapukatsete järel;

14. tunnistab meedia ning eriti interneti ja sotsiaalmeedia mõju vaimsele tervisele ja heaolule, eriti noorte naiste ja tütarlaste puhul, ja märgib, et seda teemat on vaja põhjalikumalt uurida; märgib, et meediakultuur, mis rõhutab naiste vanust ja füüsilist välimust, ohustab potentsiaalselt naiste ja tütarlaste vaimset tervist ja heaolu ning põhjustab ärevust, depressiooni või sundkäitumist; toonitab, et on vaja töötada välja tõhusad vahendid, sealhulgas õigusmeetmed, et võidelda internetis esineva kiusamise ja ahistamisega ning objektistamisega; juhib tähelepanu vajadusele koostada e-vaimse tervise ja heaolu ambitsioonikas strateegia ning edendada ja arendada koos sidusrühmadega tekkivaid e-teraapiad; tunnistab, et vaimse tervise meediastrateegia peab kaasama kõiki sidusrühmi, sealhulgas kirjastajaid ja reklaamitööstust, kes peavad võtma omaks eetilised standardid, et vältida naiste objektistamist ning soostereotüüpide edendamist;

15. juhib tähelepanu sellele, et meedia, stereotüüpidel põhinev reklaamitööstus ja sotsiaalne surve on tekitanud mõnedel naistel moonutatud enesetaju, põhjustanud söömis- ja käitumishäireid, näiteks anoreksiat, buliimiat, ortoreksiat, söömishooge või bigoreksiat; toetab sootundliku lähenemise kasutamist söömishäirete puhul ning vajadust sellist lähenemist tervisealases arutelus ja avalikkusele suunatud teabes igakülgselt arvesse võtta; palub liikmesriikidel luua koolides abi ja toe pakkumiseks kontaktpunktid, et anda õpilastele psühholoogilist tuge, eriti teismelistele tütarlastele, kellel on suurem oht söömishäirete tekkeks;

16. tunneb heameelt asjaolu üle, et esimest korda tunnistavad maailma liidrid vaimse tervise ja heaolu edendamist ning ainete kuritarvitamise ennetamist ja ravimist tervisealaste prioriteetidena ülemaailmse arengukava raames;

17. väljendab tõsist muret seoses sellega, kuidas pakutakse Euroopas vaimse tervise teenuseid pagulastest naistele ja tütarlastele, eelkõige nendele, kes elavad liikmesriikides ajutistes tingimustes; toonitab, et pagulaste ja varjupaigataotlejate kinnipidamine ilma nende varjupaigataotlust tõhusalt ja tulemuslikult käsitlemata on rahvusvahelise õiguse rikkumine ning see võib vaimset tervist ja heaolu kahjustada; kutsub liikmesriike üles kaitsma kinnipeetud naissoost varjupaigataotlejaid ning rõhutab, et neile naistele tuleb kohe pakkuda kaitset, toetust ja nõustamist, sealhulgas tuleb kinnipidamine lõpetada ja kiirendada ümberpaigutamist; kutsub liikmesriike üles tervishoiupoliitika immigratsioonikontrollist lahutama, võimaldades juurdepääsu esmastele tervishoiuteenustele ning mitte kohustama tervishoiutöötajaid dokumentideta rändajatest teada

andma; palub lisaks, et liikmesriigid rakendaksid asutustevahelisi suuniseid pagulaste, varjupaigataotlejate ja rändajate vaimse tervise ja psühhosotsiaalse heaolu kaitsmise ja toetamise kohta Euroopas, mille on koostanud WHO Euroopa, UNHCR ja IOM;

18. juhib tähelepanu asjaolule, et naistel on sageli ühe päeva jooksul kaks tööpäeva, st töökohas ja kodus, kuna mehed ei võta piisavat vastutust majapidamistööde ning tütarde ja poegade kasvatamise eest, mis tekitab paljudel naistel depressiooni, ärevust ja stressi, lisaks süütunnet seetõttu, et ei suudeta perekonna eest piisavalt hoolitseda, mida peetakse traditsiooniliselt naiste ülesandeks;

19. mõistab hukka laialt levinud uue seksistliku stereotüübi, mille kohaselt peab kaasaegne naine tulema hiilgavalt toime õpingute ja tööga, vastama hea abikaasa ja kodulooja traditsioonilistele ootustele ning olema täiuslik ema, säilitades seejuures hea välimuse – see on muster, mis põhjustab paljudel naistel stressi ja ärevust;

20. palub komisjonil, liikmesriikidel ja kohalikel omavalitsustel töötada välja konkreetsed vajadustele kohandatud poliitikameetmed, et osutada vaimse tervise teenuseid tõrjutud kogukondades olevatele haavatavatele naistele ja läbipõimunud diskrimineerimise all kannatavatele naistele, nagu naispagulased ja – rändajad, vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses elavad naised ja transsoolised inimesed, rahvusvähemustesse kuuluvad naised, puuetega naised, eakad naised ja maapiirkondade naised;

21. rõhutab, kui tähtis on käsitada vaimset tervist elutsüklist lähtuvalt, nii et iga vanuserühma vajadustega tegeletakse sidusalt ja põhjalikult, pöörates eritähelepanu teismelistele tütarlastele ja eakatele naistele, kelle eluga rahuolu on küsitluste põhjal keskmiselt väiksem kui samade vanuserühmade meestel;

22. soovitab, et rasedate puhul peaks vaimse tervise teenuste osutamine algama võimalikult vara esimesel trimestril, et oleks võimalik tuvastada konkreetsed seisundid, mis võivad vajada jälgimist, ära tunda sotsiaalsed probleemid, mille puhul naistel võib olla vaja sotsiaal- või vaimse tervise teenuste abi, ning teavitada naisi rasedusega seotud probleemidest; nõuab, et kõikides liikmesriikides tagataks laialdane ja kohalik sünnitusabi, mis hõlmab ämmaemandaid ja sünnitusarste, ning rõhutab, et sellel ülesandel on eriline tähtsus maapiirkondades; rõhutab, et psühholoogilise tervise teenused on täpselt sama tähtsad kui füüsilise tervise teenused, ja märgib, et ELis kannatab sünnitusjärgse depressiooni all 10–15 % äsja sünnitanud naistest; toonitab, kui tähtis on see, et naistel oleks pärast nurisünnitust juurdepääs psühholoogilisele ja meditsiinilisele abile, ning et nad vajavad tundlikku ja isiklikku lähenemist; palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada, välja töötada ja tagada sünnitusjärgse psühhoosi ja depressiooni varajane avastamine ja ravi;

23. rõhutab, et sotsiaal- ja tööhõivepoliitikat, eelkõige töö ja eraelu ühitamise poliitikat, tuleb käsitada terviklikult, võttes arvesse naiste vaimset tervist ja heaolu, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel teha koostööd ametiühingute, tööandjate, tervishoiutöötajate ja kodanikuühiskonnaga, et töötada välja terviklik ja sootundlik heaolu tööl käsitlev poliitika; märgib, kui oluline on pakkuda vaimse tervise koolitust juhtivatel ametikohtadel olevatele isikutele nii avalikus kui ka erasektoris;

24. tunnustab tähtsat ametlikku ja mitteametlikku rolli, mida etendavad vaimse tervise valdkonnas hooldajad, kes on suures enamuses naised; nõuab eritähelepanu pööramist vaimse tervise valdkonnas töötavate ametlike ja mitteametlike hooldajate, eelkõige naishooldajate rollile, ning meetmeid hooldajate endi vaimse tervise ja heaolu kaitsmiseks;

25. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid lisaksid oma kavadesse meeste ja poiste vaimse tervise ja heaolu probleemid, mis on seotud soostereotüüpidega, millest omakorda tuleneb suurem mõnuainete kasutamise ja enesetapu sooritamise tõenäosus kui naiste puhul; rõhutab, et meeste vaimse tervise poliitikas tuleb arvesse võtta ka vanust ja eeldatavat eluiga, sotsiaalmajanduslikke tingimusi, sotsiaalset tõrjutust ja geograafilisi tegureid;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

Sooline võrdõiguslikkus kliinilistes uuringutes

26. toonitab asjaolu, et ravimite kliinilised uuringud on vajalikud nii naiste kui ka meeste puhul, need peaksid olema kaasavad ja mittediskrimineerivad ning need tuleks läbi viia võrdõiguslikkuse, kaasatuse ja mittetõrjumise põhimõtte alusel, samuti peaksid need mõistlikult esindama elanikkonnarühmi, kes neid ravimeid kasutama hakkavad; soovitab, et kliinilistes uuringutes võetaks arvesse ka konkreetseid haavatavaid elanikkonnarühmi, näiteks lapsed ja eakad patsiendid ning rahvusvähemustesse kuuluvad isikud; on arvamusel, et sooliselt eristatud andmeid peaks koguma ka pärast ravimite turuleviimist, et koguda teavet eri kõrvalmõjude kohta, tehes seda lisaks uurimustele ja andmetele asjaomaste ELi õigusaktide rakendamise kohta liikmesriikides;

27. väljendab sügavat muret asjaolu pärast, et see, et naiste esindatust kliinilistes uuringutes ja biomeditsiinilistes uuringutes ei ole õnnestunud suurendada, asetab nende tervise ja elu ohtu, ning rõhutab, et kliiniliste uuringute metoodikad ja ülesehitus peavad võimaldama stratifitseeritud analüüsi lähtuvalt vanusest ja soost; rõhutab seepärast tungivat vajadust lisada soolised erinevused vaimse tervise alastesse kliinilistesse protseduuridesse;

28. rõhutab, kui oluline on kliiniliste uuringute tulemuste avaldamine, et metoodika oleks läbipaistev ja juurdepääsetav;

29. tuletab meelde, et nakkushaiguste (nt HIV ja malaaria) ja halvasti lõppenud raseduste (nt surnultsünd) esinemissagedus on kõige suurem madala ja keskmise sissetulekuga riikides; nõuab rasedate kaasamist kliinilistesse uuringutesse, sest see on üks võimalus emade ja väikelaste haigestumise ja suremuse vähendamiseks;

30. nõuab, et ravimite etikettidel oleks selgelt märgitud, kas naiste hulgas on seoses konkreetse ravimiga tehtud kliinilisi uuringuid või mitte ning kas meestel ja naistel võib tekkida erinevaid kõrvalmõjusid; palub liikmesriikidel ergutada uuringuid hormoonasendusravis kasutatavate ravimite pikaajalise mõju kohta;

31. palub komisjonil soodustada ELi tasandil projekte, milles keskendutakse sellele, kuidas naisi kliinilistes uuringutes koheldakse; leiab, et sellistesse projektidesse tuleks kaasata kõigi tasandite tervishoiuasutused ja ravimitööstus, milleks töötataks välja konkreetsed strateegiad sooliste erinevuste uurimise ja hindamise suuniste rakendamise kohta kliinilistes uuringutes;

32. palub komisjonil ja liikmesriikidel investeerida teadlikkuse tõstmise kampaaniatesse, et julgustada naisi kliinilistes uuringutes osalema;

33. nõuab, et Euroopa Ravimiamet koostaks naistele kui kliiniliste uuringute erirühmale eraldi juhised;

34. kutsub liikmesriike üles tagama määruse (EL) nr 536/2014 kohaldamisel inimtervishoius kasutatavate ravimite kliiniliste uuringute käigus, et mehed ja naised on uuringutes võrdselt esindatud, pöörates erilist tähelepanu osalejate soolise koosseisu läbipaistvusele, ning et selle määruse nõuetekohast rakendamist arvestades jälgitakse eraldi naiste ja meeste esindatust;

35. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, Euroopa Ravimiamet ja asjaomased sidusrühmad tagaksid, et sooga seotud tegureid võetaks ravimite uuringute ja väljatöötamise kõige varasemates etappides arvesse enne, kui algab kliiniliste uuringute etapp; rõhutab, et on vaja, et teadusuuringutega tegelevad institutsioonid ja tervishoiuasutused üle kogu Euroopa tõhustaksid sellealaste parimate tavade vahetamist;

36. rõhutab, et on vaja võtta kiireid meetmeid, et heastada kliiniliste uuringute soolised lüngad sellistes tervisevaldkondades, kus need on eriti kahjulikud, näiteks Alzheimeri tõve ja vähktõve ravimid ning rabanduse ravi, samuti antidepressandid ning südame- ja veresoonkonna haigused;

37. rõhutab, et teadlased ja kõik asjaomased sidusrühmad peaksid tegutsema koos, et kõrvaldada eelkõige naisi mõjutavate ravimite kahjulikud kõrvalmõjud, nagu see on näiteks antidepressantide, rasestumisvastaste vahendite ja muude ravimitega, et parandada naiste tervist ja tervishoiu kvaliteeti;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

38. märgib murega, et arenguriikides esineb tervishoiu- ja sotsiaalhoolduse valdkonna teadustegevuses soolist diskrimineerimist ja ebavõrdsust, mis mõjutab asjaomase ja sihipärase ravi väljatöötamist; juhib eelkõige tähelepanu sellele, et arenguriikide patsiendid on farmakoloogilistes uuringutes esindatud ebapiisavalt; märgib, et erirühmad, sealhulgas lapsed ja rasedad, on tuberkuloosiravimi arendamises kõrvale jäetud; rõhutab vajadust koguda ja säilitada tulevaste soopõhiste kliiniliste uuringute jaoks farmakogeneetilisi proove; tuletab meelde, et naiste bioloogiline ja füsioloogiline eripära eeldab nõuetekohast teavet ravimite mõju kohta nende organismile;

39. märgib murega, et ravimiuuringute üha sagedasem läbiviimine Aafrikas ja muudes vähem arenenud piirkondades võib tuua kaasa tõsised eetikanormide rikkumised ja ELi aluspõhimõtete (näiteks õigus tervise kaitsele ja õigus tervishoiule) rikkumise; juhib tähelepanu asjaolule, et juurdepääsu puudumise tõttu taskukohasele tervishoiule, tervisekindlustusele või taskukohastele ravimitele ei jää haavatavatel inimestel, eelkõige naistel, arstiabi saamiseks muud valikut kui osaleda kliinilistes uuringutes, kuigi nad ei pruugi olla teadlikud nendega seotud ohtudest;

40. märgib, et on tõestatud, et naised tarvitavad suuremates kogustes psühhotroopseid aineid kui mehed, kuid samas on väga vähe uuritud, millised soolised erinevused esinevad nimetatud ravimite mõjus, mida kirjutatakse välja naistele ja meestele nende erinevusi arvestamata ja samades annustes; väljendab muret asjaolu pärast, et naised kannatavad psühhotroopsete ainete kahjuliku mõju all palju rohkem, sest nad on jäänud kliinilistest uuringutest kõrvale ja seetõttu ei arvestata ka naise füsioloogiat; märgib ka, et naised üritavad meestest rohkem oma vaimseid probleeme psühhoteraapia abil lahendada;

Üldised tähelepanekud

41. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles:

a) edendama tervishoidu, tagades juurdepääsu teenustele ja piisava teabe andmise vastavalt meeste ja naiste erivajadustele ning vahetades häid tavasid vaimse tervise ja kliiniliste uuringute valdkonnas;

b) hindama naiste ja meeste spetsiifilisi tervisealaseid vajadusi ning tagama soolise mõõtme lõimimise oma tervisepoliitika meetmetesse, programmidesse ja uuringutesse alates nende väljatöötamisest ja kavandamisest kuni mõju hindamise ja eelarve koostamiseni;

c) tagama, et ennetusstrateegiad on eelkõige suunatud naistele, kes on läbipõimunud diskrimineerimise ohus, nagu roma naised, puuetega naised, lesbid ja biseksuaalsed naised, rändajad ja naispagulased ning vaesuses elavad naised, aga ka trans- ja intersoolised inimesed;

d) tunnistama, et soopõhine vägivald ja naistevastane vägivald on rahvatervise küsimused, nagu märgitakse WHO 25. mai 1996. aasta resolutsioonis WHA49.25, ja et see mõjutab otseselt naiste vaimset tervist ja heaolu;

e) tagama, et kiiresti töötataks välja soolise vägivalla esinemist käsitlev kogu ELi hõlmav uuring, et rakendada seda Euroopa statistikasüsteemis, nagu on kinnitatud Eurostati 2016. aasta tööprogrammis, ning koguda korrapäraselt eristatud andmeid, eelkõige depressiooni esinemise kohta, kusjuures need andmed peavad olema eristatud vähemalt soo, vanuserühma ja sotsiaalmajandusliku seisundi alusel;

f) toetama kodanikuühiskonna ja naisteorganisatsioone, kes edendavad naiste õigusi, ning töötama selle nimel, et naisi võetaks Euroopa ja riiklikes tervishoiupoliitikaküsimustes kuulda ning et Euroopa ja riiklikud tervishoiupoliitikad vastaksid nende vajadustele;

g) soodustama programme, milles käsitletakse naiste spetsiifilisi vajadusi selliste haiguste puhul nagu osteoporoos, luu- ja lihaskonna vaevused ning kesknärvisüsteemi haigused, näiteks Alzheimeri tõbi ja/või dementsus, sealhulgas programme, milles teavitatakse naisi ennetusmeetoditest ning pakutakse koolitust meditsiinitöötajatele;

h) pöörama erilist tähelepanu kroonilise väsimuse sündroomi või fibromüalgia diagnoosiga naiste erivajadustele, tagades neile piisavad ja kvaliteetsed tervishoiuteenused;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

i) suurendama rahastust endometrioosi põhjuseid ja võimalikku ravi käsitlevate uuringute edendamiseks, samuti ravijuhendite koostamiseks ja tugikeskuste loomiseks; edendama endometrioosist teavitamise, selle ennetamise ja sellealase teadlikkuse tõstmise kampaaniaid ning eraldama vahendeid spetsialiseerunud tervishoiutöötajate koolituseks ja teadusuuringute algatamiseks;

42. palub liikmesriikidel võtta vastu poliitikameetmed elanikkonna keskmise tervisliku seisundi parandamiseks, kõrvaldades selleks tervisega seotud ebavõrdsused, mis mõjutavad ebasoodsamas olukorras olevaid sotsiaalmajanduslikke rühmi; nõuab sellega seoses aktiivseid meetmeid paljudes poliitikavaldkondades mitte ainult seoses rahvatervise ja tervishoiusüsteemidega, vaid ka seoses hariduse, sotsiaalkindlustuse, töö ja eraelu tasakaalustamise ja linnaplaneerimisega, nii et alati võetaks arvesse selget soolise võrdõiguslikkuse perspektiivi;

43. kutsub arenguriikide valitsusi üles arvestama soolise aspektiga vaimse tervise poliitikas ning töötama välja poliitikameetmeid ja programme, milles käsitletakse nii naiste erivajadusi vaimse tervise alases ravis kui ka psühholoogiliste kannatuste sotsiaalset päritolu; märgib murega, et eelkõige vähim arenenud riikides on naiste eemalehoidmine biomeditsiinilistest uuringutest sageli põhjustatud puudulikust teabest ja vähestest teabekampaaniatest, samuti rollist, mida nad täidavad emade ja hooldajatena, ning nende vähesest otsustusvabadusest oma kodumajapidamises; on kindlalt veendunud, et parem tasakaal soorollides ja kohustustes, kindel sissetulek, võrdne juurdepääs haridusele, tööturule integreerimine, tõhusamad meetmed töö- ja eraelu tasakaalu edendamiseks, eelkõige üksikemade jaoks, sotsiaalsete turvavõrkude arendamine ning vaesuse vähendamine aitaksid veelgi vähendada soolisi erinevusi vaimse tervise alal;

44. on seisukohal, et seksuaal- ja reproduktiivõigused hõlmavad juurdepääsu turvalisele ja seaduslikule aborditeenusele, usaldusväärsetele, turvalistele ja taskukohastele rasestumisvastastele vahenditele ning ulatuslikule haridusele seksuaal- ja suhteküsimustes;

45. peab kahetsusväärseks, et mitmes ELi liikmesriigis on seksuaal- ja reproduktiivõigused oluliselt piiratud ja/või kehtivad teatud tingimustel;

46. on arvamusel, et abordi tegemisest keelduvate meditsiinitöötajate arvu suurenemine liikmesriikides kujutab endast veel üht ohtu naiste tervisele ja õigustele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid, et haiglates on abordi tegemiseks vähemalt minimaalne arv meditsiinitöötajaid;

47. kutsub liikmesriike üles ennetama ja keelustama naiste sunniviisilist steriliseerimist ning selle eest vastutusele võtma – see nähtus mõjutab eelkõige puuetega naisi, trans- ja intersoolisi inimesi ja roma naisi;

48. toonitab asjaolu, et sõeluuringuid vähktõve algstaadiumis koos teabeprogrammidega peetakse üheks kõige tulemuslikumaks vähktõve ennetusmeetmeks, ja palub liikmesriikidel tagada, et kõikidel naistel ja tütarlastel oleks sellistele sõeluuringutele juurdepääs;

49. rõhutab, et naiste mõjuvõimu suurendamine ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine on esmatähtis, et kiirendada säästvat arengut ja lõpetada seeläbi naiste ja tüdrukute igasugune diskrimineerimine, sealhulgas ka vaimse tervise ja kliiniliste uuringute vallas, kusjuures see ei ole mitte ainult põhiline inimõigus, vaid avaldab ka mitmekordistavat mõju muudele arenguvaldkondadele (säästva arengu eesmärk nr 5);

50. on seisukohal, et liikmesriikidel on kohustus tagada kohalik sünnitusabiteenus avaliku teenusena ning tagada, et ämmaemandad on ka maa- ja mägipiirkondades olemas;

51. kutsub liikmesriikide tervishoiuasutusi üles tunnistama endometrioosi tegutsemisvõimetuks muutvaks haiguseks, sest see võimaldaks ravida haigestunud naisi tasuta isegi kuluka ravi ja/või operatsiooni korral ning võimaldaks spetsiaalset haiguspuhkust töölt kõige ägedamate haigusperioodide ajal, vältides häbimärgistamist töökohas;

52. kutsub liikmesriike, komisjoni ja asjaomaseid asutusi üles tagama üldise inimõigusena kvaliteetse füüsilise ja vaimse tervise teenuste täieliku kättesaadavuse kõigile pagulastele, varjupaiga taotlejatele ja rändajatele, eelkõige haavatavatele naistele ja tütarlastele, ning valmistama oma riiklikud tervishoiusüsteemid pikaajalises perspektiivis saabuvate pagulaste ja varjupaigataotlejate jaoks piisavalt ette; rõhutab, et sisserände-, varjupaiga- ja õiguskaitsetöötajatele, kes töötavad pagulaste, varjupaigataotlejate ja sisserändajatega, eelkõige nendele, kes töötavad haavatavate naiste ja tütarlastega, on vaja pakkuda sootundlikku vaimse tervise alast koolitust; on seisukohal, et need vajalikud tervishoiumeetmed peaksid hõlmama selliste

asjade tagamist nagu ohutu peavari ja sanitaartingimused naistele ja lastele, õigusnõustamine ning juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja vastavatele õigustele, sh rasestumisvastased vahendid, tugi seksuaalvägivalla ohvritele ning ohutu ja legaalne abort;

53. palub ELil ja selle liikmesriikidel lõpetada viivitamatult praegune kokkuhoiupoliitika ja kärped avaliku sektori kuludes, mis mõjutavad teenuseid, mis on kõigi ELi naiste ja meeste ning tütarlaste ja poiste kõrgetasemelise tervisekaitse saavutamiseks hoolimata nende taustast või õiguslikust seisundist üliolulised;

54. palub liikmesriikidel tagada töötutele naistele, maapiirkondade naistele ja madala sissetulekuga naispensionäridele, kes ei suuda arstliku kontrolli ja ravi eest ise tasuda, tasuta juurdepääs tervishoiuteenustele;

55. soovitab tagada naistele pärast puudega lapse või eluohtliku haigusega lapse sündi eritugi, sh tasuta juurdepääs pikaajalisele pediaatrilisele koduhooldusele ja palliatiivsele hooldusele ning spetsialiseeritud ja lihtsalt juurdepääsetav psühholoogiline tugi;

56. rõhutab, et see, et saavutataks kõigi õigus tervisele, on intellektuaalomandi õiguste kaitse suhtes ülimuslik ning sõltub Euroopa terviseuuringutesse, sealhulgas vaesusega seotud unarhaiguste tervisetehnoloogiatesse ja ravimite uurimisse investeerimisest;

57. taunib asjaolu, et liikmesriigid kärbivad oma tervishoiueelarvet, ja on pettunud, et soopõhise ja naistevastase vägivalla ennetamiseks kavandatud programmide aastaeelarve on kõikides liikmesriikides väiksem kui sellise vägivalla tegelik maksumus, olgu see majanduslik, sotsiaalne või moraalne; toetab liikmesriike kulutuste suurendamisel, mis on mõeldud naistevastase vägivalla ärahoidmise ning ohvrite tulemusliku aitamise ja kaitse programmidele;

58. palub liikmesriikidel võtta meetmeid soopõhise vägivalla ohvrite varajase tuvastamise ja toetamise valdkonnas, mis on seotud tervishoiu valdkonnaga, ning rakendada rünnakute puhul terviseprotokolle, mis tuleks edastada õigusmenetluse kiirendamiseks asjaomastele kohtutele; palub liikmesriikidel ka tagada õigus pääseda juurde teabele ja integreeritud sotsiaalabile, mida tuleks anda multidistsiplinaarsete ja professionaalsete alaliste vältimatu abi teenuste kaudu;

59. väljendab heameelt, et komisjon on astunud samme Istanbuli konventsiooni ratifitseerimiseks ELi poolt, ja peab kahetsusväärseks, et paljud liikmesriigid ei ole seda veel ratifitseerinud; nõuab tungivalt, et nõukogu tagaks ELi ühinemise Istanbuli konventsiooniga nii kiiresti kui võimalik;

60. rõhutab, et ka prostitutsioon on tervisealane küsimus, sest sellel on kahjulik mõju prostitueeritud isikutele, kelle hulgas on tõenäolisemalt seksuaalse, füüsilise ja vaimse tervise traumasid, narkootikumide ja alkoholi sõltuvust, eneseväärikuse kadu ning elanikkonna keskmisest kõrgem suremuse tase; lisab ja rõhutab, et paljud seksiostjad soovivad ebaturvalist kommertslikku seksi, mis suurendab kahjustava mõju ohtu nii prostitutsiooni vallas tegutsevate isikute kui ka ostjate tervisele;

61. kutsub liikmesriike üles ennetama ja keelama naiste suguelundite moonutamist ja intersooliste inimeste suguelundite moonutamist, selle eest vastutusele võtma ning pakkuma vaimse tervise tuge koos füüsilise hooldusega nendele, kes on langenud ohvriks või kes võiksid selleks tõenäoliselt saada;

62. julgustab komisjoni ja liikmesriike pöörama eritähelepanu kõige haavatavamatele ja ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele ning algatama nende jaoks sekkumisprogramme;

63. on seisukohal, et võrreldavate, ulatuslike, usaldusväärsete ja regulaarselt uuendatavate sooliselt eristatud andmete puudumine põhjustab naiste tervise puhul diskrimineerimist;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

64. tuletab meelde, et tervishoid ja tervishoiupoliitika on liikmesriikide pädevuses ja komisjoni roll on riiklikku poliitikat täiendav;

o

o o

65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0033

ELi ja Mongoolia partnerluse ja koostöö raamleping (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE) – 2016/2231(INI))

(2018/C 252/11)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08919/2016),

— võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu eelnõu (07902/1/2011),

— võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0218/2016),

— võttes arvesse 30. aprillil 2013. aastal Ulaanbaataris partnerluse ja koostöö raamlepingu (või partnerlus- ja koostöölepingu) allkirjastamist komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashtoni juuresolekul,

— võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse ja selle liikmesriikide ning Mongoolia vahelist kaubandus- ja majanduskoostöölepingut, mis jõustus 1. märtsil 1993,

— võttes arvesse oma 15. novembri 2005. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) asutamislepingut, et võimaldada pangal rahastada meetmeid Mongoolias ([1]),

— võttes arvesse oma 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia rakendamise ja läbivaatamise kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 16. detsembri 2015. aasta resolutsiooni ([3]) ning 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni ([4]) ELi ja Hiina suhete kohta ning eelkõige viimasena nimetatud resolutsiooni põhjendust Y,

— võttes arvesse oma 10. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa suhete seisu kohta ([5]),

— võttes arvesse oma 16. veebruari 2012. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu 19. istungjärku käsitleva Euroopa Parlamendi seisukoha kohta ([6]) ja eelkõige selle punkti 30,

---

([1]) ELT C 280 E, 18.11.2006, lk 49.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0121.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0458.
([4]) ELT C 36, 29.1.2016, lk 126.
([5]) ELT C 407, 4.11.2016, lk 35.
([6]) ELT C 249 E, 30.8.2013, lk 41.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse oma 17. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni tuumarelva leviku tõkestamise lepingu läbivaatamiseks korraldatud konverentsi soovituste kohta seoses massihävitusrelvade vaba tsooni loomisega Lähis-Idas ja eelkõige selle põhjendust F ([1]),

— võttes arvesse oma 27. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni tuumajulgeoleku ja tuumarelva leviku tõkestamise kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 15. veebruari 2017. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb otsuse eelnõu ([3]),

— võttes arvesse Mongoolia lisamist riikide hulka, kelle suhtes EL kohaldab säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatavat stimuleerivat erikorda (GSP+),

— võttes arvesse pikaajalisi suhteid Euroopa Parlamendi ning Mongoolia parlamendi (Suur Rahvahuraal) delegatsioonide vahel ning eriti 17. veebruaril 2015. aastal Ulaanbaataris peetud 10. parlamentidevahelise kohtumise ühisavaldust,

— võttes arvesse, et Mongoolia juhtis ja võõrustas 15. ja 16. juulil 2016 Ulaanbaataris toimunud 11. Aasia-Euroopa tippkohtumist (ASEM) ning 21. ja 22. aprillil 2016 Ulaanbaataris toimunud 9. Aasia-Euroopa parlamentaarse partnerluse (ASEP) kohtumist, ning võttes arvesse mõlemal kohtumisel vastu võetud deklaratsiooni,

— võttes arvesse Mongoolia aktiivset osalemist OSCE parlamentaarses assamblees, kaasa arvatud selle 15.–18. septembrini 2015 toimunud sügisese kohtumise võõrustamist Ulaanbaataris,

— võttes arvesse Mongoolia valimist ÜRO Inimõiguste Nõukogusse aastateks 2016–2018 ning tema väljendatud soovi saada ÜRO Julgeolekunõukogu liikmeks aastal 2022,

— võttes arvesse Mongoolia eesistumist Demokraatiate Ühenduses aastatel 2012–2013 ning internetivabaduse koalitsioonis aastal 2015,

— võttes arvesse 29. juunil 2016 Mongoolias toimunud parlamendivalimiste rahvusvahelise valimisvaatlusmissiooni, kuhu olid kaasatud OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo ning Euroopa Parlament, esialgseid tähelepekuid ja järeldusi,

— võttes arvesse Mongoolia presidendi Tsakhiagiin Elbegdorži sõnavõttu 9. juunil 2015 toimunud Euroopa Parlamendi täiskogu istungil,

— võttes arvesse mitmeid ühiseid kõrgetasemelisi kohtumisi ja visiite, kaasa arvatud Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso visiiti Mongooliasse 2013. aasta novembris,

— võttes arvesse Mongoolia nn kolmanda naabri välispoliitikat, mis hõlmab suhteid ELi, USA, Jaapani, Korea Vabariigi, India, Iraani, Kesk-Aasia riikide ja teistega,

— võttes arvesse Mongoolia strateegilisi partnerlusi Venemaa ja Hiinaga,

— võttes arvesse Mongoolia vaatleja staatust Šanghai Koostööorganisatsioonis,

— võttes arvesse korrapäraseid kõrgetasemelisi kolmepoolseid kohtumisi Mongoolia, Venemaa ja Hiina ning Mongoolia, Jaapani ja USA vahel,

---

([1]) ELT C 440, 30.12.2015, lk 97.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0424.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0032.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse algatusi erinevate majandusprojektide, sh Hiina siiditee majandusvööndi, Venemaa Trans-Euraasia vööndi arenduse ning Mongoolia preeriatee piirkonda integreerimiseks,

— võttes arvesse Mongoolia individuaalset partnerlus- ja koostööprogrammi NATOga, milles lepiti kokku 2012. aastal,

— võttes arvesse Mongoolia 2015. aasta septembri deklaratsiooni kavatsuse kohta taotleda alaliselt neutraalset staatust,

— võttes arvesse Mongoolia deklaratsiooni oma tuumarelvavaba staatuse kohta, mida ÜRO tunnustas 2012. aasta septembris,

— võttes arvesse Mongoolia rahvusvahelist koostööfondi, mille eesmärk on jagada kogemusi teiste demokraatlikku üleminekut läbivate riikidega, nagu Myanmar, Kõrgõzstan ja Afganistan,

— võttes arvesse usalduse suurendamiseks tehtavaid pingutusi, kaasa arvatud Ulaanbaatari dialoogi Kirde-Aasia julgeoleku üle, milles osaleb ka Põhja-Korea, ning Aasia foorumit,

— võttes arvesse ÜRO piinamisvastase komitee lõppjäreldusi Mongoolia teise perioodilise aruande kohta, mille komitee võttis vastu 2016. aasta augustis,

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 2,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0383/2016),

A. arvestades, et Mongoolia saab olla demokraatlikuks eeskujuks mitte ainult piirkonna teistele arenevatele demokraatlikele riikidele, vaid ka rohkem autoritaarsusele kalduvatele režiimidele;

B. arvestades, et Euroopa ühendused kehtestasid Mongooliaga diplomaatilised suhted 1. augustil 1989;

C. arvestades, et ELi ja Mongoolia vahel on poliitilistel, ühiskondlikel, majanduslikel, kultuurilistel ja ajaloolistel sidemetel põhinevad sõbralikud suhted;

D. arvestades, et ELil ja Mongoolial on suurimate rahvusvaheliste probleemide osas palju lähedasi seisukohti ja Mongoolial on rahvusvahelistes suhetes ja eelkõige mitmepoolsetes organisatsioonides konstruktiivne roll;

E. arvestades, et ELi suhted Mongooliaga on peamiselt keskendunud arengukoostöö projektidele, mille eesmärk on võimaldada riigil suunata praegust kiiret ümberkujunemisprotsessi, et saavutada ühiskonna sotsiaalselt kaasav ja majanduslikult jätkusuutlik areng;

F. arvestades, et Mongoolia on huvitatud edasiste suhete arendamisest ELiga ning senise koostöö laiendamisest arengukoostööst kaugemale; arvestades, et partnerlus- ja koostööleping rõhutab sellistel ühistel põhimõtetel nagu võrdsus, vastastikune kasu, demokraatia, õigusriik ja inimõigused põhinevate ELi ja Mongoolia vaheliste suhete kasvavat tähtsust ning avab ametlikult mõlemale poolele võimaluse arendada uusi koostöövaldkondi mitte ainult sellistes valdkondades nagu äri, kaubandus, majandusareng, põllumajandus, keskkond, energeetika, riigi moderniseerimine, vaid ka hariduse, kultuuri ja turismi alal;

G. arvestades, et ELi suhete arendamise eest Mongooliaga vastutab ikka veel ELi delegatsioon Pekingis; arvestades, et praeguseks on Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Ühendkuningriik ja Itaalia avanud Ulaanbaataris oma saatkonnad;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Üldsätted

1. tunnustab ELi ja Mongoolia vahelisi sõbralikke ja konstruktiivseid suhteid;

2. tunnistab Mongoolia erilist geograafilist asukohta Hiina, Venemaa ning Kesk-Aasia ja Kirde-Aasia riikide vahel, mis omavad maailmamajanduses märkimisväärset potentsiaali, samuti riigi olulisust piirkonna stabiilsuse jaoks ning selle piirkondlikult üsna erandlikult loodud demokraatlikku korda ning konstruktiivset rolli piirkonnas konfliktidele ja vastasseisudele rahumeelsete lahenduste leidmise toetamisel ja hõlbustamisel ning piirkonna majandusintegratsiooni edendamisel;

3. tunnistab, et 1990. aastatel alanud demokraatlik üleminek jätkub järjekindlalt; tunnistab silmnähtavaid edusamme sotsiaal-majanduslike reformide elluviimisel; võtab siiski teatavaks säästva arengu ja majanduse, rahanduse, hea valitsemistava, korruptsioonivastase võitluse, sotsiaal- ja keskkonnakaitse ning poliitilise polariseerumisega seotud probleemid, mida süvendab üha pingelisem rahvusvaheline olukord;

Institutsiooniline raamistik ja diplomaatiline esindatus

4. avaldab heameelt ELi-Mongoolia suhete süvenemise ja laienemise üle, mis väljendub partnerluse ja koostöö raamlepingus ning leiab aset sellistes valdkondades nagu poliitiline dialoog ja inimõigused, kaubandus ja arenguabi ning koostöövaldkondades, nagu põllumajandus ja maaelu areng, energeetika, kliimamuutused, teadusuuringud ja innovatsioon ning haridus ja kultuur, mis on väga olulised nii majanduse mitmekesistamiseks ning praeguste majandusprobleemide lahendamiseks kui ka algselt nomaadse ühiskonna ümberkujundamiseks pikema aja jooksul;

5. väljendab heameelt lepingu artikli 56 kohaselt partnerluse ja koostöö raamlepingu rakendamist jälgiva ühiskomisjoni loomise üle ning innustab komisjoni nii Euroopa Parlamendile kui ka Mongoolia parlamendile korrapäraselt aru andma;

6. ergutab kolme liikmesriiki, kes ei ole seda veel teinud, partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise ja jõustumise eesmärgil kiirelt lõpule viima riiklikke ratifitseerimisprotsesse, mis on liiga kaua viibinud;

7. rõhutab vajadust täiendavalt tõhustada ELi ja Mongoolia suhete parlamentaarset mõõdet; peab kahetsusväärseks, et partnerluse ja koostöö raamlepingu tekstist puuduvad artiklid, millega loodaks selle lepingu raames parlamentaarne koostöökomisjon, mis teostaks lepingu rakendamise üle demokraatlikku järelevalvet ning tõhustaks poliitilist dialoogi kahe parlamendi vahel; julgustab seetõttu olukorra parandamiseks alustama läbirääkimisi uue protokolli üle nii kiiresti kui võimalik, vastavalt partnerlus- ja koostöölepingu artiklile 57, nagu juba soovitati Mongoolia ja Euroopa parlamentide kümnenda parlamentidevahelise kohtumise ühisavalduses;

8. väljendab muret asjaolu pärast, et diplomaatilisi suhteid Mongooliaga juhitakse endiselt ELi Hiina delegatsioonist; nõuab tungivalt, et nõukogu ning komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja muudaksid Ulaanbaataris asuva ELi kontaktbüroo täieõiguslikuks ELi delegatsiooniks, kuna see on meede, mis on äärmiselt oluline, et hõlbustada poliitilist dialoogi ning inimõiguste ja demokraatia alast koostööd, suurendada ELi abiandmisprojektide elluviimise ja nende üle järelevalve tegemise suutlikkust ning soodustada nii kaupade ja teenustega kauplemist kui ka inimestevahelisi ja kultuurikontakte;

Demokraatia, õigusriik, hea valitsemistava ja inimõigused

9. peab tervitatavaks Mongoolia jõupingutusi demokraatliku arengu ja õigusriigi, sh mitmeparteiliste valimiste, iseseisvama meedia ja elava kodanikuühiskonna tugevdamisel; kiidab sellega seoses heaks asjaolu, et Mongoolia osaleb Demokraatiate Ühenduses;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

10. rõhutab, et meedia- ja sõnavabaduse austamine on oluline, et veelgi tugevdada demokraatiat, õigusriiki ja inimõigusi Mongoolias; julgustab Mongoolia ametiasutusi lahendama küsimusi, mis on seotud teadetega poliitiliselt motiveeritud sekkumise kohta meedia töösse, ning palub neid hoiduda karistamast ning piiramast valitsuskriitilist trüki- ja veebimeediat; julgustab Mongoolia parlamenti kodifitseerima sellised põhiõigused selgelt ja rakendama neid tugeva järelevalve all;

11. on veendunud, et demokraatlik üleminek Mongoolias võib tekitada positiivse ülekanduva mõju teistele keerukaid üleminekuprotsesse läbivatele riikidele piirkonnas ning Mongoolia võib siinkohal piirkonna stabiilsusele ja ühisele heaolule konstruktiivselt kaasa aidata; kutsub ELi üles võtma seda arvesse piirkondliku koostöö kavandamisel eelkõige Kesk-Aasia piirkonna, aga ka laiema piirkonna riikidega;

12. peab kiiduväärseks asjaolu, et viimased valimised näitasid valimiseeskirjade üldist järgimist; kutsub Mongoolia ametiasutusi üles juhinduma 29. juunil 2016 toimunud parlamendivalimiste järgselt OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo antud soovitustest, mis käsitlesid muu hulgas valimisseaduse ühtlustamist, valimiskampaaniate piiramist, meedia sõltumatust ning valijatele kättesaadava teabe erapooletust ja arusaadavust;

13. väljendab huvi saata Euroopa Parlamendi vaatlusmissioon 2017. aasta keskpaigaks kavandatud presidendivalimistele;

14. julgustab Mongooliat tegelema lahendamata probleemidega kohtusüsteemi sõltumatuse valdkonnas;

15. peab tervitatavaks hiljuti alustatud seadusandlikke jõupingutusi, et tugevdada õiguslikku alust võitluseks laialt levinud korruptsiooniga, mis toob endaga kaasa reaalset ja suurt ohtu riigi sotsiaalsele ühtekuuluvusele, aga ka inimõiguste ja sotsiaalsete konfliktide lahendamiseks tehtavaid jõupingutusi; julgustab Mongooliat võtma vastu olulisi reforme ning rakendama neid õigeaegselt; viitab sellega seoses oma kogemustele, mille kohaselt korruptsioonis süüdi mõistetud isikuid tuleb vastutusele võtta järjekindlalt; soovitab riigil korruptsiooni probleemiga tegelemise osas tugevdada koostööd ELi, OSCE ja ÜROga; on veendunud, et aktiivsel osalemisel ettevõtjate sotsiaalse vastutuse alaste rahvusvaheliste soovituste elluviimises Mongoolia majanduslikus tootmissektoris ning avalikus ja halduselus võiks olla positiivne ja sisuline roll;

16. tunnustab riigi kohustusi ja õigusraamistikku, et tõkestada inimkaubandust, kuid on jätkuvalt mures konkreetse olukorra pärast ning kutsub Mongooliat tungivalt üles täies ulatuses rakendama 2012. aasta inimkaubandusevastast seadust ning seotud riiklikke kavasid;

17. väljendab heameelt, et ELi ja Mongoolia vahel on põhimõtteliselt saavutatud kokkulepe ja käimas on ettevalmistustav töö korrapärase ELi ja Mongoolia inimõigustealase dialoogi alustamiseks aastal 2017;

18. peab tervitatavaks asjaolu, et pärast kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti teise vabatahtliku protokolli ratifitseerimist võttis Mongoolia parlament 2015. aasta detsembris vastu läbivaadatud karistusseadustikku, millega muude oluliste õiguslike reformide seas, nagu piinamise keelustamine, kaotatakse surmanuhtlus kõikide kuritegude eest; võtab teadmiseks, et vastvalitud parlament lükkas edasi läbivaadatud kriminaalkoodeksi rakendamise ja julgustab Mongoolia ametiasutusi seda olulist reformi viivitamata ellu viima;

19. võtab teadmiseks Mongoolia edusammud õigusraamistiku parandamisel kooskõlas rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega, selle riigi institutsionaalse reformi, sealhulgas Mongoolia sõltumatu riikliku inimõigustekomisjoni, ning jõupingutused suutlikkuse suurendamiseks ja teadlikkuse tõstmiseks inimõiguste kohta, ning jätkuva pühendumise allesjäänud probleemide lahendamisele, et kaitsta ja edendada üldisi inimõigustealaseid standardeid, nagu 2015. aasta ÜRO teises üldises korrapärases läbivaatamises (UN-UPR) nimetatud standardid, muu hulgas kõigi piinamissüüdistuste ennetamine ja uurimine ning naiste ja laste õiguste, samuti vangide õiguste kaitse;

20. väljendab muret teadete pärast vahistamiste kohta ilma seadusliku vahistamismääruseta ning Mongoolia vanglates aset leidva piinamise ja karistamatuse kohta; liitub ÜRO Inimõiguste Nõukogu nõudmisega võtta tõhusaid meetmeid, et kõigile kinnipeetud isikutele tagataks vastavalt rahvusvahelistele standarditele reaalselt kõik põhilised õiguslikud tagatised; kutsub Mongooliat üles täitma oma kohustust luua sõltumatu mehhanism, et uurida väiteid piinamise ja väärkohtlemise kohta viivitamata ja tõhusalt;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

21. kiidab Euroopa Liidu toetatud projekti LGBTI-inimeste õiguste toetamiseks Mongoolias; on vaatamata sellele mures jätkuva diskrimineerimise ja ahistamise pärast, mida on toime pandud LGBTI-kogukonna vastu;

22. soovitab Mongoolial vastavalt juba ratifitseeritud lapse õiguste konventsioonile seaduslikult keelustada kehalise karistamise mitte ainult õppeasutustes, vaid täielikult, ning rakendada konkreetseid suunatud meetmeid seoses asjaoluga, et laste vastu suunatud vägivalla, laste majandusliku ärakasutamise ning lastega seotud surma- või raskete vigastuste juhtumite arv ei ole vähenenud; palub kõiki asjaomaseid ELi institutsioone selles küsimuses abi anda;

23. soovitab parandada olukorda tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas, rakendades ILO konventsiooni nr C176 ning ILO teisi tööohutuse ja töötervishoiu alaseid konventsioone, mida ei ole veel ratifitseeritud;

24. toetab Mongoolia jätkuvaid ja ausaid pingutusi kaotada järk-järgult laste töö kõik vormid ning tagada laste õigused;

25. väljendab heameelt Mongoolia õigusraamistiku üle, et viia ellu 2011. aastal vastu võetud naiste ja meeste võrdsed õigused ning kaotada järk-järgult naiste diskrimineerimine;

Säästev areng

26. väljendab heameelt märkimisväärsete edusammude üle, mida Mongoolia on alates 1990. aastatest teinud majandusarengu ja vaesuse vähendamise vallas vastavalt aastatuhande arengueesmärkidele; toetab Mongoolia pingutusi ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamiseks kooskõlas abi tõhususe ja läbipaistvuse põhimõtetega;

27. tunnistab, et tihedam piirkondlik majandusintegratsioon avab Mongoolia jaoks uusi võimalusi jõukama tuleviku ja majandusliku edu saavutamiseks, ning võtab teadmiseks asjaolu, et samal ajal otsib Mongoolia majandusliite ja -partnereid, kes võimaldaksid tal oma koostööpotentsiaali täiel määral ära kasutada, austades seejuures õiguspäraseid riigi poliitilisi ja majanduslikke huve, pikaajalist pühendumist mitmesuunalisele diplomaatiale, traditsioonilist identiteeti ja eluviisi ning Mongoolia ühiskonna demokraatlikke aluseid;

28. tunneb siiski muret asjaolu pärast, et mõnes valdkonnas on vaesus süvenenud ning aastatel 2010–2012 aset leidnud majandusbuum ei aidanud piisavalt kaasa vaesuse vähendamisele riigis;

29. toetab Mongooliat tema pingutustes saavutada jätkusuutlik majanduskasv; väljendab muret SKP kasvu järsu aeglustumise pärast, mis 2011. aastal oli rekordtasemel (17,3 %), kuid oli 2015. aastal üksnes 2,3 % ning mis 2016. aastal on prognooside kohaselt 1,3 %; tunneb muret, et eelarvepuudujääk, mis on tõusnud 20 %-ni SKPst, võib avaldada negatiivset mõju vaesuse vähendamisele ning sotsiaalsele kaasatusele ja sotsiaalkaitsesüsteemide sidususele;

30. kiidab heaks asjaolu, et aastateks 2014–2020 riigile ette nähtud ELi arenguabi on rohkem kui kahekordistunud, s. o 65 miljonit eurot võrreldes aastateks 2007–2013 eraldatud 30 miljoni euroga, olles suunatud majanduse paremale juhtimisele ja kutseõppele paremate töövõimaluste loomiseks; ergutab Mongooliat osalema ELi rahastatavates piirkondlikes programmides; võtab teadmiseks Mongoolia arendamise ja moderniseerimise toetamiseks mõeldud ELi projektide ja programmide suhteliselt hea elluviimise;

31. rõhutab haldusreformi jätkumise olulisust, mille puhul keskendutakse peamiselt väga professionaalsete ametiasutuste ülesehitamisele nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil; julgustab ELi institutsioone aitama Mongooliat arendama vajalikke ressursse ja oskusteavet eesmärgiga valmistada riiki paremini ette raskustega toimetulemiseks keeruliste majanduslike ja ühiskondlike üleminekuprotsesside puhul ning suurendama ELi vahendite kasutussuutlikkust riigis;

32. nõuab üliõpilaste ja õppejõudude vahetuseks rohkem võimalusi programmide Erasmus+“ ja Marie Skłodowska-Curie kaudu ning inimeste, sh loovisikute vaheliste kontaktide laiendamist ELi ja Mongoolia vahel; palub ELil lisada Mongooliaga tehtava koostöö valdkondadesse teadustegevuse ja innovatsiooni;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

33. väljendab heameelt asjaolu üle, et Mongoolia esitas õigeaegselt, 21. septembril 2016. aastal Pariisi kliimakokkuleppe ratifitseerimiskirja; väljendab muret asjaolu pärast, et kliimamuutus, loomakasvatuse ulatuslik laienemine, maalt linna suunduvate rändevoogude järsk kasv ning loodusressursside, nagu vee ja pinnase suuremahuline ja kiire kasutamine vase, söe ja muude toorainete ametlikuks ja mitteametlikuks kaevandamiseks, on toonud koos kaasa Mongoolias keskkonnaseisundi märkimisväärse halvenemise, üha suurema ohu sattuda naabritega konflikti veeressursside pärast ning sellise ilmastikunähtuse nagu „dzud“ üha sagedasema esinemise, mida iseloomustavad pikad põuaperioodid ja karmid talved ning mille tagajärjel hukkub erakordselt suur hulk kariloomi ja hävib palju elusloodust ning väheneb bioloogiline mitmekesisus üldiselt; kutsub Mongoolia valitsust üles suurendama pingutusi majanduse mitmekesistamiseks ning palub ELil aidata sellele protsessile kaasa spetsiaalse tegevuse ning ennetus- ja muude meetmetega, näiteks seoses mõlema poole vaheliste keskkonnapoliitikameetmete tiheda kooskõlastamisega; kutsub Mongoolia ametivõimusid ja parlamenti ning kõiki ELi liikmesriike üles tegema koostööd ning aitama kaasa rahvusvahelise kliimarežiimi märkimisväärsele tugevdamisele Marrakechi COP 22 konverentsil võetud kohustuste raames;

34. väljendab rahulolu asjaolu üle, et Mongoolia on ratifitseerinud ja järgib kõiki säästvat arengut ja head valitsemistava stimuleeriva erikorraga (GSP+) seonduvaid konventsioone, mis käsitlevad keskkonnakaitset ja kliimamuutust; nõuab sellegipoolest tungivalt, et Mongoolia täidaks ÜRO keskkonnakaitse ja kliimamuutuse konventsioonide (CITES, Baseli ja Stockholmi konventsioon) raames võetud aruandluskohustusi ning jõustaks riigi keskkonnaalase õigusraamistiku;

35. juhib tähelepanu, et 2014. aastal moodustas mäetööstus Mongoolias 17 % SKPst ning 89 % riigi ekspordi kogumahust; väljendab sellega seoses heameelt Mongoolia osaluse üle mäetööstuse läbipaistvuse algatuses, mille eesmärk on muuta asjaomane sektor vastutustundlikumaks ja läbipaistvamaks;

36. rõhutab, et Oyu Tolgoi vase- ja kullakaevandus on suurim eraldi kaevandusprojekt, mis alates 2020. aastast peaks moodustama kolmandiku Mongoolia SKPst ning et Tavan Tolgoi on maailma suurim väljaarendamata söekaevandus; väljendab heameelt avalike arutelude üle kaevandamise keskkonnamõju teemal ning riigiosaluse üle ressursside majandamisel kohalikel tasanditel;

37. julgustab Mongooliat arendama oma kodanike hüvanguks loodusvarade, eriti haruldaste mineraalide kasutamist, kuna nendel on digitaaltööstuses üha suurem väärtus; juhib tähelepanu toetavale rollile, mida EL võiks etendada, andes tehnoloogilist ja rahalist abi sellisele mineraalide sõltumatule kaevandamisele;

38. on arvamusel, et tuleviku tehnoloogiatesse ja digiteerimisse investeerimine aitaks vähendada arenguerinevusi Mongoolia erinevate piirkondade vahel ning mitmekesistada majandust; julgustab ELi ja liikmesriike tegema tihedamat koostööd digiteerimise ja uute tehnoloogiate valdkonnas;

39. tunnistab märkimisväärsete raskuste olemasolu uimastikaubanduse vastu võitlemisel; soovitab ELil aidata riigiasutuste ja ressursside tugevdamisel, et neid probleeme lahendada;

Kaubandus- ja majandussuhted

40. märgib, et EList on saanud Mongoolia suuruselt kolmas kaubanduspartner ning Mongoolia kaup siseneb kehtiva üldiste tariifsete soodustuste kava kohaselt ELi juba praegu peaaegu tollivabalt;

41. kiidab heaks Mongoolia lisamise säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra (GSP+) alla;

42. märgib, et Euroopa investeeringud Mongooliasse on seni olnud ebakindlast ettevõtluskeskkonnast ja vähesest teabest tulenevalt piiratud;

43. innustab ELi ja Mongooliat oma kaubandus- ja investeerimissuhteid tihendama, sh edendama neid teabe ja teadlikkuse parandamise meetmete kaudu kooskõlas partnerluse ja koostöö raamlepingu õiguslike sätetega; rõhutab, et selline tihendamine peaks olema kooskõlas tööalaseid standardeid, head valitsemistava, inimõigusi ning keskkonnastandardeid käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevate kohustustega, mida tuleks täielikult järgida;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

44. nõuab sellega seoses tungivalt Euroopa Investeerimispanga (EIP) ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) tegevuse edasiarendamist Mongoolias;

45. rõhutab stabiilse ettevõtlus- ja õiguskeskkonna tähtsust EList pärinevate investeeringute suurendamiseks;

46. võtab teadmiseks välismaiste otseinvesteeringute vähenemise, mis on peamiselt seotud majanduses domineeriva kaevandussektoriga, mis jääb peamiseks lõhestavaks teguriks;

47. ergutab Mongooliat välismaiste investeeringute ja läbipaistvama õiguskeskkonna abil oma majandust mitmekesistama, et aidata olla maavaraturgude volatiilsuse suhtes vähem haavatav; kiidab sellega seoses heaks uue välismaiseid otseinvesteeringuid käsitleva õigusakti;

48. julgustab Mongooliat veelgi enam integreeruma maailma- ja piirkondlikku majandusse selliste algatuste nagu preeriatee, siiditee majandusvööndi – „One Belt One Road“ – või Trans-Euraasia vööndi raames vastavalt riigi strateegilistele huvidele ja prioriteetidele; palub ELil kaaluda osalemist piirkonna taristu- ja investeerimisprogrammides, sealhulgas kaevandussektoris;

Piirkondlikud ja üleilmsed probleemid ning koostöö

49. tunnistab, et Mongoolial võib olla keskne roll Hiina, Venemaa, Lõuna-Korea ja Jaapani ning Kesk-Aasia riikide dünaamiliste majanduste vahel ning samas ka vahendaja roll Euroopa ja Ida-Aasia piirkonna vahel;

50. juhib tähelepanu Mongoolia nn kolmanda naabri välispoliitika kontseptsioonile, mis hõlmab suhteid ELiga, et tasakaalustada konstruktiivseid ja tihedaid suhteid oma mõjukate strateegiliste partnerite ja otseste naabrite Venemaa ja Hiinaga;

51. võtab teadmiseks Mongoolia sõbralikud ning ka majanduslikult konkureerivad suhted piirkonna teiste riikidega;

52. märgib, et Mongoolia on tõsiselt kaalumas Euraasia Majandusliidu võimaliku liikmesuse mõju; väljendab muret, et selline käik võib takistada edasisi poliitilisi ja kaubandussuhteid ELiga;

53. kiidab Mongooliat ASEMi ja ASEPi kohtumiste eduka juhatamise eest 2016. aastal Ulaanbaataris, parlamentaarse mõõtme ning partnerluse tugevdamise eest kahe piirkonna vahel, tuginedes üldiselt tunnustatud võrdõiguslikkuse, vastastikuse austuse ning inimõiguste ja põhivabaduste edendamise ja kaitsmise põhimõtetele; väljendab heameelt Mongoolia ettepaneku üle luua ASEMi keskus, sealhulgas virtuaalne/veebipõhine süsteem;

54. väljendab heameelt asjaolu üle, et Mongoolia on kuulutanud enda tuumarelvavabaks tsooniks, nagu ÜRO seda ametlikult tunnistas; väljendab heameelt eelkõige konstruktiivse ja aktiivse rolli üle, mida ta etendab mitmepoolsetes foorumites, edendades koostööd ülemaailmse tuumadesarmeerimise suunas, ning humanitaarlubadusele ([1]) allakirjutamise üle;

55. väljendab heameelt vastastikuse kohustuse üle edendada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ning kiidab sellega seoses heaks Mongoolia aktiivse osalemise rahvusvahelistes mitmepoolsetes mehhanismides, nagu ÜRO ja OSCE, ning riigi panuse algatustesse, millega toetatakse rahu ja stabiilsust Kirde-Aasias ja kaugemal, nagu Ulaanbaatari dialoog Kirde-Aasia julgeoleku kohta;

56. võtab teadmiseks Mongoolia panuse ÜRO rahuvalveoperatsioonides üle kogu maailma ning koolitusvõimaluste pakkumise missioonide jaoks, püüdes samal ajal üha rohkem tugevdada poliitilisi ja diplomaatilisi võimalusi ning ÜRO vastutust hoida ära ja lahendada konflikte;

([1]) http://www.icanw.org/pledge/

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

57. väljendab rahulolu Mongoolia ja ELi tiheda koostöö üle läbirääkimistel ja hääletamisel Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis ja muudes mitmepoolsetes foorumites; rõhutab sellega seoses partnerlus- ja koostöölepingu artikli 8 olulisust rahvusvahelises koostöös;

58. tunnustab Mongoolia rolli inimõiguste austamise edendamisel ÜRO Inimõiguste Nõukogu uue liikmena ajavahemikul 2016–2018, ning kutsub ELi üles tegema tihedat koostööd Mongooliaga ÜRO Inimõiguste Nõukogu töö ettevalmistamisel ja rakendamisel;

59. väljendab heameelt asjaolu üle, et Mongoolia ratifitseeris Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi, ning julgustab Mongooliat ratifitseerima Kampala muudatusi, millega kehtestatakse õigeaegselt määratlus ning tagatakse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtupädevus agressioonikuritegudele;

60. avaldab Mongooliale tunnustust pingutuste tegemise eest demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste edendamisel Mongoolia naabruses asuvates riikides, kes püüdlevad demokraatlike muutuste poole; kutsub ELi üles kaasama ka Mongooliat ning püüdma saavutada eesmärgistatud sünergia Kesk-Aasia piirkondlikes programmides, keskendudes sellistele arengutele;

61. kiidab Mongoolia rolli akadeemikute kokku toomisel mõlemast Koreast, Hiinast ja Venemaalt ning Korea poolsaare jagamise tagajärjel lahku löödud perekondade taasühinemise korraldamisel;

62. toetab Mongoolia väljendatud soovi saada 2022. aastal ÜRO Julgeolekunõukogu liikmeks;

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Mongoolia valitsusele ja parlamendile (Suur Rahvahuraal).

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0036

2016. aasta Albaania aruanne

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni 2016. aasta Albaania aruande kohta (2016/2312(INI))

(2018/C 252/12)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahelist stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut,

— võttes arvesse 19.–20. juunil 2003 Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta,

— võttes arvesse 26.–27. juunil 2014 toimunud Euroopa Ülemkogu otsust anda Albaaniale ELiga ühinemiseks kandidaatriigi staatus ning nõukogu 15. detsembri 2015. aasta järeldusi,

— võttes arvesse eesistujariigi 13. detsembri 2016. aasta järeldusi,

— võttes arvesse 8. septembril 2016 Brüsselis toimunud Albaania ja ELi stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu kaheksandat istungit,

— võttes arvesse 4. juulil 2016 Pariisis toimunud Lääne-Balkani riikide tippkohtumise eesistuja lõppdeklaratsiooni ja kodanikuühiskonna organisatsioonide soovitusi 2016. aasta Pariisi tippkohtumiseks,

— võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2016. aasta teatist ELi laienemisstrateegia kohta (COM(2016)0715) ning selle juurde kuuluvat komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb Albaania 2016. aasta aruannet (SWD(2016)0364),

— võttes arvesse peamisi prioriteete käsitleva kuuenda kõrgetasemelise dialoogi ühiseid järeldusi, mis võeti vastu Tiranas 30. märtsil 2016,

— võttes arvesse OSCE/ODIHRi lõpparuandeid 2013. aasta parlamendivalimiste ja 2015. aasta kohalike valimiste kohta,

— võttes arvesse OCSE 2015. aasta halduskohtuasjade järelevalvet käsitlevat aruannet „Monitoring of Administrative Trials 2015“,

— võttes arvesse 7.–8. novembril 2016 Brüsselis toimunud ELi ja Albaania parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee 11. kohtumisel vastuvõetud soovitusi,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Albaania kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0023/2017),

A. arvestades, et Albaania on olnud edukas liikumisel liikmesuse poliitiliste kriteeriumide täitmise suunas ja teinud järjekindlalt edusamme viie peamise prioriteedi täitmisel ühinemisläbirääkimiste alustamiseks; arvestades, et hädavajalik on jätkata muu hulgas kohtureformipaketi, valimisreformi ja nn dekriminaliseerimisseaduse elluviimist, et tugevdada kodanike usaldust avaliku sektori institutsioonide ja poliitiliste esindajate vastu;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

B. arvestades, et endiselt esineb probleeme, kuid need tuleb dialoogi, koostöö ning valitsuse ja opositsiooni vaheliste kompromisside vaimus kiiresti ja tõhusalt lahendada, et tagada Albaania jätkuv liikumine ELiga ühinemise suunas;

C. arvestades, et ELiga seotud reforme käsitlev konstruktiivne ja jätkusuutlik dialoog eri poliitiliste jõudude vahel on ELiga ühinemise protsessi edendamiseks väga oluline;

D. arvestades, et Albaanias on ELiga ühinemise protsessi suhtes poliitiline konsensus ja üldsuse laialdane toetus;

E. arvestades, et ühinemisläbirääkimised stimuleerivad jõuliselt ühinemisega seotud reformide heakskiitmist ja elluviimist;

F. arvestades, et kohtureform on jätkuvalt Albaania ELiga ühinemise protsessiga edasiliikumise võti;

G. arvestades, et 2017. aastal toimuvad Albaanias presidendi- ja parlamendivalimised;

H. arvestades, et usuvabaduse, kultuuripärandi ja vähemuste õiguste kaitse ning vara valitsemine kuuluvad Euroopa Liidu põhiväärtuste hulka;

I. arvestades, et EL on toonitanud vajadust tugevdada majanduse juhtimist, õigusriigi põhimõtte järgimist ja avaliku halduse suutlikkust kõigis Lääne-Balkani riikides;

J. arvestades Albaania ametiasutustel on positiivne lähenemine piirkondliku koostöö suhtes eesmärgiga soodustada taristu arendamist ning meetmeid terrorismi vastu võitlemiseks, majandussuhteid ja noorte liikuvust;

1. tunnustab Albaania jätkuvaid edusamme ELiga seotud reformide teostamisel ja eelkõige põhiseaduse muudatuste konsensuslikku vastuvõtmist 2016. aasta juulis, mis loob aluse põhjalikule ja ulatuslikule kohtureformile; rõhutab, et ELiga ühinemise protsessi edukaks jätkamiseks on reformide järjepideva heakskiitmise kõrval oluline nende täielik ja pidev elluviimine kõigi viie prioriteedi osas ning püsiv poliitiline pühendumus; julgustab Albaaniat selliste reformide elluviimisel häid tulemusi saavutama;

2. tervitab komisjoni soovitust alustada Albaaniaga ühinemisläbirääkimisi; toetab täiel määral Albaania ELiga ühinemist ja nõuab, et ühinemisläbirääkimisi alustataks kohe, kui laialdase kohtureformi läbiviimisel ning organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastases võitluses on näha usaldusväärseid ja jätkusuutlikke edusamme, et reformihoog püsiks; loodab, et Albaania kindlustab saavutatud edu ja hoiab kõigi kesksete prioriteetide järgimisel edasiliikumise tempot;

3. kinnitab veel kord, et konstruktiivne dialoog, püsiv poliitiline koostöö, vastastikune usaldus ja kompromissivalmidus on reformide ja kogu ELiga ühinemise protsessi edukaks kulgemiseks ülimalt tähtsad; tunnustab sellega seoses kriminaalkurjategijate avalikesse ametitesse võtmise välistamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist; kutsub kõiki erakondi üles rohkem pingutama, et alustada tõelist poliitilist dialoogi ja saavutada konstruktiivne koostöö;

4. tunnustab kohtureformi jaoks vajalike põhiseaduse muudatuste üksmeelset vastuvõtmist ja kohtusüsteemi, prokuratuuri ning konstitutsioonikohtu institutsioonilist ümberkorraldamist käsitlevate seaduste vastuvõtmist; nõuab kõigi asjaomaste täiendavate seaduste ja määruste, eelkõige kohtunike, prokuröride ja õigusnõunike uue hindamise (kontrollimise) seaduse ning kohtusüsteemi reformi elluviimiseks vajaliku seaduseelnõude paketi kiiret vastuvõtmist ja usaldusväärset rakendamist; võtab teadmiseks konstitutsioonikohtu otsuse kontrollimise seaduse põhiseaduslikkuse kohta, mis järgnes Veneetsia komisjoni positiivsele arvamusele; kordab, et ulatuslik kohtureform on üks Albaania kodanike suuri nõudmisi, et taastuks nende usaldus poliitiliste esindajate ja avalike institutsioonide vastu, ning et kogu reformiprotsessi usaldusväärsus ja tulemuslikkus, sealhulgas võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu, sõltub kontrolliprotsessi ja kohtureformi elluviimise edukusest; tuletab meelde, et sellise reformi vastuvõtmine ja elluviimine on oluline võitluses korruptsiooni vastu ning keskse tähtsusega õigusriigi põhimõtte kohaldamiseks ning põhiõiguste tõhusamaks jõustamiseks riigis, pidades silmas ka kodanike usalduse suurendamist kohtusüsteemi vastu;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

5. tunnustab uut kohtureformi strateegiat aastateks 2017–2020 ja selle tegevuskava, mille eesmärk on saavutada suurem professionaalsus, õigusasutuste süsteemi, sh kohtusüsteemi tõhusus ja sõltumatus ning kohtute kõigi liikmete uuesti hindamine, samuti meetmete rakendamiseks vajalike eelarvevahendite suurendamine; kahetseb, et õigusemõistmine on jätkuvalt aeglane ja ebaefektiivne; märgib edusammude vähesust ülemkohtu ja halduskohtute vabade ametikohtade täitmisel ning kohtuasjade ühtse haldussüsteemi tulemuslikul kasutamisel; nõuab, et jätkuvalt pööratagks tähelepanu kohtusüsteemi toimimise puudujääkidele, sealhulgas kohtuvõimu sõltuvusele poliitilisest mõjust ja teistest võimuharudest, valikulisele õigusemõistmisele, piiratud vastutusele, ebaefektiivsetele järelevalvemehhanismidele, korruptsioonile ning kohtu- ja täitemenetluste üldisele pikkusele; väljendab kahetsust poliitilise sekkumise pärast uurimistesse ja kohtuasjadesse ning nõuab seetõttu kohtusüsteemi tegeliku sõltumatuse tugevdamist; kutsub üles tegema jätkuvalt pingutusi halduskohtu valdkonnas, käsitledes selliseid küsimusi nagu tõhus juurdepääs kohtutele ning eraldades vahendeid nende kohtute tõhusa töö võimaldamiseks; kordab, et kriminaalkohtu süsteemi reformi eesmärk peaks olema kurjategijate vastutusele võtmine ning nende rehabilitatsiooni ja uuesti integreerimise edendamine, tagades samas ohvrite ja kuriteo tunnistajate õiguste kaitse;

6. palub valimisreformiga tegeleval ajutisel parlamendikomisjonil viia kiiresti lõpule valimisseaduse läbivaatamine ja uurida ühtlasi kõiki OSCE/ODIHRi varasemaid soovitusi ning suurendada erakondade rahastamise läbipaistvust ja valimisprotsessi usaldusväärsust; kutsub pädevaid ametiasutusi üles tagama nende meetmete õigeaegne rakendamine enne 2017. aasta juunis toimuvaid parlamendivalimisi ning tagama valimiste korraldamise sõltumatuse ja depolitiseerimise; tuletab meelde, et kõik erakonnad vastutavad selle eest, et demokraatlikud valimised viidaks läbi vastavalt rahvusvahelistele standarditele; palub ametiasutustel julgustada kodanikuühiskonna organisatsioone aktiivselt osalema kogu valimisprotsessi läbivaatamises; tuletab meelde, et vabad ja ausad valimised on ELiga ühinemise protsessi jätkamiseks väga olulised; toonitab vajadust tegelda erakondade rahastamise ja usaldusväärse auditisüsteemiga seotud probleemidega;

7. kutsub Albaania erakondi üles järgima oma kandidaatide nimekirjade koostamisel järgmisteks valimisteks tões ja vaimus seadust, mis välistab kriminaalkurjategijate avalikesse ametitesse võtmise; nõuab selle seaduse täielikku rakendamist;

8. julgustab Albaania ametiasutusi võtma meetmeid, et lihtsustada välismaal elavate Albaania kodanike hääletamist väljaspool riiki;

9. tunnustab parlamentaarse tegevuse läbipaistvuse ja kaasavuse paranemist, nõuab aga, et suurendataks parlamentaarset suutlikkust, et jälgida reformide elluviimist ja vastavust ELi nõuetele, ning et paremini kasutataks mitmesuguseid järelevalvemehhanisme ja institutsioone, et valitsust vastutama panna; nõuab, et kiidetaks heaks parlamendi eetikakoodeks ja et kodukorras võetaks arvesse seadust, mis käsitleb parlamendi rolli ELiga integreerumise protsessis; avaldab valmisolekut uurida vahendeid, mille abil tihendada laienemisprotsessis osalevatele riikidele suunatud Euroopa Parlamendi toetusprogrammi raames Albaania parlamendiga tehtavat koostööd, et suurendada Albaania parlamendi suutlikkust anda välja ELi õigustikuga kooskõlas olevaid kvaliteetseid õigusakte ja teha järelevalvet reformide elluviimise üle;

10. võtab teadmiseks meetmed kodanikusõbralikuma avaliku halduse kujundamiseks ja kindlad saavutused avaliku halduse reformi ja avaliku sektori finantsjuhtimise reformi elluviimisel; nõuab avaliku teenistuse seaduse ja haldusmenetluste seaduse veelgi tugevamat rakendamist eesmärgiga parandada pädevus- ja tulemuspõhiseid töölevõtmise ja edutamise menetlusi ning parandada institutsioonide ja inimeste suutlikkust, et tugevdada saavutusi tõhusama, depolitiseeritud, läbipaistva ja professionaalse avaliku halduse tagamiseks, mis muudaks võimalikuks ka ELiga ühinemise läbirääkimiste tõhusa korralduse; nõuab inimõiguste struktuuride, sh ombudsmani büroo volituste, autonoomia, tõhususe ja vahendite suurendamist; tunnustab Euroopa integratsiooni riikliku nõukogu algatusi, mille eesmärk on parandada avaliku halduse ja kodanikuühiskonna suutlikkust jälgida nende reformide teostamist, mis on seotud Albaania ühinemisega ELiga; rõhutab vajadust kindlustada reguleerivate ja järelevalveasutuste sõltumatus;

11. võtab teadmiseks territoriaalse reformi elluviimise; rõhutab, et äsja loodud omavalitsusüksuste finants- ja haldussuutlikkuse suurendamiseks tuleb teha olulisi pingutusi;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

12. hindab positiivselt korruptsioonivastase õigustiku kõige olulisemate osade, sealhulgas rikkumistest teatajate kohta käivate õigusnormide vastuvõtmist; tunneb siiski jätkuvalt muret, et korruptsioon on endiselt suur ja paljudes valdkondades laialt levinud ning kujutab endast jätkuvalt tõsist probleemi, vähendades inimeste usaldust avaliku sektori institutsioonide suhtes; peab murettekitavaks, et peamised korruptsiooni vastu võitlemise institutsioonid on endiselt poliitilise sekkumise objektid ja nende haldussuutlikkus on piiratud; märgib, et kesine rahvusvaheline koostöö ja teabevahetus takistavad jätkuvalt korruptsiooni ennetavat uurimist ja selle eest tulemuslikku vastutusele võtmist; rõhutab, et vaja on luua adekvaatsem õigusraamistik huvide konfliktide ärahoidmiseks, reguleerida lobitööd ja parandada institutsioonide, eelkõige politsei- prokuratuurisutuste vahelist koostööd, et parandada uurimise, süüdistuse esitamise ja süüdimõistmise tulemuslikkust ka kõrgemal tasemel esinevate juhtumite puhul;

13. tunnustab organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse strateegia ja tegevuskava jätkuvat rakendamist ning rahvusvahelise politseikoostöö intensiivistamist; nõuab ühtlasi organiseeritud kuritegelike võrgustike purustamist ning organiseeritud kuritegevusega seotud juhtumite puhul lõplike süüdimõistvate kohtuotsuste hulga suurendamist, milleks tuleb tõhustada rahvusvaheliste organisatsioonide, politsei- ja prokuratuuriasutuste vaheliste koostööd ning suurendada institutsioonilist suutlikkust ja tegevusvõimet; on mures, et ebaseaduslikult saadud varade arestimise ja konfiskeerimise tulemuslikkus on jätkuvalt väga väike ning nõuab finantsuurimiste suutlikkuse ja kasutamise suurendamist, et parandada tulemusi nendes valdkondades; märgib, et hoolimata rahapesu käsitlevate uurimismenetluste kasvutendentsist on lõplike süüdimõistvate kohtuotsuste arv endiselt väike;

14. väljendab heameelt hiljutiste kanepiistanduste vastaste operatsioonide üle, kuid nõuab siiski tõhustatud meetmete võtmist, et likvideerida muu hulgas tihedama rahvusvahelise ja piirkondliku koostöö kaudu uimastitaimede kasvatamine, uimastite tootmine ja salakaubavedu Albaanias ning sellega seotud organiseeritud kuritegevuse võrgustikud; märgib siiski, et politsei ja prokuratuur ei suuda tuvastada uimastitaimede kasvatamise taga seisvaid kuritegelikke rühmitusi;

15. nõuab suuremaid pingutusi ebaseadusliku relvakaubanduse kontrollimatu leviku vastu võitlemiseks, tõhustades sellel eesmärgil muu hulgas koostööd ELiga ja hävitades allesjäänud väike- ja kergrelvade varud ning parandades hoidlate tingimusi; tunneb muret tulirelvadega toime pandud tapmiste väga suure arvu pärast Albaanias;

16. nõuab, et tugevdataks valitsuse suutlikkust leida, arestida ja konfiskeerida küberkuritegevuse tulu ja tõkestada rahapesu internetis;

17. julgustab Albaaniat veelgi parandama oma õigusraamistikku pagulaste rahvusvahelise kaitse seisundi üle otsustamiseks; kiidab Albaania politsei pingutusi teabevahetuse kiirendamiseks Frontexiga ning nõuab ELi ja Albaania koostöö edasist tõhustamist, et kaitsta pagulaste õigusi kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja ELi põhiväärtustega; väljendab muret inimkaubanduse juhtumite arvu hiljutise suurenemise pärast; nõuab, et tõhustataks inimkaubanduse ennetamisel tehtavaid pingutusi, pöörates erilist tähelepanu sellise inimkaubanduse peamistele ohvritele, nimelt saatjata alaealistele, naistele ja tüdrukutele;

18. tunneb muret vanglate ülerahvastatuse ja (teadete kohaselt) ebapiisava arstiabi pärast kinnipidamisasutustes ning kahtlustatavate halva kohtlemise pärast politseijaoskondades; soovitab vaadata läbi karistusviisid, ümber klassifitseerida kriminaalkuriteod ning kasutada rohkem vanglakaristuste alternatiive;

19. märgib, et riiklike institutsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ELiga seonduv koostöö on paranenud ja hõlmab ka kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemist riikliku Euroopa integratsiooni nõukogu koosolekutel; märgib, et tugev kodanikuühiskond on iga demokraatliku süsteemi oluline osa; rõhutab seepärast, et valitsuse kõigil tasanditel, sealhulgas kohalikul tasandil, on vaja koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega veelgi tihendada; avaldab sellega seoses heameelt riikliku kodanikuühiskonna nõukogu loomise üle; nõuab, et tulemuslikumalt rakendataks teabe saamise ja avaliku konsultatsiooni õigust ning paremini reguleeritaks kodanikuühiskonna organisatsioone mõjutavat fiskaalraamistikku;

20. tuletab peamiste prioriteetide seas meelde vajadust tugevdada inimõiguste ja vähemuste õiguste kaitset ning diskrimineerimisvastast poliitikat, sh nende jõustamise tõhustamise abil; kutsub pädevaid asutusi üles jätkama kaasamise ja sallivuse õhkkonna parandamist kõigi riigis elavate vähemuste jaoks kooskõlas Euroopa vähemuste kaitse standarditega, muu hulgas tugevdades vähemuste küsimustega tegeleva riikliku komitee rolli; tunnustab esialgseid samme, mille eesmärk on parandada õigusraamistikku vähemuste kaitsmiseks, ja kutsub Albaaniat üles võtma vastu vähemuste kaitse raamseadus ning ratifitseerima Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta; võtab teadmiseks laiaulatusliku konsultatsiooniprotsessi,

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

milles osalevad sõltumatud institutsioonid, vähemuste ühendused ja kodanikuühiskond; rõhutab vajadust parandada romade, egiptlaste ja teiste etniliste vähemuste elamistingimusi; nõuab konkreetseid meetmeid, nt romade ja egiptlaste rahvastikuregistrisse kandmist (sünnitunnistused ja ID-kaardid); nõuab, et võetaks jätkuvalt meetmeid, millega parandada nende jaoks tööhõive ning kõigi avalike ja sotsiaalteenuste, hariduse, tervishoiu, sotsiaaleluruumide ja õigusabi kättesaadavust; on mures, et teatavatele positiivsetele muutustele vaatamata on roma laste haridussüsteemi kaasamise määr endiselt selle piirkonna madalaim;

21. tunnustab ombudsmani büroo pingutusi inimõigusi käsitlevate õigusaktide parandamisel, eriti kohtureformi raames; avaldab heameelt haavatavate elanikkonnarühmade õiguste ning inimväärikuse, vabaduse, võrdsuse ja õigusriigi põhimõtete aktiivse edendamise üle; avaldab kahetsust, et ombudsmani büroo tööd piiravad jätkuvalt rahastamise ja personali nappus tema keskbüroos ja kohalikes büroodes; nõuab selle büroo mõjuvõimu, autonoomia, tõhususe ja vahendite suurendamist;

22. on jätkuvalt mures ebasoodsas olukorras olevatesse ja marginaliseerunud rühmadesse kuuluvate naiste ja tüdrukute diskrimineerimise ja asjakohaste meetmete puudumise pärast nende kaitsmiseks, samuti naiste- ja tüdrukutevastase perevägivalla juhtumite suure arvu pärast; rõhutab vajadust täiendavate pingutuste järele, et jõuda diskrimineerimisvastastes juhtumites heade tulemusteni; palub pädevatel asutustel jätkata teadlikkuse suurendamist ja perevägivalla ennetamist ning parandada perevägivalla ohvrite toetamist; kordab oma nõuet rakendada täies mahus Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamise ja sellega võitlemise konventsiooni (Istanbuli konventsioon); nõuab tungivalt, et ametiasutused võitleksid süstemaatilise hariduse, avalike arutelude ning valitsuse meetmete kaudu sooliste stereotüüpsete eelarvamuste vastu;

23. nõuab paremaid institutsioonilisi mehhanisme lapse õiguste kaitseks ja lapstööjõu kasutamise ärahoidmiseks;

24. märgib, et asjaomaste õigusaktide täieliku rakendamise kaudu kõigi vähemuste õiguste kaitsmiseks Albaanias on vaja täiendavaid pingutusi; soovitab sätestada Prespa, Golo Brdo ja Gora piirkonna etniliste bulgaarlaste õigused seaduses ja tagada need praktikas;

25. väljendab heameelt LGBTI-inimeste õiguste kaitse paranemise ning LGBTI-inimesi puudutava riikliku tegevuskava vastuvõtmise üle aastateks 2016–2020 ja julgustab valitsust rakendama jätkuvalt selle programmi edasisi meetmeid ning veelgi tugevdama valitsuse koostööd LGBTI-inimeste õigusi kaitsvate kodanikuühiskonna organisatsoonidega; julgustab ühtlasi valitsust ja seaduseandjaid tagama, et soo tunnustamiseks seatud tingimused vastavad standarditele, mis on sätestatud Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovituses liikmesriikidele CM/Rec(2010)5 seksuaalse sättumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastaste meetmete kohta;

26. väljendab kahetsust, et pädevad asutused ei ole suutnud siiani läbi viia tulemuslikku kriminaaluurimist seoses inimelude kaotusega 21. jaanuari 2011. aasta meeleavaldusel; kutsub ametiasutusi üles võtma viivitamata meetmeid, et tagada õigusemõistmine selle päeva ohvrite jaoks;

27. tunnustab ususallivust ja usukogukondade head omavahelist koostööd; kutsub pädevaid asutusi ja usukogukondi üles tegema kooskõlas põhiseadusega usulise kooskõla säilitamiseks ja edendamiseks koostööd; on seisukohal, et oluline on ennetada islamistlikku radikaliseerumist luureteenistuste, õiguskaitseasutuste ja kohtuasutuste sihtotstarbelise lähenemisviisi kaudu, sh tagasipöörduvate välisvõitlejate neutraliseerimise ja taasintegreerimise abil, võidelda koos kodanikuühiskonna organisatsioonide ja usukogukondadega vägivaldse äärmusluse vastu ning tõhustada sellealast piirkondlikku ja rahvusvahelist koostööd; tunnustab riigi ulatuslikku õigusraamistikku terrorismi rahastamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks; nõuab, et kõigi meetmetega tuleks igal juhul tagada inimõiguste ja põhivabaduste austamine kooskõlas rahvusvaheliste standarditega; rõhutab eriharidusprogrammide suurt tähtsust radikaliseerumise ennetamisel ning asjaomaste isikute uuesti ühiskonda integreerimisel ja rehabiliteerimisel;

28. avaldab kahetsust, et eelmisel aastal tehti meediavabaduse valdkonnas piiratud edusamme; rõhutab taas professionaalse ja sõltumatu era- ja avalik-õigusliku meedia suurt tähtsust; peab murettekitavaks meedia poliitilist mõjutamist ja ajakirjanike hulgas laialdaselt levinud enesetsensuuri; märgib, et audiovisuaalmeedia seadust rakendatakse loiult ja audiovisuaalmeedia ametiasutuses viivitatakse ametikohtade täitmisega; nõuab, et võetaks meetmeid ajakirjanikele esitatavate kutsealaste ja eetiliste nõuete tõstmiseks ning ajakirjanike puhul korraliste töölepingute valdavaks muutmiseks,

suurendataks valitsuse reklaami läbipaistvust meedias ning tagataks reguleerimisasutuse ja avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni sõltumatus, erapooletus ja vastutus, pidades eriti silmas eelseisvaid parlamendivalimisi; kordab vajadust viia lõpule ja võtta vastu avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni asutusesisene põhimäärus ja viia lõpule digitaalsele ringhäälingule ülemineku protsess;

29. tunnustab edusamme eelarve konsolideerimisel, äritegevuse paranenud tulemusi ja mitteametliku majanduse vastu rakendatud meetmeid; märgib aga, et õigusriigi põhimõtete rakendamisel endiselt esinevad puudujäägid ja kohmakas regulatiivne keskkond takistavad investeerimist; on mures, et rändajate rahasaadetised kujutavad endast olulist sisenõudlust käivitavat jõudu; kutsub pädevaid ametiasutusi üles võtma meetmeid lepingute paremaks täitmiseks ja maksude paremaks kogumiseks ning jätkama kohtureformi elluviimist, et parandada ettevõtluskeskkonda; on mures otsehangete suure arvu ja avaliku huvi suhtes küsitavat mõju avaldavate konkurentsi välistavate pakkumusmenetluste ning pikaajaliste allhanke- ning avaliku ja erasektori partnerluse lepingute sõlmimise pärast;

30. soovitab ametiasutustel kiirendada selliste oluliste taristuprojektide ehitamist nagu raudteeühendus ja nüüdisaegne kiirtee Tirana ja Skopje vahel, mis on osa VIII transpordikoridorist;

31. võtab murega teadmiseks keskkonnaalaste õigusaktide jõustamise haldussuutlikkuse piiratud laadi ning puuduliku jäätmekäitluse ja veemajanduse, millega kaasneb sageli keskkonnakuritegevus, mis ohustab Albaania majandusressursse ja kujutab endast takistust teel ressursitõhusa majanduse suunas; rõhutab, et on vaja parandada keskkonnamõju hindamiste kvaliteeti ning tagada üldsuse osalemine ja kodanikuühiskonnaga konsulteerimine oluliste projektide korral; rõhutab, kui suure tähtsusega on kliimamuutusi käsitlevate eesmärkide täitmine, kahjustamata bioloogilist mitmekesisust, maastikku, veevarusid, loomastikku, taimestikku ja mõjutatud kohalikku elanikkonda; on sügavalt mures asjaolu pärast, et komisjoni andmeil on 71st hüdroelektrijaama projektist 44 ehitamisel kaitsealadel;

32. taunib asjaolu, et hüdroelektrijaamade ökoloogilist mõju ei ole sageli nõuetekohaselt hinnatud, et tagada vastavus rahvusvahelistele standarditele ja asjaomastele ELi loodust käsitlevatele õigusaktidele; soovitab valitsusel kaaluda Vjosa rahvuspargi loomist piki kogu jõge ja loobuda plaanidest ehitada Vjosa jõe ja selle lisajõgede äärde uued hüdroelektrijaamad; kutsub Albaaniat tungivalt üles saavutama suurem vastavus ELi energiaalaste õigusaktidega ja eelkõige võtma vastu riikliku energiastrateegia, et tugevdada energiasõltumatust ja -tõhusust; avaldab heameelt 2015.–2020. aasta taastuvate energiaallikate riikliku tegevuskava üle;

33. märgib, et omandiõiguste jõustamine tuleb alles tulemuslikult tagada; soovitab tungivalt võtta meetmeid varade arvelevõtmise, tagastamise ja hüvitamise protsessi lõpuleviimiseks ning ajakohastada ja tulemuslikult ellu viia aastateks 2012–2020 kavandatud omandiõiguste alane strateegia; nõuab samuti, et ametiasutused töötaksid sellega seoses välja selgete kohustuste ja tähtaegadega tegevuskava ja korraldaksid avaliku teavituskampaania, et teavitada endisi omanikke nende õigustest ja kohustustest seoses varade tagastamisega; kutsub üles parandama läbipaistvust, õiguskindlust ja võrdset kohtlemist seoses kommunismi ajal konfiskeeritud varade hüvitamist käsitleva seadusega; nõuab omandiõiguse riikliku koordinaatori ametisse nimetamist ning varade arvelevõtmise ja kaardistamise protsessi kiirendamist, sealhulgas varade digiteerimist;

34. rõhutab, kui tähtis on uurimistöö endise kommunistliku režiimi toime pandud kuritegude paljastamise protsessis ning riiklike institutsioonide moraalne, poliitiline ja juriidiline vastutus selles protsessis; kutsub ametiasutusi üles töötama välja asjakohased seadusandlikud meetmed, et aidata ohvreid rehabiliteerida, sealhulgas hüvitiste maksmine eraisikutele ja nende perekondadele, ning tühistada kõik poliitiliselt motiveeritud kohtuotsused, mis on endiselt jõus; palub tungivalt, et riiklikud institutsioonid uuriksid ja tooksid kohtu ette kurjategijad, kes panid kommunistliku diktatuuri ajal toime inimsusevastaseid kuritegusid;

35. märgib, et kommunistliku minevikuga tegelemine on inimõiguste rikkumistele vastuastumise ning ohvrite jaoks tõe ja õiguse jaluleseadmise seisukohast peamise tähtsusega; tunnustab seadust, millega luuakse asutus Sigurimi toimikute avamiseks; tunnustab OSCE esinduse ja Saksamaa saatkonna avaldatud uuringut teadmiste ja avalikkuse suhtumise kohta Albaania kommunistliku mineviku ja riigi tulevikuootuste suhtes; märgib, et need pingutused aitavad alustada dialoogi mineviku üle ja luua tulevikuootusi;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

36. rõhutab, et oluline on tugevdada sotsiaaldialoogi, kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamist, sotsiaalpartnerite võimekust ja sotsiaalõiguste maksmapaneku mehhanisme; nõuab, et valitsus ajakohastaks haridussüsteemi, pidades silmas kaasavama ühiskonna ülesehitamist, ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vähendamist ning noortele oskuste ja teadmiste paremat andmist; rõhutab ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) kaudu antava toetuse tähtsust haridus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitikale;

37. kutsub Albaania ametiasutusi üles tugevdama oma poliitikat, mis käsitleb puuetega inimesi, kellel on jätkuvalt raskusi haridusele, töökohtadele, tervishoiule, sotsiaalteenustele ja otsustusprotsessidele juurdepääsul, mille käigus käsitletaks ka takistusi, mis ei võimalda neil hääletamisõigust vabalt kasutada;

38. märgib murega, et taas on suurenenud albaanlaste esitatud varjupaigataotluste hulk ELi liikmesriikides, mis loetakse põhjendamatuks; nõuab tungivalt, et valitsus võtaks koheseid ja otsustavaid meetmeid selle nähtusega tegelemiseks ning tõhustaks teadlikkuse tõstmist, sotsiaalmajanduslikku toetust ja ennetustööd ning tegeleks surveteguritega, mis on seotud tööpuuduse ning sotsiaalkaitse-, haridus- ja tervishoiupoliitika struktuursete puudustega; rõhutab vajadust tagada piirivalve ja rände peadirektoraadile ja piiripolitseile piisavad inimressursid ning parandada asjaomast institutsioonidevahelist koostööd, et ebaseadusliku rändega paremini toime tulla;

39. avaldab Albaaniale tunnustust asjaomaste ELi deklaratsioonide ja nõukogu järelduste jätkuva täieliku järgimise eest, millega Albaania näitab oma selget panustamist Euroopa integratsiooni ja solidaarsusse; toonitab, kui tähtis ja vajalik on Albaania jätkuv konstruktiivne panus piirkonna poliitilisse stabiilsusesse;

40. avaldab heameelt Albaania ametiasutuste otsuse üle viia riigi välispoliitika kooskõlla nõukogu otsusega (ÜVJP) 2016/1671, millega uuendatakse ELi piiravaid meetmeid Venemaa vastu;

41. rõhutab heanaaberlike suhete tagamise tähtsust, mis on laienemisprotsessi ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi tingimuste lahutamatu osana endiselt väga oluline; avaldab heameelt Albaania konstruktiivse ja proaktiivse rolli üle piirkondliku koostöö ja heanaaberlike suhete edendamisel teiste laienemisprotsessis osalevate riikide ja naabruses asuvate ELi liikmesriikidega; tunnustab Albaania osalemist Lääne-Balkani riikide kuuiku algatuses;

42. tunnustab Albaaniat ja Serbiat nende jätkuva panuse eest kahepoolsete suhete parandamisel ja piirkondliku koostöö tugevdamisel poliitilisel ja ühiskondlikul tasandil, näiteks piirkondliku noortevaldkonna koostöötalituse kaudu, mille peakorter asub Tiranas; kutsub mõlemat riiki üles jätkama selles piirkonnas leppimise edendamiseks head koostööd, eelkõige noortele suunatud programmide kaudu, nagu Lääne-Balkani riikide noortele suunatud positiivse tegevuskava raames kättesaadavad programmid;

43. võtab teadmiseks hiljutised konfliktid Albaania ja Kreeka suhetes ning soovitab mõlemal poolel hoiduda tegevustest või avaldustest, mis võiksid suhetele negatiivset mõju avaldada;

44. kordab oma nõudmist, et komisjon võtaks oma aruannetesse teabe ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu Albaaniale antud toetuse ja rakendatud meetmete tulemuslikkuse, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu tähtsaimate prioriteetide ja nendekohaste projektide teostamiseks eraldatud toetuse kohta;

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Albaania valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0037

2016. aasta Bosnia ja Hertsegoviina aruanne

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon komisjoni 2016. aasta Bosnia ja Hertsegoviina aruande kohta (2016/2313(INI))

(2018/C 252/13)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut, mis allkirjastati ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahel,

— võttes arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahel sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut kohandavat protokolli, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga ja mis parafeeriti 18. juulil 2016 ja allkirjastati 15. detsembril 2016,

— võttes arvesse Bosnia ja Hertsegoviina poolt 15. veebruaril 2016. aastal esitatud Euroopa Liidu liikmeks astumise avaldust,

— võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldusi Lääne-Balkani riikide kohta ja nende järelduste lisa „Thessaloniki arengukava Lääne-Balkani riikidele: ettevalmistused Euroopaga integreerumiseks“,

— võttes arvesse nõukogu 20. septembri 2016. aasta järeldusi Bosnia ja Hertsegoviina ELi liikmeks astumise avalduse kohta,

— võttes arvesse ELi eesistujariigi 13. detsembri 2016. aasta järeldusi,

— võttes arvesse ELi – Bosnia ja Hertsegoviina parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee esimest kohtumist, mis toimus Sarajevos 5.–6. novembril 2015, ning ELi – Bosnia ja Hertsegoviina stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu ning stabiliseerimis- ja assotsiatsioonikomitee esimesi koosolekuid, mis toimusid vastavalt 11. ja 17. detsembril 2015,

— võttes arvesse 4. juulil 2016 Pariisis toimunud Lääne-Balkani riikide tippkohtumise eesistuja lõppdeklaratsiooni ja kodanikuühiskonna organisatsioonide soovitusi 2016. aasta Pariisi tippkohtumiseks,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja ning Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste voliniku 1. augusti 2016. aasta ühisavaldust, mis käsitleb Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutuste kokkulepet võtmetähtsusega meetmete kohta riigi ELiga ühinemise teel,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja ning Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste voliniku 17. septembri 2016. aasta ühisavaldust, mis tehti pärast Bosnia ja Hertsegoviina põhiseaduskohtu otsust seoses Serblaste Vabariigi (Republika Srpska) päevaga,

— võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2016. aasta teatist „2016. aasta teatis ELi laienemisstrateegia kohta“ (COM(2016)0715) ning selle juurde kuuluvat komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb Bosnia ja Hertsegoviina 2016. aasta aruannet (SWD(2016)0365),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet pealkirjaga „ELi ühinemiseelne abi haldussuutlikkuse tugevdamiseks Lääne-Balkani riikides: metaaudit“ ([1]),

([1]) ECA 2016 nr 21.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse 50. aruannet, mille kõrge esindaja Bosnias ja Hertsegoviinas esitas ÜRO Julgeolekunõukogule ([1]),

— võttes arvesse 2016. aasta novembri avaldust, mille tegi Julgeolekunõukogus toimunud arutelul „Olukord Bosnias ja Hertsegoviinas“ Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel Tema Ekstsellents João Vale de Almeida, Euroopa Liidu delegatsiooni juht ÜRO juures,

— võttes arvesse 2015. aasta juulis vastu võetud Bosnia ja Hertsegoviina reformikava aastateks 2015–2018 ning koordineerimismehhanismi, mille Bosnia ja Hertsegoviina ministrite nõukogu ning Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni ning Serblaste Vabariigi valitsused võtsid vastu 23. augustil 2016,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone selle riigi kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0026/2017),

A. arvestades, et EL toetab endiselt Bosnia ja Hertsegoviina ELi perspektiivi ning riigi territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja ühtsust; arvestades, et ELiga integreerumise teel on tehtud edusamme; arvestades, et nõukogu palus komisjonil koostada arvamuse Bosnia ja Hertsegoviina ELi liikmeks astumise avalduse kohta;

B. arvestades, et Euroopa Komisjoni naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste volinik andis 9. detsembril 2016 Sarajevos küsimustiku üle Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimudele;

C. arvestades, et autonoomsed kaubandusmeetmed hakkavad jälle kehtima siis, kui stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut kohandav protokoll on allkirjastatud ja seda ajutiselt kohaldatakse;

D. arvestades, et Bosnia ja Hertsegoviina 2013.–2018. aasta reformikava raames tunnistasid kõigi tasandite ametiasutused kiireloomulist vajadust alustada majanduse taastamise ja kaasajastamise protsessi, et luua uusi töökohti ning edendada jätkusuutlikku, tõhusat, sotsiaalselt õiglast ja püsivat majanduskasvu; arvestades, et Bosnia ja Hertsegoviina on üles näidanud tahet ja valmisolekut viia ellu täiendavaid sotsiaal-majanduslikke reforme, mis on vajalikud, et vähendada töötuse määra, mis on noorte puhul veel liiga kõrge;

E. arvestades, et sõltumatu, toimiv ja stabiilne kohtusüsteem on tähtis selleks, et tagada õigusriigi põhimõtte järgimine ning liikumine ELiga ühinemise poole;

F. arvestades, et lepitusprotsessi jätkusuutlikkuse osas on endiselt probleeme; arvestades, et ELiga ühinemise protsess hõlbustab edasist lepitust;

G. arvestades, et Bosnia ja Hertsegoviina ei ole ikka veel ellu viinud Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid *Sejdić-Finci, Zornići* ja *Pilavi* kohtuasjades;

H. arvestades, et korruptsioon on jätkuvalt laialt levinud ja seda ka kõige kõrgemal tasandil;

I. arvestades, et Bosnias ja Hertsegoviinas on endiselt 74 000 riigisisest põgenikku ning naaberriikides, kogu Euroopas ja maailmas on märkimisväärne hulk Bosniast ja Hertsegoviinast pärit pagulasi ning teadmata kadunud on 6 808 isikut;

J. arvestades, et haridus on salliva ja kaasava ühiskonna loomisel ja toetamisel ning riigis kultuurilise, usulise ja etnilise mõistmise edendamisel väga tähtis;

K. arvestades, et Bosnia ja Hertsegoviina on piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsioonile (Espoo, 1991) allakirjutanud riik;

([1]) S/2016/911.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

L. arvestades, et (potentsiaalseid) kandidaatriike hinnatakse nende saavutuste põhjal ning ühinemise ajakava määrab vajalike reformide kiirus ja kvaliteet;

1. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu kaalub Bosnia ja Hertsegoviina ELi liikmeks astumise avaldust ja et riigile on esitatud küsimustik, ning ootab huviga komisjoni arvamust avalduse vastuvõetavuse kohta; palub Bosnia ja Hertsegoviina kõigi tasandite pädevatel ametiasutustel aktiivselt sellele protsessile pühenduda ning teha koostööd ja koordineerida osalemist komisjoni arvamuse koostamise protsessis, andes komisjoni küsimustele ühised ja sidusad vastused; juhib tähelepanu asjaolule, et see tõendaks ka riigi toimivust; kordab, et ELiga ühinemise protsess on olemuselt kaasav ja hõlmab kõiki sidusrühmi;

2. hindab ja peab kiiduväärseks kolmepoolse presidentuuri olulist rolli, et luua stiimuleid kõigi tasandite teistele institutsioonilistele osalejatele teha jõupingutusi selleks, et täita oma ülesandeid riigi lähendamisel ELile;

3. väljendab heameelt 2015.–2018. aasta reformikava rakendamise edusammude üle ning riigi soovi üle viia ellu täiendavaid institutsioonilisi ja sotsiaal-majanduslikke reforme; tuletab meelde, et ELi uus lähenemisviis Bosniale ja Hertsegoviinale tuleneb riigi raskest sotsiaal-majanduslikust olukorrast ning suurenevast rahulolematusest kodanike hulgas; nendib, et olukord on nüüdseks mõnevõrra paranenud, kuid rõhutab, et riigis tõeliste muudatuste tegemiseks ning kõikide Bosnia ja Hertsegoviina kodanike elujärje märgatavaks parandamiseks on vaja reformikava vastavalt tegevuskavale ühtlaselt ja tulemuslikult ellu viia;

4. nõuab reformide hoo säilitamist, et muuta Bosnia ja Hertsegoviina täielikult tõhusaks, kaasavaks ja toimivaks riigiks, mis rajaneb õigusriigi põhimõttel ning tagab kõigi põhiseaduslike rahvusrühmade ja kodanike võrdsuse ja demokraatliku esindatuse; peab kahetsusväärseks, et ühiseid pingutusi reformide nimel kahjustavad sageli etnilised ja poliitilised lõhed, mida põhjustavad sügavalt juurdunud killustavad suundumused, mis takistavad normaalset demokraatlikku arengut, ning avaliku halduse jätkuv politiseerimine; rõhutab samuti, et Bosnia ja Hertsegoviina saab edukaks ELi kandidaatriigiks alles siis, kui vajalikud institutsioonilised tingimused on täidetud; palub tungivalt kõigil poliitilistel liidritel vajalike muutuste, sh valimisseaduse reformi elluviimisele kaasa aidata, võttes ühtlasi arvesse oma varasemates resolutsioonides väljendatud põhimõtteid, sh föderalismi, detsentraliseerimise ja seadusliku esindatuse põhimõtteid, et tagada kõigile kodanikele võimalus kandideerida, olla valitud ja toimida kõigil poliitilistel tasanditel võrdsetel alustel; peab hädavajalikuks säilitada konsensus ELiga integreerumise küsimuses ning teha ühiseid jõupingutusi õigusriigi valdkonnas, muu hulgas võidelda korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu ning reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust; toonitab samuti vajadust pöörata jätkuvalt ja tulemuslikult tähelepanu sotsiaalsetele ja majanduslikele reformidele, mis peaksid jääma prioriteediks;

5. väljendab heameelt kokkuleppe üle luua ELi küsimuste koordineerimismehhanism, eesmärgiga suurendada ühinemisprotsessi toimivust ja tõhusust, muu hulgas ELi finantsabi valdkonnas, ning võimaldada paremat suhtlust ELiga; nõuab kokkuleppe kiiret rakendamist; palub lisaks tagada tulemuslik koostöö ja teabevahetus kõigi valitsemistasandite vahel ja ELiga, et hõlbustada liidu õigustiku ühtlustamist ja rakendamist, ning anda komisjoni küsimustele kogu arvamuse koostamise protsessi jooksul rahuldavad vastused; peab vastuvõetamatuks, et Euroopa Komisjoni otsest teavitamist käsitlevate sätete vastuvõtmisega püüab Serblaste Vabariigi valitsus luua paralleelseid suhtluskanaleid; nõuab Euroopa integratsiooni direktoraadi rolli ja volituste suurendamist, et direktoraat saaks täielikult täita oma koordineerivat rolli stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu rakendamisel ja ühinemisprotsessis laiemalt;

6. väljendab rahulolu alates 1. veebruarist 2017 ajutiselt kohaldatava stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut kohandava protokolli allkirjastamise üle, millega taaskehtestatakse automaatselt autonoomsed kaubandusmeetmed, mis peatati alates 1. jaanuarist 2016; ootab protokolli kiiret ja sujuvat ratifitseerimist;

7. peab kahetsusväärseks, et parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee kodukorda ei ole ikka veel vastu võetud püüete tõttu sätestada parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee kodukorras etniline blokeerimine, mille tagajärjel on Bosnia ja Hertsegoviina endiselt ainus kandidaatriik, kus sellist asutust ei ole võimalik nõuetekohaselt asutada; nõuab, et Bosnia ja Hertsegoviina parlamendi eesistuvad üksused leiaksid viivitamata lahenduse, et täita ELi institutsioonilise ja õigusraamistiku nõuded ja tagada ühinemisprotsessi sisuline parlamentaarne järelevalve; tuletab meelde, et stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping nõuab kodukorra vastuvõtmist ning selle tegemata jätmine tähendab stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu täitmise otsest rikkumist;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

8. väljendab heameelt seoses mõningate parandustega valimisi käsitlevates õigusaktides vastavalt OSCE-ODIHRi soovitustele; märgib, et 2. oktoobril 2016 toimunud kohalikud valimised viidi üldiselt läbi nõuetekohaselt; peab kahetsusväärseks, et pärast kuut aastat ei saa Mostari kodanikud endiselt teostada oma demokraatlikku õigust valida kohalikke esindajaid, sest poliitiliste juhtide vahel on jätkuvad erimeelsused; nõuab põhiseaduskohtu Mostarit käsitleva otsuse kiiret elluviimist, muutes valimisseadust ja Mostari linna statuuti; mõistab teravalt hukka vastuvõetamatu valimisametnike vastase vägivalla Stolacis, ning palub pädevatel asutustel õigusriigi põhimõtet järgides olukord lahendada, sealhulgas uurida kõiki vägivallajuhtumeid ja valimisrikkumisi ning võtta nende toimepanijad vastutusele; võtab teadmiseks Stolacis toimunud valimiste tühistamise Bosnia ja Hertsegoviina keskvalimiskomisjoni poolt ja nõuab, et kordusvalimised tuleb läbi viia vastavalt demokraatlikele standarditele, rahumeelselt ja sallivuse õhkkonnas;

9. peab kahetsusväärseks, et poliitiline lubadus võidelda korruptsiooni vastu ei ole andnud selgeid tulemusi; rõhutab, et kõrgetasemeliste juhtumite osas pole saavutatud mingeid tulemusi ning et õigus- ja institutsiooniline raamistik süsteemse korruptsiooniga võitlemiseks, näiteks erakondade rahastamisel, riigihangetes, huvide konfliktide korral ja vara deklareerimisel, on nõrk ja ebapiisav; võtab teadmiseks valitsuse eri tasanditel tehtud edusammud korruptsioonivastaste kavade vastuvõtmisel ja korruptsiooni ennetamise organite loomisel ning nõuab nende otsuste järjekindlat ja kiiret elluviimist; märgib murelikult, et killustatus ja nõrk ametitevaheline koostöö pärsib korruptsioonivastaste meetmete tulemuslikkust; nõuab politseis ja kohtuasutustes suuremat ametialast spetsialiseerumist asjakohaste koordineerimiskanalite abil; rõhutab vajadust saavutada tulemusi erakondade ja valimiskampaaniate rahastamise kontrollimisel, töötada välja läbipaistvad töölevõtmismenetlused avalikus sektoris laiemalt ning kaotada korruptsioon riigihangete tsüklis;

10. rõhutab, et 2013. aasta rahvaloenduse tulemused on tähtis alus komisjoni küsimustikule rahuldava vastuse andmiseks ja üliolulised tõhusaks sotsiaal-majanduslikuks planeerimistegevuseks; avaldab heameelt rahvusvahelise vaatlusoperatsiooni läbiviidud lõpphindamise üle, milles järeldati, et tervikuna viidi Bosnia ja Hertsegoviina rahvaloendus läbi rahvusvaheliste standardite kohaselt; peab kahetsusväärseks, et Serblaste Vabariik keeldus tunnistamast rahvaloenduse tulemuste seaduslikkust ja et Serblaste Vabariigi ametivõimud avaldasid omaenda tulemused, mis erinesid Bosnia ja Hertsegoviina statistikaameti kinnitatud tulemustest; nõuab, et Serblaste Vabariigi ametivõimud kaaluksid oma lähenemisviisi muutmist; palub, et Bosnia ja Hertsegoviina statistikaametid saavutaksid selles üliolulises valdkonnas märkimisväärset edu ja viiksid oma statistika ja metoodika kooskõlla Eurostati standarditega;

11. tuletab meelde, et professionaalne, tulemuslik ja tulemustest lähtuv avalik haldus on integratsiooniprotsessi nurgakivi iga riigi jaoks, kes soovib saada ELi liikmeks; väljendab muret avaliku halduse killustatuse ja politiseerituse pärast, mis takistab institutsioonilisi ja õigusreforme ning muudab avalike teenuste osutamise kodanikele keerukaks ja kalliks; nõuab kiiresti ühtlustatud lähenemisviisi poliitika arengule ja koordineerimisele kõigi valitsustasandite vahel, avaliku halduse ja avaliku sektori depolitiseerimist, paremat keskpika perspektiivi planeerimist ja selget strateegiat avaliku sektori finantsjuhtimise kohta;

12. väljendab muret selle pärast, et riik on jätkuvalt killustunud nelja erineva õigussüsteemi vahel; rõhutab vajadust kiiresti kõrvaldada kõik allesjäänud puudused kohtusüsteemis, tugevdada kohtuasutuste tõhusust ja sõltumatust, sh kohtusüsteemi depolitiseerimise abil, ning võidelda korruptsiooni vastu kohtusüsteemis ja rakendada asjakohaseid menetlusi kohtuotsuste täideviimiseks; nõuab, et kiiresti võetaks vastu tegevuskava 2014.–2018. aasta justiitssektori reformi elluviimiseks; nõuab lastekaitset käsitlevate seaduste täielikku rakendamist ja õiguskaitse tulemuslikku kättesaadavust lastele; väljendab heameelt tasuta õigusabi riigi tasandil käsitleva seaduse vastuvõtmise üle, selle üle, et kõrgem kohtu- ja prokuratuurinõukogu koostas suunised huvide konfliktide vältimise kohta ning usaldusväärsuse tagamise kavade ja distsiplinaarmeetmete koostamise üle;

13. nõuab kohtusüsteemi üleüldist tõhustamist, läbipaistvuse ja objektiivsuse suurendamist uute kohtunike ja prokuröride valimise protsessis ning aruandluse ja usaldusväärsusega seotud mehhanismide tugevdamist kohtusüsteemis; rõhutab vajadust tugevdada huvide konfliktide ennetusmehhanisme ning luua kohtusüsteemis finantsaruannete ja vara deklareerimise läbipaistvusmehhanismid; märgib õigusalase struktureeritud dialoogi olulist rolli Bosnia ja Hertsegoviina kohtusüsteemi puuduste käsitlemisel; nõuab seadusandlikku lahendust, mis võimaldaks jälgida kohtuasjade käsitlemise tõhusust kogu Bosnia ja Hertsegoviina territooriumil;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

14. peab kahetsusväärseks, et suurt hulka põhiseaduskohtu otsuseid ei rakendata, sh otsust, mis puudutab Mostari elanike demokraatlikku põhiõigust hääletada kohalikel valimistel; nõuab kõigi nende otsuste kiiret rakendamist; rõhutab eelkõige põhiseaduskohtu otsust Serblaste Vabariigi päeva kohta, mis vaidlustati 25. septembril 2016 toimunud rahvahääletusel; peab seda Daytoni rahuleppe tõsiseks rikkumiseks ning rünnakuks kohtusüsteemi ja õigusriigi põhimõtte vastu; rõhutab vajadust dialoogi, mitte ühepoolsete algatuste järele; rõhutab, et natsionalistlik ja populistlik retoorika ja tegevus on arengu tõsised takistajad ning et õigusriigi põhimõtte ja riigi põhiseadusliku raamistiku austamine on äärmiselt olulised selleks, et liikuda edasi ELiga integreerumise teel ning säilitada rahu ja stabiilsus Bosnias ja Hertsegoviinas;

15. mõistab teravalt hukka Serblaste Vabariigis endiselt kehtiva korrakaitseseaduse, mis õõnestab demokraatlikke põhivabadusi, nagu kogunemis-, ühinemis- ja meediavabadus, ning Serblaste Vabariigis kehtiva surmanuhtluse; nõuab teabevabaduse seaduse täielikku rakendamist; nõuab, et ametiasutused rakendaksid kiiresti Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsiooni lisaprotokolli, mis käsitleb arvutisüsteemide abil toimepandud rassistliku ja ksenofoobse iseloomuga tegude eest vastutusele võtmist;

16. nõuab, et kõigi osapoolte liidrid hoiduksid erimeelsusi tekitavast, natsionalistlikust ja separatistlikust retoorikast, mis lõhestab ühiskonda, ning tegevusest, mis kahjustab riigi ühtekuuluvust, suveräänsust ja terviklust; nõuab, et selle asemel tegeletaks tõsiselt reformidega, mis parandavad kõigi Bosnia ja Hertsegoviina kodanike sotsiaal-majanduslikku olukorda, loovad demokraatliku, kaasava ja toimiva riigi ning lähendavad riiki ELile;

17. rõhutab, et väga tähtis on konstitutsioonikohtu hiljutine otsus põhiseadusliku staatuse põhimõtte ja riigi kolme põhiseadusliku rahvusrühma võrdse õiguse kohta valida endale seaduslikud poliitilised esindajad seadusliku ja proportsionaalse esindatuse alusel Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni parlamendi rahvakojas;

18. märgib, et koostöö sõjakuritegusid puudutavates kohtuasjades endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga on olnud rahuldav, ning soovitab teha sõjakuritegude juhtumite käsitlemisel rohkem piirkondlikku koostööd; peab murettekitavaks, et sõjakuritegude menetlemisel kohaldatakse erinevaid õigusstandardeid; väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida tehakse kuhjunud riigisiseste sõjakuritegude juhtumite menetlemiseks, ning selle üle, et seksuaalvägivalda hõlmavate sõjakuritegude kohtusse andmisel on saavutatud mõningat täiendavat edu; väljendab heameelt ELi delegatsiooni ning Bosnia ja Hertsegoviina rahandus- ja riigikassaministeeriumi vahel sõlmitud kokkuleppe üle rahastada Bosnia ja Hertsegoviina prokuratuuride ja kohtute tegevust sõjakuritegude menetlemisel;

19. mõistab teravalt hukka Serblaste Vabariigi rahvusassamblee 2016. aasta oktoobri otsuse avaldada tunnustust Serblaste Vabariigi endistele juhtidele, kes on sõjakuritegudes süüdi mõistetud; nõuab viivitamatut austust sõjakuritegude ohvrite vastu ja lepituse otsimist; tuletab kõigile Bosnia ja Hertsegoviina poliitilistele juhtidele ja institutsioonidele meelde, et tõe ja leppimise huvides on neil kohustus hinnata objektiivselt sõjaaegseid sündmusi ning vältida kohtusüsteemi väärkasutamist poliitilistel eesmärkidel;

20. tunnustab edusamme seksuaalvägivalda hõlmavate sõjakuritegude kohtusse andmisel ning nõuab, et pädevad asutused suurendaksid õiguskaitse kättesaadavust seksuaalvägivalla ohvritele, võimaldades muu hulgas tasuta õigusabi, parandades psühholoogilisi ja tervishoiuteenuseid, samuti paremaid hüvitis- ja järelmeetmeid; nõuab tagatisi, et nende ohvrite õigusi kahju heastamisele tunnustataks järjepideval viisil;

21. märgib mõningaid edusamme seoses pagulaste ja Bosnia sõja tõttu ümber asustatud riigisiseste põgenike omandi tagastamise, valdusõiguste taastamise ning eluasemete taastamisega; nõuab, et pädevad ametiasutused hõlbustaksid nende püsivat tagasipöördumist, juurdepääsu tervishoiule, tööhõivele, sotsiaalkaitsele ja haridusele, ning pööraksid rohkem tähelepanu hüvitise maksmisele vara eest, mida ei saa tagastada;

22. väljendab muret sõja tõttu kaduma läinud isikute jätkuvalt suure arvu pärast; kutsub pädevaid ametiasutusi üles tegelema jõulisemalt nende saatuse väljaselgitamisega, sealhulgas tihendades koostööd föderatsiooni mõlema haldusüksuse vahel; rõhutab, et selle probleemi lahendamine on piirkonna lepitamise ja stabiilsuse huvides ülimalt tähtis;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

23. väljendab muret Bosnia ja Hertsegoviina tervishoiusüsteemi pärast, mis on riigis üks kõige enam korruptsiooni all kannatavatest valdkondadest; kutsub järelevalveasutusi üles tagama diskrimineerimisvaba juurdepääsu arstiabile;

24. märgib mõningaid edusamme võitluses organiseeritud kuritegevuse vastu; väljendab siiski muret selle pärast, et puudub järjepidev lähenemisviis võitlusele organiseeritud kuritegevuse vastu, sest eri tasandite erinevad õiguskaitseasutused on koostanud arvukaid tegevuskavasid; rõhutab vajadust veelgi tugevdada asutustevahelise koostöö raamistikku; väljendab heameelt ühiste uurimiste üle, kuid nõuab koordineeritumaid operatsioone ja paremat teabevahetust; nõuab õiguskaitseorganite võimekuse suurendamist, muu hulgas terrorismivastase võitluse valdkonnas; kutsub pädevaid asutusi üles võtma meetmeid terrorismi rahastamise ja rahapesu vastu ning suurendama suutlikkust finantsuurimiste läbiviimisel; väljendab heameelt, et Europoliga allkirjastati operatiiv- ja strateegilise koostöö kokkulepe, mille eesmärk on võidelda piiriülese kuritegevuse vastu, muu hulgas teabevahetuse ja operatiivtegevuse ühise kavandamise abil; toetab ka koostöölepingu sõlmimist Eurojustiga;

25. rõhutab vajadust parandada võitlust inimkaubanduse vastu; palub föderatsioonil teha kriminaalkoodeksis kiiresti muudatused, millega keelustatakse iga liiki inimkaubandus, mille ohvritest 80 % on naised ja tüdrukud;

26. nõuab rändeandmete kogumis-, jagamis- ja analüüsimehhanismide tugevdamist, sest statistika näitab, et Bosniasse ja Hertsegoviinasse tuleb aina rohkem inimesi suurenenud ränderiskiga riikidest; palub pädevatel asutustel kohelda kõiki varjupaika taotlevaid või riigi territooriumit läbivaid pagulasi ja rändajaid kooskõlas rahvusvahelise ja ELi õigusega ning arendada edasi reguleerivat raamistikku rände ja varjupaiga valdkonnas, et parandada institutsioonidevahelist kooskõlastamist ning suurendada vajalikku suutlikkust; palub komisjonil jätkata kõigi Lääne-Balkani riikidega koostööd rändeküsimustes, et tagada Euroopa ja rahvusvaheliste normide ja standardite järgimine;

27. nendib, et riigi poliitiline lõhestatus koos (eelkõige noorte) sotsiaal-majandusliku olukorra halvenemisega suurendab äärmusluse leviku ohtu; nõuab kiiremas korras jõupingutuste suurendamist võitluses radikaliseerumise vastu ning täiendavaid meetmeid, et tuvastada, ennetada ja takistada välisvõitlejate voogu ning radikaliseerimise toetamiseks mõeldud varjatud rahakanaleid, muu hulgas tihedas koostöös ELi liikmesriikide ja piirkonna riikide asjassepuutuvate teenistuste vahel, samuti asjakohaste õigusaktide jõustamise abil; nõuab paremat koordineerimist julgeoleku- ja luureteenistuste ning politsei vahel; nõuab tugevamaid meetmeid ja rangemaid karistusi sotsiaalmeedia kaudu vaenu õhutamise ja ekstremistlike ideoloogiate levitamise juhtumite puhul; nõuab deradikaliseerimise ja noorte radikaliseerumise ennetamise programmide kiiremat kasutuselevõttu koostöös kodanikuühiskonnaga, pakkudes terviklikku inimõigustealast haridust, mis aitab lahti seletada radikaliseerumise narratiive ning suurendada laste ja noorte sotsiaalset ühtekuuluvust; ergutab seoses sellega noori rohkem osalema demokraatlikus poliitilises protsessis; nõuab tungivalt, et pädevad asutused võitleksid usuäärmusluse vastu; märgib murega, et radikaliseerunud kogukondi leidub kogu riigis ning rõhutab, kui oluline roll on seoses sellega usujuhtidel, õpetajatel ja haridussüsteemil tervikuna; rõhutab vajadust tagada vahendid isikute taasintegreerimiseks ja rehabiliteerimiseks ühiskonda ning ajakohastada ja tugevdada deradikaliseerumise abivahendeid;

28. märgib julgeoleku ja kaitse parlamentaarse ühiskomisjoni aktiivset rolli demokraatliku kontrolli tagamisel Bosnia ja Hertsegoviina relvajõudude üle; märgib murega, et elanikkonnal on suuri ebaseaduslikke relva- ja laskemoonavarusid, ning nõuab nende relvade täielikku hävitamist; väljendab samuti muret nõuetele mittevastavalt ladustatud suurte laskemoona- ja relvavarude pärast relvajõudude vastutusalas; rõhutab ebaseadusliku relvakaubanduse vastase võitluse tähtsust ning nõuab ELi ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise koostöö tugevdamist selles vallas; soovitab tungivalt terviklikku lähenemisviisi, et lahendada probleemid riigi puhastamisel miinidest aastaks 2019;

29. peab hädavajalikuks suurendada üldsuse osalemist otsuste tegemisel ning kaasata kodanikud – sealhulgas noored – paremini ELiga ühinemise protsessi; kordab oma nõudmisi, et kõigil valitsustasanditel rakendataks läbipaistvaid ja kaasavaid kodanikuühiskonnaga konsulteerimise mehhanisme ning kehtestataks läbipaistvad ja mittediskrimineerivad menetlused avalike vahendite eraldamiseks kodanikuühiskonna organisatsioonidele; märgib, et kodanikuühiskond on killustunud ning institutsiooniliselt ja rahaliselt nõrk, mis avaldab mõju selle jätkusuutlikkusele ja sõltumatusele; nõuab täiendavat ELi toetust, paremaid koostöömehhanisme valitsuse ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel, muu hulgas strateegilise

koostöö raamistiku väljaarendamist, ja kodanikuühiskonna organisatsioonide konkreetsemat kaasamist ELiga ühinemise protsessi; mõistab hukka korduvad laimukampaaniad ja vägivaldsed rünnakud kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajate ja inimõiguste kaitsjate vastu;

30. rõhutab vajadust parandada märkimisväärselt inimõiguste järgimist puudutavaid strateegilisi, õiguslikke, institutsionaalseid ja poliitilisi raamistikke; nõuab, et võetaks vastu üleriigiline inimõiguste ja mittediskrimineerimise strateegia ja lisameetmed, et tagada Bosnia ja Hertsegoviina poolt allkirjastatud ja ratifitseeritud rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktide tõhus rakendamine; nõuab, et kiiresti võetaks vastu Bosnia ja Hertsegoviina ombudsmani ametikoha reformi seadus; nõuab, et selle vastuvõtmisel järgitaks rahvusvahelise koordineerimiskomisjoni ja Veneetsia komisjoni soovitusi; väljendab muret, et ombudsmani büroo ei toimi nõuetekohaselt peamiselt piisavate inimressursside puudumise ja tõsiste rahaliste piirangute tõttu; palub Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni ja Serblaste Vabariigi tasandi ametiasutustel aidata kaasa inimõiguste ombudsmani tööle;

31. väljendab muret, et puuetega inimesi diskrimineeritakse jätkuvalt tööhõive, hariduse ja tervishoiuteenuste kättesaadavuse valdkonnas; nõuab, et võetaks vastu ühtne riiklik tegevuskava puuetega inimeste õiguste kohta; nõuab tervikliku ja integreeritud strateegia väljaarendamist romade kogukonna sotsiaalseks kaasamiseks ja paremaks esindatuseks; nõuab sotsiaalabi paremat suunamist, et jõuda kõige haavatavamate elanikeni; väljendab heameelt asjaolu üle, et mõned valitsused ja parlamendid on hakanud arutama LGBTI-inimeste õigusi ning koostama konkreetseid meetmeid nende kaitsmiseks; nõuab LGBTI-kogukondade turvalisuse ja kogunemisõiguse tagamist; väljendab heameelt Bosnia ja Hertsegoviina diskrimineerimisvastase seaduse muudatuste üle, millega diskrimineerimise aluste loetellu lisati vanus, puue, seksuaalne sättumus ja sooline identiteet; nõuab selle seaduse nõuetekohast jõustamist; peab kiiduväärseks vihakuritegude keelu kaasamist Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni kriminaalkoodeksi muudatustesse; soovitab lisada politseiametnike, prokuröride ja kohtunike õppekavadesse ja koolitusprogrammidesse vihakuritegusid käsitlevad kursused ning nõuab paremat politsei- ja kohtuasutuste koostööd vihakuritegudega seotud juhtumite menetlemisel; nõuab veelkord, et tunnistataks kehtetuks Serblaste Vabariigi põhiseaduses kehtiv surmanuhtlust käsitlev säte;

32. nõuab täiendavaid jõupingutusi lastekaitsesüsteemide tugevdamiseks, et ennetada lastevastast vägivalda, laste kuritarvitamist, ärakasutamist ja hooletust laste suhtes ning nende probleemidega tegeleda; soovitab eraldada rohkem vahendeid ennetusele ning kogukondade ja valitsuse tegevuse kooskõlastamisele lastekaitse valdkonnas; nõuab Bosnia ja Hertsegoviina lapsi käsitleva tegevuskava (2015–2018) elluviimist;

33. märgib, et rahvusvähemuste kaitse õigusraamistik on enamjaolt kehtestatud ja kooskõlas Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooniga; väljendab heameelt selle üle, et taas on alustanud tegevust Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni rahvusvähemuste nõukogu; peab murettekitavaks, et kuna riigi ja haldusüksuste vahel ei ole endiselt piisavalt kooskõlastamist, ei rakendata olemasolevaid seadusi ja riigi tasandi rahvusvähemuste strateegilist platvormi ei ole veel vastu võetud; peab kahetsusväärseks, et rahvusvähemused on poliitilistes ja avalikes aruteludes ning meedias jätkuvalt alaesindatud;

34. nõuab täiendavaid jõupingutusi, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja suurendada naiste osalemist poliitilises ja avalikus elus ja tööhõives, parandada nende sotsiaal-majanduslikku olukorda ning tugevdada naiste õigusi üldiselt; märgib, et naiste ja meeste võrdõiguslikkust tagavad õigusnormid on enamjaolt kehtestatud, kuid nende rakendamine ei ole endiselt tulemuslik; märgib murega, et tööhõives esineb veel raseduse ja sünnitusega seotud diskrimineerimist ning et haldusüksustel ja kantonitel ei ole ühtlustatud õigusakte rasedus- ja sünnituspuhkuse ega lapsehoolduspuhkuse vallas; rõhutab lisaks, et olemasolevaid aktiivseid tööturumeetmeid, mis on mõeldud pikaajaliselt töötute ja haavatavate rühmade, näiteks puuetega inimeste tööhõive toetamiseks, ei rakendata tõhusalt; rõhutab, et tähtis on suurendada tütarlaste ja eriti roma kogukonna tütarlaste põhi- ja keskkooli lõpetamise määra;

35. rõhutab, et tähtis on tõhusalt rakendada soopõhise vägivalla ennetamist ja selle eest pakutavat kaitset käsitlevaid õigusakte kooskõlas koduvägivalla ennetamist ja selle eest kaitsmist käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonidega, mille Bosnia ja Hertsegoviina on allkirjastanud ja ratifitseerinud; väljendab rahulolu pädevate asutuste võetud kohustusega rakendada Euroopa Nõukogu Istanbuli konventsiooni naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise kohta; nõuab õigusaktide ja avaliku poliitika ühtlustamist selle konventsiooniga; nõuab, et vägivalla üle elanud naisi teavitataks võimalikest toetuse ja abi vormidest ning rajataks kriisikeskused vägistamise või muus vormis aset leidnud

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

seksuaalvägivalla ohvritele; väljendab muret selle pärast, et soopõhise vägivalla juhtumeid ei dokumenteerita süstemaatiliselt;

36. taunib asjaolu, et Bosnia ja Hertsegoviina rikub endiselt Euroopa inimõiguste konventsiooni, kuna ei rakenda Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid *Sejdić-Finci*, *Zornići* ja *Pilavi* kohtuasjades; nõuab kindlalt ja kiiremas korras selles küsimuses edusamme, et parandada riigi ELiga ühinemise väljavaateid; rõhutab, et nende otsuste rakendamine aitaks kaasa toimiva demokraatliku ja toimiva ühiskonna loomisele, kus on tagatud võrdsed õigused kõigi jaoks; kordab, et nende otsuste rakendamata jätmine teeb võimalikuks Bosnia ja Hertsegoviina kodanike ilmse diskrimineerimise ning ei sobi kokku ELi väärtustega;

37. väljendab muret ajakirjanikele avaldatava poliitilise surve ja nende ähvardamise juhtumite pärast, mis hõlmavad füüsilisi ja verbaalseid rünnakuid, muu hulgas kõrgete või endiste ametnike poolt, ning samuti meedia omandisuhete läbipaistmatuse pärast; väljendab ühtlasi muret laimuvastaste tsiviilkaebuste kasutamise pärast kriitiliste meediaväljaannete ja ajakirjanike vastu; rõhutab vajadust uurida rünnakuid ajakirjanike vastu ning tagada asjakohased kohtulikud järelmeetmed; kutsub ametivõime üles mõistma ühemõtteliselt hukka igasugused ajakirjanike ja meediaväljaannete vastu suunatud rünnakud ning tagama selliste juhtumite põhjaliku uurimise ja vastutavate isikute kohtu ette toomise; nõuab täiendavaid meetmeid, et oleks tagatud sõnavabaduse ja ajakirjandusvabaduse täielik austamine ning teabe kättesaadavus nii võrgukeskkonnas kui ka väljaspool; palub Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimudel võtta kiireloomulisi meetmeid, et päästa avalik-õiguslik meedia kokkuvarisemisest; palub pädevatel asutustel tagada kolme avalik-õigusliku ringhäälingu sõltumatus ja rahaline stabiilsus, samuti sideameti poliitiline, tegevuslik ja rahaline sõltumatus ja läbipaistvus; palub pädevatel asutustel tagada meedia mitmekesisus ja saadete edastamine kõigis Bosnia ja Hertsegoviina ametlikes keeltes; nõuab digitaalringhäälingule ülemineku lõpuleviimist ja lairibastrateegia koostamist;

38. väljendab endiselt muret haridussüsteemi jätkuva killustatuse, segregatsiooni, ebatõhususe ja keerukuse pärast; nõuab, et kogu riigis võetaks vastu ühine põhiõppekava, mis suurendaks riigi ühtekuuluvust; nõuab paremat koordineerimist hariduse juhtimise eri tasandite vahel, et edendada kaasavat ja mittediskrimineerivat haridussüsteemi ning soodustada kultuurilist, usulist ja etnilist koostööd; kutsub ametivõime üles edendama sallivuse, dialoogi ja kultuuridevahelise mõistmise põhimõtteid erinevate etniliste rühmade vahel; nõuab konkreetsete meetmete võtmist haridussüsteemi tõhususe parandamiseks ja segregatsiooni kaotamiseks, tagades võrdsed haridusvõimalused kõigis Bosnia ja Hertsegoviina ametlikes keeltes; väljendab jätkuvalt muret haridussüsteemist varakult lahkunud noorte suure osakaalu pärast ja romadest õpilaste püsivalt kõrge koolist väljalangemise määra pärast; peab kahetsusväärseks, et edusammud „kaks kooli ühe katuse all“ ja monoetniliste koolide küsimuste ning muude koolides esinevate segregatsiooni ja diskrimineerimise vormide käsitlemisel ja lahendamisel on olnud aeglased;

39. väljendab heameelt meetmete üle, millega reformikava raames ajakohastatakse tööõigust, parandatakse ärikeskkonda ja käsitletakse finantssektori nõrkusi; peab positiivseks ka registreeritud tööhõive määra suurenemist ja majanduspoliitika koordineerimise tugevdamiseks võetud meetmeid; väljendab heameelt kolmeaastase laiendatud rahastamisvahendi programmi üle, milles IMFiga kokku lepiti ja mis peaks aitama parandada ärikliimat, vähendama valitsuse suurust ja kaitsma finantssektorit; peab jätkuvalt kahetsusväärseks ühtse majanduspiirkonna puudumist, mis kahjustab ärikeskkonda ja VKEsid ning vähendab välismaised otseinvesteeringuid; nõuab, et need küsimused lahendataks tööstust ja VKEsid käsitleva ühtlustatud ja koordineeritud riikliku poliitikaga; nõuab, et pädevad asutused koostaksid viivitamata koordineeritud meetmed, et tugevdada õigusriiki, lihtsustada lepingute jõustamise menetlusi ja võidelda majanduses esineva korruptsiooni vastu;

40. väljendab heameelt, et töötus on mõnevõrra vähenenud; väljendab siiski muret, et töötus on jätkuvalt suures osas struktuurne probleem ning noorte töötuse määr on endiselt kõrge, mis põhjustab väga suurt ajude väljavoolu; ergutab Bosniat ja Hertsegoviinat aktiivselt osalema piirkonna noorte jaoks loodud erinevates programmides, näiteks Lääne-Balkani riikide noortele suunatud positiivses tegevuskavas või piirkondlikus noorte koostööametis (RYCO); palub pädevatel asutustel tugevdada kehtivaid õigusakte ja kehtestada aktiivsed tööturumeetmed, mille sihtrühmaks on eelkõige noored, naised, haavatavamad rühmad, sh romad, ja pikaajalised töötud ning millega tugevdatakse tööturuasutuste suutlikkust;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

41. peab kahetsusväärseks, et mõlema haldusüksuse tööseadused võeti vastu kiirmenetlusega, pidamata nõuetekohast dialoogi tööturu osapooltega; märgib, et töötajate ja ametiühingute õigused on ikka veel piiratud, ja rõhutab nende tugevdamise ja ühtlustamise vajadust terves riigis; tuletab meelde, et Bosnia ja Hertsegoviina on allkirjastanud mitu Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni, milles muu hulgas tunnustatakse sotsiaalse dialoogi põhimõtteid ja tööturu osapooltega koostöö tegemise tähtsust; rõhutab, et tähtis on jätkata tervishoidu ja ohutust käsitlevate õigusaktide täiustamist ja ühtlustamist kogu riigis; samuti rõhutab vajadust reformida ja ühtlustada killustatud sotsiaalkaitsesüsteeme, et edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ning tagada kõige haavatavamate isikute sotsiaalne kaitse;

42. nendib, et on tehtud teatavaid edusamme keskkonnakaitsealaste poliitikavaldkondade ja õigusaktide täiendavas kooskõlastamises; nõuab märkimisväärseid jõupingutusi kehtivate õigusaktide nõuetekohase ja süstemaatilise rakendamise ja jõustamise vallas; rõhutab, et vaja on vastu võtta kogu riiki hõlmav strateegia keskkonnaõiguse lähendamiseks liidu õigustikule, õigusraamistiku täiendamiseks ning haldus- ja seirevõimekuse tugevdamiseks; juhib tähelepanu sellele, et keskkonnateabele juurdepääsu ja avalikkuse osalemist otsustamisprotsessides reguleerivad õigusaktid tuleb kooskõlastada liidu õigustikuga; nõuab looduskaitse valdkonna õigusaktide viivitamatut vastavusse viimist liidu õigustikuga; rõhutab, et hüdroelektrijaamade ja projektide kavandamine ja ehitamine peab järgima rahvusvahelisi ja ELi keskkonnaalaseid õigusakte; nõuab tungivalt, et hüdroenergia projekte ei teostataks kaitsealuses looduskeskkonnas ning et need ei oleks loodusele kahjulikud; rõhutab vajadust kaasata asjakohastesse projektidesse avalikkus ja konsulteerida kodanikuühiskonnaga; väljendab muret asjaolu üle, et Bosanski Brodi naftatöötlemistehase tekitatud ülemäärase piiriülese keskkonnareostuse probleemi lahendamisel ei ole saavutatud edu;

43. rõhutab, et ELi tähtsusega elektri ja gaasi ülekandevõrkude vahelise ühenduse osas kokkulepitud projektid naaberriikidega on seiskunud, sest puudub poliitiline kokkulepe riikliku energiastrateegia kohta; rõhutab sellega seoses, et Euroopa Energiaühenduse sanktsioonide tühistamiseks tuleb vastu võtta kogu riiki hõlmav energiastrateegia ja gaasi käsitlev õigusraamistik kooskõlas kolmanda energiapaketiga; nõuab tungivalt maagaasiseaduse vastuvõtmist, et suurendada energiavarustuskindlust; nõuab tungivalt, et ametiasutused tagaksid kooskõla ELi ja rahvusvaheliste standardite ja poliitiliste eesmärkidega energia ja kliimamuutuste valdkonnas;

44. märgib, et riigis on puudusi taristute osas ja toetab jätkuvaid investeeringuid projektidesse, mis parandavad transpordiühendusi nii Bosnias ja Hertsegoviinas endas kui ka naaberriikidega; ergutab Bosniat ja Hertsegoviinat täielikult osalema ELi ühenduvuse tegevuskava elluviimises; tunnustab kogu riiki hõlmava transpordi raamstrateegia ja tegevuskava (2015–2030) vastuvõtmist 2016. aasta juulis; rõhutab, et see võimaldaks Bosniale ja Hertsegoviinale juurdepääsu ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu antavale rahastamisele (IPA II); kutsub ametivõime üles ühtlustama transpordialast õiguslikku raamistikku asjaomaste ELi õigusaktidega, looma funktsionaalsed transpordiahelad, kõrvaldama kitsaskohad kaubaveokoridoris Vc ning järgima töövõtjate valikul pakkumiseeskirju ja läbipaistvuse põhimõtet, et vältida kuritarvitusi ja korruptsiooni;

45. väljendab heameelt, et Bosnia ja Hertsegoviina etendab jätkuvalt konstruktiivset ja ennetavat rolli kahepoolse ja piirkondliku koostöö edendamisel; nõuab täiendavaid jõupingutusi allesjäänud kahepoolsete küsimuste lahendamiseks, muu hulgas Serbia ja Horvaatiaga piiride mahamärkimisel ning piiriülest reostust puudutavate juhtumite lahendamisel; tunnustab Bosniat ja Hertsegoviinat selle eest, et ta on suurendanud ELi ühisest välis- ja julgeolekupoliitikast lähtuvatest avaldustest ja otsustest juhindumise määra 62 %-lt 77 %-le; väljendab kahetsust Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimude otsuse üle mitte toetada piiravaid meetmeid, mille EL kehtestas Venemaa vastu pärast seda, kui Venemaa annekteeris ebaseaduslikult Krimmi; tuletab Bosniale ja Hertsegoviinale meelde vajadust ühtlustatud välispoliitika järele ning et välispoliitika kooskõlastamine on tähtis osa ELi liikmesusest; peab oluliseks kooskõlastada Bosnia ja Hertsegoviina välispoliitikat ELi välispoliitikaga ning seda, et EL osaleks jätkuvalt aktiivselt Bosnia ja Hertsegoviina julgeoleku ja ohutuse tagamisel; avaldab heameelt operatsiooni Althea jätkumise üle, kuna operatsioon suurendab jätkuvalt Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimude heidutussuutlikkust, kui olukord seda nõuab, keskendudes samas suutlikkuse suurendamisele ja koolitusele; avaldab heameelt ka selle üle, et 2016. aasta novembris pikendas ÜRO Julgeolekunõukogu EUFORi mandaati ühe aasta võrra;

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, Bosnia ja Hertsegoviina presidentuurile, Bosnia ja Hertsegoviina ministrite nõukogule ning Bosnia ja Hertsegoviina parlamentaarsele assambleele, Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni ning Serblaste Vabariigi ja Brčko piirkonna valitsustele ja parlamentidele ning kümne kantoni valitsustele.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0038

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2017. aasta majanduskasvu analüüs

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2017. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2016/2306(INI))

(2018/C 252/14)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikli 121 lõiget 2, artikleid 126 ja 136 ning protokolli nr 12 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta,

— võttes arvesse protokolli nr 1 riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus,

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingut,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ([1]),

— võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1174/2011 euroalal esineva ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks võetavate täitemeetmete kohta ([3]),

— võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1177/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1173/2011 eelarvejärelevalve tõhusa rakendamise kohta euroalal ([6]),

([1]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 12.
([2]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.
([3]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 8.
([4]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 33.
([5]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
([6]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel ([2]),

— võttes arvesse nõukogu 15. jaanuari 2016. aasta järeldusi 2016. aasta majanduskasvu analüüsi kohta,

— võttes arvesse nõukogu 8. märtsi 2016. aasta järeldusi eelarve jätkusuutlikkuse 2015. aasta aruande kohta,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17.–18. märtsi 2016. aasta järeldusi,

— võttes arvesse eurorühma 9. septembri 2016. aasta avaldust kulude jaotamise parandamise ühiste põhimõtete kohta,

— võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2015. aasta aruannet,

— võttes arvesse Euroopa Komisjoni 9. novembri 2016. aasta Euroopa 2016. aasta sügise majandusprognoosi,

— võttes arvesse komisjoni 13. jaanuari 2015. aasta teatist „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine“ (COM(2015)0012),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „2017. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2016)0725),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta soovitust võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2016)0726),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „Euroala positiivse eelarvepoliitika poole“ (COM(2016)0727),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta aruannet „Häiremehhanismi aruanne 2017“ (COM(2016)0728),

— võttes arvesse 2017. aasta Euroopa parlamentaarse nädala raames liikmesriikide parlamentidega peetud arutelu,

— võttes arvesse aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“ (edaspidi „viie juhi aruanne“),

— võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta teatist majandus- ja rahaliidu lõpuleviimiseks võetavate meetmete kohta (COM(2015)0600),

— võttes arvesse oma 24. juuni 2015. aasta resolutsiooni majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamise kohta: ülevaade ja probleemid ([3]),

— võttes arvesse Eurofoundi Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuse 2015. aasta aruannet,

---

([1]) ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.
([2]) ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.
([3]) ELT C 407, 4.11.2016, lk 86.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse G20 juhtide 4.–5. septembril 2016. aastal toimunud Hangzhou tippkohtumisel esitatud kommünikeed,

— võttes arvesse EKP presidendi avaldust 7. oktoobril 2016 toimunud Rahvusvahelise Valuuta- ja Rahanduskomitee 34. kohtumisel,

— võttes arvesse COP 21 kokkulepet, mis võeti vastu Pariisi kliimakonverentsil 12. detsembril 2015,

— võttes arvesse Regioonide Komitee 12. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni „2016. aasta Euroopa poolaasta ja 2017. aasta majanduskasvu analüüs“,

— võttes arvesse 2015.–2016. aasta aruannet Euroopa VKEde kohta,

— võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2016. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL (hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul) rakendamise kohta (COM(2016)0534),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A8-0039/2017),

A. arvestades, et Euroopa Liidu majandus on taastumas ja kasvab mõõdukas tempos, kuigi liikmesriikide lõikes ebaühtlaselt;

B. arvestades, et komisjoni prognooside kohaselt on SKP reaalkasv 2016. aastal ELis 1,8 % ja euroalas 1,7 % ning 2017. aastal vastavalt 1,6 % ja 1,7 % ning valitsemissektori võlg on 2016. aastal ELis 86,0 % ja euroalas 91,6 %; arvestades, et euroala eelarvepuudujääk on 2016. aastal 1,7 % ning 2017. ja 2018. aastal 1,5 %;

C. arvestades, et tarbijate kulutused on praegu majanduskasvu liikumapanev jõud ja see jääb eeldatavalt samamoodi ka 2017. aastal; arvestades, et Euroopa kannatab endiselt olulise investeerimislõhe all, mistõttu investeeringute tase jääb tunduvalt alla kriisieelset taset;

D. arvestades, et tööhõive määr ELis kasvab stabiilselt, ehkki ebaühtlaselt ja ebapiisavas tempos, mistõttu 2016. aastal vähenes töötuse määr euroalas 10,1 %ni, kuid mitte piisavalt, et piirata noorte ja pikaajalist töötust;

E. arvestades, et taastumine tööturgudel ja majanduskasv on liikmesriikide lõikes erinev ja jääb ebakindlaks, ning arvestades, et on vaja edendada ülespoole suunatud ühtlustamist;

F. arvestades, et majanduskasv on suuresti sõltunud ebatraditsioonilisest ja pikas perspektiivis mittejätkusuutlikust rahapoliitikast; arvestades, et see toetab nõudmist lähenemisviisi järele, mis koosneb kolmest osast: majanduskasvu toetavad investeeringud, jätkusuutlikud struktuurireformid ning riigi vastutustundliku rahanduse saavutamine stabiilsuse ja kasvu pakti täieliku ja järjekindla rakendamise abil kõikides liikmesriikides;

G. arvestades, et osal liikmesriikidel on endiselt väga suur era- ja avaliku sektori võlakoorem, mis ületab 60 % stabiilsuse ja kasvu paktis kehtestatud SKP künnisest;

H. arvestades, et komisjoni poolses euroala liikmesriikide 2017. aasta eelarvekavade hindamises leiti, et ükski 2017. aasta eelarvekava ei ole selget vastuolus stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega, kuid paljudel juhtudel eelarvete kohandused ei täida või ei pruugi täita nimetatud paktis esitatud nõudeid;

I. arvestades, et komisjoni poolses euroala liikmesriikide 2017. aasta eelarvekavade hindamises leiti, et ainult üks üheksast liikmesriigist täidab stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

J. arvestades, et ELi liikmesriikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on põlvkondadevahelise õigluse seisukohast muret tekitav küsimus;

K. arvestades, et valitsemissektori võla suurust võivad mõjutada nii tingimuslikud kui ka kaudsed kohustused;

L. arvestades, et osadel liikmesriikidel on väga suur jooksevkonto ülejääk ja Euroopa makromajanduslik tasakaalustamatus on endiselt suur;

M. arvestades, et EL vajab olulisi täiendavaid era- ja avaliku sektori investeerimisalaseid jõupingutusi, eelkõige hariduse, teadusuuringute, IKT ja innovatsiooni vallas, nagu ka uusi töökohti, äriühinguid ja ettevõtteid, et kasutada ära oma majanduskasvu potentsiaali ja kaotada praegune investeerimislõhe, mistõttu investeeringute tase jääb tunduvalt alla kriisieelset taset; arvestades, et see eeldab eelkõige paremat regulatiivset keskkonda;

N. arvestades, et viivislaenude kõrge tase põhjustab mitmetele liikmesriikidele tõsist muret; arvestades, et laenumahu kasv taastub järk-järgult, kuid on endiselt alla kriisieelset taset;

O. arvestades, et ELi ebapiisava ülemaailmse konkurentsivõime parandamiseks ja tema majanduskasvu suurendamiseks on vaja paremini rakendada uusi poliitikavaldkondi, arukaid struktuurireforme liikmesriikides ning kujundada välja ühtne turg;

P. arvestades, et rohkem karistamisele suunatud pankrotimenetlustega majandussüsteemid loovutavad lisaväärtuse ja tööhõive kaudu saadava võimaliku majanduskasvu, mis muudab vajalikuks Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act“ teise võimaluse põhimõtte rakendamise kõikides liikmesriikides;

Q. arvestades, et Euroopa konkurentsivõime sõltub lisaks hindadele, kuludele ja palkadele ka tugevalt innovatsiooni, tehnoloogia ja korraldusliku suutlikkuse alastest hindadega mitteseotud elementidest;

R. arvestades, et hilinenud maksete direktiiv 2011/7/EL koostati eesmärgiga aidata ettevõtteid, kes seisavad era- ja avaliku sektori ettevõtete hilinenud maksete pärast silmitsi kõrgemate kulude või isegi pankrotiga; arvestades, et väline järelhindamine näitas, et rohkem kui pooled kõigi liikmesriikide avaliku sektori asutustest ei pea endiselt kinni seaduses kehtestatud 30 päevasest maksetähtajast; arvestades, et aruandes tehti kindlaks, et kohandamisprogrammides osalevates liikmesriikidel on raskusi direktiivi kohaldamisega juhul, kui olemasolevate arvete maksmist tuleb tasakaalustada kuhjunud võlgade tagasimaksmisega;

1. väljendab heameelt komisjoni 2017. aasta majanduskasvu analüüsi üle, milles kinnitati uuesti nn positiivse kolmnurga (era- ja valiku sektori investeeringud, sotsiaalselt tasakaalustatud struktuurireformid ja vastutustundlik riigi rahandus) strateegiat, ning nõuab selle poliitikameetmete kombinatsiooni paremat rakendamist; nõustub, et majanduskasvuks ja töökohtade loomiseks on vaja kiiremini ellu viia reformid kooskõlas riigipõhiste soovitustega, et toetada majanduse elavdamist; mõistab seepärast hukka riigipõhiste soovituste väga madala rakendamismäära, mis langes 11 %-lt 2012. aastal ainult 4 %-le 2015. aastal; rõhutab, et liikmesriigid peavad suurendama oma jõupingutusi reformide läbiviimiseks, kui nad tahavad saavutada uuesti majanduskasvu ja luua töökohti; toetab komisjoni prioriteeti suurendada töökohtade loomist, majanduskasvu ja investeerimist liidus;

2. märgib praegust liiga suurt sõltuvust Euroopa Keskpanga rahapoliitikast ja võtab teadmiseks, et ainuüksi rahapoliitikast ei piisa majanduskasvu stimuleerimiseks, kui investeeringutest ja jätkusuutlikest struktuurireformidest jääb vajaka;

3. nõustub komisjoniga, et euroala peab hakkama järjest rohkem sõltuma sisenõudlusest; on seisukohal, et tugev sisenõudlus oleks euroala jätkusuutliku majanduskasvu jaoks parem;

4. märgib, et majandus jätkas 2016. aastal mõõdukas tempos kasvamist ja ületas kriisieelse taseme, kuid tagasihoidlikku majanduskasvu tuleb vaadelda erakorralise rahapoliitika seisukohast ning see jääb nõrgaks ja liikmesriikide vahel ebaühtlaseks; võtab murega teadmiseks, et SKP ja tootlikkuse kasvumäärad ei ole oma täielikku potentsiaali saavutanud ja seepärast ei ole põhjust enesega rahuloluks ja et see tagasihoidlik taastumine eeldab püsivaid jõupingutusi suurema vastupanuvõime saavutamiseks suurema majanduskasvu ja tööhõive kaudu;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

5. märgib, et Ühendkuningriigi rahvahääletus on põhjustanud Euroopa majanduse ja finantsturgude jaoks ebakindlust; võtab teadmiseks, et Ameerika Ühendkuningriigi hiljutiste presidendivalimiste tulemus on põhjustanud poliitilist ebakindlust, mis eeldatavalt mõjutab Euroopa majandust, muu hulgas rahvusvahelisi kaubandussuhteid;

6. võtab murega teadmiseks tagasilöögi globaliseerumisele ja protektsionismi tekke;

7. märgib, et ehkki keskmine tööpuudus vähehaaval väheneb ning aktiivsuse näitajad paranevad, püsivad paljudes liikmesriigis struktuursed puudujäägid; võtab teadmiseks, et pikaajalise ja noorte töötuse määrad on endiselt kõrged; rõhutab, et nende struktuursete puudujääkide kaotamiseks on vaja asjaomastes liikmesriikides läbi viia kaasavad tööturureformid, järgides seejuures täielikult sotsiaalse dialoogi põhimõtet;

8. rõhutab, et investeeringute tase ELis ja euroalas jääb endiselt kriisieelsest tasemest palju madalamale; on veendunud, et see investeerimislõhe on vaja kaotada era- ja avaliku sektori investeeringute abil, ning rõhutab, et ainult sihipärased investeeringud saavad pakkuda lühikese ajavahemiku jooksul ja piisavas ulatuses nähtavaid tulemusi; nõustub komisjoniga, et madalad rahastamiskulud toetavad eelkõige taristusse tehtavate investeeringute tegemise ettepoole toomist;

Investeeringud

9. nõustub komisjoniga, et juurdepääs rahastamisele ja ühtse turu tugevdamine on ettevõtete innovatsioonitegevuse ja nende kasvu jaoks äärmiselt vajalik; rõhutab, et uued kapitali- ja likviidsusnõuded, mis on küll vajalikud pangandussektori vastupanuvõime tugevdamiseks, ei tohiks piirata pankade suutlikkust laenata reaalmajandusele; on veendunud, et tuleks teha rohkem jõupingutusi VKEdele suurema juurdepääsu andmiseks rahastamisele; kutsub komisjoni seepärast üles suurendama jõupingutusi rahastamisvõimaluste parandamiseks;

10. rõhutab, et era ja avaliku sektori investeeringud inimkapitali ja taristusse on äärmiselt olulised; on seisukohal, et on vaja tugevalt soodustada investeerimist sellistesse valdkondadesse nagu haridusse, innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevusse, mis konkurentsivõimelisema Euroopa majanduse jaoks määrava tähtsusega;

11. avaldab heakskiitu komisjoni ettepanekule pikendada Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kestust ja kahekordistada selle rahalisi vahendeid; rõhutab, et määruses kehtestatud eesmärkide saavutamiseks tuleb märkimisväärselt suurendada geograafilist ja valdkondlikku kohaldamisala; rõhutab, et EFSI peaks samuti ligi meelitama rahalisi vahendeid piiriülese mõõtmega projektide jaoks, mida tasakaalustatakse kogu liidus; rõhutab, kui tähtis on saavutada liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa investeerimisnõustamise keskuse vaheline parem kooskõlastamine;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama ja maksimeerima Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist, et kasutada ära kõik sisemised majanduskasvu toetavad tegurid ja edendada ülespoole suunatud ühtlustamist;

13. märgib, et usaldusväärne finantssüsteem ja finantseerimisasutused on Euroopa majanduskasvu ja investeeringute ligimeelitamise jaoks keskse tähtsusega; rõhutab, et praeguse finantssüsteemi turvalisus ja stabiilsus on kriisieelse tasemega võrreldes suurenenud; märgib, et sellele vaatamata ei püüta leida lahendust osadele pakilistele probleemidele, näiteks finantskriisi ajal kuhjunud viivislaenude hulgale;

14. rõhutab, et täielikult toimiv kapitaliturgude liit võib pikemas perspektiivis pakkuda VKEdele alternatiivset rahastamist, täiendades pangandussektori rahastamist, ning tuua majandusse üldiselt mitmekesisemaid rahastamisvõimalusi; palub, et komisjon kiirendaks kapitaliturgude liidu alast tööd, et luua kogu Euroopas tõhusamat kapitali jaotumist, süvendada ELi kapitaliturgusid, suurendada mitmekesisust investorite jaoks, hoogustada pikaajalist investeerimist ning kasutada täielikult ära ELi innovaatilised rahastamisvahendid, mille eesmärk on toetada VKEde juurdepääsu kapitaliturgudele; toonitab, et kapitaliturgude liidu väljakujundamine ei tohiks kahjustada seni saavutatut, vaid peaks püüdma tuua kasu Euroopa kodanikele;

15. rõhutab, et investeeringuid on vaja rahastada rohkem; nõuab hästitoimivat finantssüsteemi, kus suurem stabiilsus ja olemasolevad piiriülesed institutsioonid hõlbustaksid likviidsust ja turutegemist, eriti VKEde jaoks; märgib sellega seoses samuti, et kiiresti arenevatel ettevõtetel on probleeme juurdepääsuga rahastamisele; nõuab, et komisjon selgitaks välja ja rakendaks projekte, mis toetavad ja kaasavad turupõhiseid investeeringuid selliste äriühingute jaoks; rõhutab, et panganduse struktuuri reformimine ei tohi takistada likviidsuse tegemist;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

16. pooldab põhjalikku, järkjärgulist pangandusliidu väljakujundamist ja kapitaliturgude liidu arengut, eesmärgiga suurendada pangandussektori vastupanuvõimet, aidata kaasa finantsstabiilsusele, luua stabiilne keskkond investeeringuteks ja majanduskasvuks ning vältida euroala finantsturu killustumist; rõhutab sellega seoses vastutuse põhimõtet, ning toonitab, et vältida tuleb moraaliriski, eelkõige selleks, et kaitsta kodanikke; nõuab tungivalt, et järgitaks olemasolevaid ühiseid eeskirju;

17. rõhutab asjaolu, et avaliku sektori ja erasektori investeeringud on erakordselt olulised, et võimaldada üleminekut vähese süsinikdioksiidiheitega majandusele ja ringmajandusele; tuletab meelde – eelkõige seoses Pariisi kokkuleppega – Euroopa Liidu võetud kohustusi rahastada puhaste tehnoloogiate kasutuselevõttu, suurendada taastuvenergia kasutust ja energiatõhusust ning vähendada üldiselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid;

18. rõhutab, et usaldusväärsed investeeringud nõuavad stabiilset õiguskeskkonda, mis võimaldab investeeringute tootlikkust; on seisukohal, et prognoositavad eeskirjad, tõhus ja läbipaistev avalik haldus, tulemuslik õigussüsteem, võrdsed tingimused ja väiksem halduskoormus on investeeringute ligimeelitamisel väga olulised tegurid; rõhutab, et 2016. aasta riigipõhistest soovitustest 40 % käsitlevad investeeringute takistusi, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad aidata kõrvaldada; kutsub komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid teatise „Üleskutse avaldada arvamust ELi finantsteenuste õigusraamistiku kohta“ alusel, et vähendada bürokraatiat, lihtsustada eeskirju ja parandada rahastamiskeskkonda;

19. täheldab kasutamata potentsiaali tootlikkuse kasvu ja investeeringute puhul, mida võiks kasutada juhul, kui ühtse turu eeskirju täielikult jõustada ning toodete ja teenuste turgusid paremini integreerida; tuletab meelde, kui tähtsad on riigipõhised soovitused peamiste valdkondade kohta, kus liikmesriigid peaksid võtma meetmeid;

20. nõustub komisjoniga, et kaubanduse kasusid avalikus arutelus alati ei tunnistata, ning rõhutab, et rahvusvaheline kaubandus võib eurooplaste jaoks olla tähtis töökohtade allikas ning väga oluline panus majanduskasvu; kordab, et enam kui 30 miljonit töökohta sõltuvad ELi ekspordist; rõhutab, et rahvusvahelised kaubanduslepingud ei tohiks nõrgestada Euroopa õigus-, sotsiaal- ja keskkonnanorme, vaid peaksid pigem tugevdama ülemaailmseid standardeid;

21. märgib murelikult, et ELi osakaal ülemaailmsetes otseinvesteeringutes on pärast kriisi märkimisväärselt vähenenud; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et parandada ettevõtluskeskkonda investeeringute jaoks, muu hulgas täielikult rakendades ja jõustades ELi ühtse turu õigusakte; nõustub, et kiiremad edusammud jätkusuutlike struktuurireformide vastuvõtmisel kooskõlas riigipõhiste soovitustega on vajalikud selleks, et tõhustada ELi konkurentsivõimet, edendada ettevõtjatele (eelkõige VKEdele) ja investeeringutele soodsat keskkonda ning saavutada majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärgid, samuti soodustada paremuse suunas lähenemist liikmesriikide vahel;

22. rõhutab vajadust kaitsta finantsasutuste pikaajalisi investeerimisvõimalusi, madala riskiga säästude kasumlikkust ning pikaajalisi pensionitooteid, et mitte ohustada Euroopa kodanike säästude ja pensionide maksmise kestlikkust;

23. rõhutab, et kestlikke struktuurireforme peavad täiendama pikemaajalisemad investeeringud haridusse, teadusse, innovatsiooni ja inimkapitali, eelkõige haridusse ja koolitusse, mille eesmärk on pakkuda uusi oskusi ja teadmisi; on veendunud, et partnerlusi poliitikakujundajate, seadusandjate, teadlaste, tootjate ja innovaatorite vahel võib samuti pidada vahenditeks, mille abil edendada investeeringuid, saavutada arukas ja jätkusuutlik majanduskasv ning täiendada investeerimisprogramme;

Struktuurireformid

24. nõustub sellega, et toote- ja teenuseturgude ning kaasava tööturu, tervishoiu, eluaseme valdkonna ja pensioniturgude kestlikud struktuurireformid on liikmesriikides esmatähtsad, et tõhusalt toetada majanduse elavdamist, võidelda suure töötuse määra vastu, suurendada konkurentsivõimet, ausat konkurentsi ja majanduskasvu potentsiaali ning täiustada teadusuuringute ja innovatsiooni süsteemide tõhusust, nõrgestamata samas töötajate õigusi, tarbijakaitset ega keskkonnanorme;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

25. on arvamusel, et hästitoimivad ja tootlikud tööturud koos piisava sotsiaalkaitse ja sotsiaalse dialoogiga on saanud majandussurutisest kiiremini üle; kutsub liikmesriike üles vähendama tööturu killustatust, suurendama tööturul osalemist ja oskuste täiendamist, sealhulgas suurema keskendumise abil koolitusele ja elukestvale õppele, et tõhustada tööalast konkurentsivõimet ja tootlikkust; täheldab, et mõnes liikmesriigis valitseb ikka veel märkimisväärne vajadus reformimise järele, kui nad soovivad muuta oma tööturgu paindlikumaks ja kaasavamaks;

26. rõhutab, kui oluline on alustada või jätkata sidusate ja kestlike struktuurireformide elluviimist keskpika ja pikaajalise stabiilsuse nimel; toonitab, et EL ja selle liikmesriigid ei saa konkurentsis osaleda ainult üldkulude või tööjõukulude alusel, vaid peavad investeerima rohkem teadus-, innovatsiooni- ja arendustegevusse, haridusse, oskustesse ja ressursitõhususse nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil;

27. tunneb muret mõju pärast, mida avaldab riikide rahandusele demograafiline areng ja jätkusuutlik kasv, ja mida tingivad muu hulgas madal sündivus, vananevad ühiskonnad ja väljaränne; rõhutab vananeva elanikkonna mõju eelkõige ELi pensioni- ja tervishoiussüsteemidele; märgib, et erineva demograafilise struktuuri tõttu on nende arengusuundade mõju liikmesriigiti erinev, kuid hoiatab, et juba praegu prognoositavad kulud avaldavad avaliku sektori rahandusele märkimisväärset mõju;

28. tuletab meelde, et pensionisüsteemide kestlikkuse tagamise huvides on tähtis saavutada kõrge tööhõivetase ja seda säilitada; rõhutab sellega seoses samuti, kui tähtis on kasutada paremini rändajate oskusi, et kohanduda tööturu vajadustega;

29. märgib, et liikmesriigid kulutavad praegu 5–11 % oma SKPst tervishoiule, ja et see määr suureneb järgmistel aastakümnetel tõenäoliselt märkimisväärselt demograafiliste muutuste tõttu; nõuab tungivalt, et komisjon keskendaks jõupingutusi kulutustele, mida tehakse kvaliteetsete tervishoiuteenuste ja neile üldise juurdepääsu tagamise jaoks, kasutades selleks koostööd ja parimate tavade jagamist ELi tasandil ning käsitledes kvaliteetsete tervishoiusüsteemide jätkusuutlikkust riigipõhistes soovitustes;

30. palub komisjonil avaldada korrapäraselt iga liikmesriigi kohta eelarve jätkusuutlikkuse hinnanguid, võttes arvesse riigipõhiseid tegureid, nt demograafilised muutused ning tingimuslikud, kaudsed ja muud eelarvevälised kohustused, mis mõjutavad riigi rahanduse jätkusuutlikkust; soovitab, et need aruanded võiksid kuuluda riikide kohta koostatavatesse iga-aastastesse aruannetesse; soovitab komisjonil töötada välja näitaja riigi rahanduse ja aastaeelarve tulevastele põlvkondadele avaldatava mõju hindamiseks, võttes arvesse tulevasi kohustusi ja kaudset mõju eelarvele; on nõus, et selliste hinnangute halduskoormus peaks olema piiratud;

31. väljendab heameelt asjaolu üle, et keskmine noorte tööpuudus väheneb, kuigi see on ikka veel liiga suur; märgib siiski, et liikmesriigiti püsivad väga suured erinevused, mis nõuavad jätkuvaid reforme, et hõlbustada noorte tööturule sisenemist, tagades seeläbi põlvkondadevahelist õiglust; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on noortegarantii, ning nõuab selle otsustava tähtsusega programmi jätkuvat rahastamist ELi vahenditest; nõustub komisjoniga, et on vaja rohkem liikmesriikide meetmeid, et võidelda noorte töötusega, eriti noortegarantii tõhususe suurendamise abil;

32. rõhutab, kui oluline on vastutustundlik ja majanduskasvu soodustav palkade areng, mis annab tootlikkusele vastava hea elatustaseme, võttes arvesse konkurentsivõimet, ja kui oluline on tõhus sotsiaalne dialoog hästitoimiva sotsiaalse turumajanduse jaoks;

33. nõustub sellega, et maksustamine peab toetama investeeringuid ja töökohtade loomist; nõuab maksunduse valdkonna reforme, et võidelda tööjõu suure maksukoormuse vastu Euroopas, parandada maksukogumist, võidelda maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ning muuta maksusüsteemid lihtsamaks, õiglasemaks ja tõhusamaks; rõhutab vajadust parema kooskõlastamise järele maksustamise valdkonna haldustavades; nõuab liikmesriikide seas suuremat läbipaistvust ettevõtete maksustamise valdkonnas;

Vastutustundlik eelarvepoliitika ja riigi rahanduse struktuur

34. võtab teadmiseks komisjoni seisukoha, et riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamine on endiselt prioriteet ning et probleemid on pärast kriisi haripunkti vähenenud ja need ei pruugi kujutada endast euroala jaoks tervikuna lühikeses perspektiivis suurt riski;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

35. võtab samuti teadmiseks komisjoni seisukoha, et veel on probleeme, ja et kriisi järelmõjud ning ka struktuursed puudused, millega tuleb tegeleda pikaajaliste riskide vältimiseks, püsivad;

36. rõhutab asjaolu, et kõik liikmesriigid on kohustatud järgima stabiilsuse ja kasvu pakti, austades täielikult kehtivaid paindlikkuse klausleid; osutab sellega seoses samuti majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu tähtsusele ning nõuab tungivalt, et komisjon esitaks põhjaliku hinnangu kõnealuse lepingu rakendamisest saadud kogemustele, mis oleks aluseks ELi lepingu ja ELi toimimise lepingule vastavate vajalike meetmete võtmisele, et lisada kõnealuse lepingu sisu ELi õigusraamistikku;

37. märgib, et kuigi kuue liikmesriigi suhtes kohaldatakse endiselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, on vähenenud keskmine eelarvepuudujäägi tase, mis jääb 2016. aastal eeldatavalt alla 2 % ja jätkab vähenemist ka järgmistel aastatel, ning et 2017. aastal kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust ilmselt ainult kahe liikmesriigi suhtes; märgib, et mitmel juhul on võla suur kasv viimastel aastatel ka pankade rekapitaliseerimise ja aeglase majanduskasvu tagajärg; rõhutab, et kui intressimäärad jälle tõusma hakkavad, võivad raskused rahanduse olukorra parandamisel riikides jälle suureneda;

38. toonitab komisjoni rolli aluslepingute kaitsjana; rõhutab vajadust ühiselt kokku lepitud õigusaktide kohaldamise ja jõustamise läbipaistva ja objektiivse hindamise järele;

39. nõuab, et liikmesriike ei tohiks kohelda erinevalt; märgib, et ainult selline eelarvepoliitika, mis arvestab ja järgib liidu õigust, toob kaasa usaldusväärsuse ja usalduse liikmesriikide vahel ning on nurgakiviks majandus- ja rahaliidu lõpuleviimisele ja finantsturgude usaldusele;

40. kutsub komisjoni ja nõukogu üles olema stabiilsuse ja kasvu pakti ennetava ja parandusliku osa raames esitatud soovitusi käsitledes võimalikult täpne, et suurendada nende soovituste läbipaistvust ja jõustatavust; rõhutab vajadust lisada ennetava osa raames esitatavatele soovitustele nii riigipõhise keskpika perioodi eesmärgi sihtkuupäev kui ka selle saavutamiseks või säilitamiseks nõutav eelarvekohandus;

41. on seisukohal, et makromajanduslikku tasakaalustamatust liikmesriikides tuleks käsitleda kooskõlas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega (MIP), kaasates jõupingutustesse kõik liikmesriigid ning tuginedes asjakohastele reformidele ja investeeringutele; rõhutab, et iga liikmesriik peab andma selles kontekstis panuse vastavalt oma individuaalsetele kohustustele; märgib, et suur jooksevkonto ülejääk tähendab võimalikku suuremat sisenõudlust; rõhutab, et avaliku ja erasektori kõrge võlatase kujutab endast märkimisväärset haavatavust ning et selle kiiremaks vähendamiseks on vaja vastutustundlikke eelarvemeetmeid ja suuremat majanduskasvu;

42. märgib, et kuigi riikide rahandus on viimastel aastatel paranenud, võib pärast 2017. aasta eelarvekavade hindamist tõdeda, et nõuetele mittevastavuse oht esineb kaheksa liikmesriigi puhul; on seisukohal, et kokkulepitud eelarve kohandamiskavast tuleb kinni pidada;

43. väljendab heameelt, et keskmine eelarvepuudujääk ja valitsemissektori võlg on vähenenud, kuid nõustub, et üldpilt peidab endas märkimisväärseid erinevusi liikmesriikide vahel; rõhutab, et üldpildi vaatamisel tuleks alati uurida ka üksikuid eelarveid, ja intressimäärade kasvu eeldades toonitab vajadust usaldusväärse eelarvepoliitika järele; on seisukohal, et tuleb püüda saavutada ülespoole suunatud ühtlustamist, eelkõige euroala liikmesriikide vahel;

Eelarvepoliitiline seisund euroalal

44. märgib, et vastavalt komisjoni 2016. aasta sügise majandusprognoosile on euroala üldine eelarvepoliitiline seisund 2015. aastal muutunud piiravast neutraalseks ja jääb prognoosiperioodil eeldatavalt kergelt ekspansiivseks; võtab lisaks teadmiseks komisjoni seisukoha, et nõukogu riigipõhistes soovitustes sisalduvate fiskaalnõuete täitmine täies mahus tooks 2017. ja 2018. aastal kokkuvõttes kaasa kergelt piirava eelarvepoliitilise seisundi euroalal tervikuna, ning komisjoni nõudmise saavutada positiivselt ekspansiivne eelarvepoliitiline seisund, tunnistades samas majanduslikke ja õiguslikke piiranguid selle saavutamisel;

45. on seisukohal, et komisjoni teatis positiivse eelarvepoliitilise seisundi kohta kujutab endast olulist arengut; peab kiiduväärseks, et teatisega soovitakse edendada euroala majanduspoliitika paremat koordineerimist ning juhtida tähelepanu võimalustele kasutada eelarvepoliitilisi stiimuleid liikmesriikides, kus see on võimalik; rõhutab, et fiskaalnõuded põhinevad ühiselt kokkulepitud fiskaaleeskirjadel; tuletab meelde, et liikmesriigid peavad järgima stabiilsuse ja kasvu pakti

koondsoovitustest hoolimata; märgib, et eesmärgiks seatud eelarvepoliitilise üldseisundi potentsiaali ja taseme suhtes eksisteerib erinevaid seisukohti; tervitab sõltumatu Euroopa Eelarvenõukogu tehtavat tööd selles küsimuses;

46. on seisukohal, et riigieelarve struktuuri täiustamine on üks olulisemaid vahendeid, mis aitab tagada vastavust ELi eelarve-eeskirjadele ning võimaldab rahastada vältimatuid kulusid, kasvatada varu ettenägematute vajaduste ja majanduskasvu edendavate investeeringute jaoks ning rahastada ka vähemolulisi kulusid, samuti aidata kaasa avaliku sektori vahendite tõhusamale ja vastutustundlikule kasutusele; tuletab meelde, et liikmesriikide eelarved koostatakse riiklikul tasandil, võttes arvesse riigipõhiseid soovitusi;

47. märgib, et arutelu avaliku sektori kulutuste aruka jaotamise ja poliitiliste prioriteetide teemal toimub seoses Euroopa Liidu eelarvega korrapäraselt, ning et selline kriitiline hindamine on hädavajalik ka riiklike eelarvete puhul, et parandada avaliku sektori eelarvete kvaliteeti keskpikas ja pikas perspektiivis ning vältida lineaarseid eelarvekärpeid;

48. väljendab heameelt valitsemissektori kulude jätkuva läbivaatamise üle ning ergutab liikmesriike kriitiliselt hindama oma eelarve kvaliteeti ja ülesehitust; toetab jõupingutusi eesmärgiga parandada avaliku sektori kulutuste kvaliteeti ja tõhusust, sealhulgas vähendades mitteproduktiivseid kulutusi majanduskasvu soodustavate investeeringute nimel;

49. on veendunud, et ELi eelarve abil saaks leevendada survet liikmesriikide eelarvetele, kui tegeleda omavahendite sissenõudmisega, selle asemel et liigselt tugineda liikmesriikide osamaksetele;

50. tervitab eurorühmas 2016. aasta Euroopa poolaasta jooksul toimunud temaatilisi arutelusid ja vastuvõetud parimate tavade standardeid, näiteks kulude läbivaatamise kohta; kutsub komisjoni ja eurorühma üles muutma need tõhusamaks ja läbipaistvamaks;

51. kutsub komisjoni ja nõukogu üles koostama riigipõhiseid soovitusi nii, et edusamme oleks võimalik mõõta, eriti juhtudel, kui poliitikasoovitusi esitatakse korduvalt sama poliitikavaldkonna kohta ja/või kui reformi iseloom nõuab selle rakendamist pikema aja jooksul kui ühe poolaasta raames;

Riikliku poliitika koordineerimine ja demokraatlik vastutus

52. rõhutab, kui oluline on, et riikide parlamentides arutataks riikide aruandeid, riigipõhiseid soovitusi, riiklikke reformikavasid ja stabiilsusprogramme ning tegutsetaks nende põhjal rohkem kui seni;

53. usub, et riigipõhiste soovituste parem rakendamine nõuab prioriteetide selget väljaütlemist Euroopa tasandil ja tõelist avalikku arutelu riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, mis suurendab isevastutust; kutsub liikmesriike üles kaasama riigipõhiste soovituste paremaks rakendamiseks kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi struktureeritud viisil, et arvestada liikmesriikides kogetavat mõju ja probleeme ka riiklikust tasandist madalamal;

54. nõuab tungivalt, et komisjon alustaks läbirääkimisi majanduse juhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe üle; rõhutab, et selle institutsioonidevahelise kokkuleppega tuleks tagada, et Euroopa poolaasta ülesehitus võimaldab kõnealuse protsessi sisulist ja regulaarset parlamentaarset kontrolli aluslepingute raamistikus, eriti mis puudutab iga-aastase majanduskasvu analüüsi prioriteete ning euroala käsitlevaid soovitusi;

2017. aasta majanduskasvu analüüsi aruande sektoripõhine jaotus

Eelarve

55. on seisukohal, et ELi eelarve abil saaks pakkuda lisaväärtust investeeringute tegemiseks ja struktuurireformide läbiviimiseks liikmesriikides, kui tagataks olemasolevate vahendite suurem sünergia ja seos liikmesriikide eelarvetega; on seetõttu arvamusel, et iga-aastane majanduskasvu analüüs on oluline poliitikadokument, milles antakse põhiteavet riiklike reformiprogrammide, riigipõhiste soovituste ja rakenduskavade jaoks ning millest liikmesriigid peaksid juhinduma ja mis peaks neid abistama riigieelarve ettevalmistamisel, eesmärgiga võtta kasutusele ühiseid lahendusi, mis kajastuvad riiklikes eelarvetes ja on seotud ELi eelarvega;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

56. tuletab meelde, et käibe- ja tollimaksu kogumise süsteemide edendamine peaks olema kõigi liikmesriikide jaoks esmatähtis; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle koostada ELi ühine maksuparadiiside must nimekiri, mida toetaks rikkujate kriminaalkorras karistamine, et võidelda maksudest kõrvalehoiduvate hargmaiste ettevõtetega;

Keskkond, rahvatervis ja toiduohutus

57. rõhutab, et ressursside parem ja tõhusam kasutamine, välismaisest energiast sõltuvuse vähendamine ning säästva tootmise kasutuselevõtt paremate projekteerimisnõuete ja jätkusuutlikumate tarbimistavade abil eeldavad ettevõtluse ja töökohtade loomise edendamist, rahvusvaheliste sihtide ja liidu keskkonnaalaste eesmärkide tulemuslikku elluviimist ja tuluallikate mitmekesistamist vastutustundliku eelarvepoliitika ja majandusliku konkurentsi kontekstis; on seisukohal, et Euroopa poolaasta peaks hõlmama ka aruandlust energiatõhususe ja omavaheliste ühenduste kohta ELi tasandil sätestatud eesmärkide alusel;

o

o o

58. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Keskpangale.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0039

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2017. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektid

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2017. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2016/2307(INI))

(2018/C 252/15)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 5,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 9, 145, 148, 152, 153 ja 174,

— võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 349 äärepoolseimate piirkondade eriseisundi kohta,

— võttes arvesse 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel,

— võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat, eelkõige selle IV jaotist (Solidaarsus),

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,

— võttes arvesse ILO konventsiooni nr 102 sotsiaalkindlustuse miinimumstandardite kohta ja ILO soovitust nr 202 sotsiaalkaitse riiklike põhialuste kohta,

— võttes arvesse läbivaadatud Euroopa sotsiaalhartat,

— võttes arvesse säästva arengu 1. eesmärki – kaotada kõikjal vaesus mis tahes kujul – ja eelkõige 3. alleesmärki – rakendada iga riigi jaoks kohased sotsiaalkaitsesüsteemid ja -meetmed, sealhulgas sotsiaalkaitse põhialused, ning saavutada 2030. aastaks, et sotsiaalkaitse hõlmab enamiku vaestest ja ebasoodsas olukorras olevatest inimestest,

— võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta soovitust 2013/112/EL „Investeerides lastesse aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“,

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „2017. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2016)0725),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta soovitust võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2016)0726),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „Euroala positiivse eelarvepoliitika poole“ (COM(2016)0727),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „Häiremehhanismi aruanne 2017“ (COM(2016)0728),

— võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 16. novembri 2016. aasta ühise tööhõivearuande projekti, mis on lisatud komisjoni teatisele 2017. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2016)0729),

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist „2017. aasta eelarvekavad: üldine hinnang“ (COM(2016)0730),

— võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa investeerib taas: Euroopa investeerimiskava täitmise ülevaade“ (COM(2016)0359),

— võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatist „Euroopa uued liidrid: idu- ja kasvufirmade algatus“ (COM(2016)0733),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „Euroopa investeeringute tugevdamine töökohtade loomiseks ja majanduskasvu saavutamiseks – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi teine etapp ning uus Euroopa välisinvesteeringute kava“ (COM(2016)0581),

— võttes arvesse komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta teatist „Noortegarantii ja noorte tööhõive algatus kolm aastat hiljem“ (COM(2016)0646),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (COM(2016)0604),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbivaatamine/muutmine – Tulemustele keskenduv ELi eelarve“ (COM(2016)0603),

— võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (COM(2016)0381),

— võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“ (COM(2016)0356),

— võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2016. aasta teatist Euroopa sotsiaalõiguste teemalise arutelu käivitamise kohta (COM(2016)0127) ja selle lisasid,

— võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2015. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus struktuurireformi tugiprogrammi kehtestamise kohta ajavahemikuks 2017–2020 ning määruste (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 1305/2013 muutmise kohta (COM(2015)0701),

— võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta teatist majandus- ja rahaliidu lõpuleviimiseks võetavate meetmete kohta (COM(2015)0600),

— võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2016. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (COM(2016)0071) ja Euroopa Parlamendi 15. septembri 2016. aasta sellekohast seisukohta ([1]),

— võttes arvesse komisjoni 13. jaanuari 2015. aasta teatist „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine“ (COM(2015)0012),

— võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2014. aasta teatist „Investeerimiskava Euroopa jaoks“ (COM(2014)0903),

— võttes arvesse komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamine“ (COM(2013)0690),

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0355.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta teatist „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020“ (COM(2013)0083),

— võttes arvesse komisjoni 18. aprilli 2012. aasta teatist „Töövõimalusterohke majanduse taastumine“ (COM(2012)0173),

— võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2011. aasta teatist „Noortele pakutavate võimaluste algatus“ (COM(2011)0933),

— võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2010. aasta teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik“ (COM(2010)0758) ning sellel põhinevat Euroopa Parlamendi 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni ([1]),

— võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),

— võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta soovitust 2008/867/EÜ tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta ([2]),

— võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“,

— võttes arvesse nõukogu järeldusi sotsiaalmajanduse kui Euroopa majandusliku ja sotsiaalse arengu olulise teguri edendamise kohta (13414/2015),

— võttes arvesse oma 26. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2016. aasta prioriteetide rakendamise kohta ([3]),

— võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni pagulaste sotsiaalse kaasamise ja tööturule integreerimise kohta ([4]),

— võttes arvesse oma 25. veebruari 2016. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2016. aasta majanduskasvu analüüsi kohta ([5]),

— võttes arvesse Majandus- ja Sotsiaalkomitee 24. septembri 2015. aasta arvamust majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2015. aasta prioriteetide rakendamise kohta,

— võttes arvesse oma 11. märtsi 2015. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2015. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ([6]),

— võttes arvesse oma 2. veebruari 2016. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus deklareerimata töö ennetamise ja tõkestamise alast koostööd edendava Euroopa platvormi loomise kohta ([7]),

---

([1]) ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 57.
([2]) ELT L 307, 18.11.2008, lk 11.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0416.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0297.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0059.
([6]) ELT C 316, 30.8.2016, lk 83.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0033.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse oma 24. novembri 2015. aasta resolutsiooni ebavõrdsuse ja eelkõige laste vaesuse vähendamise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika ja strateegia „Euroopa 2020“ läbivaatamise kohta ([2]),

— võttes arvesse suuliselt vastatavat küsimust O-000121/2015 – B8-1102/2015 nõukogule ja sellega seotud 29. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni nõukogu soovituse kohta, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule ([3]),

— võttes arvesse oma 10. septembri 2015. aasta resolutsiooni konkurentsivõimelise ELi tööjõuturu loomise kohta 21. sajandil: oskuste ja kvalifikatsioonide nõudluse ja töövõimalustega vastavusse viimine kui võimalus kriisist väljuda ([4]),

— võttes arvesse oma 10. septembri 2015. aasta resolutsiooni sotsiaalse ettevõtluse ja sotsiaalse innovatsiooni kohta võitluses tööpuudusega ([5]),

— võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni strateegia „Euroopa 2020“ tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ([6]),

— võttes arvesse oma 17. juuli 2014. aasta resolutsiooni noorte tööhõive kohta ([7]),

— võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu võimaluste kohta aidata kaasa ettevõtjatele, ettevõtetele ja idufirmadele uute töökohtade loomiseks soodsa keskkonna kujundamisele ([8]),

— võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni sotsiaalmajanduse kohta ([9]),

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee lõppjäreldusi seoses Euroopa Liidu esialgse aruandega (september 2015),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 3/2015 „ELi noortegarantii: esimesed sammud on tehtud, kuid ees ootavad rakendamisega seotud riskid“ ([10]),

— võttes arvesse 11. oktoobri 2016. aasta dokumenti „Employment and Social developments in Europe“ („Tööhõive ja sotsiaalsed arengud Euroopas“, kvartaliülevaade, sügis 2016),

— võttes arvesse Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi viiendat ja kuuendat Euroopa töötingimuste uuringut aastatest 2010 ja 2015 ([11]),

— võttes arvesse OECD 7. juuli 2016. aasta dokumenti „Employment Outlook 2016“ („Tööhõive väljavaated“),

— võttes arvesse OECD 9. detsembri 2014. aasta töödokumenti „Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth“ („Sissetulekute ebavõrdsuse arengusuunad ja mõju majanduskasvule“),

— võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee 10. oktoobri 2014. aasta aruannet „Piisav pikaajalise hoolduse vajadust arvestav sotsiaalkaitse vananevas ühiskonnas“,

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0401.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0384.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0389.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0321.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0320.
([6]) ELT C 289, 9.8.2016, lk 19.
([7]) ELT C 224, 21.6.2016, lk 19.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0394.
([9]) ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 16.
([10]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_03/SR15_03_ET.pdf
([11]) http://www.eurofound.europa.eu/european-working-conditions-surveys-ewcs

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni tegevuskava ja konsultatsiooni, milles käsitletakse töötavate perekondade töö ja eraelu tasakaalu saavutamist,

— võttes arvesse Portugalile ja Hispaaniale vahendite väljamaksmise peatamist käsitleva struktureeritud dialoogi raamistikus 3. oktoobril ja 8. novembril 2016. aastal toimunud koosolekuid,

— võttes arvesse liikmesriikide parlamentide esindajatega peetud arutelu 2017. aasta Euroopa poolaasta prioriteetide üle,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A8-0037/2017);

A. arvestades, et tööpuudus Euroopa Liidus on aeglaselt vähenenud alates 2013. aasta teisest poolest, 2013. aastast alates on loodud 8 miljonit uut töökohta ning töötuse määr oli 2016. aasta septembris 8,6 % ehk madalaimal tasemel pärast 2009. aastat; arvestades, et 2015. aastal oli NEET-noorte (neither in employment, education or training, NEET – ei tööta, ei omanda haridust ega kutset) osakaal jätkuvalt suur, nimelt 14,8 % 15–29-aastastest ([1]) ([2]); arvestades, et kuigi tööpuudus tervikuna langeb, on see kahjuks mõnes liikmesriigis ikka veel väga kõrge; arvestades, et komisjoni teatel on palgavaesuse määr endiselt kõrge;

B. arvestades, et naiste tööhõive määr on üldiselt madalam ning 2015. aastal oli 20–64-aastaste meeste tööhõive määr ELi 28 liikmesriigis 75,9 %, naiste tööhõive määr aga 64,3 %; arvestades, et sooline ebavõrdsus tööle juurdepääsus on endiselt üks soolise võrdõiguslikkuse saavutamist takistavaid põhitegureid ning meeste ja naiste tööhõivemäära vahelise lõhe vähendamiseks on vaja teha kiiresti jõupingutusi;

C. arvestades, et kui praegusi suundumusi tugevdatakse piisava avaliku sektori poliitikaga, on tõepoolest võimalik saavutada eesmärk tõsta Euroopa tööhõive määr 2020. aastaks 75 %ni;

D. arvestades, et noorte töötuse määr Euroopas Liidus on 18,6 % ja euroalal 21,0 %; arvestades, et tööd ei ole 4,2 miljonil noorel, sh 2,9 miljonil euroala noorel inimesel; arvestades, et noorte töötuse tase on endiselt märgatavalt kõrgem kui selle madalseisu ajal 2008. aastal, mis tuletab meelde, et prioriteediks peaks olema noorte tööhõive algatuse rakendamine ja täielik kasutamine liikmesriikides; arvestades, et noorte tööhõivet iseloomustavad kahjuks endiselt väikesed palgad, mis on mõnikord allpool vaesuspiiri, tasustamata praktika, kvaliteetse koolituse puudumine ja õiguste puudumine töökohal;

E. arvestades, et NEET-noortega seotud ELi kulud on hinnanguliselt 153 miljardit eurot aastas (1,21 % SKPst) – toetuste ning saamata jäänud tulu ja maksudena (Eurofoundi aruanne noorte töötuse kohta), samas kui noortegarantii kasutuselevõtu hinnanguline kogukulu euroalal oleks 21 miljardit eurot aastas (0,22 % SKPst);

F. arvestades, et 2015. aastal registreeritud NEET-noorte arv väheneb jätkuvalt; arvestades, et 6,6 miljonit 15–24-aastast noort, mis vastab 12 %-le sellesse vanuserühma kuuluvatest inimestest, endiselt ei tööta ega õpi;

G. arvestades, et põhivastutus noorte töötusega võitlemise eest lasub liikmesriikidel, kes peavad töötama välja ja rakendama tööturgu reguleerivaid raamistikke, haridus- ja koolitussüsteeme ning aktiivseid tööturupoliitikaid;

([1]) https://www.eurofound.europa.eu/young-people-and-neets-1
([2]) Vt Eurofoundi aruannet noorte töötuse kohta.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

H. arvestades, et puudega noored on tööturult endiselt olulisel määral kõrvale jäetud, kusjuures viimasel kümnendil on olukord väga vähe paranenud, osaliselt sobivatesse toetusmeetmetesse tehtavate investeeringute vähesuse tõttu; rõhutab, et see viib sageli vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuseni ning mõjutab seetõttu negatiivselt strateegia „Euroopa 2020“ eesmärki;

I. arvestades, et tööturu struktuursed probleemid, nagu vähene osalemine, samuti oskuste ja kvalifikatsiooni nõudlusele mittevastavus, valmistab jätkuvalt muret paljudes liikmesriikides;

J. arvestades, et pikaajalise töötuse määr (töötus on kestnud üle ühe aasta) vähenes kuni 2016. aasta esimese kvartalini aastas 0,7 % kuni 4,2 %-ni tööjõust; arvestades, et väga pikaajalise töötuse (töötus on kestnud üle kahe aasta) määr tööjõust vähenes 2,6 %-le; arvestades, et pikaajaliste töötute arv on sellest hoolimata endiselt liiga suur, umbes 10 miljonit; arvestades, et pikaajaline töötus on eelkõige nooremate ja eakamate tööotsijate probleem: enam kui aasta otsivad tööd 30 % 15–24-aastastest ja 64 % 55–64-aastastest; arvestades, et paljud mitteaktiivsed eakamad töötajad ei ole töötuse statistikas kajastatud; arvestades, et töötuse määr ja selle sotsiaalsed tagajärjed on Euroopa riikides erinevad ja konkreetsete mikromajanduslike asjaolude arvestamine on väga oluline;

K. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk on vähendada vaesust, päästes aastaks 2020 vähemalt 20 miljonit inimest vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohust; arvestades, et see eesmärk on saavutamisest kaugel ja seepärast on vaja teha rohkem pingutusi; arvestades, et 2015. aastal oli vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus vähemalt 119 miljonit inimest, mis oli ligikaudu 3,5 miljonit vähem kui 2014. aastal; arvestades, et selles olukorras oli ELis 2012. aastal 32,2 miljonit puudega inimest; arvestades, et 2013. aastal elas ELi 28 liikmesriigis 26,5 miljonit last vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus; arvestades, et suur ebavõrdsus vähendab majanduse väljundit ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamise võimalust;

L. arvestades, et pikaajaliste töötute toetamine on väga oluline, sest vastasel juhul hakkab see olukord mõjutama nende enesekindlust, heaolu ja edasist arengut, seades nad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning ohustades riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide, samuti Euroopa sotsiaalse mudeli jätkusuutlikkust;

M. arvestades, et sotsiaalse dialoogi nõrgenemisel on negatiivne mõju töötajate õigustele, ELi kodanike ostujõule ja majanduskasvule;

N. arvestades, et Euroopa Liidus on toimunud positiivseid muutusi, mis annavad märku Euroopa majanduse vastupanuvõimest ja elavnemisest;

O. arvestades, et sotsiaalmajandus, mis esindab 2 miljonit ettevõtjat, kes annavad liidus tööd enam kui 14,5 miljonile inimesele, on olnud oluline sektor, mis panustab Euroopa vastupanuvõimesse ja majanduse elavnemisse;

P. arvestades, et enamikus liikmesriikides on majanduskasv endiselt väike, et ELi 2016. aasta majanduskasvu määr isegi vähenes, stabiliseerudes 2 % tasemel, hoolimata positiivsetest ajutistest aspektidest, näidates seeläbi, et EL saab teha majanduse elavdamise ja sotsiaalse olukorra paranemise hoogustamiseks rohkem, et muuta see keskpikas plaanis jätkusuutlikumaks;

Q. arvestades, et nagu Euroopa Komisjon on avaldanud ([1]), esineb liikmesriikide sees ja vahel jätkuvalt tööhõive ja sotsiaalse olukorra lahknevust ning sotsiaalne areng viitab isegi suuremale lahknevusele ELis, mis takistab majanduskasvu, tööhõivet ja ühtekuuluvust; arvestades, et ühiskonnad, mida iseloomustavad kõrge võrdsuse ja inimestesse investeerimise tase, tulevad majanduskasvu ja tööhõive paindlikkuse poolest paremini toime;

([1]) Ühine tööhõivearuanne 2016, lk 2.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

R. arvestades, et deklareerimata töö on endiselt reaalsus, mis avaldab tõsist mõju eelarvele, tuues kaasa maksutulude ja sotsiaalkindlustusmaksete vähenemise ning samuti negatiivse mõju tööhõivele, tootlikkusele, töö kvaliteedile ja oskuste arengule;

S. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad seisavad suurte raskuste ees, mis on seotud nende konkreetsete eripäradega, mis piiravad nende majanduskasvu ja arengu potentsiaali; arvestades, et nendes piirkondades on tööpuudus, noorte töötus ja pikaajaline töötus ühed ELi suurimatest (paljudel juhtudel üle 30 %);

T. arvestades, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond on juba heaks kiitnud 69 projekti 18 riigis ja allkirjastanud 56 tegevust, mis toob eeldatavasti kaasa rohkem kui 22 miljardi euro väärtuses investeeringuid ja hõlmab ligikaudu 71 000 VKEd;

U. arvestades, et tööealine elanikkond ja tööjõud väheneb endiselt paljudes liikmesriikides; arvestades, et naiste osalemine tööturul on liikmesriikide jaoks võimalus selle probleemiga toime tulla ja tugevdada tööjõudu ELis; arvestades, et tööjõudu võib aidata tugevdada ka pagulaste ja varjupaigataotlejate jätkuv saabumine;

V. arvestades, et EL peab tegelema demograafiliste probleemidega, mis ei ole seotud ainult vananeva elanikkonna ja sündimuse vähenemisega, vaid hõlmavad ka muid elemente, nagu rahvastikukadu;

W. arvestades, et sooline palgalõhe on praegu 16 % ja sooline pensionilõhe 38 %, mis seab naised vananedes suuremasse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu;

X. arvestades, et sotsiaalkindlustussüsteemide tagamine ja haldamine kuulub liikmesriikide pädevusse ning liit küll koordineerib neid süsteeme, kuid ei ühtlusta;

Y. arvestades, et naiste eeldatavad tervena elatavad eluaastad on vähenenud 62,6-lt 2010. aastal 61,5-ni 2013. aastal, kasvades veidi 2014. aastal, ja on meeste puhul peatunud 61,4 aastal;

1. peab tervitatavaks, et 2017. aasta majanduskasvu analüüsis rõhutatakse, kui tähtis on tagada sotsiaalne õiglus, mis aitab edendada kaasavamat majanduskasvu, ning toonitatakse, et on vaja luua kvaliteetset ja kaasavat tööhõivet ja tõsta kvalifikatsiooni ning tugevdada konkurentsivõimet, innovatsiooni ja tootlikkust; palub komisjonil tagada, et tööturureformidega seotud riigipõhistes soovitustes rõhutatakse ka aktiivse tööjõuturupoliitika tähtsust ning edendatakse töötajate õigusi ja kaitset;

2. kiidab heaks edusammud, mida komisjon on parlamendi seisukohti arvesse võttes teinud majandusliku ja sotsiaalse mõõtme vahelise tasakaalu saavutamisel; rõhutab siiski, et tuleb teha suuremaid jõupingutusi parandamaks peamiste tööhõive- ja sotsiaalsete näitajate tulemustabeli poliitilist nähtavust ja mõju; peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 99/2013 Euroopa statistikaprogrammi 2013–2017 kohta, pikendades selle kehtivust aastateks 2018–2020 ja lisades uued sotsiaalsed näitajad, et esitada makromajanduslike andmete arenguga seotud tööhõive- ja sotsiaalsed andmed, nii et analüüs annaks laiaulatusliku pildi erinevate poliitiliste valikute omavahelisest seotusest ja mõjust: rõhutab, et tööhõivenäitajaid tuleks pidada võrdseks majandusnäitajatega, et nad suudaksid asjaomastes liikmesriikides esile kutsuda süvaanalüüsi ja parandusmeetmete võtmise;

3. toonitab, et Euroopa poolaasta tsüklis puudub endiselt lapsekeskne lähenemisviis, sealhulgas laste õigustele tähelepanu pööramine, laste vaesuse vastu võitlemise integreerimine ning heaolu käsitlevad eesmärgid kõigis poliitikakujunduse asjaomastes poliitikavaldkondades; rõhutab, et ebasoodsate tingimuste tsükli murdmiseks on vaja strateegilist lähenemist ning selgeid eesmärke ja sihte;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

4. nõuab tervikliku Euroopa alusharidusse investeerimise ja laste vaesusega võitlemise kava osana toetust ja võimalusi pakkuvaid programme, sealhulgas lastegarantii loomist, millega järgitakse eesmärki rakendada täielikult komisjoni soovitust lastesse investeerimise kohta, millega tagatakse, et igal Euroopas vaesuse ohus oleval lapsel (sealhulgas pagulastel) on juurdepääs tasuta arstiabile, tasuta haridusele, tasuta lastehoiule, inimväärsetele elamistingimustele ja piisavale toidule;

5. rõhutab, et sotsiaalsesse arengusse investeerimine aitab kaasa majanduskasvule ja lähenemisele; võtab teadmiseks OECD ([1]) ja IMFi ([2]) hiljutised uuringud, milles rõhutatakse, et sotsiaalne ebavõrdsus Euroopas takistab majanduse elavnemist; nõuab tõsisemaid jõupingutusi, et võidelda vaesuse ja suureneva ebavõrdsusega ning vajaduse korral investeeringute suurendamist sotsiaalsesse taristusse ja nende toetamist, keda kokkuhoiumeetmed on tabanud kõige valusamalt; palub komisjonil tagada, et tema riigipõhistes soovitustes pööratakse eritähelepanu võitlusele ebavõrdsuse vastu;

6. kutsub komisjoni ja nõukogu üles parandama soolise võrdõiguslikkuse üldise eesmärgi strateegiat; toetab naiste ja meeste võrdõiguslikkust käsitlevate iga-aastaste aruannete kasutamist soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks Euroopa poolaasta raames; palub liikmesriikidel lisada oma riiklikesse reformikavadesse ning stabiilsus- ja lähenemisprogrammidesse soo mõõde ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõte, kehtestades selleks eesmärgid ja määratledes meetmed, mis käsitlevad püsivat soolist ebavõrdsust; kutsub komisjoni üles esitama jätkuvalt riigipõhiseid soovitusi seoses lapsehoiuteenuste ja pikaajalise hooldusega, mis võivad aidata suurendada naiste osalust tööturul; kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele kaaluda Euroopa poolaasta järelevalve raames vajaduse korral sooliselt eristatud andmete kasutamist; teeb ettepaneku kaasata Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut rohkem Euroopa poolaastasse;

7. toonitab, et mõnes liikmesriigis on valitsemissektori ja erasektori võlg liiga suur ning see takistab investeeringuid, majanduskasvu ja tööhõivet;

8. on arvamusel, et tööhõive- ja sotsiaalnäitajate tulemustabeli andmed on kasulikud, kuid nendest ei piisa ELi tööhõive ja sotsiaalse olukorra arengu hindamiseks; palub komisjonil ja liikmesriikidel täiendada tulemustabelit andmetega tööhõive kvaliteedi ja vaesuse kohta, pannes erilist rõhku mitmemõõtmelisele laste vaesusele;

9. kutsub komisjoni üles määratlema ja kvantifitseerima oma sotsiaalse õigluse kontseptsiooni, mis võtaks arvesse nii tööhõive- kui ka sotsiaalpoliitikat, et saavutada see 2016. aasta majanduskasvu analüüsi ja Euroopa poolaasta kaudu;

10. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles kiirendama kõigi programmide elluviimist, mis võivad suurendada inimväärsete, kvaliteetsete ja pikaajaliste töösuhete loomist kõigile elanikkonna rühmadele ja eelkõige noortele inimestele; rõhutab, et noorte tööpuudus on endiselt 18,6 %, kuigi töötuse määr ELis on pisut alanenud; kutsub liikmesriike üles tagama, et programmide korraldusasutuste suhtes viiakse läbi rohkem aktiivset järelkontrolli;

11. rõhutab, et noortegarantii rakendamist tuleks tõhustada nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil ja pikendada sotsiaalpartnerite ja tugevdatud avalike tööturuasutuste aktiivsel osalusel vähemalt aastani 2020, ning rõhutab koolist tööturule ülemineku tähtsust; nõuab tungivalt, et komisjon teeks mõju-uuringuid, et määrata täpselt kindlaks, millised tulemused on seni saavutatud, ja võtaks lisameetmeid, ning võtaks arvesse kontrollikoja eelseisvat auditit ning parimate tavade jagamist ja seminaride korraldamist, kuhu kaasatakse kõik asjaomased osapooled ja mis on kujundatud nii, et see vahend muutuks tulemuslikumaks; toonitab, et liikmesriigid peaksid tagama, et noortegarantii oleks täielikult avatud kõikidele rühmadele, sealhulgas haavatavatele isikutele ja puudega inimestele; rõhutab, et kõigis liikmesriikides see nii ei ole, ja kutsub liikmesriike üles seda olukorda võimalikult kiiresti heastama, sest see on vastuolus ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga; rõhutab vajadust tagada, et noortegarantii jõuaks noorte inimesteni, kes on tõrjutuse ja äärmise vaesuse

([1]) OECD aruanne: „In it together: why less inequality benefits all“ (Kõigi asi: miks vähem ebavõrdsust on kõigi jaoks parem), 2015.
([2]) IMFi aruanne: „Causes and consequences of income inequality“ (Sissetuleku ebavõrdsuse põhjused ja tagajärjed), juuni 2015.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

mitmekordses ohus; märgib, et erilist tähelepanu tuleb pöörata noortele naistele ja tüdrukutele, kes võivad kohata soolisi takistusi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama noortegarantii piisav rahastamine, et tagada selle nõuetekohane rakendamine kõigis liikmesriikides ja aidata noori veelgi rohkem;

12. märgib, et 2017. aastaks on noorte tööhõive algatuse jaoks määratud 500 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringutena; rõhutab, et see summa ei ole piisav ja seda tuleb praeguses finantsraamistikus suurendada ja kindlustada; märgib siiski, et mitmeaastase finantsraamistiku muutmise käigus tuleks saavutada kokkulepe noorte tööhõive algatuse asjakohase täiendava rahastamise kohta finantsraamistiku allesjäänud perioodiks;

13. rõhutab noorte tööhõive puhul kultuuri- ja loomemajanduse potentsiaali; rõhutab, et kultuuri- ja loomesektori edendamine ja sellesse investeerimine võib märkimisväärselt soodustada investeerimist, majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõivet; palub seetõttu, et komisjon kaaluks konkreetseid võimalusi, mida pakub kogu kultuuri- ja loomesektor, mis hõlmab valitsusväliseid organisatsioone ja väikeühendusi, näiteks noorte tööhõive algatuse raames;

14. rõhutab, et ebapiisav investeerimine riiklikku haridussüsteemi võib seada ohtu Euroopa konkurentsipositsiooni ja vähendada tema töötajate võimalust sobivat tööd leida; rõhutab vajadust investeerida inimestesse elutsükli võimalikult varases etapis, et vähendada ebavõrdsust ja toetada sotsiaalset kaasamist noores eas; rõhutab ka vajadust võidelda koolis stereotüüpide vastu alates noorimast east, edendades soolist võrdõiguslikkust hariduse igal tasemel;

15. kutsub liikmesriike üles juurutama poliitikat sotsiaalkaitsesüsteemide ja sissetulekutoetuse kaasavamate vormide rakendamiseks ja jälgimiseks, tagamaks, et need süsteemid pakuvad inimväärset elatustaset töötutele ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olijatele ning annavad juurdepääsu haridusele, koolitusele ja tööturule sisenemise võimalustele;

16. peab tervitatavaks, et tööhõive määr on kasvanud; märgib siiski, et tööhõive määra suurenemisega liikmesriikides on kahjuks kaasnenud ebatüüpiliste ja mitteformaalsete tööhõive vormide suurem levik, sealhulgas kindla tööajata lepingud; rõhutab, et prioriteediks peaks olema loodud töökohtade jätkusuutlikkus ja kvaliteet; on väga mures, et tööpuudus on jätkuvalt suur eriti nendes riikides, mis ikka veel kriisi tagajärjel kannatavad; tunnistab palgavaesuse nähtust kui palga vähenemise ja töötingimuste halvenemise tagajärge, millega tuleb tegeleda kõigi meetmete raames, mida võetakse tööhõive ja sotsiaalkaitse heaks; julgustab liikmesriike tegema täiendavaid jõupingutusi ning jääma avatuks uutele lahendustele ja lähenemisviisidele, et jõuda eesmärgini tõsta Euroopa tööhõive määr 2020. aastaks 75 %ni, sh keskendudes rühmadele, kes osalevad tööturul kõige vähem, nagu naised, eakamad töötajad, väheste oskustega töötajad ja puuetega inimesed; kutsub liikmesriike üles suurendama elukestva õppe ja oskuste täiendamise pakkumist;

17. on seisukohal, et rändel võib olla suur tähtsus, sh hariduskavade kaudu, mida täiendavad tõhusad avaliku sektori kulutused, et teha kvaliteetseid, sotsiaalselt ja ökoloogiliselt jätkusuutlikke investeeringuid töötajate tööturule toomiseks ja tööpuuduse vähendamiseks;

18. tunnistab, et naised on tööturul jätkuvalt alaesindatud; palub seepärast komisjonil ja liikmesriikidel võtta kasutusele ennetav poliitika ja asjakohased investeeringud, mis on kavandatud ja välja töötatud naiste tööturul osalemise edendamiseks; rõhutab, et parem töö ja eraelu tasakaal on naiste tööturul osalemise toetamisel väga oluline; märgib sellega seoses, et paindlik töökorraldus, nagu kaugtöö, paindlik tööaeg ja vähendatud tööaeg, võivad komisjoni arvates etendada olulist rolli; on komisjoniga ühel arvamusel, et tasustatud rasedus- ja sünnituspuhkus, isapuhkus ja vanemapuhkus soodustavad liikmesriikides naiste tööturul osalemist; kutsub ka liikmesriike üles kehtestama asjakohast poliitikat, et toetada naiste ja meeste sisenemist tööturule, sinna naasmist, seal püsimist ja edasijõudmist pärast pere ja hooldusega seotud puhkuseliike jätkusuutliku ja kvaliteetse tööhõivega; taunib soolist ebavõrdsust tööhõive määras, soolises palgalõhes ja soolises pensionilõhes; nõuab poliitikat, mis ergutaks ja toetaks naiste edasijõudmist ettevõtluses, hõlbustaks juurdepääsu rahastamis- ja ärivõimalustele ning pakuks kohandatud koolitusi;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

19. tunnistab siiski, et tööhõivetoetused ja meetmed tööturul aktiivse osalemise parandamiseks peavad olema osa laiemast õigustekesksest sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu võitlemise käsitusest, mis võtab arvesse lapsi, peresid ja nende erivajadusi;

20. palub liikmesriikidel vahetada parimaid tavasid ja kaaluda uusi uuenduslikke viise kohanduva ja paindliku tööturu väljatöötamiseks, et leida lahendused ülemaailmse majanduse probleemidele, tagades samal ajal kõigile töötajatele kõrged tööstandardid;

21. peab tervitatavaks meeldetuletust liikmesriikidele, et sotsiaalhoolekande süsteemid peavad tuginema tugevatele sotsiaalsetele standarditele ning et töö ja eraelu tasakaalu edendamine ja diskrimineerimise vastu võitlemine aitavad kaasa nii sotsiaalsele õiglusele kui ka majanduskasvule; rõhutab, et tuleks toetada lapsevanemate taasintegreerimist tööturule, luues selleks kvaliteetse ja kaasava tööhõive tingimused ning töökeskkonna, mis võimaldavad lapsevanematel oma tööd ja lapsevanema rolli tasakaalustada;

22. tunnistab, et töökohtade loomise kõrval on pikaajaliste töötute kvaliteetsesse tööhõivesse integreerimine individuaalselt väljatöötatud meetmete abil, näiteks aktiivse tööhõivepoliitika kaudu, üks olulisematest teguritest nende vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisel, kui olemas on piisavalt inimväärseid töökohti; juhib tähelepanu, et prioriteetseks tuleb pidada täiustatud meetmeid, mis on suunatud inimväärsete töökohtade loomisele; rõhutab, et tööturust kõige kaugemal olijate integreerimisel on nii üksikisikule kasulik kui ka sotsiaalkindlustussüsteeme stabiliseeriv ja majandust toetav topeltmõju; on arvamusel, et on vaja võtta arvesse nende kodanike sotsiaalset olukorda ja nende konkreetseid vajadusi ning kontrollida Euroopa tasandil paremini riiklikul tasandil rakendatud poliitikat;

23. rõhutab sellega seoses, kui tähtsad on mitteformaalses ja informaalses õpikeskkonnas omandatud oskused ning nende valideerimine ja sertifitseerimine ja juurdepääs elukestvale õppele, nagu ka 2020. aasta hariduse ja koolituse valdkonna strateegilise raamistiku kohustused ja võrdlusalused; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kinnitama ja looma süsteeme mitteformaalse ja informaalse õppega omandatud pädevuste tunnustamiseks; kutsub seepärast liikmesriike üles rakendama poliitikat, mis tagab juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ning koolitusele taskukohase hinna eest, kuid ka elukestva õppe raamistiku paindlikule haridusteele suunatud lähenemisviisi rakendamise, millega edendatakse võrdsust ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning pakutakse kõigile töövõimalusi;

24. nõuab tööandjate, sotsiaalpartnerite, riiklike ja erasektori tööturuasutuste, avaliku sektori asutuste, sotsiaalteenistuste ning haridus- ja koolitusasutuste partnerluste sisseseadmist ja arendamist, et pakkuda vajalikke vahendeid tööturu vajadustele vastamiseks ja pikaajalise töötuse vältimiseks; tuletab meelde, et hädavajalikud on kohandatud ja individualiseeritud järelmeetmed, millega suudetakse leida tõhusad lahendused pikaajalistele töötutele;

25. avaldab kahetsust avaliku sektori investeeringute jätkuvalt madalate tasemete üle, sest sellised investeeringud võivad olla töökohtade loomise olulised käivitajad; rõhutab, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) ei ole välja arendanud piisavat investeerimist sotsiaalsesse taristusse ja et see on käestlastud võimalus, millega tuleb kiiremas korras tegeleda;

26. nõuab poliitikat, mis austab ja edendab kollektiivläbirääkimisi ja nende ulatust, et jõuda võimalikult paljude töötajateni, kuid seab samal ajal eesmärgiks ka paremad miinimumpalgad, mis on kehtestatud inimväärsetel tasemetel ja mille kehtestamisse on kaasatud sotsiaalpartnereid, tehes seda eesmärgiga lõpetada konkureeriv palgavõidujooks põhja, toetada kogunõudlust ja majanduse elavdamist, vähendada palgaerinevusi ja võidelda palgavaesuse vastu;

27. kutsub liikmesriike üles tagama, et inimesi, kellel on ajutised või osalise tööajaga lepingud või kes on füüsilisest isikust ettevõtjad, koheldaks võrdselt – ka seoses koondamiste ja maksmisega –, et neil oleks piisav sotsiaalkaitse ning juurdepääs koolitusele ja et kehtestataks raamtingimused, et võimaldada neil karjääri teha; kutsub liikmesriike üles rakendama raamkokkuleppeid osalise tööajaga ja tähtajalise töö kohta ning tulemuslikult jõustama direktiivi, milles on sätestatud üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel;

28. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta asjakohased meetmed, et aidata pagulastel end sisse seada ja integreeruda, ning tagada, et avalikel teenustel oleks piisavalt vahendeid, ning palub nõudmiste varajast etteaimamist, et hõlbustada pagulaste integreerimist;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

29. mõistab hukka asjaolu, et suurt protsenti inimestest ohustab endiselt vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; juhib tähelepanu asjaolule, et suur ebavõrdsus mõjutab sotsiaalset ühtekuuluvust, olles samas takistuseks sotsiaalsele ja poliitilisele stabiilsusele; avaldab kahetsust, et sellega tõhusalt tegeleval poliitikal jääb piisava majandusliku võimenduse saavutamiseks puudu vajalikust ambitsioonikusest; palub liikmesriikidel kiirendada oma tegevust strateegia „Euroopa 2020" eesmärgi – vähendada vaesuse ohus olevate inimeste arvu 20 miljoni võrra – saavutamiseks; palub komisjonil ja liikmesriikidel teha ebavõrdsuse vähendamine prioriteediks; nõuab valitsusväliste organisatsioonide, vaesuse vastu võitlevate organisatsioonide ja vaesuses elavate inimeste organisatsioonide töö paremat toetamist ja tunnustamist, julgustades nende osalemist heade tavade vahetamises;

30. väljendab muret etniliste vähemuste, eelkõige roma kogukonna vähese osalemise üle tööturul; nõuab direktiivi 2000/78/EÜ nõuetekohast rakendamist; rõhutab vajadust toetada professionaalsete valitsusväliste organisatsioonide rolli, mida nad täidavad nende tööturul osalemise edendamisel ning mitte ainult laste hariduses osalemisel, vaid ka haridussüsteemist varakult lahkumise vältimisel, et katkestada vaesuse nõiaring;

31. peab tähtsaks kaotada investeerimislõhe, et luua säästvat majanduskasvu, ilma et seataks ohtu liikmesriikide majanduslik ja sotsiaalne jätkusuutlikkus; rõhutab sellega seoses eelarve konsolideerimise tagamise teket, mis on oluline ELi iseloomustava Euroopa sotsiaalse mudeli jätkuvaks kindlustamiseks;

32. avaldab kahetsust, et komisjoni viimastes soovitustes eirati parlamendi palvet tugevdada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 kohaldamist, võttes nimelt vastu diferentseeritud meetmed ja programmid, et vähendada ebaühtlust ning maksimeerida sotsiaalset ühtekuuluvust ELis; kutsub sellega seoses liikmesriike tungivalt üles looma eriotstarbelisi investeerimisprogramme oma allpiirkondade jaoks, kus tööpuuduse määr ületab 30 %; kordab oma üleskutset komisjonile aidata liikmesriike ja Euroopa piirkondi, eelkõige äärepoolseimaid piirkondi, mitmeaastase finantsraamistiku kohaste investeerimisprogrammide väljatöötamisel ja rahastamisel;

33. tunnistab ebakindla olukorra jätkumist Euroopa tööturul, mis ei suuda ühelt poolt leida lahendust endiselt kõrge tööpuuduse probleemile ning teiselt poolt rahuldada ettevõtete nõudlust kvalifitseeritud ja sobiva tööjõu järele; kutsub komisjoni üles soodustama liikmesriikide tasandil koostöövorme, mis hõlmavad valitsusi, ettevõtteid, sealhulgas sotsiaalseid ettevõtteid, haridusasutusi, individuaaltoetuste teenistusi, kodanikuühiskonda ja sotsiaalpartnereid, parimate tavade vahetamise alusel eesmärgiga kohandada liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteeme võitluses oskuste nõudlusele mittevastavusega, et rahuldada tööturu vajadusi;

34. rõhutab, et haridus on põhiõigus, mis peaks olema tagatud kõigile lastele, ning hariduse kättesaadavuse ja kvaliteedi erinevustega tuleks tegeleda, et tugevdada kõikidele lastele hariduse pakkumist ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist; rõhutab, et ELis kaasava tööturu loomist võib toetada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavusse viimine nõudluse ja töövõimalustega; on veendunud, et juhendamine ja nõustamine, milles tegeletakse individuaalsete vajadustega ja keskendutakse inimese oskuste hindamisele ja suurendamisele, peavad olema haridust ja oskusi käsitleva poliitika põhielement iga inimese hariduses varasest etapist alates; kutsub liikmesriike üles paremini sobitama haridust ja koolitust tööturu vajadustega kogu ELis, rõhutab, kui tähtis on hinnata erinevaid tööhõiveolukordi liikmesriikides, et tagada nende eripära ja iseärasused;

35. tunnistab, et uute tehnoloogiate areng ja Euroopa tööstuse digiteerimine tekitavad ELile märkimisväärseid raskusi; rõhutab, et ELi ja liikmesriikide tootmismudelit, mida toetavad nende haridusmudelid, tuleb suunata suure tootlusega sektorite, eelkõige IKT ja digiteerimisega seotud sektorite poole, et suurendada ELi konkurentsivõimet ülemaailmsel tasandil;

36. rõhutab, et ebapiisav ja puudulikult suunatud investeerimine haridusse, sealhulgas digitaaloskustesse, programmeerimisse ning loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkondadesse seab ohtu Euroopa konkurentsipositsiooni, kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse ja töötajate võimalused tööd leida; on seisukohal, et parem oskuste nõudlusega vastavusse viimine ja kvalifikatsioonide parem vastastikune tunnustamine aitaks kõrvaldada Euroopa tööturul valitsevat oskuste puudujääki ja mittevastavust, suunates tööotsijad, eelkõige noored inimesed tööturule; kutsub liikmesriike üles seadma esikohale igas vanuses inimestele põhjaliku koolituse andmise digitaaloskuste, programmeerimise ja tööandjate poolt väga vajatud oskuste vallas, säilitades samal ajal kõrged standardid tavahariduses, ning võtma oskuste

täiendamise ja ümberõppe osas, mis ei peaks piirduma kasutaja vaatepunktist lähtuvate teadmistega, arvesse üleminekut digitaalsele majandusele;

37. märgib, et paljudes liikmesriikides on vaja teha suuremaid jõupingutusi tööealise elanikkonna harimiseks, sealhulgas pakkudes rohkem võimalusi täiskasvanute hariduseks ja kutseõppeks; rõhutab elukestva õppe tähtsust, sealhulgas eakamate töötajate puhul, et viia pädevused tööturu vajadustega vastavusse; nõuab loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduse ja matemaatika õppeainete naistele ja tüdrukutele suunatud propageerimist, et tegeleda olemasolevate haridusstereotüüpidega ning võidelda pikaajalise soolise tööhõive, palga- ja pensionilõhe vastu;

38. tunnistab uute tehnoloogiate väärtust ja digitaalse kirjaoskuse tähtsust inimeste eraelus ja nende edukaks osalemiseks tööturul; soovitab liikmesriikidel investeerida rohkem haridusasutuste IKT taristute ja ühenduvuse parendamisse ning töötada välja mõjusad strateegiad IKT võimaluste rakendamiseks täiskasvanute informaalse hariduse toetamisel ja nende formaalsete ja mitteformaalsete haridusvõimaluste parandamisel;

39. tunneb heameelt programmi „Erasmus+“ panuse üle liikuvuse ja kultuurivahetuste edendamisse kõikjal ELis ja kolmandates riikides; õppimise ja töötamisega seotud liikuvuse hõlbustamiseks nõuab läbipaistvuse, liikuvuse ning oskuste ja kutsekvalifikatsioonide tunnustamisele suunatud ELi vahendite paremat edendamist ja kasutamist; kinnitab uuesti vajadust tagada liikuvusvõimalused kutsekoolituseks, ebasoodsas olukorras olevatele noortele ning diskrimineerimise eri vormide all kannatavatele inimestele;

40. peab tervitatavaks Pariisi kokkuleppes esitatud uut poliitikat ja investeerimisraamistikku, mis aitab luua uusi tööhõivevõimalusi vähese CO_2-heitega ja vähesaastavates sektorites;

41. kutsub komisjoni üles rõhutama, kui tähtis on leevendada nii füüsilisi kui ja digitaalseid takistusi ja tõkkeid, millega puudega inimesed liikmesriikides endiselt kokku puutuvad;

42. kiidab heaks lapsehoiu, eluaseme ja hariduse sõnaselget nimetamist seoses kvaliteetsete teenuste kättesaamise parandamisega;

43. tuletab meelde, et töötajate vaba liikumine on aluslepingutes sätestatud aluspõhimõte; peab tervitatavaks, et 2017. aasta majanduskasvu analüüsis rõhutatakse, kui tähtis on tagada sotsiaalne õiglus liikmesriikide erinevate asutuste vahelise õiglase koostöö kaudu; kutsub liikmesriike üles tagama tööinspektsioonidele või muudele asjaomastele avaliku sektori asutustele nende kontrolliorganite jaoks piisavad vahendid ning parandama kontrollitalituste piiriülest koostööd ning teabe ja andmete elektroonilist vahetamist, et parandada sotsiaalse pettuse ja deklareerimata töö vastaseks võitluseks ning nende ennetamiseks mõeldud kontrollide tõhusust;

44. rõhutab tungivat vajadust suurendada kodumaist nõudlust, soodustades avaliku sektori ja erainvesteeringuid, edendades sotsiaalselt ja majanduslikult tasakaalustatud struktuurireforme, mis vähendavad ebavõrdsust ning soodustavad kvaliteetseid ja kaasavaid töökohti, jätkusuutlikku majanduskasvu ning sotsiaalseid investeeringuid ja eelarve vastutustundlikku konsolideerimist, tugevdades seega eelistatavat teed suurema ühtekuuluvuse ja intensiivsema sotsiaalse lähenemise keskkonna suunas ettevõtjate ja avalike teenuste jaoks; rõhutab, kui tähtis on kasutada ühise strateegiana investeerimist inimkapitali; rõhutab ka vajadust suunata liidu majanduspoliitika ümber sotsiaalse turumajanduse poole;

45. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta sobivaid meetmeid, et tagada digitaalvaldkonna töötajatele samad õigused ja sotsiaalkaitse sama tase, mis on asjaomases sektoris kokku lepitud sama liiki töötajate jaoks;

46. märgib, et mikroettevõtjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kes moodustavad kõigist ELi ettevõtetest üle 90 % ning on Euroopa majanduse mootor, nagu ka tervishoiu- ja sotsiaalteenistused ning sotsiaalsed ettevõtted ja solidaarsed ettevõtted aitavad tulemuslikult kaasa jätkusuutlikule ja kaasavale arengule ning kvaliteetsete töökohtade loomisele; palub nii komisjonil kui ka liikmesriikidel võtta poliitikakujundamise protsessis mikroettevõtjate ja VKEde huvisid rohkem arvesse, kohaldades kogu õigusloome protsessi ulatuses VKE-testi põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele“ kohaselt ning edendades mikroettevõtjatele praegu pakutava rahalise toetuse vorme, näiteks Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (EaSI); peab väga oluliseks nende ettevõtjate halduskoormuse vähendamist ja tarbetute õigusaktide kõrvaldamist ilma seejuures töö- ja sotsiaalseid õigusi ohtu seadmata; rõhutab vajadust soodustada teise

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

võimaluse andmist ettevõtjatele, kes esimesel katsel ebaõnnestusid pettusega mitteseotud põhjustel ja kes järgisid töötajate õigusi;

47. rõhutab, et sotsiaalne ettevõtlus on kasvav valdkond, mis võib ühtaegu edendada majandust ning vähendada puudust, sotsiaalset tõrjutust ja muid sotsiaalseid probleeme; on seepärast seisukohal, et ettevõtlusharidus peaks hõlmama sotsiaalset mõõdet ja selle raames tuleks käsitleda selliseid teemasid nagu õiglane kaubandus, sotsiaalne ettevõtlus ja alternatiivsed ärimudelid, näiteks ühistud, et saavutada sotsiaalsem, kaasavam ja jätkusuutlikum majandus;

48. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu uuriksid, kuidas suurendada tootlikkust, investeerides inimkapitali, võttes arvesse, et ettevõtjate ja teenistuste nõudmiste ja probleemidega suudavad paremini tegeleda kõige pädevamad, hästi integreeritud ja rahulolevad töötajad;

49. julgustab liikmesriike keskenduma füüsilisest isikust ettevõtjate staatusele, et tagada füüsilisest isikust ettevõtjatele piisav sotsiaalkaitse haiguse, õnnetuse, töötuse korral ja nende pensioniõigused;

50. tuletab meelde, kui tähtis on juurutada tõelist ettevõtluskultuuri, mis ergutab noori varasest east peale; palub seepärast liikmesriikidel kohandada oma haridus- ja koolitusprogramme selle põhimõtte järgi; juhib liikmesriikide tähelepanu ettevõtlusstiimulite loomise tähtsusele, eelkõige eelarve-eeskirjade rakendamise ja halduskoormuse vähendamise kaudu; palub komisjonil võtta tihedas koostöös liikmesriikidega meetmeid parema teabe pakkumiseks kõigi selliste Euroopa vahendite ja programmide kohta, mis võivad ergutada ettevõtlust, investeeringuid ja rahastamisvõimalusi, näiteks programm „Erasmus noortele ettevõtjatele“;

51. rõhutab, et ELi eelarvel on liikmesriikide eelarvetele võimendav mõju; rõhutab, et ELi eelarvel on täiendav roll Euroopa Liidu sotsiaalpoliitika alaste eesmärkide saavutamisel, mis on kaardistatud 2017. aasta majanduskasvu analüüsis, eesmärgiga luua kogu ELis rohkem ja paremaid töökohti;

52. väljendab muret rakenduskavade elluviimise hilinemise pärast käesoleval programmitöö perioodil; võtab teadmiseks asjaolu, et 2016. aasta septembriks oli nimetatud ainult 65 % liikmesriikide pädevatest asutustest, ning kutsub liikmesriike üles aktiivsemalt kasutama Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde ja noorte tööhõive algatust, et tegeleda tööhõive ja sotsiaalsete prioriteetidega ning aidata ellu viia neid riigipõhiseid soovitusi, mis käsitlevad eelkõige ja kaasaval viisil sotsiaalseid ja tööhõive teemasid; rõhutab samal ajal, et kõnealuseid fonde ei tuleks kasutada üksnes riigipõhiste soovituste rakendamiseks, kuna nii võivad jääda välja muud olulised investeerimise valdkonnad; toonitab, et tuleks teha edasisi jõupingutusi, et lihtsustada menetlusi, eelkõige horisontaalsete ja valdkondlike finantseeskirjade osas, ja kõrvaldada tõkked, mis takistavad kodanikuühiskonna juurdepääsu rahastamisele;

53. märgib, et majanduskasv ELis ja euroalal on endiselt tagasihoidlik; rõhutab, et investeeringuid vajatakse teadusuuringutesse, innovatsiooni ja haridusse; märgib, et ELi 2017. aasta eelarvest on eraldatud konkurentsivõimele, majanduskasvule ja töökohtadele selliste programmide nagu „Horisont 2020“, Cosme ja Erasmus + kaudu kulukohustuste assigneeringutena 21 312,2 miljonit eurot;

54. rõhutab, et hõlpsamaks juurdepääsuks rahastamisele ning investeeringute, ja seekaudu kogu ettevõtluse elavdamiseks saab kasutada selliseid Euroopa fonde ja programme, nagu „Erasmus ettevõtjatele“, Euroopa tööturuasutuste võrgustik (EURES), ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME), Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ESIF); tuletab meelde, kui tähtis on kinni pidada partnerluse põhimõttest, täiendavuse põhimõttest, rakendada alt üles lähenemisviisi ja eraldada piisavalt vahendeid ning kui tähtis on hea tasakaal aruandluskohustuste ja fondidest kasu saajatelt andmete kogumise vahel; palub komisjonil tagada ELi fondide kasutamise üle hoolikas järelevalve, et suurendada tulemuslikkust; palub komisjonil esitada riigipõhised soovitused ELi fondide kasutamise kohta, et suurendada sotsiaalse ja aktiivse tööturupoliitika haaret ja tulemuslikkust riigi tasandil;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

55. on rahul eelarveprojektiga võrreldes 2017. aastal täiendava 500 miljoni euro eraldamisega noorte tööhõive algatusele ning 200 miljoni euro eraldamisega, et edendada keskseid algatusi majanduskasvu ja töökohtade loomise valdkonnas; tuletab liikmesriikidele meelde vajadust paremini kasutada olemasolevaid rahalisi vahendeid ning hariduse ja koolituse, kultuuri, spordi ja noorsoo valdkonna algatusi ja vajaduse korral suurendada investeeringuid vajalikesse valdkondadesse, eelkõige seoses selliste temaatiliste valdkondadega, mis omavad otsest seost strateegiaga „Euroopa 2020", nagu varane lahkumine haridussüsteemist, kõrgharidus, noorte töötus, kutseharidus ja kutseõpe, elukestev õpe ja liikuvus, et suurendada vastupanuvõimet ja vähendada tööpuudust, eelkõige noorte ja kõige haavatavamate rühmade seas, vältida radikaliseerumist ja tagada pikaajaline sotsiaalne kaasamine;

56. peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut laiendada ESIFit ja kahekordistada selle summat, et jõuda 2022. aastaks 630 miljoni euroni, parandades samal ajal geograafilist ja valdkondlikku haaret; rõhutab, et ESIF ei ole siiani kuigi edukalt parandanud sotsiaalset ja majanduslikku lähenemist liikmesriikide ja nende piirkondade vahel liidus ega ole olnud eriliselt edukas sotsiaalse taristuga tegelemisel; tuletab meelde, et enamik projekte saab heakskiidu Lääne-Euroopa majanduslikult tugevamate piirkondade jaoks, millega süvendatakse veelgi liikmesriikide vahelist investeerimislünka ja tugevdatakse Euroopa tasakaalustamatust; palub komisjonil aidata nõrgemaid piirkondi rakendusprotsessis, kuid mitte muuta lähtekohta, et projektid valitakse vaid kvaliteedi alusel; palub tungivalt, et komisjon toetaks sotsiaalsete ettevõtete ja VKEde võimalusi ESIFi kasutada; palub komisjonil ja Euroopa Investeerimispangal astuda täiendavaid ja ennetavaid samme, tagamaks asjakohane suunatus kõigile liikmesriikidele ja sektoritele eesmärgiga kasutada ESIFi, eelkõige neid fonde, mis panustavad otse võitlusse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab vajadust tugevdada haldussuutlikkust, näiteks Euroopa investeerimisnõustamise keskust; avaldab kahetsust, et puuduvad kättesaadavad andmed töökohtade kohta, mis ESIFi investeeringute tulemusena eeldatavasti luuakse; kutsub komisjoni üles hoolikalt jälgima ja kontrollima ESIFi abil tehtud investeeringuid ning mõõtma nende majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning tagama, et ESIF ei dubleeriks olemasolevaid rahastamisprogramme ega asendaks avaliku sektori otseseid kulutusi; kordab oma üleskutset investeerida inim- ja sotsiaalsesse kapitali sellistes valdkondades, nagu tervishoid, lapsehoid ja taskukohase hinnaga eluase;

57. juhib tähelepanu sellele, et äärepoolseimate piirkondade ees seisavad mitmed struktuursed piirangud, mille püsivus ja koosmõju piiravad tõsiselt nende arengut; palub komisjonil toetada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 kohaldamist;

58. rõhutab vajadust, et komisjon ja liikmesriigid pühenduksid tugevamalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 174 kohaldamisele; toonitab, et suurem territoriaalne ühtekuuluvus eeldab suuremat majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning nõuab seetõttu nendes piirkondades strateegiliste investeeringute arendamist, eelkõige lairibavõrku, mis oleksid suunatud konkurentsivõime tõstmisele, tööstusbaasi ja territoriaalse struktuuri parandamisele ning seeläbi elanikkonna toetamisele;

59. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaasama kõik valitsemistasandid ja asjaomased sidusrühmad investeerimise takistuste tuvastamisse, keskendudes kõige rohkem abi vajavatele piirkondadele ja sektoritele, samuti niisuguste piisavate vahendite kättesaadavaks tegemisele, millesse on koondatud avaliku ja erasektori rahalised vahendid;

60. palub komisjonil rakendada poliitikameetmeid, mis oleks suunatud rahvastiku vähenemise ja elanikkonna hajumise vastu võitlemisele; rõhutab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika ühe prioriteedina tuleb tähelepanu pöörata väheneva rahvastiku probleemiga piirkondadele;

61. rõhutab, et üldine juurdepääs riiklikule, solidaarsusel põhinevale ja piisavale pensionile ja vanaduspensionile peab olema tagatud kõigile; võtab teadmiseks, et liikmesriikides esineb raskusi pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse tugevdamisel, kuid rõhutab, kui tähtis on solidaarsuse säilitamine pensionisüsteemides, tugevdades tulude poolt, ilma et selleks tuleks tingimata tõsta pensioniiga; rõhutab, kui tähtsad on riigi- ja tööandjapensioni süsteemid, mis tagavad piisava pensionisissetuleku, mis ületab tunduvalt vaesuspiiri ja võimaldab pensionäridel säilitada oma elatustaseme; on veendunud, et parim viis naistele ja meestele jätkusuutlike, kindlate piisavate pensionide tagamiseks on tõsta üldist tööhõive määra ja suurendada kvaliteetsete töökohtade arvu kõikide vanuserühmade puhul, parandada töö- ja tööhõivetingimusi ning teha vajalikke täiendavaid avaliku sektori kulutusi; on veendunud, et pensionisüsteemide reformides tuleks keskenduda muude aspektide hulgas tegelikule pensionieale ja need peaksid kajastama tööturu suundumusi, sündimust, tervise ja jõukuse

olukorda, töötingimusi ja majandusliku sõltuvuse määra; on seisukohal, et nendes reformides tuleb arvesse võtta ka miljonite niisuguste töötajate, eelkõige naiste, noorte ja füüsilisest isikust ettevõtjate olukorda Euroopas, kes seisavad silmitsi ebakindlate ja ebatüüpiliste töösuhete ning sunnitud töötuse perioodide ja vähendatud tööajaga;

62. juhib seoses ELi kodanike vananemisega ja selle mõjuga informaalsetele ja formaalsetele hooldusvajadustele liikmesriikide tähelepanu vajadusele investeerida järgnevatel kümnenditel riiklikku terviseedendusse ja haiguste ennetamisse, tagades ja parandades samas sotsiaalkaitsesüsteemide jätkusuutlikkust, turvalisust, piisavust ja tõhusust ning kvaliteetsete pikaajaliste sotsiaalteenuste osutamist; julgustab seetõttu liikmesriike töötama välja strateegiad tagamaks selliste süsteemide ja teenuste piisav rahastamine, personal ja arendamine ning laiendada sotsiaalkindlustussüsteemide ulatust ühiskonna ja üksikisiku hüvanguks; palub tungivalt eelkõige komisjoni, liikmesriike ja sotsiaalpartnereid:

— soodustada kõigis vanuserühmades suuremaid tööhõive määrasid;

— teha tööd soolise segregatsiooni ja soolise palgalõhe vähendamiseks;

— kohandada tööturge eakamatele töötajatele sobivaks eakatesõbralike töötingimuste kaudu, et neil oleks võimalik töötada kuni kohustusliku pensionieani;

— võidelda vanusega seotud stereotüüpide vastu tööturgudel;

— tagada elutsüklipõhine ja ennetav lähenemisviis töötervishoiule ja tööohutusele;

— keskenduda hoolduskohustustega inimeste töö ja eraelu tasakaalustamisele sobivate hoiu- ja puhkusesüsteemide kaudu ja toetades mitteametlikke hooldajaid;

— toetada ja teavitada tööandjaid, eelkõige VKEsid, kuidas saab töökeskkonda parandada, et kõigis vanuses töötajatel oleks võimalik produktiivseks jääda;

— toetada riiklikke tööturuasutusi, et neil oleks võimalik pakkuda eakamatele tööotsijatele sisulist abi;

— investeerida igas eas töötajate nii töökohal kui ka väljaspool seda toimuvasse elukestvasse õppesse ja seda edendada, ning töötada välja oskuste valideerimise ja sertifitseerimise süsteemid;

— aidata eakamatel töötajatel kauem aktiivseks jääda ja valmistuda pensionilejäämiseks töötajakesksete paindlike töötingimuste abil, mis võimaldavad neil töölt pensionile ülemineku perioodil tööaega vähendada;

63. rõhutab vajadust, et komisjon jälgiks lisaks eluaseme hindade muutumisele kodutuse ja eluasemega seotud tõrjutuse arenguid liikmesriikides; nõuab kiireid meetmeid paljudes liikmesriikides suureneva kodutuse ja eluasemega seotud tõrjutusega tegelemiseks; väljendab muret pankade bilansis oleva suure hulga viivislaenude võimalike sotsiaalsete tagajärgede pärast, eriti komisjoni avalduse pärast, et ergutada tuleks müüki pangandusvälistele spetsialiseerunud asutustele, mis võib kaasa tuua väljatõstmiste lained; julgustab liikmesriike, komisjoni ja EIPd kasutama sotsiaalses taristu jaoks EFSI-t, muu hulgas selleks, et rakendada kõigi õigust sobivale ja taskukohase hinnaga eluasemele;

64. märgib murega, et mõnes liikmesriigis on palgad inimväärse elu tagamiseks ebapiisavad, muutes seega töötajad palgavaesteks ja võttes töötutelt tahtmise tööturule tagasi pöörduda; toetab sellega seoses kollektiivläbirääkimiste edendamist;

65. julgustab liikmesriike rakendama vajalikke meetmeid pagulaste ning etnilise vähemuse või rändaja taustaga inimeste sotsiaalseks kaasamiseks;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

66. peab tervitatavaks, et 2017. aasta majanduskasvu analüüsis rõhutatakse vajadust edendada maksu- ja toetussüsteemide reforme, et parandada töötamise stiimuleid ja muuta töö tasuvaks, kuna ka maksusüsteemid võivad kaasa aidata võitlusele sissetulekute ebavõrdsuse ja vaesusega, samuti konkurentsivõime suurendamist üleilmsel tasandil; palub liikmesriikidel nihutada maksukoormus järk-järgult tööjõult muudele allikatele;

67. nõuab, et tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide reformid keskenduksid tervisealase ennetusele ja tervise edendamisele, üldiselt kättesaadavate tervishoiuteenuste kvaliteedi säilitamisele ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse ebavõrdsuse vähendamisele;

68. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha koostööd, et kõrvaldada tööjõu liikuvuse takistused, tagades, et ELi liikuvaid töötajaid koheldakse võrdselt mitteliikuvate töötajatega;

69. kutsub liikmesriike üles suurendama tihedas koostöös sotsiaalpartneritega aktiivse ja jätkusuutliku tööturupoliitika haaret, tõhusust ja tulemuslikkust; peab tervitatavaks 2017. aasta majanduskasvu analüüsis esitatud nõuet suunata rohkem jõupingutusi selliste meetmete väljatöötamisse, mille eesmärk on toetada ebasoodsas olukorras olevate rühmade, eelkõige puudega inimeste tööturule kaasamist, pidades silmas selle pikaajalist positiivset majanduslikku ja sotsiaalset mõju;

70. palub liikmeriikidel kehtestada oma riigipõhiste soovituste alusel ning kooskõlas oma riikliku pädevuse ning rahalise ja eelarveolukorraga ambitsioonikad standardid sotsiaalvaldkonnas, võttes eelkõige kasutusele tervet eluiga hõlmavad piisava miinimumsissetuleku tagamise kavad, kui neid ei ole olemas, ning kaotades piisava miinimumsissetuleku tagamise kavades ebapiisavast ulatusest või mittekasutamisest tekkinud erinevused;

71. väljendab heameelt komisjoni algatuste üle konsultatsioonide käivitamiseks Euroopa sotsiaalõiguste samba loomise küsimuses; on seisukohal, et selle algatusega peaks saama stimuleerida paindlikuma oskuste ja pädevuste arendamist, elukestva õppe meetmeid ning kvaliteetse tööhõive aktiivset toetamist;

72. tuletab meelde tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni majanduskomisjonile adresseeritud viimases arvamuses Euroopa Komisjonile esitatud palvet kaaluda riigipõhiste soovituste väljatöötamisel sotsiaalset tasakaalustamatust käsitleva menetluse kasutuselevõttu, et vältida standardite puhul võidujooksu põhja, tuginedes sotsiaalsete ja tööhõivenäitajate tulemuslikule kasutamisele makromajandusliku järelevalve raamistikus;

73. palub liikmesriikidel panna suuremat rõhku vaesuse nõiaringi murdmisele ja võrdsuse edendamisele; kutsub komisjoni üles esitama liikmesriikidele jõulisemaid soovitusi sotsiaalse kaasatuse ja kaitse kohta, vaadates ühtlasi kaugemale tööjõust, ning eelkõige lastesse investeerimise kohta;

74. peab tervitatavaks sotsiaalpartnerite, liikmesriikide parlamentide ja muude asjaomaste kodanikuühiskonna osalejate osavõttu Euroopa poolaasta protsessist; kordab, et sotsiaalne dialoog ja kodanikuühiskonnaga peetav dialoog täidab esmatähtsat rolli kõigile kasutoova püsiva muutuse saavutamises ning on äärmiselt oluline Euroopa ja riikide poliitika tulemuslikkuse ning asjakohasuse suurendamiseks, mistõttu tuleb seda järgida Euroopa poolaasta kõigis etappides; rõhutab vajadust muuta osalemine tulemuslikumaks, tagades praktilise ajastuse, juurdepääsu kõigile dokumentidele ja dialoogi koostööpartneritega asjakohasel tasandil;

75. tuletab meelde mitmeid palveid esitada tegevuskava, milles tugevdatakse ja võetakse arvesse parlamendi seisukohta, enne kui nõukogu teeb otsuse; nõuab lisaks, et tööhõive- ja sotsiaalkomisjon, arvestades selle konkreetset pädevusvaldkonda, oleks majandus- ja rahanduskomisjoniga võrdväärsel positsioonil alati, kui Euroopa Parlamendil palutakse avaldada arvamust Euroopa poolaasta eri etappides;

76. on seisukohal, et kokku tuleks kutsuda ELi sotsiaalvaldkonna konverents, kus sotsiaalpartnerite esindajad, riikide valitsused ja parlamendid ning ELi institutsioonid arutavad koos kaasatud üldsusega Euroopa sotsiaalse mudeli tuleviku ja ülesehituse üle;

77. nõuab veel kord nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) rolli tugevdamist Euroopa poolaastas;

78. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0040

Ühtse turu juhtimine 2017. aasta Euroopa poolaasta raames

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon, mis käsitleb aastaaruannet ühtse turu juhtimise kohta 2017. aasta Euroopa poolaasta raames (2016/2248(INI))

(2018/C 252/16)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma 25. veebruari 2016. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta 2016. aasta Euroopa poolaasta raames ([1]) ja komisjoni 27. aprillil 2016. aastal vastu võetud järelmeetmeid,

— võttes arvesse oma 11. märtsi 2015. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta 2015. aasta Euroopa poolaasta raames ([2]) ja komisjoni 3. juunil 2015. aastal vastu võetud järelmeetmeid,

— võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta Euroopa 2014. aasta poolaasta raames ([3]) ja komisjoni 28. mail 2014. aastal vastu võetud järelmeetmeid,

— võttes arvesse oma 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile ühtse turu juhtimise kohta ([4]) ja komisjoni 8. mail 2013. aastal vastu võetud järelmeetmeid,

— võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni ühtse turu strateegia kohta ([5]),

— võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni mittetariifsete tõkete kohta ühtsel turul ([6]),

— võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2015. aasta teatist „2016. aasta majanduskasvu analüüs. Majanduse elavnemise toetamine ja majandusliku lähenemise edendamine“ (COM(2015)0690),

— võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2016. aasta teatist 2017. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2016)0725),

— võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2015. aasta teatist „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ (COM(2015)0550) ning aruannet ühtse turu integratsiooni ja konkurentsivõime kohta ELis ja selle liikmesriikides (SWD(2015)0203),

— võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),

— võttes arvesse komisjoni 8. juuni 2012. aasta teatist „Ühtse turu parem juhtimine“ (COM(2012)0259),

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0060.
([2]) ELT C 316, 30.8.2016, lk 98.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0130.
([4]) ELT C 24, 22.1.2016, lk 75.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0237.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0236.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni 2015. aasta oktoobris ajakohastatud 8. juuni 2012. aasta teatist teenuste direktiivi rakendamise kohta (COM(2012)0261),

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind“,

— võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta teatist majandus- ja rahaliidu lõpuleviimiseks võetavate meetmete kohta (COM(2015)0600),

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Näitajad, mille järgi hinnata ühtse turu toimimist – Euroopa poolaasta ühtse turu samba rajamine“,

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Siseturu ja tarbijakaitse panus majanduskasvu“,

— võttes arvesse veebis avaldatava ühtse turu tulemustabeli 2016. aasta juuli väljaannet,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17.–18. märtsi 2016. aasta järeldusi,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2016. aasta järeldusi,

— võttes arvesse protokolli nr 1 riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus,

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0016/2017),

A. arvestades, et süvendatuma ja õiglasema ühtse turu saavutamine on hädavajalik uute töökohtade loomiseks, tootlikkuse suurendamiseks ning atraktiivse investeerimis- ja innovatsioonikeskkonna, aga ka tarbijasõbraliku keskkonna tagamiseks;

B. arvestades, et see eeldab uute sihtide seadmist kogu Euroopas, sealhulgas ühtse turu erinevate strateegiate ja eelkõige digitaalse ühtse turu strateegia õigeaegset lõpuleviimist ja rakendamist;

C. arvestades, et uute sihtide seadmisel tuleb arvestada ka Brexiti mõju, muu hulgas kaupade ja teenuste vabale liikumisele, asutamisvabadusele, tolliliidule ja siseturu õigustikule üldiselt;

D. arvestades, et pärast majanduskriisi, mis sai alguse aastal 2008, on ELis endiselt stagnatsiooniperiood, majandus taastub aeglaselt ning tööpuudus ja sotsiaalne kaitsetus on suur; arvestades positiivse tähelepanekuna, et 2016. aasta majanduskasvu analüüsi juhtlause oli „majanduse elavnemise toetamine ja majandusliku lähenemise edendamine“;

E. arvestades, et 2017. aasta majanduskasvu analüüsis tuletatakse meelde, et tuleb saavutada kaasav majanduse elavdamine, kus võetakse arvesse ühtse turu sotsiaalset mõõdet, ning arvestades, et lisaks toonitatakse selles, et Euroopa peab investeerima jõuliselt oma noortesse ja tööotsijatesse ning idufirmadesse ja VKEdesse;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

F. arvestades, et majanduse elavdamisele vaatamata on tööpuudus paljudes kohtades Euroopas endiselt üleliia suur ning arvestades, et pikaajaline suur tööpuudus halvendab sotsiaalset olukorda paljudes liikmesriikides;

G. arvestades, et Euroopa poolaasta eesmärk on majandus- ja eelarvepoliitika tihedam koordineerimine kogu ELis, et suurendada stabiilsust, edendada majanduskasvu ja tööhõivet ning tugevdada konkurentsivõimet kooskõlas eesmärgiga tagada sotsiaalne õiglus ja kaitsta kõige haavatavamaid ühiskonnaliikmeid; arvestades, et seda eesmärki ei ole saavutatud;

H. arvestades, et ühtne turg on ELi üks nurgakive ja üks selle peamisi saavutusi; arvestades, et edukaks majanduskasvu soodustamiseks ja majanduse stabiliseerimiseks peab Euroopa poolaasta hõlmama ka ühtset turgu ja poliitikameetmeid selle lõpuleviimiseks;

Euroopa poolaasta ühtse turu samba tugevdamine

1. kordab, et ühtne turg on üks ELi aluseid ning liikmesriikide majanduse ja Euroopa projekti kui terviku selgroog; märgib, et ühtne turg on endiselt killustunud ja seda ei rakendata piisavalt ning selle majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõive potentsiaal on suur; toonitab, et ühtsel turul on oluline roll selles, et EL toetaks edukalt oma majanduse elavnemist, edendaks majanduslikku lähenemist ja toetaks oma noortesse ja tööotsijatesse ning idufirmadesse ja VKEdesse investeerimist; kutsub komisjoni üles tagama ühtse turu lõpuleviimine kõigi mõõtmete, sh kaupade, teenuste, kapitali, tööjõu, energia, transpordi ja digitaalsektori osas;

2. kordab oma nõudmist luua Euroopa poolaasta raames tugev sotsiaalse mõõtmega ühtse turu sammas, mis hõlmaks süsteemi, mille raames tehtaks korrapäraselt järelevalvet ja tuvastataks riigipõhiseid ühtse turu tõkkeid, mida liikmesriikides viimasel ajal sageli kehtestatakse ja millel on suurem mõju, sagedus ja kohaldamisala; nõuab ühtse turu integratsiooni ja liidusisese konkurentsivõime põhjalikku hindamist; rõhutab, et ühtse turu integratsiooni hindamisest peaks saama majanduse juhtimise raamistiku lahutamatu osa;

3. tuletab meelde, et Euroopa poolaasta võeti kasutusele aastal 2010 eesmärgiga tagada, et liikmesriigid arutaksid oma majandus- ja eelarvekavasid oma ELi partneritega konkreetsel ajal kogu aasta jooksul, mis võimaldaks neil teha üksteise kavade kohta märkusi ja jälgida ühiselt edusamme; rõhutab, kui oluline on keskenduda jätkuvalt sotsiaalvaldkonna tulemustele ning ülespoole suunatud majandusliku ja sotsiaalse lähenemise edendamisele;

4. rõhutab, et ühtse turu sammas Euroopa poolaasta raames peaks aitama tuvastada majanduskasvu ja töökohtade loomise peamisi valdkondi kõigi ühtse turu mõõtmete puhul; rõhutab lisaks, et seda peaks kasutama ka võrdlusalusena struktuurireformi kohustuse võtmisel liikmesriikides;

5. rõhutab, et Euroopa poolaasta raames loodav ühtse turu sammas võimaldaks korrapäraselt hinnata ühtse turu juhtimist siseriiklike õigusaktide süstemaatilise kontrollimise ja andmete analüüsimise vahendite abil, et avastada rikkumisi, parandada ühtse turu õigusaktide järelevalvet, võimaldada institutsioonidel vajaliku teabe abil kujundada ümber, rakendada, kohaldada ja jõustada ühtse turu õigusraamistikku ning saavutada konkreetsed tulemused kodanike jaoks;

6. väljendab heameelt komisjoni püüdluste üle tagada üleilmastumisest ja tehnilistest muutustest saadavate eeliste õiglane jaotus ühiskonna eri rühmade, eriti noorte vahel; nõuab kõigil tasanditel teadlikkuse tõstmist poliitika ja reformide mõju kohta tulude jaotusele ning võrdsuse, õigluse ja kaasatuse tagamisele;

7. on veendunud, et siseriiklike meetmete või rakendamiste puhul võib varajane sekkumine olla tõhusam ja anda paremaid tulemusi kui rikkumismenetlused; rõhutab siiski, et kui varajane sekkumine ei anna tulemusi, peab komisjon kasutama kõiki võimalikke meetmeid, sealhulgas rikkumismenetlusi, et tagada ühtset turgu käsitlevate õigusaktide täielik rakendamine;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

8. kordab oma üleskutset, et komisjon võtaks täielikult arvesse 21. sajandi väärilise ELi ühtse turu rajamise peamisi kasvuvaldkondi ja töökohtade loomise valdkondi, mille komisjon on juba varem kindlaks määranud ja mida on veelgi täpsustatud 2014. aasta septembris ilmunud uuringus „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind“ ning mis hõlmavad teenuseid, digitaalset ühtset turgu ja eelkõige e-kaubandust, tarbijaõigustikku, riigihankeid ja kontsessioone ning kaupade vaba liikumist;

9. nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks riigipõhiste soovituste kaudu süstemaatiliselt ühtse turu eeskirjade rakendamist ja jõustamist, eelkõige juhul, kui kõnealused eeskirjad annavad panuse struktuurireformidesse, ning tuletab sellega seoses meelde, kui oluline on komisjoni uus lähenemisviis, milles rõhutatakse sotsiaalset õiglust; kutsub komisjoni üles andma iga-aastase majanduskasvu analüüsi paketi raames parlamendile aru liikmesriikide edusammudest ühtse turu toimimise ning toodete, kaupade ja teenuste turgude integreerimisega seotud riigipõhiste soovituste rakendamisel;

10. tuletab meelde, et riigipõhistes soovitustes välja toodud peamiste reformide üldine elluviimine on mõnes valdkonnas endiselt pettumust valmistav ning riigiti erinev; kutsub liikmesriike üles kiirendama riigipõhiste soovitustega kooskõlas olevate reformide heakskiitmist ning nende asjakohast järjestamist ja elluviimist, et suurendada kasvupotentsiaali ja edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

11. on veendunud, et riikide parlamentide vastutust riigipõhiste soovituste eest tuleb tugevdada; ergutab liikmesriike andma komisjonile võimaluse tutvustada riigipõhiseid soovitusi liikmesriikide parlamentides; kutsub lisaks liikmesriike üles rakendama riigipõhiseid soovitusi; kordab oma palvet, et komisjon annaks pädevale parlamendikomisjonile aru meetmetest, mis on võetud riigipõhiste soovituste rakendamisel edusammude tagamiseks, ning seni saavutatud edusammudest;

12. kutsub konkurentsivõime nõukogu üles aktiivselt osalema riigipõhiste soovituste liikmesriikidepoolse rakendamise järelevalves ja nende soovituste koostamises;

13. rõhutab, et Euroopa investeerimiskava eesmärkide seas on tarbetute tõkete kõrvaldamine, innovatsiooni suurendamine ja ühtse turu süvendamine, soodustades seejuures inimkapitali ja sotsiaaltaristusse investeerimist;

14. rõhutab, et investeerimiskeskkonna parandamine tähendab ühtse turu tugevdamist, tagades õigusliku reguleerimise suurema prognoositavuse ja tugevdades ELis võrdseid võimalusi ning kõrvaldades investeeringutelt tarbetud tõkked nii ELis kui ka väljaspool ELi; tuletab meelde, et jätkusuutlikud investeeringud eeldavad tugevat ja ettearvatavat ärikeskkonda; märgib, et nagu on ette nähud ühtse turu strateegias, on ELi tasandil käivitatud mitmeid töösuundi, näiteks energialiit ja digitaalne ühtne turg, ning leiab, et nende ELi jõupingutustega peaksid kaasnema jõupingutused liikmesriikide tasandil;

15. tuletab meelde, et euroala uus soovituste kogum sisaldab reforme, mille eesmärk on tagada avatud ja konkurentsivõimelised toodete ja teenuste turud; tuletab meelde ka seda, et riigisisene ja piiriülene innovatsioon ja konkurents on ühtse turu toimimise seisukohalt keskse tähtsusega, ning usub, et liidu õigusaktidega peaks püüdma seda tagada;

16. toetab komisjoni üleskutset liikmesriikidele mitmekordistada pingutusi, mis on suunatud majanduspoliitika kolmele komponendile, ning keskenduda seda tehes kaasavama majanduskasvu nimel sotsiaalsele õiglusele;

17. jagab komisjoni seisukohta, et ühtse turuga ühtivad lähenemispüüdlused peavad põhinema elukestva õppe strateegiate parimatel tavadel, tõhusatel meetmetel, mis aitavad töötutel uuesti siseneda tööturule, ning tänapäevasel ja kaasaval sotsiaalkaitse- ja haridussüsteemil;

Ühtse turu potentsiaali kasutamine peamistes kasvuvaldkondades

18. rõhutab, et vaatamata tariifsete tõkete kaotamisele ühtsel turul, on endiselt olemas tohutu hulk tarbetuid mittetariifseid tõkkeid; rõhutab, et ühtse turu tugevdamine nõuab kiireloomulisi meetmeid nii ELi kui ka riiklikul tasandil, et need tarbetud mittetariifsed tõkked kõrvaldada nii, et see oleks kooskõlas sotsiaal-, tarbija- ja keskkonnanormide edendamisega, ja suurendada konkurentsi ning luua majanduskasvu ja töökohti; toonitab, et liikmesriikide-poolset protektsionismi ja diskrimineerivaid meetmeid ei tohiks lubada; tuletab meelde oma nõudmist, et komisjon esitaks 2016. aastal põhjaliku ülevaate ühtsel turul esinevatest mittetariifsetest tõketest ja analüüsi nende kõrvaldamise vahendite kohta, eristades selgelt mittetariifseid tõkkeid ja õigusnorme liikmesriigi õiguspäraste avaliku poliitika eesmärkide proportsio-

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

naalseks rakendamiseks, ning esitaks kaugeleulatuva ettepaneku kõnealuste mittetariifsete tõkete võimalikult kiire kõrvaldamise kohta, et vabastada ühtse turu seni kasutamata potentsiaal;

19. rõhutab, et kõige enam valmistavad muret teenuste vaba osutamisega seotud tõkked, sest need takistavad eelkõige piiriülest tegevust väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, kes on ELi majanduse arengu liikumapanev jõud; juhib tähelepanu asjaolule, et ebaproportsionaalsed haldusnõuded, kontrollid ja karistused võivad kahandada ühtse turu saavutusi;

20. rõhutab ühtse turu strateegiat ja selle sihipäraseid meetmeid, mille eesmärk peaks olema luua võimalusi tarbijatele, spetsialistidele ja ettevõtetele, eriti VKEdele edendada ja võimaldada ajakohastamist ja innovatsiooni, mida Euroopa vajab, ning tagada tarbijatele ja ettevõtetele igapäevaselt kasu toovad praktilised tulemused; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid parimad võimalikud tingimused jagamismajanduse arenemiseks ja edenemiseks; toonitab, et jagamismajandusel on majanduskasvu ja tarbijate valiku seisukohalt tohutu potentsiaal;

21. kutsub liikmesriike üles viima ellu reforme ja poliitikaid, millega lihtsustatakse uue tehnoloogia levikut ja tagatakse sellest tulenevate eeliste levik suurema hulga ettevõtjate vahel; kutsub komisjoni üles esitama koheselt 2017. aasta majanduskasvu analüüsis osutatud konkreetsed ettepanekud, mis on seotud ühtse turu eeskirjade jõustamise ning meetmetega äriteenuste valdkonnas, sh lihtsustades teenuste piiriülest osutamist ja lihtsa, kaasaegse ning pettuskindla käibemaksusüsteemi loomist;

22. väljendab heameelt 2017. aasta majanduskasvu analüüsis esitatud komisjoni teate üle, et käib töö ühtse ELi lubade andmise raamistiku loomiseks, mida kohaldatakse otseselt piiriülese mõõtmega suurprojektidele või suurtele investeerimisplatvormidele, mis on riiklikult kaasrahastatavad;

23. palub komisjonil tagada, et ELi riigihanke-eeskirju rakendataks õigeaegselt ning et eelkõige võetaks kasutusele e-hanked ja uued sätted, millega soodustatakse lepingute osadesse jagamist, mis on äärmiselt tähtis innovatsiooni ja konkurentsi edendamiseks ning VKEde toetamiseks hanketurgudel;

24. rõhutab seoses teenuste ühtse turuga selget vajadust parandada piiriülest teenuste pakkumist, säilitades samas nende teenuste kõrge kvaliteedi; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku Euroopa teenuste kaardi ja ühtlustatud teatise vormi kohta; ergutab komisjoni hindama turu arengut ja võtta vajaduse korral meetmeid seoses äri- ja ehitusteenuse osutajatele esitatavate kindlustusnõuetega;

25. märgib, et rohkem kui 5 500 kutseala puhul kogu Euroopas nõutakse erikvalifikatsiooni või konkreetset kutsenimetust, ning tervitab sellega seoses reguleeritud kutsealade vastastikust hindamist, mille viib läbi komisjon koos liikmesriikidega;

26. kutsub komisjoni üles tegutsema otsustavalt liikmesriikide protektsionismi vastu; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid hoiduma diskrimineerivatest meetmetest, nagu kaubandus- ja maksuseadused, mis mõjutavad ainult kindlaid sektoreid või ärimudeleid, mis moonutavad konkurentsi, muutes välisettevõtjate jaoks teatavates liikmesriikides tegevuse alustamise keeruliseks, mis kujutab endast siseturu põhimõtete selget rikkumist;

27. loodab, et seoses kaupade ühtse turuga teeb komisjon ettepaneku vaadata läbi vastastikuse tunnustamise määrus, mis peaks tagama, et äriühingutel on tegelik õigus lasta ELis vabasse ringlusse tooteid, mida mõnes liikmesriigis seaduslikult turustatakse; rõhutab, et liikmesriigid ei kohalda ega järgi nõuetekohaselt vastastikuse tunnustamise põhimõtet, mistõttu keskenduvad ettevõtjad sageli äritegevuse asemel puuduliku rakendamisega seotud raskustega toimetulemisele;

28. palub komisjonil esitada oma visioon ühtse ja järjepideva Euroopa standardimissüsteemi kohta, mis kohandub muutuva keskkonnaga, toetab mitmeid poliitikameetmeid ning toob kasu tarbijatele ja ettevõtjatele; rõhutab, et Euroopa standardid võetakse sageli vastu kogu maailmas, mis toob kasu nii koostalitusvõime ja ohutuse, kulude vähendamise ning äriühingute väärtusahelasse ja kaubandusse integreerimise hõlbustamise seisukohast kui ka suurendab tööstusharu mõjukust rahvusvaheliseks muutmise kaudu;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

29. on seisukohal, et digitaalse ühtse turu edendamine on oluline, et stimuleerida majanduskasvu, luua kvaliteetseid töökohti, edendada ELi turul vajalikku innovatsiooni, säilitada Euroopa majanduse ülemaailmne konkurentsivõime ning tuua kasu nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele; kutsub liikmesriike üles tegema digitaalse ühtse turu rakendamisel igakülgset koostööd;

Ühtse turu juhtimise tugevdamine

30. kordab oma üleskutset, et komisjon töötaks ühtse turu paremaks juhtimiseks välja analüüsivahendite kogumi, sealhulgas sotsiaalsed näitajad, millega mõõta nõuetekohasemalt selle tulemuslikkust Euroopa poolaasta ühtse turu samba raames; on veendunud, et selline analüüsivahend annaks kasulikke andmeid riigipõhiste soovituste, iga-aastase majanduskasvu analüüsi, liikmesriikidele mõeldud Euroopa Ülemkogu suuniste ning riiklike tegevuskavade jaoks, mis on koostatud ühtse turu suuniste rakendamiseks;

31. nõuab ühtse turu juhtimise raamistiku jõustamist ning ühtse turu eeskirjade korrektse, õigeaegse ja tulemusliku rakendamise ja kohaldamise järelevalve ja hindamise tugevdamist; palub liikmesriikidel tõhustada ühtse turu juhtimise vahendite rakendamist ja kasutada paremini iga liikmesriigi kohta kättesaadavaid siseturu tulemustabeli andmeid ning suurendada edusamme poliitikavaldkonna tulemuste seisukohast;

32. on endiselt arvamusel, et on vajalik määrata kindlaks terviklik mõõtmissüsteem, mis ühendaks eri metoodikaid, nagu koondnäitajaid, süstemaatilist näitajate komplekti ja valdkondlikke vahendeid, et mõõta ühtse turu toimimist eesmärgiga liita see Euroopa poolaastaga; palub komisjonil ühtse turu süvendamise mõõtmiseks ja hoogustamiseks peamistes prioriteetsetes valdkondades kaaluda põhinäitaja ja sellega seotud eesmärgi kindlaksmääramist ühtse turu integreerimise vallas;

33. kordab oma üleskutset, et komisjon võtaks vajaduse korral kasutusele kvantitatiivsed eesmärgid tarbetu halduskoormuse vähendamiseks Euroopa tasandil; palub kaaluda neid kvantitatiivseid eesmärke komisjoni uues halduskoormuse vähendamist käsitlevas algatuses;

34. usub, et liikmesriigid peavad rohkem pingutama, et ajakohastada oma haldusasutusi, pakkudes kodanikele ja ettevõtjatele suuremas ulatuses ja paremini juurdepääsetavaid digitaalseid teenuseid, ning et lihtsustada haldusasutuste piiriülest koostööd ja koostegutsemisvõimet;

35. palub komisjoni, et igale seadusandlikule algatusele eelneks põhjalik mõjuhindamine, milles võetakse arvesse õigusakti mõju ärikeskkonnale kõigis liikmesriikides ja hinnatakse hoolikalt projekti kulude ja eesmärkide õiget tasakaalu kogu ELi jaoks;

36. kutsub komisjoni üles rakendama rangelt oma meetmeid aruka jõustamise ja eeskirju järgiva käitumise valdkonnas, et parandada olukorda, kus kõik võimalused, mida ühtne turg paberil pakub, ei ole praegu veel reaalsed, sest ELi õigust ei ole täielikult rakendatud ja jõustatud;

37. palub komisjonil tugevdada turujärelevalve mehhanismi, et avastada ohtlikud ja nõuetele mittevastavad tooted ja eemaldada need ühtselt turult; nõuab taas, et nõukogu võtaks viivitamata vastu tooteohutuse ja turujärelevalve paketi;

38. tervitab ja ootab suure huviga komisjoni algatust luua ühtne digivärav, et arendada edasi ja täiustada olemasolevaid vahendeid ja teenuseid, nagu ühtsed kontaktpunktid, toote kontaktpunktid, ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid, portaal „Teie Euroopa“ ja SOLVIT, kasutajasõbralikul viisil nii kodanike kui ka ettevõtjate heaks;

39. tunnistab komisjoni algatatud ELi lauskontrolli meetmete positiivset rolli, et tõhustada jõustamistegevust kooskõlastatud kontrollimeetmete kaudu, tuvastamaks tarbijaõiguse rikkumisi veebikeskkonnas;

40. tunnistab, kui tähtsad on parema õigusloome põhimõtted ning õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatus, millega tagatakse kehtivate ja tulevaste õigusaktide suurem sidusus, kuid samal ajal säilitatakse regulatiivse tegevuse suveräänsus ning vajadus selle turvalisuse ja prognoositavuse järele;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

41. rõhutab, kui tähtis on komisjoni abi ja koostöö liikmesriikidega ühtset turgu käsitlevate õigusaktide parema ülevõtmise, rakendamise ja kohaldamise valdkonnas; rõhutab sellega seoses vajadust täiendavate meetmete järele riiklikul tasandil, sealhulgas eesmärgiga vähendada halduskoormust ja vältida täiendavate nõuete lisandumist direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmisel (ülereguleerimine), näiteks maksutõkkeid piiriüleste investeeringute puhul;

42. rõhutab, et ühtne turg peaks jätkuvalt toimima kõikide osalejate – ELi kodanike, eelkõige üliõpilaste, spetsialistide ja ettevõtjate, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks kõikides liikmesriikides, kes peaksid olema ka edaspidi alalises dialoogis ning võtma endale kohustuse hinnata, mis toimib ja mis mitte ning mil viisil tuleks ühtse turu poliitikat tulevikus välja töötada; rõhutab sellega seoses rolli, mis on ühtse turu foorumil, mida korraldab igal aastal komisjon koostöös kohalike partneritega, nagu riiklikud asutused, kodanikuühiskonna sidusrühmad, sotsiaalpartnerid, kaubanduskojad ja ettevõtjate ühendused;

o

o o

43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Euroopa Ülemkogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0041

Pangandusliit – 2016. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon pangandusliidu kohta – 2016. aasta aruanne (2016/2247(INI))

(2018/C 252/17)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 30. septembri 2015. aasta tegevuskava kapitaliturgude liidu kohta (COM(2015)0468),

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ELi finantsteenuste reguleerimise ülevaate ja probleemide kohta: mõju ja edasiliikumine tõhusama ja mõjusama ELi finantsalase õigusraamistiku ja kapitaliturgude liidu suunas ([1]),

— võttes arvesse euroala tippkohtumisel tehtud 29. juuni 2012. aasta avaldust, milles osalised sedastasid oma kavatsuse „murda pankade ja riikide vaheline nõiaring“ ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 2016. aasta juuli seiredokumenti varipanganduse kohta ELis („EU Shadow Banking Monitor“),

— võttes arvesse Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) 2016. aasta aruannet ülemaailmse finantsstabiilsuse kohta,

— võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) poolt läbi viidud stressitestide tulemusi, mis avaldati 29. juulil 2016,

— võttes arvesse 2015. aasta detsembri andmetele tugineva EBA CRD IV – CRR / Basel III järelevalve rakendamise tulemusi, mis avaldati 2016. aasta septembris,

— võttes arvesse nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 17. juuni 2016. aasta järeldusi pangandusliidu väljakujundamist käsitleva tegevuskava kohta,

— võttes arvesse komisjoni 24. novembri 2015. aasta teatist „Pangandusliidu väljakujundamise poole“ (COM(2015)0587),

— võttes arvesse nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga ([3]) (ühtse järelevalvemehhanismi määrus),

— võttes arvesse Euroopa Keskpanga 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames ([4]) (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus),

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0006.
([2]) http://www.consilium.europa.eu/en/european-council/pdf/20120629-euro-area-summit-statement-en_pdf.
([3]) ELT L 287, 29.10.2013, lk 63.
([4]) ELT L 141, 14.5.2014, lk 1.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse ühtse järelevalvemehhanismi avaldust 2016. aasta järelevalveprioriteetide kohta,

— võttes arvesse 2016. aasta märtsis avaldatud EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlevat aastaaruannet 2015 ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 29/2016 ühtse järelevalvemehhanismi kohta ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) 2016. aasta juuli aruannet viivisnõuete dünaamika ja ajurite kohta ELi pangandussektoris,

— võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 2015. aasta märtsi aruannet riiginõuete regulatiivse käsitluse kohta,

— võttes arvesse, et EKP nõukogu kiitis 4. oktoobril 2016 heaks põhimõtted, mis suurendavad läbipaistvust Euroopa statistikat käsitlevate EKP määruste väljatöötamisel ja milles võetakse arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni läbipaistvuse tavasid,

— võttes arvesse EKP 2016. aasta septembri konsultatsiooni pankadele viivislaenude suhtes antavate suuniste kavandi üle,

— võttes arvesse EKP juhendit liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguste kasutamise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Keskpanga 14. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/445 liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse kasutamise kohta ([3]),

— võttes arvesse Baseli komitees käimasolevaid arutelusid ja eelkõige 2016. aasta märtsi konsultatsioonidokumenti, milles käsitletakse krediidiriskiga kaalutud varade varieeruvuse vähendamist ja sisemudelil põhinevate meetodite kasutamisega seotud piiranguid,

— võttes arvesse EBA 3. augusti 2016. aasta aruannet finantsvõimenduse määra kohta vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 511 sätetele (EBA-Op-2016-13),

— võttes arvesse nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 12. juuli 2016. aasta järeldusi kriisijärgsete Baseli reformide lõpuleviimise kohta,

— võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta rahvusvaheliste finants-, rahandus- ja reguleerivate asutuste ja organite raamistikus ([4]),

— võttes arvesse oma 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni Basel III viimistlemise kohta ([5]),

— võttes arvesse komisjoni käimasolevat tööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 (krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta) ([6]) (kapitalinõuete määrus) läbivaatamisel, eelkõige mis puudutab teise samba läbivaatamist ning liikmesriikide valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse käsitlemist,

---

([1]) https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssmar2015.en.pdf.
([2]) „Ühtne järelevalvemehhanism – hea algus, kuid vaja on täiendavaid parandusi“, http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_29/SR_SSM_ET.pdf.
([3]) ELT L 78, 24.3.2016, lk 60.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0108.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0439.
([6]) ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 ([1]) (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrust (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 ([2]) (ühtse kriisilahenduskorra määrus),

— võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2016. aasta juulis avaldatud 2015. aasta aruannet,

— võttes arvesse komisjoni teatist riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. augustist 2013 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes (pangandusteatis) ([3]),

— võttes arvesse komisjoni 23. mai 2016. aasta delegeeritud määrust (EL) 2016/1450, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kehtestamise metoodika kriteeriumid ([4]),

— võttes arvesse komisjoni 28. juuli 2016. aasta aruannet „Tasustamisnõuete hindamine direktiivi 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 575/2013 alusel“ (COM(2016)0510),

— võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu (FBS) kogu kahjumikatmisvõime tingimusi, mis avaldati 2015. aasta novembris,

— võttes arvesse Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) 2016. aasta aprilli töödokumenti nr 558 „Miks on pangakapital rahapoliitikas oluline“,

— võttes arvesse EBA 19. juuli 2016. aasta vahearuannet omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude (MREL) raamistiku rakendamise ja ülesehituse kohta,

— võttes arvesse komisjoni 2016. aasta oktoobri täiendavat analüütilist aruannet Euroopa hoiuste tagamise skeemi (EDIS) käsitleva ettepaneku mõju kohta,

— võttes arvesse EBA 14. detsembri 2016. aasta lõplikku aruannet omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude (MREL) raamistiku rakendamise ja ülesehituse kohta,

— võttes arvesse osamaksete ühtsesse kriisilahendusfondi ülekandmise ja ühiskasutusse võtmise lepingut, eriti selle artiklit 16,

— võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu ja Euroopa Keskpanga vahel 22. detsembril 2015 sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit, mis puudutab koostööd ja teabevahetust,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta ([5]) (hoiuste tagamise skeemi direktiiv),

---

([1]) ELT L 173, 12.6.2014, lk 190.
([2]) ELT L 225, 30.7.2014, lk 1.
([3]) ELT C 216, 30.7.2013, lk 1.
([4]) ELT L 237, 3.9.2016, lk 1.
([5]) ELT L 173, 12.6.2014, lk 149.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni 24. novembri 2015. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014, et luua Euroopa hoiuste tagamise skeem (COM(2015)0586),

— võttes arvesse EBA poolt hoiuste tagamise skeemi direktiivi raames antud mitmesuguseid suuniseid, eelkõige 2016. aasta veebruari lõpparuannet, milles käsitletakse suuniseid hoiuste tagamise skeemide vaheliste koostöölepingute kohta, ja 2016. aasta mai lõpparuannet, milles käsitletakse suuniseid hoiuste tagamise skeemide stressitestide kohta,

— võttes arvesse eurorühma ning majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu ministrite 18. detsembri 2013. aasta avaldust ühtse kriisilahendusmehhanismi kaitsemeetmete kohta,

— võttes arvesse nõukogu 8. detsembri 2015. aasta avaldust pangandusliidu ja ühtse kriisilahendusfondi üleminekulaenude korra kohta,

— võttes arvesse protokolli nr 1 riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus,

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0019/2017),

A. arvestades, et pangandusliidu loomine on rahaliidu asendamatu osa ning tõelise majandus- ja rahaliidu alustala; arvestades, et on vaja täiendavaid pingutusi, sest pangandusliit on jätkuvalt lõpule viimata, kuni ei ole eelarvepõhist kaitsemehhanismi ja kolmandat sammast, mis on praegu komitee tasandil arutatav Euroopa lähenemisviis hoiuste tagamisele/kindlustamisele; arvestades, et lõpuleviidud pangandusliit annab olulise panuse riigivõla ja riski seose kaotamisse;

B. arvestades, et Euroopa Keskpank (EKP) võib teatud juhtudel kannatada huvide konflikti tõttu, sest tal lasub kahekordne vastutus rahapoliitikaga tegeleva asutuse ja panganduse järelevalvajana;

C. arvestades, et ELi pankade omavahendite suhtarvud ja likviidsuskattekordajad on viimastel aastatel üldiselt pidevalt paranenud; arvestades, et oht finantsstabiilsusele siiski säilib; arvestades, et praegune olukord nõuab ettevaatlikkust, kui võetakse kasutusele ulatuslikud regulatiivsed muudatused, eelkõige seoses rahastamiskeskkonna mõjuga reaalmajandusele;

D. arvestades, et pankade bilansside korrastamine pärast kriisi on viibinud ja see takistab jätkuvalt majanduskasvu;

E. arvestades, et Euroopa institutsioonide ülesandeks ei ole tagada pangandussektori kasumlikkust;

F. arvestades, et 2016. aasta jaanuaris jõustunud uue kriisilahenduskorra eesmärk on kujundada ümber paradigma, liikudes päästeabilt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisele; arvestades, et turuosalised peavad ikka veel uue süsteemiga kohanema;

G. arvestades, et pangandusliidus osalemine on avatud liikmesriikidele, kes ei ole veel eurot kasutusele võtnud;

H. arvestades, et pangandusliidu moodustavad kõik liikmesriigid, kes on võtnud euro kasutusele; arvestades, et euro on ELi vääring; arvestades, et kõik liikmesriigid – välja arvatud need, kelle suhtes on kehtestatud erand – on kohustunud võtma kasutusele euro ja seega ühinema pangandusliiduga;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

I. arvestades, et peamised põhimõtted on komisjoni läbipaistvus ja aruandekohustus Euroopa Parlamendi ees; arvestades, et see tähendab komisjoni poolt nõuetekohaste järelmeetmete võtmist parlamendi soovitustele, ning järelmeetmete nõuetekohast hindamist ja järelevalvet parlamendi poolt;

J. arvestades, et meie töö kapitaliturgude liiduga ei tohiks vähendada survet meie töö lõpuleviimisele pangandusliidu osas, mis on jätkuvalt finantsstabiilsuse tagamise eeltingimus Euroopa Liidu pankadest sõltuvas keskkonnas;

K. arvestades, et hiljutiste andmete kohaselt on kõigi viivislaenude hinnanguline väärtus euroalal 1 132 miljardit eurot ([1]);

Järelevalve

1. tunneb muret viivislaenude suure osakaalu pärast, sest EKP andmetel hoiti euroala pankades aprillis 2016 selliseid laene 1 014 miljardi euro väärtuses; on seisukohal, et selle taseme vähendamine on äärmiselt oluline; tunneb heameelt juba tehtud jõupingutuste üle vähendada viivislaenude osakaalu mõnes liikmesriigis; märgib siiski, et siiani on seda küsimust käsitletud peamiselt siseriiklikul tasandil; on seisukohal, et see probleem tuleb lahendada võimalikult ruttu, kuid tunnistab, et lõplik lahendus võtab aega; on seisukohal, et mis tahes soovitatud lahendus peaks arvestama viivislaenude allikaga, pankade reaalmajandusele laenuandmisvõimele avalduva mõjuga ning vajadusega töötada välja viivislaenude esmane ja teisene turg, võib-olla turvalise ja läbipaistva väärtpaberistamise kujul, mis hõlmab nii liidu kui ka liikmesriikide tasandit; soovitab, et komisjon abistaks liikmesriike muu hulgas sihtotstarbeliste varahaldusettevõtjate (ehk nn halbade pankade) loomisega ja tõhustatud järelevalvega; kordab sellega seoses, kui tähtis on suutlikkus viivislaene võõrandada, et vabastada kapitali, mis on eriti oluline VKEdele pangalaene andva panga jaoks; peab tervitatavaks EKP konsultatsiooni pankadele viivislaenude suhtes antavate suuniste kavandi üle kui esimest sammu, kuid on veendunud, et vaja on teha märkimisväärseid edusamme; tervitab komisjoni ettepanekut, mis käsitleb maksejõuetust ja restruktureerimist, sealhulgas varast restruktureerimist ja teise võimaluse andmist kapitaliturgude liidu raames; kutsub liikmesriike üles – oodates ettepaneku vastuvõtmist ja selleks, et seda täiendada – täiustama asjakohaseid õigusakte, eelkõige seoses sissenõudmismenetluse kestusega, kohtusüsteemi toimimisega, ja üldisemalt nende õigusraamistikuga, mis puudutab võlgade restruktureerimist, ning rakendama vajalikke jätkusuutlikke struktuurireforme, mille eesmärk on majanduse elavdamine, et lahendada viivislaenude probleem; märgib, et Rahvusvaheliste Arvelduste Panga andmetel on mõned euroala pangad oma regulatiivset kapitali nõrgendanud, makstes kriisiaastate vältel märkimisväärseid dividende, mõnel juhul isegi üle jaotamata kasumi taseme; on seisukohal, et pankade kapitalipositsiooni saab tugevdada, vähendades dividendimakseid ja kaasates uut omakapitali;

2. ergutab kõiki liikmesriike, kes ei ole veel eurot kasutusele võtnud, võtma selleks kõiki vajalikke meetmeid, või siis pangandusliiduga ühinema, et viia pangandusliit järk-järgult kooskõlla kogu siseturuga;

3. tunneb muret jätkuva ebastabiilsuse pärast Euroopa panganduses, nagu rõhutati muu hulgas Rahvusvahelise Valuutafondi 2016. aasta aruandes ülemaailmse finantsstabiilsuse kohta, milles märgitakse, et Euroopas oleks isegi tsüklilise taastumise korral ikka veel suurel määral nõrku ja probleemseid panku; täheldab, et paljudes euroala institutsioonides on kasumlikkus madal; juhib tähelepanu asjaolule, et seda olukorda selgitavad muu hulgas viivislaenud, intressimäärad ja võimalikud nõudlusega seotud probleemid; toetab Rahvusvahelise Valuutafondi üleskutset teha põhjalikke muudatusi nii pankade ärimudelites kui ka süsteemi struktuuris, et tagada kindel Euroopa pangandussüsteem;

4. on seisukohal, et riigi võlakohustustega kaasnevad riskid; märgib samuti, et mõnes liikmesriigis on finantsasutused investeerinud ülemäära võlakirjadesse, mille on välja andnud nende oma riigi valitsus, mis toob kaasa liigse keskendumise kodumaisele turule, samas kui pangandusliidu üks peamisi eesmärke on murda pankade ja riikide vaheline nõiaring; märgib, et riigivõlakirjade usaldatavusnõuetekohane käsitlemine võib luua pankadele stiimuleid, et hallata paremini oma riiginõudeid; märgib siiski, et riigivõlakirjadel on äärmiselt tähtis roll kvaliteetse ja likviidse tagatisena ning rahapoliitika teostamisel, ja et nende usaldatavusnõuete korra muutmine, eriti kui ei kavandata järkjärgulist lähenemisviisi, võib avaldada olulist mõju nii finantssektorile kui ka avalikule sektorile, ja et selleks on vaja hoolikalt kaaluda kehtiva raamistiku muutmise poolt- ja vastuargumente enne mis tahes ettepaneku esitamist; võtab teadmiseks erinevad poliitika võimalused, mis on esitatud kõrgetasemelise töörühma aruandes riigivõlakirjade usaldatavusnõuetekohase käsitlemise kohta, mida

([1]) 2017. aasta sõltumatu iga-aastase majanduskasvu analüüsi (The Independent Annual Growth Survey) 5. aruanne, 23. november 2016.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

arutati majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 22. aprillil 2016 toimunud mitteametlikul kohtumisel; on arvamusel, et ELi õigusraamistik peaks olema kooskõlas rahvusvahelise standardiga; ootab seetõttu finantsstabiilsuse nõukogu riigivõla küsimuses tehtava töö tulemusi suure huviga, et teha edaspidiseid otsuseid; on arvamusel, et Euroopa raamistik peaks võimaldama turudistsipliini jätkusuutliku poliitika elluviimisel ning finantssektorile kvaliteetsete ja likviidsete varade ning valitsussektorile tagatud kohustiste pakkumisel; rõhutab, et paralleelselt riigivõla üle peetava aruteluga tuleks arutada lähenemist paljudes majandusküsimustes, riigiabi eeskirjades ja niisugustes riskides nagu näiteks väärkäitumine, sealhulgas finantskuriteod;

5. peab hädavajalikuks, et hoiustajad, investorid ja järelevalveasutused tegeleksid väga suurte erinevustega riskikaaludes, mida kohaldatakse sama liiki riskiga kaalutud varade suhtes eri institutsioonides; tuletab meelde, et praegused eeskirjad, mis reguleerivad sisemudelite kasutamist, võimaldavad pankadele märkimisväärset paindlikkust ning lisavad riskide modelleerimise kihi järelevalve seisukohast; tervitab sellega seoses Euroopa Pangandusjärelevalve tehtud tööd, mille eesmärk on ühtlustada peamised eeldused ja parameetrid, mille lahknevused on tunnistatud üheks peamiseks erinevuste ajuriks, samuti tööd, mida on teinud EKP pangandusjärelevalve EKP sisemudelite sihipärase läbivaatamise (TRIM) projekti raames, et hinnata ja kinnitada sisemudelite asjakohasust ja piisavust; julgustab tegema neis kahes töösuunas edasisi edusamme; ootab selle rahvusvahelise töö tulemusi, mille eesmärk on ühtlustada sisemudelite kasutuselevõttu operatsiooniriski ja laenuandmise puhul äriühingutele, muudele finantsasutustele, spetsialiseerunud rahastamise ja omakapitali rahastamise pankadele, et taastada sisemudelite usaldusväärsus ja tagada, et sisemudelid keskenduvad valdkondadele, kus need loovad lisandväärtust; tervitab ka finantsvõimenduse määra kasutuselevõttu tugeva kaitsemehhanismina, eelkõige globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate puhul; rõhutab, et vaja on riskitundlikumat standardset lähenemisviisi, et tagada põhimõtte „samad riskid, samad reeglid“ järgimine; kutsub finantsjärelevalveasutusi üles võimaldama uute sisemudelite kasutamist ainult juhul, kui need ei too kaasa põhjendamatuid, olulisel määral madalamaid riskikaalusid; kordab oma 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni (Basel III viimistlemise kohta) järeldusi; tuletab eelkõige meelde, et kavandatavad regulatiivsed muudatused ei tohiks tuua kaasa kapitalinõuete üldist kasvu ega kahjustada pankade võimet rahastada reaalmajandust, eriti VKEsid; rõhutab, et rahvusvahelises töös tuleks järgida proportsionaalsuse põhimõtet; tuletab meelde, kui oluline on mitte karistada alusetult ELi pangandusmudelit ning vältida diskrimineerimist ELi ja rahvusvaheliste pankade vahel; kutsub komisjoni üles tagama, et Euroopa eripära võetakse selle valdkonna uute rahvusvaheliste standardite väljatöötamisel arvesse, ning võtma rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid rakendavate tulevaste õigusaktide mõju hindamisel nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja erinevate pangandusmudelite olemasolu;

6. rõhutab, et usaldusväärne juurdepääs rahastamisele ja kapitali kindel jaotumine Euroopa pangapõhises rahastamismudelis sõltuvad suurel määral usaldusväärsest bilansist ja asjakohasest kapitalisatsioonist, mille taastamine pärast finantskriisi ei olnud ega ole ühtlaselt tagatud kogu liidus, mis takistab seega majanduskasvu;

7. rõhutab, et Euroopa pangandussektoril on oluline roll Euroopa majanduse rahastamisel, ja et seda toetab tugev järelevalvesüsteem; tervitab seetõttu komisjoni kavatsust säilitada kapitalinõuete direktiivi / kapitalinõuete määruse eelseisva muutmise käigus VKEde toetuskoefitsient ning laiendada seda üle praeguse künnise;

8. juhib tähelepanu asjaolule, et rahvusvahelistel foorumitel esitatud suuniseid tuleks järgida võimalikult suures ulatuses, et vältida regulatiivse killustatuse ohtu seoses suurte, rahvusvaheliselt tegutsevate pankade reguleerimise ja järelevalvega, ilma et see kas takistaks vajaduse korral kriitilist lähenemist või välistaks sihipärased kõrvalekaldumised rahvusvahelistest standarditest, kui Euroopa süsteemi eripära ei ole piisavalt arvesse võetud; tuletab meelde oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni (ELi rolli kohta rahvusvaheliste finants-, rahandus- ja reguleerivate asutuste ja organite raamistikus) järeldusi; rõhutab eelkõige, kui oluline roll on komisjonil, EKP-l ja Euroopa Pangandusjärelevalvel Baseli pangajärelevalve komitee töös osalemisel ning parlamendile ja nõukogule läbipaistva ja põhjaliku ülevaate andmisel muutuvast olukorrast seoses Baseli komitee aruteludega; on seisukohal, et EL peaks tegutsema selle nimel, et olla nõutavalt esindatud Baseli

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

pangajärelevalve komitees, eelkõige euroala küsimustes; nõuab selle rolli suuremat nähtavust majandus- ja rahanduskü-simuste nõukogu kohtumistel, samuti tugevdatud aruandekohustust parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni ees; rõhutab, et Baseli komitee ja muud foorumid peaksid aitama edendada võrdseid võimalusi üleilmsel tasandil, leevendades – mitte süvendades – erinevusi jurisdiktsioonide vahel;

9. juhib tähelepanu kiiresti kasvava varipangandussektori riskidele, sealhulgas süsteemsetele riskidele, millele on osutatud 2016. aasta seiredokumendis „EU Shadow Banking Monitor"; rõhutab, et mis tahes meetmetega pangandussektori reguleerimiseks peab kaasnema varipangandussektori asjakohane reguleerimine; nõuab seepärast koordineeritud tegevust, et tagada aus konkurents ja finantsstabiilsus;

10. rõhutab, et on vaja terviklikku ülevaadet erinevate muutuste kumulatiivsest mõjust reguleerivale keskkonnale, olenemata sellest, kas need puudutavad järelevalvet, kahjumi katmist, kriisilahendust või raamatupidamisstandardeid;

11. rõhutab, et riiklikud valikuvõimalused ja kaalutlusõigused võivad takistada võrdsete tingimuste loomist liikmesriikide vahel ja pankade avalikustatava finantsaruandluse võrreldavust; on rahul äsja esitatud kapitalinõuete direktiivi muudatusettepanekuga, milles soovitakse sulgeda või piirata neist mõningate kasutamist liidu tasandil, et kõrvaldada praegused tõkked ja killustumine, ning säilitada üksnes need, mis on rangelt vajalikud pangandusmudelite mitmekesisuse pärast; nõuab tungivalt, et see võimalus täielikult ära kasutataks; tunneb heameelt EKP suuniste ja reguleerimise üle, millega ühtlustatakse pangandusliidus teatavate riiklike valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguste kasutamist; tuletab siiski meelde, et EKP peab jääma oma töös valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguste vähendamise kallal oma volituste piiresse; rõhutab, et töö ühtse reeglistiku süvendamiseks on ülisuure tähtsusega, ja toonitab vajadust ühtlustada praegused kattuvad ja omavahel põimuvad olemasolevad, muudetud ja uued õigusaktid; kutsub EKPd üles avalikustama täies ulatuses järelevalve käsiraamatu, milles sätestatakse kogu euroala hõlmava järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalikud ühised protsessid, menetlused ja meetodid;

12. rõhutab, et kõikidel järelevalvenõukogu liikmetel on alates ühtse järelevalvemehhanismi loomisest toimunud loomulik õppeprotsess, mis puudutab mitmesuguseid erinevaid ärimudeleid ja eri suurusega ettevõtteid, ja et seda tuleb toetada ja kiirendada;

13. võtab teadmiseks selgitused 2. samba eesmärkide ja selle koha kohta kapitalinõuete hierarhias, mis on kavandatud kapitalinõuete direktiivi muudatusettepanekutes; märgib, et kapitalisuuniste kasutamist peetakse finantsstabiilsuse probleeme tasakaalustavaks vajadusega jätta ruumi järelevalvealaseks hindamiseks ja üksikjuhtumite analüüsiks; ergutab EKPd täpsustama kriteeriume, mis on 2. samba suuniste aluseks; tuletab meelde, et need suunised ei piira maksimaalset jaotatavat summat ning seetõttu ei tohiks neid avalikustada; usub, et kapitalisuuniste kasutamine ei tohiks põhjustada 2. samba nõuete märgatavat vähenemist; on seisukohal, et on vaja rohkem järelevalvealast lähenemist seoses omavahendite koosseisuga, et hõlmata 2. samba nõuded ja suunised; tunneb seetõttu heameelt, et seda küsimust käsitletakse kapitalinõuete direktiivi kavandatavas muudatusettepanekus;

14. rõhutab riske, mis tulenevad 3. tasandi varade, sealhulgas tuletisinstrumentide hoidmisest, ja eelkõige nende väärtuse hindamise keerukusest; märgib, et neid riske tuleks vähendada ning et selleks on vaja nimetatud varasid järk-järgult vähendada; kutsub ühtset järelevalvemehhanismi üles käsitama seda küsimust ühena oma järelevalvealastest prioriteetidest ja korraldama koos Euroopa Pangandusjärelevalvega vastava kvantitatiivse stressitesti;

15. kordab, et vaja on tagada kõigi järelevalvetavade suurem läbipaistvus, eelkõige järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi tsükli puhul; palub EKP-l avaldada tulemuslikkuse näitajad ja parameetrid, et näidata järelevalve tõhusust ja suurendada oma välist vastutust; kordab oma nõudmist suurema läbipaistvuse järele seoses 2. samba otsuste ja põhjendustega; kutsub EKPd üles avaldama ühised järelevalvestandardid;

16. võtab teadmiseks riskid, mis tulenevad pankrotti minemiseks liiga suurtest või liiga seotud ning kriisilahenduseks liiga komplekssetest finantsasutustest; märgib, et kokku on lepitud rahvusvahelisel tasandil kavandatud poliitilistes meetmetes, et tegeleda nimetatud riskidega (eelkõige kogu kahjumikatmisvõime, tuletisinstrumentide kliirimine keskse vastaspoolega, finantsvõimenduse ja kapitali määr ülemaailmsete süsteemselt oluliste pankade puhul); on kohustunud töötama kiiresti välja vastavad seadusandlikud ettepanekud nende rakendamiseks Euroopa Liidus, vähendades seeläbi veelgi riske, mis tulenevad pankrotistumiseks liiga suurte asutuste probleemist; tuletab meelde finantsstabiilsuse nõukogu juhataja Mark Carney sõnu, mille kohaselt kujutab kokkuleppe saavutamine globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate kogu kahjumikatmisvõimet käsitleva ühise rahvusvahelise standardi ettepanekute osas murrangulist etappi pankrotti minemiseks

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

liiga suurte pankade lõpetamises; märgib samuti, et tõhus nõudeõiguste teisendamise mehhanism ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude asjakohase taseme kohaldamine on selle probleemi lahendamiseks võetavate reguleerivate meetmete oluline osa ning võimaldab ülemaailmsete süsteemselt oluliste pankade kriisilahendust ilma avaliku sektori toetuseta ja laiemat finantssüsteemi toimimist katkestamata;

17. tõstab esile praeguse stressitestide metoodika piiratust; tunneb seetõttu heameelt EBA ja EKP jõupingutuste üle, mida tehakse stressitestimise raamistiku täiustamiseks; usub siiski, et rohkem tuleb teha selleks, et paremini kajastada reaalsete kriisiolukordade võimalust ja tegelikkust, muu hulgas hõlmates metoodikas paremini dünaamilisemaid elemente, nagu nn nakkusefekt; on seisukohal, et EKP enda stressiteste iseloomustav läbipaistvuse puudumine tähendab järelevalvetegevuse ebakindlust; kutsub EKPd üles avaldama oma stressitesti tulemusi, et suurendada turu usaldust;

18. on seisukohal, et kui riiklik pädev asutus ei nõustu nõudega arvestada stressitestis konkreetsete oludega, tuleks sellest teatada Euroopa Pangandusjärelevalvele ja ühtsele järelevalvemehhanismile, et tagada võrdsed võimalused;

19. peab tervitatavaks edusamme, mida on tehtud, et võimaldada mõningat delegeerimist sobivate ja nõuetele vastavate otsuste valdkonnas; juhib siiski tähelepanu sellele, et eeskirju on vaja muuta, võimaldamaks teatavate rutiinsete küsimuste puhul enamat ja hõlpsamat otsuste tegemise delegeerimist järelevalvenõukogult asjakohastele ametnikele; peaks tervitatavaks sellist muutust, mis aitaks muuta EKP pangandusjärelevalvet tõhusamaks ja tulemuslikumaks; kutsub EKPd üles täpsustama otsuste tegemise delegeerimise ülesandeid ja õiguslikku raamistikku;

20. võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) aruande ühtse järelevalvemehhanismi toimimise kohta; võtab teadmiseks tähelepanekud, mille kohaselt ei ole piisavalt personali; kutsub riiklikke pädevaid asutusi ja liikmesriike üles andma EKP-le kõik vajalikud inimressursid ja majandusandmed, mis aitaks EKP-l teha oma tööd, eelkõige seoses kohapealsete kontrollidega; kutsub EKPd üles muutma ühtse järelevalvemehhanismi raammäärust, et muuta ametlikuks osalevate riiklike pädevate asutuste poolt võetud kohustused ja rakendada riskipõhist metoodikat, et teha kindlaks, kui palju on vaja töötajaid ja millised peaksid olema ühiste järelevalverühmade oskused; on seisukohal, et EKP töötajate suurem kaasatus ja väiksem sõltuvus riiklike pädevate asutuste töötajatest parandaksid järelevalve sõltumatust, ning ühe liikmesriigi pädeva asutuse töötajate kasutamine selleks, et teostada järelevalvet mõne teise liikmesriigi asutuses, aitaks tulemuslikult kaasa ka liiga leebe järelevalve ohu vähendamisele; väljendab heameelt EKP koostöö üle Euroopa Parlamendiga töötajate töötingimuste küsimuses; kutsub EKPd üles edendama head töökeskkonda, mis soodustab kutsealast ühtekuuluvust; tuletab meelde, et järelevalvealaste ülesannete ja rahapoliitilise vastutuse vahel võib tekkida huvide konflikt, ning et mõlema funktsiooni vahel tuleb teha selget vahet; palub EKP-l viia läbi võimalike huvide konfliktide riskianalüüs ja kavandada konkreetsete järelevalveressursside puhul eraldiseisvad aruandlusahelad; on veendunud, et kuigi rahapoliitika ja järelevalve lahusus on keskne põhimõte, ei tohiks see takistada kulude kokkuhoidu tänu teenuste jagamisele, tingimusel et sellised teenused ei ole elutähtsad poliitika kujundamises ja kehtestatud on nõuetekohased tagatised; kutsub EKPd üles korraldama avalikke konsultatsioone poolseadusandlike meetmete väljatöötamisel, et suurendada EKP aruandluskohustust;

21. rõhutab, et ühtse järelevalvemehhanismi loomine on suurendanud Euroopa Liidu mõju rahvusvahelisel areenil varasema olukorraga võrreldes;

22. rõhutab, et järelevalveülesannete eraldamine rahapoliitilistest ülesannetest peaks võimaldama ühtsel järelevalvemehhanismil asuma sõltumatule seisukohale kõigis olulistes küsimustes, sealhulgas EKP intressimäärade võimaliku mõju kohta järelevalve all olevate pankade finantsseisundile;

23. jagab kontrollikoja arvamust, et pärast ühtse järelevalvemehhanismi loomist on auditeerimises tekkinud lüngad; on mures selle pärast, et kuna EKP on kehtestanud kontrollikojale piirangud dokumentidele juurdepääsul, on olulised valdkonnad jäänud auditeerimata; kutsub EKPd üles tegema kontrollikojaga täielikku koostööd, et võimaldada tal kasutada oma volitusi ja seeläbi suurendada aruandekohustust;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

24. tuletab meelde, et reguleerimisel ja järelevalve teostamisel on vaja leida tasakaal proportsionaalsuse tagamise vajaduse ja järjepideva lähenemise tagamise vajaduse vahel; võtab sellega seoses teadmiseks esildatud muudatused aruandlus- ja tasustamisnõuete osas komisjoni ettepanekus, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL; kutsub komisjoni üles lugema esmatähtsaks tööd väikestele pankadele suunatud meetmetega (small banking box) ning laiendama seda tööd sellise tulevase õigusraamistiku teostatavuse hindamisele, mis sisaldab vähem keerukaid, asjakohasemaid ja proportsionaalsemaid usaldatavusnõudeid, mis on omased eri liiki pangandusmudelitele; juhib tähelepanu asjaolule, et kõikide pankade suhtes tuleks kohaldada asjakohasel tasemel järelevalvet; tuletab meelde, et nõuetekohane järelevalve on määrava tähtsusega, et jälgida kõiki riske, sõltumata pankade suurusest; austab Ühtse Kriisilahendusnõukogu, EBA ja teiste Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi kuuluvate asutuste rollide ja pädevuste jaotust ning rõhutab samal ajal, kui tähtis on tõhus koostöö; näeb vajadust lahendada kattuvate aruandlusnõuete ja liikmesriikide Euroopa õigusaktide tõlgenduste leviku probleem ühtsel turul; toetab ühtlustamiseks seni tehtud jõupingutusi, näiteks Euroopa aruandlusraamistiku ideed, ning julgustab tegema selles suunas täiendavaid jõupingutusi, et vältida topeltaruandlust ning reguleerimise tarbetut lisakulu; kutsub komisjoni üles käsitlema seda küsimust õigeaegselt, kooskõlas tõendite esitamise kutse järeldustega, näiteks ettepanekus ühise ja ühtse konsolideeritud järelevalvealase aruandlusmenetluse kohta; nõuab samuti õigeaegset teatamist ajutistest ja alalistest aruandlusnõuetest, et tagada andmete kvaliteet ja planeerimiskindlus;

25. rõhutab, et panga ohutust ja usaldusväärsust ei ole võimalik välja selgitada panga bilansi hindamisega kindlal ajahetkel, kuna need on tagatud panga ja turgude dünaamilise koostoimega ja neid mõjutavad kogu majanduse mitmesugused elemendid; toonitab seepärast, et usaldusväärne raamistik finantsstabiilsuse ja majanduskasvu saavutamiseks peaks olema laiaulatuslik ja tasakaalustatud, et see hõlmaks dünaamilisi järelevalvetavasid ega keskenduks ainult peamiselt kvantitatiivsed aspekte puudutavale staatilisele reguleerimisele;

26. juhib tähelepanu ülesannete jaotusele EKP ja EBA vahel; rõhutab, et EKPst ei tohiks saada ühtse järelevalvemehhanismi väliste pankade jaoks de facto standardite kehtestaja;

27. märgib, et EKP nõukogu võttis 18. mail 2016 vastu määruse üksikasjalike laenuandmete ja krediidiriskiandmete kogumise kohta (AnaCredit); palub EKP-l jätta riikide keskpankadele AnaCrediti rakendamisel võimalikult palju tegutsemisruumi;

28. palub EKP-l mitte alustada tööd AnaCrediti uute etappide väljatöötamiseks, kuni on toimunud avalikkusega konsulteerimine, millesse on täielikult kaasatud Euroopa Parlament ning mille puhul on võetud eelkõige arvesse proportsionaalsuse põhimõtet;

29. kordab, kui üliolulised on kindlad ja hästitoimivad IT-süsteemid, mis vastaksid ühtse järelevalvemehhanismi raames täidetavate järelevalveülesannete vajadustele ja julgeolekukaalutlustele; peab kahetsusväärseks hiljutisi teateid IT-süsteemide püsivate nõrkuste kohta;

30. tunneb heameelt riiklike süsteemsete riskide nõukogude loomise üle, kuid rõhutab, et pangandusliidu loomine suurendab vajadust tugevdada makrotasandi usaldatavusjärelevalve poliitikat Euroopa tasandil, et tegeleda nõuetekohaselt süsteemsete riskide võimalike piiriüleste mõjude ülekandumisega; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut sidusa ja tõhusa makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta 2017. aastal toimuva makrotasandi usaldatavuse raamistiku üldise läbivaatamise raames; kutsub komisjoni üles olema eriti ambitsioonikas, et suurendada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu institutsioonilist ja analüütilist suutlikkust riskide ja nõrkuste hindamisel pangandussektoris ja sellest väljaspool ning vastaval sekkumisel; on seisukohal, et laenupõhised vahendid (nt LTV ja DSTI) tuleks integreerida Euroopa õigusaktidega, et tagada nende täiendavat liiki makrotasandi usaldatavuse tagamise vahendite ühtlustatud kasutamine; rõhutab vajadust vähendada makrotasandi usaldatavusjärelevalve valdkonnas toimuva koostöö institutsioonilist komplekssust ja pikka kulgu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, EKP/ ühtse järelevalvemehhanismi ja riikide ametiasutuste vahel ning pädevate ja määratud riiklike asutuste vahel; peab sellega seoses tervitatavaks juba tehtud edusamme seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vabatahtlikku vastastikkust käsitleva soovituse piiriülese kooskõlastamisega; kordab oma üleskutset selgitada seoseid makrotasandi usaldatavusraamistiku ja olemasolevate mikrotasandi usaldatavusvahendite vahel, et tagada makro- ja mikrotasandi usaldatavuse poliitika vahendite tulemuslik koostöö; väljendab muret Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu poolt kindlaks tehtud nõrkade kohtade pärast kinnisvarasektoris; märgib, et EBA ei ole veel esitanud kapitalinõuete direktiivi artikli 124 lõike 4 punkti b ja artikli 164 lõike 6 kohaste hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide kapitalinõuete tingimuste regulatiivseid tehnilisi standardeid; märgib, et siiani on ainult vähesed ühtse järelevalvemehhanismi liikmed käivitanud või kavatsevad käivitada üldise süsteemse riski puhvreid ja vastutsüklilisi kapitalipuhvreid; märgib, et EKP ei ole siiani täiel määral ära kasutanud oma makromajandusliku

järelevalve pädevust, soodustades selleks makrotasandi järelevalve teostamise vahendite kasutuselevõttu riiklike ametiasutuste poolt;

31. rõhutab, et Ühendkuningriigi ELi liikmesust käsitleva referendumi tulemuse tõttu tuleb hinnata kogu Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi, sealhulgas Euroopa järelevalveasutuste hääletuskorda, eelkõige kahekordse enamuse süsteemi, mis on ette nähtud EBA määruse artikli 44 lõikes 1; rõhutab, et referendumile järgnevad võimalikud läbirääkimised ei tohiks tuua kaasa ebavõrdseid tingimusi ELi ja kolmandate riikide finantsasutuste jaoks ning nende läbi ei tohiks edendada reguleerimise vähendamist finantssektoris;

32. tunneb heameelt ühiste järelevalverühmade suurepärase töö üle, mis on hea näide Euroopa koostööst ja teadmiste kogumisest; juhib tähelepanu sellele, et ühiste järelevalverühmade väljapakutud rotatsioonisüsteemi edasise kasutamise korraldamisel tuleks tagada objektiivne järelevalve, võttes samas arvesse teadmiste kogumise pikaajalist protsessi selles väga keerulises valdkonnas;

33. väljendab heameelt asjaolu üle, et pangandusliit on laialdaselt kõrvaldanud päritoluriigi-vastuvõtjariigi probleemi järelevalves, luues ühtse järelevalveasutuse ja täiustatud asjakohase teabe vahetamise järelevalveasutuste vahel, võimaldades terviklikumat järelevalvet piiriüleste pangakontsernide üle; rõhutab, et kuna pangandusliidu loomine ei ole veel lõpule viidud, tuleb kapitalinõuete määruse läbivaatamisel võtta likviidsuse ja kapitali erandite küsimuste puhul nõuetekohaselt arvesse tarbijakaitseküsimusi vastuvõtvates riikides;

34. tunneb heameelt EKP algatuse üle kohustada järelevalve all olevaid panku teatama olulistest küberrünnakutest reaalajas hoiatusteenuse abil, samuti ühtse järelevalvemehhanismi kohapealsete kontrollide üle, et teostada järelevalvet küberjulgeoleku üle; nõuab, et loodaks õigusraamistik, mis lihtsustaks pankadevaheliste küberrünnakute ärahoidmiseks vajaliku tundliku teabe vahetust;

35. rõhutab, kui oluline on küberturvalisus pangandusteenuste puhul, ning et finantsasutusi on vaja motiveerida olema väga edasipüüdlikud tarbijate andmete kaitsel ja küberjulgeoleku tagamisel;

36. märgib, et ühtsele järelevalvemehhanismile on tehtud ülesandeks teostada järelevalvet Euroopa pankade üle eesmärgiga tagada kooskõla ELi usaldatavusnõuetega ja tagada finantsstabiilsus, samal ajal kui muud järelevalvealased ülesanded, millel on Euroopas selge ülekandev mõju, on jäetud siseriiklikele järelevalveasutustele; rõhutab sellega seoses, et ühtsel järelevalvemehhanismil peaksid olema järelevalvevolitused seoses riikide pangandusjärelevalve asutuste rahapesuvastase tegevusega; toonitab, et EBA-le tuleks samuti anda rahapesuvastase tegevuse valdkonnas täiendavad volitused, sealhulgas õigus hinnata liikmesriikide pädevaid asutusi kohapeal, nõuda kogu vastavuse hindamiseks vajaliku teabe esitamist, anda soovitusi parandusmeetmete kohta, avaldada need soovitused ja võtta soovituste tõhusa rakendamise tagamiseks vajalikke meetmeid;

37. kordab oma üleskutset EBA-le jõustada ja tõhustada tarbijakaitseraamistikku pangandusteenuste puhul vastavalt antud mandaadile, mis täiendaks ühtse järelevalvemehhanismi usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet;

Kriisilahendus

38. tuletab meelde, et tulevaste panganduskriiside lahendamisel tuleb järgida riigiabi eeskirju, ja et erandina antav erakorraline riiklik toetus peab olema nii ennetav kui ka ajutine, ja et seda ei tohi kasutada selleks, et katta kahjusid, mida asutus on kandnud või tõenäoliselt kannab lähitulevikus; nõuab, et määrataks kindlaks Ühtse Kriisilahendusnõukogu ja komisjoni vaheline tõhus kord otsuste tegemiseks kriisilahenduse korral, eelkõige seoses tähtaegadega; on seisukohal, et praeguses raamistikus võimaldatav paindlikkus tuleks välja selgitada, ning tuletab meelde, et seda tuleks paremini ära kasutada, et lahendada konkreetseid olukordi, ilma et see takistaks maksejõuetute pankade tõelist kriisilahendust, eelkõige ennetavate ja alternatiivsete meetmete võtmise korral, mis on seotud hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 11 lõigetes 3 ja 6 sätestatud hoiuste tagamise skeemi vahendite kasutamisega; kutsub seetõttu komisjoni üles vaatama läbi oma asjakohaste riigiabi eeskirjade tõlgenduse ning püüdma tagada, et ennetavaid ja alternatiivseid meetmeid, mis on Euroopa seadusandja poolt hoiuste tagamise skeemi direktiivis ette nähtud, saab tegelikult ka rakendada; märgib, et teatavaid

olukordi on lahendatud erinevalt ilma selge põhjenduseta; tuletab komisjonile meelde, et aruanne, milles hinnatakse jätkuvat vajadust võimaldada ennetavat rekapitaliseerimist ja selliste meetmetega seotud tingimusi, tuli esitada 31. detsembriks 2015; palub komisjonil esitada selline aruanne võimalikult kiiresti;

39. kutsub komisjoni üles hindama – kogemusi arvesse võttes ja määruse (EL) nr 806/2014 läbivaatamise raamistikus –, kas Ühtsel Kriisilahendusnõukogul ja riiklikel kriisilahendusasutustel on piisavad varajase sekkumise õigused ja piisavad varajase sekkumise vahendid, et vältida häirivat pankade kapitali väljavoolu ja kahjumikatmisvõimet kriisi ajal;

40. rõhutab, kui oluline on selgitada praktilisi küsimusi, mis mõjutavad kriisilahendust otseselt, nagu sõltuvus teenusepakkujatest, kes osutavad elutähtsaid teenuseid, näiteks allhangitud IT-teenuste korral;

41. võtab teadmiseks komisjoni ettepanekud lisada 1. sambasse minimaalse kogu kahjumikatmisvõime globaalsete süsteemselt oluliste pankade jaoks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega; võtab teadmiseks erinevused kogu kahjumikatmisvõime ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude (MREL) vahel; rõhutab siiski, et mõlemal standardil on sama eesmärk, nimelt tagada, et pankadel oleks piisav regulatiivne kapital ja kahjumi katmise kohustused, et nõudeõiguste teisendamise mehhanismist saaks tõhus kriisilahenduse vahend, mis ei põhjustaks rahanduslikku ebastabiilsust ega vajaks avaliku sektori raha, vältides seega kahjumi ühiskonna õlule lükkamist; järeldab seetõttu, et terviklik lähenemisviis kahjumi katmise suhtes saavutataks, kui need kaks ühendada, võttes aluseks kogu kahjumikatmisvõime, nagu see on üle võetud komisjoni praeguses ettepanekus miinimumstandardina, mille osas peavad kaasseadusandjad saavutama kokkuleppe; rõhutab, et asjakohast tähelepanu tuleks pöörata kahe kriteeriumi, suuruse ja riskiga kaalutud varade säilitamisele, ning märgib, et kogu kahjumikatmisvõime standardi aluseks oleva riskiga kaalutud varade kriteeriumid on tihedalt seotud ELis ja Baseli pangajärelevalve komitees käimasoleva tööga sisemudelite ja Basel III raamistiku viimistlemisega; rõhutab, et uute omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuete (MREL) kalibreerimisel ja/või kasutusele võtmisel tuleb nõuetekohast tähelepanu pöörata vajadusele luua MREL-kõlblike kohustiste turg; rõhutab, kui oluline on säilitada MRELi kehtestamisel kriisilahendusasutuse kaalutlusruum, ning tagada, et pankadel oleks piisavad allutatud ja teisendatavad võlainstrumendid; rõhutab, et turu avalikustamine peaks toimuma asjakohasel viisil, et vältida olukorda, kus investorid MRELi nõudeid väärtõlgendavad;

42. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on täpsustada õigusaktides MREL-kõlblike esimese taseme põhiomavahendite ja kapitalipuhvrite vahelist hierarhiat; rõhutab vajadust võtta vastu õigusakte, mille eesmärk on täpsustada kriisilahendusasutuste ja pädevate asutuste kohustusi ja volitusi selles osas, mis puudutab MRELi nõuete rikkumise korral võetavaid varajase sekkumise meetmeid; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku MRELi suuniste kasutuselevõtu kohta; kordab, et MRELi kalibreerimine peaks igal juhul olema tihedalt seotud ja põhjendatud asjaomase panga kriisilahendusstrateegiaga;

43. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on õigusaktides täpsustada, et MREL-kõlblikud esimese taseme põhiomavahendid lisanduvad kapitalipuhvritele, et vältida kapitali topeltarvestust;

44. rõhutab, et äärmiselt oluline on ühtlustada pankade maksejõuetusega seotud nõuete hierarhiat kõigi liikmesriikide lõikes, et muuta pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi rakendamine järjepidevamaks ja tulemuslikumaks ning pakkuda kindlustunnet piiriülestele investoritele; tunneb seetõttu heameelt komisjoni ettepaneku üle nõuete hierarhiat veelgi rohkem ühtlustada; märgib, et tavapärase maksejõuetusmenetluse ja selle nõuete hierarhia parem ühtlustamine on samuti oluline nii pankade puhul, et vältida lahknevust pangakriiside lahendamise korraga, kui ka äriühingute puhul, et pakkuda täiendavat selgust ja õiguskindlust piiriülestele investoritele ning aidata kaasa viivislaenude probleemi lahendamisele; tunneb heameelt asjaolu üle, et pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv on oluliselt muutnud hierarhiat maksejõuetuse korral, seades esikohale kindlustatud hoiused, nii et neile kuulub kõrgem nõudeõiguse järk võrreldes kapitaliinstrumentide, kahjukatmisvõime, muude kõrgema nõudeõiguse järguga võlainstrumentidega ja kindlustamata hoiustega; kutsub Ühtset Kriisilahendusnõukogu üles esitama globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude pankade kriisilahenduskõlblikkuse hindamiste tulemused, sealhulgas kavandatud meetmed kriisilahenduse takistuste ületamiseks;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

45. võtab teadmiseks õiguslike võimaluste suure hulga, mis on kättesaadavad selleks, et tagada kogu kahjumikatmisvõime kõlblike laenude allutatus; juhib tähelepanu asjaolule, et finantsstabiilsuse nõukogu ei eelista neist ühtegi; on arvamusel, et valitud lähenemisviisiga tuleks ennekõike tagada tasakaal paindlikkuse, tõhususe, õiguskindluse ja turu suutlikkuse vahel mis tahes uut võlainstrumentide klassi katta;

46. nõuab arutelu, mis käsitleb Baseli eeskirjade muutmise, MRELi nõuete kasutuselevõtu, kogu kahjumikatmisvõime kasutuselevõtu ja IFRS 9 võimalikku negatiivset mõju reaalmajandusele; nõuab lahendust, mille eesmärk on mõju pehmendada;

47. tuletab meelde, et hiljuti kasutusele võetud kriisilahenduskorra tõttu on mõned investoritele – eriti jaeinvestoritele – pakutavad instrumendid suurema kahjuriskiga kui eelmise korra raames; tuletab lisaks meelde, et teisendatavaid instrumente tuleks müüa vaid sobivatele investoritele, kes suudavad kanda võimalikke kahjusid, ilma et nende usaldusväärne finantsolukord selle all kannataks; nõuab seepärast tungivalt, et komisjon edendaks asjaomaste kehtivate õigusaktide rakendamist, ja palub Euroopa järelevalveasutustel aidata kaasa eksitavate pakkumiste tuvastamisele;

48. hoiatab, et pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi nõue ELi-välise õigusega reguleeritava kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise lepinguliseks tunnustamiseks on osutumas raskesti täidetavaks; on seisukohal, et sellest on saamas probleem; võtab teadmiseks pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi kavandatavate muudatustega pädevatele asutustele kehtestatud õiguse sellest nõudest loobuda; leiab, et selline lähenemisviis võimaldab paindlikkust ja asjaomaste kohustuste juhtumipõhist hindamist; kutsub komisjoni ja kriisilahendusasutusi üles tagama, et erandite tegemise tingimused ja sellele järgnevad tegelikke erandeid käsitlevad otsused ei ohustaks pankade kriisi lahendamise võimet;

49. juhib tähelepanu asjaolule, et kiire ja tõhus teabevahetus järelevalve- ja kriisilahendusasutuste vahel on sujuva kriisiohjamise tagamiseks äärmiselt oluline; tunneb heameelt koostööd ja teabevahetust puudutava vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimise üle EKP ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu vahel; kutsub EKPd üles täpsustama vastastikuse mõistmise memorandumis ühiste järelevalverühmade ja sisemiste kriisilahendusmeeskondade vahelist teabekorda; soovitab, et tava, mille kohaselt EKP osaleb alalise vaatlejana Ühtse Kriisilahendusnõukogu täiskogu istungitel ja täitevistungitel, oleks vastastikune, võimaldades Ühtse Kriisilahendusnõukogu esindaja osalemist EKP järelevalvenõukogus samuti alalise vaatlejana;

50. võtab teadmiseks Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmete topeltrolli, sest nad on üheaegselt otsuseid tegeva täitevorgani liikmed ja selles rollis nõukogu esimehe ees aruandekohustust omavad tippjuhid, ning on seisukohal, et sellele struktuurile tuleks enne praeguste volituste lõppemist hinnang anda;

51. tuletab meelde, et ühtset kriisilahendusfondi käsitleva valitsustevahelise kokkuleppe sisu tuleb kokkuvõttes lisada liidu õigusraamistikku; palub komisjonil kaaluda viise selle saavutamiseks; rõhutab, et fiskaalkokkuleppe peatne ELi õigusesse lisamine võiks olla selle suhtes kasulik eeskuju;

52. nõuab, et ex-ante-osamaksed ühtsesse kriisilahendusfondi arvutataks kindlasti läbipaistval viisil, püüdes seejuures ühtlustada teavet tulemuste arvutamise kohta ja parandada arusaamist arvutamise metoodikast; kutsub komisjoni üles vaatama ülimalt hoolikalt läbi delegeeritud määruse (EL) 2015/63 põhjenduses 27 ette nähtud ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavate osamaksete arvutamise ja uurima seejuures eelkõige põhjalikult riskiteguri asjakohasust, et tagada vähem keerukate asutuste riskiprofiili nõuetekohane arvestamine;

53. võtab teadmiseks rahandusministrite 8. detsembri 2015. aasta avalduse ühtse kriisilahendusfondi üleminekulaenude korra kohta; märgib sellega seoses, et euroala 19 liikmesriigist 15 on juba sõlminud Ühtse Kriisilahendusnõukoguga ühtlustatud laenulepingu; tuletab meelde, et need individuaalsed krediidiliinid on kättesaadavad vaid viimase võimalusena; on arvamusel, et sellest lahendusest ei piisa, et murda välja pankade ja riigivõla nõiaringist ning lõpetada pankade päästmine maksumaksjate rahaga; nõuab kiireid edusamme nõukogu ja komisjoni töös ühise eelarvepõhise kaitsemehhanismi kallal ühtse kriisilahendusfondi jaoks, mille puhul peaks lõplik vastutus rahastamise eest lasuma pangandussektoril ning mis peaks olema keskpikas perspektiivis eelarveneutraalne, nagu lepiti kokku ühtset kriisilahendusfondi käsitlevas kokkuleppes ja mida Euroopa Ülemkogu kinnitas 2016. aasta juunis;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Hoiuste tagamine

54. kordab oma kolmanda samba nõuet, et viia lõpule pangandusliidu loomine; tuletab meelde, et hoiuste kaitse on kõigi ELi kodanike ühine mure; arutab praegu ettepanekut võtta vastu Euroopa hoiuste tagamise skeem parlamendikomisjonide tasandil;

55. rõhutab, et Euroopa hoiuste tagamise skeemi kasutuselevõtt ja seda projekti käsitlevad arutelud ei tohiks tuua kaasa hoiuste tagamise skeemi direktiivi rakendamise parandamise nimel tehtavate pingutuste nõrgenemist; tunneb heameelt töö üle, mida EBA on hiljuti teinud selles valdkonnas lähenemise edendamiseks; peab kiiduväärseks, et kõik liikmesriigid on pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi üle võtnud; tuletab kõikidele liikmesriikidele meelde kohustust kohaldada ja nõuetekohaselt rakendada pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi ning hoiuste tagamise skeemi direktiivi;

56. tuletab meelde, et komisjoni ülesanne on tagada võrdsed tingimused kogu ELis ja et komisjon peaks vältima igasugust killustatust siseturul;

o

o o

57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale, Ühtsele Kriisilahendusnõukogule, liikmesriikide parlamentidele ja pädevatele asutustele, mis on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 40.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0042

Madala riskiastmega bioloogilised pestitsiidid

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta resolutsioon madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kohta (2016/2903(RSP))

(2018/C 252/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ([1]), eriti selle artikleid 22 ja 47, artikli 66 lõiget 2 ja II lisa punkti 5,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ([2]), eriti selle artikleid 12 ja 14,

— võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta seoses madala riskiastmega toimeainete heakskiitmise nõuetega (D046260/01,

— võttes arvesse oma 7. juuni 2016. aasta resolutsiooni tehnoloogiliste lahenduste kohta säästva põllumajanduse jaoks ELis ([3]),

— võttes arvesse oma 7. juuni 2016. aasta resolutsiooni innovatsiooni ja majanduse arengu soodustamise kohta Euroopa põllumajandusettevõtete juhtimise tuleviku heaks ([4]),

— võttes arvesse liikmesriikides madala riskiastmega taimekaitsevahendite kättesaadavuse suurendamise ja integreeritud taimekaitse kiirema elluviimise rakenduskava, mille koostas säästva taimekaitse eksperdirühm ja mille nõukogu kiitis heaks 28. juunil 2016. aastal,

— võttes arvesse komisjoni tegevuskava antimikroobsest resistentsusest tingitud ohtude ohjamiseks (COM(2011)0748) ja komisjoni poolt 2017. aastal käivitatavat antimikroobse resistentsuse vastast tegevuskava,

— võttes arvesse komisjonile madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kohta esitatud küsimust (O-000147/2016 – B8-1821/2016),

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

— võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et võimalike riskide tõttu, mida tavapärased taimekaitsevahendid endast inimese tervisele, loomadele ja keskkonnale kujutavad, tekitab nende kasutamine järjest sagedamini avalikku mõttevahetust;

B. arvestades, et ELi turul kättesaadavate taimekaitsevahendite toimeainete arv väheneb; arvestades, et ELi põllumajandustootjad vajavad jätkuvalt mitmesuguseid taimekaitsevahendeid;

([1]) ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.
([2]) ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0251.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0252.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

C. arvestades, et tavapärastest pestitsiididest sõltuvuse vähendamiseks on oluline edendada alternatiivsete menetluste või tehnikate kasutamist;

D. arvestades, et toidu raiskamise ärahoidmine on üks ELi prioriteete ja sobivate taimekaitsevahendite kättesaadavus on väga oluline, et ennetada kahjurite ja haiguste tekitatavat kahju, mis viib toidu raiskamiseni; arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) andmetel läheb 20 % Euroopa puu- ja köögiviljatoodangust põldudel raisku ([1]);

E. arvestades, et mullas, vees ja keskkonnas üldiselt leidub endiselt soovimatuid pestitsiidijääke ning isegi teatav osa taimset või loomset päritolu põllumajandustoodangust võib sisaldada pestitsiidijääke üle pestitsiidide piirnormi;

F. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 on sätestatud madala riskiastmega ainete kindlakstegemise kriteeriumid, mida kohaldatakse olenemata aine päritolust, ning arvestades, et madala riskiastmega pestitsiidid võivad olla nii bioloogilist kui ka sünteetilist päritolu;

G. arvestades, et bioloogiliste pestitsiidide all mõeldakse üldjuhul taimekaitsevahendeid, mis põhinevad mikroorganismidel, taimevalmististel, bio- või infokemikaalidel (nt feromoonid ja mitmesugused eeterlikud õlid) ja nende kõrvalsaadustel; arvestades, et kehtivas taimekaitsevahendeid käsitlevas õigusraamistikus ([2]) bioloogilistel ja sünteetilistel keemilistel taimekaitsevahenditel õiguslikult vahet ei tehta;

H. arvestades, et viimaste teadusuuringute kohaselt võib subletaalne kokkupuude teatavate herbitsiididega põhjustada negatiivseid muutusi bakterite antibiootilises tundlikkuses ([3]) ning laialdane herbitsiidide ja antibiootikumide kooskasutamine põllumajandusloomade ja putukate läheduses võib viia antibiootikumide ulatuslikuma kasutamiseni ja kahjustada viimaste ravitoimet;

I. arvestades, et madala riskiastmega bioloogilised pestitsiidid võivad nii tava- kui ka mahepõllumajandusega tegelevate ettevõtjate jaoks olla tavapärastele taimekaitsevahenditele mõistlik alternatiiv ning nende abil on võimalik muuta põllumajandus säästvamaks; arvestades, et mõned bioloogilised taimekaitsevahendid on uudse toimimisviisiga, mis võib tavapäraste taimekaitsevahendite suhtes kujunevat resistentsust arvestades kasulik olla, ning see võib piirata ka mõju mittesihtorganismidele; arvestades, et madala riskiastmega bioloogilised pestitsiidid peaksid olema koos muude mittekeemiliste tõrje- ja ennetusmeetoditega eelistatud valik mittekutseliste kasutajate seas ja koduaias;

J. arvestades, et toidu- ja söödavajaduste asjakohaseks katmiseks on taimekaitsevahendite kasutamine vajalik ning arvestades, et sellistele toodetele ja nende toimeainetele loa andmise menetluses kohaldatakse ettevaatuspõhimõtet ([4]);

K. arvestades, et pikk heakskiitmis- ja registreerimismenetlus, mis madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide turustamisele eelneb, on tootjate jaoks suur majanduslik takistus;

L. arvestades, et integreeritud taimekaitse rakendamine on liidus direktiivi 2009/128/EÜ kohaselt kohustuslik; arvestades, et liikmesriigid ja kohalikud ametiasutused peaksid panema suuremat rõhku pestitsiidide säästvale kasutamisele, sealhulgas madala riskiga alternatiivsete taimekaitsevahendite kasutamisele;

([1]) FAO, Global food losses and food waste, 2011.

([2]) Pestitsiidide mõiste hõlmab ka biotsiide, mida käesolevas resolutsioonis ei käsitleta.

([3]) nt Kurenbach, B., Marjoshi, D., Amábile-Cuevas, C.F., Ferguson, G.C., Godsoe, W., Gibson, P. and Heinemann, J.A., 2015, 'Sublethal exposure to commercial formulations of the herbicides dicamba, 2,4-dichlorophenoxyacetic acid, and glyphosate cause changes in antibiotic susceptibility in *Escherichia coli* and *Salmonella enterica* serovar Typhimurium', mBio 6(2):e00009-15. doi:10.1128/mBio.00009-15.

([4]) Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 1 lõige 4.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

M. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel kiidetakse toimeained heaks liidu tasandil, kuid neid toimeaineid sisaldavate taimekaitsevahendite jaoks lubade andmine on liikmesriikide pädevuses;

N. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 22 alusel on lubatud toimeaineid madala riskiastmega ainetena heaks kiita, kui need vastavad üldistele heakskiitmise nõuetele ja II lisa punktis 5 sätestatud madala riskiastmega ainete kriteeriumitele; arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 47 on sätestatud, et madala riskiastmega taimekaitsevahendina antakse luba taimekaitsevahenditele, mis sisaldavad ainult madala riskiastmega toimeaineid, ei sisalda probleemseid aineid, ei nõua erimeetmeid riskide vähendamiseks ja on piisavalt tõhusad;

O. arvestades, et praegu on ELis heaks kiidetud siiski ainult seitse – neist kuus on bioloogilised – toimeainet, mille riskiastet peetakse madalaks; arvestades, et oma uuendusprogrammis on komisjon esmatähtsale kohale seadnud eeldatavasti madala riskiastmega toimeainete hindamise;

P. arvestades, et mõnedes liikmesriikides on keeldutud madala riskiastmega bioloogilisi toimeaineid sisaldavatele toodetele luba andmast, kuna neid peetakse sünteetiliste keemiliste pestitsiididega võrreldes vähem tõhusaks, võtmata seejuures arvesse madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide valdkonnas toimuvat pidevat innovatsiooni, kaalumata ressursitõhususest tulenevat kasu mahepõllumajanduse jaoks ning arvestamata teatavate muude taimekaitsevahenditega seotud kulusid põllumajanduse, tervise ja keskkonna valdkonnas;

Q. arvestades, et praeguses õigusraamistikus on madala riskiastmega toimeainete ja madala riskiastmega taimekaitsevahendite jaoks olemas teatavad stiimulid: madala riskiastmega toimeainete puhul on esmase heakskiitmise periood kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 22 pikem (15 aastat) ja madala riskiastmega taimekaitsevahendite puhul on loa andmise tähtaeg kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 47 lühem (120 päeva); arvestades aga, et määruses sätestatud stiimuleid on võimalik kohaldada alles heakskiitmismenetluse lõpus, st siis, kui toimeaine on juba klassifitseeritud madala riskiastmega toimeainena;

R. arvestades, et direktiivi 2009/128/EÜ artiklis 12 on sätestatud, et pestitsiidide kasutamist minimeeritakse või see keelustatakse teatavates piirkondades, nagu üldsuse kasutatavad alad ja kaitsealad; arvestades, et sellistel juhtudel võetakse asjakohaseid riskijuhtimise meetmeid ning kasutamisel eelistatakse madalama riskiastmega taimekaitsevahendeid ja bioloogilise tõrje meetodeid; arvestades, et mõned liikmesriigid on juba ammu keelanud pestitsiidide kasutamise nendes konkreetsetes piirkondades;

S. arvestades, et komisjon on alalisele taime-, looma-, toidu- ja söödakomiteele esitanud määruse eelnõu, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses madala riskiastmega toimeainete heakskiitmise nõuetega; arvestades, et selles eelnõus on mikroorganismid liigitatud eeldatavasti madala riskiastmega toimeainete alla;

Üldised märkused

1. rõhutab vajadust suurendada viivitamata madala riskiastmega pestitsiidide, sealhulgas madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kättesaadavust liidus;

2. rõhutab, et põllumajandustootjatel on vaja rohkem vahendeid, mille hulgast teha valik põllumajanduskultuuride kaitsmisel ja nende kultuuride jaoks säästvaima kaitsemeetme üle otsustamisel; ergutab seetõttu laialdasemalt kasutama eri vahendeid, sealhulgas madala riskiastmega bioloogilisi pestitsiide, lähtudes integreeritud taimekaitse põhimõtetest;

3. rõhutab vajadust suurendada selliste mahepõllumajanduse taimekaitsevahendite kättesaadavust, mis vastavad nii mahepõllumajanduse kui ka ressursitõhususe nõuetele;

4. rõhutab, et rahuldada tuleb tarbijate nõudlus ohutu ning seejuures taskukohase ja säästvalt toodetud toidu järele;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

5. rõhutab, et uute madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide väljatöötamise ja kasutamise edendamiseks tuleb nende tõhusust ja riske ning nende põllumajanduse keskkonna-, tervise- ja majandusalaste vajaduste rahuldamise võimet hinnata viisil, mis tagaks põllumajandusettevõtjatele piisava taimekaitse taseme;

6. rõhutab, et oluline on avalik arutelu tavapärastele taimekaitsevahenditele alternatiivsete vahendite kättesaadavuse ning põllumajandustootjatele ja taimekasvatajatele suurema toimeainete valiku võimaldamise üle, mis hõlmaks madala riskiastmega bioloogilisi pestitsiide ja muid bioloogilise tõrje meetmeid, et leida lahendused, mis on keskkonna-, tervise- ja majandusalaseid aspekte arvestades kõige jätkusuutlikumad; rõhutab, et tuleb suurendada teadlikkust vajadusest tagada põllumajanduskultuuride säästev kaitse; ergutab jätkama teadusuuringuid ja innovatsiooni madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide valdkonnas;

7. väljendab heameelt liikmesriikides madala riskiastmega taimekaitsevahendite kättesaadavuse suurendamise ja integreeritud taimekaitse kiirema elluviimise rakenduskava üle, mille nõukogu on heaks kiitnud; palub liikmesriikidel, komisjonil ning Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioonil (EPPO) jälgida selle kava elluviimist;

Kohesed meetmed

8. nõuab, et alalisele taime-, looma-, toidu- ja söödakomiteele esitatud komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses madala riskiastmega toimeainete heakskiitmise nõuetega, võetaks kiiresti vastu; palub komisjonil kriteeriume pidevalt ajakohastada kooskõlas viimaste teaduslike andmetega;

9. palub komisjonil ja liikmesriikidel kiirendada madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kasutamise hindamist, heakskiitmist, registreerimist ja seiret, säilitades riskihindamise kõrge taseme;

10. kutsub liikmesriike lisama madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kasutamist keskkonna ja inimeste tervise kaitse riiklikesse tegevuskavadesse;

11. ergutab liikmesriike vahetama kahjuritõrjealaste uuringute tulemuste valdkonnas teavet ja häid tavasid, et võtta kasutusele alternatiivseid lahendusi, mis on keskkonna-, tervise- ja majandusalaseid aspekte arvestades jätkusuutlikud;

12. kutsub komisjoni üles selgitama välja juba turule lastud madala riskiastmega tooted;

Taimekaitsealaste õigusaktide läbivaatamine

13. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on 2016. aastal käivitatud õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames algatanud määruse (EÜ) nr 1107/2009 hindamise; rõhutab, et õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatuse raames ei tohi teha toiduohutus-, tervise- ja keskkonnakaitsenormides järeleandmisi; väljendab muret selle pärast, et kogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 üldine läbivaatamine õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames võib võtta mitu aastat;

14. rõhutab, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 läbivaatamine on vajalik selleks, et edendada madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide väljatöötamist, nendele loa andmist ja nende laskmist ELi turule; väljendab muret selle pärast, et praegune taimekaitsevahendite turulelaskmise loa andmise menetlus ei ole madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide puhul optimaalne; juhib tähelepanu sellele, et madala riskiastmega põhiainete praegune registreerimisprotsess toimib praktikas mõnikord omamoodi patendi sarnaselt, mistõttu on keerukas kasutada toodet, mis põhineb samal, kuid teises liikmesriigis registreerimata ainel;

15. kutsub komisjoni üles esitama enne 2018. aasta lõppu konkreetse seadusandliku ettepaneku määruse (EÜ) nr 1107/2009 muutmiseks väljaspool õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatuse raames toimuvat üldist läbivaatamist, et sätestada madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide hindamise, nendele loa andmise ja registreerimise kiire menetlus;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

16. rõhutab, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 tuleb esitada bioloogilise taimekaitsevahendi määratlus, mis peab hõlmama taimekaitsevahendeid, mille toimeaine on kas mikroorganism või looduses eksisteeriv molekul, mis saadakse kas loodusliku protsessi käigus või loodusliku molekuliga samaväärse molekuli sünteesimise teel, samas kui sünteetiliste keemiliste taimekaitsevahendite alla kuuluvad nende tootmise viisist sõltumata taimekaitsevahendid, mille toimeainena kasutatakse looduses mitteeksisteerivat sünteetilist molekuli;

17. palub, et komisjon oma direktiivi 2009/128/EÜ artikli 4 kohaselt koostatavate riiklike tegevuskavade (millega luuakse raamistik ühenduse meetmetele pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks) hindamise aruandes tooks välja liikmesriikides esinevad puudused direktiivi rakendamisel ja annaks liikmesriikidele kindlad soovitused kohesteks meetmeteks, millega vähendada pestitsiidide kasutamisest tingitud riske ning selle mõju inimeste tervisele ja keskkonnale, ning töötaks välja ja juurutaks alternatiivsed käsitlused või tehnikad, mille abil vähendada sõltuvust pestitsiidide kasutamisest;

o

o o

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0043

Inimõiguste ja demokraatia olukord Nicaraguas ning Francisca Ramirezi juhtum

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon inimõiguste ja demokraatia alase olukorra kohta Nicaraguas – Francisca Ramírezi juhtum (2017/2563(RSP))

(2018/C 252/19)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nicaragua kohta, eelkõige 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakute, kodanikuvabaduste ja demokraatia kohta Nicaraguas ([1]) ning 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni ([2]),

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini pressiesindaja 16. augusti 2016. aasta avaldust Nicaragua kohtuotsuse kohta parlamendiliikmete ametist vabastamiseks ning asepresidendi ja kõrge esindaja 19. novembri 2016. aasta avaldust Nicaragua valimiste lõpptulemuste kohta,

— võttes arvesse ELi valimisvaatlusmissiooni aruannet Nicaraguas 6. novembril 2011. aastal toimunud parlamendi- ja presidendivalimiste vaatlemise kohta,

— võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni (ARO) peasekretariaadi 16. oktoobri 2016. aasta avaldust valimisprotsessi kohta Nicaraguas,

— võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni (ARO) peasekretariaadi 20. jaanuari 2017. aasta aruannet Nicaragua kohta,

— võttes arvesse 2012. aasta assotsieerimislepingut Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahel, mis jõustus 2013. aasta augustis, sealhulgas selle inimõiguste klausleid,

— võttes arvesse ELi 2004. aasta juuni suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,

— võttes arvesse ELi 2004. aasta maapoliitika suuniseid, milles esitatakse juhised maapoliitika arendamiseks ja programmitööks arengumaades,

— võttes arvesse ÜRO 1998. aasta detsembri deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta,

— võttes arvesse ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni (UNDRIP),

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1989. aasta konventsiooni sõltumatutes riikides elavate põlis- ja hõimurahvaste kohta (ILO konventsioon nr 169), mille Nicaragua on ratifitseerinud,

— võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,

([1]) ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 89.
([2]) ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 74.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

A. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine peab olema ELi välispoliitika, sealhulgas 2012. aasta Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsieerimislepingu lahutamatu osa;

B. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi alane olukord Nicaraguas on viimastel aastatel halvenenud;

C. arvestades, et 2013. aastal võttis Nicaragua vastu seaduse 840, millega anti 100-aastane kontsessioon Nicaraguat läbiva ookeanidevahelise kanali kasutamiseks Hiina eraettevõttele HK Nicaragua Canal Development Investment Company Ltd (HKND);

D. arvestades, et nimetatud seadusega sai HKND volitused maade sundvõõrandamiseks ning ettevõte vabastati kohustusest järgida kohalikke maksu- ja ärieeskirju; arvestades, et sellega tagati ka see, et HKNDd lepingu rikkumise eest kriminaalkorras ei karistata;

E. arvestades, et 27. novembrist 1. detsembrini 2016 kogunesid meeleavaldajad kogu Nicaraguast pealinna, et avaldada vastuseisu ookeanidevahelise kanali ehitamisele – megaprojektile, millega võidaks kanaliprojekti ümbruses ümber asustada tuhanded väiketalunikud ja põliselanikud, ning mõista hukka läbipaistvuse puudumine 6. novembri 2016. aasta presidendivalimistel; arvestades, et inimõiguste kaitsjad on teatanud pisargaasi ning kummi- ja tinakuulide kasutamisest politsei poolt meeleavaldajate vastu;

F. arvestades, et läbi ei ole viidud keskkonnamõju uuringut ega käivitatud eelnevaid konsultatsioone põlisrahvastega, mis on vastuolus ILO konventsiooniga 169; arvestades, et kanali kavandatud marsruut läbib põlisrahvaste maid ja seetõttu asustataks ümber 30 000–120 000 põliselanikku;

G. arvestades, et teadusorganisatsioonid on hoiatanud, et kanal läheks risti üle Nicaragua järve, seades ohtu Kesk-Ameerika suurima mageveeallika; arvestades, et teadusorganisatsioonid on palunud Nicaragua valitsusel projekti peatada, kuni sõltumatud uuringud on lõpule viidud ja neid on avalikult arutatud;

H. arvestades, et maa, järve ja suveräänsuse kaitse riikliku nõukogu koordinaator Francisca Ramírez esitas 2016. aasta detsembris ametliku kaebuse seoses Uus-Guineas kogetud repressioonide ja rünnakutega; arvestades, et kättemaksuks Francisca Ramírezi tegevuse eest on teda hirmutatud ja meelevaldselt kinni peetud ning tema pereliikmetele on kallale tungitud;

I. arvestades, et ajakirjanikud kogevad Nicaraguas ahistamist, hirmutamist ja kinnipidamisi ning on saanud tapmisähvardusi;

J. arvestades, et 2016. aasta augustis tühistati Nicaragua valitsuse seatud takistuste tõttu inimõiguste kaitsjate olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri Michel Forsti visiit Nicaraguasse;

K. arvestades, et opositsiooni kandidaatide tõsine kõrvaletõrjumine näitab, et selgelt puudusid tingimused vabadeks ja õiglasteks valimisteks ning et tõsiselt piiratakse ühinemisvabadust, poliitilist konkurentsi ja pluralismi;

L. arvestades, et kohtunike ja advokaatide sõltumatusega tegelev eriraportöör juhtis inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise menetluse raames 2014. aastal tähelepanu ülemkohtu kohtunike ametissenimetamistele, mida mõjutab tugevalt poliitika; arvestades, et 2013. aastal tehtud muudatused põhiseaduses presidendi tagasivalimise võimaldamiseks viidi läbi seadusest mööda minnes ja läbipaistmatul viisil; arvestades, et Nicaragua põhiseaduse artikkel 147 keelab presidendiga vere- või hõimlussuhtes olevatel isikutel presidendiks või asepresidendiks kandideerimise;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

M. arvestades, et korruptsioon avalikus sektoris, sealhulgas presidendi pereliikmete hulgas, on endiselt üks suuremaid probleeme; arvestades, et riigiametnikele altkäemaksu andmine ning ebaseaduslikud konfiskeerimised ja meelevaldsed hindamised tolli- ja maksuasutuste poolt on väga levinud;

1. väljendab muret järjest halveneva inimõigustealase olukorra pärast Nicaraguas ning taunib rünnakuid ja tagakiusamist, mida on inimõigusorganisatsioonide ja nende liikmete ning sõltumatute ajakirjanike suhtes toime pannud riigivõimudega seotud üksikisikud, poliitilised jõud ja organid;

2. nõuab tungivalt, et valitsus hoiduks Francisca Ramírezi ja teiste inimõiguste kaitsjate ahistamisest ja survestamisest nende õiguspärase töö tõttu; kutsub Nicaragua ametivõime üles tegema lõppu inimõiguste kaitsjate vastaste kuritegude toimepanijate karistamatusele; toetab keskkonna- ja inimõiguste kaitsjate õigust avaldada protesti ilma kättemaksu kartmata; kutsub Nicaraguat üles käivitama enne edasiste sammude astumist tulemuslikult sõltumatut keskkonnamõju hindamist ja muutma kogu protsessi avalikuks;

3. kutsub Nicaragua valitsust üles austama oma rahvusvahelisi inimõigustealaseid kohustusi, eelkõige tulenevalt 2008. aastal allkirjastatud ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonist ja ILO konventsioonist 169;

4. kutsub Nicaragua valitsust üles kaitsma põlisrahvaste maid selliste megaprojektide arendamise mõju eest, mis mõjutavad nende territooriumide elutähtsaid funktsioone, seavad põliskogukonnad konfliktiolukordadesse ja põhjustavad nendevastast vägivalda;

5. on äärmiselt mures opositsiooni liikmete Nicaragua rahvusassambleest väljaheitmise pärast ja kohtuotsuse pärast, millega muudeti opositsioonierakonna juhtimisstruktuuri;

6. kutsub Nicaraguat üles täielikult austama demokraatlikke väärtusi, sealhulgas võimude lahusust, ning taastama kõigi opositsioonierakondade positsiooni, võimaldades kriitikat nii poliitilises süsteemis kui ka ühiskonnas üldiselt; tuletab meelde, et opositsiooni täielik osalemine, kohtusüsteemi polariseerumise vähendamine, karistamatusele lõpu tegemine ja sõltumatu kodanikuühiskond on iga demokraatia edu olulised tegurid;

7. tuletab meelde kohtusüsteemist mööda minnes tehtud ebaseaduslikke samme, mis tõid kaasa põhiseaduslikud muudatused presidendi ametiaja piirangute kõrvaldamiseks, võimaldades Daniel Ortegal aastaid võimul püsida;

8. juhib tähelepanu sellele, et ELi institutsioonid ja ARO on 2011. ja 2016. aasta valimisi eeskirjade eiramise pärast tugevalt kritiseerinud; märgib, et praegu on käimas dialoogiprotsess AROga ja et 28. veebruaril 2017 peaks allkirjastatama vastastikuse mõistmise memorandum, mis võiks olukorda parandada;

9. kinnitab, et ajakirjandus- ja meediavabadus on demokraatia ja avatud ühiskonna elutähtsad osad; kutsub Nicaragua ametivõime üles taastama meedia pluralismi;

10. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsieerimislepingu valguses tuleb Nicaraguale meelde tuletada ELi poolt kaitstavate ja edendatavate õigusriigi põhimõtete ning demokraatia ja inimõiguste austamise vajadust; nõuab tungivalt, et EL jälgiks olukorda ja vajaduse korral hindaks võimalikke meetmeid, mida võtta;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Kesk-Ameerika Parlamendile ning Nicaragua Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0044

Hukkamised Kuveidis ja Bahreinis

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon hukkamiste kohta Kuveidis ja Bahreinis (2017/2564(RSP))

(2018/C 252/20)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Bahreini kohta, eriti 4. veebruari 2016. aasta resolutsiooni Mohammed Ramadani juhtumi kohta ([1]), 7. juuli 2016. aasta resolutsiooni Bahreini kohta ([2]) ja 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kohta ([3]),

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini pressiesindaja 15. jaanuari 2017. aasta avaldust Bahreinis toime pandud hukkamiste kohta ja 25. jaanuari 2017. aasta avaldust hiljutiste hukkamiste kohta Kuveidi Riigis,

— võttes arvesse 10. oktoobri 2015. aasta ühisavaldust, mille tegid ELi nimel komisjoni asepresident ja kõrge esindaja Federica Mogherini ning Euroopa Nõukogu peasekretär Thorbjørn Jagland Euroopa ja ülemaailmse surmanuhtluse vastu võitlemise päeva puhul,

— võttes arvesse 25. jaanuari 2017. aasta avaldust, mille tegid ÜRO eriraportöör kohtuväliste, kiirkorras toimuvate ja omavoliliste hukkamiste alal Agnes Callamard ning ÜRO eriraportöör piinamise ning muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise alal Nils Melzer ning milles nõuti tungivalt, et Bahreini valitsus lõpetaks hukkamised, samuti ÜRO inimõiguste ülemvoliniku pressiesindaja Rupert Colville'i 17. jaanuari 2017. aasta avaldust Bahreini kohta,

— võttes arvesse ELi suuniseid surmanuhtluse, piinamise, sõnavabaduse ja inimõiguste kaitsjate kohta,

— võttes arvesse ELi uut inimõiguste strateegilist raamistikku ja tegevuskava, mille eesmärk on seada inimõiguste kaitse ja seire kõigi ELi poliitikavaldkondade keskmesse,

— võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 2 ning selle protokolle nr 6 ja 13,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 1 ja 2,

— võttes arvesse Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Pärsia lahe Araabia riikide koostöönõukogu (GCC) riikide 1988. aasta koostöölepingut,

— võttes arvesse ELi ja GCC 25. ühisnõukogu ja ministrite kohtumist 18. juulil 2016,

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone surmanuhtluse kasutamise suhtes moratooriumi kehtestamise kohta, eriti 18. detsembri 2014. aasta resolutsiooni ja kõige hiljutisemat, 19. detsembri 2016. aasta resolutsiooni,

— võttes arvesse piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni, lapse õiguste konventsiooni ning inimõiguste Araabia hartat, mille kõigiga Kuveit ja Bahrein on ühinenud,

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0044.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0315.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0348.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu 25. mai 1984. aasta resolutsiooniga 1984/50 heaks kiidetud kaitsemeetmeid surmamõistetute õiguste kaitse tagamiseks,

— võttes arvesse ÜRO inimõiguste komitee 11. augusti 2016. aasta kokkuvõtlikke märkusi Kuveidi kolmanda perioodilise aruande kohta,

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artiklit 15,

— võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eriti selle artiklit 18 ja teist fakultatiivprotokolli surmanuhtluse kohta, ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurilalaste õiguste rahvusvahelist pakti,

— võttes arvesse ÜRO 1954. aasta kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooni ja 1961. aasta kodakondsusetuse vähendamise konventsiooni,

— võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

A. arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo (OHCHR) andmetel on rohkem kui 160 ÜRO liikmesriiki, millel on erisugused õigussüsteemid, traditsioonid, kultuur ja usuline taust, surmanuhtluse kas kaotanud või nad ei vii seda täide;

B. arvestades, et 25. jaanuaril 2017 hukkasid Kuveidi ametivõimud seitse inimest, sealhulgas ühe kuningliku perekonna liikme: Mohammad Shahed Mohammad Sanwar Hussain, Jakatia Midon Pawa, Amakeel Ooko Mikunin, Nasra Youseff Mohammad al-Anzi, Sayed Radhi Jumaa, Sameer Taha Abdulmajed Abduljaleel ja Faisal Abdullah Jaber Al Sabah, kellest enamik olid süüdi mõistetud mõrvas; arvestades, et vangidest viis olid välisriigi kodanikud (kaks Egiptusest, üks Bangladeshist, üks Filipiinidelt ja üks Etioopiast) ning neist kolm olid naised; arvestades, et need hukkamised olid riigis esimesed alates 2013. aastast, mil Kuveidi ametivõimud hukkasid pärast kuueaastast moratooriumit viis inimest;

C. arvestades, et Pärsia lahe inimõiguste keskus ja teised inimõigusorganisatsioonid on dokumenteerinud nõuetekohase menetluse rikkumisi Kuveidi kriminaalõigussüsteemis, mis vähendas süüdistatavate jaoks võimalust, et nende suhtes kohaldatakse õiglast kohtumenetlust; arvestades, et eriti haavatavad on välismaalasest koduabilised, kuna neil puudub sotsiaal- ja õiguskaitse;

D. arvestades, et 15. jaanuaril 2017 hukati Bahreinis mahalaskmise teel Ali Al-Singace, Abbas Al-Samea ja Sami Mushaima, millega lõpetati kuueaastane moratoorium;

E. arvestades, et OHCHRi andmetel rikuti hukkamistega tõsiselt õiglase kohtumenetluse norme; arvestades, et neid kolme meest süüdistati Manamas 2014. aastal toimunud pommirünnakus, milles hukkus mitu inimest, sealhulgas kolm politseinikku; arvestades samas, et kõiki kolme väidetavalt piinati ülestunnistuse saamiseks, mida kasutati hiljem esmase tõendina nende süüdimõistmiseks; arvestades, et neilt võeti ära kodakondsus, neil keelati advokaadi kasutamine ja nad hukati vähem kui nädal pärast kohtuotsust, ilma nende perekondi eelnevalt teavitamata ja ilma võimaluseta paluda armuandmist;

F. arvestades, et ÜRO eriraportöör kohtuväliste, kiirkorras toimuvate ja omavoliliste hukkamiste alal nimetas neid hukkamisi „kohtuvälisteks tapmisteks“, lähtudes sellest, et ühelegi kolmest ei võimaldatud õiglase kohtumenetlusega seotud õigusi, mis on sätestatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 14;

G. arvestades, et OHCHR märkis, et on hukkamistest „šokeeritud“ ja et on „tõsiseid kahtlusi“, kas mehi koheldi õiglase kohtumenetluse kohaselt;

H. arvestades, et Bahreinis on surma mõistetud veel kaks meest, Mohammad Ramadan ja Hussein Moussa; arvestades, et mõlema mehe väitel neid piinati surmanuhtlusega karistatavate kuritegude kohta vale ülestunnistuse saamiseks ning nad võidakse igal ajal hukata;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

I. arvestades, et Bahreini ja Taani kodanik Abdulhadi al-Khawaja, Pärsia lahe ja inimõiguste keskuse asutajadirektor, samuti Khalil Al Halwachi, varem Rootsis elanud matemaatikaõpetaja, on endiselt vangis oma arvamuse rahumeelse väljendamisega seotud süüdistuste tõttu;

1. mõistab sügavalt hukka Kuveidi ja Bahreini otsuse surmanuhtlus taas kasutusele võtta; kordab, et mõistab surmanuhtluse kasutamise hukka, ning toetab kindlalt surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamist kui sammu surmanuhtluse kaotamise suunas;

2. kutsub Tema Majesteeti Bahreini šeiki Hamad bin Isa Al Khalifat üles peatama Mohamed Ramadani ja Hussein Moosa hukkamise protsessi ning Bahreini ametivõime korraldama uut kohtumenetlust kooskõlas rahvusvaheliste standarditega; tuletab meelde, et kõiki väiteid menetluse ajal toime pandud inimõiguste rikkumiste kohta tuleb nõuetekohaselt uurida;

3. rõhutab, et lapse õiguste konventsioon ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt keelavad sõnaselgelt surmanuhtluse kuritegude eest, mille on toime pannud nooremad kui 18-aastased isikud;

4. kutsub Kuveidi ja Bahreini valitsusi üles esitama ÜRO eriraportöörile piinamise ning muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise alal viivitamatu ja avatud kutse kõnealuste riikide külastamiseks ning võimaldama talle piiranguteta juurdepääsu kinnipeetavatele ja kõikidele kinnipidamiskohtadele;

5. tuletab meelde, et EL on surmanuhtluse vastu ning peab seda julmaks ja ebainimlikuks karistuseks, mis ei toimi hirmutusvahendina kuritegeliku käitumise ärahoidmiseks ja on vea korral pöördumatu;

6. kutsub Kuveiti ja Bahreini üles allkirjastama ja ratifitseerima kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti teist fakultatiivprotokolli, mille eesmärk on surmanuhtlus kaotada;

7. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid jätkaksid võitlust surmanuhtluse kasutamise vastu; nõuab tungivalt, et Bahrein ja Kuveit järgiksid rahvusvahelisi miinimumnõudeid ning vähendaksid surmanuhtluse kohaldamisala ja kasutamist; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus jääks valvsaks suundumuste suhtes neis kahes riigis ja kogu Pärsia lahe piirkonnas ning kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid mõjutusvahendeid;

8. kinnitab, et kolmandates riikides tegutsevate Euroopa ettevõtete tegevus peab vastama täielikult rahvusvahelistele inimõiguste normidele; mõistab teravalt hukka inimõiguste rikkumiseks kasutatavate relvade ja tehnoloogiaga kauplemist käsitlevad lepingud;

9. kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles sekkuma ning paluma Bahreini valitsusel vabastada Nabeel Rajab ja kõik teised, keda hoitakse kinni üksnes sõna- ja kogunemisvabaduse rahumeelse kasutamise pärast, ning nõudma tungivalt, et Bahreini valitsus lõpetaks ülemäärase jõu kasutamise meeleavaldajate vastu ja meelevaldsed kodakondsuse äravõtmised;

10. nõuab Abdulhadi al-Khawaja ja Khalil Al Halwachi vabastamist;

11. kutsub Bahreini valitsust üles rakendama täielikult Bahreini sõltumatu uurimiskomisjoni (BICI) aruande, inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise ja riikliku inimõiguste instituudi soovitusi; julgustab veelgi reformipüüdlusi Kuveidis;

12. kutsub Bahreini ametivõime üles korraldama rahvusliku konsensuse dialoogi, et saavutada kestev ja kaasav rahvuslik leppimine ning jätkusuutlik poliitiline lahendus kriisile; märgib, et jätkusuutlikus poliitilises protsessis peaks saama vabalt väljendada õiguspärast ja rahumeelset kriitikat;

13. võtab teadmiseks Bahreinis aset leidvad protestid, millega tähistatakse 2011. aasta ülestõusu kuuendat aastapäeva; kutsub Bahreini ametivõime üles tagama, et julgeolekujõud järgiksid täielikult rahumeelsete protestijate õigusi ning hoiduksid ülemäärasest jõu kasutamisest, meelevaldsest kinnipidamisest, piinamisest ja muudest inimõigusi rikkuvatest tegudest;

14. julgustab dialoogi ning kahe- ja mitmepoolseid algatusi Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja Pärsia lahe riikide, sealhulgas Kuveidi ja Bahreini vahel inimõigustega seotud küsimustes, samuti muudes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades; kutsub Euroopa välisteenistust ning komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat Federica Mogherinit üles nõudma, et loodaks ametlik inimõigustealane dialoog Kuveidi ja Bahreini ametivõimudega vastavalt inimõigustealaseid dialooge käsitlevatele ELi suunistele;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Bahreini Kuningriigi valitsusele ja parlamendile, Kuveidi Riigi valitsusele ja parlamendile ning Pärsia lahe koostöönõukogu liikmetele.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0045

Guatemala, eelkõige inimõiguste kaitsjate olukord

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Guatemala ja eelkõige inimõiguste kaitsjate olukorra kohta (2017/2565(RSP))

(2018/C 252/21)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja ÜRO inimõiguste konventsioone ning nende fakultatiivprotokolle,

— võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa sotsiaalhartat ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

— võttes arvesse 2005. aasta detsembris vastu võetud Euroopa arengukonsensust,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta, sealhulgas resolutsioone arutelude kohta, mis käsitlevad inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumeid,

— võttes arvesse oma 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni Guatemala kohta ([1]) ja 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu kohta ([2]),

— võttes arvesse oma inimõiguste allkomisjoni 2016. aasta veebruaris toimunud visiiti Mehhikosse ja Guatemalasse ja selle visiidi lõppraportit,

— võttes arvesse Kesk-Ameerika riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni raportit oma visiidi kohta Guatemalasse ja Hondurasesse, mis toimus 16.–20. veebruaril 2015,

— võttes arvesse oma 21. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2016. aasta istungjärkudeks ([3]),

— võttes arvesse ÜRO eriraportööri aruannet inimõiguste kaitsjaid ohustavate ülemaailmsete ohtude kohta ning naissoost inimõiguste kaitsjate olukorra kohta,

— võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 2016. aasta aruannet oma büroo tegevuse kohta Guatemalas,

— võttes arvesse ELi inimõiguste eriesindaja hiljutist visiiti Guatemalasse,

— võttes arvesse ÜRO 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste pakti,

— võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava aastateks 2015–2019,

— võttes arvesse ELi tegevuskava koostöö kohta kodanikuühiskonnaga aastatel 2014–2017,

— võttes arvesse ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks ning inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi strateegilist raamistikku, mis kohustab tegema inimõiguste kaitsjatega koostööd,

---

([1]) ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 257.
([2]) ELT C 434, 23.12.2015, lk 181.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0020.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu (UNHCR) 26. juuni 2014. aasta resolutsiooni 26/9, millega UNHCR otsustas moodustada valitsustevahelise avatud töörühma, et töötada välja rahvusvaheline õiguslikult siduv vahend rahvusvaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtete tegevuse reguleerimiseks inimõiguste osas,

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1989. aasta konventsiooni sõltumatutes riikides elavate põlis- ja hõimurahvaste kohta (ILO konventsioon nr 169),

— võttes arvesse ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu ning ELi ja Kesk-Ameerika riikide partnerlus- ja koostöölepingu inimõiguste klausleid, mis kehtivad alates 2013. aastast,

— võttes arvesse Guatemalale suunatud mitmeaastast sihtprogrammi aastateks 2014–2020 ning selles sisalduvat lubadust aidata kaasa konfliktide lahendamisele ning rahule ja julgeolekule,

— võttes arvesse Euroopa Liidu programme Guatemala kohtusüsteemi toetamiseks, eelkõige programmi SEJUST,

— võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Kohtu 2014. aasta otsust kohtuasjas *Inimõiguste kaitsjad jt* vs *Guatemala* ning Ameerika Inimõiguste Komisjoni 31. detsembri 2015. aasta aruannet inimõiguste olukorrast Guatemalas (OEA/Ser.L/V/II. Doc. 43/15),

— võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni kodukorra artiklit 25 ettevaatusmeetmete mehhanismi kohta,

— võttes arvesse nõukogu 2009. aasta järeldusi demokraatia toetamise kohta ELi välissuhetes,

— võttes arvesse inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust käsitlevaid nõukogu 2009. aasta suuniseid,

— võttes arvesse kõrge esindaja Federica Mogherini poolt 9. detsembril 2016 Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust 10. detsembril 2016 tähistatava inimõiguste päeva kohta,

— võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 17. augusti 2016. aasta avaldust Guatemala inimõigulaste kohta,

— võttes arvesse 25.–26. oktoobril 2016 toimunud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (CELAC) ministrite kohtumise Santo Domingo deklaratsiooni,

— võttes arvesse nn kolmeteistkümne rühma 1. veebruari 2017. aasta avaldust õigusriigi põhimõtte tugevdamise ning korruptsiooni ja karistamatuse vastu võitlemise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 135,

A. arvestades, et Guatemala on suuruselt kolmas ELi kahepoolse arenguabi saaja Kesk-Ameerikas, et aastatel 2014–2020 on selle abi summa 187 miljonit eurot ning selle peamised sihtvaldkonnad on toiduga kindlustatus, konfliktide lahendamine, rahu, julgeolek ja konkurentsivõime;

B. arvestades, et Guatemala paikneb strateegilises asukohas Kesk-Ameerika ja Ameerika Ühendriikide vahelise uimastikaubanduse ja illegaalse rände trassil; arvestades, et Guatemala päritolu isikud moodustavad suuruselt teise USAst väljasaadetavate isikute rühma; arvestades, et aastakümneid kestnud sisekonflikt, kõrge vaesusemäär ja sügavalt juurdunud karistamatusetunne on süüdi Guatemalas pikka aega kestnud vägivallas ja julgeolekuohtudes; arvestades, et kõrge kuritegevuse tase mõjutab kogu riigi ühiskonda, kuid eelkõige inimõiguste kaitsjaid, VVOsid ja kohalikke ametivõime;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

C. arvestades, et 2017. aastal täitub 20 aastat Guatemala rahulepingute sõlmimisest; arvestades, et keskset tähtsust omab võitlus karistamatusega, seda ka varasemate ebademokraatlike režiimide ajal sooritatud tõsiste kuritegude puhul; arvestades, et Guatemala ametivõimud peavad isikutele, kes panevad toime füüsilisi ja vaimseid vägivallategusid inimõiguste kaitsjate vastu, saatma selge sõnumi, et sellised teod ei jää karistamata;

D. arvestades, et 2016. aasta jaanuarist kuni novembrini registreeris Guatemala inimõiguste kaitsjate kaitseüksus (UDEFEGUA) riigis 14 inimõiguste kaitsja mõrva ja seitse mõrvakatset; arvestades, et samade allikate kohaselt toimus 2016. aastal kokku 223 rünnet inimõiguste kaitsjate vastu, sealhulgas algatati nende vastu 68 uut kohtuasja; arvestades, et kõige sagedamini rünnati inimõiguste kaitsjaid, kes tegelesid keskkonna- ja maaomandiõiguste kaitse ning kohtute ja karistamatuse küsimustega;

E. arvestades, et lisaks teadete kohaselt 2016. aastal tapetud ajakirjanikele (Victor Valdés Cardona, Diego Esteban Gaspar, Roberto Salazar Barahona ja Winston Leonardo Túnchez Cano) on 2017. aastal juba tapetud inimõiguste kaitsjad Laura Leonor Vásquez Pineda ja Sebastián Alonzo Juan;

F. arvestades, et inimõiguste olukord on endiselt väga tõsine; arvestades, et tõsist muret tekitab naiste ja põlisrahvaste esindajate olukord, eriti kui nad kaitsevad inimõigusi, samuti sisserändajate olukord ning sellised probleemid nagu juurdepääs õigusemõistmisele, tingimused vanglates, politsei tegevus ja väidetavad piinamisjuhtumid, kusjuures olukorda raskendab laialt levinud korruptsioon, ringkäendus ja karistamatus;

G. arvestades, et Guatemala on ratifitseerinud ILO konventsiooni (nr 169) sõltumatutes riikides elavate põlis- ja hõimurahvaste kohta ning ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsiooni (nr 87); arvestades, et on mõningaid lootustandvaid märke, nagu näiteks ametiühingute ümarlaua (Mesa Sindical) loomine riigiprokuratuuris; arvestades, et Guatemala seadused ei näe ette kohustust korraldada vabad ja teavitatud eelkonsultatsioonid põlirahvaste kogukondadega, nagu seda nõutakse ILO konventsioonis nr 169;

H. arvestades, et Ameerika Inimõiguste Kohus väljastas 2014. aastal siduva kohtuotsuse, milles nõutakse riiklikku poliitikat inimõiguste kaitsjate toetamiseks; arvestades, et praegu on käimas ELi rahastatud konsultatsiooniprotsess sellise poliitika loomiseks;

I. arvestades, et ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted kehtivad kõigile riikidele ja kõigile ettevõtetele, vaatamata sellele, kas tegemist on rahvusvahelise ettevõttega või mitte, ja vaatamata ettevõtte suurusele, tegevusvaldkonnale, asukohale, omandiõigusele või struktuurile, kuid tõhusate kontrolli- ja karistusmehhanismide kohaldamine on nende juhtpõhimõtete ülemaailmsel rakendamisel endiselt probleemiks; arvestades, et inimõiguste olukorda Guatemalas käsitletakse 2017. aasta novembris ÜRO Inimõiguste Nõukogu korrapärase läbivaatamise mehhanismi raames;

J. arvestades, et Guatemala inimõiguste ombudsman, prokuratuur ja kohtud on võtnud olulisi meetmeid võitluseks karistamatuse vastu ja inimõiguste tunnustamiseks;

K. arvestades, et Guatemala on teinud mõningaid positiivseid samme, nagu näiteks Guatemala karistamatuse vastu võitlemise rahvusvahelise komisjoni (CICIG) volituste pikendamine; arvestades, et 2016. aasta oktoobris esitasid Guatemala täidesaatva võimu, kongressi ja kohtusüsteemi presidendid kongressile ettepaneku kohtusüsteemi põhiseadusliku reformi kohta, mis põhines muu hulgas kodanikuühiskonnaga peetud ümarlauaaruteludel ja mille eesmärk on tugevdada kohtusüsteemi, võttes aluseks sellised põhimõtetel nagu õigusalane karjäär, õiguslik pluralism ja kohtusüsteemi sõltumatus;

L. arvestades, et sihipärane ahistamise kampaania on takistanud mitmete märgilise tähendusega korruptsioonijuhtumite uurimist ja üleminekuperioodi õigusmõistmist, mille puhul seisavad selles valdkonnas töötavad inimõiguste kaitsjad, sealhulgas kohtunikud ja advokaadid silmitsi hirmutamise ja fabritseeritud õiguslike kaebustega; arvestades, et Iván Velasquezile, kes on rahvusvaheliselt tunnustatud Guatemala karistamatuse vastu võitlemise rahvusvahelise komisjoni (CICIG) direktor, on samuti esitatud süüdistus ja tema vastu viiakse praegu läbi laimukampaaniat; arvestades, et tehakse edusamme üleminekuperioodi õigusemõistmise sümboolse tähendusega kohtuasjades, näiteks Molina Theisseni ja CREOMPAZi juhtumite või La Linea y Coparacha korruptsioonijuhtumite puhul;

M. arvestades, et osa ELi liikmesriike ei ole veel ratifitseerinud ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingut, mis tähendab, et nn poliitilise dialoogi sammas ei ole jõustunud; arvestades, et inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamine on ELi välispoliitikas kesksel kohal lisaks jätkusuutlikule majanduslikule ja sotsiaalsele arengule;

1. mõistab kõige karmimalt hukka Laura Leonor Vásquez Pineda, Sebastian Alonzo Juan Valdési ning ajakirjanike Victor Cardona, Diego Esteban Gasparile, Roberto Salazar Barahona ja Winston Leonardo Túnchez Cano hiljutised mõrvad, nagu ka veel 14 inimõiguste kaitsja mõrva toimepanemise Guatemalas 2016. aastal; avaldab siirast kaastunnet kõigi nende inimõiguste kaitsjate perekondadele ja sõpradele;

2. rõhutab oma muret, et jätkuv vägivald ja turvalisuse puudumine avaldab negatiivset mõju inimõiguste kaitsjate võimalustele täielikult ja vabalt oma tegevust jätkata; avaldab austust kõigile Guatemala inimõiguste kaitsjatele ja nõuab eespool nimetatud ja varasemate mõrvade viivitamatut, sõltumatut, objektiivset ja põhjalikku uurimist; rõhutab, et aktiivne kodanikuühiskond on oluline, et muuta riik kõigil tasanditel rohkem aruandekohustuslikuks, vastutustundlikumaks, kaasavaks, tulemuslikuks ja seega legitiimsemaks;

3. väljendab heameelt Guatemala jõupingutuste üle võitluses organiseeritud kuritegevusega ja palub neid tugevdada ning tunnistab äärmiselt tõsiseid raskusi, mida Guatemala kogeb kõigile oma kodanikele turvalisuse ja vabaduse tagamisel struktuurilise vägivalla tingimustes, näiteks uimastitest tingitud olukorras; palub ELi institutsioonidel ja ELi liikmesriikidel pakkuda Guatemalale tehnilist abi ja eelarvevahendeid, et aidata teda võitluses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu, ning seada sellised jõupingutused kahepoolsetes koostööprogrammides esikohale;

4. tuletab meelde vajaduse töötada välja avalik poliitika inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks, nagu sedastas Ameerika Inimõiguste Kohus 2014. aastal; võtab teadmiseks hiljuti alustatud riikliku dialoogi ja kutsub Guatemala ametivõime üles tagama, et avalik poliitika töötatakse välja ulatusliku osalusprotsessi kaudu ja et tegeletakse struktuuriliste põhjustega, mis suurendavad inimõiguste kaitsjate haavatavust, ning kutsub ettevõtjaid üles neid jõupingutusi toetama;

5. väljendab heameelt, et ELi delegatsioon Guatemalas on otsustanud selle programmi teemalisse arutellu ja konsultatsiooniprotsessi rahaliselt panustada, ja ergutab ELi delegatsiooni jätkama inimõiguste kaitsjate toetamist; kutsub pädevaid ametiasutusi üles koostama ja rakendama avalikku poliitikat, et kaitsta inimõiguste kaitsjaid tihedas koostöös mitmete sidusrühmadega, ning jätkata reforme, et saavutada sõltumatu kohtusüsteem, võidelda karistamatuse vastu ja kindlustada õigusriigi põhimõtte järgimine;

6. nõuab Ameerika Inimõiguste Kohtu soovitatud ettevaatusabinõude viivitamatut ja kohustuslikku rakendamist ning palub ametivõimudel muuta otsust, millega ühepoolselt kaotatakse inimõiguste kaitsjaid toetavad siseriiklikud ettevaatusabinõud;

7. tuletab meelde 2014. ja 2015. aastal heas usus läbi viidud 93 kogukondliku konsultatsiooni tulemusi; tuletab meelde, et kaasav protsess on praegu käimas ja kutsub Guatemala ametivõime tungivalt üles kiirendama menetlusi, et tagada riikliku mehhanismi loomine vaba ja teavitatud eelneva konsulteerimise jaoks, nagu on ette nähtud ILO konventsioonis nr 169; kutsub Guatemala valitsust üles algatama laiemat sotsiaalset konsulteerimist hüdroelektrijaamade, kaevandusprojektide ja naftaettevõtete suhtes ning kutsub ELi institutsioone üles tagama, et mitte ühegi Euroopa abi- või toetusprojektiga ei edendataks ega lubataks arenguprojekte, ilma et sellele eelneks kohustuslik vaba ja teavitatud konsulteerimine põlisrahvaste kogukondadega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

8. väljendab heameelt täidesaatva, kohtu- ja seadusandliku võimu poolt kongressile esitatud kohtusüsteemi reformialgatuse üle, mille eesmärk on arendada edasi kohtusüsteemi tõhusal sõltumatusel põhinevat professionaalset demokraatlikku kohtusüsteemi; nõuab Guatemala kongressi ühiseid jõupingutusi, et viia kohtusüsteemi reform tervikuna ja täielikult 2017. aastal lõpule; sel eesmärgil kutsub Guatemala ametivõime üles eraldama kohtusüsteemi ja eelkõige riigiprokuratuuri jaoks piisavalt rahalisi vahendeid ja inimressursse; toetab Guatemala karistamatuse vastu võitlemise rahvusvahelise komisjoni (CICIG) olulist tööd;

9. väljendab heameelt apellatsioonikohtu esimese koja otsuse üle, kes endise diktaatori Rios Montti vastu peetavas kohtuasjas kinnitas uuesti aegumistähtaja mittekohaldamist sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude suhtes, mis on äärmiselt oluline samm võitluses karistamatuse vastu;

10. palub Guatemala riigil teha koostööd inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismiga ja võtta kõik asjakohased meetmed selle soovituse rakendamiseks;

11. palub Euroopa Liidul toetada riigiprokuratuuri; lükkab kindlalt tagasi mis tahes surve, hirmutamise ja mõjutamise, mis ohustab sõltumatust, õiguslikku pluralismi ja objektiivsust; ergutab Guatemala ametivõime jätkuvalt tõhustama koostööd inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakuid analüüsiva siseministeeriumi üksuse ja riigiprokuratuuri inimõiguste osakonna vahel;

12. kutsub ELi institutsioone üles tegema tööd rahvusvaheliste siduvate lepingute sõlmimise nimel, mis tugevdaks inimõiguste järgimist, eelkõige kolmandates riikides tegutsevate ELi ettevõtete puhul;

13. palub liikmesriikidel, kes seda veel teinud ei ole, ratifitseerida viivitamata ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimisleping; palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel kasutada assotsieerimise ja poliitilise dialoogi kokkulepet, et Guatemalat tugevalt innustada järgima kaugeleulatuvat inimõiguste tegevuskava ja võitlust karistamatuse vastu; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles eraldama selle ülesande jaoks piisavalt vahendeid ja tehnilist abi;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajale, Ameerika Riikide Organisatsioonile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Guatemala Vabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile, Kesk-Ameerika Majandusintegratsiooni Sekretariaadile (SIECA) ja Kesk-Ameerika Parlamendile.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0048

Võimalikud muutused ja kohandused Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses (2014/2248(INI))

(2018/C 252/22)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse eriti Euroopa Liidu lepingu artikleid 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 ja 50 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 119, 120–126, 127–133, 136–138, 139–144, 194 ja 352 ning protokolle,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

— võttes arvesse 22. juuni 2015. aasta aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“, mille koostas Euroopa Komisjoni president tihedas koostöös Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Parlamendi presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehega (nn viie juhi aruanne) ([1]),

— võttes arvesse oma 19. novembri 2013. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ([2]), ning oma 19. novembri 2013. aasta otsust institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ([3]),

— võttes arvesse mitmeaastast finantsraamistikku ([4]) ja institutsioonidevahelist kokkulepet ([5]), mis võeti vastu 2. detsembril 2013,

— võttes arvesse kõrgetasemelise omavahendite töörühma 2016. aasta detsembri lõpparuannet ja soovitusi ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 18.–19. veebruari 2016. aasta järeldusi, mis käsitlevad uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus, ja võttes arvesse, et Ühendkuningriigi otsus liidust lahkuda muutis selle kokkuleppe kehtetuks,

— võttes arvesse ELi liikmesuse küsimuses Ühendkuningriigis toimunud rahvahääletuse tulemust, mille kohaselt soovitakse EList lahkuda,

— võttes arvesse Eurobaromeetri 2015. aasta sügise standarduuringut 84 „Avalik arvamus Euroopa Liidus“, ning Eurobaromeetri 2016. aasta juuni eriuuringut Euroopa Parlamendile „Eurooplased 2016. aastal: arvamused ja ootused, võitlus terrorismi ja radikaliseerumisega“,

— võttes arvesse Euroopa Kohtu esitatud arvamust 2/13 lepingu eelnõu kohta, mis käsitleb ELi ühinemist Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ([7]),

---

([1]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_et.pdf
([2]) ELT C 436, 24.11.2016, lk 49.
([3]) ELT C 436, 24.11.2016, lk 47.
([4]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.
([5]) ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.
([6]) http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf
([7]) Euroopa Kohtu arvamus, 2/13, 18. detsember 2014.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsust Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni mitmetasandilise valitsemise esmasest õigusest ja riigiõigusest tulenevate probleemide kohta Euroopa Liidus ([2]),

— võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbirääkimiste kohta: saadud kogemused ja edasised sammud ([3]),

— võttes arvesse oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste kohta ([4]) ja 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste praktiliste aspektide parema korralduse kohta ([5]),

— võttes arvesse oma 20. novembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu institutsioonide asukoha kohta ([6]),

— võttes arvesse oma 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa kodanikualgatuse kohta ([7]),

— võttes arvesse oma 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta ([8]) ning oma ettepanekut muuta Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti,

— võttes arvesse oma 28. juuni 2016. aasta resolutsiooni Ühendkuningriigi referendumist tuleneva otsuse kohta EList lahkuda ([9]),

— võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ([10]),

— võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni euroala eelarve kohta ([11]),

— võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta ([12]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrust (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ([13]),

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. septembri 2015. aasta arvamust ([14]) ning Regioonide Komitee 8. juuli 2015. aasta arvamust ([15]),

— võttes arvesse deklaratsiooni „Suurem Euroopa integratsioon – Edasiviiv tee“, mille 14. septembril 2015. aastal allkirjastasid Itaalia Saadikutekoja (Camera dei Deputati), Prantsusmaa Rahvuskogu (Assemblée nationale), Saksamaa Liidupäeva (Bundestag) ja Luksemburgi Saadikutekoja (Chambre des Députés) presidendid ning mida praegu toetavad mitu ELi liikmesriikide parlamendikoda,

---

([1]) ELT L 181, 29.6.2013, lk 57.
([2]) ELT C 468, 15.12.2016, lk 176.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0378.
([4]) ELT C 419, 16.12.2015, lk 185.
([5]) ELT C 75, 26.2.2016, lk 109.
([6]) ELT C 436, 24.11.2016, lk 2.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0382.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0395.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0294.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0049.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0050.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0409.
([13]) ELT L 251, 16.9.2016, lk 1.
([14]) ELT C 13, 15.1.2016, lk 183.
([15]) ELT C 313, 22.9.2015, lk 9.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse Regioonide Komitee 31. jaanuari 2013. aasta arvamust teemal „ELi kodakondsuse tugevdamine: kodanike valimisõiguste edendamine“ ([1]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0390/2016),

A. arvestades, et käesoleva resolutsiooni eesmärk on pakkuda lahendusi, mida ei saa saavutada aluslepingutes praegu ette nähtud vahenditega ja mida on seetõttu võimalik saavutada ainult aluslepingute tulevase muutmisega, kui eeltingimused on täidetud;

B. arvestades, et ELi institutsioonide suutmatus tulla toime praegu liidu ees seisvate sügavate ja mitmete kriisidega, nn polükriisiga, sealhulgas selle rahaliste, majanduslike, sotsiaalsete ja rändega seotud tagajärgedega ning populistlike erakondade ja rahvuslike liikumiste esilekerkimine on toonud kaasa olukorra, kus üha suurem osa elanikkonnast on üha rahulolematum Euroopa Liidu praeguse toimimisega;

C. arvestades, et neid tähtsaid Euroopa probleeme ei saa lahendada üksikud liikmesriigid, vaid üksnes Euroopa Liit ühiselt;

D. arvestades, et liikumist niisuguse liidu suunas, mis suudaks oma eesmärke tõepoolest saavutada, takistab puudulik juhtimine, mille põhjuseks on pidev ja süstemaatiline ühehäälsuse taotlemine nõukogus (mis põhineb siiani nn Luxembourgi kompromissil), samuti ühe usaldusväärse täitevorgani puudumine, kellel oleks täielik demokraatlik legitiimsus ja pädevus võtta mõjusaid meetmeid paljudes poliitikavaldkondades; arvestades, et hiljutised näited, nagu pagulastevoogude puudulik juhtimine, pankade bilansside aeglane puhastamine pärast finantskriisi puhkemist ning kiire ühise reageeringu puudumine sisemisele ja välisele terrorismiohule on tabavalt näidanud, et liit ei suuda tõhusalt ja kiiresti reageerida;

E. arvestades, et EL ei saa täita Euroopa kodanike ootusi, sest kehtivaid aluslepinguid ei rakendata täielikult ja nendes ei nähta ette kõiki vajalikke vahendeid, pädevusi ja otsustamismenetlusi nende ühiste eesmärkide tulemuslikuks saavutamiseks;

F. arvestades, et nimetatud probleem ning asjaolu, et liikmesriikidel puudub Euroopa tuleviku osas ühine nägemus, on põhjustanud enneolematul tasemel euroskeptitsismi, mis toob kaasa tagasipöördumise natsionalismi juurde, liitu õõnestavad ohud ja võib-olla koguni liidu lagunemise;

G. arvestades, et süsteem, mille kohaselt liikmesriigid kasutavad *à la carte*-lahendusi ja mida Lissaboni lepinguga veelgi tugevdati, ei ole liitu edendanud, vaid on muutnud selle keerukamaks ja rõhutanud eristamist selle sees; arvestades, et hoolimata aluslepingute pakutavast paindlikkusest on mitmele liikmesriigile tehtud erandeid esmasest õigusest ja see on loonud lõikuvate koostööringide läbipaistmatu süsteemi ning takistanud demokraatlikku kontrolli ja aruandekohustust;

H. arvestades, et aluslepingud pakuvad teisese õiguse tasandil paindliku ja eristava integratsiooni vorme tõhustatud ja struktureeritud koostöö vahendite kaudu, mida tuleks kohaldada ainult vähestes poliitikavaldkondades ja kaasavalt, et kõigil liikmesriikidel oleks võimalus osaleda; arvestades, et 20 aastat pärast tõhustatud koostöö kasutuselevõttu on selle mõju endiselt väike; arvestades, et tõhustatud koostööks on antud luba kolmel juhul, nimelt seoses ühiste eeskirjadega nn rahvusvaheliste paaride lahutuste suhtes kohaldatava õiguse kohta, samuti seoses ühtse toimega Euroopa patendiga ja finantstehingute maksu kehtestamisega; arvestades, et tõhustatud koostööd tuleb kasutada esimese sammuna poliitika, näiteks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) edasise integreerimise eesmärgil ning mitte *à la carte*-lahenduste hõlbustamise vahendina;

I. arvestades, et ühenduse meetod tuleb säilitada isegi valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei täida osalemistingimusi, ning seda ei tohi õõnestada valitsustevaheliste lahendustega;

([1]) ELT C 62, 2.3.2013, lk 26.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

J. arvestades, et ehkki liidu rahaühik on euro (ELi lepingu artikli 3 lõige 4), on Ühendkuningriigile tehtud erand euroga ühinemisest (protokoll nr 15), Taanil on põhiseadusest tulenev erand (protokoll nr 16), Rootsi ei täida enam euro lähenemiskriteeriume ning Euroopa Ülemkogu on avalikult arutanud võimalust, et Kreeka loobub ühisrahast; arvestades, et kõik liikmesriigid on kohustatud ühisrahaga ühinema, niipea kui nad täidavad kõik nõutavad kriteeriumid, aga euroga pärast selle loomist ühinevate liikmesriikide jaoks ei ole koostatud ajakava;

K. arvestades, et mis puudutab Schengenit, inimeste vaba liikumist ja sellest tulenevat kontrolli kaotamist sisepiiridel, mis on ametlikult kirjas aluslepingutes, on Ühendkuningriigile ja Iirimaale antud võimalus kõrvale jääda; arvestades, et veel neli liikmesriiki ei osale, kuigi neil on kohustus seda teha, samal ajal kui kolmele riigile väljaspool Euroopa Liitu on antud võimalus osaleda; arvestades, et selline killustatus mitte ainult ei takista mõnede allesjäänud sisepiiride täielikku kaotamist, vaid tekitab raskusi ka tõelise siseturu ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel; tuletab meelde, et Schengeni alaga ühinemine peab jääma kõigi ELi liikmesriikide eesmärgiks;

L. arvestades, et üksikutele liikmesriikidele võimaldatavad loobumisklauslid ohustavad ELi õiguse ühetaolist kohaldamist, muudavad juhtimise liiga keerukaks, ohustavad liidu ühtekuuluvust ja vähendavad kodanikevahelist solidaarsust;

M. arvestades, et alates Lissaboni lepingust ning hiljem majandus-, finants-, rände- ja julgeolekukriiside tõttu on Euroopa Ülemkogu laiendanud oma rolli, nii et ta tegeleb ka igapäevase juhtimisega, võttes vastu valitsustevahelisi vahendeid väljaspool ELi raamistikku, hoolimata asjaolust, et ülemkogu roll on mitte toimida seadusandjana, vaid anda liidule selle arenguks vajalik tõuge ning määratleda selle üldised poliitilised sihid ja prioriteedid (ELi lepingu artikli 15 lõige 1);

N. arvestades, et sõltumine ühehäälsusest Euroopa Ülemkogus ja tema suutmatus ühehäälsust saavutada on toonud kaasa valitsusvaheliste vahendite vastuvõtmise väljaspool ELi õigusraamistikku, näiteks Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM) ning majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping (fiskaalkokkulepe); arvestades, et see kehtib ka Türgiga Süüria pagulaskriisi küsimuses saavutatud kokkuleppe kohta;

O. arvestades, et fiskaalkokkuleppe artiklis 16 on sätestatud, et viie aasta jooksul alates selle jõustumisest (enne 1. jaanuari 2018) tuleb võtta vajalikud meetmed, et lisada fiskaalkokkulepe liidu õigusraamistikku, ja kui sarnased sätted lisatakse osamaksete ühtsesse kriisilahendusfondi ülekandmise ja ühiskasutusse võtmise valitsustevahelisse lepingusse, on selge, et euroala vastupanuvõimet ei saa suurendada ega pangaliidu loomist lõpule viia, kui ei võeta edasisi fiskaalmeetmeid ega kasutata usaldusväärsemat, tõhusamat ja demokraatlikumat juhtimisviisi;

P. arvestades, et see uus juhtimissüsteem tähendab, et komisjonist saab tõeline valitsus, kes on aruandekohustuslik Euroopa Parlamendi ees ning suudab koostada ja rakendada ühist fiskaal- ja makromajanduspoliitikat, mida euroala vajab, ning kelle käsutuses peavad olema ülesannete ulatusele vastavad vahendid ja eelarve; arvestades, et see eeldab lisaks kehtiva esmase õiguse meetmetele ka Lissaboni lepingu reformi;

Q. arvestades, et sama kehtib ka kogu Euroopa Liidu rahaliste vahendite vajaliku reformimise ja moderniseerimise kohta; arvestades, et kokkulepe praeguse mitmeaastase finantsraamistiku üle saavutati alles pärast pikki ja vaevalisi läbirääkimisi ning lisaks võeti vastu otsus luua kõrgetasemeline töörühm, mis peab läbi vaatama liidu omavahendite süsteemi ja esitama 2016. aastal aruande; arvestades, et praegune mitmeaastane finantsraamistik piirab tugevalt liidu finants- ja poliitilist autonoomiat, kuna enamik tulust tuleb liikmesriikide maksetest ja suur osa kulutustest on juba ette määratud tagasimakseteks samadele liikmesriikidele; arvestades, et rahvamajanduse kogutoodangu / kogurahvatulu põhistest liikmesriikide maksetest on saanud selgelt kõige suurem tuluallikas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

R. arvestades, et praegune mitmeaastane finantsraamistik on nominaalväärtuses eelmisega võrreldes madalam, kuigi olukord nõuab eelarvest suurt toetust, et abistada pagulasi ning ergutada majanduskasvu, sotsiaalset ühtekuuluvust ja finantsstabiilsust;

S. arvestades, et maksupoliitika puhul takistab ühehäälsuse nõue võitlust maksuparadiisidega Euroopa Liidus ja liikmesriikide kahjulike maksupoliitiliste meetmetega; arvestades, et paljud neist tavadest moonutavad siseturu toimimist, ohustavad liikmesriikide tulusid ning lõpuks lükkavad koormuse kodanikele ja VKEdele;

T. arvestades, et Euroopa Liit on õigusriigi põhimõttele tuginev konstitutsiooniline süsteem; arvestades, et on vaja muuta aluslepinguid, andmaks Euroopa Liidu Kohtule pädevus kõikides ELi õiguse aspektides vastavalt võimude lahususe põhimõttele;

U. arvestades, et EL rajaneb ka sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdõiguslikkus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; arvestades, et ELi olemasolevad vahendid, millega hinnata nende põhimõtete rikkumist liikmesriikide poolt ja selle eest karistada, on osutunud ebapiisavaks; arvestades, et rikkumismenetlused, mis algatatakse liikmesriigi ELi õigust rikkuvate konkreetsete õigusaktide või meetmete vastu, ei ole piisavad ELi alusväärtuste süstemaatiliste rikkumistega tegelemiseks; arvestades, et ELi lepingu artikli 7 lõike 1 kohaselt on nõukogus vaja liikmete neljaviiendikulist häälteenamust, kui ta järeldab alusväärtuste olulise rikkumise ilmset ohtu, ning ELi lepingu artikli 7 lõike 2 kohaselt peab Euroopa Ülemkogu tegema ühehäälselt järelduse, et rikkumine on oluline ja jätkuv; arvestades, et selle tagajärjel ei ole kasutatud ei ennetavat meedet ELi lepingu artikli 7 lõike 1 alusel ega karistusmehhanisme artikli 7 lõigete 2 ja 3 alusel;

V. arvestades, et EL näib olevat suutelisem mõjutama põhiõiguste, õigusriigi põhimõtte ja korruptsiooniga seotud poliitikat siis, kui riigid alles kandideerivad liidu liikmeks; arvestades, et õigusriigi mehhanismi tuleks rakendada võrdse rangusega kõigi liikmesriikide suhtes;

W. arvestades, et läbivaatamist on vaja ka liidu toimimise tasakaalustamiseks ja põhjalikuks uuendamiseks, et vähendada bürokraatlikku reguleerimist ja tõhustada poliitikakujundamist ning arvestada rohkem kodanike vajadustega; arvestades, et liit vajab pädevusi, et ta saaks liikuda mõne püstitatud eesmärgi suunas, nagu ühtse turu väljakujundamine, sealhulgas energialiit, sotsiaalne ühtekuuluvus ja täielik tööhõive, rände- ja varjupaigateema õiglane ja ühine haldamine ning sise- ja välisjulgeolekupoliitika;

X. arvestades, et süstemaatilise dialoogi loomine kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja sotsiaaldialoogi tugevdamine kõigil tasanditel kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud põhimõttega on keskse tähtsusega, et ületada euroskeptitsism ja rõhutada uuesti Euroopa solidaarsuspõhise mõõtme, sotsiaalse ühtekuuluvuse ning osalus- ja kaasava demokraatia rajamise tähtsust esindusdemokraatia täienduseks;

Y. arvestades, et viimasel aastakümnel on julgeolekuolukord Euroopas ja eriti meie naabruses märkimisväärselt halvenenud: enam ei saa ükski liikmesriik oma sise- ja välisjulgeolekut tagada üksinda;

Z. arvestades, et Euroopa kaitsevõimekuse vähenemine on piiranud liidu võimekust luua stabiilsust väljaspool oma vahetuid piire; arvestades, et sellega kaasneb meie liitlase USA soovimatus sekkuda, kui Euroopa ei ole valmis kandma oma õiglast osa vastutusest; arvestades, et ELi kaitsepoliitikat tuleks tugevdada ja seada sisse ulatuslik ELi-NATO partnerlus, seejuures võimaldades liidul viia autonoomselt läbi operatsioone välismaal, eelkõige oma naabruse stabiliseerimiseks; arvestades, et see tähendab, et on vaja intensiivsemat koostööd liikmesriikide vahel ning nende teatud kaitsevõimekuse integreerimist Euroopa kaitseühendusse, mis mõlemad peavad toimuma kooskõlas Euroopa uue julgeolekustrateegiaga;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

AA. arvestades, et ühtegi Lissaboni lepingus ette nähtud sillaklauslit liidu juhtimise lihtsustamiseks ei ole kasutusele võetud ning praeguses olukorras seda ilmselt ka ei tehta; arvestades, et sellele vastupidiselt kasutati pärast Euroopa Ülemkogu 18.–19. juuni 2009. aasta otsust komisjoni liikmete arvu vähendamise kohta (nagu oli ette nähtud Lissaboni lepingus) kõhklemata nn väljajätmisklauslit;

AB. arvestades, et 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimiste järel nimetati esmakordselt otse komisjoni presidendi kandidaat; arvestades, et kahjuks ei saanud kodanikud siiski otse kandidaatide poolt hääletada; arvestades, et Euroopa Parlamendi valimiste rahvusülest olemust tuleks veelgi tugevdada, võttes kasutusele selge õigusliku aluse, et tagada selle uue süsteemi säilitamine ja edasiarendamine; arvestades, et pealegi on kodanikel väga raske mõista komisjoni presidendi ja Euroopa Ülemkogu eesistuja vastastikust suhet;

AC. arvestades, et Ühendkuningriigi rahvahääletusel langetatud otsus Euroopa Liidust lahkuda muutis vajaduse liidu reformide järele oluliselt pakilisemaks; arvestades, et läbirääkimistel Ühendkuningriigi lahkumise korra üle tuleb võtta arvesse ka raamistikku tema edasisteks suheteks liiduga; arvestades, et vastav leping tuleb läbi rääkida kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 3 ning selle peab liidu nimel sõlmima kvalifitseeritud häälteenamusega nõukogu, olles saanud Euroopa Parlamendi nõusoleku; arvestades, et Euroopa Parlament tuleks seepärast kogu läbirääkimisprotsessi jooksul täielikult kaasata;

AD. arvestades, et Ühendkuningriigi lahkumine looks võimaluse vähendada liidu keerukust ja selgitada, mida liidu liikmesus tegelikult tähendab; arvestades, et tulevikus on vaja selget raamistikku, mis reguleerib ELi suhteid tema naabruses asuvate liitu mittekuuluvate riikidega (Ühendkuningriik, Norra, Šveits, Türgi, Ukraina jt); arvestades, et juba liidu alusepanijad olid näinud ette teatud liiki assotsieerunud liikme staatuse;

AE. arvestades, et selles olulises küsimuses annavad aluslepingud Euroopa Parlamendile kuus eriõigust, nimelt: õigus esitada ettepanekuid aluslepingute muutmiseks (ELi lepingu artikli 48 lõige 2), õigus, et Euroopa Ülemkogu konsulteerib temaga aluslepingute muutmise küsimuses (ELi lepingu artikli 48 lõike 3 esimene lõik), õigus nõuda konvendi kokkukutsumist Euroopa Ülemkogu soovi vastaselt (ELi lepingu artikli 48 lõike 3 teine lõik), õigus, et temaga konsulteeritakse Euroopa Ülemkogu otsuse küsimuses, millega muudetakse täielikult või osaliselt ELi toimimise lepingu kolmandat osa (ELi lepingu artikli 48 lõike 6 teine lõik), õigus algatada enne järgmisi valimisi Euroopa Parlamendi kohtade ümberjaotamine (ELi lepingu artikli 14 lõige 2) ning õigus teha ettepanek ühtse valimismenetluse kasutamiseks (ELi toimimise lepingu artikli 223 lõige 1);

AF. arvestades, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) ning Regioonide Komitee kui kodanikuühiskonna organisatsioonide ning piirkondlike ja kohalike osalejate institutsiooniliste esindajate rolle tuleb kaitsta, kuna nende arvamused aitavad suurendada poliitikakujundamise ja seadusandlike protsesside demokraatlikku legitiimsust;

AG. arvestades, et liidu piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste selge enamus on Regioonide Komitee kaudu pidevalt väljendanud oma seisukohta tõhusalt juhitava integreerituma ELi poolt;

1. on seisukohal, et aeg kriisi ohjamiseks ajutiste ja järkjärguliste otsustega on möödas, kuna nendega võetavad meetmed on sageli ebapiisavad ja hiljaks jäänud; on veendunud, et nüüd on aeg põhjalikuks aruteluks, kuidas parandada Euroopa Liidu juhtimise puudujääke, vaadates Lissaboni lepingu ulatuslikult ja põhjalikult läbi; on arvamusel, et lühikese ja keskpika perioodi lahendusi saab ellu viia, kui kasutada seni täielikult ära olemasolevate aluslepingute võimalusi;

2. märgib, et liidu reform peaks olema suunatud selle moderniseerimisele, luues uusi vahendeid ja uut tõhusat Euroopa suutlikkust ning muutes otsustamisprotsessid demokraatlikumaks, mitte aga taasriigistamisele suurema valitsustevahelisuse abil;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

3. toonitab, et hiljutised Eurobaromeetri küsitlused näitavad, et vastupidiselt üldlevinud arvamusele on ELi kodanikud tõeliselt euroopalike lahenduste tähtsusest endiselt täiesti teadlikud ja toetavad neid ([1]), muu hulgas julgeoleku-, kaitse- ja rändevaldkonnas;

4. jälgib suure murega, kuidas liikmesriikide arvukad alamrühmad õõnestavad liidu ühtsust, põhjustavad läbipaistvuse puudumist ning vähendavad inimeste usaldust; peab liidu tulevikku käsitleva arutelu läbiviimiseks sobivaks formaadiks EL-27; rõhutab, et arutelu killustamine eri formaatide või liikmesriikide rühmade vahel oleks kahjulik;

5. rõhutab, et aluslepingute igakülgne demokraatlik reform tuleb saavutada ELi tuleviku üle arutlemise teel ning Euroopa kodanike praeguste ja tulevaste põlvkondade nägemust käsitleva kokkuleppega, mille tulemus on konvent, mis tagab kaasatuse, kuna see koosneb kõikide liikmesriikide parlamentide ja valitsuste, komisjoni, Euroopa Parlamendi ja ELi nõuandvate organite, nagu Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajatest ning kujutab endast ka sobivat platvormi niisugusteks aruteludeks ja Euroopa kodanike ja kodanikuühiskonna kaasamiseks;

Nn à la carte-Euroopa lõpp

6. taunib asjaolu, et iga kord, kui Euroopa Ülemkogu otsustab kohaldada valitsustevahelisi meetodeid ja minna mööda aluslepingutes määratletud ühenduse või liidu meetodist, ei vähenda see mitte ainult poliitikakujundamise tõhusust, vaid üha enam ka läbipaistvust, demokraatlikku aruandekohustust ja kontrolli; on arvamusel, et erinev tee on mõeldav ainult ajutise sammuna liikumisel tõhusama ja integreerituma ELi poliitikakujundamise poole;

7. on seisukohal, et liidu meetod on ainus demokraatlik seadusandluse meetod, mis tagab kõikide huvide, eriti ühiste Euroopa huvide arvestamise; mõistab liidu meetodi all seadusandlikku menetlust, mille puhul komisjon algatab oma täitevvõimu pädevuste raames õigusakti, vastavalt kodanikke ja riike esindavad Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad kaasotsustamise teel häälteenamusega (ühehäälsuse nõue nõukogus on absoluutne erand) ning Euroopa Kohus teostab järelevalvet ja tagab lõpliku kohtuliku kontrolli; rõhutab, et isegi kiireloomulistel juhtudel tuleks järgida liidu meetodit;

8. peab selles olukorras väga vajalikuks kinnitada Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomise missiooni (ELi lepingu artikkel 1), et astuda vastu lagunemise tendentsidele ning selgitada veel kord ELi moraalset, poliitilist ja ajaloolist eesmärki ning põhiseaduslikku olemust;

9. teeb ettepaneku muuta tõhustatud ja struktureeritud koostöö sisseseadmise nõuded vähem piiravaks, muu hulgas alandades selleks osalevate liikmesriikide miinimumarvu;

10. teeb ettepaneku, et aluslepingute järgmise läbivaatamisega muudetaks ära praegune segane eristamine ning kaotataks või vähemalt vähendataks tunduvalt üksikutele liikmesriikidele ELi esmase õiguse tasandil võimaldatavate loobumisklauslite, osavõtuklauslite ja erandite tava;

11. soovitab määratleda ja töötada välja partnerlus, et moodustada ELi ümber ring partnerriikidest, kes ei saa või ei taha liiduga ühineda, kuid soovivad sellele vaatamata tihedaid suhteid ELiga; on arvamusel, et nende suhetega peaks kaasnema õigustele vastavad kohustused, nagu rahaline osalus ning – veel olulisem – liidu alusväärtuste ja õigusriigi põhimõtte austamine;

12. on arvamusel, et tuleks säilitada ühtne institutsiooniline raamistik, et saavutada liidu ühised eesmärgid ning tagada kõigi kodanike ja liikmesriikide võrdõiguslikkuse põhimõte;

Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust

13. märgib, et selline partnerluse uus vorm võib olla üks võimalik lahendus, millega austada Ühendkuningriigi kodanike enamuse tahet EList lahkuda; rõhutab, et Ühendkuningriigi kui ühe suurima liikmesriigi ja suurima euroalasse mittekuuluva liikme lahkumine mõjutab liidu tugevust ja institutsioonilist tasakaalu;

([1]) Eurobaromeetri standarduuring 84 – sügis 2015 ning Eurobaromeetri eriuuring Euroopa Parlamendile – juuni 2016.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

14. kinnitab uuesti, et liidu põhiseaduslikud elemendid, eriti ühtse turu terviklikkus ja asjaolu, et seda ei saa lahutada liidu neljast põhivabadusest (kapitali, inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine), on liidu olulised, jagamatud sambad, nagu on ka õigusriigi olemasolu, mille tagab Euroopa Kohus; kinnitab uuesti, et seda põhiseaduslikku ühtsust ei või kaotada Ühendkuningriigi liidust lahkumise üle peetavate läbirääkimiste ajal;

15. nõuab, et Euroopa Pangandusjärelevalve ja Eurooma Ravimiameti peakorterid, mis praegu asuvad mõlemad Londonis, viidaks üle mõnda teise liikmesriiki, arvestades Ühendkuningriigi kodanike otsust EList lahkuda;

Majanduse uus juhtimine majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja finantsstabiilsuse nimel

16. tunneb suurt muret kasvavate majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste pärast ning majandusreformide ja finantsstabiilsuse puudumise pärast majandus- ja rahaliidus, samuti paljude liikmesriikide majanduse konkurentsivõime vähenemise pärast; selle põhjus on eelkõige ühise fiskaal- ja majanduspoliitika puudumine; on seetõttu seisukohal, et ühisest fiskaal- ja majanduspoliitikast peaks saama liidu ja liikmesriikide jagatud pädevus;

17. on arvamusel, et praegusel kujul ei saavuta stabiilsuse ja kasvu pakt ning nn mittepäästmise klausel (ELi toimimise lepingu artikkel 125) kahjuks kavandatud eesmärke; arvab, et EL peab tõrjuma tagasi katsed pöörduda tagasi protektsionistliku rahvusliku poliitika juurde ja peaks olema ka tulevikus avatud majandus; hoiatab, et selle saavutamiseks ei tohi lõhkuda sotsiaalset mudelit;

18. märgib lisaks, et praegune süsteem ei taga riigipõhiste soovituste puhul piisavat riigi isevastutust; on sellega seoses huvitatud potentsiaalist, mida pakuvad nõuandev Euroopa Eelarvenõukogu ja selle tulevane ülesanne nõustada komisjoni eelarvepoliitilise hoiaku küsimuses, mis sobiks tervele euroalale;

19. on teadlik vajadusest vaadata läbi paljude ELi võetud hiljutiste kriisiohjamismeetmete tõhusus ning kodifitseerida esmases õiguses teatud otsustamismenetlused, samuti vajadusest kehtestada finantssektori uue regulatiivse raamistiku õiguslikud alused; on nõus viie juhi aruandega selles osas, et avatud koordinatsiooni meetod Euroopa majandusstrateegia alusena ei ole toiminud;

20. teeb seetõttu ettepaneku võtta lisaks stabiilsuse ja kasvu paktile seadusandliku tavamenetluse teel õigusaktina vastu lähenemisreeglistik, milles määratakse kindlaks lähenemiseesmärgid (nt maksustamise, tööturu, investeeringute, tootlikkuse, sotsiaalse ühtekuuluvuse, riigi haldussuutlikkuse ja hea valitsemistava suutlikkuse alal); rõhutab, et majanduse juhtimise raamistikus peaks vastavus lähenemisreeglistikule olema euroala fiskaalvõimekuses täieliku osalemise tingimus, ja nõuab, et iga liikmesriik esitaks ettepanekud selle kohta, kuidas lähenemisreeglistiku kriteeriume täita; rõhutab, et standardid ja fiskaaltoetused on määratud kindlaks tema resolutsioonis euroala eelarve kohta;

21. on arvamusel, et ulatuslik sotsiaalne mõõde on laiahaardelise majandus- ja rahaliidu puhul hädavajalik ja ELi toimimise lepingu artikli 9 sõnastus ei ole praegusel kujul piisav, et tagada vajalik tasakaal sotsiaalsete õiguste ja majanduslike vabaduste vahel; nõuab seetõttu, et neid õigusi tuleb võrdselt tähtsustada ja kindlustada sotsiaalpartnerite vaheline dialoog;

22. nõuab majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „fiskaalkokkulepe“) integreerimist ELi õigusraamistikku, samuti ESMi ja ühtse kriisilahendusfondi lisamist ELi õigusesse, tuginedes nende rakendamise ulatuslikule hindamisele ja vastavale demokraatlikule järelevalvele Euroopa Parlamendi poolt, et tagada, et kontroll ja aruandekohustus on nende ülesanne, kes neis osalevad; nõuab ka fiskaalkokkuleppe artiklis 13 ette nähtud parlamentidevahelise konverentsi edasiarendamist, et võimaldada vajaduse korral sisulisi ja õigeaegseid arutelusid EP ja riikide parlamentide vahel;

23. on arvamusel, et finantsstabiilsuse suurendamiseks, piiriüleste asümmeetriliste ja sümmeetriliste šokkide leevendamiseks, majanduslanguse mõju vähendamiseks ja investeeringute asjakohase taseme tagamiseks vajab euroala fiskaalvõimekust, mis põhineb tõelistel omavahenditel, ja Euroopa rahandusministeeriumit, mis saab võtta laenu; märgib, et see rahandusministeerium peaks asuma komisjonis ning selle suhtes peaks kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu demokraatlik kontroll ja aruandekohustus nende ees;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

24. juhib tähelepanu sellele, et kuna nõuete järgimine on majandus- ja rahaliidu toimimise jaoks otsustava tähtsusega, on vaja tugevamat juhtimistegevust kui komisjoni ja/või eurorühma poolt praegu pakutav, samuti täielikku demokraatlikku kontrolli ja tasakaalu Euroopa Parlamendi kaasamise teel kõigisse majandus- ja rahaliidu aspektidesse; arvab, et samal ajal tuleb isevastutuse suurendamiseks tagada aruandekohustus otsuste tegemise või elluviimise tasandil ning riikide parlamendid peavad kontrollima riikide valitsusi ja Euroopa Parlament Euroopa täitevorganit;

25. nõuab seepärast, et täitevvõim koondataks komisjonis ELi rahandusministrile, nii et komisjon saaks välja töötada ja jõustada ühise ELi majanduspoliitika, mis ühendab makromajanduslikke, fiskaal- ja rahalisi vahendeid ning mida toetab euroala eelarve; rahandusminister peaks vastutama ESMi ja muude vastastikuste vahendite toimimise, sealhulgas eelarve eest ning olema euroala ainus välisesindaja rahvusvahelistes organisatsioonides, eriti finantssektoris;

26. peab vajalikuks anda rahandusministrile proportsionaalsed volitused sekkuda lähenemisreeglistiku jälgimise eesmärgil ja volitused kasutada eespool kirjeldatud fiskaaltoetusi;

27. peab vajalikuks – ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesandeid – võimaldada Euroopa stabiilsusmehhanismil tegutseda esimese viimase instantsi laenajana finantseerimisasutuste puhul, kes on Euroopa Keskpanga otsese järelevalve või kontrolli all; peab lisaks vajalikuks, et Euroopa Keskpangal oleksid täielikud föderaalreservi volitused ja samal ajal säiliks tema sõltumatus;

28. nõuab ka, et pangandusliit ja kapitaliturgude liit kujundataks välja järk-järgult, kuid võimalikult kiiresti, järgides kiirendatud ajakava;

29. peab vajalikuks kaotada ühehäälne otsus teatavate maksutavade puhul, et EL saaks tagada siseturu ausa ja tõrgeteta toimimise ning vältida liikmesriikide kahjulikke maksupoliitilisi meetmeid; nõuab maksupettuse, maksustamise vältimise ja maksuparadiiside vastase võitluse muutmist üheks Euroopa Liidu põhieesmärkidest;

Uued väljakutsed

30. tunnistab geopoliitilist, majanduslikku ja keskkonna-alast vajadust luua tõeline Euroopa energialiit; rõhutab, et kliimamuutused on üks tähtsamaid ülemaailmseid väljakutseid, mille ees EL seisab; rõhutab lisaks, et Pariisi kokkulepe tuleb täielikult ratifitseerida ja ellu viia ning ELi siduvaid kliimaeesmärke ja -meetmeid tuleb kohandada ning lisaks tuleb muuta piirangut, mille kohaselt ELi poliitika ei tohi mõjutada riigi õigust määrata kindlaks oma energiavarude kasutamise tingimusi, tema valikuid erinevate energiaallikate vahel ning tema energiavarustuse üldstruktuuri (ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2), et tagada puhast ja taastuvenergiat käsitlevate ühiste poliitikameetmete edukas rakendamine;

31. rõhutab, et uute ja taastuvate energiaallikate arendamine tuleks lisada aluslepingutesse nii liidu kui ka liikmesriikide esmatähtsa eesmärgina;

32. märgib, et aluslepingud pakuvad rohkelt võimalusi luua inimlik, hästitoimiv rändehalduse ja varjupaigasüsteem koos Euroopa piiri- ja rannikuvalvega, ning tunneb heameelt selles vallas tehtud edusammude üle; leiab siiski, et aluslepingud, eriti ELi toimimise lepingu artikli 79 lõige 5, on liiga piiravad rände muudes aspektides, eriti Euroopa tõelise seadusliku rände süsteemi loomise osas; rõhutab, et tulevases ELi rändesüsteemis tuleb luua koostoime välisabi ja välispoliitikaga ning ühtlustada siseriiklikud kriteeriumid varjupaiga ja tööturule juurdepääsu andmiseks; rõhutab, et piirikontrolli, kolmandate riikidega sõlmitud lepingute, sealhulgas tagasivõtmisel ja tagasisaatmisel tehtava koostöö ning varjupaiga- ja rändepoliitika rakendamise üle on vaja Euroopa Parlamendi demokraatlikku järelevalvet ning et riikliku julgeoleku kindlustamist ei tohi kasutada ettekäändena Euroopa meetmetest kõrvalehoidmiseks;

33. peab suurt terroriohtu arvestades vajalikuks suurendada ELi suutlikkust võitluses terrorismi ja rahvusvahelise organiseeritud kuritegevusega; rõhutab, et lisaks liikmesriikide pädevate asutuste vahelise kooskõlastamise tugevdamisele peaksid Europol ja Eurojust saama tegelikud volitused ja võimekuse uurimiseks ja süüdistuste esitamiseks, võimaluse korral nende muutmise teel tõeliseks uurimise ja terrorismivastase võitluse Euroopa bürooks, mille üle toimub nõuetekohane parlamentaarne kontroll;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

34. teeb järelduse, et mitu Euroopa pinnal toimunud terrorirünnakut on näidanud, et julgeolek oleks paremini tagatud, kui see ei kuuluks liikmesriikide ainupädevusse; teeb sellepärast ettepaneku muuta see jagatud pädevuseks, et lihtsustada Euroopa uurimis- ja luuresuutlikkuse loomist Europolis kohtu kontrolli all; märgib, et seni ei takista vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 73 miski liikmesriike loomast seda liiki koostööd oma talituste vahel;

Välispoliitika tugevdamine

35. peab kahetsusväärseks, et nagu on öeldud tema 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades, ei ole EL suutnud paremini leppida kokku ühises välis- ja julgeolekupoliitikas ning seda rakendada; märgib, et tema jõupingutused ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika väljatöötamiseks ei ole olnud eriti edukad, eelkõige kulude ja kohustuste jagamise osas;

36. märgib, et ainult ühise välis- ja julgeolekupoliitika tõhustamisega saab EL reageerida usutavalt uutele julgeolekuohtudele ja -probleemidele, võidelda terrorismiga ning tuua rahu, stabiilsuse ja korra oma naabrusse;

37. kordab, et Lissaboni lepingu raames saaks ja tuleks saavutada rohkem edu, kaasa arvatud kvalifitseeritud häälteenamuse alusel tegutsedes, kuid on seisukohal, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tuleks nimetada ELi välisministriks ning tuleks toetada tema jõupingutusi saada Euroopa Liidu peamiseks välisesindajaks rahvusvahelises plaanis, sealhulgas ÜROs; on arvamusel, et välisminister peaks saama nimetada poliitilisi asetäitjaid; teeb ettepaneku vaadata läbi praeguse Euroopa välisteenistuse funktsionaalsus, sealhulgas vajadus asjakohaste eelarvevahendite järele;

38. rõhutab vajadust luua kiiresti Euroopa kaitseliit, et tugevdada ELi territooriumi kaitset, mis strateegilises partnerluses NATOga võimaldaks liidul tegutseda autonoomselt välisoperatsioonides, peamiselt naabruse stabiliseerimise eesmärgil, ning nii täiustada ELi rolli oma kaitse ja julgeoleku tagajana vastavalt ÜRO põhikirja põhimõtetele; juhib tähelepanu 2016. aasta septembris tehtud Prantsusmaa ja Saksamaa algatusele ning 2016. aasta augustis tehtud Itaalia algatusele, mis annavad sellesse teemasse olulise panuse; rõhutab, et Euroopa Parlament tuleb kaasata täielikult Euroopa kaitseliidu loomise kõikidel etappidel ja tal peab olema õigus anda nõusolek välisoperatsioonide korral; arvab, et Euroopa kaitseliidu tähtsust arvestades tuleks aluslepingutes näha selgelt ette selle loomise võimalus; on lisaks arvamusel, et lisaks Euroopa välisteenistusele tuleks luua kaitse peadirektoraat, kelle pädevusse kuuluvad ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika siseaspektid;

39. rõhutab vajadust suurendada ühisele julgeoleku- ja kaitsepoliitikale eraldatavaid vahendeid, et tagada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika või Euroopa kaitseliidu raames läbiviidavate sõjaliste operatsioonide kulude õiglasem jagamine;

40. teeb ettepaneku asutada ÜVJP toetuseks Euroopa luureteabe amet;

Põhiõiguste kaitse

41. kordab, et komisjon on aluslepingute täitmise ja ELi lepingu artiklis 2 osutatud liidu väärtuste austamise järelevalvaja; arvestades liidu väärtuste paljusid võimalikke rikkumisi mitmes liikmesriigis, teeb järelduse, et praegune ELi lepingu artikli 7 kohane menetlus on puudulik ja vaevaline;

42. rõhutab, et ELi alusväärtuste austamine ja kaitsmine on Euroopa Liidu kui väärtustel põhineva ühenduse nurgakivi ning ühendavad liikmesriike;

43. teeb ettepaneku muuta ELi toimimise lepingu artiklit 258 nii, et komisjonil oleks sõnaselgelt lubatud algatada nn süstemaatilise rikkumise menetlus liikmesriikide vastu, kes rikuvad alusväärtusi; mõistab süstemaatilise rikkumise menetluse all seda, et ühendatakse üksikud seotud rikkumismenetlused, mis viitavad ELi lepingu artikli 2 olulisele ja jätkuvale rikkumisele liikmesriigi poolt;

44. teeb ettepaneku ELi toimimise lepingu artiklite 258 ja 259 muutmise teel laiendada füüsiliste ja juriidiliste isikute (keda meede otseselt ja isiklikult mõjutab) õigust esitada Euroopa Kohtusse hagi põhiõiguste harta väidetava rikkumise kohta ELi institutsioonide või liikmesriigi poolt;

45. soovitab põhiõiguste harta artikli 51 tühistada ning muuta harta liidu õiguste deklaratsiooniks;

46. arvab lisaks, et kodanikele tuleks anda liidu tasandil rohkem osalusdemokraatia vahendeid; teeb seepärast ettepaneku hinnata aluslepingutesse sätte lisamist, mis käsitleb ELi tasandi rahvahääletust liidu meetmete ja poliitika seisukohast olulistes küsimustes;

Rohkem demokraatiat, läbipaistvust ja aruandekohustust

47. teeb ettepaneku muuta komisjon peamiseks täitevorganiks või liidu valitsuseks, et tugevdada liidu meetodit, suurendada läbipaistvust ning tugevdada Euroopa Liidu tasandil võetud meetmete tõhusust ja tulemuslikkust;

48. kordab oma nõudmist, et uuendatud komisjoni koosseisu oluliselt vähendataks ning et komisjonil oleks ainult kaks asepresidenti: rahandusminister ja välisminister; soovitab samasuguse kärpimise läbi viia ka kontrollikojas;

49. peab tervitatavaks uut edukat menetlust, mille kohaselt Euroopa tasandi erakonnad propageerivad oma esikandidaate Euroopa täitevorgani presidendi kohale, kelle valib Euroopa Parlament Euroopa Ülemkogu ettepanekul, kuid on arvamusel, et järgmistel valimistel peaksid nad saama kandideerida ametlike kandidaatidena kõikides liikmesriikides;

50. rõhutab, et kodanike kaasamine oma elukohariigi poliitilisse protsessi aitab ehitada Euroopa demokraatiat, ning nõuab, et nende kodanike valimisõigusi, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole (nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 22), laiendataks kõigile ülejäänud valimistele;

51. toetab Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsust võtta kasutusele süsteem, mille kohaselt saaks iga kord enne Euroopa Parlamendi valimisi kohad liikmesriikide vahel objektiivselt, õiglaselt, kestvalt ja läbipaistvalt ümber jagada, arvestades kahaneva proportsionaalsuse põhimõtet ning võttes samal ajal arvesse võimalikke muutusi liikmesriikide arvus ja demograafilisi suundumusi;

52. tuletab meelde arvukaid avaldusi Euroopa Parlamendi üheainsa asukoha toetuseks, võttes arvesse sellise sammu sümboolset väärtust ja tegelikku kokkuhoidu, mis oleks selle abil saavutatav;

53. kordab nõudmist, et Euroopa Parlamendil oleks üksainus asukoht, ning lubadust algatada aluslepingute tavaline läbivaatamismenetlus ELi lepingu artikli 48 alusel, et esitada ettepanekud ELi toimimise lepingu artikli 341 ja protokolli (nr 6) muutmiseks, mis on vajalik, et Euroopa Parlament saaks otsustada oma asukoha ja sisemise korralduse üle;

54. teeb ettepaneku muuta kõik nõukogu koosseisud ning Euroopa Ülemkogu riikide nõukoguks, kusjuures Euroopa Ülemkogu peamine kohustus oleks anda teistele koosseisudele suund ja tagada nende sidusus;

55. on seisukohal, et nõukogu ja selle valdkondlikud koosseisud kui ELi seadusandja teine koda peaks spetsialiseerituse, professionaalsuse ja järjepidevuse huvides asendama kuuekuulise roteeruva eesistumise süsteemi nende endi hulgast valitavate alaliste eesistujate süsteemiga; teeb ettepaneku, et nõukogu otsuseid langetaks nõukogu üksainus seadusandlik koosseis ning nõukogu muud valdkondlikud seadusandlikud koosseisud muudetaks Euroopa Parlamendi komisjonide sarnasteks ettevalmistavateks organiteks;

56. leiab, et liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks oma riikliku esinduse koosseisu nõukogu valdkondlikes koosseisudes, nii et sinna võiksid kuuluda kas riikide parlamentide, valitsuste või mõlema esindajad;

57. rõhutab, et ELi rahandusministri ametikoha loomise järel tuleks eurorühma käsitleda nõukogu ametliku valdkondliku koosseisuna, millel on seadusandlik ja kontrollifunktsioon;

58. nõuab, et nendes valdkondades, kus nõukogus hääletamisel kasutatakse ikka veel ühehäälsust, näiteks välis- ja kaitseküsimustes, fiskaalküsimustes ja sotsiaalpoliitikas, mindaks üha rohkem üle kvalifitseeritud häälteenamusele, samuti nõuab olemasolevate seadusandlike erimenetluste muutmist seadusandlikeks tavamenetlusteks ning nõuandemenetluse täielikku asendamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelise kaasotsustamisega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

59. on seisukohal, et euroala juhtimise tugevdamiseks tuleks võtta piisavalt arvesse nende liikmesriikide huve, kes ei kuulu veel euroalasse (euroalaga peagi ühinevad riigid);

60. tunnustab riikide parlamentide olulist rolli Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises korras, eelkõige nende rolli ELi õigusaktide ülevõtmisel riigi õigusesse, samuti rolli eel- ja järelkontrollis seadusandlike otsuste ja poliitikavalikute üle, mida teevad nende liikmed nõukogus, sealhulgas selle valdkondlikes koosseisudes; soovitab seepärast riikide parlamentide volitusi täiendada ja suurendada, võttes kasutusele nn rohelise kaardi menetluse, mille kohaselt saaksid riikide parlamendid esitada nõukogule kaalumiseks seadusandlikke ettepanekuid;

61. austab riikide parlamentide rolli ja subsidiaarsuse põhimõtet, kuid tunnustab ELi ainupädevust ühise kaubanduspoliitika valdkonnas; nõuab sellega seoses selget piiri liidu ja liikmesriikide pädevuste vahel; märgib, et selline piir mõjuks positiivselt töökohtadele ja majanduskasvule nii ELis kui ka tema kaubanduspartnerite juures;

62. teeb lisaks ettepaneku, et vastavalt paljudes liikmesriikides levinud tavale tuleks ELi mõlemale seadusandlikule kojale – nõukogule ja eriti Euroopa Parlamendile kui ainsale kodanike poolt otse valitud institutsioonile – anda seadusandlik algatusõigus, ilma et see piiraks komisjoni põhilist seadusandlikku eelisõigust;

63. on arvamusel, et ELi toimimise lepingu artiklite 245 ja 247 kohaselt peaks mitte ainult nõukogul ja komisjonil, vaid ka Euroopa Parlamendil olema õigus esitada hagi Euroopa Kohtusse, kui Euroopa Komisjoni liige või endine liige rikub oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi, on süüdi tõsises üleastumises või ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema ametiülesannete täitmiseks;

64. rõhutab, et Euroopa Parlamendi uurimisõigust tuleks tugevdada ning anda talle konkreetsed, tegelikud ja selgelt määratletud volitused, mis vastavad paremini parlamendi poliitilisele tähtsusele ja pädevusele, sealhulgas õigus kuulata üle tunnistajaid, pääseda täielikult juurde dokumentidele, viia läbi uurimisi kohapeal ja määrata nõuete mittetäitmise korral karistusi;

65. on veendunud, et ELi eelarvet tuleb toetada tõeliste omavahendite süsteemiga, juhindudes lihtsuse, õigluse ja läbipaistvuse põhimõtetest; toetab kõrgetasemelise omavahendite töörühma tööd soovitusi seoses ELi eelarve tulude mitmekesistamisega, sealhulgas uute omavahenditega, et vähendada kogurahvatulul põhinevate osamaksude osakaalu ELi eelarves, et teha lõpp liikmesriikide järgitavale õiglase vastutasu (*juste retour*) lähenemisviisile; nõuab sellega seoses kindlalt igasuguste tagasimaksete järkjärgulist kaotamist;

66. teeb sellega seoses ettepaneku, et nii omavahendite kui ka mitmeaastase finantsraamistiku üle otsustamisel mindaks ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, mis tähendaks nõukogu ja Euroopa Parlamendi tõelist kaasotsustamist kõikides eelarveküsimustes; kordab ettepanekut, et mitmeaastase finantsraamistiku kehtivusaeg kattuks Euroopa Parlamendi ja Euroopa täitevvõimu ametiajaga, ning rõhutab, et kõikide liidu ametite rahalised vahendid peaksid olema lahutamatu osa ELi eelarvest;

67. rõhutab vajadust kohaldada mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmisel seadusandlikku tavamenetlust, et viia see kooskõlla otsustamismenetlusega, mida kasutatakse peaaegu kõigi ELi mitmeaastaste programmide, sealhulgas nende vastavate rahaeraldiste ning ELi eelarve puhul; on veendunud, et nõusolekumenetlus jätab Euroopa Parlamendi ilma otsustusõigusest, mis tal on iga-aastaste eelarvete vastuvõtmise suhtes, samas kui ühehäälsuse nõue nõukogus tähendab seda, et kokkulepe kujutab endast väikseimat ühist nimetajat, mis põhineb vajadusel vältida mõne üksiku liikmesriigi vetot;

68. märgib, et ELi lepingu artiklis 13 määratletud institutsioonide loend erineb finantsmääruse artiklis 2 sätestatust; on seisukohal, et finantsmäärus kajastab juba praegust tava;

69. leiab, et on olemas teatavad juhud, kus ELi toimimise lepingus sätestatu erineb aluslepingu vaimust ja tavast; on arvamusel, et need ebakõlad tuleb kõrvaldada kooskõlas demokraatia ja läbipaistvuse põhimõtetega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

70. tuletab meelde, et igal institutsioonil on finantsmääruse artikli 2 punkti b kohaselt autonoomia täita oma eelarvejagu vastavalt finantsmääruse artiklile 55; juhib tähelepanu sellele, et selline autonoomia hõlmab ka olulist vastutust eraldatud rahaliste vahendite kasutamise eest;

71. juhib tähelepanu sellele, et tulemuslik järelevalve selle üle, kuidas institutsioonid ja asutused ELi eelarvet täidavad, nõuab heas usus ja tulemuslikumat koostööd Euroopa Parlamendiga ning täielikku läbipaistvust rahaliste vahendite kasutamise osas, samuti kõikidelt institutsioonidelt iga-aastast dokumenti, mis käsitleb Euroopa Parlamendi poolt eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus esitatud soovituste järelmeetmeid; peab kahetsusväärseks, et nõukogu ei pea sellest menetlusest kinni, ning on seisukohal, et selline pikka aega kestnud olukord on õigustamatu ja õõnestab kogu liidu mainet;

72. märgib, et igale ELi institutsioonile ja asutusele eelarve täitmise kohta eraldi heakskiidu andmise menetlus on pikaajaline tava, mis on välja töötatud selleks, et tagada läbipaistvus ja demokraatlik aruandekohustus ELi maksumaksjate ees, ning see on ELi rahaliste vahendite kasutamise asjakohasuse ja läbipaistvuse kontrollimise vahend; rõhutab, et sellega on tulemuslikult tagatud Euroopa Parlamendi õigus ja kohustus kontrollida üksikasjalikult kogu ELi eelarvet; tuletab meelde komisjoni 2014. aasta jaanuaris väljendatud seisukohta, et eranditult kõik institutsioonid on täiel määral seotud Euroopa Parlamendi poolt eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus tehtud tähelepanekute järelmeetmete menetlusega ning peaksid tegema pidevalt koostööd, et tagada eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse sujuv toimimine;

73. nõuab, et institutsioonid esitaksid Euroopa Parlamendile otse oma iga-aastased tegevusaruanded ning esitaksid eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus vastuseks Euroopa Parlamendi küsimustele täieliku teabe, et parlamendil oleks võimalik langetada eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta teadlik otsus;

74. on arvamusel, et ELi toimimise leping peab tagama Euroopa Parlamendile õiguse kontrollida üksikasjalikult kogu ELi eelarvet, mitte ainult komisjoni hallatavat osa; nõuab seetõttu tungivalt, et ELi toimimise lepingu II jaotise (rahandussätted) 4. peatükki vastavalt ajakohastataks, et lisada kõik institutsioonid ja asutused, kellele on selle peatükiga nähtud ette õigused ja kohustused, järgides finantsmääruses sätestatut;

75. rõhutab, et kõik liikmesriigid peaksid olema kohustatud esitama iga-aastase deklaratsiooni ELi rahaliste vahendite kasutamise kohta;

76. tunnustab kontrollikoja otsustavat rolli ELi eelarve parema ja arukama kulutamise tagamisel, pettuse, korruptsiooni ja ELi rahaliste vahendite ebaseadusliku kasutamise juhtumite tuvastamisel ning eksperdiarvamuse andmisel selle kohta, kuidas ELi rahalisi vahendeid paremini hallata; tuletab meelde kontrollikoja olulist rolli Euroopa avaliku auditeerimisasutusena;

77. on seisukohal, et arvestades Euroopa Kontrollikoja olulist rolli ELi rahaliste vahendite kogumise ja kasutamise auditeerimisel, on üliioluline, et institutsioonid tema soovitusi täielikult arvesse võtaksid;

78. märgib, et kontrollikoja koosseis ja ametisse nimetamise menetlus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 285 ja 286; on seisukohal, et parlament ja nõukogu peaksid osalema kontrollikoja liikmete ametisse nimetamisel võrdsetel alustel, mis tagaks demokraatliku legitiimsuse, läbipaistvuse ja kõnealuste liikmete täieliku sõltumatuse; nõuab, et nõukogu aktsepteeriks täielikult parlamendi poolt pärast kontrollikoja liikme kandidaatide kuulamisi tehtud otsuseid;

79. taunib asjaolu, et teatavad ametisse nimetamise menetlused on toonud kaasa konflikte Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel kandidaatide küsimuses; rõhutab, et vastavalt aluslepingu sätetele on kandidaatide hindamine Euroopa Parlamendi kohustus; rõhutab, et niisugused konfliktid võivad kahjustada kontrollikoja häid töösuhteid eespool nimetatud institutsioonidega ja võivad potentsiaalselt tuua kaasa tõsiseid negatiivseid tagajärgi kontrollikoja usaldusväärsusele ja seeläbi ka tulemuslikkusele; on arvamusel, et nõukogu peaks ELi institutsioonide hea koostöö vaimus aktsepteerima otsuseid, mille Euroopa Parlament on pärast kuulamisi teinud;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

80. nõuab õigusliku aluse kehtestamist selliste liidu asutuste loomiseks, mis võivad täita täitevvõimu ja rakendamise eriülesandeid, mille neile on andnud Euroopa Parlament ja nõukogu kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega;

81. juhib tähelepanu asjaolule, et vastavalt aluslepingutele annab Euroopa Parlament heakskiidu komisjoni tegevusele eelarve täitmisel; on seisukohal, et kuna kõik ELi institutsioonid ja organid haldavad oma eelarvet sõltumatult, tuleks Euroopa Parlamendile anda sõnaselge pädevus anda heakskiit kõigi institutsioonide ja organite eelarve täitmisele ning viimastel peaks olema kohustus teha Euroopa Parlamendiga täielikult koostööd;

82. on seisukohal, et praegune aluslepingu ratifitseerimise menetlus on sellise riikideülese ühenduse jaoks nagu Euroopa Liit liiga jäik; teeb ettepaneku, et lepingute muudatused võiksid jõustuda kui mitte ELi-ülese rahvahääletuse tulemusena, siis pärast ratifitseerimist liikmesriikide neljaviiendikulise kvalifitseeritud enamuse poolt, olles saanud Euroopa Parlamendi nõusoleku;

83. nõuab, et Euroopa Kohus saaks täieliku pädevuse kõigi ELi poliitikameetmete üle, mis puudutavad õiguslikke küsimusi, nagu on asjakohane demokraatlikus süsteemis, mis tugineb õigusriigi põhimõttele ja võimude lahususele;

Konstitueeriv protsess

84. võtab endale kohustuse täita nendes olulistes põhiseaduslikes arengutes juhtrolli ning kavatseb õigeaegselt esitada oma ettepanekud aluslepingute muutmiseks;

85. on arvamusel, et Rooma lepingu 60. aastapäev oleks sobiv aeg alustada arutelu Euroopa Liidu tuleviku üle ning leppida kokku nägemuses Euroopa kodanike praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks, mis viib konvendini, mille ülesanne on valmistada Euroopa Liit ette tulevasteks aastakümneteks;

o

o o

86. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule, Euroopa Keskpangale, kontrollikojale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0049

Euroopa Liidu toimimise parandamine Lissaboni lepingu võimalusi kasutades

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades (2014/2249(INI))

(2018/C 252/23)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Lissaboni lepingut, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut ning mis allkirjastati 13. detsembril 2007. aastal,

— võttes arvesse 9. mai 1950. aasta deklaratsiooni, milles öeldi, et Euroopa Söe- ja Teraseühenduse loomine on Euroopa föderatsiooni esimene etapp,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

— võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu mõju kohta Euroopa Liidu institutsioonilise tasakaalu kujunemisele ([2]),

— võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu rakendamise kohta Euroopa Parlamendi suhtes ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. septembri 2015. aasta arvamust ([4]),

— võttes arvesse Regioonide Komitee 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni ([5]),

— võttes arvesse aruannet, mille analüüsirühm koostas Euroopa Ülemkogule Euroopa Liidu tuleviku kohta 2030. aastal,

— võttes arvesse viie presidendi (komisjoni, nõukogu, eurorühma, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Keskpanga (EKP)) aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta,

— võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni subsidiaarsust ja proportsionaalsust käsitlevate 2012.–2013. aasta aruannete kohta ([6]) ning põhiseaduskomisjoni arvamust selle kohta,

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta ([7]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0386/2016),

---

([1]) ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 25.
([2]) ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 82.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0249.
([4]) ELT C 13, 15.1.2016, lk 183.
([5]) ELT C 313, 22.9.2015, lk 9.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0103.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0010.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

A. arvestades, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ees seisavad suured väljakutsed, mida üksik liikmesriik üksinda lahendada ei suuda;

B. arvestades, et muu hulgas majandus-, finants- ja sotsiaalkriisi tõttu on ELi kodanikud Euroopa projektis pettunud, mida näitab ka jätkuvalt madal osalemise määr Euroopa valimistel ning euroskeptikute ja avalikult Euroopa-vastaste poliitiliste jõudude kasvav populaarsus;

C. arvestades, et teatud ettepanekuid, millega soovitakse lahendada liidu ees seisvaid probleeme ja tugevdada selle integratsiooni, et parandada liidu toimimist kodanike huvides, saab täielikult ellu viia ainult aluslepingu muutmisega; arvestades, et tuleks ette näha sätted kaheastmeliseks lähenemiseks ELi reformimisele (aluslepingute piires ja neist väljaspool); arvestades, et Lissaboni lepingul ja selle protokollide sätetel on veel kasutamata potentsiaali ning käesoleva resolutsiooni eesmärk on ainult hinnata aluslepingutes peituvaid õiguslikke võimalusi ELi toimimist parandada;

D. arvestades, et Euroopa Ülemkogu domineeriva rolli tõttu lükatakse jätkuvalt tagasi ühenduse meetodit ja selle kahetise legitiimsuse põhimõtet;

E. arvestades, et ühenduse meetod tuleb säilitada ning seda ei tohi valitsustevaheliste otsustega nõrgestada, ka mitte neis valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei täida osalemistingimusi; arvestades, et komisjoni rolli tuleb tugevdada, nii et komisjon saaks olla täielikult ja tõhusalt ühenduse meetodi eestvedaja;

F. arvestades, et siseturg, mis lihtsustab kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist, on ELi nurgakivi;

G. arvestades, et Euroopa Parlament, mis on üldise hääleõigusega otse valitud ja seetõttu liidu tasandi demokraatia keskmes, kujutab endast kogu liidu parlamenti ning tal on tähtis roll ELi otsuste õiguspärasuse ja vastutuse tagamisel, sh ainult euroala puudutavate meetmete ja otsuste demokraatliku vastutuse tagamisel;

H. arvestades, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 10 lõikele 2 esindab Euroopa Parlament liidu kodanikke, sõltumata nende kodakondsusest, ning nõukogu esindab riikide valitsuste kaudu liikmesriike;

I. arvestades, et tuleks edendada riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelist poliitilist dialoogi ning parandada nn kollase või oranži kaardi kasutamise tegelikke võimalusi;

J. arvestades, et Euroopa Ülemkogu töömeetodeid tuleks muuta Euroopa Parlamendi suhtes läbipaistvamaks ning selle ülesandeid tuleks täita aluslepingu sätete piires;

K. arvestades, et tõelise kahekojalise õigussüsteemi loomiseks, mille otsuste langetamine oleks demokraatlik ja läbipaistev, peaks nõukogu otsuseid langetama nõukogu üksainus seadusandlik koosseis, ning nõukogu muud valdkondlikud seadusandlikud koosseisud tuleks muuta ettevalmistavateks organiteks, nii nagu parlamendis komisjonid;

L. arvestades, et vastutus ja kontroll koos on igasuguse institutsioonilise struktuuri stabiilsuse eeltingimus, eriti majanduse, eelarve ja rahaga seotud küsimustes; arvestades, et ELi majanduspoliitika tugineb liikmesriikide tugevale riiklikule isevastutusele, sh Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 125 sätestatud „mittevastutuse“ põhimõttele; arvestades, et Euroopa tasandile antud volituste suurendamiseks on vaja kokku leppida liikmesriikide riikliku suveräänsuse vähendamises;

M. arvestades, et EL peaks edendama kõrgeimal tasemel inimõiguste ja põhivabaduste kaitset ning tuleb tagada, et EL, selle institutsioonid ja liikmesriigid austaksid ja kindlustaksid neid õigusi ja vabadusi;

N. arvestades, et komisjoni täidesaatvat rolli tuleks majandus- ja eelarvepoliitika valdkonnas tugevdada;

O. arvestades, et eurorühma käsitleva protokolli (nr 14) artiklis 2 ei ole sätestatud, et eurorühma president tuleb valida selle liikmete seast;

P. arvestades, et komisjoni poliitilise legitiimsuse suurendamiseks majandusjuhtimise ja eelarve-eeskirjade rakendamise osas on väga tähtis, et komisjoni president oleks valitud Euroopa Parlamendi valimiste käigus selge ja mõistetava menetlusega;

Q. arvestades, et Lissaboni lepinguga kinnitati veel kord õigusraamistik, millest lähtuvalt Euroopa Kontrollikoda edendab avalikku aruandekohustust ning aitab Euroopa Parlamendil ja nõukogul teostada järelevalvet ELi eelarve täitmise üle, aidates seeläbi kaitsta kodanike finantshuve; arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 318 on ette nähtud täiendav parlamendi ja komisjoni vaheline dialoog ning see peaks edendama ELi eelarve täitmisel tulemuslikkuse kultuuri;

R. arvestades, et Euroopa Liidu institutsioonid ja ametid, eelkõige Regioonide Komitee, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning eriti Euroopa Parlament peaksid oma igapäevases töös kontrollima horisontaalse ja vertikaalse subsidiaarsuse põhimõtte järgimist Euroopa Liidus; arvestades, et Euroopa Liidu institutsioonid peaksid võtma arvesse Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rolli õigusraamistikus ja arvestama nende seisukohtadega;

S. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 137 ja protokolli (nr 14) kohaselt on eurorühm mitteametlik organ;

T. arvestades, et kuue seadusandliku akti paketi ja kahe seadusandliku akti paketi määrustega eurorühmale pandud uued ülesanded, samuti asjaolu, et eurorühma ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESMi) juhatajate nõukogu liikmed on samad isikud ning eurorühma esimees ja ESMi juhatajate nõukogu esimees on sama isik, annavad eurorühmale majandusjuhtimises tegelikult otsustava rolli;

U. arvestades, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ei kasutata praegu piisavalt; arvestades, et täies mahus kasutust leides võiks see aidata majanduse tasakaalustamatust juba varases etapis korrigeerida, anda täpse ülevaate iga liikmesriigi ja liidu kui terviku olukorrast, hoida ära kriise ning aidata parandada konkurentsivõimet; arvestades, et on vaja suuremat struktuurilist lähenemist liikmete vahel, kuna see aitab suurendada jätkusuutlikku majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust; arvestades, et seetõttu tuleks majandus- ja rahaliidu loomine kiiresti lõpule viia, samuti on vaja jõupingutusi, et muuta selle institutsiooniline struktuur legitiimsemaks ja demokraatlikule kontrollile paremini alluvaks;

V. arvestades, et majandus- ja rahaliidu institutsiooniline raamistik tuleks muuta tõhusamaks ja demokraatlikumaks, et parlament ja nõukogu oleksid võrdväärsed kaasseadusandjad, komisjonil oleks täidesaatva võimu roll, riikide parlamendid kontrolliksid paremini riikide valitsuste tegevust ELi tasandil, Euroopa Parlament kontrolliks ELi tasandil otsuste tegemist ning Euroopa Kohtul oleks suurem roll;

W. arvestades, et liidu olemasolevat majanduspoliitika raamistikku tuleb paremini kohaldada ja jõustada, lisaks on vaja majanduspoliitika uusi õigussätteid ja otsustavaid struktuurireforme konkurentsivõime, majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas;

X. arvestades, et tuleks lihtsustada Euroopa poolaasta protsessi ning muuta see sihipärasemaks ja demokraatlikumaks, tugevdades parlamendi vastavaid kontrollivolitusi ning andes parlamendile läbirääkimiste eri etappides tähtsama rolli;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Y. arvestades, et ELi toimimise leping on asetanud Euroopa Parlamendi iga-aastases eelarvemenetluses nõukoguga võrdsele tasemele; arvestades, et Lissaboni lepingut on rakendatud eelarve valdkonnas ainult osaliselt, peamiselt seetõttu, et puuduvad tõelised omavahendid;

Z. arvestades, et liidu eelarve kasutamist tuleks ühtlustada, selle sissetulekud peaksid pärinema tõelistest omavahenditest ning mitte valdavalt rahvamajanduse kogutulust sõltuvatest sissemaksetest, ning mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise menetluses tuleks vastavalt aluslepingutele asendada ühehäälsuse nõue kvalifitseeritud häälteenamusega;

AA. arvestades, et vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (finantsmäärus) artiklile 21 ei takista eelarve universaalsuse põhimõte liikmesriikide rühmal määrata ELi eelarvele rahalist toetust või seostada konkreetne tulukirje konkreetse kuluartikliga, nagu juba tehakse näiteks tihevooreaktori puhul otsuse 2012/709/Euratom alusel;

AB. arvestades, et sihtotstarbeline tulu finantsmääruse artikli 21 mõistes ei ole mitmeaastase finantsraamistiku määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 põhjenduse 8 kohaselt osa mitmeaastasest finantsraamistikust ega kuulu seega selles sätestatud piirmäärade kohaldamisalasse;

AC. arvestades, et omavahendite süsteem ei keela omavahendite rahastamist ainult liikmesriikide rühma poolt;

AD. arvestades, et liidule tuleks ette näha suurendatud investeerimissuutlikkus, tagades olemasolevate struktuurifondide optimaalsema kasutuse ja kasutades Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, samuti suurendades Euroopa Investeerimispanga, Euroopa Investeerimisfondi ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi võimekust;

AE. arvestades, et arutatakse fiskaalvõimekuse loomist euroalal ja selle kujundust, rahastamist, sekkumise viise ja liidu eelarvesse integreerimise tingimusi;

AF. arvestades, et siseturu kasvupotentsiaali tuleks teenuste, digitaalse ühtse turu, energialiidu, pangandusliidu ning kapitaliturgude liidu valdkonnas suuremal määral ära kasutada;

AG. arvestades, et vastavalt aluslepingutele võitleb liit sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendab sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust ning põlvkondade solidaarsust;

AH. arvestades, et ühtse turu tugevdamisega peaks kaasnema ka suurem koordineerimine maksustamise valdkonnas;

AI. arvestades, et tuleb tagada ja säilitada vaba liikumise õigus ja töötajate õigused, kasutades täielikult ära Lissaboni lepingu potentsiaali;

AJ. arvestades, et liidu seadusandja võib võtta vastu sotsiaalkindlustuse valdkonna meetmeid, mis on vajalikud töötajatele, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 48; arvestades, et vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 153 on liidu seadusandjal õigus võtta vastu meetmeid ka töötajate muude sotsiaalsete õiguste kaitseks lisaks vaba liikumise õigusele;

AK. arvestades, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 153 lõike 1 punktidele a–i võib liidu seadusandja võtta sotsiaalpoliitika valdkonnas minimaalse ühtlustamise meetmeid; arvestades, et sellised seadused ei tohi mõjutada liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma sotsiaalkindlustussüsteemide aluspõhimõtted; arvestades, et sellised seadused ei tohi riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide rahalist tasakaalu oluliselt mõjutada; arvestades, et sotsiaalpoliitika ühtlustamiseks seatud piirid jätavad liidu seadusandjale siiski teatud ruumi meetmete võtmiseks sotsiaalpoliitika valdkonnas;

AL. arvestades, et naistele ja meestele võrdse töö või võrdse väärtusega töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 157, ei ole siiani ellu viidud;

AM. arvestades, et Euroopa kodanikualgatuse toimimises ja rakendamises on puudujääke ning seda olukorda on vaja parandada, et see toimiks tõhusalt ja oleks tõeline osalusdemokraatia ja kodanikuaktiivsuse vahend;

AN. arvestades, et aluslepingutes (ELi toimimise lepingu artiklis 45) sätestatud liikumisvabadus, eelkõige töötajate vaba liikumise õigus, on ühtse turu rajamise lõpuleviimise peamine tõukejõud;

AO. arvestades, et liit peab suurendama ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) tulemuslikkust, järjepidevust ja aruandekohustust, mida saab teha aluslepingute kehtivate sätete kasutamise abil, minnes järjest suurema arvu välispoliitika valdkondade puhul ühehäälsuse nõudelt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, samuti rakendades vajaduse korral paindlikkuse ja tõhustatud koostöö sätteid;

AP. arvestades, et hiljutised julgeolekuprobleemid, nendest mõned ELi piiride vahetus läheduses, on esile toonud vajaduse kujundada järk-järgult välja ühine kaitsepoliitika ja lõpuks ühine kaitse; arvestades, et alusleping juba sisaldab selgeid sätteid selle tegemise võimaluste kohta, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artiklites 41, 42, 44 ja 46;

AQ. arvestades, et mis puudutab liidu ainupädevust ja juba kasutatavaid liidu jagatud pädevusi, tuleb tagada väline esindatus liidu huvides; arvestades, et valdkondades, kus liit ei ole oma jagatud pädevusi veel kasutanud, on liikmesriikidel kohustus teha liiduga tõsist koostööd ja hoiduda meetmetest, mis võiksid liidu huvisid kahjustada;

AR. arvestades, et rahvusvahelistes organisatsioonides ja rahvusvahelistel foorumitel peaks liidu ja liikmesriikide positsioon olema kooskõlastatud ja struktureeritud, et suurendada nii liidu kui ka liikmesriikide mõju nendes organisatsioonides ja foorumitel;

AS. arvestades, et rahvusvaheliste kohustuste võtmine liidu või liikmesriikide poolt ei tohi piirata riikide parlamentide ega Euroopa Parlamendi rolli vaid kummitempli funktsiooniga;

AT. arvestades, et pagulaskriis on näidanud, et EL vajab ühist varjupaiga- ja sisserändepoliitikat, mis peaks tagama ka varjupaigataotlejate õiglase jaotamise ELis;

AU. arvestades, et diskrimineerimine näiteks soo, rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste (poliitiliste või muude), rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse, soolise identiteedi või seksuaalse sättumuse tõttu on jätkuvalt probleemiks kõikides liikmesriikides;

AV. arvestades, et hiljutine kriis on näidanud, et õigussätete lähendamisest ei piisa, et tagada siseturu või vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala toimimine, kuna ühtlustatud õigussätteid rakendatakse erinevalt;

AW. arvestades, et liidu seadusandja ei tohi anda liidu asutustele kaalutlusõigust küsimustes, mis nõuavad poliitiliste valikute tegemist;

AX. arvestades, et liidu seadusandja peab tagama liidu austuste otsuste ja tegevuse üle piisava poliitilise kontrolli;

AY. arvestades, et liikmesriikide suutmatus täita Euroopa Liidu tippkohtumistel ja Euroopa Ülemkogul vastu võetud kokkuleppeid õõnestab tõsiselt ELi institutsioonide usaldusväärsust ning seepärast on vaja tõhusamalt tagada nende rakendamine;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

1. märgib, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid seisavad silmitsi enneolematute väljakutsetega, nagu pagulaskriis, välispoliitilised probleemid vahetus naabruses, terrorismivastane võitlus, globaliseerumine, kliimamuutused, demograafilised arengud, töötus, finants- ja võlakriisi põhjused ja tagajärjed, vähene konkurentsivõime ning selle sotsiaalsed tagajärjed mitmes liikmesriigis, ning vajadus tugevdada ELi siseturgu, millega tuleb tõsisemalt tegeleda;

2. rõhutab, et üksikud liikmesriigid ei suuda neid probleeme piisavalt hästi lahendada ja seetõttu on vaja liidu ühist reageeringut, mis põhineks mitmetasandilise valitsemise põhimõtte järgimisel;

3. tuletab meelde, et siseturg, mis lihtsustab kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist, on ELi nurgakivi; tuletab ka meelde, et erandite tegemine siseturul moonutab liidus konkurentsi ja kaotab võrdsed võimalused;

4. rõhutab, et liit peab taastama oma kodanike kadunud kindlustunde ja usalduse, suurendades oma otsuste tegemise läbipaistvust ning institutsioonide, asutuste ja mitteametlike organite (nt eurorühm) vastutust, tugevdades institutsioonide koostööd ja parandades oma tegutsemissuutlikkust;

5. juhib tähelepanu sellele, et kõikide Lissaboni lepingu sätete potentsiaali ei ole veel täielikult ära kasutatud, kuigi need sisaldavad mõningaid vajalikke vahendeid, mida oleks võidud rakendada mõne liidu ees seisva kriisi ärahoidmiseks, või mida oleks võidud kasutada toimetulekuks praeguste probleemidega, ilma et oleks olnud vaja algatada aluslepingu läbivaatamist lühiajalises perspektiivis;

6. rõhutab, et ühenduse meetod on liidu toimimiseks kõige sobilikum, sellel on valitsustevahelise meetodi ees mitmeid eeliseid, sest see on ainuke, mis võimaldab suuremat läbipaistvust, tõhusust, kvalifitseeritud häälteenamust nõukogus ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigust tegutseda võrdväärsete kaasseadusandjatena, samuti takistab institutsioonide vastutuse killustumist ning konkureerivate institutsioonide teket;

7. on seisukohal, et valitsustevahelised lahendused peaksid jääma viimaseks abinõuks, mida kasutatakse rangetel tingimustel, eelkõige järgides liidu õigust, Euroopa integratsiooni süvendamise eesmärki ja jättes mitteosalevatele liikmesriikidele liitumise võimaluse, ning usub, et need tuleks võimalikult kiiresti asendada liidu menetlustega, seda isegi valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei vasta osalemise tingimustele, et liit saaks täita oma ülesandeid ühes institutsioonilises raamistikus; on seda arvestades vastu uute institutsioonide loomisele väljaspool liidu raamistikku ning taotleb jätkuvalt, et ESM lisataks liidu õigusesse, tingimusel et kehtib nõuetekohane demokraatlik aruandekohustus, ning et liidu õigusesse lisataks ka fiskaalkokkuleppe asjakohased sätted, nagu oli majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingus ette nähtud, tuginedes pakti rakendamise kogemuste hindamisele; rõhutab, et tegelikku otsustusprotsessi ja finantskohustusi ei tohi teineteisest lahutada;

8. rõhutab, et otse valitud Euroopa Parlament täidab tähtsat rolli liidu õiguspärasuse tagamisel ning muudab ELi otsustussüsteemi kodanike ees vastutavaks, tagades liidu tasandil nõuetekohase parlamentaarse kontrolli täitevvõimu üle ning õigusaktide vastuvõtmise seadusandliku kaasotsustusmenetluse kaudu, mille kohaldamisala tuleks laiendada;

9. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on kogu liidu parlament ning leiab, et on vaja tagada nõuetekohane demokraatlik vastutuskohustus ka nendes valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei osale, sealhulgas euroala spetsiifilistes meetmetes ja otsustes;

10. on seisukohal, et riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelist poliitilist dialoogi tuleks intensiivistada ning sisukamaks ning tugevamaks muuta, ilma seejuures vastavaid põhiseaduslikke pädevusi ületamata; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et riikide parlamentidel on parimad võimalused volitada ja kontrollida riiklikul tasandil oma valitsuste tegevust Euroopa asjade valdkonnas, samal ajal kui Euroopa Parlament peaks tagama Euroopa Liidu täidesaatva võimu demokraatliku vastutuskohustuse ja õiguspärasuse;

11. peab äärmiselt vajalikuks muuta ELi institutsioone ning poliitiliste otsuste tegemist läbipaistvamaks ja avatumaks; ärgitab tegema suuremaid jõupingutusi, et vaadataks läbi määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning direktiiv 93/109/EÜ, millega sätestatakse üksikasjalik kord, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel;

12. tuletab meelde, et Euroopa Liidu teisese õigusega on võimalik tugevdada Euroopa Parlamendi uurimisõigust ja Euroopa kodanikualgatust ning palub veel kord, et komisjon teeks ettepaneku Euroopa kodanikualgatuse määrus läbi vaadata;

13. peab vajalikuks, et komisjon reformiks Euroopa kodanikualgatust kui demokraatliku kaasamise toimivat vahendit, võttes arvesse 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni ([1]); palub komisjonil muu hulgas suurendada üldsuse teadlikkust Euroopa kodanikualgatusest ja pöörata sellele rohkem tähelepanu, lisaks palub muuta veebis allkirjade kogumise tarkvara kasutajasõbralikumaks ja puuetega inimestele ligipääsetavaks, anda asjakohaseid ja terviklikke õiguslikke ja praktilisi juhiseid, kaaluda spetsiaalsete Euroopa kodanikualgatuse büroode loomist oma esinduste juures igas liikmesriigis, selgitada üksikasjalikult Euroopa kodanikualgatuse tagasilükkamise põhjuseid ja otsida võimalusi tagasilükatud algatuses sisaldunud ettepanekute edastamiseks asjakohasematele asutustele, kui need ettepanekud ei kuulu komisjoni pädevusalasse;

14. leiab, et Euroopa vabatahtlikul teenistusel on Euroopa kodakondsuse loomises oluline osa ning soovitab seepärast komisjonil uurida, kuidas oleks võimalik lihtsustada noorte osalemist;

Institutsiooniline ülesehitus, demokraatia ja vastutus

Parlamendid

15. nõuab Euroopa Parlamendi seadusandlike volituste ja kontrolliõiguste tagamist, konsolideerimist ja tugevdamist, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete abil ning vastava õigusliku aluse kasutamise kaudu komisjonis;

16. leiab, et Euroopa Parlament peab reformima oma töömeetodeid, et eesseisvate probleemidega toime tulla, tugevdama oma poliitilise kontrolli teostamist komisjoni üle, sealhulgas seoses liidu õigustiku rakendamise ja kohaldamisega liikmesriikides, piirates esimese lugemise kokkulepete arvu üksnes kiireloomuliste erandjuhtudega ning läbikaalutud, selgelt väljendatud otsustega, ning muutma nimetatud juhtudel kokkuleppe vastuvõtmiseni viinud menetlused läbipaistvamaks; tuletab sellega seoses meelde, et Euroopa Parlament tegi oma 11. novembri 2015. aasta resolutsioonis valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta ([2]) ettepaneku ühtlustada veelgi oma valimiskorda;

17. teatab kavatsusest kasutada rohkem seadusandlikke algatusraporteid vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 225;

18. on seisukohal, et Euroopa Parlament peaks oma peakorteris ja kõikides delegatsioonides liikmesriikides võtma kasutusele sisenemisregistri, et kodanikud saaksid dokumente isiklikult üle anda koos sisu kinnitamisega;

19. on seisukohal, et tuleks võtta kasutusele Euroopa Parlamendi elektrooniline ametlik teataja, et kinnitada kõikide parlamendi poolt heaks kiidetud resolutsioonide ja raportite ehtsust;

20. ergutab pidama riikide parlamentidega dialoogi seadusandlike ettepanekute sisu teemal; rõhutab siiski, et otsused tuleb teha põhiseadusliku pädevuse tasandil ning et riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi otsustuspädevus on selgelt piiritletud: esimesed peavad täitma Euroopa küsimustega seotud ülesandeid oma riigi põhiseaduste alusel, kontrollides eelkõige oma riikide valitsusi, kes kuuluvad Euroopa Ülemkogusse ja nõukogusse, sest see on nende jaoks kõige sobivam tasand Euroopa seadusandliku protsessi sisu otseseks mõjutamiseks ja selle üle kontrolli teostamiseks; on seepärast vastu otsustamispädevusega ühiste parlamentaarsete organite loomisele;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0382.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0395.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

21. rõhutab, kui tähtis on Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide vaheline koostöö sellistes ühisorganites nagu Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC), ühise välis- ja julgeolekupoliitika parlamentidevaheline konverents ning majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 13 kohaselt korraldatav konverents, mis peaks toimuma konsensuse, teabevahetuse ja konsulteerimise põhimõtte alusel, et teostada kontrolli oma asjaomaste valitsusasutuste üle; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles osalema parlamentidevahelistel kohtumistel kõrgel poliitilisel tasemel; rõhutab, et on vaja tihedamat koostööd Euroopa Parlamendi komisjonide ja riikide parlamentide komisjonide vahel nendes ühisorganites, suurendades ühtekuuluvust, läbipaistvust ja vastastikust teabevahetust;

22. ergutab parlamentaarse kontrolli alaste parimate tavade vahetamist riikide parlamentide vahel, näiteks korraldades korrapärastelt arutelusid ministrite ja erikomisjonide vahel enne ja pärast nõukogu koosolekuid ning volinikega sobiva ajavahemiku jooksul, samuti kohtumisi riikide parlamentidega teabe vahetamiseks Euroopa Parlamendi liikmetega; ergutab ametnike vahetamist Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide institutsioonide ja fraktsioonide administratsioonide vahel;

23. leiab, et on vaja hoida ära ELi õigusaktide ülereguleerimist liikmesriikide poolt ning et riikide parlamentidel on siin keskne roll;

Euroopa Ülemkogu

24. peab kahetsusväärseks, et nõukogu on kvalifitseeritud häälteenamuse mittekasutamisega saatnud liiga sageli seadusandlikke küsimusi Euroopa Ülemkogusse; leiab, et Euroopa Ülemkogu tava „anda nõukogule ülesandeid“ ületab talle aluslepingutega antud strateegilise suunaja rolli ning on seega vastuolus aluslepingute sisu ja eesmärgiga, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 15 lõikes 1 ning milles öeldakse, et Euroopa Ülemkogu määrab kindlaks liidu üldised poliitilised suunad ja prioriteedid, kuid ei täida seadusandja ülesandeid; peab vajalikuks parandada Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Parlamendi töiseid suhteid;

25. tuletab meelde, et komisjoni presidendi valib Euroopa Parlament Euroopa Ülemkogu ettepaneku põhjal, võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimisi ning pärast asjakohaseid konsultatsioone, ning seepärast peavad Euroopa erakonnad tegema oma juhtivad kandidaadid teatavaks, nagu tehti 2014. aastal, et anda inimestele valik, kes peaks saama komisjoni presidendiks; tunneb heameelt komisjoni presidendi ettepaneku üle muuta Euroopa Parlamendi ja komisjoni suhete raamkokkulepet, mis puudutab volinike osalemist kandidaatidena Euroopa Parlamendi valimistel;

26. tuletab lisaks meelde, et ehkki see ei ole Euroopa Parlamendi huvides, on võimalik Euroopa Ülemkogu eesistuja ülesanded komisjoni presidendi ülesannetega ühendada;

27. kutsub Euroopa Ülemkogu üles kasutama sillaklauslit (Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõige 7), võimaldamaks minna ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele nendel juhtudel, kus aluslepingud nõuavad praegu ühehäälsust;

28. palub, et Euroopa Parlamendi president teavitaks esimeeste konverentsi eelnevalt seisukohtadest, mida ta kavatseb Euroopa Ülemkogus peetavas kõnes tõstatada;

Nõukogu

29. teeb ettepaneku muuta nõukogu tõeliseks seadusandlikuks kojaks, vähendades selleks Euroopa Ülemkogu otsusega nõukogu koosseisude arvu, luues seeläbi tõelise kahekojalise õigussüsteemi, millesse on kaasatud nõukogu ja Euroopa Parlament ning milles komisjon tegutseks täidesaatva võimuna; teeb ettepaneku kaasata nõukogu praegu tegutsevad spetsialiseerunud seadusandlikud koosseisud sarnaselt Euroopa Parlamendi komisjonidega ettevalmistavate kogudena seadusandliku nõukogu töösse;

30. rõhutab, kui tähtis on tagada nõukogu seadusandlike otsuste tegemise üldine läbipaistvus, parandades samal ajal dokumentide ja teabe vahetamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel ning andes parlamendi esindajatele vaatlejana juurdepääs nõukogu ja selle organite koosolekutele, eriti seadusandlusega seotud juhtudel;

31. usub, et eurorühma esimehe ning majandus- ja rahandusküsimuste voliniku ametikohad on võimalik ühendada, ning soovitaks sellisel juhul, et komisjoni president nimetaks antud voliniku komisjoni asepresidendiks; leiab, et kui fiskaalvõimekus ja Euroopa Valuutafond on kord loodud, võiks kõnealusele volinikule anda kõik vajalikud vahendid ja võimalused kehtiva majanduse juhtimise raamistiku kohaldamiseks ja jõustamiseks ning euroala arengu optimeerimiseks koostöös euroala liikmesriikide rahandusministritega, nagu kirjeldatud tema 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis euroala eelarvesuutlikkuse kohta ([1]);

32. nõuab, et kehtivas aluslepingute raamistikus kohaldataks eurorühma esimehele ja liikmetele demokraatliku aruandluskohustuse mehhanismi Euroopa Parlamendi ees, nimelt peaks esimehel olema kohustus vastata parlamendi küsimustele; nõuab lisaks kodukorra vastuvõtmist ja tulemuste avaldamist;

33. nõuab, et nõukogu läheks täielikult üle kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele, kui see on aluslepingute järgi võimalik, ning loobuks tavast anda vaidlusalused õigusloomevaldkonnad üle Euroopa Ülemkogule, sest see on vastuolus aluslepingute sõnastuse ja mõttega, milles on sätestatud, et Euroopa Ülemkogu võib otsuseid ühehäälselt vastu võtta ning peaks seda tegema ainult ulatuslike poliitiliste eesmärkide, mitte õigusaktidega seotud küsimustes;

34. on kindlalt otsustanud tõhustatud koostööd käsitlevad aluslepingu sätted täielikult ellu rakendada, võttes kohustuse mitte nõustuda ühegi uue tõhustatud koostöö ettepanekuga, kui osalevad liikmesriigid ei kohustu omalt poolt kasutusele võtma Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 333 ette nähtud sillaklauslit, et minna ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud häälteenamusele ja seadusandlikult erimenetluselt seadusandlikule tavamenetlusele;

35. rõhutab, kui oluline on kasutada täielikult ära Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 sätestatud tõhustatud koostöö menetlust, eriti euroala liikmesriikide vahel, nii et liikmesriigid, kes soovivad kasutada omavahel tõhustatud koostööd valdkondades, kus liidul ei ole ainupädevust, saaksid selle mehhanismi kaudu edendada liidu eesmärkide saavutamist ja tugevdada oma integreerumist, järgides ELi toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud korda;

Komisjon

36. on kindlalt otsustanud tugevdada Euroopa Parlamendi rolli komisjoni presidendi valimisel, tõhustades ametlikke konsultatsioone parlamendi fraktsioonide ja Euroopa Ülemkogu eesistuja vahel, nagu on ette nähtud 11. deklaratsioonis, mis on lisatud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile, millega võeti vastu Lissaboni leping, eesmärgiga tagada, et Euroopa Ülemkogu võtaks Euroopa Parlamendile ametissenimetamiseks kandidaadi esitamisel täielikult arvesse valimistulemusi, nii nagu tehti 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimistel;

37. kordab, et kõik komisjoni ettepanekud peavad olema täielikult põhjendatud ja nendega peab kaasnema üksikasjalik mõju hindamine, sealhulgas inimõigustele avalduva mõju hindamine;

38. on seisukohal, et komisjoni presidendi sõltumatust saaks suurendada, kui iga liikmesriik esitaks vähemalt kolm mõlemast soost kandidaati, keda valitud president saaks oma komisjoni koostamiseks kaaluda;

39. nõuab ELi/euroala paremat kooskõlastamist ja võimaluse korral selle paremat esindamist rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides, ning juhib tähelepanu sellele, et ELi toimimise lepingu artikli 138 lõige 2 annab õigusliku aluse meetmete vastuvõtmiseks, et tagada ELi/euroala ühtne esindamine rahvusvahelistes institutsioonides ja konverentsidel;

40. nõuab, et Euroopa Parlamendis seataks sisse ametlik ja korrapärane dialoog liidu välissuhetes esindamist puudutavates küsimustes;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0050.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

41. tuletab meelde, et komisjon, liikmesriigid, Euroopa Parlament ja nõukogu peavad kõik oma pädevuse piires aitama Euroopa Liidu õigust ja põhiõiguste hartat palju paremini kohaldada ja rakendada;

Kontrollikoda

42. tunnistab, et kontrollikojal on otsustav roll Euroopa Liidu vahendite parema ja arukama kulutamise tagamisel; tuletab meelde, et lisaks kontrollikoja olulisele kohustusele anda teavet raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, on kontrollikojal parim positsioon selleks, et esitada parlamendile teavet, mis on vajalik parlamendi ülesannete täitmiseks ja Euroopa eelarve üle demokraatliku ja volitustekohase kontrolli teostamiseks, samuti on kontrollikojal kõige paremad võimalused pakkuda teavet liidu rahastatavas tegevuses ja poliitikavaldkondades saavutatud tulemuste ja väljundite kohta, et parandada nende majandamist, tõhusust ja tulemuslikkust; soovitab seetõttu Euroopa Kontrollikoda tugevdada; ootab, et kontrollikoda oleks jätkuvalt pühendunud sõltumatusele, ausameelsusele, erapooletusele ja professionaalsusele, luues samal ajal tugevaid töösuhteid oma sidusrühmadega;

43. on seisukohal, et nõukogu pidev koostööst keeldumine ei võimalda parlamendil langetada eelarve täitmisele heakskiidu andmise küsimuses teadlikku otsust, mis aga omakorda kahjustab pöördumatult kodanike muljet ELi institutsioonide usaldusväärsusest ja ELi vahendite kasutamise läbipaistvusest; on veendunud, et selline koostöövalmiduse puudumine kahjustab ka institutsioonide toimimist ja õõnestab aluslepingutes ette nähtud poliitilist kontrolli eelarve haldamise üle;

44. rõhutab, et kontrollikoja koosseis ja ametisse nimetamise menetlus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 285 ja 286; on seisukohal, et parlament ja nõukogu peaksid osalema kontrollikoja liikmete ametisse nimetamisel võrdsetel alustel, mis tagaks demokraatliku legitiimsuse, läbipaistvuse ja liikmete täieliku sõltumatuse; nõuab, et nõukogu järgiks parlamendi poolt pärast kontrollikoja liikmekandidaatide kuulamisi tehtud otsuseid;

Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

45. kutsub Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni üles parandama koostöö korraldust Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, seda ka seadusandluseelses etapis mõju hindamise ajal, tagamaks, et nende seisukohti ja hinnanguid saaks kogu õigusloome protsessis arvesse võtta;

Ametid

46. rõhutab, et kui liidu ametitele antakse rakendusvolitused, peab liidu seadusandja teostama liidu ametite otsuste ja tegevuse üle piisavat kontrolli; tuletab meelde, et tõhus kontroll tähendab muu hulgas liidu ameti juhtivtöötajate ametissenimetamist ja ametist vabastamist, osalemist liidu ameti järelevalvenõukogus, vetoõigust liidu ameti teatud otsuste suhtes, teavituskohustusi ja läbipaistvuse eeskirju, samuti eelarvega seotud õigusi liidu ameti eelarve osas;

47. kaalub võimalust võtta rakendusvolitustega liidu ametite jaoks vastu raammäärus, milles oleks sätestatud liidu seadusandja teostatava poliitilise kontrolli mehhanism, samuti Euroopa Parlamendi õigus määrata ametisse ja vabastada ametist liidu ameti juhtivtöötajaid, osalemine liidu ametite järelevalvenõukogus, vetoõigus liidu ameti teatud otsuste suhtes, teavituskohustused ja läbipaistvuse eeskirjad, samuti eelarvega seotud õigused liidu ameti eelarve osas;

Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine

48. rõhutab, kui tähtis on Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõte, mis on kõigi liidu institutsioonide ja organite jaoks siduv, ning kui tähtsad on subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis (nr 2) sisalduvad vahendid; tuletab sellega seoses meelde riikide parlamentidele ja Regioonide Komiteele määratud vastavaid rolle; soovitab, et protokollis sätestatud tähtaega seadusandlike aktide eelnõude edastamiseks tõlgendataks paindlikult ning palub komisjonil anda põhjendatud arvamustele kvaliteetsemad vastused;

49. tuletab riikide parlamentidele meelde, et neil on tähtis roll subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamise järelevalves; juhib tähelepanu sellele, et riikide parlamentide ametlik kohustus tagada subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte annab selles osas palju võimalusi, kuid praktilist koostööd riikide parlamentide vahel tuleb tugevdada, muu hulgas ka selleks, et nad saaksid omavahel tihedat koostööd tehes kokku vajaliku kvoorumi vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolli (nr 2) artikli 7 lõikele 3;

50. rõhutab, et ELi toimimise lepingu artikkel 9 aitab tagada ELi õigus- ja poliitikameetmete sotsiaalsete tagajärgede arvessevõtmist;

Majandus- ja rahaliidu laiendamine ja tugevdamine

51. tuletab meelde, et majandus- ja rahaliidu edasine areng peab põhinema olemasolevatel õigusaktidel ning lähtuma neist ja nende rakendamisest, lisaks peab see olema seotud sotsiaalse mõõtme tugevdamisega;

52. nõuab majandus- ja rahaliidu edasisi reforme, et muuta majandus- ja rahaliit tõhusamaks ja demokraatlikumaks, kellel on suurem suutlikkus integreeruda liidu institutsioonilisse raamistikku, kus komisjon tegutseb täidesaatva võimuna ning parlament ja nõukogu kaasseadusandjatena;

Majanduspoliitikat käsitlev uus õigusakt

53. tuletab meelde oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni mitmetasandilise valitsemise esmasest õigusest ja riigiõigusest tulenevate probleemide kohta Euroopa Liidus ([1]), milles esitati idee võtta seadusandliku tavamenetluse teel vastu lähenemisreeglistik, et luua majanduspoliitika koordineerimiseks tõhusam raamistik (teatud arvu lähenemiskriteeriumitega, mis tuleks kindlaks määrata), mis oleks avatud kõikidele liikmesriikidele ja mida toetaks stiimulitel põhinev mehhanism;

54. on veendunud, et tuleb kehtestada piiratud arv olulisi valdkondi struktuurireformide jaoks, mis suurendavad Euroopa sotsiaalse turumajanduse tugevdamise nimel viie aasta jooksul konkurentsivõimet, kasvupotentsiaali, tegelikku majanduslikku lähenemist ja sotsiaalset ühtekuuluvust, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3;

55. rõhutab, kui tähtis on ELi institutsioonide ja liikmesriikide pädevusvaldkondade selge jaotus, mis suurendaks liikmesriikide isevastutust ja riikide parlamentide rolli programmide rakendamisel;

56. nõuab, et olemasolevaid vahendeid koostoimes Euroopa Liidu lepingu artikliga 136 kasutataks paremini, et soodustada uute meetmete vastuvõtmist ja rakendamist euroalal;

Lihtsustatud, sihipärasem ja demokraatlikum Euroopa poolaasta protsess

57. juhib tähelepanu väiksema arvu ja sihipärasemate riigipõhiste soovituste vajalikkusele, mis tugineksid lähenemisjuhendis kehtestatud poliitikaraamistikule ja iga-aastasele majanduskasvu analüüsile ning iga liikmesriigi esitatud konkreetsetele ettepanekutele ja oleksid kooskõlas oma vastavate põhiliste reformieesmärkidega, mis oleksid määratletud suure hulga struktuurireformide seast, millega soodustatakse konkurentsivõimet, tegelikku majanduslikku lähenemist ja sotsiaalset sidusust;

58. rõhutab rahvastikusuundumuste tähtsust Euroopa poolaasta jaoks ja palub seda näitajat senisest rohkem arvesse võtta;

59. tuletab meelde, et majandusdialoogi mehhanismid on juba loodud, eelkõige esimese ja teise majanduse juhtimise paketi raames toimuva majandusdialoogi näol; peab seda tõhusaks töövahendiks, mis annab parlamendile Euroopa poolaasta raames olulisema rolli, tihendades dialoogi parlamendi, nõukogu, komisjoni ja eurorühma vahel, ning teeb ettepaneku muuta parlamendi kontrolliroll Euroopa poolaasta raames ametlikuks, kehtestades selle institutsioonidevahelise kokkuleppega, mida parlament on korduvalt nõudnud; tervitab ja ergutab riikide parlamentide kaasamist riigi tasandil ja koostööd Euroopa Parlamendiga Euroopa poolaasta raames, samuti majanduse juhtimist üldisemalt, nt Euroopa parlamentaarse nädala ja artikli 13 kohase konverentsi raames; on ühtlasi seisukohal, et sotsiaalpartnerite osavõttu Euroopa

([1]) ELT C 468, 15.12.2016, lk 176.

poolaasta protsessist võiks suurendada;

60. nõuab fiskaalkokkuleppe asjaomaste sätete lõimimist ELi õigusraamistikku, lähtudes kokkuleppe rakendamise terviklikust hinnangust ja niivõrd, kui see ei ole juba kehtivate teiseste õigusaktidega hõlmatud;

ELi eelarve roll majandus- ja rahaliidus

61. juhib tähelepanu võimalusele minna peatsel mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmisel ühehäälselt otsustamiselt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, kasutades Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõike 2 sätteid; rõhutab, kui tähtis on omavahel siduda Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaja, komisjoni mandaadi ja mitmeaastase finantsraamistiku kestus, mida võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõike 1 sätete kohaselt vähendada viie aastani; nõuab, et järgmised mitmeaastased finantsraamistikud viidaks vastavusse Euroopa Parlamendi järgmise ametiajaga; kutsub komisjoni üles seda demokraatlikku nõuet järgima;

62. tunneb heameelt omavahendite kõrgetasemelise töörühma aruande üle; soovib aluslepingute sõnastuse ja mõtte juurde tagasi pöörduda ja minna kogurahvatulul põhinevatele maksetele tuginevalt süsteemilt üle ELi ja euroala eelarvesse tegelikke omavahendeid toovale süsteemile ja lõppsihina euroala eelarvele, mille saavutamiseks on esitatud hulk ideid;

63. juhib tähelepanu sellele, et vastavalt nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artiklile 24, milles on sätestatud mitmeaastane finantsraamistik 2014.–2020. aastaks, tuleb kõik liidu ja Euratomi kulud ja tulud kanda finantsmääruse artikli 7 kohaselt liidu üldeelarvesse;

ELi investeerimissuutlikkuse suurendamine

64. nõuab olemasolevate struktuurifondide paremat kasutamist konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse edendamiseks ning ELi investeerimissuutlikkuse suurendamist innovatiivse lähenemise, näiteks Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi abil, mis hõlmab konkreetseid vahendeid taristuprojektide rahastamiseks ja tagamiseks liidu huvides;

65. rõhutab, et kehtiv kuue ja kahe seadusandliku akti raamistik ning Euroopa poolaasta tuleb täielikult rakendada ning eelkõige tuleb vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust ja tagada pikaajaline kontroll puudujäägi ning endiselt väga kõrge võlataseme üle, rakendades arukat eelarve konsolideerimist, suurendades kulutuste tõhusust, seades esikohale tootlikud investeeringud, pakkudes stiimuleid õiglaseks ja kestlikuks struktuurireformiks ja võttes arvesse majandustsükli tingimusi;

Fiskaalvõimekuse loomine euroalal osaliselt ELi eelarvet kasutades

66. tuletab meelde, et euro on liidu vääring ja ELi eelarve eesmärk on täita liidu eesmärgid, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 3, ning rahastada ühist poliitikat, solidaarsuspõhimõtte alusel toetada nõrgemaid piirkondi, lõpule viia siseturu loomine, edendada ELis koostoimet, lahendada praegused ja tulevased probleemid, mis eeldab üleeuroopalist tegevust ja mis ühtlasi aitab vähem arenenud liikmesriikidel puudused tasa teha ning euroalaga ühineda;

67. võtab teadmiseks eri ettepanekud eelarvesuutlikkuse loomiseks euroalal; juhib tähelepanu sellele, et nendes ettepanekutes omistatakse eelarvesuutlikkusele eri toime ja need võivad hõlmata eri kavasid; tuletab meelde parlamendi veendumust, et sellist suutlikkust tuleks luua ELi raamistikus;

68. märgib, et kuigi see, kas uue suutlikkuse loomine on võimalik praeguses aluslepingute raamistikus, sõltub selle ülesehitusest, otstarbest ja suurusest, on aluslepingute raames võimalik omavahendite ülemmäära suurendada, luua uusi omavahendite liike (isegi kui need pärinevad ainult teatud arvult liikmesriikidelt) ja suunata teatav tulu konkreetsete kuluartiklite rahastamiseks; märgib lisaks, et ELi eelarvest juba pakutakse tagatisi konkreetsetele laenutehingutele ning et leidub mitu paindlikkusinstrumenti, mille jaoks on võimalik rahalisi vahendeid kasutusele võtta mitmeaastase finantsraamistiku kulude ülemmäärasid ületavalt;

69. kordab, et pooldab Euroopa stabiilsusmehhanismi lõimimist liidu õigusraamistikku, tingimusel, et kehtib nõuetekohane demokraatlik aruandekohustus;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

70. on veendunud, et Euroopa fiskaalvõimekuse loomine ja Euroopa Valuutafond on sammud protsessis, mille eesmärk on luua Euroopa rahandusministeerium, mis peaks andma aru Euroopa Parlamendile;

71. nõuab piisava tähelepanu pööramist komisjoni loodud eksperdirühma peamistele järeldustele eesmärgiga asutada võlalunastamisfond;

Ühtne turg ja finantsintegratsioon

72. on veendunud, et ühtne turg on ELi nurgakivi ning liidu jõukuse, majanduskasvu ja tööhõive jaoks väga oluline; juhib tähelepanu sellele, et ühtne turg, mis annab tajutavat kasu nii ettevõtetele kui ka tarbijatele, kätkeb kasvupotentsiaali, mida ei ole veel täielikult ära kasutatud, eelkõige seoses digitaalse ühtse turu, finantsteenuste, energia, pangandusliidu ja kapitaliturgude liiduga; nõuab seepärast paremat kontrolli selle valdkonna õigustiku nõuetekohase kohaldamise üle ja selle paremat jõustamist;

73. nõuab sellise pangandusliidu kiiret, kuid järkjärgulist väljakujundamist, mis põhineb ühtsel järelevalvemehhanismil, ühtsel kriisilahenduskorral ja Euroopa hoiuste tagamise skeemil ning mida toetab piisav ja eelarveliselt neutraalne kaitsemeede; kiidab heaks kokkuleppe üleminekurahastamise mehhanismi kohta, mida kasutatakse seni, kuni ühtne kriisilahenduskord tööle hakkab, ja nõuab Euroopa maksejõuetusmenetluse kehtestamist;

74. tuletab meelde, et Euroopa järelevalveasutused peaksid püüdma siseturu toimimist parandada, tagades eelkõige kvaliteetse, tulemusliku ja järjekindla reguleerimise ja järelevalve, võttes arvesse kõigi liikmesriikide mitmesuguseid huvisid ja finantsturu eri osaliste erinevat iseloomu; peab vajalikuks, et kõiki liikmesriike mõjutavaid teemasid tõstatataks, arutataks ja nende kohta tehtaks otsuseid kõigi liikmesriikide koostöös, ning leiab, et võrdsete võimaluste tugevdamiseks ühtsel turul on vaja ühtset reeglistikku, mis kehtiks kõigile finantsturu osalistele ELis, et vältida võrdsete võimaluste puudumisest tulenevat ühtse finantsteenuste turu killustumist ja ebaausat konkurentsi;

75. nõuab tõelise kapitaliturgude liidu asutamist;

76. toetab konkurentsivõimeasutuste süsteemi loomist, mis ühendaks kõigi liikmesriikide asutused, kelle ülesanne on jälgida iga liikmesriigi edasiliikumist konkurentsivõime valdkonnas, ning teeb ettepaneku, et sellise süsteemi üldise arenemise jälgimine toimuks komisjoni kontrolli all;

77. peab vajalikuks parandada automaatset teabevahetust riiklike maksuasutuste vahel, et vältida maksupettust, maksuplaneerimist, maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist ning edendada koordineeritud tegevust maksuparadiiside vastu võitlemisel; nõuab, et võetaks vastu äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi käsitlev direktiiv, mis sisaldab miinimummäära ja ühiseid eesmärke järkjärguliseks lähenemiseks; peab vajalikuks alustada praeguste käibemaksu teemaliste õigusaktide täielikku läbivaatamist, käsitledes ühtlasi päritoluriigi põhimõtte kasutuselevõttu;

Majandus- ja rahaliidu demokraatlikum institutsiooniline ülesehitus

78. tuletab meelde nõuetekohase demokraatliku legitiimsuse ja vastutuse tagamise vajalikkust otsustustasandil, kusjuures riikide parlamendid kontrollivad valitsuste tegevust ja tugevdatakse Euroopa Parlamendi järelevalverolli ELi tasandil, kaasa arvatud nõukoguga jagatud keskne roll lähenemisjuhendi vastuvõtmisel seadusandliku tavamenetluse teel;

79. pooldab ELi lepingu artikli 48 lõikes 7 sätestatud nn sillaklausli üldist kasutuselevõttu; tuletab meelde, et komisjoni tegevuskavas tiheda ja toimiva majandus- ja rahaliidu loomiseks ([1]) soovitatakse luua ELi toimimise lepingu artikli 136 või artikli 352 alusel lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahend, vajadusel tõhustatud koostöö teel; juhib tähelepanu sellele, et tõhustatud koostöö korral tugevdaks lähtumine ELi toimimise lepingu artikli 333 lõikest 2, kus nähakse ette seadusandliku tavamenetluse kasutamine, ELi juhtimise demokraatlikku õiguspärasust ja tulemuslikkust ning parlamendi rolli selles;

([1]) COM(2012)0777, 28. november 2012.

80. kinnitab, et parlamentide koostöö ei tohiks seetõttu viia uue ühise parlamentaarse organi või uue institutsiooni moodustamiseni, sest euro on ELi rahaühik ja Euroopa Parlament on ELi parlament; tuletab meelde, et majandus- ja rahaliidu rajas liit, mille kodanikke esindab liidu tasandil otseselt Euroopa Parlament, kes peab leidma ja rakendama tegutsemisviisid, millega tagada parlamentaarne demokraatlik aruandekohustus euroala puudutavate otsuste eest;

81. rõhutab, et komisjonile tuleb anda volitused tulevaste ja praeguste majandus- ja rahaliidu valdkonnas vastu võetud vahendite rakendamiseks ja jõustamiseks;

82. peab vajalikuks kõrvaldada majandus- ja rahaliidu praeguse institutsioonilise raamistiku puudused, eelkõige demokraatia defitsiidi, võttes ühtlasi arvesse, et Euroopa Kohus võib aluslepingu teatud osade üle järelevalvet teostada, teiste üle mitte; peab vajalikuks tugevdada parlamentaarset kontrolli ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 3 ja 4 üksikasjaliku rakendamise üle seoses majanduspoliitika tihedama kooskõlastamisega;

83. on arvamusel, et kõikidele liikmesriikidele tuleb jätta diferentseeritud integratsiooni võimalus;

84. tuletab meelde, et ELi tasandil tuleks esmatähtsale kohale seada seadusandlik tavamenetlus ja eelarvemenetlus, kasutades vajaduse korral erandeid ja luues sihtotstarbelisi eelarveridu; tuletab meelde, et muid sätteid, näiteks euroala või tõhustatud koostöö kohta, tuleks kasutada ainult juhul, kui eelnimetatud menetlused ei ole õiguslikult või poliitiliselt võimalikud;

Siseturu väljakujundamine majanduskasvu esmase käivitajana

85. on veendunud, et majandus- ja rahaliidu süvendamine peaks toimuma üheaegselt siseturu väljakujundamisega, kõrvaldades selleks kõik säilinud sisemised tõkked, eriti mis puudutab energialiitu, ühist digitaalset turgu ja teenusteturgu;

86. nõuab energialiidu loomiseks kehtivate energia siseturgu käsitlevate õigusaktide täielikku jõustamist kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 194;

87. toetab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (ACER) kohustuste ja pädevuse tugevdamist lõppeesmärgiga rajada Euratomi asutamislepingu artikli 54 alusel Euroopa energiaagentuur, samuti energiaturgude lõimimist, Euroopa strateegilise reservi asutamist riiklike reservide ühendamise teel ning ühiskeskuse moodustamist tarnijatega läbirääkimiste pidamiseks, et viia lõpule energialiidu institutsioonilise struktuuri väljakujundamine;

88. ergutab kasutama taristu ja energiaprojektide rahastamiseks projektivõlakirju, tehes tihedat koostööd Euroopa Investeerimispangaga (EIP);

89. palub komisjonil kasutada ELi toimimise lepingu artiklit 116, mis annab parlamendile ja nõukogule vajaliku õigusliku aluse, et seadusandliku tavamenetluse kohaselt tegutsedes kõrvaldada kahjuliku maksupoliitika tõttu siseturu konkurentsi moonutavad tavad;

Sotsiaalne mõõde

90. rõhutab, et majandus- ja rahaliidu stabiilse sotsiaalse aluse kindlustamiseks tuleb tagada oma liikumisõigust kasutavate töötajate õigused, sealhulgas sotsiaalsed õigused, täielikult rakendades ELi toimise lepingu kolmanda osa IV, IX ja X jaotises antud õiguslikke vahendeid kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga; osutab siinjuures eriti õigustele, mis tulenevad direktiivist 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, ja määrusest (EL) nr 492/2011 töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires;

91. rõhutab, kui tähtis on luua sotsiaalne Euroopa, et töötajad ka edaspidi Euroopa integratsiooniprojekti toetaksid;

92. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on edendada iga liikmesriigi poolt kindlaks määratava miinimumpalga ideed, ja märgib, et minimaalse töötushüvitise võimaluste uurimine eeldaks ELi tööturu ühiseid eeskirju ja tingimusi, ning soovitab võtta praeguse aluslepingu alusel vastu seadusandlik ettepanek, et vähendada töötajate jaoks endiselt püsivaid tõkkeid;

93. juhib tähelepanu liidu loodud võimalustele ja vajadusele noori töötajaid aktiivselt tööturule kaasata ja ergutada noorte töötajate vahetust kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 47;

94. kutsub komisjoni üles rakendama liikmesriikide makromajandusliku toimetuleku hindamisel tööhõivekriteeriume ning soovitama ja toetama struktuurireforme, et muu hulgas tagada regionaal- ja sotsiaalfondide parem kasutamine;

95. palub komisjonil enne uute algatuste esitamist (nt seadusandlikud algatused, muud kui seadusandlikud algatused ning rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid) paremini hinnata vajadust ELi meetmete järele ning alternatiivsete poliitikavalikute võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju, järgides komisjoni 13. aprillil 2016 vastu võetud institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet;

96. nõuab uue sotsiaalse kokkuleppe sõlmimist (võimalusel sotsiaalse protokolli kujul), et toetada Euroopa sotsiaalset turumajandust ja vähendada ebavõrdust, tagades kodanike kõigi põhiõiguste austamise, kaasa arvatud õigus kollektiivläbirääkimistele ja liikumisvabadus; juhib tähelepanu sellele, et niisugune pakt võib tugevdada liikmesriikide sotsiaalpoliitika koordineerimist;

97. kutsub komisjoni üles elavdama ELi sotsiaalset dialoogi sotsiaalpartnerite siduvate kokkulepete abil kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 151–161;

Välistegevus

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) tõhususe, sidususe ja vastutuse suurendamine

98. on seisukohal, et Euroopa Liidu terviklikku lähenemist välistele konfliktidele ja kriisidele tuleks tõhustada, viies eri osalejad ja vahendid konfliktitsükli kõigis etappides omavahel tihedamalt kokku;

99. rõhutab, et Euroopa Liidu lepingu artiklit 22 võiks kasutada üldise strateegilise raamistiku loomiseks ja strateegilisi huve ning ELi lepingu artiklis 21 sätestatud eesmärke käsitlevate otsuste tegemiseks, mis võivad ulatuda ÜVJPst kaugemale teistesse välistegevuse valdkondadesse ja mis eeldab kooskõla muude poliitikavaldkondadega, nagu kaubandus, põllumajandus ja arenguabi; tuletab meelde, et kõnealuse strateegia alusel tehtud otsuseid võiks rakendada kvalifitseeritud häälteenamusega; märgib, et niisuguste otsuste demokraatlikku õiguspärasust tugevdaks see, kui nõukogu ja parlament võtaksid komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekute põhjal vastu ühised strateegilised dokumendid;

100. nõuab parlamendi järelevalve tugevdamist ELi välistegevuse üle, sealhulgas jätkates korrapäraseid konsultatsioone komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, Euroopa välisteenistuse ja komisjoniga, samuti nõuab, et viidaks lõpule läbirääkimised 2002. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe asendamise üle, mis käsitleb juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas;

101. peab vajalikuks integreerida ELi eriesindajad Euroopa välisteenistuse struktuuridesse, muu hulgas viies nende eelarve ÜVJP ridadelt üle Euroopa välisteenistuse ridadele, sest see suurendaks ELi jõupingutuste sidusust;

102. nõuab, et kasutataks ELi lepingu artikli 31 lõiget 2, mis võimaldab nõukogul teha ÜVJP valdkonnas teatud otsuseid kvalifitseeritud häälteenamusega, ja sillaklauslit (Euroopa Liidu lepingu artikli 31 lõige 3), mis käsitleb järkjärgulist üleminekut kvalifitseeritud häälteenamusele otsuste tegemisel ÜVJP sõjalise või kaitsetähenduseta valdkondades; tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 20 lõikes 2, milles kehtestatakse tõhustatud koostöö sätted, antakse liikmesriikidele täiendavad võimalused ühise välis- ja julgeolekupoliitika edasiarendamiseks, ja neid tuleks seetõttu kasutada;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

103. peab vajalikuks suurendada välistegevuse finantseeskirjade paindlikkust, et vältida viivitusi ELi vahendite operatiivsel väljamaksmisel ja sel viisil suurendada ELi suutlikkust kriisidele kiiresti ja tõhusalt reageerida; peab sellega seoses vajalikuks kehtestada humanitaarabi korral kasutatav kiirmenetlus, et tagada abi jagamine võimalikult tõhusal ja tulemuslikul viisil;

104. nõuab tungivalt, et nõukogu, Euroopa välisteenistus ja komisjon täidaksid oma kohustust teavitada parlamenti viivitamata ja täielikult kõigis rahvusvaheliste kokkulepete läbirääkimise ja sõlmimise etappides, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 ning üksikasjalikult kirjeldatud komisjoni ja nõukoguga sõlmitud rahvusvahelistes kokkulepetes;

105. märgib, et Euroopa Kohus on kinnitanud, et parlamendil on ELi toimimise lepingu 218 lõike 10 kohaselt õigus rahvusvaheliste kokkulepete läbirääkimise ja sõlmimise kõigis etappides viivitamata ja täielikult teavet saada, ka juhul, kui käsitletakse ühist välis- ja julgeolekupoliitikat, et parlament saaks oma volitusi rakendada täies teadmises ELi kui terviku tegevusest; eeldab seetõttu, et institutsioonidevahelistel läbirääkimistel, mida peetakse koostöö ja teabevahetuse praktilise korra parandamiseks rahvusvaheliste lepingute läbirääkimistel ja sõlmimisel, võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa Kohtu praktikat;

Ühise kaitsepoliitika kujundamine

106. nõuab järk-järgult ühise kaitsepoliitika (Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõige 2) ning lõpuks ühise kaitse väljakujundamist, mida on võimalik kehtestada Euroopa Ülemkogu ühehäälse otsusega, tugevdades ühtlasi tsiviil- ja kodanikuühiskonda konfliktide ennetamise ja lahendamise viiside abil, mis lähtuvad vägivallast hoidumisest, eelkõige suurendades rahalisi-, haldus- ja inimressursse, et tegelda vahendamise, dialoogi, lepitamise ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel põhineva vahetu kriisidele reageerimisega;

107. soovitab esimese sammuna nimetatud suunas, et rakendataks ELi lepingu artikli 46 sätted alalise struktureeritud koostöö kehtestamise kohta nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega hääletuse teel, sest see vahend lubaks püüdlikumatel liikmesriikidel teha ELi raames kaitsevaldkonnas tihedamat koostööd ning võimaldaks neil kasutada ELi institutsioone, vahendeid ja eelarvet;

108. soovitab moodustada alalise kaitseministrite nõukogu, mille eesistuja oleks komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, et kooskõlastada liikmesriikide kaitsepoliitikat, eelkõige küberjulgeoleku ja terrorismivastase võitluse vallas, ning ühiselt kujundada ELi kaitsestrateegiat ja prioriteete;

109. nõuab ELi julgeolekut ja koostööd käsitleva valge raamatu koostamist komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitatud ELi välis- ja julgeolekupoliitika üldstrateegia ning Bratislava tegevuskava alusel, sest selline dokument määratleks täpsemalt ELi strateegilised eesmärgid julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ning teeks kindlaks olemasoleva ja vajaliku võimekuse; kutsub komisjoni üles lähtuma Euroopa kaitse tegevuskava ettevalmistamisel tulevasest ELi valgest raamatust julgeoleku ja kaitse kohta, kus tuleks käsitleda ka küsimust, kuidas ja millistel tingimustel on sõjalise jõu kasutamine asjakohane ja õiguspärane;

110. rõhutab vajadust määratleda Euroopa ühine võimete- ja relvastuspoliitika (ELi lepingu artikli 42 lõige 3), mis hõlmaks sõjaliste võimete ühist planeerimist, arendamist ja hankimist ning ka ettepanekuid küber-, hübriid- ja asümmeetrilistele ohtudele reageerimiseks; ergutab komisjoni välja töötama ulatuslikku Euroopa kaitsetegevuskava, millest 2016. aasta tööprogrammis teada anti;

111. rõhutab Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) suuri võimalusi ühtse kaitseturu kujundamisel, mis oleks konkurentsivõimeline, tõhus, lähtuks intensiivsest teadus-, arendus- ja uuendustööst ning keskenduks erialaste töökohtade loomisele, ja pooldab sel eesmärgil avaliku ja erasektori partnerluse võimaluste kaalumist; peab vajalikuks EDAt tugevdada, pakkudes talle vajalikke vahendeid ja poliitilist toetust ning seeläbi võimaldades tal täita võimete arendamisel, teadusuuringutes ja hangetes juhtivat ja koordineerivat rolli; kordab oma seisukohta, et see oleks kõige paremini saavutatav, kui agentuuri personali- ja tegevuskulusid rahastataks liidu eelarvest;

112. tuletab meelde ELi lepingu artiklit 44, millega kehtestatakse täiendavad paindlikkussätted ja luuakse võimalus usaldada kriisiohjamisülesannete täitmine liikmesriikide rühmale, kes täidaks ülesandeid ELi nimel ning poliitika- ja julgeolekukomitee ja Euroopa välisteenistuse poliitilise kontrolli ja strateegilise juhtimise all;

113. teeb ettepaneku kasutada ELi lepingu artikli 41 lõiget 3 liikmesriikide sissemaksetest moodustatava käivitusfondi rajamiseks, et rahastada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga (ÜJKP) seotud ettevalmistavat tegevust, mida ei arvata liidu eelarvesse;

114. rõhutab, kui tähtis on laiendada ühist rahastamist ÜJKP sõjalisele valdkonnale, muu hulgas Athena mehhanismi kaudu, sest see vähendaks rahalisi takistusi, mis ei lase liikmesriikidel toetada ÜJKP sõjalisi missioone ja operatsioone, ning suurendaks seega ELi suutlikkust kriisidele reageerida;

115. nõuab alalise tsiviil- ja sõjalise peakorteri loomist, millel oleks sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistus ning tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistus; nõuab Euroopa eri sõjaliste struktuuride (sealhulgas eri lahingugrupid, Euroforces, Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi kaitsekoostöö ja Beneluxi õhukaitsekoostöö) institutsionaliseerimist ELi raamistikku ning ELi lahingugruppide kasutatavuse suurendamist (laiendades muu hulgas ühist rahastamist ja kaaludes nende vaikimisi kasutuselevõttu esialgse sisenemisjõuna tulevastes kriisiohjeolukordades);

116. märgib, et see alaline peakorter võiks püsivalt tegeleda erandolukordade plaanimisega ning täita tähtsat kooskõlastavat rolli Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 edasisel kohaldamisel; on seisukohal, et nimetatud artiklis sätestatud vastastikuse kaitse klausel, mille kasutamist Prantsusmaa nõudis välisasjade nõukogu 17. novembri 2015. aasta kohtumisel, võib olla ELi edasise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika katalüsaatoriks, ajendades kõiki liikmesriike kindlamaid kohustusi võtma;

117. peab vajalikuks edendada ELi-NATO koostööd kõigil tasanditel, nt võimete arendamisel ja erandolukorra plaanimisel hübriidohtude puhuks, ning hoogustada jõupingutusi allesjäänud poliitiliste takistuste kõrvaldamiseks; nõuab tungivalt ELi ja NATO tervikliku poliitilise ja sõjalise partnerluse loomist;

118. nõuab otsustavat tegevust, et tagada poliitikavaldkondade arengusidusus kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 208, ja nõuab poliitikavaldkondade arengusidususe mõju paremat hindamist ning vahendusmehhanismi loomist, et parandada ELi eri poliitikasuundade ebakõlad, pannes komisjoni presidendile poliitilise vastutuse üldiste suuniste koostamise ja probleemide lahendamise eest kooskõlas ELi kohustustega poliitikavaldkondade arengusidususe vallas;

Justiits- ja siseküsimused

119. rõhutab, et kuigi tuleb austada põhiõigusi ja -vabadusi ning kindlalt tagada terrorismivastase võitluse poliitika demokraatlik ja kohtulik järelevalve, on hiljutisi rünnakuid ja terroriohu suurenemist arvesse võttes hädasti vaja süstemaatilist, kohustuslikku ja struktureeritud teabe- ja andmevahetust riiklike õiguskaitseasutuste ja luureteenistuste vahel ning Europoli, Frontexi ja Eurojustiga ja see tuleb käivitada niipea kui võimalik;

120. juhib tähelepanu sellele, et nagu varasemategi rünnakute puhul, olid ka Pariisi rünnakute sooritajad julgeolekuasutustele juba varem teada ning uurimiste ja jälgimise objektiks olnud; väljendab muret selle pärast, et liikmesriigid ei vahetanud omavahel neid isikuid puudutavaid andmeid, vaatamata ELi toimimise lepingu artikli 88 nõuetele; kutsub nõukogu üles ELi toimimise lepingu artikli 352 alusel kehtestama liikmesriikide kohustuslikku andmevahetust; on seisukohal, et kui üksmeelt ei suudeta saavutada, tuleks kasutada tõhustatud koostöö võimalusi;

121. palub, et komisjon ja nõukogu teostaksid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 70 sätestatud menetlust kasutades ELi terrorismivastaste ja julgeolekumeetmete põhjaliku hindamise, eelkõige seoses sellega, kuidas neid meetmeid liikmesriikide õiguses ja tegevuses rakendatakse ning kuivõrd liikmesriigid selle valdkonna ELi ametitega, eriti Europoli ja Eurojustiga koostööd teevad, ning hindaksid vastavalt järelejäänud puudujääke ja meetmete kooskõla ELi kohustustega põhiõiguste vallas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

122. tuletab sellega seoses meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 sätestatakse solidaarsusklausel, mida saab ja tuleb kasutada, kui liikmesriiki tabab terrorirünnak või kui ta langeb loodusõnnetuse või inimtegevusest tingitud õnnetuse ohvriks;

123. kahetseb, et ajutise kaitse direktiivi ei ole pagulaskriisiga seoses kasutusele võetud, kuigi see on koostatud just kolmanda riigi kodanike massilise sissevooluga toimetulemiseks;

124. rõhutab, et EL vajab õiglast ja tulemuslikku ühist varjupaiga- ja rändepoliitikat, mis lähtuks solidaarsuse, mittediskrimineerimise, tagasisaatmise lubamatuse ja kõigi liikmesriikide siira koostöö põhimõtetest ning mille raames tuleks tagada ka varjupaigataotlejate õiglane ümberjaotamine ELis; on seisukohal, et sellisesse poliitikasse tuleks kaasata kõik liikmesriigid; tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustusi selles valdkonnas ja rõhutab, et uus varjupaiga- ja ränderaamistik peaks põhinema rändaja põhiõigustel;

125. juhib tähelepanu sellele, et on vaja edasisi samme, et tagada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kujunemine tõeliselt ühtseks süsteemiks; kutsub liikmesriike üles oma õigusakte ja tavasid ühtlustama, võttes arvesse rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriume ja rahvusvahelise kaitse menetluste ning vastuvõtutingimustega seotud tagatisi, järgides Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu praktikat ning teistes liikmesriikides kujunenud parimaid tavasid;

126. kiidab heaks määruse (EL) 2016/1624 vastuvõtmise, millega laiendatakse Frontexi ülesandeid ja volitusi ning nimetatakse see ümber Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiks; on seisukohal, et ametit võib vajaduse korral toetada sõjaliste vahenditega, nagu Euroopa merejõud (Euromarfor) ja ajakohastatud Euroopa armeekorpus (Eurocorps), millele lisanduvad alalise struktureeritud koostöö kaudu koondatavad vahendid; rõhutab, et määruse kohaselt peaksid liikmesriigid endi ja teiste liikmesriikide huvides Euroopa andmebaasidesse andmeid kandma; soovitab kaaluda ka koostalitlusvõimet piiriametite andmebaasidega, nt Eurodac, ja Europoli andmebaasidega;

127. nõuab Dublini määruse kiiret läbivaatamist, luues alalise, kogu ELi hõlmava ja õiguslikult siduva süsteemi varjupaigataotlejate jaotamiseks liikmesriikide vahel, lähtudes õiglase ja kohustusliku jaotamise põhimõttest;

128. juhib tähelepanu asjaolule, et arvestades liidu välispiiridele jõudnud ja jätkuvalt jõudvate rändajate enneolematut voogu ning rahvusvahelist kaitset taotlevate inimeste arvu pidevat kasvu, on liidul vaja siduvat ja kohustuslikku seadusandlikku lähenemisviisi ümberasustamisele, nagu on ette nähtud komisjoni rände tegevuskavas;

129. nõuab kokkulepete allkirjastamist turvaliste kolmandate riikidega, et rändevooge kontrollida ja vähendada, enne kui rändajad ELi piiridele jõuavad; nõuab samal ajal rangeid menetlusi põhjendamatute taotluste esitajate tagasisaatmiseks;

130. palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada kulutusi varjupaigavaldkonna spetsialistide koolitamisele ja suurendada varjupaiga taotlemise menetluste tõhusust;

131. on seisukohal, et välismõõtme raames tuleks keskenduda kolmandate riikidega tehtavale koostööle, et käsitleda Euroopasse saabuvaid ebaseaduslikke rändevooge algselt põhjustanud probleeme ja neid lahendada; on seisukohal, et endiselt tuleks põhitähelepanu pöörata partnerlusele ja koostööle peamiste päritolu-, transiidi- ja sihtriikidega; soovitab kolmandate riikidega tehtava koostöö raames hinnata nende riikide varjupaigasüsteemi, pagulaste toetamist ning võimet ja valmisolekut võidelda neisse suunduva või neid läbiva inimkaubanduse ja inimeste kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu; möönab, et liidu tagasisaatmissüsteemi tõhusust tuleb suurendada, kuid on veendunud, et rändajate tagasisaatmine peaks toimuma üksnes turvalistes tingimustes ja täielikus kooskõlas asjaomaste rändajate põhi- ja menetlusõigustega;

132. kiidab heaks asjaolu, et uues määruses (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet, on ette nähtud, et kui välispiiri kontrollimise tõhusus väheneb sedavõrd, et see võib ohtu seada Schengeni ala toimimise, kas seetõttu, et liikmesriik ei võta vajalike meetmeid või ei ole Frontexilt piisavat toetust taotlenud või ei kasuta seda toetust, võib komisjon teha nõukogule ettepaneku võtta vastu otsus, milles määratletakse ameti rakendatavad meetmed ja nõutakse, et asjaomane liikmesriike teeks nende meetmete rakendamisel ametiga koostööd; märgib ühtlasi, et määrus sisaldab ka

sätteid töörühmade liikmete tsiviil- ja kriminaalvastutuse kohta ning kaebuste esitamise mehhanismi, et jälgida põhiõigustest kinnipidamist ja tagada see kogu ameti tegevuses;

133. on veendunud, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) inim- ja finantsvõimekust tuleks ajakohastada, kui ametile tehtaks ülesandeks kooskõlastada kõiki ELile esitatud varjupaigataotlusi ja toetada erilise rändesurve all olevaid liikmesriike varjupaigataotluste käsitlemisel, kaasa arvatud mandaat ühisoperatsioonideks, katseprojektideks ja kiirreageerimiseks, sarnaselt määrusega (EL) nr 1168/2011 Frontexi mandaadile lisatud volitustele;

134. rõhutab, kui tähtis on tõhustada koostööd EASO, Frontexi ja Euroopa Ombudsmani büroo vahel, mis võimaldab juhul, kui eriline rändesurve võib ohustada varjupaigataotlejate põhiõiguste austamist, sujuvamalt vastu võtta varajasi häirearuandeid; peab võimalikuks, et komisjon kasutaks neid varajasi häirearuandeid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõikes 3 ette nähtud eriolukorra meetmete käivitamiseks;

135. peab kohustuslikuks tugevdada parlamendi rolli kaasseadusandjana samadel alustel nõukoguga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõike 3 kasutamise kaudu, mis võimaldab perekonnaõiguse piiriülese toimega aspektide valdkonnas otsuste tegemisel üle minna seadusandlikule tavamenetlusele, kui nõukogu pärast parlamendiga konsulteerimist ühehäälselt niimoodi otsustab; nõuab kõikide teiste justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitikasuundade puhul üleminekut seadusandlikule tavamenetlusele, kasutades Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 7 sätestatud sillaklauslit;

136. palub komisjonil teha ELi toimimise lepingu artikli 83 põhjal ettepanek mõisteid ja karistusi käsitlevate miinimumeeskirjade vastuvõtmiseks seoses terrorismi, inimkaubanduse, naiste ja laste seksuaalse ärakasutamise, ebaseadusliku uimastikaubanduse ja relvaäri, rahapesu, korruptsiooni, maksevahendite võltsimise, arvutikuritegude ja organiseeritud kuritegevusega;

137. nõuab, et ellu rakendataks Lissaboni lepingu põhimõtted – solidaarsus ja vastutuse jagamine liikmesriikide vahel ning vastastikune tunnustamine justiits- ja sisepoliitika rakendamisel (ELi toimimise lepingu artikkel 70) – ning ELi põhiõiguste harta sätted;

138. on seisukohal, et EL peab tagama inimõiguste ja põhivabaduste kaitse, täitma ka edaspidi Kopenhaageni kriteeriume ja tagama, et kõik liikmesriigid austaksid ELi lepingu artiklis 2 sätestatud ühiseid väärtusi;

139. rõhutab, kui tähtis on lõpule viia menetluslike tagatiste paketi koostamine, eelkõige koostades õigusaktid haldusaresti ja alaealiste kinnipidamise kohta, kuna nendes valdkondades ei ole paljude liikmesriikide eeskirjad inimõiguste ja muude rahvusvaheliste normidega kooskõlas;

140. rõhutab, et tuleb jätkata Euroopa kriminaalõiguse kujundamist, eelkõige kriminaalõiguse valdkonna kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja jõustamise asjus;

141. toonitab Euroopa õiguskultuuri arendamise tähtsust, kuna see on peamine eeltingimus, et muuta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike jaoks tegelikkuseks ning tagada ELi õiguse parem kohaldamine;

142. on seisukohal, et tuleb ametisse nimetada Euroopa prokurör, et võidelda organiseeritud kuritegevuse, pettuse ja korruptsiooni vastu, kaitsta liidu finantshuve ja vähendada Euroopa õiguskaitse killustatust;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

143. rõhutab, et ELi toimimise lepingu artikli 86 kohaselt on Euroopa Prokuratuuri asutamine, et võidelda ELi finantshuvisid kahjustavate kuritegude vastu, võimalik ainult Euroopa Parlamendi nõusolekul; seetõttu kordab oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsioonis ([1]) ja 29. aprilli 2015. aasta resolutsioonis ([2]) esitatud soovitusi Euroopa Prokuratuuri täpse korralduse kohta ja rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri määrus tuleks viivitamata vastu võtta, et prokuratuuril oleksid volitused kõigi ELi finantshuvide vastaste kuritegude, kaasa arvatud käibemaksupettuse uurimiseks ning kahtlusalustele süüdistuste esitamiseks;

144. tuletab meelde liidu kohustust ühineda inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, nagu on ette nähtud ELi lepingu artikli 6 lõikes 2, ning nõuab tungivalt vastavate läbirääkimiste kiiret taasalustamist Euroopa Nõukoguga, võttes arvesse Euroopa Kohtu 18. detsembri 2014. aasta arvamust; tuletab komisjonile kui pealäbirääkijale meelde, et konventsiooniga ühinemine parandab kõigi ELi kodanike inimõiguste kaitset;

145. kordab, et käesoleva resolutsiooni eesmärgiks on üksnes hinnata aluslepingute õiguslikke võimalusi ja see peaks olema Euroopa Liidu toimimise parandamise aluseks lühema aja jooksul; tuletab meelde, et tulevane põhjalik reform eeldaks aluslepingute muutmist;

o

o o

146. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, kontrollikojale, Euroopa Keskpangale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0234.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0173.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0050

Euroala eelarvesuutlikkus

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon euroala eelarvesuutlikkuse kohta (2015/2344(INI))

(2018/C 252/24)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid ühisarutelusid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni vahel,

— võttes arvesse eelarvekomisjoni ja majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning põhiseaduskomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0038/2017),

A. arvestades, et praegune poliitiline õhkkond ning esinevad majanduslikud ja poliitilised probleemid globaliseerunud maailmas eeldavad ELilt järjepidevaid ja kindlameelseid otsuseid ja meetmeid teatavates valdkondades, nagu sise- ja välisjulgeolek, piirikaitse ja rändepoliitika, ELi naabruse stabiliseerimine, majanduskasv ja töökohad, eelkõige võitlus noorte töötuse vastu, ja ÜRO 2015. aasta kliimamuutuste konverentsi kokkulepete rakendamine;

B. arvestades, et pärast euro edukat kasutuselevõtmist on ilmnenud, et euroalal puudub sidusus, poliitiline koostöö ja peremehetunne;

C. arvestades, et euroala peab eri kriiside ja ülemaailmsete probleemide tõttu tegema integratsioonis võimalikult kiiresti kvalitatiivse hüppe;

D. arvestades, et ühise vääringu alal osalemiseks on vaja ühiseid vahendeid ja solidaarsust Euroopa tasandil ning kohustuste ja vastutuse võtmist iga osaleva liikmesriigi poolt;

E. arvestades, et usaldus euroala sees tuleb taastada;

F. arvestades, et vaja on laiahaardelist käsitlust kajastavat ja üksikasjalikult koostatud kava, et saada ühisest vääringust täit kasu, tagades samas selle jätkusuutlikkuse ja saavutades stabiilsuse ja täieliku tööhõive eesmärgid;

G. arvestades, et see hõlmab pangandusliidu kokkulepitud lõpuleviimist, tugevdatud fiskaalraamistikku, mis suudab vastu panna šokkidele, aga ka stiimuleid majanduskasvu soodustavatele struktuurireformidele, mis täiendavad praeguseid rahapoliitikameetmeid;

H. arvestades, et fiskaalsuutlikkus ja sellega seotud lähenemisreeglistik on ülitähtsad elemendid selle ettevõtmise jaoks, mis saab olla edukas ainult siis, kui vastutus ja solidaarsus on tihedalt seotud;

I. arvestades, et fiskaalvõimekuse saavutamine euroalal on ainult üks osa suurest pildist ning see peab käima käsikäes Euroopa uuesti loomise selge vaimuga selle liikmete ja euroalaga ühinejate hulgas;

1. võtab vastu järgmise kava:

Neljapäev, 16. veebruar 2017

i. ***Üldpõhimõtted***

Suveräänsuse asetamiseks rahapoliitikast kõrgemale on vaja alternatiivseid kohandamismehhanisme, nagu majanduskasvu soodustavate struktuurireformide rakendamine, ühtne turg, pangandusliit ja kapitaliturgude liit, et luua turvalisem finantssektor ja fiskaalvõimekus, mis suudaks tulla toime makromajanduslike šokkidega ning suurendada liikmesriikide majanduse konkurentsivõimet ja stabiilsust, et muuta euroala optimaalseks valuutapiirkonnaks.

Lähenemine, hea valitsemistava ja tingimuslikkus, mida jõustatakse institutsioonide kaudu, kes on demokraatlikult vastutavad euroala ja/või riiklikul tasandil, on võtmetähtsusega, eelkõige pidevate ümberpaigutamiste, moraaliriski ja jätkusuutmatu avaliku riski jagamise vältimiseks.

Kui fiskaalvõimekuse ulatus ja usaldusväärsus suurenevad, aitab see taastada euroalal finantsturu usalduse riigi rahanduse jätkusuutlikkuse vastu, võimaldades põhimõtteliselt kaitsta paremini maksumaksjaid ning vähendada avaliku ja erasektori riski.

Fiskaalvõimekus hõlmab Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) ja konkreetset täiendavat euroala eelarvesuutlikkust. Eelarvesuutlikkus luuakse ESMile lisaks ja ESMi kohaldamist mingilgi viisil piiramata.

Esimese sammuna peaks konkreetne euroala eelarvesuutlikkus olema osa liidu eelarvest, ületades mitmeaastase finantsraamistiku praegusi ülemmäärasid, ja seda peaksid rahastama euroala ja muud osalevad liikmed tuluallikast, milles lepivad kokku osalevad liikmesriigid ning mida tuleb käsitada uue sihtotstarbelise tuluna ja tagatistena; kui fiskaalvõimekus on muutunud stabiilseks, saaks seda rahastada omavahenditest, järgides soovitusi, mis on esitatud Monti aruandes Euroopa Liidu rahastamise kohta tulevikus.

ESMi, mis jätkab seniste ülesannete täitmist, tuleks arendada edasi ja see tuleks muuta Euroopa Valuutafondiks, millel on piisav laenu andmise ja võtmise võimekus ja selgelt määratletud mandaat, et see oleks võimeline vastu seisma asümmeetrilistele ja sümmeetrilistele šokkidele.

ii. ***Euroala lähenemise ja stabiliseerimise fiskaalvõimekuse kolm sammast***

Fiskaalvõimekus peaks täitma kolme eri ülesannet:

— esiteks tuleks struktuurireformide edendamiseks, majanduse ajakohastamiseks ja iga liikmesriigi konkurentsivõime parandamiseks ning euroala vastupanuvõime tugevdamiseks stimuleerida majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist euroalal, aidates nii kaasa ka liikmesriikide võimele seista vastu asümmeetrilistele ja sümmeetrilistele šokkidele;

— teiseks tekitavad euroala liikmesriikide äritsüklites esinevad erinevused, mis on tingitud struktuurilistest erinevustest või üldisest majanduslikust haavatavusest, vajaduse tegeleda asümmeetriliste šokkidega (olukord, kus mingi majandussündmus mõjutab üht majandust rohkem kui teist, näiteks kui mingi välise šoki tagajärjel, mille üle liikmesriigil puudub kontroll, langeb nõudlus järsult ühes liikmesriigis, aga mitte teistes);

— kolmandaks tuleks tegeleda sümmeetriliste šokkidega (olukord, kus majandussündmus mõjutab kõikide riikide majandust ühtemoodi, näiteks nafta hinna muutus euroala riikides), et tugevdada euroala kui terviku vastupidavust.

Nende eesmärkide valguses on vaja kaaluda, millised ülesanded on täidetavad liidu praeguses õigusraamistikus ja millisteks on vaja kohandada või muuta aluslepingut.

1. sammas: lähenemisreeglistik

Praeguses majandusolukorras on vaja paralleelselt eelarve konsolideerimisega investeerimisstrateegiat ning vastutuse võtmist, mis väljendub majanduse juhtimise raamistiku järgimises.

Lisaks stabiilsuse ja kasvu paktile tuleks lähenemisreeglistikus, mis võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse teel ja riigipõhiseid soovitusi arvesse võttes, keskenduda viieaastase perioodi jooksul lähenemiskriteeriumitele, mis puudutavad maksustamist, tööturgu, investeeringuid, tootlikkust, sotsiaalset ühtekuuluvust ning avaliku sektori haldus- ja head valitsemissuutlikkust kehtivate aluslepingute raames.

Majanduse juhtimise raamistikus peaks vastavus lähenemisreeglistikule olema fiskaalvõimekuses täieliku osalemise tingimus ja iga liikmesriik peaks esitama ettepanekud selle kohta, kuidas lähenemisreeglistiku kriteeriume täita.

Euroala fiskaalvõimekust peaks täiendama euroala riikide pikaajaline võlgade jätkusuutlikkuse ja võlakoormuse vähendamise strateegia, mis edendaks nende riikide majanduskasvu ja investeeringuid ning alandaks üldiseid refinantseerimise kulusid ja võlgade/SKP suhet.

2. sammas: asümmeetrilistele šokkidele reageerimine

Kuna euroala liikmesriigid on omavahel tugevalt integreerunud, ei saa terve euroala stabiilsusele mõju avaldavaid asümmeetrilisi šokke täielikult välistada, kuigi on tehtud suuri pingutusi liikmesriikide poliitika kooskõlastamiseks, lähendamiseks ja jätkusuutlike struktuurireformide elluviimiseks.

Euroopa stabiilsusmehhanismi ja Euroopa Valuutafondi abil toimuvale stabiliseerimisele peaksid lisanduma automaatsed šokile reageerimise mehhanismid.

Stabiliseerimine peab soodustama häid tavasid ja hoidma ära moraaliriski.

See süsteem peab hõlmama selgeid eeskirju võimalike maksete ja tagasimaksete ajakava kohta ning selle suurus ja rahastamismehhanismid peavad olema selgelt määratletud, samas peab selle mõju olema pikema tsükli vältel eelarvele neutraalne.

3. sammas: sümmeetrilistele šokkidele reageerimine

Tulevased sümmeetrilised šokid võivad destabiliseerida kogu euroala, sest euroalal puuduvad veel vahendid, mis on vajalikud selleks, et tulla toime võimaliku järgmise, eelmisega võrdse ulatusega kriisiga.

Väikesest sisenõudlusest tingitud sümmeetriliste šokkide puhul ei saa rahapoliitika üksi majanduskasvu elavdada, eriti olukorras, kus intressimäär on null. Euroala eelarve peaks olema piisavalt suur, et nendele sümmeetrilistele šokkidele reageerida, rahastades investeeringuid, mille eesmärk on nõudluse suurendamine ja täieliku tööhõive saavutamine vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 3.

iii. ***Juhtimine, demokraatlik vastutus ja kontroll***

Euroala majanduse juhtimises tuleks eelkõige kohaldada ühenduse meetodit.

Euroopa Parlamendil ja riikide parlamentidel peaks olema uuendatud majanduse juhtimise raamistikus suurem roll, et tugevdada demokraatlikku vastutust. See hõlmab riikide suuremat isevastutust Euroopa poolaasta eest ja parlamentidevahelise konverentsi reformi, nagu on ette nähtud fiskaalkokkuleppe artiklis 13, et anda sellele parlamentaarse ja avaliku arvamuse tugevdamiseks rohkem sisu. Isevastutuse parandamiseks peaksid riikide parlamendid kontrollima riikide valitsusi, täpselt nii nagu Euroopa Parlament peaks kontrollima Euroopa täidesaatvaid asutusi.

Eurorühma esimehe ning majandus- ja rahandusküsimuste voliniku ametikohad võiks ühendada ning sellisel juhul nimetaks komisjoni president selle voliniku komisjoni asepresidendiks.

Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste volinik peaks kandma täielikku demokraatlikku vastutust ja talle tuleks anda kõik vajalikud vahendid ja võimalused kehtiva majanduse juhtimise raamistiku kohaldamiseks ja jõustamiseks ning euroala arengu optimeerimiseks koostöös euroala liikmesriikide rahandusministritega.

Euroopa Parlament peaks vaatama läbi oma eeskirjad ja korralduse, et tagada fiskaalvõimekuse täielik demokraatlik vastutus osalevatest liikmesriikidest pärit Euroopa Parlamendi liikmete suhtes;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

2. palub:

— Euroopa Ülemkogul kehtestada hiljemalt Euroopa Ülemkogu kohtumisel Roomas (2017. aasta märtsis) eespool kirjeldatud suunised, sh euroala pikaajalise jätkusuutliku stabiliseerimise raamistik;

— komisjonil esitada 2017. aastal valge raamatu, mis sisaldaks tulevikku vaatavat keskset peatükki euroala kohta, ja asjakohased seadusandlikud ettepanekud, kasutades kõiki kehtivates aluslepingutes ette nähtud vahendeid, sh lähenemisreeglistik, euroala eelarve ja automaatsed tasakaalustusmehhanismid, ning kehtestada nende meetmete rakendamiseks konkreetse ajakava;

3. teatab oma valmisolekust viia komisjoni ja Euroopa Parlamendi praeguse ametiaja lõpuks lõpule kõik seadusandlikud meetmed, mis ei nõua aluslepingute muutmist, ning teha ettevalmistusi aluslepingutes selliste muudatuste tegemiseks, mida on vaja keskpikas ja pikas perspektiivis, et jätkusuutlik euroala saaks võimalikuks;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjonile, nõukogule, eurorühmale, Euroopa Keskpangale, Euroopa stabiilsusmehhanismi tegevdirektorile ja liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0051

Robootikat käsitlevad tsiviilõiguse normid

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile robootikat käsitlevate tsiviilõiguse normide kohta (2015/2103(INL))

(2018/C 252/25)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 225,

— võttes arvesse nõukogu direktiivi 85/374/EMÜ ([1]),

— võttes arvesse küberfüüsikaliste süsteemide eetilisi aspekte käsitlevat uuringut, mis viidi läbi Euroopa Parlamendi teaduslike ja tehnoloogiliste valikute hindamise üksuse (STOA) esinduskogu nimel ja mida haldas parlamendi uuringuteenuste peadirektoraadi teaduslike tuleviku-uuringute üksus (STOA);

— võttes arvesse kodukorra artikleid 46 ja 52,

— võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning transpordi- ja turismikomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, tööhõive ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A8-0005/2017),

Sissejuhatus

A. arvestades, et alates Mary Shelley Frankensteini koletisest kuni klassikalise Pygmalioni müüdini ning Praha Golemi loo ja Karel Čapeki (kes mõiste kasutusele võttis) robotini on inimesed fantaseerinud intelligentsete masinate ja sageli inimtaoliste androidide loomisest;

B. arvestades, et nüüd, kui inimkond seisab ajastu lävel, mil üha keerukamad robotid, botid, androidid ja muud tehisintellekti vormid näivad olevat valmis vallandama uue tööstusrevolutsiooni, mis ei jäta tõenäoliselt puudutamata ühtki ühiskonnakihti, on äärmiselt oluline, et seadusandlus arvestaks selle seaduslikke ja eetilisi mõjusid, pärssimata innovatsiooni;

C. arvestades, et on vaja luua robotite ja tehisintellekti üldtunnustatud määratlus, mis on paindlik ega takista innovatsiooni;

D. arvestades, et ajavahemikus 2010–2014 kasvas robotite müük keskmiselt 17 % aastas ning 2014. aastal kasvas müük 29 %, mis on seni suurim aastane kasv, ning et selle kasvu peamised mõjutajad on autoosade tarnijad ning elektriseadmete ja elektroonikatööstus; arvestades, et robootika valdkonnas on aastane patenditaotluste arv viimase kümne aasta jooksul kolmekordistunud;

E. arvestades, et viimase 200 aasta jooksul on tööhõive näitajad pidevalt suurenenud tänu tehnoloogia arengule; märgib, et robootika ja tehisintellekti arengul on potentsiaal ümber kujundada elu ja töötavasid, suurendada tõhusust, kokkuhoidu ja turvalisuse taset ja pakkuda paremal tasemel teenuseid; arvestades, et lühikeses kuni keskpikas perspektiivis võivad robootika ja tehisintellekt suurendada tõhusust ja kokkuhoidu mitte ainult tootmises ja kaubanduses, vaid ka sellistes valdkondades nagu transport, arstiabi, päästetööd, haridus ja põllumajandus, võimaldades vältida inimeste kokkupuutumist ohtlike tingimustega, näiteks mürgiselt saastatud paikade puhastamisel;

([1]) Nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiiv 85/374/EMÜ liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29).

Neljapäev, 16. veebruar 2017

F. arvestades, et elamistingimuste ja meditsiini arengu tõttu on oodatav eluiga pikenenud, mille tulemusel on rahvastik vananenud, mis on üks suurimaid Euroopa ühiskonna poliitilisi, sotsiaalseid ja majanduslikke probleeme 21. sajandil; arvestades, et 2025. aastaks on üle 20 % eurooplastest 65-aastased või vanemad, ning 80-aastaste või vanemate inimeste osakaal kasvab erakordselt kiiresti, mis muudab oluliselt põlvkondade vahelist tasakaalu, ning arvestades, et eakate püsimine võimalikult kaua terve ja aktiivsena on ühiskonna huvides;

G. arvestades, et pikas perspektiivis ei paku praegune suundumus arendada arukaid ja autonoomseid masinaid, mida on võimalik koolitada ja mis teevad oma otsused iseseisvalt, mitte ainult majanduslikke eeliseid, vaid tekitab ka mitmesuguseid probleeme seoses nende otsese ja kaudse mõjuga kogu ühiskonnale;

H. arvestades, et masinõpe pakub ühiskonnale väga suurt majanduslikku ja innovaatilist kasu, parandades oluliselt andmete analüüsimise suutlikkust, kuid tekitab samas ka uusi probleeme seoses mittediskrimineerimise, nõuetekohase menetluse, läbipaistvuse ja otsustusprotsesside mõistetavuse tagamisega;

I. arvestades, et samamoodi tuleb hinnata robootikast ja masinõppest tingitud majanduslike muutuste mõju tööhõivele; arvestades, et vaatamata robootika pakutavatele selgetele eelistele, võib selle rakendamine tuua kaasa tööturu ümberkujundamise ning vajaduse arutleda vastavalt hariduse, tööhõive ning sotsiaalpoliitika tuleviku üle;

J. arvestades, et robotite laialdane kasutamine ei pruugi automaatselt kaasa tuua töökohtade asendamist, kuid madalama kvalifikatsiooniga töökohti tööjõumahukates sektorites puudutab automatiseerimine tõenäoliselt kõige rohkem; arvestades, et see suundumus võib tuua tootmise tagasi ELi; arvestades, et uuringud on näidanud, et tööhõive kasvab märkimisväärselt kiiremini rohkem arvuteid kasutavate ametite puhul; arvestades, et töökohtade automatiseerimine võimaldab vabastada inimesed käsitsi tehtavast üksluisest tööst ja võimaldab neil keskenduda loovamatele ja mõtestatumatele ülesannetele; arvestades, et automatiseerimine nõuab valitsustelt investeeringuid haridus- ja muudesse reformidesse, et parandada homsetele töötajatele vajalike oskuste ümberkujundamist;

K. arvestades, et ühiskonna kasvava lõhestumise ja keskklassi kahanemise taustal tuleb arvestada, et robootika areng võib viia rikkuse ja mõjuvõimu suure koondumiseni vähemuse kätte;

L. arvestades, et robootika ja tehisintellekti areng mõjutab kindlasti töökeskkonda, mis võib luua uusi vastutusega seonduvaid probleeme ja kaotada olemasolevaid; arvestades, et õigusliku vastutuse küsimust tuleb täpsustada nii ärimudelite seisukohast kui ka töötajate vaatenurgast, juhuks kui peaksid tekkima probleemid või hädaolukord;

M. arvestades, et automatiseerimise suundumus nõuab, et isikud, kes on seotud tehisintellekti rakenduste väljatöötamise ja turustamisega, arvestaksid algusest peale turvalisuse ja eetikaga seotud kaalutlusi, tunnistades seeläbi, et nad peavad olema valmis võtma õigusliku vastutuse nende toodetava tehnoloogia kvaliteedi eest;

N. arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 ([1]) (isikuandmete kaitse üldmäärus) on sätestatud isikuandmete kaitse õigusraamistik; arvestades, et siiski võib olla vaja käsitleda täiendavaid aspekte seoses andmetele juurdepääsu ning isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitsega, kuna eraelu puutumatusega seotud probleemid võivad tuleneda ka sellest, kui rakendused ja seadmed suhtlevad omavahel ja andmebaasidega ilma inimese sekkumiseta;

O. arvestades, et robootika ja tehisintellekti arengut saab ja tuleks kavandada nii, et säilitada inimeste väärikus, sõltumatus ja enesemääramisõigus, eriti inimeste hooldamise ja neile seltsi pakkumise valdkonnas ning pidades silmas meditsiiniseadmeid ja inimeste „parandamist“ või täiustamist;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

P. arvestades, et on olemas ka võimalus, et tehisintellekt ületab pikas perspektiivis inimese vaimseid võimeid;

Q. arvestades, et automatiseeritud ja algoritmilise otsustamise edasine arendamine ja laialdane levimine mõjutab kahtlemata valikuid, mida eraõiguslikud isikud (nt ettevõtja või internetikasutaja) ning haldus-, kohtu- või muud avaliku sektori asutused seoses lõplike tarbimis-, ettevõtlus- või juhtimisotsustega teevad; arvestades, et automatiseeritud ja algoritmilisse otsustamisprotsessi tuleb integreerida kaitsemeetmed ja inimesepoolse kontrolli võimalus;

R. arvestades, et mitmes kolmandas riigis, nagu USAs, Jaapanis, Hiinas ja Lõuna-Koreas, kaalutakse ning teataval määral juba võetakse reguleerivaid meetmeid robootika ja tehisintellekti valdkonnas, ning arvestades, et mõned liikmesriigid on asunud kaaluma õiguslike standardite koostamist või seadusandlikke muudatusi, et võtta arvesse sellise tehnoloogia tulevasi rakendusi;

S. arvestades, et Euroopa tööstusele võiks kasuks tulla tõhus, sidus ja läbipaistev lähenemisviis reguleerimisele liidu tasandil, mis tagaks prognoositavad ja piisavalt selged tingimused, mille alusel ettevõtjad saaksid töötada välja rakendusi ning kavandada oma ärimudeleid Euroopa mastaabis, tagades samas, et liit ja selle liikmesriigid säilitavad kontrolli kehtestatavate regulatiivsete standardite üle ega ole sunnitud võtma üle teiste, st robootika ja tehisintellekti arendamises samuti esirinnas olevate kolmandate riikide kehtestatud standardeid ega neid järgima;

Üldpõhimõtted

T. arvestades, et Asimovi seadusi ([1]) tuleb käsitleda suunatuna robotite projekteerijatele, tootjatele ja operaatoritele, sealhulgas autonoomsete ja iseõppimise võimega robotite puhul, kuna neid seadusi ei ole võimalik masinkoodi konverteerida;

U. arvestades, et vaja on hulgaliselt õigusnorme, mis reguleerivad eelkõige vastutuse, läbipaistvuse ja aruandlusega seonduvat ning peegeldavad olemuslikult Euroopa ja üldisi humanistlikke väärtusi, mis iseloomustavad Euroopa panust ühiskonda; arvestades, et need õigusnormid ei tohi mõjutada teadustegevust, innovatsiooni ja arendustegevust robootika valdkonnas;

V. arvestades, et liidul võib olla oluline roll nende peamiste eetiliste põhimõtete kehtestamisel, mida tuleb järgida robotite ja tehisintellekti arendamisel, programmeerimisel ja kasutamisel, ning nende põhimõtete juurutamisel liidu õigusnormidesse ja käitumisjuhenditesse eesmärgiga kujundada tehnoloogilist revolutsiooni nii, et see teeniks inimkonda ja et kaugelearenenud robootikast ja tehisintellektist tulenev kasu oleks laialdaselt jagatav, vältides samas võimalikult suures ulatuses võimalikke varitsevaid ohtusid;

W. arvestades, et resolutsioonile on lisatud koostöös parlamendi uuringuteenuste peadirektoraadi teaduslike tuleviku-uuringute üksusega (STOA) koostatud robootika harta, milles on välja pakutud käitumisjuhend robootikainseneridele, koodeks teaduseetika komiteedele ning loamudelid projekteerijatele ja kasutajatele;

X. arvestades, et järkjärgulist, pragmaatilist ja ettevaatlikku lähenemisviisi, mida toetas Jean Monnet ([2]), tuleks kasutada ka robootika ja tehisintellekti valdkonna tulevaste algatuste puhul, et me ei lämmataks innovatsiooni;

Y. arvestades, et robootika ja tehisintellekti praegust arenguetappi arvesse võttes on asjakohane alustada tsiviilvastutuse küsimustega tegelemist;

([1]) (1) Robot ei tohi oma tegevuse ega tegevusetusega inimesele viga teha; (2) robot peab täitma inimese käsklusi, kui need pole vastuolus esimese seadusega; (3) robot peab kaitsma oma olemasolu, kuni see ei lähe vastuollu esimese ega teise seadusega (vt I. Asimov „Nõiaring“, 1943), ning (0) robot ei tohi oma tegevuse ega tegevusetusega inimkonnale kahju teha.

([2]) Vt Schumani deklaratsioon (1950: „Euroopat ei looda üleöö ega ühe hooga. Euroopa sünnib konkreetsete tegude kaudu, mis kõigepealt loovad reaalse ühtekuuluvuse.“)

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Vastutus

Z. arvestades, et tänu märkimisväärsele tehnoloogilisele arengule viimase kümne aasta jooksul ei suuda robotid tänapäeval mitte üksnes sooritada tegevusi, mida varem suutsid ainult inimesed, vaid teatavate autonoomsete ja kognitiivsete funktsioonide arendamine – nt võime kogemustest õppida ning teha poolsõltumatuid otsuseid – on muutnud nad üha sarnasemaks subjektidele, mis suhtlevad oma keskkonnaga ja suudavad seda oluliselt muuta; arvestades, et sellega seoses muutub roboti kahjulikust tegevusest tulenev juriidiline vastutus väga oluliseks küsimuseks;

AA. arvestades, et roboti autonoomsust võib määratleda kui suutlikkust teha otsuseid ja viia neid reaalses maailmas ellu, sõltumata välisest kontrollist või mõjust; arvestades, et see autonoomsus on olemuselt täielikult tehnoloogiline ning selle ulatus sõltub sellest, kui keeruliseks on roboti suhtlus tema keskkonnaga projekteeritud;

AB. arvestades, et mida autonoomsemad on robotid, seda vähem saab neid pidada lihtsalt tööriistadeks teiste isikute (näiteks tootja, operaatori, omaniku, kasutaja jne) käes; arvestades, et see tõstatab omakorda küsimuse, kas tavapärased vastutuse normid on piisavad või on vaja uusi põhimõtteid ja norme, mis täpsustaksid eri isikute õiguslikku vastutust seoses robotite tegevuse või tegevusetusega, kui põhjust ei ole võimalik tagantjärele seostada konkreetse füüsilise isikuga nagu ka seda, kas robotite kahju tekitanud tegevust või tegevusetust oleks saanud ära hoida;

AC. arvestades, et robotite autonoomia tõstatab lõppkokkuvõttes küsimuse nende olemuse kohta olemasolevate õiguslike kategooriate seisukohast ja küsimuse, kas tuleks luua uus kategooria, millel on oma konkreetsed omadused ja mõju;

AD. arvestades, et kehtiva õigusraamistiku alusel ei saa roboteid käsitada iseenesest vastutavana nende tegude või tegevusetuse eest, mis põhjustavad kolmandatele isikutele kahju; arvestades, et kehtivad vastutust käsitlevad õigusnormid hõlmavad juhtumeid, kus roboti teo või tegevusetuse põhjuse saab tagantjärele seostada konkreetse isikuga, nagu tootja, operaator, omanik või kasutaja, ning mille puhul see isik oleks saanud roboti kahjulikku käitumist ette näha ja ära hoida; arvestades lisaks, et tootjaid, operaatoreid, omanikke või kasutajaid saab pidada roboti tegude või tegevusetuse eest vastutavaks süüst sõltumata;

AE. arvestades, et kehtiva õigusraamistiku kohaselt kohaldatakse robotite või tehisintellekti põhjustatud kahju suhtes tootevastutust – mille puhul tootja vastutab toote rikke eest – ning õigusnorme, mis käsitlevad vastutust kahjulike tegude eest – mille puhul toote kasutaja vastutab tegevuse eest, mis põhjustab kahju;

AF. arvestades, et olukorras, kus robot suudab teha iseseisvaid otsuseid, ei piisa roboti tekitatud kahju eest vastutusele võtmiseks tavapärastest õigusnormidest, kuna nende alusel ei ole võimalik tuvastada vastutavat poolt, kellelt saaks nõuda tekitatud kahju hüvitamist;

AG. arvestades, et praeguse õigusliku raamistiku puudused on ilmsed ka lepinguliste kohustuste valdkonnas, kuna masinad on projekteeritud valima oma vastaspooled, pidama lepingutingimuste üle läbirääkimisi, sõlmima lepinguid ja otsustama, kuidas neid rakendada, mis muudab tavapäraste õigusnormide kohaldamise võimatuks; arvestades, et see näitab vajadust uute, tõhusate ja ajakohaste õigusnormide järele, mis peaksid vastama hiljutise tekkega tehnoloogia edasiarendusele ja uuendustele, mida praegu turul juba kasutatakse;

AH. arvestades, et lepinguvälise vastutuse osas saab direktiivi 85/374/EMÜ raames käsitleda ainult roboti tootmisvigadest põhjustatud kahju ning seda tingimusel, et kahjustatud isik suudab tõendada tegelikult kantud kahju, toote puudust ning kahju ja puuduse vahelist põhjuslikku seost, mistõttu süüst sõltumatu vastutus või mittesüüline vastutus ei pruugi olla piisav;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

AI. arvestades, et direktiivi 85/374/EMÜ kohaldamisalast sõltumata ei oleks praegune õigusraamistik piisav, et hõlmata kahju, mida põhjustavad uue põlvkonna robotid, kuna need võivad olla kohanemis- ja õppimisvõimelised, mis tähendab, et nende käitumine on teataval määral ettearvamatu, kuna need robotid õpiksid iseseisvalt enda mitmesugustest kogemustest ning suhtleksid keskkonnaga ainulaadsel ja ettenägematul moel;

Üldpõhimõtted robootika ja tehisintellekti arendamise kohta tsiviilkasutuseks

1. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut küberfüüsikaliste süsteemide, autonoomsete süsteemide, arukate autonoomsete robotite ja nende alamkategooriate ühtsete liidus kasutatavate mõistete kohta, võttes arvesse järgmisi aruka roboti tunnuseid:

— autonoomsuse omandamine sensorite kaudu ja/või oma keskkonnaga andmeid vahetades (vastastikune seotus) ning nende andmete vahetamine ja analüüsimine;

— iseõppimine kogemuste ja interaktsiooni abil (valikuline kriteerium);

— mingisugunegi füüsiline tugi;

— oma käitumise ja tegevuse kohandamine vastavalt keskkonnale;

— bioloogilise elu puudumine;

2. on seisukohal, et liidu siseturul tuleks kehtestada terviklik liidu kõrgtehnoloogiliste robotite registreerimise süsteem, kui see on asjakohane ja vajalik teatavate kategooriate robotite puhul, ning kutsub komisjoni üles välja töötama kriteeriumeid registreeritavate robotite klassifitseerimiseks; palub komisjonil sellega seoses uurida, kas oleks soovitav, et registreerimissüsteemi ja registrit haldaks ELi robootika- ja tehisintellekti amet;

3. rõhutab, et robotitehnoloogia arendamine peaks keskenduma inimvõimete täiendamisele, aga mitte nende asendamisele; peab väga oluliseks tagada robootika ja tehisintellekti arendamisel, et inimestel on arukate seadmete üle alati kontroll; on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata robotite ja inimeste vahelise emotsionaalse sideme võimalikule tekkele – eriti haavatavate rühmade puhul (lapsed, vanurid ja puudega inimesed) – ning rõhutab probleeme, mida võib tekitada tugev emotsionaalne või füüsilise mõju, mida selline emotsionaalne side võib inimestele avaldada;

4. rõhutab, et siseturu killustatust vältides võib liidu tasandi lähenemisviis arengut hõlbustada, ning toonitab samal ajal, kui tähtis on vastastikuse tunnustamise põhimõte robotite ja robotsüsteemide piiriülesel kasutamisel; tuletab meelde, et katsetamine, sertifitseerimine ja turustamisloa taotlemine peaks olema vajalik vaid ühes liikmesriigis; rõhutab, et sellise lähenemisviisiga peaks kaasnema tõhus turujärelevalve;

5. rõhutab abimeetmete tähtsust selliste robootikasektori väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja idufirmade jaoks, kes loovad selles valdkonnas uusi turusegmente või kasutavad roboteid;

Teadusuuringud ja innovatsioon

6. rõhutab, et paljud robotirakendused on veel katseetapis; väljendab heameelt asjaolu üle, et liikmesriigid ja liit rahastavad üha enam uurimisprojekte; peab äärmiselt oluliseks, et liit koos liikmesriikidega oleks tänu avaliku sektori rahastamisele endiselt liider robootika- ja tehisintellektialaste teadusuuringute valdkonnas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama rahastamisvahendeid robootika ja IKT valdkonna teadusprojektide jaoks, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerlusi, ning rakendama oma teadusuuringute poliitikas avatud teaduse ja vastutustundliku eetilise innovatsiooni põhimõtteid; toonitab, et piisavalt vahendeid tuleb eraldada tehnoloogilise arengu ja rakendustega tekkivatele sotsiaalsetele, eetilistele, õiguslikele ja majanduslikele probleemidele lahenduste leidmiseks;

7. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama teadusprogramme, et edendada teadusuuringuid robootika ja tehisintellekti tehnoloogia võimalike pikaajaliste riskide ja võimaluste kohta ning ergutada võimalikult ruttu struktureeritud avaliku arutelu algatamist sellise tehnoloogia arendamise tagajärgede üle; kutsub komisjoni üles suurendama mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte raames toetust programmist „Horisont 2020“ rahastatavale programmile SPARC; kutsub

Neljapäev, 16. veebruar 2017

komisjoni ja liikmesriike üles ühendama jõupingutusi jälgimaks ja tagamaks nende tehnoloogiate ladusamat üleminekut uurimisetapist kommertskasutuse etappi ning turul kasutamiseni, pärast asjakohast ohutuse hindamist kooskõlas ettevaatuspõhimõttega;

8. rõhutab, et robootika- ja tehisintellektialane innovatsioon ning robootika ja tehisintellekti tehnoloogia integreerimine majandusse ja ühiskonda nõuavad digitaalset taristut, mis pakub asukohast sõltumatut ühenduvust; palub komisjonil luua raamistiku, mis vastab liidu digitaalse tuleviku nõuetele seoses ühenduvusega, ning tagada, et juurdepääs lairiba- ja 5G-võrkudele oleks täielikult kooskõlas võrgu neutraalsuse põhimõttega;

9. on veendunud, et lõimitud turvalisusel ja privaatsusel põhinev süsteemide, seadmete ja pilveteenuste koostalitlusvõime on hädavajalik selleks, et võimaldada reaalajas andmete liikumist, mis omakorda võimaldab robotitel ja tehisintellektil muutuda paindlikumaks ja autonoomsemaks; palub komisjonil edendada avatud keskkonda – alates avatud standarditest ja innovaatilistest litsentsimudelitest kuni avatud platvormide ja läbipaistvuseni –, et vältida seotust suletud süsteemidega, mis piiravad koostalitlusvõimet;

Eetilised põhimõtted

10. märgib, et robootika kasutamise kaudu mõjuvõimu suurendamisega kaasneb ka mitmesuguseid pingeid või ohte ning seda tuleks tõsiselt hinnata inimeste ohutuse, tervise ja julgeoleku, vabaduse, eraelu puutumatuse, au ja väärikuse, enesemääramise, mittediskrimineerimise ning isikuandmete kaitse seisukohast;

11. on seisukohal, et olemasolevat liidu õigusraamistikku tuleks vajaduse korral ajakohastada ja täiendada eetiliste juhtpõhimõtetega, võttes arvesse robootika ja mitmete sellest tulenevate sotsiaalsete, meditsiiniliste ja bioeetiliste mõjude keerukust; on seisukohal, et tuleb töötada välja robotite projekteerimist, tootmist, kasutamist ja muutmist käsitlev selge, range ja tõhus suunav eetiline raamistik, mis täiendaks raporti õiguslikke soovitusi ning liikmesriikide ja liidu kehtivat õigustikku; teeb resolutsiooni lisas harta kujul ettepaneku raamistiku kohta, mis hõlmab käitumisjuhendit robootikainseneridele, koodeksit teaduseetika komiteedele robootikaprotokollide kontrollimiseks ning näidislube projekteerijatele ja kasutajatele;

12. rõhutab läbipaistvuse põhimõtet, st alati peaks olema võimalik põhjendada iga tehisintellekti abil tehtud otsust, mis mõjutab oluliselt ühe või mitme isiku elu; on seisukohal, et alati peab olema võimalik taandada tehisintellektisüsteemi arvutuskäik inimesele arusaadavale kujule; on seisukohal, et kõrgtehnoloogilistele robotitele peaks olema paigaldatud nn must kast, mis salvestab andmed masina iga toimingu kohta, sealhulgas loogika, mida otsuste tegemisel kasutati;

13. juhib tähelepanu sellele, et suunav eetiline raamistik peaks põhinema tegevuse kasulikkuse, kahju vältimise, autonoomia ja õigluse põhimõtetel ning põhimõtetel ja väärtustel, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ja põhiõiguste hartas, nagu inimväärikus, võrdõiguslikkus, õiglus ja võrdsus, mittediskrimineerimine, teadev nõusolek ning era- ja perekonnaelu ning isikuandmete kaitse, samuti muudel liidu õiguse aluseks olevatel põhimõtetel ja väärtustel, nagu häbimärgistamise vältimine, läbipaistvus, sõltumatus ning isiklik ja sotsiaalne vastutus, samuti eetilistel tavadel ja eetikakoodeksitel;

14. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata robotitele, mis kujutavad endast märkimisväärset ohtu tulenevalt nende sekkumisest traditsiooniliselt kaitstud ja privaatsfääri ning kuna nad võivad saada ja edastada delikaatseid ja isikuandmeid;

Euroopa amet

15. usub, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel on vajalik, et tagada liidus sidusad piiriülesed õigusnormid, mis soodustavad Euroopa tööstuse koostööd ja võimaldavad võtta kogu liidus kasutusele robotid, mis vastavad nõutavale ohutuse ja julgeoleku tasemele, samuti liidu õiguses sätestatud eetikapõhimõtetele;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

16. palub komisjonil kaaluda Euroopa robootika- ja tehisintellekti ameti loomist, et tagada asjasse puutuvatele avaliku sektori osalejatele nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil vajalik tehniline, eetiline ja regulatiivne oskusteave nende püüdlustes tagada õigeaegne ja teadlik reageerimine robootika valdkonna tehnoloogiarendusega seotud – eelkõige piiriülestele – uutele võimalustele ja väljakutsetele, näiteks transpordisektoris;

17. on seisukohal, et robootika kasutamisega seotud võimalused ja probleemid ning praegune investeerimisdünaamika annavad alust tagada nimetatud Euroopa ametile piisav eelarve ning reguleerijatest ja välistest tehnilistest ja eetika valdkonna ekspertidest koosnev töötajaskond, kes tegeleb robootikapõhiste rakenduste valdkondadevahelise ja multidistsiplinaarse seirega, parimate tavade standardite tuvastamisega ning vajadusel regulatiivsete meetmete soovitamisega, määratledes uusi põhimõtteid ning käsitledes võimalikke tarbijakaitset puudutavaid küsimusi ja süsteemseid probleeme; palub komisjonil (ja Euroopa ametil, juhul kui see luuakse) anda Euroopa Parlamendile igal aastal aru robootika valdkonna viimastest arengutest ja vajalikest meetmetest;

Intellektuaalomandi õigused ja andmete liikumine

18. märgib, et praegu puuduvad konkreetselt robootika valdkonda reguleerivad õigusnormid, kuid olemasolevaid õiguslikke režiime ja doktriine on võimalik robootika suhtes kohaldada, ehkki mõned aspektid näivad nõudvat eritähelepanu; palub komisjonil toetada horisontaalset ja tehnoloogiliselt neutraalset lähenemisviisi intellektuaalomandile eri sektorites, kus võiks robootikat kasutada;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et tsiviilõiguse normid robootika sektoris oleksid kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega ning vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse kiiret tehnoloogilist arengut robootika valdkonnas, sealhulgas küberfüüsikaliste süsteemide arengut, ning tagama, et liidu õigus ei jääks jalgu tehnoloogia arengule ja selle kasutusele võtmisele;

20. rõhutab, et õigus eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele on sätestatud põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 16 ning seda kohaldatakse kõikide robootika valdkondade suhtes, ning et liidu andmekaitse õigusraamistikku tuleb täiel määral järgida; palub sellega seoses, et isikuandmete kaitse üldmääruse rakendamise raames täpsustataks õigusnorme ja kriteeriume seoses kaamerate ja sensorite kasutamisega robotites; kutsub komisjoni üles tagama, et järgitakse andmekaitse põhimõtteid, nagu lõimitud eraelukaitse ja eraelu kaitsvad vaikesätted, võimalikult väheste andmete kogumine, eesmärgi piiritlemine, samuti läbipaistvad kontrollimehhanismid andmesubjektide jaoks ning asjakohased õiguskaitsevahendid kooskõlas liidu andmekaitsealaste õigusaktidega, ning et edendatakse asjakohaseid soovitusi ja standardeid ning need integreeritakse liidu poliitikasse;

21. rõhutab, et andmete vaba liikumine on digitaalse majanduse ning robootika ja tehisintellekti arengu üks alustalasid; toonitab, et robootikasüsteemide, sealhulgas nende andmesüsteemide ja andmete liikumise turvalisuse kõrge tase on robotite ja tehisintellekti nõuetekohasel kasutamisel äärmiselt oluline; rõhutab, et tuleb tagada omavahel ühendatud robotite ja tehisintellekti võrkude kaitse, et vältida võimalikke turvanõuete rikkumisi; rõhutab, et kõrgetasemeline turvalisus ja isikuandmete kaitse ning asjakohane tähelepanu inimeste, robotite ja tehisintellekti vahelise teabevahetuse privaatsusele on ülimalt olulised; rõhutab, et robootika ja tehisintellekti projekteerijate kohustus on arendada tooteid, mis on ohutud, turvalised ja eesmärgipärased; palub, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid ja stimuleeriksid vajaliku tehnoloogia, sealhulgas lõimitud turvalisuse arendamist;

Standardimine, ohutus ja turvalisus

22. rõhutab, et standardite kehtestamise ja koostalitlusvõime tagamise küsimus on robootika ja tehisintellekti valdkonnas edasise konkurentsi seisukohast väga oluline; kutsub komisjoni üles jätkama tööd tehniliste standardite rahvusvahelise ühtlustamise nimel, eriti koos Euroopa standardiorganisatsioonide ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooniga, et edendada innovatsiooni, vältida siseturu killustumist ning tagada kõrgel tasemel tooteohutus ja tarbijakaitse, sealhulgas vajaduse korral minimaalsed ohutusstandardid töökeskkonnas; rõhutab seadusliku pöördprojekteerimise ja avatud standardite tähtsust innovatsiooni väärtuse maksimeerimisel ning selle tagamisel, et robotid suudaksid üksteisega suhelda; kiidab sellega seoses heaks selliste eraldi tehniliste komiteede loomise, nagu ISO/TC 299 robootikakomitee, mis tegeleb üksnes robootika standardite väljatöötamisega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

23. rõhutab, et roboteid tuleb katsetada tegelikes olukordades, et tuvastada ja hinnata nendega kaasnevaid ohte ning nende tehnoloogilist arengut pärast laboris katsetamise etappi; toonitab sellega seoses, et robotite katsetamine tegelikes olukordades, eriti linnades ja teedel, tekitab mitmesuguseid probleeme, sealhulgas tõkkeid, mis aeglustavad nende testimisetappide väljaarendamist, ning eeldab tõhusat strateegiat ja seiremehhanismi; kutsub komisjoni üles koostama kooskõlas ettevaatusprintsiibiga kõigi liikmesriikide jaoks ühtsed kriteeriumid, mida liikmesriigid peaksid kasutama nende piirkondade kindlaksmääramiseks, kus robotite katsetamine on lubatud;

Autonoomsed transpordivahendid

a) *Autonoomsed sõidukid*

24. rõhutab, et autonoomne transport hõlmab kõiki kaugjuhitavaid, automatiseeritud, ühendatud ja autonoomseid maantee-, raudtee-, vee- ja lennutranspordi liike, sealhulgas sõidukeid, ronge, laevu, parvlaevu, õhusõidukeid, droone ning kõiki tulevasi arengu- ja innovatsioonivorme selles sektoris;

25. on seisukohal, et autotööstus vajab väga kiiresti liidu ja ülemaailmse tasandi õigusnorme automatiseeritud ja autonoomsete sõidukite piiriüleseks arenguks, et täiel määral ära kasutada nende majanduslikku potentsiaali ning saada kasu tehnoloogiliste suundumuste positiivsetest mõjudest; rõhutab, et killustunud regulatiivsed lähenemisviisid takistaksid autonoomsete transpordisüsteemide rakendamist ning ohustaksid Euroopa konkurentsivõimet;

26. juhib tähelepanu asjaolule, et juhi reageerimisaeg sõiduki juhtimise ettekavatsematu ülevõtmise korral on äärmiselt tähtis, ning palub sidusrühmadel seetõttu näha ohutus- ja vastutusküsimuste kindlaksmääramisel ette realistlikud väärtused;

27. on seisukohal, et üleminek autonoomsetele sõidukitele mõjutab järgmisi aspekte: tsiviilvastutus (vastutus ja kindlustus), liiklusohutus, kõik keskkonnaga seotud teemad (nt energiatõhusus, taastuvenergia tehnoloogiate ja taastuvate energiaallikate kasutamine), andmetega seotud küsimused (nt juurdepääs andmetele, andmekaitse, eraelu puutumatus ja andmete jagamine), IKT-taristuga seotud küsimused (nt suure tihedusega tõhus ja usaldusväärne edastus) ja tööhõive (nt töökohtade loomine ja kadu, raskeveokite juhtide koolitamine automatiseeritud sõidukite kasutamise alal); rõhutab, et maanteede, energia- ja IKT-taristusse on vaja teha märkimisväärseid investeeringuid; kutsub komisjoni üles arvestama eelnimetatud aspekte oma autonoomsete transpordivahendite alases töös;

28. rõhutab Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide Galileo ja EGNOS pakutava usaldusväärse positsioneerimis- ja ajastusteabe põhjapanevat tähtsust autonoomsete sõidukite kasutuselevõtmise jaoks ja nõuab seoses sellega tungivalt Euroopa positsioneerimissüsteemi Galileo lõpuleviimiseks vajalike satelliitide võimalikult kiiret valmisehitamist ja orbiidile saatmist;

29. juhib tähelepanu autonoomsete sõidukite suurele lisaväärtusele piiratud liikumisvõimega isikute jaoks, kuna sellised sõidukid võimaldavad neil osaleda tõhusamalt eraviisilises maanteeliikluses ja lihtsustavad seeläbi nende igapäevaelu;

b) *Droonid (RPA-süsteemid)*

30. tunnistab positiivseid arenguid droonitehnoloogia valdkonnas, eelkõige seoses otsingu- ja päästetegevusega; rõhutab droonide jaoks liidu õigusraamistiku loomise tähtsust, et kaitsta liidu kodanike ohutust, turvalisust ja eraelu puutumatust, ning kutsub komisjoni üles võtma järelmeetmeid seoses soovitustega, mille Euroopa Parlament esitas oma 29. oktoobri 2015. aasta resolutsioonis kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide (RPA-süsteemide) ehk mehitamata õhusõidukite ohutu kasutamise kohta tsiviillennunduses ([1]); nõuab tungivalt, et komisjon koostaks hinnangud seoses droonide laialdase kasutamisega seotud ohutusküsimustega; palub komisjonil uurida vajadust võtta kasutusele RPA-süsteemide kohustuslik

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0390.

seire- ja jälgimissüsteem, mis võimaldaks nimetatud õhusõidukite asukoha nende kasutamise ajal reaalajas kindlaks määrata; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 216/2008 sätestatud meetmetega tuleks tagada mehitamata õhusõidukite homogeensus ja ohutus ([1]);

Hooldusrobotid

31. toonitab, et eakate hoolduseks mõeldud robotite alane uurimis- ja arendustegevus on aja jooksul muutunud laialdasemaks ja odavamaks, mis võimaldab toota suurema funktsionaalsusega ja tarbijatele vastuvõetavamaid tooteid; märgib, et sellistel tehnoloogiatel, mis pakuvad ennetust, abi, järelevalvet, stimulatsiooni ja seltsi eakatele ja puuetega inimestele, samuti dementsust põdevatele, kognitiivsete häiretega või mälu halvenemise all kannatavatele inimestele, on palju rakendusi;

32. juhib tähelepanu sellele, et inimkontakt on inimeste hooldamisel üks olulisemaid aspekte; usub, et inimeste asendamine robotitega võib hooldamise dehumaniseerida, kuid teisalt tunnistab, et robotid võiksid täita automatiseeritud hooldusülesandeid ning hõlbustada hooldusabiliste tööd, täiendades inimeste pakutavat hooldust ja muutes taastusravi protsessi sihipärasemaks, nii et meditsiinitöötajad ja hooldajad saaksid pühendada rohkem aega diagnoosimisele ja paremini kavandatud ravivalikutele; rõhutab, et vaatamata robootika potentsiaalile parandada puudega ja eakate inimeste liikuvust ja integreerimist, püsib ikkagi vajadus hooldaja tööd tegevate inimeste järele, kes on jätkuvalt olulised sotsiaalse suhtlemise aspektist, mida ei saa täielikult asendada;

Meditsiinilised robotid

33. rõhutab tervishoiutöötajatele, nt arstidele ja hooldusõdedele antava piisava hariduse, koolituse ja ettevalmistuse tähtsust maksimaalse võimaliku erialase pädevuse tagamiseks ja patsientide tervise hoidmiseks ja kaitsmiseks; rõhutab, et vaja on määrata kindlaks minimaalsed kutsenõuded, millele kirurg peab vastama, et tal oleks lubatud opereerida ja kasutada kirurgilisi roboteid; peab erakordselt oluliseks järgida robotite puhul järelevalvega autonoomsuse põhimõtet, mille kohaselt teeb esialgse raviplaani ja lõpliku otsuse selle plaani järgimise kohta alati inimkirurg; toonitab, et eriti tähtsad on kasutajatele mõeldud koolitused, et nad saaksid end kurssi viia selle valdkonna tehnoloogiliste nõuetega; juhib tähelepanu enesediagnoosimise kasvavale suundumusele mobiilsete robotite abil ning sellest tulenevale vajadusele koolitada arste tegelema ka isediagnoositud haigusjuhtumitega; on seisukohal, et sellise tehnoloogia kasutamine ei tohiks vähendada või kahjustada arsti ja patsiendi vahelist suhet, vaid peaks aitama arste patsientide diagnoosimisel ja/või ravimisel, eesmärgiga vähendada inimliku vea riski ning tõsta elukvaliteeti ja oodatavat eluiga;

34. on veendunud, et meditsiinilised robotid jätkavad oma tegevuse laiendamist täppiskirurgia ja korduvprotseduuride valdkonnas ning et neil on potentsiaal parandada tulemusi taastusravis ning osutada äärmiselt tõhusat logilistilist tuge haiglates; märgib, et meditsiinilised robotid võivad ühtlasi vähendada tervishoiukulusid, võimaldades meditsiinitöötajatel keskenduda ravimise asemel rohkem ennetamisele ning tehes kättesaadavaks rohkem rahalisi vahendeid, mille abil saab patsientide erinevate vajadustega paremini kohanduda, tagada tervishoiutöötajate järjepideva koolituse ning viia läbi teadusuuringuid;

35. kutsub komisjoni üles tagama enne meditsiiniseadmeid käsitleva määruse (EL) 2017/745 kohaldamise kuupäeva, et uute meditsiiniliste robotseadmete testimiseks kasutatavad menetlused on ohutud, eriti siis, kui on tegemist inimese kehasse paigaldatavate seadmetega;

Inimeste „parandamine“ ja täiustamine

36. märgib robootika suuri edusamme ja edasist potentsiaali kahjustatud organite ja inimfunktsioonide parandamise ja kompenseerimise vallas, kuid märgib ka keerukaid küsimusi, mis kerkivad eriti seoses inimese täiustamise võimalustega, kuna meditsiinirobotid ja eriti küberfüüsikalised süsteemid (CPS) võivad muuta meie arusaama tervest inimkehast, sest neid võib kanda otse kehal või paigaldada inimorganismi; rõhutab, kui oluline on haiglates ja muudes tervishoiuasutustes kiiresti luua robotite eetika küsimustega tegelevad piisava liikmete arvuga komiteed, kelle ülesandeks on käsitleda ning aidata lahendada ebatavalisi ja keerukaid eetilisi probleeme, mis hõlmavad patsientide hooldamist ja ravi mõjutavaid küsimusi;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1).

kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja suunised, et toetada selliste komiteede loomist ja toimimist;

37. juhib tähelepanu sellele, et elutähtsate meditsiiniliste rakenduste valdkonnas, nagu robootilised proteesid, tuleb tagada pidev ja jätkusuutlik juurdepääs hooldusele ja täiustamisele ning eriti tarkvarauuendustele, mis parandavad talitlushäireid ja nõrku kohti;

38. soovitab luua sõltumatud usaldusväärsed üksused, kellel oleksid vajalikud vahendid teenuste (nt hooldus, remont ja täiustamine, sealhulgas tarkvarauuendused) osutamiseks elutähtsate ja keerukate meditsiiniliste seadmete kasutajatele, eelkõige juhuks, kui algne tarnija sellised teenused enam ei osuta; teeb ettepaneku seada tootjatele kohustus varustada need sõltumatud usaldusväärsed üksused sel eesmärgil terviklike projekteerimisjuhiste ja lähtekoodiga, sarnaselt väljaannete seaduspärase talletamisega rahvusraamatukogus;

39. juhib tähelepanu ohtudele, mis on seotud võimalusega inimese kehasse integreeritud küberfüüsikalistesse süsteemidesse sisse häkkida, need välja lülitada või nende mälu kustutada, kuna nii seataks ohtu inimese tervis ning äärmuslikel juhtudel isegi elu, ning rõhutab, et sel põhjusel peab selliste süsteemide kaitsmine olema esmatähtis;

40. rõhutab, kui tähtis on tagada võrdne juurdepääs sellistele tehnoloogilistele uuendustele, vahenditele ja sekkumisvõimalustele kõigi inimeste jaoks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama tugitehnoloogiate arengut, et lihtsustada nende tehnoloogiate väljaarendamist ning kasutuselevõttu neid vajavate inimeste poolt, vastavalt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni (mille osaline liit on) artiklile 4;

Haridus ja tööhõive

41. juhib tähelepanu komisjoni prognoosile, mille kohaselt võib 2020. aastaks olla Euroopas puudu kuni 825 000 IKT-valdkonna töötajat ning et 90 % töökohtadel eeldatakse vähemalt digitaalseid põhioskusi; kiidab heaks komisjoni algatuse esitada ettepanek tegevuskava kohta digitaalpädevuse raamistiku ja kõigi õppijatasemete digitaaloskuste kirjelduste võimalikuks kasutamiseks ja läbivaatamiseks, ning kutsub komisjoni üles andma märkimisväärset toetust digioskuste arendamiseks kõigis vanuserühmades ja sõltumata tööhõiveseisundist, mis oleks esimene samm tööturul pakkumise ja nõudluse parema kokkusobitamise suunas; toonitab, et kasv robootikavaldkonnas nõuab liikmesriikidelt paindlikumate koolitus- ja haridussüsteemide väljaarendamist, et tagada oskusstrateegiate vastavus robotimajanduse vajadustele;

42. on seisukohal, et suurema hulga noorte naiste seas huvi tekitamine digitaalvaldkonnas töötamise vastu ning naiste sagedasem palkamine digitaalvaldkonna töökohtadele tuleks kasuks nii digitaaltööstusele, naistele endile kui ka Euroopa majandusele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles käivitama algatusi, millega toetakse naiste töötamist IKT-valdkonnas ja suurendatakse nende digioskusi;

43. kutsub komisjoni üles hakkama tööturu keskpika ja pika perspektiivi suundumusi tähelepanelikumalt analüüsima ja jälgima, pöörates erilist tähelepanu töökohtade loomisele, ümberpaigutamisele ja kadumisele eri kvalifikatsiooni nõudvates valdkondades, et välja selgitada, millistes valdkondades robotite suurema kasutamise tulemusel töökohti juurde luuakse ja millistes need kaovad;

44. rõhutab vajadust ette näha ühiskondlikke muutusi, pidades silmas mõjusid, mida robootika ja tehisintellekti areng ja kasutuselevõtt võivad sellele avaldada; palub komisjonil analüüsida erinevaid võimalikke stsenaariume ja nende mõju liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide elujõulisusele;

45. rõhutab oskuste paindlikkuse ning sotsiaalsete, loominguliste ja digioskuste tähtsust hariduses; on veendunud, et lisaks koolides pakutavatele akadeemilistele teadmistele tuleb elukestva tegevuse kaudu jõuda pidevõppeni;

46. märgib robootika suurt potentsiaali tööohutuse parandamisel, andes mitmed ohtlikud ja kahjulikud ülesanded inimestelt robotitele, kuid samal ajal märgib selle potentsiaali tekitada uusi riske seoses üha lisanduva inimese ja roboti vahelise otsesuhtlusega töökohtadel; rõhutab sellega seoses, et on oluline kohaldada rangeid ja tulevikku suunatud õigusnorme, mis käsitlevad inimese ja roboti vahelist otsesuhtlust, et tagada töökohal tervis, ohutus ja põhiõiguste austamine;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Keskkonnamõju

47. märgib, et robootika ja tehisintellekti arendustegevuses tuleks piirata selle keskkonnamõju, soosides tõhusat energiatarbimist, edendades energiatõhusust taastuvenergia ja haruldaste materjalide kasutamise kaudu, minimeerides jäätmeid, nt elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid, ning edendades parandatavust; ergutab seepärast komisjoni kaasama ringmajanduse põhimõtted igasse robootikaga seotud liidu poliitikameetmesse; märgib, et robootika kasutamisel on positiivne mõju ka keskkonnale, eriti põllumajanduse, toiduga varustamise ja transpordi valdkonnas, nimelt väiksemate masinate ning väetise, energia ja vee vähendatud kasutamise ning täppispõllumajanduse ja marsruutide optimeerimise abil;

48. rõhutab, et küberfüüsikalised süsteemid toovad kaasa selliste energia- ja taristusüsteemide loomise, millega on võimalik kontrollida elektrivoogude liikumist tootjalt tarbijale, ning et selle tulemusel tekivad nn tootvad tarbijad, kes nii toodavad kui ka tarbivad energiat, mis oleks keskkonnale väga kasulik;

Vastutus

49. leiab, et tsiviilvastutus robotide põhjustatud kahju eest on oluline küsimus, mida tuleb analüüsida ja käsitleda ka liidu tasandil, et tagada nii kodanikele, tarbijatele kui ka ettevõtjatele kogu Euroopa Liidus samaväärne tulemuslikkuse, läbipaistvuse ja järjekindluse tase õiguskindluse rakendamisel;

50. märgib, et robootikatehnoloogia väljatöötamine nõuab paremat arusaamist inimese ja roboti vahelise koostöö ühisalustest, mis peaksid põhinema kahel peamisel vastastikuse sõltuvuse suhtel – ennustatavus ja suunatavus; juhib tähelepanu asjaolule, et need kaks vastastikuse sõltuvuse suhet on üliolulised selleks, et määrata kindlaks, millist teavet on vaja inimeste ja robotite vahel jagada ning kuidas leida need ühised alused, mis võimaldaksid saavutada inimeste ja robotite sujuvat koostööd;

51. palub komisjonil esitada ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel ettepaneku võtta vastu seadusandlik õigusakt, mis käsitleb järgmise 10–15 aasta jooksul robootika ja tehisintellekti valdkonnas prognoositavate arengutega seotud juriidilisi küsimusi ning mida täiendaksid mittesiduvad õigusaktid, nagu suunised ja käitumisjuhendid, millele on viidatud teksti lisas sisalduvates soovitustes;

52. on seisukohal, et hoolimata sellest, millist õiguslikku lahendust kohaldatakse vastutusele robotide põhjustatud kahju eest muudel kui omandi kahjustamisega seotud juhtudel, ei tohiks tulevane seadusandlik akt mingil moel piirata hüvitatava kahju tüüpi või ulatust ega ka kannatanud poolele pakutavaid hüvitiste liike üksnes põhjusel, et kahju tekitaja ei ole inimene;

53. leiab, et see tulevane seadusandlik akt peaks põhinema komisjoni põhjalikul hinnangul selle kohta, kas tuleks kohaldada süüst sõltumatul vastutusel või riskijuhtimisel põhinevat lähenemisviisi;

54. märgib samas, et süüst sõltumatu vastutus eeldab üksnes selle tõendamist, et kahju on tekkinud, ning põhjusliku seose tõendamist roboti kahjuliku toimimise ja kannatanule tekitatud kahju vahel;

55. märgib, et riskijuhtimisel põhinev lähenemisviis ei keskendu isikule, kes „tegutses hooletult“ kui isiklikult vastutavale, vaid keskendub isikule, kes on teatud olukorras võimeline vähendama riske ning tegelema negatiivsete mõjudega;

56. on seisukohal, et kui lõppvastutust kandvad isikud on kindlaks määratud, peaks nende vastutus olema proportsionaalne robotile antud juhiste ja roboti autonoomsuse tegeliku tasemega, st mida suurem on roboti õppimisvõime või autonoomsus ning mida kauem on roboti „õpetamine“ kestnud, seda suurem peaks olema tema „õpetaja“ vastutus; märgib eelkõige, et roboti kahjuliku käitumise eest vastutava isiku tuvastamisel ei tohiks roboti „õpetamisest“ tulenevaid oskusi ajada segamini oskustega, mis sõltuvad rangelt selle iseõppimise suutlikkusest; märgib, et vähemalt praeguses etapis peab vastutus lasuma inimesel, mitte robotil;

57. juhib tähelepanu sellele, et üha autonoomsemate robotite põhjustatud kahju puhul vastutuse määramise keerukale probleemile võib võimalikuks lahenduseks olla kohustuslik kindlustus, nagu see on juba kasutusel näiteks autode puhul; märgib siiski, et erinevalt maanteeliikluses kehtivast kindlustussüsteemist, kus kindlustus katab inimeste tegevusest ja eksimustest põhjustatud kahju, peaks robootika valdkonna kindlustussüsteem arvestama kõiki võimalikke vastutajaid kogu ahela ulatuses;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

58. leiab, et nagu mootorsõidukite kindlustuse puhul, võib sellist kindlustussüsteemi täiendada fondiga, et tagada kahju hüvitamine juhtudel, kus kindlustuskaitse puudub; kutsub kindlustussektorit üles töötama välja uusi tooteid ja teenuseid, mis vastavad robootika valdkonna arengutele;

59. kutsub komisjoni üles tulevase õigusakti mõjuhinnangu läbiviimisel uurima, analüüsima ja kaaluma, millised mõjud on kõigil võimalikel õiguslikel lahendustel, näiteks:

a) kohustusliku kindlustuse kehtestamine, kui see on asjakohane ja vajalik, teatavate kategooria robotitele, mille korral nõutakse, sarnaselt autodega, robotite tootjatelt või omanikelt kindlustuskaitse võtmist kahjule, mida nende robotid võivad põhjustada;

b) selle tagamine, et hüvitusfondi ainus eesmärk ei oleks tagada kindlustuskaitseta roboti põhjustatud kahju hüvitamine;

c) tootjale, programmeerijale, omanikule või kasutajale piiratud vastutuse võimaldamine, kui nad teevad sissemakseid hüvitusfondi, samuti juhul, kui nad ühiselt võtavad kindlustuskaitse, mille eesmärk on roboti põhjustatud kahju hüvitamine;

d) selle üle otsustamine, kas luua üldine fond kõigi arukate autonoomsete robotite jaoks või eraldi fond iga robotikategooria jaoks ning kas sissemakse tuleks maksta ühekordse tasuna roboti turule laskmisel või korrapäraste osamaksetena kogu roboti kasutusaja jooksul;

e) selle tagamine, et spetsiaalsesse liidu registrisse kantud individuaalse registreerimisnumbri kaudu oleks nähtav seos roboti ja konkreetse fondi vahel, mis võimaldaks kõigil robotiga suhtlejatel saada teavet fondi laadi ja selle vastutuse piiride kohta omandi kahjustamise korral, fondi osamakseid tegevate isikute nimede ja rollide kohta ning muid asjakohaseid andmeid;

f) robotite jaoks pikemas perspektiivis eraldi juriidilise staatuse loomine, nii et kõige keerukamatele autonoomsete robotitele saaks omistada elektroonilise isiku staatuse, koos kohustusega heastada mis tahes kahju, mida nad võivad põhjustada, ning elektroonilise isiku kategooria kohaldamine juhtudel, kus robotid teevad arukaid autonoomseid otsuseid või suhtlevad muul viisil iseseisvalt kolmandate isikutega;

Rahvusvahelised aspektid

60. märgib, et kuigi liidus kohaldatavad liiklusõnnetusi käsitlevad rahvusvahelise eraõiguse üldnormid ei vaja autonoomsete sõidukite arengut silmas pidades kiiremas korras märkimisväärset muutmist, aitaks kohaldatava õiguse praeguse kaheosalise süsteemi (mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusel (EÜ) nr 864/2007 ([1]) ja 4. mai 1971. aasta Haagi konventsioonil liiklusõnnetuste suhtes kohaldatava õiguse kohta) lihtsustamine parandada õiguskindlust ning piirata meelepärase kohtualluvuse valimise võimalusi;

61. märgib vajadust kaaluda muudatuste tegemist rahvusvahelistes lepingutes, nagu maanteeliiklust käsitlev 8. novembri 1968. aasta Viini konventsioon ja Haagi konventsioon liiklusõnnetuste suhtes kohaldatava õiguse kohta;

62. ootab komisjonilt selle tagamist, et liikmesriigid rakendaksid ühetaoliselt rahvusvahelisi õigusakte, nagu maanteeliiklust käsitlev Viini konventsioon (mis vajab muutmist), et muuta juhita sõitmine võimalikuks, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööstusharu üles Amsterdami deklaratsiooni eesmärke võimalikult kiiresti ellu viima;

63. soovitab tungivalt teha rahvusvahelist koostööd sotsiaalsete, eetiliste, õiguslike ja majanduslike probleemide hindamisel ning seejärel reguleerivate standardite kehtestamisel ÜRO egiidi all;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma II) (ELT L 199, 31.7.2007, lk 40).

Neljapäev, 16. veebruar 2017

64. märgib, et piiranguid ja tingimusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 428/2009 ([1]) kahesuguse kasutusega kaupadega (sealhulgas tarkvara ja tehnoloogia, mida saab kasutada nii tsiviil- kui ka sõjalistes rakendustes ja/või mis võivad aidata kaasa massihävitusrelvade levikule) kauplemise kohta, tuleks kohaldada ka robootikarakendustele;

Lõppmärkused

65. palub ELi toimimise lepingu artiklile 225 tuginedes, et komisjon esitaks ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel ettepaneku võtta vastu direktiiv robootikat käsitlevate tsiviilõiguse normide kohta, võttes arvesse käesoleva ettepaneku lisas esitatud soovitusi;

66. kinnitab, et soovitused on kooskõlas põhiõigustega ja subsidiaarsuse põhimõttega;

67. on seisukohal, et taotletaval ettepanekul on finantsmõju, juhul kui moodustatakse uus Euroopa amet;

o

o o

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja lisas toodud soovitused komisjonile ja nõukogule.

([1]) Nõukogu 5. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (ELT L 134, 29.5.2009, lk 1).

Neljapäev, 16. veebruar 2017

RESOLUTSIOONI LISA:

SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA

Arukate robotite määratlus ja klassifitseerimine

Tuleks kehtestada ühtne Euroopa määratlus arukate autonoomsete robotite kohta, mis hõlmaks vajaduse korral alamkategooriate määratlusi, võttes arvesse järgmisi tunnuseid:

— autonoomsuse omandamise suutlikkus sensorite kaudu ja/või oma keskkonnaga andmeid vahetades (vastastikune seotus) ning neid andmeid analüüsides;

— kogemuse ja suhtlemise kaudu õppimise võime;

— roboti füüsilise toetuse vorm;

— suutlikkus kohandada oma käitumist ja tegevusi vastavalt keskkonnale.

Arukate robotite registreerimine

Jälgitavuse ja edasiste soovituste rakendamise hõlbustamiseks tuleks luua kõrgtehnoloogiliste robotite registreerimise süsteem, mis põhineb robotite klassifitseerimiseks ette nähtud kriteeriumitel. Registreerimissüsteem ja register peaksid olema liiduülesed, hõlmates kogu siseturgu, ning neid võiks hallata spetsiaalne ELi robootika- ja tehisintellekti amet, juhul kui selline amet peaks loodama.

Tsiviilõiguslik vastutus

Hoolimata sellest, millist õiguslikku lahendust kohaldatakse robotite ja tehisintellekti vastutusele muudel kui omandi kahjustamisega seotud juhtudel, ei tohi see mingil moel piirata hüvitatava kahju liiki või ulatust ega ka kannatanule pakutavaid hüvitiste liike üksnes põhjusel, et kahju tekitaja ei ole inimene.

See tulevikus vastu võetav seadusandlik akt peaks põhinema komisjoni põhjalikul hinnangul selle kohta, kas tuleks kohaldada süüst sõltumatul vastutusel või riskijuhtimisel põhinevat lähenemisviisi.

Tuleks luua kohustuslik kindlustus, mis seisneks tootja kohustusel võtta kindlustuskaitse tema toodetavatele autonoomsetele robotitele.

Kindlustussüsteemi tuleks täiendada fondiga, tagamaks kahju hüvitamise juhtudel, kus kindlustuskaitse puudub.

Mis tahes robotite ja tehisintellekti suhtes kohaldatavaid tsiviilvastutuse norme puudutava poliitilise otsuse vastuvõtmisel tuleks nõuetekohaselt konsulteerida üleeuroopalise robootika- ja neuroteadustealaste teadusuuringute ja arendusprojektiga, mille teadlased ja eksperdid suudavad hinnata kõiki asjaomaseid ohte ja tagajärgi.

Koostalitlusvõime, juurdepääs lähtekoodile ja intellektuaalomandi õigustele

Tuleb tagada omavahel suhtlevate võrku ühendatud autonoomsete robotite koostalitlusvõime. Juurdepääs lähtekoodile, sisendandmetele ja tehnilistele üksikasjadele peaksid olema vajaduse korral kättesaadavad, et analüüsida arukate robotite põhjustatud õnnetusi ja kahju, samuti selleks, et tagada nende jätkuv toimimine, kättesaadavus, usaldusväärsus, turvalisus ja ohutus.

Robootika harta

Komisjon peaks robootikat käsitlevate õigusaktide kohta ettepanekute tegemisel võtma arvesse alljärgnevas robootika hartas sätestatud põhimõtteid.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

ROBOOTIKA HARTA

Esildatud robootika valdkonna eetilise käitumise juhend on aluseks peamiste eetikapõhimõtete kindlaks määramisele, järelevalvele ning nende täitmise kontrollimisele alates projekteerimis- ja arendusetapist.

See raamistik, mis koostatakse koostöös üleeuroopalise robootika- ja neuroteadustealaste teadusuuringute ja arendusprojektiga, tuleks hoolikalt läbi mõelda, et võimaldada iga üksikjuhtumi puhul individuaalsete kohanduste tegemist selleks, et hinnata, kas antud käitumine on antud olukorras õige või vale, ning teha otsuseid vastavalt eelnevalt kindlaksmääratud väärtuste hierarhiale.

Eetilise käitumise juhend ei tohiks asendada vajadust lahendada kõik selle valdkonna suuremad õiguslikud probleemid, vaid sel peaks olema täiendav funktsioon. Pigem hõlbustab see robootika eetilist kategoriseerimist, tugevdab selles valdkonnas vastutustundliku innovatsiooni jõupingutusi ja tegeleb üldsust puudutavate probleemidega.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata asjaomase tehnoloogilise trajektoori (projekteerimisprotsess, eetiline kontrollimine, audiitorkontrollid jms) teadus- ja arendusetappidele. Juhend peaks olema suunatud sellele, et teadlased, praktikud, kasutajad ja projekteerijad järgiksid eetikastandardeid, kuid nägema ette ka menetluse asjaomastele eetilistele probleemidele lahenduste leidmiseks ning võimaldama nendel süsteemidel toimida eetiliselt vastutustundlikul viisil.

EETILISE KÄITUMISE JUHEND ROBOOTIKAINSENERIDELE

PREAMBUL

Eetilise käitumise juhend kutsub kõiki teadlasi ja projekteerijaid üles toimima vastutustundlikult ning võtma täielikult arvesse inimväärikuse, eraelu puutumatuse ning inimeste ohutuse austamise vajadust.

Juhendis palutakse teha kõigi valdkondade vahel tihedat koostööd, tagamaks et robootikaalane teadustöö toimub Euroopa Liidus ohutul, eetilisel ning tõhusal viisil.

Eetilise käitumise juhend hõlmab kogu robootikavaldkonna teadus- ja arendustegevust.

Eetilise käitumise juhend on vabatahtlik ning sisaldab üldpõhimõtteid ja suuniseid kõigile sidusrühmadele.

Robootika valdkonna teadustegevust rahastavatel asutustel, teadusorganisatsioonidel, teadlastel ja eetikakomiteedel soovitatakse võimalikult varases etapis kaaluda uuritavate tehnoloogiate või esemete tulevasi mõjusid ning kujundada tulevikus tekkida võivaid probleeme ja võimalusi silmas pidades välja vastutustundlikkuse kultuur.

Robootika valdkonna teadustegevust rahastavad avalikud ja eraasutused peaksid nõudma riskihindamise läbiviimist ning esitamist iga robootika valdkonna teadustegevuse rahastamiseks esitatava taotluse puhul. See juhend peaks käsitlema vastutava isikuna inimesi, mitte roboteid.

Robootika valdkonna teadlased peaksid võtma kohustuse järgida kõrgeimaid eetilise ja kutsealase käitumise standardeid ning pidama kinni järgmistest põhimõtetest:

heatahtlikkus – robotid peaksid tegutsema inimeste huvides;

kahju tegemise vältimine – doktriin „eelkõige ära tee kahju“, mille kohaselt ei tohi robotid inimesele kahju teha;

autonoomsus – suutlikkus teha teadlikke, sundimatuid otsuseid robotitega suhtlemise tingimuste kohta;

õiglus – robootikaga seotud kasu õiglane jaotamine ning eriti koduhoolduses ja tervishoius kasutatavate robotite taskukohasus.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Põhiõigused

Robootika valdkonna teadusuuringud peaksid austama põhiõigusi ning robotite projekteerimisel, rakendamisel, levitamisel ja kasutamisel tuleb arvestada üksikisikute ja laiemalt kogu ühiskonna heaolu ja enesemääramisõigust. Inimväärikust ja sõltumatust, nii füüsilist kui ka psühholoogilist, tuleb igal juhul austada.

Ettevaatuspõhimõte

Robootikaalaseid teadusuuringuid tuleb teostada vastavalt ettevaatuspõhimõttele, prognoosides tulemuste võimalikke mõjusid ohutusele ning rakendades õigeaegselt kaitsetasemele vastavaid ettevaatusabinõusid, toetades samal ajal ühiskonnale ja keskkonnale kasu toovaid edusamme.

Kaasatus

Robootikainsenerid peavad tagama läbipaistvuse ja austama kõigi sidusrühmade seaduslikku õigust pääseda juurde teabele. Kaasatus võimaldab kõigil robootika valdkonna teadustegevusega seotud sidusrühmadel otsustusprotsessides osaleda.

Vastutus

Robootikainsenerid peaksid jääma vastutavaks sotsiaalsete, keskkonna- ja inimtervisele avalduvate mõjude eest, mida robootika võib praegustele ja tulevastele põlvkondadele avaldada.

Ohutus

Robotite projekteerijad peaksid võtma arvesse ja austama inimeste füüsilist heaolu, ohutust, tervist ja õigusi. Robootikainsener peab säilitama inimeste heaolu, austades samas inimõigusi, ning avaldama viivitamata asjaolud, mis võivad avalikkust või keskkonda ohustada.

Tagasipööratavus

Tagasipööratavus, mis on kontrollitavuse vajalik tingimus, on oluline mõiste robotite programmeerimisel toimima ohutult ja usaldusväärselt. Tagasipööratavuse mudel annab robotile teada, millised toimingud on tagasipööratavad ning juhul, kui need on tagasipööratavad, siis kuidas seda teha. Viimase toimingu või toimingute jada tagasivõtmise suutlikkus võimaldab kasutajatel soovimatuid tegevusi tagasi võtta ja minna tagasi nende töö sobivasse etappi.

Eraelu puutumatus

Õigust eraelu puutumatusele tuleb alati austada. Robootikainsener peaks tagama, et isiklikku teavet hoitakse turvaliselt ja kasutatakse üksnes nõuetekohasel viisil. Lisaks peaks robootikainsener tagama, et üksikisikuid ei oleks võimalik tuvastada, välja arvatud erandolukordades ning sel juhul ainult selge ja ühemõttelise teadliku nõusoleku alusel. Enne igat inimese-masina suhtlust tuleb selleks küsida ja saada inimese teadlik nõusolek. Seega on robotite projekteerijatel kohustus töötada kehtiva nõusoleku, konfidentsiaalsuse, anonüümsuse, õiglase kohtlemise ja nõuetekohasuse tagamiseks välja menetlused ning neid järgida. Projekteerijad peavad täitma kõik taotlused, mis esitatakse seonduvate andmete hävitamiseks ja nende mis tahes andmekogumitest eemaldamiseks.

Kasu maksimeerimine ja kahju minimeerimine

Teadlased peaksid püüdma maksimeerida oma tööst saadavat kasu kõigis etappides, tööde algusest kuni levitamiseni. Tuleb vältida teadustegevuses osalejate või inimeste või eksperimendis, katses või uuringus osalejate või isikute kahjustamist. Juhul kui teadustegevusega kaasnevad vältimatult ja lahutamatult ohud, tuleb välja töötada ranged riskihindamise ja -juhtimise protokollid ning neid täita. Üldjuhul ei tohiks kahju tekitamise oht olla suurem tavaelus esinevast ohust, st inimesed ei tohiks kokku puutuda ohtudega, mis on suuremad kui nende tavapärases eluviisis esinevad ohud või mis esinevad nendele

lisaks. Robootikasüsteemi kasutamine peab alati põhinema põhjalikul riskihindamisprotsessil, milles arvestatakse ettevaatuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

KOODEKS TEADUSEETIKA KOMITEEDELE

Põhimõtted

Sõltumatus

Eetikakontroll peaks olema teadustööst endast sõltumatu. See põhimõte osutab vajadusele vältida huvide konflikte teadlaste ja eetikaprotokolle kontrollivate isikute ning kontrollijate ja organisatsioonilise juhtimise struktuuride vahel.

Pädevus

Eetikakontrolli peaksid läbi viima asjakohaste teadmistega kontrollijad, võttes arvesse vajadust tagada teaduseetika komiteede liikmesuse mitmekesisus ja liikmete eetikaalane väljaõpe.

Läbipaistvus ja vastutus

Kontrollimise eest tuleks vastutada ja seda peaks olema võimalik kontrollida. Teaduseetika komiteed peavad oma kohustusi tunnistama ja neil peab olema organisatsioonilistes struktuurides sobiv koht, tagamaks komitee tegevuse läbipaistvuse ning menetlused standardite säilitamiseks ja kontrollimiseks.

Teaduseetika komiteede roll

Üldjuhul vastutab teaduseetika komitee järgmise eest: kõigi selliste inimosalejaid hõlmavate teadusuuringute kontrollimine, mida viivad läbi asjaomases institutsioonis töötavad või selle poolt palgatud isikud; eetikakontrolli sõltumatuse, pädevuse ning õigeaegsuse tagamine; teadustöös osalejate väärikuse, õiguste ja heaolu kaitsmine; teadlas(t)e ohutuse arvessevõtmine; muude sidusrühmade õiguspäraste huvide arvessevõtmine; ettepanekute teadusliku väärtuse kohta teadlike otsuste tegemine ning teadlasele teadlike soovituste andmine, juhul kui ettepanek on mingis aspektis puudulik.

Teaduseetika komiteede ülesehitus

Teaduseetika komitee peaks üldjuhul olema multidistsiplinaarne, koosnema nii meestest kui ka naistest ning selle liikmetel peaksid olema laiaulatuslikud kogemused ning eriteadmised robootika valdkonna teadusuuringutest. Ametisse määramise mehhanism peaks tagama, et komitee liikmete teaduslikud eriteadmised, filosoofiline, õiguslik või eetiline taust ning seisukohad pakuksid piisavat tasakaalu ning et liikmete seas oleks vähemalt üks inimene, kellel on eriteadmised eetikas, eriarstide, haridus- või sotsiaalteenuste kasutajad, juhul kui need on teadusuuringute keskmes, ning kontrollitava teadustegevusega seotud konkreetsete metoodiliste eriteadmistega isikud, ning need peavad olema loodud nii, et ei tekiks huvide konflikti.

Seire

Teadusorganisatsioonid peavad ette nägema asjakohased menetlused eetilise heakskiidu saanud teadustöö läbiviimise seiramiseks, kuni see on lõpule viidud, ning tagama pideva kontrollimise juhul, kui tulenevalt teadustöö ülesehitusest võib ilmneda muudatusi, mis vajaksid käsitlemist. Seire peaks olema proportsionaalne teadustööga seotud ohtude laadi ja tasemega. Kui teaduseetika komitee leiab, et seirearuanne tõstatab märkimisväärseid probleeme teadustöö eetilise läbiviimise kohta, tuleks tal nõuda teadustöö täielikku ja üksikasjalikku eetikakontrolli. Juhul, kui otsustatakse, et teadustööd viiakse läbi ebaeetiliselt, tuleks komiteel kaaluda oma heakskiidu tagasivõtmist ning nõuda teadustöö peatamist või lõpetamist.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

LUBA PROJEKTEERIJATELE

— Te peaksite enne ja pärast selliste tehnoloogiate projekteerimist, arendamist ja väljalaskmist võtma arvesse väärikuse, sõltumatuse, enesemääramisõiguse, vabaduse ja õigluse euroopalikke väärtuseid, kaasa arvatud vajadust (kaitsetuid) kasutajaid mitte kahjustada, vigastada, petta või ära kasutada.

— Te peaksite võtma turvalisuse kaalutlustel kasutusele usaldusväärsed süsteemi projekteerimise põhimõtted kõigis roboti toimimise aspektides – nii riistvara projekteerimisel kui ka tarkvara kavandamisel ning mis tahes andmete töötlemisel platvormil või väljaspool seda.

— Te peaksite võtma kasutusele lõimprivaatsuse põhimõtted, tagamaks et isiklikku teavet hoitakse turvaliselt ja kasutatakse üksnes nõuetekohasel viisil.

— Te peaksite võtma kasutusele selged loobumismehhanismid (peatamislülitid), mis oleksid vastavuses mõistlike projekteerimiseesmärkidega.

— Te peaksite tagama, et robot toimib viisil, mis on kooskõlas kohalike, riiklike ja rahvusvaheliste eetika- ja õiguspõhimõtetega.

— Te peaksite tagama, et roboti otsustuste tegemise sammud oleksid taasloodavad ning jälgitavad.

— Te peaksite tagama, et robootiliste süsteemide programmeerimisel nõutaks maksimaalset läbipaistvust ja roboti käitumise prognoositavust.

— Te peaksite analüüsima inimene-robot süsteemi prognoositavust, võttes arvesse tõlgendamise ja tegevuse ebakindlust ning robotite või inimeste võimalikke eksimusi.

— Te peaksite töötama roboti projekteerimise etapis välja jälgimise vahendid. Need vahendid hõlbustavad aruandlust roboti toimimise kohta ning selle selgitamist erinevatel ekspertidele, operaatoritele ja kasutajatele suunatud tasanditel, isegi kui see toimub piiratud moel.

— Te peaksite koostama projekteerimis- ja hindamisprotokollid ning tegema robootikaga seotud, sealhulgas kognitiivsete, psühholoogiliste ja keskkonnaalaste ohtude ja kasu hindamisel koostööd võimalike kasutajate ja sidusrühmadega.

— Te peaksite tagama, et robotid oleksid inimestega suhtlemisel robotitena tuvastatavad.

— Te peaksite kindlustama robootikaga suhtlevate ja kokkupuutuvate isikute ohutuse ja tervise, arvestades, et roboteid tuleks toodetena projekteerida niisuguseid protsesse kasutades, mis tagavad nende ohutuse ja turvalisuse. Robootika-insener peab säilitama inimeste heaolu, austades samas inimõigusi, ning ei tohi robotit kasutada süsteemi toimimise ohutust, tõhusust ja tagasipööratavust kindlustamata.

— Te peaksite saama teaduseetika komiteelt positiivse hinnangu enne roboti katsetamist tegelikus keskkonnas või inimeste kaasamist selle projekteerimis- ja arendusprotsessidesse.

LUBA KASUTAJATELE

— Teil on lubatud kasutada robotit, ilma et peaksite tundma või kartma füüsilise või psühholoogilise kahju tekitamise ohtu.

— Teil peaks olema õigus eeldada, et robot teostab mis tahes ülesande, mille jaoks see on konkreetselt projekteeritud.

— Te peaksite olema teadlik sellest, et igal robotil võivad olla tajulised, kognitiivsed ja tegevuslikud piirangud.

— Te peaksite austama inimese füüsilist ja psühholoogilist haprust ning nende emotsionaalseid vajadusi.

— Te peaksite võtma arvesse inimeste õigust privaatsusele, sealhulgas lülitades intiimsete protseduuride ajal välja videomonitorid.

— Teil ei ole lubatud koguda, kasutada ega avaldada isiklikku teavet ilma andmesubjekti sõnaselge nõusolekuta.

— Teil ei ole lubatud kasutada robotit mis tahes viisil, mis on vastuolus eetika- või õiguspõhimõtete ja standarditega.

— Teil ei ole lubatud ühtegi robotit muuta viisil, mis võimaldaks sellel toimida relvana.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0052

Euroopa pilvandmetöötluse algatus

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa pilvandmetöötluse algatuse kohta (2016/2145(INI))

(2018/C 252/26)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa pilvandmetöötluse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ (COM(2016)0178) ja sellega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2016)0106),

— võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192) ja sellega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2015)0100),

— võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2014. aasta teatist „Eduka andmepõhise majanduse suunas“ (COM(2014)0442),

— võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks“ (COM(2012)0582),

— võttes arvesse komisjoni 27. septembri 2012. aasta teatist „Pilvandmetöötluse võimaluste kasutamine Euroopas“ (COM(2012)0529),

— võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2012. aasta teatist „Kõrgjõudlusega andmetöötlus: Euroopa koht üleilmses võidujooksus“ (COM(2012)0045),

— võttes arvesse nõukogu 27. mai 2016. aasta järeldusi avatud teaduse süsteemile ülemineku kohta,

— võttes arvesse nõukogu 29. mai 2015. aasta järeldusi, milles käsitletakse avatud, andmemahukat ja võrgustatud teadustööd kiirema ja laiema innovatsiooni hoogustajana,

— võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni Euroopa uue digitaalse tegevuskava kohta: 2015.eu ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/2240, millega luuakse Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks koostalitlusvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike programm (ISA^2 programm) kui avaliku sektori ajakohastamise vahend ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/37/EL, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta ([3]),

([1]) ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 45.
([2]) ELT L 318, 4.12.2015, lk 1.
([3]) ELT L 175, 27.6.2013, lk 1.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse oma 10. märtsi 2016. aasta resolutsiooni eduka andmepõhise majanduse suunas liikumise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks ([2]),

— võttes arvesse oma 15. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni Euroopa taasindustrialiseerimise kohta konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse edendamiseks ([3]),

— võttes arvesse oma 10. detsembri 2013. aasta resolutsiooni pilvandmetöötluse võimaluste kasutamise kohta Euroopas ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. jaanuari 2013. aasta arvamust TEN/494 teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Pilvandmetöötluse võimaluste kasutamine Euroopas““ (TEN/494),

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teemal „Euroopa pilvandmetöötluse algatus – Konkurentsivõimelise andme- ja teadmistepõhise majanduse edendamine Euroopas“ (2016 TEN/592 EESC-2016),

— võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Euroopa pilvandmetöötluse algatus ja IKT standardimise prioriteedid digitaalsel ühtsel turul 2016“ (SEDEC-VI-012),

— võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (COM(2016)0381),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus ([6]) (küberjulgeoleku direktiiv),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (COM(2016)0590);

— võttes arvesse komisjoni 25. mai 2016. aasta teatist „Veebiplatvormid ja digitaalne ühtne turg. Euroopa võimalused ja probleemid“ (COM(2016)0288),

— võttes arvesse komisjoni 9. detsembri 2015. aasta teatist „Autoriõiguse euroopalikuma ja aja nõuetele vastava raamistiku suunas“ (COM(2015)0626),

— võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „IKT standardimise prioriteedid digitaalsel ühtsel turul“ (COM(2016)0176),

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0089.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0009.
([3]) ELT C 482, 23.12.2016, lk 89.
([4]) ELT C 468, 15.12.2016, lk 19.
([5]) ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.
([6]) ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi 2016. aasta mais avaldatud aruannet „Avatud innovatsioon, avatud teadus ning maailmale avatud – visioon Euroopa jaoks“,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0006/2017),

A. arvestades, et praegu ELis kättesaadav pilvandmetöötluse maht on ebapiisav, mistõttu töödeldakse ELi teadus- ja tööstusvaldkonna loodud andmeid sageli mujal ning Euroopa teadlased ja innovaatorid liiguvad kohtadesse väljaspool ELi, kus suured andmemahud ja suur töötlusvõimsus on kiiremini kättesaadavad;

B. arvestades, et andmete jagamise stiimulite selge struktuuri puudumine, teaduslike andmete süsteemide koostalitlusvõime puudumine ning teaduslike andmete taristute killustatus erinevate valdkondade vahel ning piiriüleselt takistavad andmepõhise teaduse täielikku potentsiaali;

C. arvestades, et EL on kõrgjõudlusega andmetöötluse arendamises maha jäänud, kuna ta on investeerinud liiga vähe täieliku kõrgjõudlusega andmetöötluse süsteemi loomisesse, samal ajal kui sellised riigid nagu USA, Hiina, Jaapan ja Venemaa teevad nendesse süsteemidesse suuri investeeringuid, on määranud need strateegiliseks prioriteediks ja koostanud nende arendamiseks riiklikud kavad;

D. arvestades, et Euroopa pilvandmetöötluse kogu potentsiaali saab realiseerida vaid siis, kui andmed saavad selgete eeskirjade toel terves liidus vabalt liikuda ning rahvusvahelised andmevood etendavad Euroopa ja maailma majanduses üha olulisemat rolli;

E. arvestades, et suurandmete analüüsimise ja kasutamise võime muudab teadusuuringute läbiviimise viisi;

F. arvestades, et komisjoni teatises „Euroopa pilvandmetöötluse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ tunnistatakse avatud teaduse ja pilvandmetöötluse kui Euroopa digitaalse majanduse osa ümberkujundavat potentsiaali;

G. arvestades, et andmevõrgustikele, andmete säilitamisele ja andmetöötlusele juurdepääsu põhimõtted on liikmesriigiti erinevad ning tekitavad isoleeritust ja aeglustavad teadmiste ringlust;

H. arvestades, et isikuandmete kaitse üldmäärus, küberjulgeoleku direktiiv ning digitaalse ühtse turu strateegia võivad luua aluse konkurentsivõimelisele ja edukale Euroopa digitaalsele majandusele, mis on avatud kõigile eeskirju järgivatele turul tegutsejatele;

I. arvestades, et andmed on digitaalse majanduse tooraine, ning arvestades, et andmete kasutamine on väga oluline Euroopa teaduse ja tööstuse digiteerimise, uute tehnoloogiate väljatöötamise ning uute töökohtade loomise jaoks;

J. arvestades, et hiljuti vastu võetud isikuandmete kaitse üldmääruses on isikuandmete kaitseks sätestatud tugevad tagatised ning selle rakendamisel tuleks tagada ühtlustatud lähenemisviis;

K. arvestades, et komisjoni 2015. aasta digitaalse ühtse turu strateegias lubati kõrvaldada andmete vaba liikumise piirangud ning põhjendamatud piirangud andmete säilitamise või töötlemise asukohale;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

L. arvestades, et komisjon peab esitama andmete vaba liikumise piirangute kõrvaldamiseks konkreetsed ettepanekud, et luua ja saavutada võimalikult hea digitaalne ühtne turg;

M. arvestades, et pilveteenuste kasutusele võtmine ja arendamine on raske, võttes arvesse vajaliku kiire taristu ja vajalike kiirete võrgustike ebapiisavat kättesaadavust Euroopas;

N. arvestades, et eesmärk lihtsustada ja toetada teadus- ja andmetaristute, sealhulgas maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse keskuste ja muude teadustaristuvõrkude rakendamist ja pikaajalist jätkusuutlikkust aitab tänu tõhustatud koostööle ja tulemuste vahetamisele lahendada teaduse, tööstuse ja ühiskonna ees seisvaid suuri probleeme;

O. arvestades, et andmete maht kasvab enneolematu kiirusega, nii et aastaks 2020 on oletatavasti 16 triljonit gigabaiti andmeid, mis tähendab, et andmete genereerimise aastane kasv on 236 %;

P. arvestades, et andmepõhise majanduse edukus sõltub laiemast IKT ökosüsteemist, sealhulgas asjade internetist, et andmeid hankida, kiiretest lairibavõrkudest, et neid transportida, ja pilvandmetöötlusest, et neid töödelda, ning samuti kvalifitseeritud teadlastest ja töötajatest;

Q. arvestades, et Euroopa teadlaste koostöö, andmete kasutamine ja vahetus kooskõlas andmekaitseasutustega ning uute tehnoloogiliste lahenduste, sealhulgas pilvandmetöötluse ja Euroopa teaduse digiteerimise kasutamine on digitaalse ühtse turu väljaarendamise seisukohalt keskse tähtsusega; arvestades, et Euroopa avatud teaduse pilv avaldab positiivset mõju teaduse arengule Euroopas; ning arvestades, et Euroopa avatud teaduse pilve tuleb arendada ja kasutada, võttes nõuetekohaselt arvesse põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi;

Üldist

1. väljendab heameelt Euroopa avatud teaduse pilve üle, mida võiks kasutada pilve mudelina era- ja avalikus sektoris; tunneb heameelt komisjoni plaani üle laiendada võimalikult kiiresti kasutajaskonda tööstusele ja valitsustele;

2. tunneb heameelt komisjoni teatise „Euroopa pilvandmetöötluse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ üle ning on seisukohal, et tegemist on esimese sammuga usaldusväärse aluse loomisel avatud ja konkurentsivõimeliste Euroopa meetmete jaoks pilvandmetöötluse ja kõrgjõudlusega andmetöötluse valdkonnas;

3. väljendab heameelt seoses komisjoni Euroopa pilvandmetöötluse algatusega, mis on üks osa digitaalse ühtse turu strateegia ja Euroopa tööstuse digiteerimise paketi rakendamisest, edendades seeläbi Euroopa digitaalmajanduse kasvu, aidates suurendada Euroopa ettevõtete ja teenuste konkurentsivõimet ning parandades nende positsiooni ülemaailmsel turul; palub komisjonil selgelt määratletud meetmete abil tagada, et see algatus täidab oma eesmärki, on suunatud väljapoole ja on tulevikukindel ning ei tekita ebaproportsionaalseid või põhjendamatuid takistusi;

4. rõhutab, kui oluline on muuta Euroopa Liit ülemaailmse teaduse keskuseks, saavutades kriitilise massi ja luues tipptaseme klastreid; rõhutab, et maailma juhtiva teadustegevuse meelitamiseks liitu on vaja suutlikkust nii ressursside kui ka huvipakkuva keskkonna näol; juhib lisaks tähelepanu asjaolule, et selleks, et EL saaks maailma kõige konkurentsivõimelisemaks teadmistepõhiseks majanduseks, on erakordselt oluline avatus rahvusvahelistele teadlastele, meelitades niiviisi ligi rahvusvahelisi investeeringuid;

5. rõhutab, et tuleks kiirendada standardimisega seotud tööd pilvandmetöötluses; rõhutab, et paremad standardid ja koostalitlusvõime võimaldavad teabevahetust erinevate pilvepõhiste süsteemide vahel ning hoiavad pilvetoodete ja -teenuste puhul ära ühe pakkujaga seotuse efekti; kutsub komisjoni üles tegema kõnealuse valdkonna avatud standardite väljatöötamisel tihedat koostööd tulunduslike pilveteenuse osutajatega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

6. rõhutab, et kõnealuse Euroopa algatuse lisaväärtus põhineb avatud andmete jagamisel ning teaduskogukonna jaoks teadusandmete ja -tulemuste säilitamise, jagamise ja taaskasutamise usaldusväärse ja avatud keskkonna väljaarendamisel;

7. rõhutab, et suurema teadlikkuse loomine pilvandmetöötluse kasulikkusest on erakordselt oluline, kuna nõudlus pilveteenuste järele Euroopas on ikka veel liiga väike; rõhutab, et pilvandmetöötlus toob selle kulutõhususe ja skaleeritavuse tõttu kaasa majanduskasvu; kordab, et VKEd on Euroopa kõige olulisem töökohtade loomise ja majanduskasvu edendamise mootor; rõhutab, et pilvandmetöötlus võib olla eriti kasulik VKEde jaoks, kuna neil ei ole sageli piisavalt vahendeid, et investeerida ulatuslikesse kohapealsetesse füüsilistesse IT-süsteemidesse;

8. peab tervitatavaks avatud teaduse käsitust ja rolli, mida see etendab Euroopa teadmistepõhise majanduse loomisel ning teadustöö kvaliteedi ja selle arendamise täiendaval stimuleerimisel Euroopa Liidus; toonitab, et praegu ei kasuta tööstus, eelkõige VKEd, kogutud teadusandmete väärtust optimaalselt, sest puudub piiriülene vaba andmete liikumine ja juurdepääs ühtsele platvormile või portaalile, ning märgib, et komisjon püüab muuta kõik programmi „Horisont 2020“ raames loodavad teadusandmed vaikimisi avatuks;

9. rõhutab, et Euroopa avatud teaduse pilvega peaks kaasas käima ulatuslik küberjulgeoleku strateegia, kuna teadusringkond vajab usaldusväärset andmetaristut, mida saab kasutada, ilma et teadustööd ohustaks andmekadu, korruptsioon või sissetungimine; kutsub komisjoni üles võtma küberjulgeoleku küsimusi arvesse kõikide IT-algatuste esimesest etapist alates;

10. kutsub komisjoni üles näitama eeskuju ja muutma kõik Euroopa programmide (nagu „Horisont 2020“, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI), Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid (ESI) ja teised) raames rahastatud teadusuuringute andmed ja tulemused vaikimisi avatuks, tuginedes põhimõttele, et andmed on leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad (FAIR-põhimõte);

11. tunneb muret Euroopa pilvandmetöötluse algatuse 4,7 miljardi euro suuruse rahastamispuudujäägi pärast; kutsub komisjoni üles määrama Euroopa avatud teaduse pilve ja Euroopa andmetaristu jaoks kindlaks asjakohased rahastamismehhanismid; kutsub lisaks komisjoni üles tagama selle poliitikavaldkonna jaoks programmi „Horisont 2020“ ja üheksandat raamprogrammi käsitleva ettepaneku raames piisavalt vahendeid;

12. soovitab komisjonil tagada, et Euroopa avatud teaduse pilvest saaksid kasu kõik liidu piirkonnad, ja uurida selleks regionaalarengu fondide kasutamist algatuse laiendamiseks;

13. rõhutab, et praegu läheb üksnes 12 % EFSI raames rahastamisest digitaalvaldkonnaga seotud meetmeteks; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks suunatud meetmed, millega saaks tõeliselt suurendada kõigi ELi fondide, eelkõige EFSI osalust digitaalse ühtse turuga seotud projektides, sealhulgas andmete jagamise algatustes ning e-juurdepääsetavuse, taristu ja kogu liitu hõlmava digitaalse ühenduvuse valdkonnas, ning suunaks rohkem vahendeid Euroopa teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni edendamisse, sealhulgas eraelu puutumatuse kaitset tõhustavate tehnoloogiate ja avatud lähtekoodiga turvalahenduste vallas; on arvamusel, et kõnealust algatust tuleks arendada koostoimes muude „Horisont 2020“ programmidega, sealhulgas era-pilvandmetöötluse ja e-valitsuse teenuste valdkonnas;

14. on arvamusel, et erasektor peaks algusest peale osalema Euroopa avatud teaduse pilve kasutajaskonnas, pakkudes näiteks tarkvara kui teenust (Software as a Service (SaaS)); rõhutab, et Euroopa ettevõtetelt oodatakse Euroopa pilvandmetöötluse algatuse 4,7 miljardi euro suuruse rahastamispuudujäägi likvideerimisele kaasa aitamist; märgib, et on ebatõenäoline, et ettevõtted sellesse programmi investeerivad, kui neil ei ole võimalik ka sellest kasu saada;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

15. rõhutab, et tipptasemel superarvutite taristu on ELi konkurentsivõime jaoks erakordselt oluline; kutsub komisjoni üles tegema ELis 2022. aastaks kättesaadavaks kasutusvalmis eksatasandi arvutid;

16. palub komisjonil stimuleerida Euroopa VKEde ja tööstusharude osalemist Euroopa andmetaristu riist- ja tarkvara tootmises, mis hoogustab ELi majandust ning edendab jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist;

17. kutsub komisjoni üles tegema koostööd liikmesriikide ja muude teadusuuringute rahastajatega valitsemise ja rahastamise tegevuskava kujundamisel ja rakendamisel, tagades, et algatusele eraldatakse piisavalt vahendeid, et lihtsustada riiklike pingutuste koordineerimist, vältides tarbetut dubleerimist ja kulutamist;

18. nõustub, et koostalitlusvõimel ja andmete ülekantavusel on keskne roll selliste suurte sotsiaalsete probleemide lahendamisel, mis eeldavad tõhusat andmete jagamist ja mitut osalejat kaasavat valdkondadevahelist lähenemist; märgib, et Euroopa pilvandmetöötluse algatust käsitlevas komisjoni teatises (COM(2016)0178) ette nähtud tegevuskava on vajalik vahend, et vähendada killustatust ning tagada teadusandmete kasutamine vastavalt FAIR-põhimõttele;

19. palub komisjonil esitada täieliku läbipaistvuse ja avalikustamise põhimõttel põhinev tegevuskava koos selgete tööpakettide ja ajakavadega, milles on määratletud soovitud tulemused, rahastamisallikad ning kogu protsessis osalevad sidusrühmad;

20. toetab Euroopa avatud teaduse pilve osana Euroopa pilvandmetöötluse algatusest, millega luuakse virtuaalne keskkond, kus kõigi piirkondade teadlased ja spetsialistid saavad oma teadusandmeid, sealhulgas avalikest vahenditest rahastatud teadusuuringute andmeid erinevate valdkondade vahel ning piiriüleselt säilitada, jagada, hallata, analüüsida ja taaskasutada, aidates nii kõrvaldada ühtse turu killustatust; nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks terviklikku lähenemisviisi avatud teadusele, mis on kaasav avatud teaduse kogukonna ja sõltumatute teadlaste suhtes, täpsustaks paremini teatises kasutatud määratlusi ning looks eelkõige selge vahe Euroopa pilvandmetöötluse algatuse ja Euroopa avatud teaduse pilve vahele ning ajakohastaks vastavalt õigusakte, et hõlbustada uurimistulemuste taaskasutamist;

21. on arvamusel, et Euroopa pilvandmetöötluse algatusega tagatakse investeeringud teadus- ja uurimistegevusse, et luua stiimulid ja vahendid andmete võimalikult ulatuslikuks jagamiseks ja kasutamiseks, mida toetab tugeva pilve- ja andmetaristu ülesehitamine Euroopa Liidus;

22. rõhutab, et VKEdel on ELi majanduses keskne koht ning et tuleb võtta rohkem meetmeid, et edendada VKEde ja idufirmade ülemaailmset konkurentsivõimet, et luua parim võimalik keskkond kvaliteetsete andmete, andmeanalüüsi, turvaliste teenuste ning oodatava kulutõhususega uute lootustandvate tehnoloogiliste arengute toetamiseks;

23. palub, et komisjon rajaks Euroopa pilvele majanduslikult elujõulise aluse ja võtaks selgeid meetmeid, et ergutada VKEsid pakkuma konkurentsivõimelisi lahendusi andmete töötlemiseks ja säilitamiseks liikmesriikides asuvates andmepankades;

24. tuletab meelde olemasolevate üleeuroopaliste struktuuridega ning riiklikes andmepankades kättesaadavate avatud andmetega saavutatud positiivseid tulemusi; tunnistab, et ühtsel turul on ikka veel palju takistusi, mis ei võimalda seda algatust täielikult ellu viia; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima juba kättesaadavate andmete potentsiaali ning tagama avatud andmeid käsitleva sidusa strateegia ja selliste andmete taaskasutatavuse liikmesriikides; märgib, et komisjon ja liikmesriigid peavad uurima vajadust täiendavate investeeringute järele piiriülesesse füüsilisse taristusse, keskendudes eelkõige kõrgjõudlusega andmetöötluse, kiirete lairibavõrkude ning massandmepankade ühendamisele, et saavutada edukas Euroopa andmepõhine majandus; palub komisjonil analüüsida sellealaseid ülemaailmseid tööstuse juhitud ja muid rahvusvahelisi partnerlusi;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

25. märgib, et tuleks veelgi ergutada pilveteenuste kasutuselevõttu Euroopa VKEde seas; märgib, et Euroopa pilveteenuste osutajatel on vaja täiendavat koordineeritud toetust digitaalses maailmas osalemisel, kasutajate usalduse suurendamisel ning teadlikkuse tõstmisel pilvandmetöötlusele üleminekust saadavast kasust;

26. rõhutab, et ettevõtete ja kodanike juurdepääs interneti lairibaühendusele on ELi konkurentsivõimelise andme- ja teadmistepõhise majanduse hädavajalik osa; on sellega seoses seisukohal, et pilve edasiarendamine peaks toimuma käsikäes algatustega, mille abil suurendatakse ettevõtete ja kodanike juurdepääsu interneti lairibaühendusele, eriti maapiirkondades;

27. märgib, et põlvkonnaülesed digitaalhariduse meetmed, sealhulgas küberoskused, on pilveandmetöötluse arengu jaoks erakordselt olulised, et tuvastada digitaalsete eesmärkide saavutamiseks kõige olulisemate tehniliste ja tõhusate oskuste nappus ning et tegutseda sellele vastavalt; tunneb heameelt komisjoni hiljuti vastu võetud Euroopa uue oskuste tegevuskava raames esitatud ettepanekute üle ning rõhutab vajadust piisavate rahaliste vahendite järele;

28. on seisukohal, et tekkimas on pilveandmetöötlusega tegelevad idufirmad, mis pakuvad nišilahendusi, et muuta pilveandmetöötlus kiiremaks, lihtsamaks ning usaldusväärsemaks, paindlikumas ja turvalisemaks;

29. rõhutab, et kõrgjõudlusega andmetöötlust, mis on oluline pilve arengu jaoks, tuleks käsitada Euroopa andmetaristu lahutamatu osana, mis hõlmab kogu ökosüsteemi, ning sellest saadavat kasu tuleks laialdaselt reklaamida;

30. märgib, et tuleks julgustada akadeemiliste ja teadusasutuste ning muude sidusrühmade osalemist, et säilitada integreeritud teadusandmete taristud ja kõrgjõudlusega andmetöötlus ning neid toetada;

31. märgib, et seoses erasektori ja väljaspool ELi asuvate riikide praegu ja edaspidi pakutavate teenustega peab Euroopa avatud teaduse pilv looma stiimuleid ja uusi teenuseid, et vabaneda pikaajalisest harjumusest toetuda olemasolevatele uurimistavadele;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et keskendutakse tulevikku suunatud Euroopa majanduskasvule, et rajada ELis konkurentsivõimeline pilvetööstus; rõhutab, kui oluline on tagada, et turunõudlus pilvelahenduste järele jätkuvalt kasvab ning et pilvandmetöötlusele üleminekut julgustatakse sellistes vertikaalsektorites nagu rahandus, maksustamine ja sotsiaalkindlustus, tootmine, pangandus, tervishoiud, meedia ja meelelahutus ning põllumajandus;

33. on arvamusel, et isikuandmete kaitse üldmäärusega luuakse raamistik isikuandmete kaitseks; märgib siiski, et killustatus selle rakendamisel liikmesriikides muudaks teadlastele nende töö tegemise ja tulemuste jagamise raskemaks, millega õõnestataks pilvandmetöötluse abil teadlastevahelise koostöö loomiseks tehtavaid pingutusi; nõuab seetõttu kõnealuse määruse nõuetekohast rakendamist ja jõustamist;

34. rõhutab, et Euroopa pilvandmetöötluse algatuse raames pakutavate lahenduste arendamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi, eelkõige andmekaitse ja eraelu puutumatuse õigust ning õigust vabadusele ja turvalisusele;

35. märgib, et andmepõhine majandus on ikka veel algstaadiumis, ärimudeleid töötatakse alles välja ning olemasolevaid mudeleid juba lõhutakse ja arendatakse edasi; kutsub komisjoni üles tagama, et iga selle valdkonna õigusakt on kooskõlas tehnoloogiliselt neutraalse innovatsiooni põhimõttega ning ei too ELis kaasa tõsiseid takistusi innovatsioonile, tööstuse digiteerimisele ega selliste uute tehnoloogiate arendamisele nagu asjade internet ja tehisintellekt;

36. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikide ja kõikide sidusrühmadega koostööd, et osaleda vajalike rakendusmeetmete kindlaksmääramisel, mida on vaja Euroopa pilvandmetöötluse algatuse potentsiaali maksimeerimiseks; on seisukohal, et avatud innovatsiooni ja avatud teadusega kaasatakse innovatsiooniprotsessi palju rohkem osalejaid, alates teadlastest kuni ettevõtjate, kasutajate, valitsuste ja kodanikuühiskonnani;

Avatud teaduse pilv

37. võtab teadmiseks peamiste sidusrühmade alaesindatuse aruteludes ja suuremahulistes katseprojektides; on seisukohal, et tulemusliku teabevahetuse eeltingimus peab olema avaliku ja erasektori sidusrühmade ja kodanikuühiskonna aktiivne osalus kohalikul, piirkondlikul, riikide ja liidu tasandil, vältides samal ajal halduskoormust; rõhutab, et Euroopa pilvandmetöötluse algatus peaks vastama mitte ainult teaduskogukonna, vaid ka tööstuse, sealhulgas VKEde ja idufirmade, haldusasutuste ja tarbijate vajadustele ning neile kasu tooma;

38. rõhutab, et Euroopa avatud teaduse pilve arendamisel tuleb võtta nõuetekohaselt arvesse põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi ning pöörata erilist tähelepanu andmekaitse ja eraelu puutumatuse õigusele ning õigusele vabadusele ja turvalisusele ning järgida tuleb lõimitud ja vaikimisi eraelukaitse põhimõtteid ning proportsionaalsuse, vajalikkuse, võimalikult väheste andmete kogumise ja eesmärgi piiramise põhimõtteid; tunnistab, et täiendavate kaitsemeetmete kohaldamine, nagu pseudonümiseerimine, anonüümimine või krüptograafia, sealhulgas krüpteerimise kasutamine, võib vähendada riske ja parandada asjaomaste andmesubjektide kaitset isikuandmete kasutamisel suurandmete rakendustes või pilvandmetöötluses; tuletab meelde, et anonüümimine on pöördumatu protsess, ja kutsub komisjoni üles koostama suuniseid andmete anonüümimise kohta; kordab, et tundlikud andmed vajavad erilist kaitset kooskõlas kehtivate õigusaktidega; toonitab, et Euroopa pilvandmetöötluse algatuse vastu tarbijate usalduse tagamiseks on vaja kohaldada eespool nimetatud põhimõtteid koos kõrgete kvaliteedi-, usaldatavus- ja konfidentsiaalsusstandarditega;

39. rõhutab, et avatud teaduse pilve algatus peaks tooma kaasa usaldusväärse pilve kõigile: teadlastele, ettevõtetele ja avalikele teenustele;

40. märgib, et teadusandmete haldamiseks, analüüsimiseks, jagamiseks, taaskasutamiseks ja säilitamiseks tuleb edendada avatud ja usaldusväärset koostööplatvormi, kus saab teatavatel tingimustel töötada välja ja osutada innovatiivsed teenuseid;

41. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima asjakohaseid juhtimis- ja rahastamisraamistikke, võttes piisaval määral arvesse olemasolevaid algatusi ning nende jätkusuutlikkust ja võimet edendada võrdseid tingimusi kogu Euroopas; rõhutab, et liikmesriigid peaksid kaaluma oma riiklike rahastamisprogrammide lõimimist ELi rahastamisprogrammidega;

42. kutsub komisjoni üles analüüsima kõiki rahastamisallikaid Euroopa avatud teaduse pilve loomiseks ja tugevdama olemasolevaid vahendeid kiirema arengu tagamiseks, pöörates erilist tähelepanu parimatele tavadele;

43. palub komisjonil tagada, et kõik programmi „Horisont 2020“ raames tehtavad teadusuuringud ja loodavad andmed oleksid vaikimisi avatud, ning palub liikmesriikidel kohandada oma riiklikke teadusprogramme sellele vastavalt;

44. on seisukohal, et Euroopa avatud teaduse pilv edendab digitaalteadust, integreerides infotehnoloogia kui teenuse ELi avalik-õiguslikku teadussektorisse; nõuab teaduspilve föderaalse mudeli kasutuselevõtmist, mis ühendab avalik-õiguslikud teadusasutused, sidusrühmad, VKEd, idufirmad ja e-taristu kaubanduslike tarnijatega, et ehitada üles ühine platvorm, mis pakub laia valikut teenuseid ELi teaduskogukondadele;

45. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostama koostöös muude sidusrühmadega tegevuskava, et esitada võimalikult kiiresti selge ajakava Euroopa avatud teaduse pilve raames ette nähtud meetmete elluviimiseks;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

46. kutsub komisjoni üles hindama põhjalikult Euroopa avaliku sektori teadustöötajate vajadusi, et selgitada välja pilvetaristuga kaetuse võimalikud lüngad ELis; on arvamusel, et kui lüngad on kindlaks tehtud, peaks komisjon paluma Euroopa pilvetaristu pakkujatel jagada oma arenduskavasid, et hinnata, kas erainvesteeringud on piisavad selliste lünkade kõrvaldamiseks või on nende ületamiseks vaja täiendavaid avaliku sektori rahalisi vahendeid;

47. palub komisjonil tagada, et kõik programmi „Horisont 2020“ raames tehtavad teadusuuringud ja loodavad andmed tuleksid kasuks Euroopa äriühingutele ja avalikkusele; toetab stiimulite struktuuri muutmist, et teadlased, tegevusharu ja avalike teenuste pakkujad jagaksid oma andmeid ja parandaksid andmehaldust, koolitust, tehnikaoskusi ja tehnikaalast kirjaoskust;

48. väljendab heameelt asjaolu üle, et pilvandmetöötluse algatuses keskendutakse lairibavõrgustike ehitamisele, suuremahulistele andmepankadele, kõrgjõudlusega andmetöötlusele ning Euroopa suurandmete ökosüsteemile;

49. toonitab, et 5G väljaarendamine ning Euroopa elektroonilise side seadustiku eeskirjad peaksid muutma Euroopa avatud teaduse pilve huvipakkuvamaks, pakkudes kvaliteetset internetti ja uut tippkvaliteediga taristut;

50. kiidab heaks komisjoni auahne püüdluse, et liit suudaks käsitleda suurt hulka andmeid ja et tal oleks selleks olemas taristud teenustega, mis kasutavad reaalajas andmeid, mis saadakse andurite või rakenduste abil, mis ühendavad eri allikatest saadud andmeid; märgib, et Euroopa pilvandmetöötluse algatuse eesmärk on tagada parem ja ühtlustatum taristu väljaarendamine;

51. toetab GÉANTi võrgustiku edasiarendamist eesmärgiga muuta see kõige kaasaegsemaks rahvusvaheliseks võrgustikuks ja hoida ELi juhtpositsiooni teadusuuringute valdkonnas;

52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kooskõlastama tegevust sidusrühmadega, et vähendada digitaaltaristu killustatust, luues selleks tegevuskava ja tugeva juhtimisstruktuuri, millesse on kaasatud rahastajad, hankijad ja kasutajad, ning toonitab vajadust edendada avatud teaduse põhimõtteid andmete haldamisel ja jagamisel innovatsiooni takistamata ning rikkumata eraelu puutumatust ja intellektuaalomandit digitaalajastul;

53. toonitab, kui oluline on Euroopa pilvandmetöötluse algatuse põhinemine Euroopa ühendamise rahastu aluselementidel, eelkõige e-identimise süsteemidel ja e-allkirjadel, et suurendada kasutajate usaldust turvalise, koostalitlusvõimelise ja sujuva e-kommunikatsiooni vastu kogu liidus;

54. palub, et komisjon suunaks rohkem vahendeid Euroopa teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja koolituse ergutamisse pilvandmetöötluse vallas, toonitades vajadust taristu ja protsesside järele, millega kaitstakse avatud andmeid ja kasutajate eraelu puutumatust;

55. nõuab, et standardid peaksid võimaldama hõlpsat ja täielikku ülekantavust ning kõrgetasemelist koostalitlust pilveteenuste vahel;

56. on kindlalt veendunud, et avatud teaduse pilve algatus peaks tuginema avatud standarditele koostalitlusvõime ja sujuva teabevahetuse tagamiseks ning ühe pakkujaga seotuse ärahoidmiseks;

57. toonitab, et avatud standardite ning vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara kasutamine on väga oluline vajaliku läbipaistvuse tagamiseks seoses sellega, kuidas isikuandmeid ja muud liiki tundlikke andmeid tegelikult kaitstakse;

58. märgib, et Euroopa majandus sõltub järjest enam superarvutite võimsusest, et töötada välja uuenduslikke lahendusi, vähendada kulusid ning lühendada toodete ja teenuste turule jõudmise aega; toetab komisjoni püüdlusi luua Euroopa riistvaratehnoloogiale tuginedes eksatasandi superarvutite süsteem;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

59. on seisukohal, et Euroopa vajab täielikku kõrgjõudlusega andmetöötluse ökosüsteemi tipptasemel superarvutite omandamiseks, kõrgjõudlusega andmetöötlussüsteemide tarnete tagamiseks ning kõrgjõudlusega andmetöötluse teenuste kasutamiseks tööstuses ja VKEdes simulatsiooni, visualiseerimise ning prototüüpide loomise eesmärgil; peab väga oluliseks, et EL oleks 2022. aastaks maailma üks edukamaid superarvutijõude;

60. on arvamusel, et Euroopa tehnoloogiaplatvorm ning kõrgjõudlusega andmetöötluse alased avaliku ja erasektori lepingulised partnerlused on väga olulised ELi teadusprioriteetide määratlemiseks Euroopa tehnoloogia väljatöötamisel kõigis kõrgjõudlusega andmetöötluse lahenduse tarneahela segmentides;

61. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle käivitada kooskõlas kvanttehnoloogia manifestiga kvanttehnoloogia juhtalgatus, mille maht on 1 miljard eurot;

62. tuletab komisjonile meelde, et pilveteenuste sektor on juba investeerinud miljardeid eurosid kõige kaasaegsema taristu ülesehitamisse Euroopas; juhib tähelepanu sellele, et ELi teadlased saavad praegu kasutada pilvetaristut, mis annab neile võimaluse katsetada ja teha uuendusi kiiresti, omades juurdepääsu väga paljudele teenustele ja makstes ainult kasutatud teenuste eest, mis omakorda lühendab teadustööle kuluvat aega; märgib, et ELi väga olulist toetust teadus- ja arendustegevusele ei tohiks kulutada olemasolevate ressursside dubleerimisele, vaid läbimurde soodustamisele uutes teadusvaldkondades, mis võivad suurendada majanduskasvu ja konkurentsivõimet;

63. rõhutab, et teadusringkonnad vajavad ohutut, turvalist ja avatud lähtekoodiga suure võimsusega taristut, et edendada teadusuuringuid ja hoida ära võimalikke julgeolekuriske, küberrünnakuid või isikuandmete väärkasutust, eelkõige suurte andmehulkade kogumisel, säilitamisel ja töötlemisel; palub, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid ja stimuleeriksid vajaliku tehnoloogia, sealhulgas krüptograafiliste tehnoloogiate väljaarendamist, võttes arvesse lõimitud julgeoleku lähenemist; toetab komisjoni püüdlusi edendada koostööd avaliku sektori asutuste, Euroopa tööstuse (sealhulgas VKEde ja idufirmade), teadlaste ja akadeemiliste ringkondade vahel suurandmete ja küberturbe valdkonnas alates uurimis- ja innovatsiooni-protsessi varastest etappidest, et teha võimalikuks innovatiivsete ja usaldusväärsete Euroopa lahenduste ja turuvõimaluste loomine, tagades seejuures ohutuse piisava taseme;

64. on arvamusel, et selgete standardite väljatöötamine pilveteenuste koostalitlusvõime, andmete ülekantavuse ja teenustaseme kokkulepete kohta tagab kindluse ja läbipaistvuse nii pilveteenuste osutajate kui ka lõppkasutajate jaoks;

65. toonitab, et usaldusväärsus, turvalisus ja isikuandmete kaitse on vajalik tarbijate usalduse tagamiseks ning usaldus on hea konkurentsivõime alus;

66. märgib, et tegevusharul peaks olema keskne roll digitaalajastusse sobivate laialdaselt tunnustatud standardite väljatöötamisel ning sellised standardid annaksid pilveteenuste osutajatele kindluse innovatsiooni jätkamiseks ning kasutajatele kindluse pilveteenuste edasiseks kasutamiseks liidu tasandil;

67. kutsub komisjoni üles näitama eeskuju valdkondadevahelise keele- ja piiriülese koostalitlusvõime ning pilvestandardite edendamisel ning eraelu puutumatust kaitsvate, usaldusväärsete, turvaliste ja energiasäästlike pilveteenuste toetamisel ühise strateegia lahutamatu osana, keskendudes võimaluste maksimeerimisele selliste standardite väljatöötamiseks, mis võivad saada ülemaailmseteks standarditeks;

68. märgib, et andmete koostalitlusvõime tegevuskava on vaja selleks, et kasutada Euroopa teadlaste toodetavat suurt andmekogust ning parandada andmete taaskasutatavust teaduses ja tööstuses; kutsub komisjoni üles tegema koostööd kesksete teadusvaldkonna sidusrühmadega mõjusate süsteemide väljatöötamiseks, et muuta andmed, sealhulgas metaandmed, ühtsed kirjeldused ja andmete identifikaatorid, leitavateks, juurdepääsetavateks, koostalitlusvõimelisteks ja taaskasutatavateks (FAIR);

Neljapäev, 16. veebruar 2017

69. märgib, et EL ei investeeri kõrgjõudlusega andmetöötluse ökosüsteemi sama palju kui maailma muud piirkonnad ning see ei ole kooskõlas tema majandusliku ja teadmiste potentsiaaliga;

70. kutsub komisjoni üles edendama koostalitlusvõimet ja hoidma ära seotust ühe pakkujaga, ergutades arvukaid pilvetaristu pakkujaid Euroopas pakkuma konkurentsivõimeliste, koostalitlusvõimeliste ja kaasaskantavate taristuteenuste valikut;

71. nõuab meetmeid kõrgetasemelise standardimissüsteemi säilitamiseks, mille abil on võimalik kaasata parimaid tehnoloogilisi lahendusi; palub komisjonil kiita heaks poliitika, millega kaotatakse liigsed takistused uuenduslikes sektorites, et stimuleerida investeeringuid teadus- ja arendustegevusse ning kogu liitu hõlmavasse standardimisse;

72. nõuab tungivalt, et komisjon pingutaks maksimaalselt, et hoida algusest peale ära ühe pakkujaga seotuse võimalus digitaalsel turul, eriti sellistes esilekerkivates valdkondades nagu Euroopa pilvandmetöötluse algatus;

73. tunnistab, kui olulised on koostalitlusvõime ja standardid konkurentsivõime edendamisel IKT valdkonnas; palub komisjonil selgitada välja lüngad Euroopa avatud teaduse pilve standardites, sealhulgas seoses VKEde, idufirmade ja tähtsate Euroopa sektoritega; toetab turupõhiste, vabatahtlike, tehnoloogiliselt neutraalsete, läbipaistvate, ülemaailmselt ühilduvate ning turgu arvesse võtvate standardite arendamist;

74. on seisukohal, et ISA[2] programm annab võimaluse töötada välja koostalitlusvõime standardid suurandmete haldamiseks avaliku halduse asutustes ning nende asutuste toimingutes ettevõtjate ja kodanikega;

75. tunnistab, et standardid peaksid vastama tööstuse ja muude sidusrühmade tõendatud vajadusele; rõhutab, et on oluline töötada välja ühised kõrged standardid ja neis kokku leppida, et tagada andmete tõhus kasutamine ja jagamine laiemalt kui vaid ühes valdkonnas, institutsioonis või ühe riigi piires; kutsub komisjoni üles tegema vajaduse korral kindlaks parimad sertifitseerimissüsteemid liikmesriikides, et koostada asjaomaseid huvirühmi kaasates nõudlusel põhinevad üleeuroopalised standardid, mis hõlbustavad andmete jagamist ning põhinevad avatud ja ülemaailmsetel standarditel, kui see on põhjendatud; rõhutab, et Euroopa pilvandmetöötluse algatusega seoses võetavate meetmetega tuleb tagada, et võetakse arvesse ühtse turu vajadusi ning et see turg jääb ülemaailmselt juurdepääsetavaks ning reageerib tehnoloogilisele arengule;

76. avaldab toetust komisjoni kavale kõrvaldada eelkõige tehnilised ja õiguslikud takistused andmete ja andmeteenuste vabalt liikumiselt ning ebaproportsionaalsed andmete lokaliseerimise nõuded ja edendada andmete koostalitlusvõimet, sidudes omavahel Euroopa pilvandmetöötluse algatuse ja andmete vaba liikumise algatuse; on seisukohal, et digitaalühiskonna saavutamiseks tuleb andmete vaba liikumist käsitada viienda põhivabadusena ühtse turu raames; märgib, et pilvandmetöötluse kõigi võimaluste kasutamise eeltingimusteks on selge õigusraamistik, piisavad oskused ja suurandmete haldamisega seotud ressursid ning asjaomaste kutsekvalifikatsioonide tunnustamine; nõuab tungivalt, et komisjon püüaks koos sidusrühmade, eelkõige tööstusega teha kindlaks suurandmete ja kodeerimisega seotud koolitusvõimalused ka uue oskuste tegevuskava raames ning looks huvirühmadele – eelkõige VKEdele ja idufirmadele – stiimulid andmete kasutamiseks, avamiseks ja jagamiseks ühtsel turul;

77. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle käivitada kooskõlas kvanttehnoloogia manifestiga kvanttehnoloogia juhtalgatus, mille maht on 1 miljard eurot; toonitab siiski, et arengu kiirendamiseks ja kommertstoodete andmiseks avaliku ja erasektori kasutajate käsutusse on väga oluline pidada sidusrühmadega läbipaistvaid ja avatud konsultatsioone;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Avatud andmete jagamine, teadusandmete jagamine

78. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa avatud teaduse pilve arendamine annab teadlastele ja teadusspetsialistidele koha, kus andmeid säilitada, jagada, kasutada ja taaskasutada, ning see võib panna aluse andmepõhisele innovatsioonile ELis; toonitab, et andmete jagamise eeliseid on laialdaselt tunnustatud;

79. märgib, et andmed on muutunud väga oluliseks otsuste tegemisel kohalikul, riiklikul ja ülemaailmsel tasandil; märgib, et andmete jagamine annab samuti olulisi eeliseid kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele ning valitsussektori andmete avamine edendab demokraatiat ja pakub uusi ärivõimalusi;

80. toetab komisjoni ning Euroopa selle valdkonna teadlaste ja akadeemiliste ringkondade pingutusi suurandmete väärtusega seotud avaliku ja erasektori partnerluse arendamisel koostoimes kõrgjõudlusega andmetöötluse alaste avaliku ja erasektori lepinguliste partnerlustega, mis edendab kogukonna väljakujundamist andmete ning kõrgjõudlusega andmetöötluse ümber ning millega pannakse alus jõudsalt arenevale andmepõhisele majandusele ELis; toetab küberturbe valdkonnas avaliku ja erasektori partnerlust, millega edendatakse koostööd avaliku ja erasektori osaliste vahel teadusuuringute ja innovatsiooniprotsessi varastes etappides, et saada juurdepääs innovatiivsetele ja usaldusväärsetele Euroopa lahendustele;

81. rõhutab, et komisjon peaks tegema võimalikult varakult tihedat koostööd tööstuspartneritega, eriti VKEde ja idufirmadega, et tagada äri- ja tööstusnõuete piisav käsitlemine ja piisav integreerimine algatuse hilisemas etapis;

82. julgustab avaliku sektori haldusasutusi kaaluma turvalisi, usaldusväärseid ja kindlaid pilveteenuseid, töötades välja selge õigusraamistiku ja tehes edasi tööd selle nimel, et arendada välja konkreetselt pilvandmetöötlusega seotud sertifitseerimissüsteemid; märgib, et äriühingud ja tarbijad vajavad kindlust uute tehnoloogiate kasutusele võtmisel;

83. on veendunud, et avaliku sektori haldusasutustel peaks olema vaikimisi avatud juurdepääs valitsussektori avalikele andmetele; nõuab edusamme teabe avatud andmetena avaldamise ulatuse ja kiiruse kindlaksmääramisel, kättesaadavaks tehtavate andmekogumite kindlaksmääramisel ning avatud andmete avatud vormis taaskasutamise edendamisel;

84. märgib, et digitehnoloogia ülikiire kasv on oluline liikumapanev jõud väga suurte toorandmevoogude loomiseks pilvekeskkondades ning selline suur kogum toorandmevooge suurtes andmesüsteemides suurendab arvutuste keerukust ja ressursitarbimist pilvepõhistes andmehankimissüsteemides; märgib lisaks, et mudelipõhise andmejagamise kontseptsioon võimaldab kohalikku andmetöötlust andmeallikate lähedal ja muudab toorandmevood kasutatavateks teadmusmudeliteks; osutab sellele, et nendel teadmusmudelitel on kahesugune kasulikkus: kohalike teadmusmudelite kättesaadavus koheseks kasutamiseks ning osalevaks andmejagamiseks pilvekeskkondades;

85. toetab nõukogu 2016. aasta mai järeldusi avatud teaduse süsteemile ülemineku kohta, eriti järeldust, et aluspõhimõte teadusandmete optimaalseks taaskasutamiseks peaks olema „nii avatud kui võimalik, nii suletud kui vajalik“;

Teksti- ja andmekaeve

86. toonitab, et avalike andmete täielikust kättesaadavusest Euroopa avatud teaduse pilves ei piisa andmepõhise teadustegevuse kõigi takistuste kõrvaldamiseks;

87. märgib, et seda algatust on vaja täiendada nüüdisaegse autoriõiguse raamistikuga, mis peaks võimaldama kaotada killustatuse ning koostalitlusvõime puudumise andmete uurimise protsessis Euroopas;

88. on arvamusel, et algatusega tuleks säilitada tasakaal teadlaste, õiguste omajate ja muude teadusvaldkonna osalejate õiguste vahel, austades täielikult autorite ja kirjastajate õigusi, samas toetades uuenduslikku teadustegevust Euroopas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

89. on arvamusel, et teadusandmeid saab Euroopa avatud teaduse pilves jagada, piiramata seejuures teadlastele või teadusasutustele kuuluvaid autoriõigusi, kehtestades vajaduse korral litsentsimismudelid; on arvamusel, et sellega seotud parimad tavad kehtestatakse programmi „Horisont 2020“ avatud teadusandmete katseprojekti raames;

90. on seisukohal, et läbivaatamist vajav andmebaaside direktiiv 96/9/EÜ piirab andmete kasutamist, ilma et sellega loodaks ilmset majanduslikku või teaduslikku lisaväärtust;

Andmekaitse, põhiõigused ja andmeturve

91. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks meetmeid liikmesriikide seaduste suurema ühtlustamise edendamiseks, et vältida selgusetust jurisdiktsioonis ja killustatust ning tagada digitaalsel ühtsel turul läbipaistvus;

92. on arvamusel, et Euroopa Liit näitab eraelu puutumatuse valdkonnas eeskuju ja toetab andmekaitse kõrget taset kogu maailmas;

93. rõhutab, et on vaja andmekaitseasutuste, poliitikakujundajate ning tööstuse kooskõlastatud lähenemisviisi, et aidata organisatsioone sellel üleminekul, tagades täitmise vahendid ning kohustuste ühtse tõlgendamise ja kohaldamise ning tõstes teadlikkust kodanike ja äriühingute jaoks tähtsatest küsimustest;

94. rõhutab, et EL on digitaalsete teenuste ülemaailmne importija ja eksportija ning konkurentsis püsimiseks on vaja tugevat pilvandmetöötlust ja andmepõhist majandust; kutsub komisjoni üles näitama eeskuju ühtsete, ülemaailmselt tunnustatud isikuandmete kaitse standardite loomise poole liikumisel;

95. on arvamusel, et ülemaailmsed andmevood on rahvusvahelise kaubanduse ja majanduskasvu jaoks väga olulised ning komisjoni andmete vaba liikumise algatus peaks võimaldama Euroopas tegutsevatel äriühingutel, eriti kasvavas pilvandmetöötluse sektoris, olla ülemaailmses innovatsiooni võidujooksus esireas; toonitab, et algatuse eesmärk peaks olema ka kaotada kõik meelevaldsed piirangud selles osas, kus peaksid asuma äriühingute taristud või kus tuleks säilitada andmeid, kuna sellised piirangud takistaksid Euroopa majanduse arengut;

96. on arvamusel, et ELi kehtivad andmekaitset reguleerivad õigusaktid, eriti hiljaaegu vastu võetud isikuandmete kaitse üldmäärus ja õiguskaitsedirektiiv (direktiiv (EL) 2016/680) ([1]), sisaldavad tugevaid tagatisi isikuandmete, sealhulgas teadusuuringute eesmärgil kogutavate, koondatavate ja pseudonümiseeritud andmete ning tervisega seotud tundlike andmete kaitseks koos eritingimustega, mis puudutavad andmete avaldamist ja avalikustamist, andesubjektide õigust esitada vastuväiteid edasise töötlemise suhtes ja eeskirju õiguskaitseasutuste juurdepääsu kohta kriminaaluurimiste raames; palub komisjonil võtta neid tagatisi arvesse Euroopa avatud teaduse pilve ning seal säilitatavatele andmetele juurdepääsu reguleerivate eeskirjade rakendamisel; tunnistab, et ühtlustatud lähenemine isikuandmete kaitse üldmääruse rakendamisele, sealhulgas suunised, täitmise vahendid ning kodanikele, teadlastele ja äriühingutele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniad, on väga olulised, eriti Euroopa avatud teaduse pilve väljaarendamiseks ja teaduskoostöö lihtsustamiseks, sealhulgas kõrgjõudlusega andmetöötluse abil;

97. on arvamusel, et andmete vaba liikumine on kasulik digitaalse majanduse ning teadus- ja uurimistegevuse jaoks; toonitab, et andmete vaba liikumist käsitlev komisjoni algatus peaks võimaldama kasvaval Euroopa pilvandmetöötluse sektoril olla ülemaailmses innovatsiooni võidujooksus esireas, sealhulgas teaduse ja innovatsiooni eesmärgil; tuletab meelde, et isikuandmete mis tahes edastamisel pilvetaristutesse või muudesse väljaspool liitu asuvatesse vastuvõtjatesse tuleks järgida isikuandmete kaitse üldmääruses ette nähtud edastamiseeskirju ning komisjoni andmete vaba liikumise algatus peaks olema nende sätetega kooskõlas; rõhutab, et algatuse eesmärk peaks olema ka vähendada piiranguid selle osas, kuhu äriühingud peaksid paigutama taristu või kus säilitama andmeid, kuna need piirangud takistaksid Euroopa majanduse

([1]) ELT L 119, 4.5.2016, lk 89.

arengut ega laseks teadlastel kasutada ära andmepõhise teaduse kõiki eeliseid, säilitades samal ajal andmekaitset reguleerivate õigusaktidega kooskõlas olevad piirangud, et hoida ära Euroopa avatud teaduse pilvega seotud võimalikud tulevased kuritarvitused;

98. on kindalt veendunud, et liit peaks olema isikuandmete, sealhulgas tundlike andmete ohutuse ja kaitse osas esirinnas ning peaks toetama kõrgetasemelist andmekaitset ja andmeturvet kogu maailmas; on arvamusel, et ELi andmekaitseraamistik koos kaasava küberjulgeoleku strateegiaga, millega tagatakse usaldusväärsed andmetaristud, mis on kaitstud andmete kadumise, puutumatuse sissetungimise või rünnakute vastu, võiksid olla Euroopa äriühingute konkurentsieeliseks eraelu puutumatuse osas; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et Euroopa avatud teaduse pilv säilitaks teadusliku sõltumatuse ja teadusuuringute objektiivsuse ning kaitseks teadusringkondade tööd liidus;

99. kutsub komisjoni üles tagama, et põhiõiguste, eraelu puutumatuse, andmekaitse, intellektuaalomandiõiguste ja tundliku teabega seotud muresid käsitletakse ranges kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse ja andmekaitsedirektiiviga (95/46/EÜ); rõhutab, et pilvetaristu julgeolekuohud on muutunud rahvusvahelisemaks, laialivalgunumaks ja keerukamaks, takistavad selle intensiivsemat kasutamist ning nõuavad koostööd Euroopa tasandil; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriikide ametiasutused teeksid Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametiga (ENISA) konsulteerides koostööd selleks, et luua turvaline ja usaldusväärne digitaristu ning saavutada küberjulgeoleku kõrge tase kooskõlas võrgu- ja infoturbe direktiiviga;

100. palub komisjonil tagada selle algatuse eesmärgile vastavus, väljapoole suunatus, tulevikukindlus ning tehnoloogiline neutraalsus, ning rõhutab asjaolu, et komisjon ja liikmesriigid peavad juhinduma turust ja pilvandmetöötluse sektorist enesest, et kõige paremini täita sektori praeguseid ja tulevasi vajadusi ning edendada pilvepõhise tehnoloogia innovatsiooni;

101. osutab suurandmete potentsaalile tehnoloogilise innovatsiooni ajendajana ning teadmistepõhise majanduse ülesehitamisel; märgib, et andmete jagamisega seotud takistuste vähendamine suurendab ettevõtjate konkurentsivõimet ja toob samas kasu ka kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele; toonitab andmete ülekantavuse lihtsustamise tähtsust;

102. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha tööd tegevusharu juhitud standardite kehtestamise algatustega, et tagada ühtse turu jätkuv ligipääsetavus kolmandatele riikidele ning reageerimine tehnoloogilistele arengutele, hoidudes tõketest, mis takistavad innovatsiooni ja konkurentsivõimet Euroopas; märgib, et standardite kehtestamine seoses andmeturbe ja eraelu puutumatusega on tihedalt seotud jurisdiktsiooni küsimusega ning riiklikel ametiasutustel on siin keskne roll;

103. toonitab, et arvesse tuleb võtta olemasolevaid algatusi, et hoiduda dubleerimisest, mis võib takistada avatust, konkurentsi ja kasvu, ning et turupõhised üleeuroopalised andmete jagamise standardid peavad olema kooskõlas rahvusvaheliste standarditega;

104. rõhutab, et tuleb leida tasakaal õiguspäraste andmekaitsega seotud murede ja vajaduse vahel tagada seni kasutamata „andmete vaba liikumine“; on seisukohal, et avatud suurandmete turul tuleb järgida kehtivaid andmekaitse eeskirju;

105. toetab ettepanekut muuta avatud teadusandmed programmi „Horisont 2020“ uute projektide vaikevalikuks, kuna avalikest vahenditest rahastatud teadusandmed on avalik hüve, mis on toodetud avalikes huvides ning tuleks teha avalikult kättesaadavaks võimalikult väheste piirangutega ning õigeaegselt ja vastutustundlikult;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

106. märgib, et Euroopa pilvandmetöötluse algatus keskendub potentsiaalselt tundlikele teadusuuringute ja arendustegevuse sektoritele ning valitsuse e-portaalidele; kordab, et pilveteenuste küberjulgeolekut oleks kõige parem käsitleda võrgu- ja infoturbe direktiivi raames;

107. rõhutab, kui tähtis on eri seadmete koostalitlusvõime lihtsustamine võrgustikesiseselt, turbe tagamine ja komponentide tarneahelate edendamine, mis kõik on tähtsad tehnoloogia turustamise seisukohalt;

o

o o

108. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0053

Töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse investeerimine ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimine

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse investeerimise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimise kohta: hinnang ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele (2016/2148(INI))

(2018/C 252/27)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 174,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (edaspidi „ühissätete määrus“) ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, et selgitada, lihtsustada ja parandada nende rühmituste asutamist ja toimimist ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrust (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 ([7]),

---

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.
([2]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 289.
([3]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 470.
([4]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.
([5]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 259.
([6]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 303.
([7]) ELT L 149, 20.5.2014, lk 1.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrust (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond ([1]),

— võttes arvesse komisjoni teatist „Investeerimine töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse: Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimine“ (COM(2015)0639),

— võttes arvesse oma 11. mai 2016. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika kiirema rakendamise kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni innovatsioonile suunatud koostoime kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, programmi „Horisont 2020“ ning muude Euroopa innovatsioonifondide ja ELi programmide vahel ([3]),

— võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise ja tulemuslikkuse suurendamise kohta ([4]),

— võttes arvesse nõukogu 26. veebruari 2016. aasta järeldusi investeerimise kohta töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. mai 2016. aasta arvamust komisjoni teatise kohta „Investeerimine töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse: Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimine“ ([5]),

— võttes arvesse Regioonide Komitee 9. juuli 2015. aasta arvamust „Partnerluslepinguid ja rakenduskavasid puudutavate läbirääkimiste tulemused“ ([6]),

— võttes arvesse majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat aruannet (COM(2014)0473),

— võttes arvesse liidu sisepoliitika peadirektoraadi (struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond B) 2016. aasta juuni uuringut pealkirjaga „Maximisation of synergies between European Structural and Investment Funds and other EU instruments to attain the Europe 2020 goals“, milles käsitletakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning teiste ELi vahendite koostoime suurendamist, et saavutada strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgid,

— võttes arvesse liidu sisepoliitika peadirektoraadi (struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond B) 2016. aasta septembri uuringut pealkirjaga „Evaluation of the Report under Article 16(3) of the CPR“, milles käsitletakse hinnangut ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele,

— võttes arvesse liidu sisepoliitika peadirektoraadi (struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond B) 2016. aasta septembri analüüsi pealkirjaga „Financial instruments in the 2014-20 programming period: first experiences of Member States“, milles käsitletakse 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi rahastamisvahendeid ja liikmesriikide esialgseid kogemusi,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, eelarvekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A8-0385/2016),

A. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika kulutused moodustavad olulise osa ELi eelarvest, küündides ligikaudu ühe kolmandikuni kogukuludest;

([1]) ELT L 169, 1.7.2015, lk 1.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0217.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0311.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0419.
([5]) ELT C 303, 19.8.2016, lk 94.
([6]) ELT C 313, 22.9.2015, lk 31.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

B. arvestades, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, mille eelarve on 2014.–2020. aastal 454 miljardit eurot, on ELi peamine investeerimispoliitika vahend ning paljudes liikmesriikides väga oluline avaliku sektori investeeringute allikas, andes tulemuseks töökohtade, majanduskasvu ja investeeringute suurendamise kogu ELis ning piirkondlike ja kohalike erinevuste vähendamise majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamiseks;

C. arvestades, et partnerluslepingud on aluseks komisjoni esitatud artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele;

D. arvestades, et perioodi 2014–2020 partnerluslepingute ja rakenduskavade läbirääkimiste puhul on olnud tegemist ajakohastatud, tugevalt kohandatud ja intensiivse protsessiga, kus on uus raamistik tulemuslikkuse, eeltingimuste ja valdkondliku keskendumise kohta, kuid see on samas kaasa toonud suured viivitused ühtekuuluvuspoliitika rakendamise tegelikus alustamises, muu hulgas puuduste tõttu mõne piirkonna ja liikmesriigi haldussuutlikkuses, ja seda on veelgi aeglustanud korraldusasutuste määramise menetlus;

E. arvestades, et kahtlemata ei saanud rakenduskavasid õigel ajal vastu võtta õigusraamistiku hilise vastuvõtmise tõttu 2013. aasta lõpus, sest mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevad läbirääkimised olid pikad ja kokkuleppe saavutamine viibis; arvestades, et seetõttu hakati rakenduskavasid rakendama loiult, mis mõjutas meetme kasutuselevõtmist kohapeal;

F. arvestades, et ühissätted kehtestati kõigile viiele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondile, mis tugevdas nende omavahelist seotust;

G. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitikas on käesoleval perioodil palju poliitilisi ja majanduslikke probleeme nii finantskriisi tõttu, mis viib paljudes liikmesriikides avaliku sektori investeeringute vähenemise ja selleni, et avaliku sektori investeeringute peamisteks vahenditeks jäävad paljudes liikmesriikides Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendid ning liikmesriikide kaasrahastamine, kui ka rändekriisi pärast;

H. arvestades, et programmitöö perioodil 2014–2020 on ühtekuuluvuspoliitika tänu valdkondlikule keskendumisele ja liidu prioriteetide ja eesmärkide toetamisele omandanud fokuseerituma poliitilise lähenemisviisi;

I. arvestades, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on sel perioodil rohkem tulemustele orienteeritud ja põhinevad investeerimiskeskkonnal, mis võimaldab suuremat tõhusust;

J. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika raames tehtavad investeeringud peavad olema paremas kooskõlas Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia ning Euroopa poolaasta prioriteetidega;

K. arvestades, et parema rakendamise rakkerühm on aidanud leevendada rahaliste vahendite eraldamisega seotud kitsaskohti ja mahajäämust;

Jagatud tulemused, teabevahetus ja nähtavus

1. märgib, et Euroopas on käsil keeruline aeg nii majanduslikus kui ka poliitilises mõttes, mistõttu on kodanike ootustele vastav tulemuslik, majanduskasvule ja tööhõivele suunatud ning piirkondlikele erivajadustele kohasem investeerimispoliitika vajalikum kui kunagi varem, et lahendada liidus töötuse ja sotsiaalse ebavõrdsusega seotud probleemid ja luua Euroopa lisaväärtust; on veendunud, et kodanike usalduse taastamiseks peaks EL ellu viima kohandamisprotsessid, järgimaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9 sätestatud nõudeid;

2. märgib, et ajavahemiku 2014–2020 ühtekuuluvuspoliitika on põhjalikult ümber töötatud ning see nõuab kõikidel valitsustasanditel muutusi nii mentaliteedis kui ka töömeetodites, sealhulgas horisontaalset koordineerimist ja sidusrühmade kaasamist ning, niivõrd kui see on võimalik, ka kogukonna juhitud kohalikku arengut; juhib tähelepanu asjaolule, et sageli eiratakse hiljutisi ettevaatavaid ja eeskujulikke reforme, kuid et ühtekuuluvuspoliitikat peetakse tihti endiselt pigem tavapäraseks kulupoliitikaks kui investeerimispoliitikaks, millel on käegakatsutavad tulemused;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

3. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika projektide põhilises teabevahetuses tuleks keskenduda Euroopa lisaväärtusele, solidaarsusele ja edulugude nähtavusele, rõhutades samal ajal, kui oluline on nii vahetada parimaid tavasid kui ka õppida projektidest, mille eesmärke ei saavutata; nõuab kindlalt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide teemal toimuva teabevahetuse ajakohastamist ja tõhustamist; rõhutab vajadust tuvastada ja rakendada uusi vahendeid ühtekuuluvuspoliitika tulemuste edastamiseks; palub riikide ametiasutustel osana järjekindlast andmebaaside loomisest ja ajakohastamisest investeerida piirkondlikusse teabe- ja andmetekogumisse, võttes arvesse kohalikke ja piirkondlikke vajadusi, eripärasid ja prioriteete (nagu see toimib juba olemasoleva aruka spetsialiseerimise platvormi puhul), mis võimaldaks kodanikel tõhusamalt kontrollida projektide Euroopa lisaväärtust;

4. rõhutab tõsiasja, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud teabevahetuse ja fondide nähtavuse parandamiseks peab suuremat tähelepanu pöörama sidusrühmade ja toetusesaajate osalemisele ning kodanike mõtestatud kaasamisele ühtekuuluvuspoliitika kujundamisse ja rakendamisse; nõuab lisaks tungivalt, et komisjon, liikmesriigid, piirkonnad ja linnad jagaksid rohkem teavet nii ühtekuuluvuspoliitika saavutuste kui ka sellest saadud õppetundide kohta ja esitaksid kooskõlastatud ja sihipärase tegevuskava;

Valdkondlik keskendumine

5. kiidab heaks valdkondliku keskendumise, kuna see on osutunud kasulikuks vahendiks, mis on aidanud välja töötada suunitletud poliitikat, viia tulemuslikumalt ellu ELi prioriteete ja strateegiat „Euroopa 2020“ ning edendada teadmiste muutmist innovatsiooniks, töökohtadeks ja majanduskasvuks; kutsub seetõttu liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi üles tegema selgeid otsuseid investeerimisprioriteetide kohta ning lähtuma projektide valikul Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide seatud selgetest prioriteetidest ning kasutama ühtlustatud ja tõhusaid rakendusmenetlusi;

6. märgib, et valdkondliku keskendumise analüüs peaks aitama esile tuua seda, kuidas on liikmesriikide strateegilised valikud ja vahendite eraldamine temaatilistele eesmärkidele vastavuses piirkondade konkreetsete vajadustega; peab kahetsusväärseks, et see asjaolu on komisjoni artikli 16 kohases aruandes vähem nähtav;

7. leiab, et ühtekuuluvuspoliitika tulemusi ja eeliseid tuleb tõhusamalt rõhutada ning seejuures ei ole vähetähtis eesmärk taastada usk Euroopa projekti;

8. nõuab tungivalt et ühtekuuluvuspoliitika säilitaks valdkondliku keskendumise, võimaldades samal ajal sellist paindlikkust, millest piisaks eri piirkondade, eelkõige vähim arenenud piirkondade erivajadustega arvestamiseks, nagu on sätestatud eeskirjades; kutsub üles investeerima Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid jätkuvalt üleminekupiirkondadesse, et säilitada juba kasutusele võetud ressursside ja jõupingutuste mõju;

9. rõhutab iseäranis asjaolu, et arvesse tuleks võtta linna- või maapiirkondade, nn mahajäänud piirkondade, üleminekupiirkondade ja püsivate ebasoodsate looduslike või geograafiliste tingimustega piirkondade olukorda ning töötada välja asjakohane ja konkreetne toetuspoliitika nende piirkondade arendamiseks, kellel oleks ilma ühtekuuluvuspoliitikata väga raske arenenud riikidele järele jõuda; palub komisjonil järgida ja tõhustada strateegiaid linnade tegevuskava rakendamiseks koos omavalitsuste ja suurlinnapiirkondadega, mida peetakse ELi kasvukeskusteks; tuletab sellega seoses meelde, et tähtis on võimaldada liikmesriikidele ja piirkondadele piisavat paindlikkust eesmärgiga toetada uusi poliitilisi väljakutseid, näiteks neid, mis on seotud sisserändega (pidades silmas ühtekuuluvuspoliitika esialgseid ja endiselt olulisi eesmärke ning piirkondade konkreetseid vajadusi), ja ühtekuuluvuspoliitika digitaalset mõõdet laiemas mõttes (sh info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning lairibajuurdepääsu küsimusi, mis on seotud digitaalse ühtse turu väljakujundamisega); juhib tähelepanu energialiidu strateegiale, ringmajanduse strateegiale ning ELi kohustustele Pariisi kliimakokkuleppe raames, sest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidel on oluline roll nende elluviimisel;

10. on seisukohal, et suuremat tähelepanu tuleks pöörata allpiirkondadele, kus probleemide märkimisväärne kuhjumine väljendub tihti vaesusekolletena, segregeeritud kogukondadena ja puudust kannatavate piirkondadena, kus on suur osakaal tõrjutud rühmadel, näiteks romadel;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

11. toetab ühtekuuluvuspoliitikas suurtele taristuprojektidele keskendumise asemel keskendumist järk-järgult rohkem teadmistepõhise majanduse, innovatsiooni ja sotsiaalse kaasatuse ergutamisele ja osalejate, sealhulgas kodanikuühiskonna osalejate suutlikkuse arendamisele ja mõjuvõimu suurendamisele, võttes samal ajal arvesse eripärasid vähemarenenud piirkondades, kus on endiselt vaja toetust taristu väljaarendamise valdkonnas ja kus turupõhised lahendused ei ole alati võimalikud, unustamata aga ka paindlikkust, et iga liikmesriik saaks teha investeeringuid kooskõlas oma partnerluskokkulepetes sätestatud majanduse, sotsiaalse ja territoriaalse arengu edendamise prioriteetidega;

12. on arvamusel, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, sh eriti Euroopa territoriaalse koostöö programme tuleks kasutada kvaliteetsete töökohtade ning kvaliteetsete elukestva õppe ja kutseõppe või ümberõppe süsteemide, sh koolide taristu loomiseks ja nende loomise stimuleerimiseks, et võimaldada töötajatel headel tingimustel kohaneda tööelu muutuva reaalsusega, samuti jätkusuutliku majanduskasvu, konkurentsivõime ja arengu ning ühise heaolu ergutamiseks, et saavutada sotsiaalselt õiglane, jätkusuutlik ja kaasav Euroopa, pannes erilist rõhku kõige vähem arenenud aladele ja sektoritele, kus on struktuurseid probleeme, ning kõige haavatavamate ja kaitsetumate ühiskonnarühmade, eriti noorte (koostoimes selliste programmidega nagu Erasmus+) ning kõige madalamate oskuste või kvalifikatsiooniga isikute toetamisele, edendamaks suuremat tööhõivet ringmajanduse abil ja vältimaks varajast haridussüsteemist lahkumist; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Sotsiaalfond (ESF) on vahend, mis toetab avaliku huviga seotud poliitika rakendamist;

13. väljendab muret, et töötus – eelkõige noorte ja naiste töötus ning töötus maapiirkondades – püsib vaatamata kõigile jõupingutustele paljudes liikmesriikides väga kõrge ning ühtekuuluvuspoliitika peab ka siin pakkuma lahendusi; soovitab komisjonil pöörata rohkem tähelepanu ühtekuuluvuspoliitika mõjule tööhõive edendamisele ja töötuse vähendamisele; märgib seoses sellega, et noorte tööhõive algatus on 20 toetuskõlblikus liikmesriigis integreeritud 34 ESFi programmi, mis võimaldab seetõttu töötutel noortel sellest algatusest kasu saada, et kindlaks määrata oma oskused ja kvalifikatsioonid; väljendab siiski muret selle pärast, et noorte tööhõive algatuse rakendamise alustamine on viibinud, ja selle pärast, kuidas teatud piirkondades noorte tööhõive algatust rakendatakse; nõuab tungivalt, et liikmesriigid pingutaksid rohkem sisulise ja tuntava mõju kiireks ja edukaks saavutamiseks investeeritud rahaliste vahendite mõjul, eelkõige seoses ettemaksetena eraldatud vahenditega, ning noorte tööhõive algatuse nõuetekohaseks rakendamiseks ning noortele töötajatele inimväärsete töötingimuste tagamiseks; nõuab, et eelkõige tuleb arvesse võtta äriringkondade tegelikke vajadusi ja kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde koolitusvajaduste täitmiseks, et luua tõelisi tööhõivevõimalusi ja saavutada pikaajaline tööhõive; on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitikas peaks käsitlema eelkõige noorte töötuse vastu võitlemist, sotsiaalset kaasamist ja tulevasi demograafilisi probleeme, millega Euroopa praegu ja lähitulevikus silmitsi seisab; nõuab noorte tööhõive algatuse jätkamist ka pärast 2016. aastat, et teha edasisi pingutusi noorte tööpuudusega võitlemiseks, kuid sealjuures muuta kohustuslikuks selle põhjalik tegevusanalüüs, et saavutada parandused, mida on vaja selle tõhusamaks muutmiseks;

14. väljendab tõsist muret, et noortegarantii puhul, millele eraldatakse 2014.–2020. aastal Euroopa Sotsiaalfondi ja spetsiaalse noorte tööhõive algatuse kaudu kokku 12,7 miljardit eurot ja mida sellise rahastamise tõttu juba peetakse noorte tööhõive tõstmiseks tehtavate jõupingutuste liikumapanevaks jõuks, ei ole komisjon viinud läbi kulude-tulude analüüsi, mis on kõikide komisjoni oluliste algatuste puhul standardmenetlus; märgib, et seetõttu puudub teave selle garantii üleeuroopalise rakendamise võimalike üldiste kulude kohta ning, nagu Euroopa Kontrollikoda on rõhutanud, on oht, et kogu rahastamise summa ei pruugi olla piisav;

15. rõhutab, kui tähtis on teabevahetus ja eelkõige digitaalne side, mille kaudu teave võimaliku abi kohta koolituse, praktikakoha või Euroopa Liidu fondidest kaasrahastatud töökoha leidmisel saab jõuda võimalikult paljude noorteni; nõuab tihedamat teabevahetust, et edendada selliseid portaale nagu DROP'PIN ja EURES ning suurendada võimalusi noorte liikuvuseks siseturul, mida peetakse suurimaks kasutamata potentsiaaliks võitluses tööpuuduse vastu ELis;

16. palub komisjonil tagada, et liikmesriigid järgiksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate projektide elluviimisel puuetega inimeste õiguste konventsiooni, sh eesmärki soodustada üleminekut puudega inimeste hooldusasutustes elamiselt kogukonnas elamisele;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

17. tuletab meelde, et üleeuroopalise transpordivõrgu põhivõrgu lõpuleviimine on Euroopa transpordipoliitika prioriteet ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on selle projekti elluviimisel väga olulised vahendid; rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide võimalused tuleb ära kasutada üleeuroopalise transpordivõrgu põhivõrgu ja üldise võrgu potentsiaali ühendamiseks piirkondliku ja kohaliku transporditaristuga; tunnistab Ühtekuuluvusfondi tähtsust Euroopa taristu ja ühenduvuse parandamisel ning nõuab nimetatud fondi säilitamist 2020. aasta järgses uues finantsraamistikus;

18. rõhutab, et transpordi mitmeliigilisus peaks olema oluline element Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavate taristuprojektide hindamisel, aga see ei tohiks olla esitatud projektide hindamise ainuke kriteerium, eriti selliste liikmesriikide puhul, kes peavad transporditaristusse tegema väga suuri investeeringuid;

19. rõhutab vajadust säilitada traditsioonilised tegevusalad, sealhulgas käsitöötraditsioon ja sellega seonduvad oskused, ning vajadust koostada strateegiad traditsiooniliste tegevusaladega seotud ettevõtluse kasvu soodustamiseks, et säilitada selle sektori kultuuriline identiteet; juhib tähelepanu vajadusele toetada kutseõppega seotud praktilist tööd ning noorte oskustööliste liikuvust;

Eeltingimused

20. rõhutab, et eeltingimuste tõhus kontrollimine on vajalik andmete säilitamiseks püüdluste ja saavutuste kohta; on seisukohal, et eeltingimused, eriti aruka spetsialiseerumise teadus- ja innovatsioonistrateegiate (RIS3) eeltingimus, on osutunud kasulikeks, ning soovitab nende jätkuvat parandamist; rõhutab, et mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete tugevdamisele tuleks pöörata rohkem tähelepanu;

21. juhib tähelepanu asjaolule, et märkimisväärne osa eeltingimustest on veel täitmata; nõuab seepärast praeguse olukorra analüüsimist ja sihipärast tegutsemist selle puuduse kõrvaldamiseks, tegemata samas järeleandmisi vahendite optimaalse kasutusele võtmise osas ning vähendamata ühtekuuluvuspoliitika tõhusust;

Tulemuspõhine eelarvestamine

22. rõhutab, et perioodi 2014–2020 õigusraamistik ja partnerluslepingud on kaasa toonud tugevalt tulemustele keskendunud ühtekuuluvusprogrammid ning et sellisest lähenemisviisist võiks eeskuju võtta ka ELi eelarve muude osade kulude puhul; peab tervitatavaks selliste ühiste näitajate kehtestamist, mis võimaldavad tulemusi mõõta ja võrrelda; on seisukohal, et töö näitajate kallal peab jätkuma, et parandada tõendeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kulude kohta ja optimeerida projektide väljavalimist;

23. juhib tähelepanu sellele, et oluline uuendus on olnud niisuguse valdkondliku keskendumise kasutuselevõtt, mille puhul investeeringud keskenduvad kindlatele eesmärkidele ja prioriteetidele, mis vastavad kõikide valdkondade kohta konkreetselt kokku lepitud tulemusnäitajatele ja eesmärkidele;

24. tuletab meelde, et kõikide liikmesriikide jaoks loodi tulemusreserv, mis moodustab 6 % Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele eraldatud ressurssidest; tuletab meelde, et riikide 2017. aasta aruannete ja 2019. aastal tulemuste läbivaatamise põhjal eraldatakse reserv ainult nende programmide ja prioriteetide jaoks, mis on oma vahe-eesmärgid saavutanud; nõuab paindlikkust uute tulemusreservi kulukohustuste võtmisel, kui programmid on saavutanud oma eesmärgid ja vahe-eesmärgid lähiaastatel; palub komisjonil hinnata, kas tulemusreservil on tõepoolest lisaväärtus või on see põhjustanud täiendavat bürokraatiat;

Euroopa poolaasta

25. võtab teadmiseks, et liikmesriigid on programmitöö protsessis leidnud, et enam kui kaks kolmandikku 2014. aastal vastu võetud riigipõhistest soovitustest on ühtekuuluvuspoliitika investeeringute seisukohast asjakohased, ja väljendab heameelt seoses asjaoluga, et nad on seda oma programmitöö prioriteetide puhul arvesse võtnud; möönab, et riigipõhiste soovituste tõttu võidakse lähiajal muuta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programme, et tagada toetus liikmesriikide struktuurireformidele; juhib tähelepanu asjaolule, et riigipõhised soovitused ja riiklikud reformikavad kujutavad endast selget seost Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa poolaasta protsesside vahel;

26. rõhutab ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa poolaasta vahelise tasakaalustatud seose olulisust, kuna mõlemad töötavad strateegia „Euroopa 2020“ raames samade eesmärkide saavutamise suunas, piiramata aluslepingutes sätestatud sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamist erinevuste vähendamiseks; on arvamusel, et peaksime uuesti hindama Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi maksete peatamise mõistlikkust Euroopa poolaasta eesmärkidest kõrvalekaldumise korral, sest see võib majanduskasvu ja töökohtade edendamise asemel anda vastupidise tulemuse;

Koostoime ja rahastamisvahendid

27. märgib, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul perioodil 2014–2020 kehtiv õigusraamistik toetab rahastamisvahendeid; rõhutab siiski, et toetuste kasutamine on möödapääsmatu; nendib, et fookus tundub olevat järkjärgulisel üleminekul toetustelt laenudele ja tagatistele; toonitab, et seda arengusuunda on toetanud Euroopa investeerimiskava ja hiljuti loodud Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI); märgib ühtlasi, et mitut fondi hõlmava käsitusviisi kasutamine tundub jätkuvalt keeruline; arvestades selliste vahendite keerukust, rõhutab, kui oluline on asjakohaselt toetada kohalikke ja piirkondlikke asutusi nende ametnike koolitamisel, kes vastutavad vahendite haldamise eest; juhib tähelepanu sellele, et rahastamisvahendid võiksid pakkuda lahendusi ELi eelarve tõhusaks kasutamiseks, aidates koos toetustega kaasa investeeringute suurendamisele, et hoogustada majanduskasvu ja luua säästvaid töökohti;

28. juhib tähelepanu sellele, et EFSIga püütakse saavutada eraldi eesmärke ning et seda tuuakse kiirest rakendamisest ja käimasolevate tegevuste tulemustest rääkides näiteks kui edulugu, vaatamata märkimisväärsetele puudustele, nagu ebapiisav täiendavus; palub seda silmas pidades komisjonil tuua välja konkreetsed andmed EFSI poolt majanduskasvule ja tööhõivele avaldatava mõju kohta ning esitada pärast selle hindamist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide edukama kasutamise võimaldamiseks õpimomendid uueks programmitöö perioodiks pärast 2021. aastat; palub esitada lisaks Euroopa Kontrollikoja arvamusele nr 2/2016 ([1]) ka analüüsi EFSI panuse kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärkide täitmisse ja ülevaate selle kohta, mida EFSI on saavutanud oma prioriteetide osas;

29. juhib siiski tähelepanu andmete puudumisele rahastamisvahenditega saavutatud tulemuste ja tagajärgede kohta ning üksnes kaudsele seosele kõnealuste rahastamisvahendite ning ELi üldiste eesmärkide ja prioriteetide vahel;

30. märgib, et komisjoni artikli 16 kohane aruanne ei sisalda kuigi palju teavet eri programmide ning muude poliitikavaldkondade vahendite vahelise kooskõlastamise ja koostoime kohta ning ei ole ka alati esitanud usaldusväärseid andmeid Euroopa Sotsiaalfondi ja noorte tööjõu algatuse programmide oodatavate tulemuste kohta; rõhutab, et ühise määruse kehtestamine viie Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi kohta on suurendanud nendevahelist koostoimet, muu hulgas ühise põllumajanduspoliitika teise samba osas; on veendunud, et koostoimet muude meetmete ja vahenditega, sealhulgas EFSI ja muude rahastamisvahenditega, tuleks investeeringute mõju suurendamiseks parandada; rõhutab, et riigiabi eeskirjad on kohaldatavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele, kuid mitte EFSI-le ega programmile „Horisont 2020“, ning et see tekitab probleeme fondide, programmide ja rahastamisvahendite koostoime suurendamisel; rõhutab, et vajaliku täiendavuse ja koostoime tagamiseks EFSI, rahastamisvahendite ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel tuleks riigiabi eeskirjade küsimust põhjalikumalt uurida, et seda vastavalt selgitada, lihtsustada ja kohandada; kutsub komisjoni üles koostama korraldusasutustele põhjalikud suunised EFSI ühendamiseks koostöös liikmesriikidega ja otse hallatavate rahastamisvahenditega, sealhulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, Euroopa ühendamise rahastu ja programmiga „Horisont 2020“;

31. toetab rahastamisvahendite jätkuvat tasakaalustatud kasutamist, kui need omavad lisaväärtust ja ei kahjusta tavapärast toetamist ühtekuuluvuspoliitika raames; rõhutab siiski, et see peaks toimuma ainult pärast rahastamisvahendite osatähtsuse hoolikat hindamist ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide täitmisel; rõhutab, et kõigil piirkondadel tuleb säilitada mitmekesised rahastamisvõimalused, samas kui teatavates valdkondades jäävad toetused kõige kohasemaks vahendiks majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamisel; palub, et komisjon esitaks ettepaneku stiimulite kohta, et korraldusasutused oleksid paremini teavitatud rahastamisvahendite kasutusvõimalustest ja kasutusvaldkondadest, ja analüüsiks koostöös liikmesriikidega ja keskselt hallatavate programmide toetuste ja tagasimakstava abi haldamise kulusid; rõhutab, et rahastamisvahendeid käsitlevad selged, järjepidevad ja sihipärased eeskirjad, mis aitavad lihtsustada ettevalmistus- ja rakendamisprotsessi vahendite haldajate ja toetusesaajate jaoks, on nende tulemuslikuks rakendamiseks võtmetähtsusega; juhib tähelepanu peatselt avaldatava regionaalarengukomisjoni algatusraportile „Sobivaim rahastamisva-

([1]) Euroopa Kontrollikoja arvamus nr 2/2016 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega muudetakse määrusi (EL) nr 1316/2013 ja (EL) 2015/1017) ettepaneku kohta ning sellele lisatud vastavalt määruse (EL) 2015/1017 artikli 18 lõikele 2 tehtud komisjoni hindamine.

hendite kombinatsioon Euroopa piirkondadele: rahastamisvahendite ja toetuste tasakaalustamine ELi ühtekuuluvuspoliitikas“ (2016/2302(INI));

Lihtsustamine

32. märgib, et programmitöö perioodi 2014–2020 üks põhieesmärke on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest abi saamise lihtsustamine abisaajate jaoks, ja tunnistab, et lihtsustamine on peamisi tegureid rahastamisele juurdepääsu parandamisel;

33. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide praegune ajakohastatud õigusraamistik pakub uusi lihtsustamise võimalusi, osutades ühistele abikõlblikkuse eeskirjadele, lihtsustatud kuluvõimalustele ja e-valitsusele; peab siiski kahetsusväärseks, et komisjoni artikli 16 lõike 3 kohane aruanne ei hõlma konkreetset teavet lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamise kohta; rõhutab vajadust teha suuremaid jõupingutusi lihtsustatud kuluvõimaluste täieliku potentsiaali arendamiseks halduskoormuse leevendamise eesmärgil; märgib, et nii abisaajad kui ka korraldusasutused vajavad olulisi lihtsustamismeetmeid, mis keskenduksid riigihangetele, projekti juhtimisele ja audititele nii programmi rakendamise ajal kui ka selle järel;

34. palub, et komisjon viiks seetõttu läbi ELi rahastusega (nii toetuste kui ka rahastamisvahendite kujul) kaasneva halduskoormuse kulude järjepideva hindamise, pidades muu hulgas silmas selliseid aspekte nagu aeg, kulud ja bürokraatia, tuginedes perioodil 2007–2013 ja uue perioodi alguses alates 2014. aastast kogunenud tõenditele;

35. soovitab tulevasel programmitöö perioodil alates 2021. aastast kõigil valitsemistasanditel töötada ühtse auditi süsteemi suunas ja kaotada mitmekordne kontroll erinevatel valitsustasanditel; palub tungivalt, et komisjon täpsustaks praeguste suuniste ulatust ja õiguslikku seisundit Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide suhtes ja töötaks tihedas koostöös korraldusasutuste ja kõigi asjaomaste tasandite auditeerimisasutustega välja auditeerimisküsimuste ühise tõlgenduse; kordab, et lihtsustamise valdkonnas on vaja täiendavat arengut, sh eriti noortele suunatud programmide puhul, suurendades muu hulgas kontrollimeetmete proportsionaalsust; väljendab heameelt seoses Euroopa Komisjoni moodustatud lihtsustamise kõrgetasemelise töörühma esialgsete tulemustega;

36. soovitab luua standardmenetlused rakenduskavade koostamiseks ja haldamiseks, eriti olukordadeks, mis hõlmavad arvukaid territoriaalse koostöö programme;

Haldussuutlikkus

37. märgib, et liikmesriikidel on erinev halduskultuur ja erinev tulemuslikkus oma poliitikaraamistikus, millest aga eeltingimused peaksid aitama üle saada; rõhutab vajadust tugevdada ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa poolaasta raames prioriteedina haldussuutlikkust, eelkõige liikmesriikides, kus rahaliste vahendite kasutamise tase on madal; märgib, et liikmesriikidele, piirkondadele ja kohalikele omavalitsusüksustele tuleb rahastustaotluste koostamise ajal pakkuda tehnilist, asjatundlikku ja praktilist abi; hindab kõrgelt vahendi JASPERS tulemusi ja kordab, et investeeringute puudulik planeerimine põhjustab olulisi viivitusi projektide elluviimisel ja vahendite ebatõhusat kasutamist;

38. juhib tähelepanu sellele, et mõnede programmide aeglane käivitamine, keerukate projektidega seotud vähene haldussuutlikkus, täheldatud viivitused projektide lõpetamisel, liikmesriikide halduskoormus, liigne reguleerimine ja vead riigihankemenetlustes on peamised takistused ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel; peab koostöös liikmesriikidega toimuvas eelarve täitmises äärmiselt tähtsaks selliste tarbetult keeruliste protsesside ja menetluste kindlakstegemist ning lihtsustamist, mis tekitavad lisakoormust nii ametiasutustele kui ka toetusesaajatele; juhib tähelepanu sellele, et haldussuutlikkust tuleb pidevalt parandada, jälgida ja tugevdada; on seetõttu arvamusel, et sellega seoses tuleb kasutada toimivaid ja paindlikke e-halduse lahendusi ning parandada teavitamist ja koordineerimist liikmesriikide vahel; rõhutab lisaks vajadust pöörata rohkem tähelepanu haldustöötajate koolitamisele;

39. juhib tähelepanu sellele, et lihtsustamisega seotud kohandatud õigusraamistikud, tingimused ja lahendused (näiteks Taiex Regio Peer 2 Peer piirkondadevaheline vahetussüsteem) võivad haldussuutlikkust silmas pidades täita erinevate piirkondade vajadusi ja lahendada nende probleeme tulemuslikumalt;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

Euroopa territoriaalne koostöö

40. rõhutab, eelkõige piirialade ebavõrdsuse vähendamise seisukohast, et Euroopa territoriaalse koostöö Euroopa lisaväärtus peaks kajastuma ka ühtekuuluvuspoliitika selle eesmärgi eraldiste suurendamises ning see tuleks esimesel võimalusel ette võtta; kutsub samal ajal liikmesriike üles tagama vajalikud kaasrahastamisvahendid; rõhutab, et see vahend tuleb ühtekuuluvuspoliitikas säilitada ka pärast 2020. aastat ning see peaks olema üks põhielemente;

41. rõhutab makropiirkondlike strateegiate olulisust, mis on tõestanud oma kasulikkust piirkondliku koostöö arendamise ja kaasatud piirkondade majanduse arengu vahenditena; tuletab meelde kohalike ja piirkondlike ametiasutuste olulist rolli kõnealuses strateegias sisalduvate algatuste edukuses;

42. soovitab intensiivsemalt kasutada muudetud ja täiendatud ETKRi õiguslikku vahendit territoriaalse koostöö õigusliku alusena;

43. teeb ettepaneku siduda RIS3 püsivalt piirkondadevahelise koostööga ELi-ülesel tasandil, kasutades selleks eelistatavalt Interregi programmi püsielementi;

44. rõhutab, et tulemustele orienteerituse kontseptsiooni jaoks on vaja tagada projektide tasandil kvaliteetne koostöö Interregi programmidega ning kohandada hindamismeetodeid ja -kriteeriume, et võtta arvesse iga programmi eripära; kutsub komisjoni, liikmesriike ja korraldusasutusi üles tegema koostööd ning vahetama teavet ja parimaid tavasid nii, et tulemustele orienteeritust rakendataks ja käsitletaks võimalikult tulemuslikult, arvestades Euroopa territoriaalse koostöö eripära;

45. rõhutab Interregi programmide rahastamisvahendite kasutamise võimalusi, sest täiendavate toetustena aitavad need investeeringute suurendamise, uute töökohtade loomise, paremate tulemuste saavutamise võimaldamise ja projektide tõhusamaks muutmise kaudu toetada VKEsid ning arendada teadusuuringuid ja innovatsiooni;

46. väljendab kahetsust üldsuse vähese teadlikkuse pärast Euroopa territoriaalse koostöö programmidest ja nende programmide ebapiisava läbipaistvuse pärast ning nõuab tõhusamat teavitamist lõpetatud projektide tulemustest; kutsub komisjoni, liikmesriike ja korraldusasutusi üles looma koostöömehhanisme ja ulatuslikke institutsioonilisi platvorme, et tagada suurem nähtavus ja teadlikkuse suurenemine; kutsub komisjoni üles andma ülevaate Euroopa territoriaalse koostöö programmide ja projektide senistest saavutustest;

Partnerluspõhimõte ja mitmetasandiline valitsemine

47. kiidab heaks käesoleva rahastamisperioodi läbirääkimistel kokku lepitud käitumisjuhendi, mis sisaldab hästi toimiva partnerluse miinimumnõudeid; nendib, et juhend on parandanud partnerluspõhimõtte rakendamist enamikus liikmesriikides, kuid väljendab kahetsust, et paljud liikmesriigid on partnerluslepingute ja rakenduskavade läbirääkimised ja täideviimise suures osas tsentraliseerinud; rõhutab vajadust tagada piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning muude sidusrühmade aktiivne osalemine kõigis etappides ning nõuab seetõttu, et edaspidi oleks tagatud nende tõeline kaasamine läbirääkimistel ja rakendamisprotsessis, arvestades iga riigi konkreetseid institutsioone; usub, et liigne tsentraliseerimine ja usalduse puudumine on samuti põhjustanud viivitusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisel, sest mõned liikmesriigid ja korraldusasutused ei ole kuigi innukad andma kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele suuremat vastutust ELi vahendite haldamise eest;

48. rõhutab, et komisjon peab selgitama liikmesriikide ja piirkondade tulemuslikkust seoses ühissätete määruse artiklis 5 sätestatud põhimõtetega, pannes eriti rõhku sellele, kuidas ergutada valitsust partnerluspõhimõtet täielikult kohaldama; rõhutab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika parema tunnustamise eeltingimuseks on jagatud vastutus;

49. toetab komisjoni uut käsitusviisi, mis seisneb spetsiifiliste töörühmade loomises, see tähendab, et luuakse projektimeeskonnad, kelle eesmärk on tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite parem haldamine liikmesriikides, ning kutsub üles seda lähenemisviisi edasi arendama;

50. rõhutab, et tuleviku ühtekuuluvuspoliitika peab kaasama toetavaid meetmeid, mis aitaksid põgenikke edukalt integreerida ELi tööturule, aidates nii kaasa majanduskasvule kui ka üldisele ohutuse tagamisele ELis;

Tulevane ühtekuuluvuspoliitika

51. rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid aitavad liikmesriikides kaasa SKP, töökohtade loomise ja majanduse kasvule – see on oluline tahk, mida tuleks arvesse võtta ka 2017. aastal esitatavas seitsmendas ühtekuuluvust käsitlevas aruandes; juhib lisaks tähelepanu asjaolule, et olulised investeeringud vähemarenenud piirkondadesse aitavad kaasa SKP kasvule ka arenenumates liikmesriikides; leiab, et kui Ühendkuningriigi valitsus peaks ametlikult käivitama artikli 50, tuleks seitsmendas ühtekuuluvust käsitlevas aruandes arvesse võtta ka Brexiti võimalikku mõju struktuuripoliitikale;

52. on arvamusel, et SKP ei pruugi olla ainus õiguspärane näitaja vahendite õiglase jaotamise tagamiseks, ja et edaspidi tuleks vahendite eraldamise üle otsustamisel arvesse võtta ka konkreetseid territoriaalseid vajadusi ja programmiga hõlmatud piirkondade arendamiseks kokkulepitud programmi prioriteetide tähtsust; peab oluliseks, et edaspidi kaalutaks lisaks SKP-le ka uute dünaamiliste näitajate kasutusele võtmist; märgib, et paljud Euroopa piirkonnad seisavad silmitsi kõrge töötuse määra ja elanikkonna vähenemisega; palub komisjonil kaaluda nn demograafilise näitaja väljatöötamist ja kasutusele võtmist;

53. tuletab meelde, et märkimisväärne hulk riiklikke investeeringuid tehakse kohalikul ja piirkondlikul tasandil; rõhutab, et Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteem (ESA) ei tohi piirata kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võimet teha vajalikke investeeringuid, kuna see takistaks liikmesriikidel kaasfinantseerida struktuurifondidest toetuse saamiseks kõlblikke projekte ja muudaks nii võimatuks nende oluliste rahaliste vahendite kasutamise majanduskriisist väljumiseks ning majanduskasvu ja tööhõive taastamiseks; soovitab tungivalt komisjonil ESA rangelt ühe aasta põhine lähenemisviis ümber hinnata, nii et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavaid avaliku sektori kulusid loetaks kapitaliinvesteeringuteks ning mitte üksnes võlaks või tegevuskuluks;

54. rõhutab, et Euroopa territoriaalset koostööd, mis toetab Lissaboni lepingus sätestatud territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtet laiemalt, on võimalik parandada; ergutab seetõttu kõiki tulevast poliitikat käsitlevate läbirääkimistega seotud sidusrühmi tugevdama seda territoriaalse ühtekuuluvuse mõõdet; palub, et komisjon omistaks Euroopa territoriaalsele koostööle seitsmendas ühtekuuluvusaruandes vajalikul määral tähtsust;

55. on seisukohal, et tulevikus tuleb säilitada valdkondlik keskendumine, kuna see on tõestanud oma toimivust; ootab komisjonilt ülevaadet selle kohta, milliseid saavutusi on valdkondlik keskendumine ühtekuuluvuspoliitikas kaasa toonud;

56. on veendunud, et edasine tulemuslikkusele orienteeritud ühtekuuluvuspoliitika peab põhinema püüdluste ning saavutatud tulemuste ja mõju mõõtmiseks sobivatel andmetel ja näitajatel ning eelneval kogemusel kohalikul ja piirkondlikul tasandil asjaomases valdkonnas (tulemuspõhine eelarvestamine, eeltingimused ja valdkondlik keskendumine), kuna see annab kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, sealhulgas neile, kes ei ole seni püüdnud asjaomast käsitusviisi kohaldada, selged praktilised suunised ühtekuuluvuspoliitika põhimõtete rakendamiseks;

57. rõhutab, et edaspidi on vaja olemasolevad rahalised vahendid kiiremini kasutusele võtta ning kulusid tasakaalustatumalt suurendada kogu programmitsükli jooksul, et muu hulgas vältida nn retrospektiivsete projektide sagedast kasutamist, mille eesmärk on tihti vältida automaatset kulukohustustest vabastamist programmitöö perioodi lõpus; on seisukohal, et pärast üldmääruse ning fonde käsitlevate määruste vastuvõtmist saab rakenduskavade rakendamisega järgmisel rahastamisperioodil alates 2021. aastast kiiremini alustada, sest perioodi 2014–2020 ühtekuuluvuspoliitika jõupingutustega on liikmesriigid saanud juba tulemuslikkusele orienteeritud poliitika kogemuse; juhib seoses sellega tähelepanu asjaolule, et liikmesriigid peaksid vältima viivitusi rakenduskavade korraldusasutuste määramisel;

58. nõuab, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise seadusandlik protsess viidaks lõpule 2018. aasta lõpuks, nii et tulevase ühtekuuluvuspoliitika õigusraamistiku saaks pärast seda kiiresti vastu võtta ja see jõustuks viivitamata alates 1. jaanuarist 2021;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

59. leiab, et ühtekuuluvuspoliitika peab jätkuvalt hõlmama kõiki liikmesriike ja kõiki Euroopa piirkondi ning et selle poliitika tulevase edu eelduseks on Euroopa rahastamisvahenditele juurdepääsu lihtsustamine;

60. on veendunud, et innovatsiooni ja aruka spetsialiseerumise vaim peavad koos säästva arenguga jääma ühtekuuluvuspoliitika oluliseks hooandjaks; rõhutab, et arukas spetsialiseerumine peaks olema tulevase ühtekuuluvuspoliitika peamine mehhanism;

61. rõhutab, et kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku teises pooles on suur oht maksetaotluste kuhjumiseks alamrubriigis 1b, ja nõuab piisaval tasemel maksete assigneeringute kättesaadavaks tegemist igal aastal praeguse finantsperspektiivi lõpuni, et hoida ära tasumata arvete uus kuhjumine; rõhutab seepärast, et kolmel ELi institutsioonil on vaja välja töötada uus ühine maksekava aastateks 2016–2020 ja selle suhtes kokku leppida, et kavas esitataks selge strateegia kõigi maksevajaduste täitmiseks kuni kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku lõpuni;

62. soovitab komisjonil analüüsida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide investeeringute tegelikku mõju eelmistel programmitöö perioodidel ning seda, mil määral on investeeritud vahendite abil saavutatud Euroopa eesmärke, ning teha algatuseks järeldusi positiivsete ja negatiivsete kogemuste kohta, et lisada investeerimisprotsessile väärtust;

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Regioonide Komiteele ning liikmesriikide valitsustele ja riiklikele ja piirkondlikele parlamentidele.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0054

Euroopa lennundusstrateegia

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa lennundusstrateegia kohta (2016/2062(INI))

(2018/C 252/28)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2015. aasta teatist „Euroopa lennundusstrateegia“ (COM(2015)0598),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikli 4 lõike 2 punkte b ja g ja artiklit 16 ning VI ja X jaotist,

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. juuli 2016. aasta arvamust Euroopa lennundusstrateegia kohta ([1]),

— võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsust 2012/21/EL Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes ([2]),

— võttes arvesse komisjoni teatist „Suunised lennujaamadele ja lennuettevõtjatele eraldatava riigiabi kohta“ ([3]),

— võttes arvesse komisjoni teatist riigiabi mõiste kohta ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ([4]),

— võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse määrust (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2015. aasta ettepanekut, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 216/2008 (COM(2015)0613),

— võttes arvesse 4. juunil 2015. aastal Brüsselis transpordi sotsiaalmeetmete kava teemal toimunud kõrgetasemelise konverentsi järeldusi ([6]),

— võttes arvesse oma 4. veebruari 2016. aasta resolutsiooni saarte erilise olukorra kohta ([7]),

---

([1]) EESC, AC TEN/581.
([2]) ELT L 7, 11.1.2012, lk 3.
([3]) ELT C 99, 4.4.2014, lk 3.
([4]) ELT C 262, 19.7.2016, lk 1.
([5]) ELT C 382, 15.10.2016, lk 1.
([6]) https://ec.europa.eu/transport/media/events/event/high-level-conference-2015-social-agenda-transport_en
([7]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0049.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) 2016. aastal toimunud assamblee 39. istungjärgu tulemusi,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 551/2004 õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas,

— võttes arvesse oma 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni lennunduse kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 29. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni 2.–27. novembrini 2015 Genfis toimuval ülemaailmsel raadiosidekonverentsil (WRC-15) vajaliku raadiosagedusspektri eraldamise kohta, millega tulevikus toetada ülemaailmsete lennuseiresüsteemide jaoks satelliidipõhise tehnoloogia väljatöötamist ([2]),

— võttes arvesse oma 7. juuni 2011. aasta resolutsiooni rahvusvaheliste lennunduslepingute kohta Lissaboni lepingu raames ([3]),

— võttes arvesse oma 25. aprilli 2007. aasta resolutsiooni Euroopa ühise lennunduspiirkonna rajamise kohta ([4]),

— võttes arvesse oma 12. märtsil 2014. aastal vastu võetud esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud) ([5]),

— võttes arvesse oma 12. märtsil 2014. aastal vastu võetud esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ([6]),

— võttes arvesse oma 5. veebruaril 2014. aastal vastu võetud esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta, ning määrust (EÜ) nr 2027/97 lennuettevõtja vastutuse kohta reisijate ja nende pagasi õhuveol ([7]),

— võttes arvesse oma 12. detsembril 2012. aastal vastu võetud esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) ([8]),

— võttes arvesse oma 29. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide (RPA-süsteemide) ehk mehitamata õhusõidukite ohutu kasutamise kohta tsiviillennunduses ([9]),

— võttes arvesse oma 2. juuli 2013. aasta resolutsiooni ELi lennundusalase välispoliitika kohta – tulevikuprobleemide lahendamine ([10]),

— võttes arvesse 20.–21. jaanuaril 2016 Hollandis Schipholi lennujaamas toimunud Euroopa lennundusalase tippkohtumise järeldusi ([11]),

---

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0394.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0392.
([3]) ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 5.
([4]) ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 658.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0220.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0221.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0092.
([8]) ELT C 434, 23.12.2015, lk 217.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0390.
([10]) ELT C 75, 26.2.2016, lk 2.
([11]) https://english.eu2016.nl/documents/reports/2016/01/20/report-aviation-summit-2016

Neljapäev, 16. veebruar 2017

— võttes arvesse 7. detsembri 1944. aasta Chicago konventsiooni,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A8-0021/2017),

A. arvestades, et ELi transpordipoliitika lõppeesmärk on teenida ELi kodanike ja ettevõtete huvisid, pakkudes aina paremat ühenduvust, kõrgeimat ohutuse ja turvalisuse taset ja tõketeta turgusid;

B. arvestades, et lennutranspordi konkurentsivõime kõrval peavad keskseks eesmärgiks jääma ka ranged ohutusnõuded;

C. arvestades, et ELi ühtne lennundusturg on kõige edukam näide lennutranspordi piirkondlikust liberaliseerimisest, mis on suuresti aidanud saavutada enneolematut lennuühenduse taset, avardanud Euroopasiseseid ja -väliseid reisimisvõimalusi ning alandanud hindu; arvestades, et lennundussektor moodustab Euroopa transpordivõrgustiku tähtsa osa, mis on hädavajalik ühenduvuse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks nii ELis kui ka maailma tasandil; arvestades, et kesksema asukohaga ja hästi integreeritud piirkondadest erinevalt ei ole äärepoolseimatel piirkondadel nende kauguse ja eraldatuse tõttu lennutranspordile alternatiivi; arvestades, et lennuühenduse parandamise toetamisel peab lisaks ühendusvõrgustiku laiendamisele eesmärgiks olema ka tagada ühenduse nõuetekohane kvaliteet lendude sageduse, lennuliinide ulatuse ja graafikute mugavuse mõttes;

D. arvestades, et lennundussektor toimib mootorina, mis avaldab võimendavat mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele ning on ELi majanduse tähtis tugisammas, mis toetab innovatsiooni, kaubavahetust ja kvaliteetset tööhõivet ja toob kodanikele märkimisväärset otsest ja kaudset kasu; arvestades, et lennuliikluse kasv ning lennuühenduste mitmekesisus ja kättesaadavus edendavad majanduskasvu ning tõendavad, et lennutransport toimib majandusarengu katalüsaatorina; arvestades, et piirkondlikel ja kohalikel lennujaamadel on oluline osa ka piirkondlikus arengus, kuna nad parandavad kohalikku konkurentsivõimet ja hõlbustavad turistide juurdepääsu;

E. arvestades, et lennutransport, lennujaamad ja nendega seotud töötlev tööstus loovad liidus 4,7 miljonit töökohta (vahetult 1,9 miljonit ja kaudselt 2,8 miljonit); arvestades, et Euroopa lennundussektor toetab mujal maailmamajanduses veel 917 000 inimese tööhõivet; arvestades, et lennunduse mobiilsuse ja rahvusvahelisuse tõttu on raske avastada sotsiaalseid kuritarvitusi ja tööõiguse normide eiramist, mistõttu on võimatu lahendada neid probleeme ainult riikide tasandil; arvestades, et ILO hiljutiste järelduste kohaselt on töötingimused lennundussektoris halvenemas; arvestades, et kuigi lepingute mitmekesistamine võib suurendada paindlikkust, saab seda ka kuritarvitada soodsamate eeskirjade otsimiseks (*rule shopping*), et vältida sotsiaalkindlustusmaksete tasumist;

F. arvestades, et vajakajäämised ELi õigusaktide nõuetekohasel rakendamisel ja nõukogu poliitiline tõrksus ei lase lennundussektori potentsiaali täielikult vallandada, mis kahjustab sektori konkurentsivõimet ning suurendab ettevõtete, reisijate ning majanduse kulusid;

G. arvestades, et sektoris, mis põhineb tehnoloogial, teadusuuringutel ja innovatsioonil, mis kõik vajavad nii ulatuslikke investeeringuid kui ka arenenud taristut, sõltub strateegia edukus sellest, kas suudetakse seada pikaajaline eesmärk koos nõuetekohaselt kavandatud investeeringutega ning võtta täielikult arvesse kõiki transpordiliike;

H. arvestades, et lennutranspordil on suur osa ELi kliimaeesmärkide täitmisel tänu meetmetele, mis võetakse kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

I. arvestades, et ehkki ühtse Euroopa taeva algatusega nähakse ette funktsionaalsete õhuruumiosade piiritlemine, on selle mõtte elluviimine siiani suuresti takerdunud; arvestades, et komisjoni hinnangul kaotatakse sellise seisaku tõttu ligikaudu 5 miljardit eurot aastas;

J. arvestades, et julgeolek on üks lennunduse kõige vahetumaid probleeme;

1. väljendab heameelt seoses komisjoni teatisega Euroopa lennundusstrateegia kohta ja selles väljendatud sooviga leida hoovad sektori arengu hoogustamiseks, leida uusi turuvõimalusi ja lammutada tõkked, samuti komisjoni ettepanekutega uute probleemide ettenägemiseks ja lahendamiseks, tuginedes ühtsele üleeuroopalisele nägemusele ning arendades kaasaegseid õigusraamistikke; on veendunud vajaduses lähtuda pikemas perspektiivis terviklikumast ja ambitsioonikamast käsitlusest, et anda vajalik impulss jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise Euroopa lennundussektori arenguks;

2. on veendunud, et Euroopa lennundusstrateegia juhtpõhimõte on ohutus ja et seda tuleb jätkuvalt parandada; väljendab seepärast rahulolu Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) alusmääruse (määrus (EÜ) nr 216/2008) läbivaatamise üle, mille eesmärk on saavutada lennunduses kõrgeim ohutustase; sellega seoses palub komisjonil ja nõukogul anda EASA-le piisavalt vahendeid ja töötajaid, et tagada kõrged ohutusnõuded ja tugevdada tema rolli rahvusvahelisel areenil;

3. nõuab tungivalt, et liikmesriigid lõpuks kiirelt jätkaksid muude tähtsate ja hetkel ummikusse jõudnud küsimuste käsitlemist, nagu ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise määruse (SES2+) uuesti sõnastamine ning teenindusaegade määruse ja reisijate õiguste määruse läbivaatamine; palub komisjonil uuesti läbi mõelda senised algatused ja pakkuda teostatavaid alternatiive, et kõrvaldada lennundussektori puudused, mis tulenevad ELi õigusaktide, näiteks ühtse Euroopa taeva algatuse hilinenud ja mittetäielikust rakendamisest; rõhutab, et kui tahetakse tagada kindlust ja õiguskindlust, ei piisa iseenesest küll vajalikust suuniste avaldamisest, vaid kehtivad määrused tuleb nõuetekohaselt läbi vaadata;

4. rõhutab, et nõukogus blokeeritud lennundusteemalised küsimused peaksid andma ELile suurema õiguskindluse, tugevdama lennureisijate õiguste kaitse raamistikku, võimaldama ELi õhuruumi tõhusamalt ja ratsionaalsemalt kasutada ning täiustama ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamiseks vajalikke õigusnorme, mis on kõik lennundusstrateegia elluviimiseks vajalikud elemendid; palub nõukogul tegutseda nendes küsimustes toimuvate läbirääkimiste edendamise nimel;

Lennundusstrateegia seesmine mõõde

5. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle vaadata läbi määrus (EÜ) nr 868/2004, mis käsitleb kehtivaid ebaausaid tavasid, näiteks lubamatut riigiabi, kuid ei ole ei piisav ega tulemuslik, ning seeläbi heita valgust peamistele muredele seoses ELi eeskirjade järgimisel ilmneda võivate konkurentsimoonutustega; rõhutab siiski, et ei lubamatu suund protektsionismi tugevdamisele ega ka ausa konkurentsi tagamiseks mõeldud meetmed iseenesest ei saa tagada ELi lennundussektori konkurentsivõimet;

6. on veendunud, et ELi lennundussektor, ehkki sellele avaldavad üha enam survet uued konkurendid, kellest paljud on kasutanud lennutransporti rahvusvahelise arengu strateegilise abivahendina, suudab ülemaailmse konkurentsiga kohaneda, kui ta jätkuvalt kindlustab ja arendab oma selliseid tugevaid külgi nagu kõrged ohutus- ja turvanõuded, EASA roll, geograafiline asend, innovaatiline tööstus ning sotsiaalsed ja keskkonnaeesmärgid; on kindlalt veendunud, et kolmandatest riikidest lähtuvas konkurentsis tuleks, juhul kui see on aus, näha võimalust arendada edasi Euroopa innovaatilist lennundusmudelit, mis suudab konkurentide sammudele kordumatul ja konkurentsivõimelisel moel reageerida;

7. on veendunud, et võimalus välisinvesteeringuid ligi meelitada on ELi lennuettevõtjate konkurentsivõime seisukohalt tähtis ja seda ei tohiks kahjustada; tervitab seepärast komisjoni kavatsust avaldada suunised, mis aitavad selgitada määruses (EÜ) nr 1008/2008 sätestatud omandit ja kontrolli reguleerivaid eeskirju, erilise tähelepanuga nn tõhusa kontrolli kriteeriumitele, et tagada nimetatud eeskirjade tulemuslikkus;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

8. väljendab heameelt algatuse üle pidada ELi tasandil läbirääkimisi lennutranspordilepingute ja kahepoolsete lennundusohutuslepingute sõlmimiseks tärkavaid ja strateegilisi turge esindavate kolmandate riikidega (Hiina, Jaapan, ASEAN, Türgi, Katar, Araabia Ühendemiraadid, Armeenia, Mehhiko, Hiina, Bahrein, Kuveit, Omaan ja Saudi-Araabia), ning soovitab seda teha kiiresti ja konstruktiivselt; tuletab meelde, et kõik osapooled peavad uusi lepinguid korrektselt täitma ja jõustama ning et need peavad sisaldama rahvusvahelistel (ICAO, ILO) normidel põhinevat ausa konkurentsi klauslit; palub komisjonil ja nõukogul ELi toimimise lepingu artiklist 218 tulenevalt kaasata Euroopa Parlament läbirääkimiste kõigil etappidel;

9. kutsub komisjoni üles seadma kolmandate riikidega lennutranspordilepingute üle läbirääkimiste pidamise eeltingimuseks ranged ohutusnõuded, nõuetekohased sotsiaalsed ja tööõiguse normid ning osalemise turupõhises lennutranspordi heitkoguste piiramise instrumendis, samuti tagama lepingutes võrdse juurdepääsu turule, võrdsed omandiõigused ja vastastikku võrdsed konkurentsitingimused;

10. palub komisjonil käimasolevad läbirääkimised kiiresti lõpule viia ning edaspidi käivitada selle valdkonna strateegiliste partneritega uusi lennundusteemalisi dialooge; rõhutab, et lennunduslepingud aitavad ka edendada tehnoloogia arengut ning ellu viia ja tugevdada teisi ELi poliitikameetmeid, näiteks naabruspoliitikat;

ELi ühtse lennundusturu tugevdamine

11. tuletab meelde, et õhuruum on samuti osa ELi ühtsest turust ning et igasugune selle ebatõhusast kasutamisest tingitud killustumine ja liikmesriikide tavade erinevused (seoses näiteks toimimismenetluste, maksude ja lõivudega) pikendavad lennuaegu, põhjustavad hilinemisi, täiendavat kütusekulu ja CO_2 heitkoguste suurenemist, ning lisaks kahjustavad ka ülejäänud turgu ja ELi konkurentsivõimet;

12. märgib, et vastavalt määruse (EÜ) nr 551/2004 artiklile 3 nähakse ette, ilma et see piiraks liikmesriikide suveräänsust nende õhuruumis, kehtestada ühtne Euroopa ülemine lennuinfopiirkond (EUIR), ning kutsub komisjoni üles seda sätet rakendama, kuna see aitab ületada piirkondlikke kitsaskohti ja võimaldab ettenägematute olukordade või lennuliikluse häirete korral pakkuda katkematult lennuteenuseid kõige tihedamini kasutatavates õhuruumi osades; on veendunud, et EUIR võimaldab järkjärgult välja kujundada nn üleeuroopalise õhukiirtee, mis oleks järjekordne samm ühtse Euroopa taeva algatuse elluviimise ja ELi õhuruumi kulutõhusa majandamise suunas; väljendab heameelt lennuliikluse korraldamise valdkonnas tõhususe tõstmisel ning kulude ja heitkoguste vähendamisel siiani saavutatu üle, eelkõige tänu võrgustiku haldaja tegevusele, ning kutsub liikmesriike üles funktsionaalsete õhuruumiosade piiritlemist viivitamata lõpule viima, et veelgi soodustada ühtse Euroopa taeva algatuse elluviimist;

13. on kindlalt veendunud, et lennundussektor peaks saama täit kasu sellistest Euroopa satelliidipõhistest tehnoloogiatest nagu EGNOS ja Galileo, mis võimaldavad ohutumaid ja tõhusamaid navigeerimis- ja lähenemismenetlusi ning aitavad ühtse Euroopa taeva algatuse Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) täielikult kasutusele võtta; rõhutab seepärast vajadust nimetatud tehnoloogiaid laialdaselt rakendada; juhib tähelepanu asjaolule, et SESARi nõuetekohaseks kasutuselevõtmiseks ning ülemaailmse koostalitlusvõime saavutamise huvides tuleks selle rakendamiseks eraldada omaette mahukas eelarve, mis oleks eraldatud Euroopa ühendamise rahastu eelarvest;

14. võtab teadmiseks, et lennuliikluse praegune maht on märkimisväärne ja peaks prognooside kohaselt lähiaastatel kasvama, ning et Euroopa lennujaamade vastuvõtuvõime on piiratud, kui arvestada umbes 2 miljoni lennuga aastaks 2035; rõhutab, et ummikute leevendamiseks tuleb lennujaamu ja õhuruumi kasutada tõhusalt ja kooskõlastatult;

15. rõhutab lennundussektori keskset tähtsust majanduskasvu, töökohtade loomise ja turismi arengu seisukohast; rõhutab, et väikestel ja piirkondlikel lennujaamadel on keskne osa ühenduvuse, territoriaalse ühtekuuluvuse, sotsiaalse kaasamise ja majanduskasvu edendamisel, eriti saartel ja äärepoolseimates piirkondades; sellega seoses näeb vajadust Euroopa lennuväljade süsteemi strateegiliselt planeerida, et teha Euroopa tasandil kindlaks praegune läbilaskevõime, prognoositav nõudlus, praegused kitsaskohad ja edasised vajadused taristu osas, ning säilitada ELi kodanike jaoks lennundusteenuste kättesaadavus;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

16. tunnistab olulisi ELi siseseid ühenduvuslünkasid, mis väljendub lennuühenduste väiksemas arvus mõningates liidu osades, ning piirkondliku ühenduvuse tähtsust, sealhulgas üleeuroopalisest transpordivõrgust kõrvale jäänud geograafiliste piirkondade jaoks; soovitab komisjonil ELi sisest lennuühendust jätkuvalt jälgida ja sellega tegeleda;

17. on veendunud, et paljud olulised majanduskasvu tõkestavad tegurid, esinegu need siis kas õhus või maa peal (nt läbilaskevõime kriis, taristu ala- ja ülekasutamine, erinevad aeronavigatsiooniteenuste osutajad ja investeeringute nappus) ning ELi eri piirkondade lennuühenduses esinevad puudujäägid on kõrvaldatavad, kui võtta valdkondlike meetmete hindamisel ja kavandamisel üheks põhinäitajaks ühenduvus igal (riiklikul, Euroopa ja rahvusvahelisel) tasandil;

18. on seisukohal, et ühenduvus ei peaks piirduma üksnes lennutransporditeenuste arvu, sageduse ja kvaliteediga, vaid seda tuleks hinnata ka ühtse kaasaegse transpordivõrgustiku raames ja trassi tegeliku lisaväärtuse kajastamiseks laiendada muudele kriteeriumidele, nagu näiteks aeg, territoriaalne pidevus, võrgustike täielikum ühendatus, kättesaadavus, muude transpordivõimaluste olemasolu, taskukohasus ja keskkonnaga seotud kulud; palub seepärast komisjonil uurida võimalust töötada välja ELi näitaja, mille aluseks oleksid teised kasutatavad indeksid ning Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni ja lennujaamade vaatluskeskuse senised uuringud;

19. on veendunud, et sellise ühenduvusindeksi ja kaasneva positiivse tulude ja kulude analüüsi juures tuleks lennuühendusi vaadelda laiemalt, kahjustamata seejuures ELi territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki, mida tugevdatakse peagi valmivate avaliku teenindamise kohustuste eeskirjade tõlgendamise suunistega; rõhutab, et nimetatud indeks võib hõlbustada üldist strateegilist planeerimist, hoides ära maksumaksjate raha raiskamise tänu majanduslikule vahetegemisele teostatavate võimaluste ja kahjumlike projektide vahel, et muu hulgas soodustada lennujaamade, sh ka nende klastrite või võrgustike tulusat spetsialiseerumist, vältida edaspidi nn kummituslennujaamade tekkimist ning tagada lennujaamade läbilaskevõime ja õhuruumi tõhus kasutamine, samuti ka tänu kulutõhusate, jätkusuutlike ja ühendvedusid kasutavate lahenduste leidmisele;

20. on veendunud, et liikuvuse parandamiseks ja kasutajate, nii reisijate kui kaubavedajate huvidele vastava vastupidava transpordivõrgustiku saavutamiseks tuleks ära kasutada eranditult kõigi transpordiliikide vastastikuse täiendavuse võimalused; juhib tähelepanu sellele, et ühendveod, mis võimaldavad ühelt transpordiliigilt teisele üle minna, on ainus võimalus tagada ELi konkurentsivõimelise lennundussektori dünaamiline ja kestlik areng; rõhutab, et tänu ühendvedudele saab taristut tõhusamalt ära kasutada, laiendada ja võtta arvesse lennujaamade teeninduspiirkondi ning vältida nende kattumist, kusjuures see vabastaks ka teenindusaegu ja aitaks luua kaubanduseks, turismiks ja kaubavedudeks soodsat keskkonda; tunnistab, et selles osas on saavutatud edu tänu raudtee- ja lennundustaristute ühendamisele, ning õhutab sellesuunalist tegevust jätkama;

21. kinnitab, et üleeuroopalise transpordivõrgu koridorid on mitmeliigilise transpordi võimaluste arendamise tugiraamistik ning lennujaamad selle süsteemi põhikeskused; kahetseb, et Euroopas on vähe mitmeliigilise transpordi algatusi ning need on killustatud; rõhutab ühistranspordi võrgustike ja lennujaamataristute vaheliste kiirete, tõhusate ja kasutajasõbralike ühendusteede vajalikkust; palub nii komisjonil kui ka liikmesriikidel kitsaskohtade kõrvaldamisel üleeuroopalise transpordivõrgu koridoride juures rohkem tähtsustada mitmeliigilisuse eesmärki; palub komisjonil kiiresti esitada ettepanek transpordi mitmeliigilisust ja koostalitlusvõimet rõhutava käsitluse kohta koos lennundussektori täieliku hõlmamisega, ning palub liikmesriike nende käsutuses olevaid rahalisi vahendeid ühendveoühenduste edendamiseks paremini ära kasutada;

22. on seisukohal, et ühendvedude atraktiivsuse suurendamiseks kogu Euroopas tuleb kõigile reisijatele (sealhulgas liikumisraskustega isikutele) pakkuda tõketeta lahendusi, reaalajas teavitamist ja integraalteenuseid (nt integreeritud piletimüügisüsteemi); juhib tähelepanu asjaolule, et ELi rahastatud projektid on tõendanud ühendvedusid puudutava teabe ja piletimüügisüsteemide tehnilist teostatavust; kutsub seepärast komisjoni toetama kogu ELis nende tegelikku andmist reisijate käsutusse;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

23. on veendunud, et transpordiettevõtjad ja teenusepakkujad asuvad ühendvedude ja mitmeliigilise transpordi lahendusi otsima siis, kui ELi õigusraamistiku kaudu tagatakse selgus ja õiguskindlus reisijaõiguste, vastutuse, reiside hilinemiste ja tühistamiste, turvateenuste, avatud andmete ja andmete jagamise normide kohta; palub komisjonil selles suunas tegutseda;

24. märgib, et nii avalik kui ka erarahastamine on lennundussektoris hädavajalik, et tagada territoriaalne ühtekuuluvus, ergutada innovatsiooni ja säilitada või taastada Euroopa juhtpositsioon selles valdkonnas; tuletab meelde, et rahastamisel tuleb alati järgida ELi riigiabi eeskirju ja konkurentsiõigust; kinnitab, et riiklike toetuste andmisel tuleb tagada kõnealuse investeeringu kulutõhusus ja eesmärgipärasus;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike kooskõlas komisjoni suunistega lennujaamadele ja lennuettevõtjatele eraldatava riigiabi kohta ning komisjoni teatisega riigiabi kohaldamisala kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikele 1 järgima pikaajalist strateegiat tegelemisel ühelt poolt liiga paljude kahjumit tootvate lennujaamadega piirkondades, kus muud transpordiliigid puuduvad ning teiselt poolt kõrvaliste lennujaamade panusega ELi piirkondade arengusse, konkurentsivõimesse ja integratsiooni;

26. võtab teadmiseks soodsa õigusraamistiku tähtsuse selleks, et lennujaamad saaksid ligi meelitada ja mobiliseerida erainvesteeringuid; on seisukohal, et lennujaamatasude direktiivi hindamine komisjoni poolt koos tõhusa konsulteerimisega lennujaamade/lennuettevõtjatega peaks aitama selgitada, kas kehtivad õigusnormid aitavad tulemuslikult edendada konkurentsi vastukaaluna monopoolse võimu kuritarvitamisele, soodustada Euroopa tarbijate huve ja edendada konkurentsi, või vajavad need reformimist; tunnistab, et väljastpoolt lennundusvaldkonda saadavad tulud parandavad lennujaamade ärilist tasuvust;

27. märgib, et 2015. aasta detsembris avaldatud lennundusstrateegias teatas komisjon nõukogu direktiivi 96/67/EÜ (juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades) hindamisest; toetab maapealse käitluse võtmist Euroopa Lennundusohutusameti vastutusvaldkonda, et see hõlmaks tervet lennunduse ohutusahelat;

Tulevikku suunatud lennundusstrateegia

28. on veendunud, et kogu lennunduse väärtusahelast võib saada strateegiline investeerimisvaldkond, mida tuleb põhjalikumalt ära kasutada, seades pikaajalised eesmärgid ja stimuleerides nende eesmärkide saavutamisele suunatud arukaid algatusi, näiteks keskkonnasõbralikumaid lennukeid ja lennujaamu, müratasemе vähendamist ning lennujaama-rajatiste sidumist ühistranspordiga; õhutab komisjoni ja liikmesriike uurima täiendavaid meetmeid selliste algatuste edendamiseks, sealhulgas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi tulemusliku kasutamise kaudu, ning jätkuvalt rahastama ja edendama niisuguseid programme nagu Clean Sky ja SESAR; rõhutab, et lennundustööstus annab suure panuse ELi lennundussektori konkurentsivõimesse ning toetab jõuliselt puhtamaid tehnoloogiaid ja SESARi kasutuselevõtmist;

29. võtab teadmiseks lennundussektori tekitatud CO_2 heite; rõhutab, et on juba võetud ja võetakse arvukalt meetmeid CO_2 ja kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks, nii tehniliselt, arendades alternatiivsete kütuste kasutamist ja kergemaid õhusõidukeid, kui ka poliitiliselt, täites rahvusvahelisi kokkuleppeid; tervitab 6. oktoobril 2016. aastal toimunud ICAO 39. assambleel saavutatud kokkulepet, millega võeti vastu ülemaailmne turupõhine meede rahvusvaheliste lendude heitkoguste piiramiseks, ning 65 riigi võetud kohustust ühineda 2027. aastaks meetme vabatahtliku etapiga, mis tähendab kohustust vähendada 2035. aastaks umbes 80 % võrra seda osa heitkogustest, mis ületab 2020. aasta taset; rõhutab, et tähtis on jätta ka pärast 31. detsembrit 2016 jõusse erand, mis saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaselt kehtestati heitkogustele, mis tekivad ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimate piirkondade lennujaamadesse saabuvatel ja neilt väljuvatel lendudel; tervitab komisjoni kavatsust vaadata selle kokkuleppe valguses läbi ELi meetmed lennunduse CO_2 heitkoguste piiramiseks;

30. on seisukohal, et, võttes arvesse ka komisjoni ringmajanduse paketti, tuleks toetada uusi algatusi ökoloogilise suutlikkuse suurendamiseks ning lennuväljadel, lennuväljadele saabumisel ja neilt startimisel tekkiva müra ja heitkoguste vähendamiseks, võttes selleks näiteks kasutusele taastuvkütused (nt biokütused), töötades välja tõhusaid ja sertifitseeritud õhusõidukite keskkonnasõbraliku ringlussevõtu, lammutamise ja korduvkasutamise süsteeme, edendades keskkonnasõ-

bralikke lennuvälju ja samasuguseid sinna viivaid transpordiühendusi ning hallates logistikat võimalikult tõhusalt;

31. nõuab valdkonna parimate heitkoguste piiramise tavade kogumist ja levitamist, arvestades seda, et lennunduse säästva arengu tagamiseks tuleb rangeid keskkonnanõudeid säilitada ja aja jooksul karmistada;

32. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid rangelt kontrolliksid 2016. aasta juunis jõustunud uusi menetlusi, millega püütakse vähendada linnade ja asustuskeskuste lähedastest lennujaamadest startivate lennukite müratase ja nende heitgaasides sisalduvate ülipeente osakeste koguseid, eesmärgiga tõsta elukvaliteeti ja eelkõige parandada õhu kvaliteeti;

33. tunnistab, et turvameetmed on üsna kallid; rõhutab, et lennundussektori probleemid seoses turvalisuse ja sealhulgas küberturvalisusega muutuvad edaspidi teravamaks ning nõuavad kohest üleminekut suuremal määral riskil ja luureandmetel põhinevale käsitlusele ja reageerimisvõimelisele turvasüsteemile, mis tõstab lennujaamarajatiste turvataset ja võimaldab kohaneda muutuvate ohtudega, ilma et peaks pidevalt kasutama uusi abinõusid või ohtu pelgalt vältima, ilma seda vähendamata;

34. väljendab rahulolu seoses komisjoni ettepanekuga võtta kasutusele lennundusjulgestuses kasutatavate läbivaatusseadmete liidu sertifitseerimissüsteem; rõhutab vajadust kehtivaid töötajate värbamise ja koolitamise eeskirju järjepidevalt rakendada; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi ühekordse turvakontrolli põhimõtte laiendamiseks ja ELi eelkontrollisüsteemi väljatöötamiseks, mis võimaldaks ELi eelregistreeritud reisijatel turvakontrolli tõhusamalt läbida; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kohustuksid süstemaatiliselt luureandmeid jagama ja lennujaama julgestussüsteemide valdkonna parimaid tavasid vahetama;

35. võtab teadmiseks kõrgetasemelise aruande konfliktipiirkondade kohta ning palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada selles toodud soovituste elluviimine, mis hõlmab ka teabe jagamist, et arendada ELi riskihindamist ja võimet teavet kiirelt jagada; toonitab ka vajadust jätkuvalt tegeleda turvaprobleemidega, mida põhjustavad koostööst keelduvad ja sisselülitamata transponderitega lendavad sõjalennukid;

36. on seisukohal, et konkurentsivõimelise Euroopa lennundussektori eeltingimuseks on innovatsioon; märgib, et muude transpordiliikidega võrreldes on lennundussektor juba eelisolukorras digiteerimise, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja avatud andmete võimaluste ärakasutamisel ning õhutab sektorit samamoodi jätkama, tagades seejuures ausa konkurentsi, süsteemide koostalitlusvõime, neutraalsuse ning selge ja täpse teabe läbipaistval viisil kättesaadavuse kõigile kasutajatele, näiteks kogu reisi jaoks pileteid reserveerivatele tarbijatele või lennutransporti kasutavatele kaubaveoettevõtjatele; tervitab komisjoni ettepanekut lennunduse suurandmete projekti kohta ja palub selgitust selle rakendamise asjus;

37. tuletab meelde reisiteenuste veebisaitide lauskontrolli kogu liidus, mille viisid 2013. aastal läbi komisjon ja riiklikud täitevasutused; märgib, et selle lauskontrolli tulemusena avastati enam kui kahel kolmandikul kontrollitud veebisaitidest tõsiseid probleeme; kutsub komisjoni üles põhjalikumalt kajastama reisiteemaliste veebisaitide ELi õigusega kooskõlla viimisel tehtud edusamme ja oma tulevikuplaane seoses selles valdkonnas eeskirjade täitmise tagamisega lennupiletite ostmisel nii internetist kui ka mujalt; tuletab meelde, et tarbijatel peab alati olema võimalus esitada kauplejatele kaebusi ja nõuda raha tagastamist; on veendunud, et see võimalus peaks olema kättesaadav viisil, mis ei heiduta tarbijaid oma õigusi kasutamast, ning olema tarbijate jaoks selgelt tähistatud; kutsub komisjoni üles tihedas koostöös riiklike täitevasutustega tagama, et kauplejad neid nõudeid täidaksid;

38. väljendab heameelt võimaluste üle tugevdada innovatsiooni ja majandusarengut mehitamata õhusõidukite tsiviilotstarbelise kasutamise edasiarendamise teel; märgib, et mehitamata õhusõidukite turg kasvab kiiresti ning neid kasutatakse üha rohkem eraviisiliselt, äritegevuses ja avaliku sektori asutuste ülesannete täitmisel; rõhutab pakilist vajadust

võtta kiiresti vastu mehitamata õhusõidukeid käsitlev selge, proportsionaalne, ühtlustatud ja riskipõhine õigusraamistik, et ergutada selles valdkonnas investeeringuid ja innovatsiooni ning selle tohutut potentsiaali täielikult ära kasutada, säilitades samal ajal võimalikult ranged ohutusnõuded;

39. tuletab meelde, et lennundussektori reguleerimisel tuleks võtta arvesse üldlennunduse erivajadusi viisil, mis peab silmas nii lennutranspordi üksiklahendusi kui ka lennuspordi harrastamist;

Lennundusstrateegia sotsiaalmeetmete kava

40. tunnistab vajadust muuta selgemaks põhibaasi kriteerium ja peamise tegevuskoha mõiste, et tagada võimalus neid järjepidevalt kohaldada ning tulemuslikult takistada mugavuslippude kasutamist ja soodsamate eeskirjade otsimist; tuletab meelde, et üks EASA peamisi kohustusi on anda välja lennuettevõtja sertifikaate ja kolmanda riigi ettevõtja tegevuslubasid eesmärgiga tagada ohutus ja aidata töötingimusi parandada;

41. kutsub EASAt ja liikmesriike üles lennundusohutuse tagamiseks jätkuvalt uurima uusi äri- ja tööhõivemudeleid ning palub komisjonil vajaduse korral seda tegevust reguleerida; märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata muu hulgas kindlaksmääramata tööajaga lepingutele, skeemidele, mis eeldavad lennuvõimaluse eest ettevõtjale peale maksmist, näiliselt füüsilisest isikust ettevõtjana töötamisele ning ELis registreeritud lennukile kolmandatest riikidest pärit meeskonna palkamisele; toonitab lennundusohutust mõjutavatest juhtumitest teatamise määruse ja nn õigluse kultuuri tegevustavade tähtsust ohutusnõuete ning töö- ja töötervishoiutingimuste tugevdamisel ja täiustamisel;

42. tuletab meelde, et kvaliteetne koolitus aitab suurendada lennundusohutust; juhib tähelepanu EASA suurele panusele lenduritele, meeskonnaliikmetele ja lennujuhtidele ühtsete koolitus- ja ohutusnõuete kehtestamisel, ka oma virtuaalse akadeemia kaudu, ning kutsub liikmesriike üles investeerima lennunduse väärtusahela kõigi osade elukestvasse õppesse ja koolitusse, sest Euroopa lennunduse edukus sõltub suurel määral oskustööjõust ja innovatsioonist; tunnistab vajadust tegeleda kõigi ilmneda võivate oskuste puudujääkidega; toonitab, kui tähtis on haridusasutuste, teaduskeskuste ja sotsiaalpartnerite vaheline partnerlus koolitusprogrammide ajakohastamise ja tööturu vajadustele vastavuse seisukohalt;

43. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles süvendama lennundusinseneride kaheosalise koolituse mudeleid ja laiendama neid rahvusvahelise koostöö kaudu;

44. õhutab komisjoni esitama konkreetseid algatusi töötajate õiguste kaitsmiseks; kutsub liikmesriike üles tagama kõigile lennundussektori töötajatele inimväärsed töötingimused, sealhulgas töötervishoiu ja -ohutuse, sõltumata nende tööandjaks oleva ettevõtja suurusest ja tüübist, töö asukohast ja töölepingust;

45. märgib, et kõik Euroopa Liidus tegutsevad lennuettevõtjad peavad järgima kõiki ELi ja liikmesriikide sotsiaal- ja tööhõivenõudeid; juhib tähelepanu olulistele erinevustele liikmesriikide töötingimustes ja sotsiaalkaitses ning asjaolule, et ettevõtjad kasutavad kulude kokkuhoidmiseks ära asutamisvabadust; kutsub liikmesriike üles sellisele kahjulikule konkurentsile lõppu tegema; palub komisjonil ja liikmesriikidel esitada ettepanekuid selle kohta, kuidas hoida ära kaudse tööhõive kuritarvitamist, et eirata ELi ja siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad maksustamist ja sotsiaalkindlustust lennundussektoris; palub, et komisjon ja liikmesriigid hoiaksid ära sotsiaalseid kuritarvitusi ja tööõiguse normide eiramist ning tagaksid kaitse neile, kes sellest teada annavad, hõlbustades avatud teatamist ja tõhustades liikmesriikide tööinspektsioonide vahelist koostööd; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama tööõiguse normide, sotsiaalõigusnormide ja kollektiivlepingute kohaldamise ja nõuetekohase jõustamise kõigis liikmesriikides tegutsevate lennuettevõtjate puhul;

46. rõhutab, et õigus luua ametiühinguid ja nende liikmeks astuda ning võtta ette kollektiivseid aktsioone on liidu põhiõigus ja seda tuleb austada, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 12; mõistab hukka kõik katsed õõnestada lennundussektoris streigiõigust; toonitab, et lennundussektoris on olulised tugevad ja sõltumatud sotsiaalpartnerid, korrapärane institutsionaliseeritud sotsiaaldialoog kõigil tasanditel ja töötajate osalemine ja esindatus ettevõttega seotud küsimustes; nõuab, et enne lennundussektoriga seotud ELi algatuste elluviimist toimuks alati

nõuetekohane konsultatsiooniprotsess ja tugevdatud sotsiaaldialoog; peab tervitatavaks sotsiaalpartnerite püüdlusi pidada läbirääkimisi Euroopa lennundussektori töötajate töötingimusi ja sotsiaalõigusi käsitleva kokkuleppe üle; soovitab neil pidada kollektiivlepingute teemal läbirääkimisi kõigis lennundussektori osades kooskõlas riikide seaduste ja tavadega, sest kollektiivlepingud aitavad tulemuslikult tõkestada püüdeid rakendada võimalikult madalaid sotsiaal-, tööõiguse ja tööhõivenorme ning aitavad tagada kõigile töötajatele inimväärse töötasu;

47. on veendunud, et ühelgi töötajal ei tohiks tekkida kahtlusi kohaldatava tööõiguse ega selle kohta, kus tal on õigus sotsiaalkindlustusele; juhib sellega seoses tähelepanu lennundussektori väga liikuvate töötajate eriolukorrale ja nõuab sotsiaalkindlustussüsteemide paremat kooskõlastamist ELis; rõhutab, et lennundussektori liikuvate töötajate töölepingute suhtes kohaldatavate õigusaktide ja asjaomaste pädevate kohtute küsimuste täiendava selgitamise vajadust tuleb hinnata tihedas koostöös töötajate esindajatega;

o

o o

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0055

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade hilinenud elluviimine – mõju ühtekuuluvuspoliitikale ja edasised sammud

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning sellest ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele tuleneva mõju kohta (2016/3008(RSP))

(2018/C 252/29)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma 11. mai 2016. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika kiirema rakendamise kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni viivituste kohta 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika käivitamisel ([2]),

— võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni ELi liikmesriikide valmisoleku kohta uue ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi tõhusaks ja õigeaegseks alustamiseks ([3]),

— võttes arvesse oma 26. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) muutmise kohta ([4]),

— võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni, mis käsitleb investeerimist töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimist (hinnang ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele) ([5]),

— võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise ja tulemuslikkuse suurendamise kohta ([6]),

— võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning selle mõju kohta ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele (O-000005/2017 – B8-0202/2017),

— võttes arvesse protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et 2014.–2020. aasta finantsraamistiku läbirääkimiste hilinenud lõpuleviimise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide määruste hilinenud vastuvõtmise tõttu tekkisid viivitused partnerluslepingute ning rakenduskavade vastuvõtmise ja täitmise protsessis, korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutuste nimetamisel, eeltingimuste kindlaksmääramise ja täitmise protsessis ning projektide rakendamisel kohalikul, piirkondlikul ja riigi tasandil; arvestades, et kuigi nende viivituste põhjuste kohta ei ole faktilist teavet ega analüüse, mõjutavad need programmitöö perioodi esimeses osas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide võimalusi konkurentsivõime suurendamisele ning sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisele kaasa aidata;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0217.
([2]) ELT C 289, 9.8.2016, lk 50.
([3]) ELT C 482, 23.12.2016, lk 56.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0412.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0053.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0419.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

B. arvestades, et nüüdseks on vastu võetud 564 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskava ning komisjonile on teatatud korraldusasutuste nimetamisest 374 rakenduskava jaoks; arvestades, et vahemakseid ei saa teha, kui korraldusasutusi ei ole nimetatud; arvestades, et olemasolevate, 30. novembri 2016. aasta seisuga andmete kohaselt on vahemakseid tehtud vaid 14,750 miljardi euro väärtuses, mis näitab, et maksevajadused on algselt prognoositust väiksemad;

C. arvestades, et eelmise programmitöö perioodi samal etapil alustati samasugustele viivitustele ning juhtimis- ja kontrollisüsteeme puudutava nõudega seotud tehnilistele probleemidele vaatamata vahemaksetega juba 2009. aasta juulis ning 2010. aasta eelarves ettenähtud maksete assigneeringute põhjal eeldati, et ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamine läheb 2010. aastal täie hooga käima;

D. arvestades, et programmitöö perioodi kulgu arvestades moodustavad praeguseks tehtud vahemaksed programmile eraldatud vahenditest suhteliselt väikese osa; arvestades, et Euroopa Parlament peab murettekitavaks, et liikmesriikide 2016. aasta novembrikuus avaldatud prognooside põhjal jätkub protsess samas tempos;

E. arvestades, et täitmise hilinemise ja sellest tingitud väiksemate maksevajaduste tõttu vähendati paranduseelarve projekti nr 4/2016 kaudu rubriigi 1b maksed juba 2016. aastal 7,2 miljardi euro võrra; arvestades, et 2007.–2013. aasta programmitöö perioodi samal etapil ei olnud samalaadset paranduseelarve projekti vaja; arvestades, et 2017. aastal vähenevad maksete assigneeringud 2016. aastaga võrreldes ligi 24 % võrra;

F. arvestades, et liikmesriikide ja ELi institutsioonide vaheline tihedam koostöö on tungivalt soovitav, et tagada ELi 2018. aasta eelarves ühtekuuluvuspoliitika maksete assigneeringute stabiliseerumine rahuldaval tasemel ning 2014.–2020. aasta üldisest maksete kavast kinnipidamine või vajaduse korral selle hetkeolukorrale kohandamine;

G. arvestades, et haldussuutlikkus riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil on ühtekuuluvuspoliitika eduka rakendamise peamine eeltingimus;

1. rõhutab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tehtavate investeeringute panust majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa piirkondades ja piirkondade vahel ning nende investeeringute osa aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu soodustamises ja töökohtade loomises; väljendab seda silmas pidades muret, et edasised viivitused ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavade täitmisel võivad takistada nende eesmärkide saavutamist ja lisaks süvendada vahesid eri piirkondade arengus;

2. tunnistab, et mitmete uute nõuete kehtestamine (nt temaatiline koondamine, eeltingimuste täitmine ja finantsjuhtimine) on küll aidanud tõsta kavade tulemuslikkust, on aga õigusraamistiku hilise vastuvõtmisega seoses soodustanud ka viivitusi nende täitmisel; juhib tähelepanu asjaolule, et täitmise praegune tempo võib lähiaastatel põhjustada massilist kulukohustustest vabastamist, ning toonitab, et selle vältimiseks tuleb võtta vajalikke meetmeid; palub komisjonil teatavaks teha enda sellega seoses kavandatud meetmed;

3. rõhutab, et kavade täitmisel tekkinud viivituste tõttu võib suureneda juba praegu olemasolev oht, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade rahastamisvahendite kasutamist takistavad madalad väljamaksemäärad, liiga suured kapitalieraldised, suutmatus kaasata piisaval määral erakapitali, vähene finantsvõimendus ja ringlusraskused; märgib, et vaja on täiendavaid selgitusi ja meetmeid, et saavutada liikmesriikides ühesugune rahastamisvahendite kasutamise suutlikkus, ning kutsub liikmesriike üles neid komisjoni ja Euroopa Investeerimispanga eraldatud vahendeid tasakaalustatult kasutama; tuletab meelde ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi vahendite kombineeritud kasutamise võimalust, et võidelda investeeringute vähenemise vastu, eelkõige sektorites, kus majanduskasvu ja tööhõive edendamise suutlikkus on kõige suurem;

4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täiel määral ära kasutama stabiilsuse ja kasvu pakti paindlikkust, arvestades, et paljudes liikmesriikides on majanduskriis põhjustanud likviidsusprobleeme ja avaliku sektori investeeringute jaoks vajalike riiklike vahendite vähenemise ning et ühtekuuluvuspoliitika vahendid on muutumas avaliku sektori investeeringute peamiseks allikaks;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

5. palub seetõttu komisjonil tihedas koostöös liikmesriikidega ja praegusi viivitusi põhjustavate tegurite objektiivse analüüsi alusel esitada ühtekuuluvuse kiirendamise kava 2017. aasta esimeses kvartalis, et hõlbustada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade kiirendatud rakendamist; rõhutab aga sellega seoses vajadust tagada madalad veamäärad, pettustevastane võitlus ja haldussuutlikkuse tugevdamine riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil õigeaegsete ja edukate tulemuste saavutamise eeltingimusena; on arvamusel, et programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande analüüsile, mille komisjon esitas 2016. aasta lõpus, peaksid järgnema vajadustele kohandatud meetmed, ning kutsub liikmesriike üles pidevalt jälgima projektide rakendamisel tehtud edusamme; rõhutab sellega seoses vajadust koondada jõupingutused valdkondlike eesmärkide prioriteetsetele sektoritele ning sellise koondamise lisaväärtust; lisaks kutsub komisjoni üles jätkama toetust parema rakendamise rakkerühma kaudu ja tegema selle tegevust käsitleva tegevuskava kättesaadavaks Euroopa Parlamendile;

6. on mures viivituste pärast korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutuste määramisel, mille tulemusel viibib maksetaotluste esitamine; palub seetõttu liikmesriikidel viia määramine lõpule ning palub komisjonil teha kättesaadavaks tehniline abi ja nõustamisteenused, mida korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutused vajavad, et hõlbustada ja kiirendada rakenduskavade elluviimist kohapeal, sealhulgas projektide ettevalmistamiseks, finantsjuhtimise ja kontrollisüsteemi lihtsustamiseks ja kiirendamiseks ning lepingu sõlmimise ja järelevalve menetlusteks;

7. tunnistab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade kiirem ja tulemuslikum täitmine on vahetult seotud täiendava lihtsustamisega; võtab sellega seoses teadmiseks koondettepaneku raames kindlaks määratud prioriteedid; märgib siiski, et tuleks teha täiendavaid jõupingutusi ja käsitleda eelkõige projektijuhtimise kulusid, eeskirjade erinevusi ja sagedasi muudatusi, suurprojektide keerukaid heakskiitmismenetlusi, riigihankeid, lahendamata omandisuhteid, kauakestvaid loa ja otsuse saamise menetlusi, auditi- ja kontrollieeskirjade tagasiulatuva kohaldamise küsimust, toetusesaajatele tehtavate maksete hilinemist, raskusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite kombineerimisel muude rahastamisallikatega, riigiabi eeskirju ja aeglast vaidluste lahendamist; palub komisjonil tagada asjakohane koordineerimine ning muuta riigiabi eeskirjad tunduvalt lihtsamaks ja tagada, et need on kooskõlas ühtekuuluvuspoliitikaga; tuletab meelde, et on vaja teha jõupingutusi ka selleks, et parandada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide investeeringute tulemuste edastamist;

8. kutsub komisjoni üles kaaluma ja välja töötama lahendusi, sealhulgas täiendavaid paindlikkusvorme, näiteks paindlikkus prioriteetide ja rakenduskavade puhul asjaomaste haldusasutuste taotluse korral kooskõlas strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkidega, tagades samal ajal vajaliku stabiilsuse ja prognoositavuse ning juba kavandatud kulukohustustest vabastamiste tagasivoolu – sealhulgas alamrubriigist 1b – ELi eelarvesse täieliku või osalise rakendamata jätmise tõttu, pidades silmas ka järgmist programmitöö perioodi;

9. nõuab, et tehtaks suuremaid jõupingutusi, et tagada koostoime ja seda hõlbustada selliste ELi rahastamisvõimaluste vahel nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, programm „Horisont 2020“ ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond, kasutades selleks ühist rahastamist, tihedat koostööd pädevate asutuste vahel, aruka spetsialiseerumise meetmete toetamist ja tihedamat koostööd riiklike asutustega, kes kinnitavad projektidele sooduslaene kooskõlas rakenduskavade eesmärkidega;

10. nõuab paremat teabevahetust komisjoni asjaomaste üksuste (vastavate peadirektoraatide) vahel, komisjoni ja liikmesriikide vahel ning riiklike ja piirkondlike asutustega, kuna see on vahendite kasutamise määra suurendamise ja ühtekuuluvuspoliitika raames võetavate meetmete kvaliteedi tõstmise oluline eeltingimus;

11. kordab tulemustele suunatud lähenemisviisi vastuvõtmise lisaväärtust ja peab tervitatavaks komisjoni jõupingutusi tagada tegelikult poliitika tulemuslikkus; võtab teadmiseks programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande järeldused ning ootab komisjoni eelseisvat strateegilist aruannet, mis on kavandatud 2017. aasta lõpuks ja mis annab rohkem teavet prioriteetide rakendamise kohta finantsandmete, ühiste näitajate ja programmiomaste erinäitajate ning kvantifitseeritud sihtväärtuste suhtes ja vahe-eesmärkide suunas liikumisel tehtud edusammude kohta ning olukorra kohta seoses täitmata eeltingimustega seotud tegevuskavade lõpuleviimisega ([1]);

([1]) Vajalik ajakohastamine pärast programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande avaldamist.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

12. juhib tähelepanu olemasolevale maksekavale 2014–2020; võttes arvesse kulukohustustest vabastamise eeskirju, palub komisjonil koostada piisav maksekava kuni 2023. aastani ning teha ettepanek suurendada alamrubriigi 1b maksete ülemmäärasid kuni praeguse programmitöö perioodi lõpuni, kui see on vajalik; ergutab komisjoni ja liikmesriike muutma e-ühtekuuluvust täielikult toimivaks ja lihtsalt kasutatavaks, et kohandada maksekava vastavalt konkreetsele arengule, ning valmistama ette ühtekuuluvuse kiirendamise kava; palub seepärast liikmesriikidel sisestada andmed ettevalmistatavate projektide ja hankekavade kohta koos hanke korraldamise, lepingu sõlmimise ja täitmise kavandatud ja tegelike kuupäevadega, samuti kõik finants- ja raamatupidamisandmed, mis on seotud arvete, kaasrahastamise, kulude rahastamiskõlblikkusega jms;

13. loodab, et komisjon jätkab nende küsimuste arutamist ühtekuuluvusfoorumil ning pakub välja lahendusi seitsmendas ühtekuuluvusaruandes, et tagada ühtekuuluvuspoliitika täielik rakendamine ja täita ELi investeerimisvajadused; nõuab ka vajalike meetmete võtmist, et õigeaegselt alustada 2020. aasta järgse programmitöö perioodi;

14. palub komisjonil teha aastaaruannetes sisalduva teabe põhjal järeldused, pidades silmas arutelu 2020. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika üle;

15. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks seadusandliku paketi järgmise programmitöö perioodi kohta hiljemalt 2018. aasta alguseks ning hõlbustaks 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste sujuvat ja õigeaegset läbiviimist ja näeks seejuures ette õiguslikud ja menetluslikud kaitsemeetmed, et vältida ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid ja elluviimist mõjutavaid süsteemseid vapustusi; on arvamusel, et Ühendkuningriigi rahvahääletuse tulemust ja eelseisva Brexiti korraldust tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta;

16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Regioonide Komiteele, liikmesriikidele ning nende riiklikele ja piirkondlikele parlamentidele.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2017)0029

Soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärguks

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärguks (2017/2001(INI))

(2018/C 252/30)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule, mille on esitanud Constance Le Grip fraktsiooni PPE nimel ja Maria Arena fraktsiooni S&D nimel ELi prioriteetide kohta ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärguks (B8-1365/2016),

— võttes arvesse nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldusi sooküsimuste kohta arengukoostöös ja uue ülemaailmse partnerluse kohta vaesuse kaotamiseks ja säästva arengu tagamiseks pärast 2015. aastat ning 16. detsembri 2014. aasta järeldusi 2015. aasta järgse ümberkujundava arengukava kohta,

— võttes arvesse ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärku ja selle prioriteetset teemat „Naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamine muutuvas töömaailmas“,

— võttes arvesse 1995. aasta septembris Pekingis toimunud neljandat ülemaailmset naisteteemalist konverentsi, Pekingis vastu võetud deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid lõppdokumente, mis võeti vastu 9. juunil 2000. aastal, 11. märtsil 2005. aastal, 2. märtsil 2010. aastal ja 9. märtsil 2015. aastal ehk vastavalt ÜRO erakorralistel istungjärkudel Peking + 5, Peking + 10, Peking + 15 ja Peking + 20, kus käsitleti edasisi meetmeid ja algatusi Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi rakendamiseks,

— võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 133,

— võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0018/2017),

A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on üks ELi aluspõhimõtetest, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingus, ja üks selle eesmärkidest ja ülesannetest, ning arvestades, et EL juhindub sellest põhimõttest ka oma välistegevuses, kuna mõlemad mõõtmed peaksid olema kooskõlas;

B. arvestades, et naiste inimõigused ja sooline võrdõiguslikkus ei ole üksnes põhilised inimõigused, vaid eeltingimused arengu edendamiseks ja vaesuse vähendamiseks ja vajalik alus rahumeelse, jõuka ja jätkusuutliku maailma saavutamiseks;

C. arvestades, et naistevastane vägivald ja ahistamine hõlmab suurt hulka inimõiguste rikkumisi; arvestades, et iga nimetatud kuritarvitamine võib jätta sügava psühholoogilisi jälje ning tekitada füüsiliselt või seksuaalselt kahjustusi või kannatusi, nendega ähvardamine ja nendele sundimine tekitavad kahju naiste ja laste üldisele tervislikule seisundile, sealhulgas reproduktiiv- ja seksuaaltervisele, ning need võivad mõnedel juhtudel olla ka surma põhjuseks;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

D. arvestades, et Ameerika Ühendriikide president Donald Trump taaskehtestas 23. jaanuaril 2017. aastal nn üldise vaikimisseaduse, millega takistatakse rahvusvahelistel organisatsioonidel saada Ameerika Ühendriikidelt ülemaailmset tervishoiualast abi juhul, kui nad pakuvad aborditeenuseid, annavad sellealast nõu, suunavad abordile või propageerivad aborditeenuseid – isegi kui nad teevad seda oma, mitte Ameerika Ühendriikidelt saadud rahalistest vahenditest ning isegi, kui nende riigis on abort seadusega lubatud; arvestades, et selle tagajärjel kannatavad nüüd ka programmid, mis tegelevad HIVi/AIDSiga, emade ja laste tervisega, Zika viiruse vastase võitlusega ning muude tervishoidu ja haigusi puudutavate küsimustega; arvestades, et selle seadusega kaasneb tagasiminek paljude aastate saavutustes kogukondade tervishoiu ja heaolu edendamises kogu maailmas, eriti naiste ja tütarlaste õiguste valdkonnas ning see võib vähendada miljonite inimeste juurdepääsu tervishoiuteenustele kogu maailmas;

E. arvestades, et viies kestliku arengu eesmärk on saavutada sooline võrdõiguslikkus ja suurendada kõigi naiste ja tütarlaste mõjuvõimu üle maailma; arvestades, et viies kestliku arengu eesmärk on eraldiseisev eesmärk, mis tähendab seda, et seda tuleb võtta arvesse kestliku arengu tegevuskavas 2030 ning kõikide kestliku arengu eesmärkide täitmise puhul; arvestades, et naiste mõjuvõimu suurendamine tähendab neile vajalike vahendite andmist, et nad saaksid majanduslikult sõltumatuks, et nad oleksid ühiskonnas võrdselt esindatud, et neil oleks võrdne roll kõigis eluvaldkondades ning et neil oleks rohkem mõju avalikus elus ja kontroll kõikide nende elu mõjutavate otsuste üle;

F. arvestades, et naised on olulised majandustegevuses osalejad kogu maailmas ja naiste osalemine majandustegevuses võib stimuleerida majandust, luua töökohti ja suurendada kaasavat jõukust; arvestades, et riigid, mis väärtustavad naisi ja ergutavad neid tööturul ja otsustusprotsessis täielikult osalema, on stabiilsemad, jõukamad ja turvalisemad; arvestades, et sooteadlik eelarvestamine on tark majandamine ning sellega tagatakse, et avaliku sektori vahendeid kasutatakse naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamiseks;

G. arvestades, et naiste loovus ja ettevõtluspotentsiaal on majanduskasvu ja töökohtade allikad, mida ei ole piisavalt kasutatud ning mida tuleks veel edasi arendada;

H. arvestades, et vaatamata kindlate tõendite olemasolule selle kohta, et naiste mõjuvõimu suurendamisel on keskne roll vaesuse vähendamisel, arengu edendamisel ja maailma kõige kiireloomulisemate probleemide lahendamisel, tunnistasid ELi valitsused 20 aastat pärast Pekingit, et ükski riik ei ole täielikult saavutanud naiste ja meeste võrdõiguslikkust ega naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist, edasiminek on olnud aeglane ja ebaühtlane, alles on jäänud suured lõhed ja diskrimineerimise vormid ning tegevusprogrammi rakendamisel 12 määrava tähtsusega valdkonnas on ilmnenud uued probleemid;

I. arvestades, et ELil on oluline roll naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamise toetamises poliitiliste ja rahaliste vahendite abil nii ELis kui ka kogu maailmas; arvestades, et ELil peab olema keskne roll ÜROs ja ELis kokkulepitud naiste inimõiguste aspektide kaitsmisel;

J. arvestades, et kõige vaesematest riikides toodavad ligikaudu 80 % toidust jätkuvalt naised, kes on praegu peamised bioloogilise mitmekesisuse ja põllukultuuride seemnete kaitsjad;

K. arvestades, et maa ei ole ainult tootmisvahend, vaid ka kultuuri ja identiteediga seotud koht; arvestades, et juurdepääs maale on seega üks elu põhiteguritest ning talumajapidamistes töötavate ja põlisrahvaste hulka kuuluvate naiste võõrandamatu õigus;

1. edastab nõukogule järgmise soovituse:

Üldtingimused naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamiseks

a) kinnitada oma kindlat toetust Pekingi tegevusprogrammile ja selles esitatud naiste inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse arvukatele meetmetele; kinnitada oma pühendumust naiste inimõiguste suhtes võetud kahetasandilise lähenemisviisi järgimisele soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kaudu kõikides poliitikavaldkondades ning rakendades kindlaid meetmeid naiste inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse heaks;

b) ergutada poliitikameetmeid, millega investeeritakse naiste ja tütarlaste võrdsesse juurdepääsu kvaliteetsele haridusele ja kutseõppele, sealhulgas formaalharidusele, informaalsele haridusele ja mitteformaalsele haridusele, ning millega kaotatakse soolised erinevused nendes valdkondades ja kõigis sektorites, eriti traditsiooniliselt meeste domineeritavates valdkondades;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

c) võidelda nii avalikus kui ka erasfääris naiste ja tütarlaste vastase vägivallaga, mis on nende kehalise ja vaimse puutumatuse tõsine rikkumine ning takistab neil oma täieliku potentsiaali realiseerimist; liikuda edasi Istanbuli konventsiooni täieliku ratifitseerimise suunas kõikide osaliste poolt;

d) on seisukohal, et tõhusama rahvusvahelise tegutsemise nimel peavad ÜRO, EL ja liikmesriigid suurendama ka oma territooriumil jõupingutusi naistevastase ja soopõhise vägivalla likvideerimiseks; kordab seepärast nõudmist, et Euroopa Komisjon esitaks ELi strateegia naistevastase vägivalla vastu võitlemiseks, sealhulgas direktiivi, millega kehtestatakse miinimumstandardid; samuti palub sellega seoses kõigil osalistel allkirjastada ja ratifitseerida Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamise ja sellega võitlemise konventsioon;

e) töötada välja poliitikameetmed, et edendada ja toetada inimväärse töö ja täieliku tööhõive saavutamist kõikide naiste jaoks;

f) tagada üldine juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervishoiule, nagu on kokku lepitud elanikkonna ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammis, Pekingi tegevusprogrammis ja nende läbivaatamiskonverentside lõppdokumentides; tagada eakohane seksuaalharidus tüdrukutele ja poistele ning noortele naistele ja meestele, et vähendada noorte soovimatuid rasedusi või haigestumist sugulisel teel levivatesse haigustesse;

g) mõistab rangelt hukka nn üldise vaikimisseaduse, millega keelatakse rahvusvahelistel organisatsioonidel saada Ameerika Ühendriikidest pereplaneerimisega seotud abi juhul, kui nad pakuvad aborditeenuseid, annavad sellealast nõu, suunavad abordile või propageerivad aborditeenuseid; peab seda seadust otseseks rünnakuks naiste ja tütarlaste õiguste valdkonnas tehtud saavutuste vastu ning tagasiminekuks; kutsub ELi ja selle liikmesriike kiiremas korras üles võtma meetmeid, millega astutakse vastu vaikimisseaduse mõjule, suurendades märkimisväärselt seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste rahastamist ja luues rahvusvahelise fondi, et rahastada juurdepääsu pereplaneerimisele ning turvalisele ja seaduslikule abordile, kasutades nii riiklikku kui ka ELi arengu rahastamise vahendeid, et täita rahaliste vahendite puudujääki, mis tuleneb Trumpi valitsuse käigust lõpetada kõikide nende välismaal tegutsevate abiorganisatsioonide rahastamine, kes pakuvad seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õigustega seotud teenuseid;

h) kaotada sooline palgalõhe, erinevused elu jooksul teenitud sissetulekus ja pensionierinevused;

i) teha lõpp naiste diskrimineerimise kõikidele vormidele seaduste ja poliitikavaldkondade kõigil tasanditel;

j) võidelda soolise stereotüüpide kõikide vormide vastu, millega võimaldatakse ebavõrdsuse, vägivalla ja diskrimineerimise jätkamist ühiskonna kõikides valdkondades;

k) toetada naiste organisatsioone nende tegevuse kõigil tasanditel; kaasab neid partneritena poliitika kujundamisse ja tagab piisava rahastamise;

l) kohaldada sooteadlikku eelarvestamist kui soolise süvalaiendamise vahendit kõikide avaliku sektori kulude suhtes;

Naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamine ja takistuste ületamine tööturul

m) kutsuda kõiki osapooli üles ratifitseerima ja rakendama konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, pöörates eriti tähelepanu artiklitele 1, 4, 10, 11, 13, 14 ja 15;

n) ergutada kõiki osapooli kehtestama poliitikameetmeid ja seadusi, mis tagavad võrdse juurdepääsu tööle ning võrdse tasu võrdse ja võrdväärse töö eest;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

o) jätkata ja intensiivistada tööd nende poliitikameetmetega, millega toetatakse ja edendatakse naiste ettevõtlust seoses inimväärse tööga ning millega kõrvaldatakse kõik takistused ja sotsiaalsed eelarvamused, mis on seotud ettevõtte loomise ja juhtimisega, sealhulgas parandades juurdepääsu finantsteenustele, laenudele, riskikapitalile ja turgudele võrdsetel tingimustel ning edendades juurdepääsu äritegevusega seotud teabele, koolitusele ja võrgustikele; tunnustada ja edendada sellega seoses sotsiaalse ettevõtte, kooperatiivide ja alternatiivsete ärimudelite rolli naiste mõjuvõimu suurendamises;

p) märgib, et makromajanduspoliitikal, eriti eelarvedistsipliinil ja avalikel teenustel on ebaproportsionaalne mõju naistele ning et poliitikakujundajad peavad neid soolisi mõjutegureid arvesse võtma;

q) edendada uusi investeeringuid sotsiaalhoolekande infrastruktuuri, haridusse ja tervishoidu ning kättesaadavatesse, taskukohastesse ja kvaliteetsetesse hoiu- ja hooldusteenustesse kogu elu jooksul, sealhulgas lapsehoiuteenused ning ülalpeetavate ja eakate hooldusteenused; tagada lapseootel naiste tugev kaitse ja tööõigused lapseootuse ajal ja järel;

r) toetada poliitikameetmeid, mis soodustavad majapidamise ja hooldamisega seotud kohustuste võrdset jagamist naiste ja meeste vahel;

s) toetada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsiooni loomist, et töötada välja rahvusvaheline standard soopõhise vägivalla vastu võitlemiseks töökohal;

t) rakendada poliitikameetmeid, mis käsitlevad naistevastase poliitilise vägivalla nähtust, sealhulgas füüsilist vägivalda, hirmutamist ja küberkiusamist;

u) võtta mõjusaid meetmeid lapstööjõu kaotamiseks, kuna kasutatakse ära miljoneid tütarlapsi; kehtestada praeguses ELi õiguses uued mehhanismid, et vältida lapstööjõu poolt valmistatud toodete importi;

v) julgustada naisi ja tütarlapsi teadlikkuse tõstmise kampaaniate ja toetusprogrammide kaudu alustama akadeemilist ja teaduskarjääri kõikides teadusvaldkondades, keskendudes eriti tehnoloogiale ja digitaalsele majandusele;

w) tagada ühtsus ELi sise- ja välispoliitika ning kestliku arengu eesmärkide vahel;

Naiste võrdse osalemise tagamine otsuste tegemise kõikidel tasanditel

x) kaitsta kodaniku- ja poliitilisi õigusi ning toetada soolise võrdõiguslikkuse tagamist otsuste tegemise kõikidel tasanditel, sealhulgas poliitilised otsused, majanduspoliitika ja -programmid, töökohad, äritegevus ja teadus;

y) kaasata tööturu osapooli, kodanikuühiskonda ja naiste organisatsioone majanduslike otsuste tegemisse;

z) tugevdada naiste juhtpositsiooni ja osalemist otsuste tegemisel konfliktiolukordades ja konfliktijärgsetes lahendustes ning tagada konfliktidest väljuvates riikides naiste juurdepääs töökohtadele, tööturgudele ja poliitikas osalemisele ja juhtivatele kohtadele, mis on kõik stabiilsuse saavutamiseks hädavajalikud;

Kõige tõrjutumate naiste vajadustega tegelemine

aa) lihtsustada maapiirkondades elavate naiste jaoks maa omandamist ja juurdepääsu laenudele ning edendada, julgustada ja toetada maapiirkondades naiste ettevõtlusalgatusi, et nad muutuksid majanduslikult iseseisvaks ning osaleksid täielikult kestliku arengu ja maaelu arendamises ja saaksid sellest kasu; kaitsta ja edendada aktiivsete poliitikameetmete abil lühikesi toiduainete tarneahelaid nii ELis sees kui ka sellest väljaspool;

Teisipäev, 14. veebruar 2017

ab) kehtestada sise- ja rahvusvahelised eeskirjad, millega tagatakse piirangud ulatusliku maa hõivamise suhtes, mis ei vasta väikeomanike, eriti naiste huvidele;

ac) nõuda maapiirkondade naiste organisatsioonide kaasamist kohalikku, piirkondlikku, riiklikku ja ülemaailmsesse poliitikakujundamisse ning toetada naiste võrgustikke kogemuste ja hea tava vahetamises, eriti kui vastavad otsused võivad nende elu mõjutada;

ad) nõuda kõikidelt riikidelt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, sealhulgas selle artikli 6 „Puuetega naised" ratifitseerimist ja rakendamist;

ae) rõhutada sisserändajatest naistöötajate, eriti sisserändajatest ja pagulastest naiskoduabiliste õigust inimväärsetele töötingimustele ja võrdsele sotsiaalsele kaitsele; nõuda ILO konventsiooni nr 189 ratifitseerimist ja rakendamist;

af) nõuda kõikidelt osapooltelt selliste poliitikameetmete rakendamist, millega tagatakse pagulastest naiste ja tütarlaste õigused ja humaanne kohtlemine;

ag) tagada, et soolist tagakiusamist peetakse varjupaigataotluse aluseks vastavalt ÜRO 1951. aasta konventsioonile, mis on seotud pagulasseisundiga;

ah) rõhutada vajadust kaitsta ja edendada LGBTI-naiste õigusi;

ai) kutsuda naiste staatuse komisjoni ja naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise komiteed (CEDAW) üles institutsionaliseerima valdkondadevahelise lähenemisviisi oma analüüsidesse ning edendama valdkonnaülese analüüsi kaudu mitmekordse diskrimineerimise vastast võitlust kõigis ÜRO organites;

aj) kohaldada poliitikameetmeid, mis käsitlevad vaesusega ja sotsiaalse tõrjutusega silmitsi seisvate naiste olukorda;

ak) tunnustada naiste rolli ametlike ja mitteametlike hooldajatena ning rakendada poliitikameetmeid, millega parandatakse nende hooldajatöö tingimusi;

Kõnealuste kohustuste ümberarvestamine kuludeks ja nende nähtavamaks muutmine;

al) võtta kasutusele ressursid, mis on vajalikud naiste majanduslike õiguste realiseerimiseks ja soolise ebavõrdsuse vähendamiseks, sealhulgas ELi ja liikmesriikide tasandil olemasolevate vahendite kasutamise kaudu, nagu soolise mõju hindamised; kasutada sooteadlikku eelarvestamist kõikide avaliku sektori kulude puhul, et tagada naiste ja meeste vaheline võrdsus ning kaotada sooline ebavõrdsus;

am) tagada parlamendi ja selle naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni täielik kaasamine otsustusprotsessi seoses ELi seisukohaga ÜRO naiste staatuse komisjoni 61. istungjärgul;

an) väljendab kindlat toetust ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri (UN Women) tegevusele, kuna nimetatud agentuur tegeleb ÜRO raames peamiselt naiste- ja tütarlastevastase vägivalla likvideerimisega maailmas ning asjaomaste sidusrühmade kokku toomisega, eesmärgiga tuua kaasa poliitilised muutused ja kooskõlastada tegevusi; kutsub kõiki ÜRO liikmesriike ja ELi suurendama ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri rahastamist;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ja teavitamise eesmärgil komisjonile.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2017)0014

ELi ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism, ja muudetakse määrust (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2015)0220 – C8-0131/2015 – 2015/0112(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/31)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0220),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0131/2015),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

— võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0277/2016),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni;

3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TC1-COD(2015)0112

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism, ja määrust (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2017/540) lõplikule kujule).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni

ÜHISDEKLARATSIOON

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon jagavad seisukohta, et oluline on teha tihedat koostööd järelevalve teostamisel järgmiste õigusaktide rakendamise üle: ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vaheline kaubandusleping [1], mida on muudetud ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Columbia ja Peruu vahelisele kaubanduslepingule Ecuadori kõnealuse lepinguga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud ühinemisprotokolliga [2], Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism [3], ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism [4]. Sel eesmärgil on nad kokku leppinud järgmises.

— ***Komisjon annab Euroopa Parlamendi vastutava komisjoni taotlusel sellele aru spetsiifilistest mureküsimustest, mis on seotud Colombia, Ecuadori või Peruu poolt oma kohustuste täitmisega kaubanduse ja säästva arengu vallas.***

— ***Kui Euroopa Parlament võtab vastu soovituse algatada kaitsemeetme alane uurimine, analüüsib komisjon hoolikalt, kas määruse (EL) nr 19/2013 või määruse (EL) nr 20/2013 kohased tingimused ex officio algatamiseks on täidetud. Kui komisjon leiab, et tingimused ei ole täidetud, esitab ta Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile aruande ning selgitab kõiki tegureid, mis on sellise uurimise algatamise seisukohast asjakohased.***

— ***Komisjon hindab 1. jaanuariks 2019 liidu banaanitootjate olukorda. Kui täheldatakse liidu banaanituru või liidu banaanitootjate olukorra tõsist halvenemist, võib lepinguosaliste nõusolekul kaaluda mehhanismi kohaldamisaja pikendamist.***

Ka pärast stabiilsusmehhanismi kehtivusaja lõppemist hindab komisjon korrapäraselt liidu banaanituru ja liidu banaanitootjate olukorda. Kui arvestades banaanisektori olulisust äärepoolseimate piirkondade jaoks täheldatakse liidu banaanituru või liidu banaanitootjate olukorra tõsist halvenemist, hindab komisjon koos liikmesriikide ja huvirühmadega olukorda ja otsustab, kas tuleks kaaluda asjakohaste meetmete võtmist. Samuti võiks komisjon korraldada korrapäraseid järelevalvekoosolekuid, millel osalevad liikmesriigid ja huvirühmad.

Komisjon on välja töötanud statistilised vahendid, mis võimaldavad jälgida ja hinnata banaaniimpordi suundumusi ja liidu banaanituru olukorda. Komisjon pöörab erilist tähelepanu impordijärelevalve andmete esitusviisi läbivaatamisele, et korrapäraste ajavahemike tagant ajakohastatud teave kasutajasõbralikumal viisil kättesaadavaks teha.

---

(1) ***ELT L 354, 21.12.2012, lk 3.***

(2) ELT L 356, 24.12.2016, lk 3.

(3) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (ELT L 17, 19.1.2013, lk 1).***

(4) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 20/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (ELT L 17, 19.1.2013, lk 13).***

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TA(2017)0015

Välispüügilaevastike jätkusuutlik majandamine ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (COM(2015)0636 – C8-0393/2015 – 2015/0289(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/32)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0636),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0393/2015),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. mai 2016. aasta arvamust ([1]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

— võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A8-0377/2016),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0289

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([2]),

---

([1]) ELT C 303, 19.8.2016, lk 116.
([2]) ELT C 303, 19.8.2016, lk 116.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([1])

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1006/2008 ([2]) (edaspidi „kalapüügilubade määrus") loodi süsteem liidu kalalaevadele loa andmiseks püügitegevuseks liidu vetest väljaspool ning kolmandate riikide laevadele juurdepääsu lubamiseks liidu vetele.

(2) Liit on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooni ([3]) (UNCLOS) osaline ning ratifitseerinud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete 4. augusti 1995. aasta rakenduskokkuleppe ([4]). Kõnealuste rahvusvaheliste sätetega nähakse ette põhimõte, et kõik riigid peavad võtma asjakohaseid meetmeid mereressursside säästva majandamise ***ja kaitsmise*** tagamiseks ja tegema sel eesmärgil koostööd teiste riikidega. **[ME 1]**

(3) Liit on kiitnud heaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 24. novembri 1993. aasta kokkuleppe, mille eesmärk oli ergutada avamerekalalaevu täitma rahvusvahelisi kaitse- ja majandamiseeskirju (FAO meetmete järgimise kokkulepe) ([5]). FAO meetmete järgimise kokkuleppes sätestati, et kokkuleppeosalised ei tohi anda luba laeva kasutamiseks avamerepüügiks juhul, kui teatavad tingimused ei ole täidetud, ning peavad konkreetsete aruandekohustuste täitmata jätmisel rakendama karistusi.

(3a) 2. aprillil 2015. aastal esitas Rahvusvaheline Mereõiguse Kohus nõuandva arvamuse vastuseks Lääne-Aafrika kalanduse alampiirkondliku komisjoni poolt esitatud taotlusele. Selle nõuandva arvamusega kinnitati, et liit kannab vastutust liikmesriikide lipu all sõitvate laevade tegevuse ning nõuetekohase hoolsuse eest, mida liit peab sel puhul rakendama. **[ME 2]**

(4) Liit kiitis heaks 2001. aastal vastu võetud FAO rahvusvahelise tegevuskava ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi (edaspidi „ETR-kalapüügi") vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks. Kõnealuse rahvusvahelise tegevuskava ja lipuriikide tegevust käsitlevate FAO vabatahtlike suuniste (heaks kiidetud 2014. aastal) kohaselt peab lipuriik tagama mere bioloogiliste ressursside ja mereökosüsteemide pikaajalise kaitsmise ja säästva kasutamise. Rahvusvahelise tegevuskavaga nähti ette, et lipuriik peaks oma laevadele selle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvatest vetest väljaspool toimuvaks püügitegevuseks väljastama lubasid. Peale selle soovitatakse vabatahtlikes suunistes, et lipuriik ja rannikuriik väljastaksid loa juhul, kui püügitegevus toimub püügilepingu alusel või ka väljaspool sellist lepingut. Mõlemad riigid peaksid veenduma, et asjaomane tegevus ei kahjusta rannikuriigi vetes kalavarude jätkusuutlikkust (punktid 40 ja 41).

(4a) 2014. aastal võtsid kõik FAO liikmed, kaasa arvatud Euroopa Liit ja selle arenguriikidest partnerid ühehäälselt vastu vabatahtlikud suunised säästva väikesemahulise kalapüügi säilitamiseks seoses toiduga kindlustatuse ja vaesuse kaotamisega, ning nende suuniste punktis 5.7 on toonitatud, et tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta väikesemahulist kalapüüki, enne kui sõlmitakse kolmandate riikide ja kolmandate osapooltega lepinguid, mis annavad juurdepääsu varudele. **[ME 3]**

([1]) Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seisukoht ja nõukogu … otsus.

([2]) Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1006/2008, mis käsitleb ühenduse kalalaevadele loa andmist püügitegevuseks ühenduse vetest väljaspool ning kolmandate riikide laevade juurdepääsu ühenduse vetele ja millega muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2847/93 ja (EÜ) nr 1627/94 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 3317/94 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 33).

([3]) Nõukogu 23. märtsi 1998. aasta otsus 98/392/EÜ, mis käsitleb 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 1).

([4]) Nõukogu 8. juuni 1998. aasta otsus 98/414/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguste konventsiooni nende sätete rakendamise kokkuleppe ratifitseerimise kohta Euroopa Ühenduse poolt, mis käsitlevad piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist (EÜT L 189, 3.7.1998, lk 14).

([5]) Nõukogu 25. juuni 1996. aasta otsus 96/428/EÜ, millega ühendus kiidab heaks kokkuleppe, millega ergutatakse avamerekalalaevu täitma rahvusvahelisi kaitse- ja majandamiseeskirju (EÜT L 177, 16.7.1996, lk 24).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(4b) ***Seoses FAO vabatahtlike suunistega säästva väikesemahulise kalapüügi säilitamiseks seoses toiduga kindlustatuse ja vaesuse kaotamisega on vaja võtta vastu kalavarude pikaajalise kaitsmise ja säästva kasutamise ning toidutootmise ökoloogilise aluse kindlustamise meetmed, rõhutades liidu vetest väljaspool toimuva püügitegevuse keskkonnastandardite tähtsust, mis hõlmavad ökosüsteemipõhist lähenemisviisi kalavarude majandamisel ning ettevaatuspõhimõtet, et võimaluse korral 2015. aastaks taastada kasutatavad kalavarud maksimaalse saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel ja seda taset hoida, ning hiljemalt 2020. aastaks kõigi kalavarude puhul.*** **[ME 4]**

(5) Rahvusvahelisel tasandil on hakatud üha rohkem tähelepanu pöörama lipuriigi ja vajaduse korral asjaomase rahvusvahelise lipuriikide organisatsiooni avamere elusressursside kaitsmise ja majandamise valdkonnas ette nähtud kohustustele ning kokkulangevatele vastutusaladele ja ülesannetele UNCLOSe raames. Sama kehtib ka UNCLOSes sätestatud hoolsuskohustuse punktist lähtuvalt rannikuriigi ja lipuriigi või vajaduse korral asjaomase rahvusvahelise ~~lipuriikide~~ ***lipu- ja rannikuriikide*** organisatsiooni samaaegse jurisdiktsiooni kohta mere bioloogiliste ressursside asjakohasel kaitsmisel riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvates merepiirkondades. ***Rahvusvahelise Mereõiguse Kohtu 2. aprilli 2015. aasta nõuandvas arvamuses vastusena Lääne-Aafrika kalanduse alampiirkondliku komisjoni poolt esitatud küsimustele kinnitati, et liit kannab kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide ees rahvusvahelist vastutust oma laevade tegevuse eest ning et see vastutus nõuab, et liit tegutseks oma hoolsuskohustust täites.*** Hoolsuskohustus tähendab, et riik peab tegema kõik endast oleneva ebaseadusliku kalapüügi vältimiseks, sealhulgas võtma vajalikud haldus- ja täitemeetmed selle tagamiseks, et tema lipu all sõitvad kalalaevad, tema kodanikud või tema vetes tegutsevad kalalaevad ei oleks seotud kaitse- ja majandamiseeskirjadega vastuolus oleva tegevusega. Neil põhjustel ***ja üldisemalt „sinise“ majanduse tugevdamiseks*** on oluline, et nii liidu kalalaevade tegevus liidu vetest väljaspool kui ka sellega seotud juhtimissüsteem oleks korraldatud viisil, mis tagab liidu rahvusvaheliste kohustuste tõhusa ja tulemusliku täitmise ning aitab vältida olukordi, kus liitu võidakse süüdistada rahvusvahelistes õigusrikkumistes. **[ME 5]**

(5a) ***25. septembril 2015. aastal toimunud ÜRO säästva arengu tippkohtumisel võttis liit endale kohustuse rakendada resolutsiooni, mis sisaldab lõppdokumenti pealkirjaga „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““, sealhulgas säästva arengu eesmärki 14 „kaitsta ja kasutada säästvalt ookeane, meresid ja mereressursse säästva arengu jaoks“, samuti säästva arengu eesmärki 12 „tagada jätkusuutlikud tarbimis- ja tootmismudelid“ ja nende alaeesmärke.*** **[ME 6]**

(6) Liidu välises kalanduspoliitikas ***ja kaubanduspoliitikas*** tuleks arvesse võtta ÜRO 2012. aasta säästva arengu konverentsil (Rio + 20) ([1]) tehtud järeldusi***, samuti ELi tegevuskava vastuvõtmist looduslike taime- ja loomaliikidega ebaseadusliku kauplemise vastu*** ja ka ebaseadusliku looduslike liikidega kauplemise valdkonnas rahvusvahelisel tasandil täheldatud arengusuundumusi ***ning uusi säästva arengu eesmärke (17 eesmärki meie maailma muutmiseks, sh eesmärk 14 „Veealune elu“), mille ÜRO võttis vastu 2015. aasta septembris***. **[ME 7]**

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013 (edaspidi „alusmäärus“) ([2]) sätestatud ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et püügitegevus on keskkonnaalaselt, majanduslikult ja sotsiaalselt jätkusuutlik, et seda majandatakse kooskõlas ~~majanduslikku, sotsiaalse~~ ***eesmärkidega saada majanduslikku***, ***sotsiaalset*** ja ~~tööhõivealase kasu saavutamise eesmärkidega~~ ***tööhõivealast kasu ning taastada kalavarud ja säilitada neid tasemel, mis võimaldab maksimaalset jätkusuutlikku saagikust,*** ning et see toetab toiduvarude kättesaadavust. ***Selle poliitika rakendamisel on vaja arvestada ka arengukoostöö eesmärke vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 208 lõike 1 teisele lõigule.*** **[ME 8]**

(7a) ***Alusmääruses nõutakse ka, et säästva kalapüügi partnerluslepingud peaksid piirduma kogupüügi ülejäägiga, nagu on osutatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioon artikli 62 lõigetes 2 ja 3.*** **[ME 9]**

([1]) ÜRO Peaassamblee 27. juuli 2012. aasta resolutsioon A/Res/66/288 Rio + 20 konverentsi järelduste kohta, pealkiri „The Future We Want“ („Tulevik, mida soovime“).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(8) ~~Määruses (EL) nr 1380/2013~~ ***Alusmääruses*** rõhutatakse vajadust edendada ühise kalanduspoliitika eesmärke rahvusvahelisel tasandil, tagades, et liidu püügitegevus liidu vetest väljaspool põhineb samadel põhimõtetel ja standarditel, mida rakendatakse liidu õiguse alusel, ning edendades võrdseid võimalusi liidu ja kolmandate riikide käitajatele. ***Kolmandates riikides vastu võetud sotsiaal- ja keskkonnaalased õigusaktid võivad erineda liidu omadest, mistõttu püügilaevastikele on kehtestatud erinevad standardid. See olukord võib viia mereressursside säästva majandamisega vastuolus oleva püügitegevuseni. Seepärast on vaja tagada kooskõla liidu keskkonna-, kalandus-, kaubandus- ja arengutegevusega, eelkõige kui see mõjutab kalandust arenguriikides, kus haldussuutlikkus on väike ja korruptsioonirisk suur.*** **[ME 10]**

(9) Nõukogu määruse (EÜ) nr 1006/2008 eesmärk oli luua ühtsed põhimõtted liidu laevadele liidu vetest väljaspool toimuvaks püügitegevuseks lubade andmise kohta, et toetada võitlust ETR-kalapüügi vastu ning tagada ~~ELi~~ ***liidu*** laevastiku tõhusam kontrollimine ja seire üle maailma ***ning sätestada kolmandate riikide laevade püügitegevuse lubamise tingimused liidu vetes***. **[ME 11]**

(10) ETR-kalapüüki käsitlev nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008 ([1]) võeti vastu samal ajal kui määrus (EÜ) nr 1006/2008 ning aasta hiljem võeti vastu nõukogu määrus (EÜ) nr 1224/2009 (edaspidi „kontrollimäärus“) ([2]). Nende määruste puhul on tegemist kolme alustalaga ühise kalanduspoliitika kontrollisätete ja nõuete täitmise tagamist käsitlevate sätete rakendamisel.

(11) Neid kolme määrust ei rakendatud aga järjekindlalt; eeskätt esines ebakõlasid kalapüügilubade määruse ja sellele järgnevalt vastu võetud kontrollimääruse vahel. Peale selle täheldati kalapüügilubade määruse rakendamisel mitut lünka, kuna see ei hõlmanud teatavaid kontrollimisega seotud küsimusi, näiteks prahtimine, teise riigi lipu alla ümberregistreerimine ning olukorrad, kus kolmanda riigi pädev asutus väljastab liidu kalalaevadele lube väljaspool säästva kalapüügi partnerluslepingu raamistikku (nn otseload). Lisaks on mõned aruandekohustused osutunud keeruliseks, nagu ka haldusülesannete jaotamine liikmesriikide ja komisjoni vahel.

(12) Käesoleva määruse aluspõhimõtte kohaselt peaks kõikidel liidu vetest väljaspool kala püüdvatel liidu laevadel olema oma lipuliikmesriigi luba ning neid tuleks vastavalt sellele jälgida, olenemata sellest, kus ja millises raamistikus nad tegutsevad. Loa väljastamine peaks sõltuma teatavate põhiliste kõlblikkuskriteeriumide täitmisest. Liikmesriikide kogutud ja komisjonile esitatud teabe alusel peaks komisjonil olema võimalik igal ajal sekkuda kõikide selliste liidu kalalaevade seiresse, mis tegutsevad liidu vetest väljaspool. ***See on vajalik selleks, et komisjon saaks täita oma aluslepingute täitmise järelevalvaja kohustusi.*** **[ME 12]**

(12a) Liidu väline kalanduspoliitika on viimastel aastatel oluliselt paranenud, seda nii säästva kalanduse partnerluslepingute tingimuste osas kui ka hoolsuse osas, millega nende sätete täitmist tagatakse. Liidu välise kalanduspoliitika prioriteet peaks olema püügivõimaluste säilitamine liidu laevastikule säästva kalanduse partnerluslepingute raames, ning samasuguseid tingimusi tuleks kohaldada ka liidu tegevusele väljaspool säästva kalanduse partnerluslepingute kohaldamisala. **[ME 13]**

(12b) Komisjonil peaks olema vahendajaroll juhtudel, kui ilmneb tõendeid tõsise ohu kohta kalavarude kasutamisele ja seetõttu võidakse püügiluba peatada, tühistada või seda muuta. **[ME 14]**

([1]) Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

([2]) Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(13) Abilaevad võivad oluliselt mõjutada kalalaevade püügitegevust ja kalakogust, mida nad tohivad püüda. Seetõttu on vaja neid käesolevas määruses sätestatud loa- ja aruandlusmenetluse puhul arvesse võtta.

(14) Ümberregistreerimine teise riigi lipu alla tekitab probleeme, kui selle eesmärk on hoiduda kõrvale ühise kalanduspoliitika eeskirjadest või kehtivatest kaitse- ja majandamismeetmetest. Seetõttu peaks liit suutma sellist tegevust määratleda, avastada ja takistada. Jälgitavus ja senise eeskirjade täitmise nõuetekohane kontroll tuleks tagada ***liidu käitajale kuuluva*** laeva kogu kasutusaja vältel***, sõltumata sellest, millise lipu (või lippude) all see tegutseb***. Sellele peaks kaasa aitama nõue, et igal laeval peab olema Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) määratud kordumatu number. **[ME 15]**

(15) Kolmandate riikide vetes võivad liidu laevad tegutseda kas liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingute sätete alusel või kolmandatelt riikidelt saadud otseloa alusel, kui säästva kalapüügi partnerluslepingut ei ole sõlmitud. Mõlemal juhul peaks kalapüük toimuma läbipaistvalt ja jätkusuutlikult. Seetõttu peaks lipuliikmesriikidel olema õigus anda kindlaksmääratud kriteeriumide alusel ja seire kohaldamisel nende lipu all sõitvatele laevadele luba taotleda ja hankida rannikuäärsetelt kolmandatelt riikidelt otsest luba. Püügitegevuseks tuleks anda luba juhul, kui lipuliikmesriik on veendunud, et see ei kahjusta jätkusuutlikkust. Kui komisjon ***nõuetekohaselt põhjendatud*** vastuväidet ei esita, tuleks käitajal, kellele on andnud loa nii lipuliikmesriik kui ka rannikuriik, lubada alustada kalapüüki. **[ME 16]**

(16) Kõigis säästva kalapüügi partnerluslepingutes käsitletakse eraldi teemana alakasutatud kalapüügivõimaluste ümberjaotamist, mida kasutatakse juhul, kui asjakohaste nõukogu määrustega liikmesriikidele eraldatud kalapüügivõimalusi ei kasutata täielikult ära. Kuna säästva kalapüügi partnerluslepingutes sätestatud püügitasusid rahastatakse suures osas liidu eelarvest, on ***ajutine*** ümberjaotamissüsteem oluline vahend, millega kaitsta liidu finantshuve ja tagada, et kalapüügivõimalust, mille eest on tasutud, ei lasta raisku. Seetõttu on vaja täpsustada ja täiendada ümberjaotamissüsteemi, mida tuleks kasutada üksnes viimase võimalusena. Seda tuleks kohaldada ajutiselt ja see ei tohiks mõjutada kalapüügivõimaluste algset jaotust liikmesriikide vahel***, mis tähendab, et see ei kahjusta suhtelist stabiilsust***. Ümberjaotamist ***kui viimast võimalust*** tuleks kasutada üksnes juhul, kui asjaomased liikmesriigid on loobunud õigusest kalapüügivõimalusi omavahel vahetada. **[ME 17]**

(16a) „Soikunud lepingud“ on termin, mida kasutatakse juhul, kui riigid on võtnud vastu kalandusalase partnerluslepingu, kuid struktuurilistel põhjustel või asjaolude tõttu puudub jõustunud protokoll. Liidul on kolmandate riikidega mitmeid soikunud lepinguid. Liidu laevad ei tohi seega püüda kala vetes, mida reguleeritakse soikunud lepingutega. Komisjon peaks püüdma neid lepinguid nn äratada või lõpetama asjaomased partnerluslepingud. **[ME 18]**

(17) Piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames ja avamerel toimuva ***reguleerimata*** püügitegevuse jaoks peaks loa samuti andma lipuliikmesriik ning see peaks vastama piirkondliku kalandusorganisatsiooni erieeskirjadele või avamerel toimuvat kalapüüki reguleerivatele liidu õigusaktidele. **[ME 19]**

(18) Prahtimine võib kahjustada kaitse- ja majandamismeetmete tõhusust ning mõjuda negatiivselt mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele. Seetõttu on vaja kindlaks määrata õigusraamistik, mis aitab liidul paremini jälgida ~~liidule kuuluvate prahitud~~ ***liidu lipu all sõitvate ja kolmandate riikide käitajate poolt prahitavate*** kalalaevade tegevust, võttes aluseks asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni vastuvõetud eeskirjad. **[ME 20]**

(19) Menetluskord peaks olema läbipaistev***, kasutatav*** ning liidu ja kolmandate riikide käitajate ja nende asjakohaste pädevate asutuste jaoks etteaimatav. **[ME 21]**

(19a) Liit peaks püüdlema selle poole, et rahvusvahelisel tasandil kehtiksid liidu ja teiste riikide kalalaevadele võrdsed võimalused; seega iga kord, kui liidu laevade puhul võetakse vastu ranged normid, tuleks turulepääsu reegleid vastavalt kohandada. **[ME 22]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(20) Tagada tuleks kontrollimäärusega ette nähtud andmete elektrooniline vahetamine liikmesriikide ja komisjoni vahel. Liikmesriigid peaksid koguma oma laevastike ja nende püügitegevuse kohta kõik nõutud andmed, selliseid andmeid haldama ja muutma need komisjonile kättesaadavaks. Lisaks peaksid nad tegema üksteise, komisjoni ja kolmandate riikidega koostööd, kui see on sellise andmete kogumise kooskõlastamiseks asjakohane.

(21) Liidu kalapüügilubasid käsitleva teabe läbipaistvuse ja kättesaadavuse parandamiseks peaks komisjon looma elektroonilise kalapüügilubade registri, millel on nii avalik kui ka turvaline osa. Liidu kalapüügilubade registris talletatav teave sisaldab isikuandmeid. Käesoleva määruse alusel toimuv isikuandmete töötlemine peaks vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001, ([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 95/46/EÜ ([2]) ning kohaldatavatele siseriiklikule õigusele.

(22) Selleks et nõuetekohaselt käsitleda kolmanda riigi lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu liidu vetesse, peaksid asjakohased õigusnormid olema kooskõlas nende õigusnormidega, mida kohaldatakse liidu kalalaevade suhtes kooskõlas kontrollimäärusega. Eelkõige peaks liidu vetes kala püüdvate kolmandate riikide laevade suhtes samuti kehtima nimetatud määruse artikkel 33 püügitegevusest ja püügiandmetest teatamise kohta.

(23) Kolmandate riikide kalalaevad, millel ei ole käesoleva määruse kohast luba, peaksid liidu vetes sõites olema kohustatud hoidma püügivahendeid nii, et need ei oleks kalapüügiks valmis.

(24) Liikmesriigid peaksid vastutama liidu vetes toimuva kolmandate riikide laevade püügitegevuse eest ja rikkumiste korral registreerima vahejuhtumid riiklikus registris, mis on ette nähtud kontrollimääruse artikliga 93.

(25) Loa andmise menetluse lihtsustamiseks peaksid liikmesriigid ja komisjon kasutama vajaliku teabe ja täienduste esitamiseks ühist andmete vahetamise ja säilitamise süsteemi, vähendades ühtlasi halduskoormust. Selles kontekstis tuleks täiel määral ära kasutada liidu laevastikuregistris sisalduvaid andmeid.

(26) Selleks et arvestada tehnoloogilise arengu ja sellega kaasnevate võimalike uute rahvusvahelise õiguse nõuetega, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses muudatuste vastuvõtmisega käesoleva määruse lisades, milles on sätestatud loetelu andmetest, mida käitaja peab kalapüügiloa saamiseks esitama. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ([3]) sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(27) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses kalapüügilubadega seotud andmete salvestamise, vormindamise ning liikmesriikidelt komisjonile ja liidu kalapüügilubade registrile edastamisega, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused ja määrata kindlaks kasutamata kalapüügivõimaluste ümberjaotamise meetod. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([4]).

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 008, 12.1.2001, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

([3]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

(28) Kalapüügivõimaluste ümberjaotamisega seoses peaks komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui seda nõuavad eriti kiireloomulised asjaolud, vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

(29) Nõukogu määruses (EÜ) nr 1006/2008 tehtavate muudatuste arvu ja olulisuse tõttu tuleks kõnealune määrus tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse kalapüügilubade väljastamisele ja haldamisele esitatavad nõuded järgmiste laevade puhul:

a) liidu kalalaevad, mis ~~tegutsevad~~ ***tegelevad kalapüügiga*** kolmanda riigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes, piirkondliku kalandusorganisatsiooni raames***, milles liit on osaline***, liidu vetes või liidu vetest väljaspool või avamerel, ning

b) liidu vetes ~~tegutsevad~~ ***kalapüügiga tegelevad*** kolmandate riikide kalalaevad. **[ME 23]**

Artikkel 2

Seos rahvusvahelise ja liidu õigusega

Käesoleva määruse kohaldamine ei piira sätteid,

a) mis on kehtestatud liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingutes ja samalaadsetes kalanduskokkulepetes;

b) mille on vastu võtnud piirkondlikud kalandusorganisatsioonid või samalaadsed kalandusorganisatsioonid, milles liit on lepinguosaline või koostööd tegev mitteosaline;

c) mis on kehtestatud liidu õigusaktides, millega rakendatakse või võetakse üle punktides a ja b osutatud sätted.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse alusmääruse artiklis 4 sätestatud mõisteid. Lisaks kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

a) „abilaev“ – laev, mis ei ole varustatud ***kala püüdmiseks või ligi meelitamiseks loodud*** kalapüügivahenditega ning mis toetab, abistab või valmistab ette kalapüüki; **[ME 24]**

b) „kalapüügiluba“ – liidu kalalaevale või kolmanda riigi kalalaevale ***lisaks kalalaeva tunnistusele*** väljastatud ~~luba~~ ***kalapüügiluba***, mis annab laevale õiguse tegeleda teatavatel tingimustel eriotstarbelise kalapüügiga kindla ajavahemiku jooksul teatavas piirkonnas ja/või teatud kalaliikidega seoses; **[ME 25]**

c) „kalapüügilubade register“ – kalapüügilubade haldamise süsteem ja sellega seotud andmebaas;

d) „otsene luba“ – kalapüügiluba, mille on väljastanud kolmanda riigi pädev asutus liidu kalalaevale väljaspool säästva kalapüügi partnerluslepingut;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

e) „kolmanda riigi veed“ – veed, mis kuuluvad kolmanda riigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla;

f) „vaatlejate programm“ – piirkondliku kalandusorganisatsiooni***, säästva kalapüügi partnerluslepingu, kolmanda riigi või liikmesriigi*** hallatav kava, mille raames saadetakse teatavatel tingimustel kalalaevade pardale vaatlejad, et ***koguda andmeid ja/või*** kontrollida laeva vastavust asjaomase organisatsiooni***, säästva kalapüügi partnerluslepingu või riigi*** vastuvõetud eeskirjadele.**; [ME 26]**

fa) „osaline“ – piirkondlikule kalavarude majandamise organisatsioonile aluse pannud rahvusvahelise konventsiooni või kokkuleppe osaline, samuti riigid, kalastusüksused ja teised üksused, kes sellise organisatsiooniga koostööd teevad ja kellele on sellises organisatsioonis antud koostööd tegeva kolmanda riigi staatus; *[ME 27]*

fb) „prahtimine“ – kokkulepe, millega liikmesriigi lipu all sõitva kalalaeva kasutamiseks sõlmitakse kindlaksmääratud ajavahemikuks leping kas teise liikmesriigi või kolmanda riigi käitajaga ilma lippu vahetamata. *[ME 77]*

II JAOTIS

LIIDU KALALAEVADE PÜÜGITEGEVUS LIIDU VETEST VÄLJASPOOL

I peatükk

Ühissätted

Artikkel 4

Üldpõhimõte

Ilma et see piiraks nõuet hankida luba pädevalt organisatsioonilt või kolmandalt riigilt, ei tohi liidu kalalaev tegeleda kalapüügiga liidu vetest väljaspool, välja arvatud juhul, kui laeva lipuliikmesriik on väljastanud laevale kalapüügiloa.

Artikkel 5

Kõlblikkuskriteeriumid

1. Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa püügitegevuseks liidu vetest väljaspool üksnes järgmistel juhtudel:

a) ta on saanud kalalaeva ja sellega seotud abilaeva(de), sealhulgas kolmandate riikide abilaevade kohta täieliku ja täpse teabe kooskõlas ~~1. ja 2.~~ lisaga; **[ME 28]**

b) kalalaeval on määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 6 sätestatud kehtiv kalalaevatunnistus;

c) kalalaeval ja kõikidel temaga seotud abilaevadel on olemas IMO number***, kui liidu õigusaktid seda nõuavad***; **[ME 29]**

d) ~~käitajale ja~~ ***kalalaeva kaptenile ega asjaomasele*** kalalaevale ei ole kalapüügiloa taotlemisele eelneva 12 kuu jooksul määratud kooskõlas liikmesriigi siseriikliku õigusega karistust tõsise rikkumise eest ~~vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1005/2008 artiklile 42 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklile 90~~; **[ME 78]**

e) kalalaev ei ole kantud ETR-kalapüügiga tegelevate laevade loetellu, mille piirkondlik kalandusorganisatsioon ja/või liit on vastu võtnud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1005/2008;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

f) lipuliikmesriigil on vajaduse korral olemas kalapüügivõimalused vastavalt asjakohasele kalanduskokkuleppele või piirkondliku kalandusorganisatsiooni asjakohastele sätetele ning

g) kalalaev vastab vajaduse korral artiklis 6 sätestatud nõuetele.

2. Komisjonil on õigus võtta lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 43.

Artikkel 6

Teise riigi lipu alla ümberregistreerimine

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse laevade suhtes, mis on ~~viie~~ ***kahe*** aasta jooksul ~~alates~~ ***enne*** kalapüügiloa ~~taotlemisest~~ ***taotlemist***

a) liidu laevastikuregistrist välja arvatud ja registreeritud kolmandasse riiki ning

b) seejärel uuesti lisatud liidu laevastikuregistrisse ~~24 kuu jooksul pärast sellest väljaarvamise kuupäeva~~.

2. Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa üksnes juhul, kui ta on ~~veendunud~~ ***teinud kindlaks***, et selle perioodi jooksul, mil lõikes 1 osutatud laev tegutses kolmanda riigi lipu all,

a) ei tegelenud see laev ETR-kalapüügiga ning

b) ei tegutsenud määruse (EÜ) nr 1005/2008 artiklites 31 ja 33 sätestatud koostööd mittetegeva ***kolmanda riigi ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1026/2012*** ([1]) ***artikli 4 lõike 1 punkti a alusel mittesäästvat kalapüüki lubava riigina kindlaks tehtud*** kolmanda riigi vetes.

3. Selleks esitab kalalaeva käitaja ~~kogu~~ ***järgmise*** teabe, mida lipuriik ~~asjaomase~~ ***nõuab*** perioodi kohta ~~nõuab~~, ~~sealhulgas vähemalt järgmised andmed~~ ***mille jooksul laev tegutses kolmanda riigi lipu all***:

a) asjaomase perioodi püügiaruanne ja püügikoormus;

b) koopia lipuriigi väljastatud kalapüügiloast asjaomase perioodi kohta;

c) koopia kalapüügiloast, mis lubab püüda kala kolmanda riigi vetes asjaomasel perioodil;

d) laeva uueks lipuriigiks saanud kolmanda riigi ametlik avaldus, milles on loetletud karistused, mis asjaomasel perioodil laevale või laeva käitajale määrati.

da) täielikud andmed lipuriikide kohta ajavahemikus, mil laev ei olnud liidu laevastikuregistris.

4. Lipuliikmesriik ei väljasta kalapüügiluba laevale, mis on ümber registreeritud

a) kolmandasse riiki, mis on vastavalt määruse (EÜ) nr 1005/2008 artiklitele 31 ja 33 tehtud kindlaks või loetletud kui riik, mis ei tee ETR-kalapüügi vastu võitlemisel koostööd, või

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1026/2012, milles käsitletakse kalavarude kaitseks võetavaid teatavaid meetmeid seoses mittesäästvat kalapüüki lubavate riikidega (ELT L 316, 14.11.2012, lk 34).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

b) kolmandasse riiki, mis on vastavalt määruse (EL) nr 1026/2012 artikli 4 lõike 1 punktile a tehtud kindlaks kui riik, mis lubab mittesäästvat kalapüüki.

5. Lõiget 4 ei kohaldata, kui lipuliikmesriik on veendunud, et niipea kui tehti kindlaks, et riik on ETR-kalapüügi vastu võitlemisel koostööd mittetegev riik või mittesäästvat kalapüüki lubav riik, käitaja

a) lõpetas püügitegevuse ning

b) astus ***kohe*** haldusmenetluslikke samme laeva eemaldamiseks kolmanda riigi kalalaevastiku registrist. **[ME 31]**

Artikkel 7

Kalapüügilubade seire

1. Kalapüügiloa taotlemisel esitab käitaja lipuliikmesriigile täielikud ja täpsed andmed.

2. Käitaja teavitab lipuliikmesriiki viivitamata mis tahes muutustest esitatud andmetes.

3. Lipuliikmesriik ~~jälgib~~ ***kontrollib vähemalt korra aastas***, kas tingimused, mille alusel kalapüügiluba on väljastatud, on asjaomase loa kehtivusajal jätkuvalt täidetud.

4. Kui tingimus, mille alusel kalapüügiluba on väljastatud, ei ole enam täidetud, ~~muudab~~ ***võtab*** lipuliikmesriik ***vajalikud meetmed, sealhulgas muudab*** kalapüügiluba või tühistab selle, ning teavitab sellest ***viivitamata*** käitajat ja komisjoni***, samuti piirkondliku kalandusorganisatsiooni sekretariaati või kolmandat riiki, kui see on asjakohane***.

5. Komisjoni ***nõuetekohaselt põhjendatud*** nõudmise korral keeldub lipuliikmesriik loa väljastamisest, peatab või tühistab selle~~, kui seda tingivad kaalukad poliitilised põhjused, mis on seotud mere bioloogiliste ressursside säästva kasutamise, majandamise ja kaitsmisega või ebaseadusliku, teatamata või reguleerimata kalapüügi tõkestamisega, või~~ ***järgmistel juhtudel:***

a) tungiva kiireloomulisuse korral, kui esineb tõsine oht mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele, majandamisele ja kaitsmisele;

b) kui on tegemist tõsise rikkumisega määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 42 või määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõike 1 tähenduses ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi raames, või selliste rikkumiste ärahoidmiseks kõrge riskitaseme korral; või

c) kui liit on otsustanud asjaomase kolmanda riigiga suhted peatada või katkestada.

Esimeses lõigus osutatud nõuetekohaselt põhjendatud taotlus tuleb esitada koos asjakohase teabega. Komisjon teavitab sellise nõuetekohaselt põhjendatud taotluse esitamisel kohe ka käitajat ja lipuliikmesriiki. Komisjoni taotlusele järgneb 15-päevane ajavahemik konsultatsioonideks komisjoni ja lipuliikmesriigi vahel.

6. Kui ***komisjon jääb lõikes 5 osutatud 15-päevase ajavahemiku lõpus oma taotlusele kindlaks ja kui*** lipuliikmesriik ei keeldu loa väljastamisest, ei muuda, peata või tühista seda kooskõlas lõigetega 4 ja 5, võib komisjon ***viie päeva pärast*** otsustada loa tühistada ~~ja teavitada sellest~~ ***ning teavitab oma otsusest*** lipuliikmesriiki ja käitajat. **[ME 32]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

II peatükk

Liidu kalalaevade püügitegevus kolmandate riikide vetes

1. JAGU

SÄÄSTVA KALAPÜÜGI PARTNERLUSLEPINGUTE ALUSEL TOIMUV PÜÜGITEGEVUS

Artikkel 8

Piirkondliku kalandusorganisatsiooni liikmesus

Liidu kalalaev tohib tegeleda kalapüügiga kolmanda riigi vetes piirkondliku kalandusorganisatsiooni majandatavate kalavarude suhtes üksnes juhul, kui asjaomane riik on sellise piirkondliku kalandusorganisatsiooni lepinguosaline või koostööd tegev mitteosaline. ***Kui säästva kalanduse partnerlusleping on sõlmitud enne … [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], kohaldatakse käesolevat lõiget alates … [neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].*** **[ME 33]**

Liit võib eraldada osa valdkondlikku toetust kolmandatele riikidele, kellega ta on sõlminud säästva kalapüügi partnerluslepingud, et aidata neil kolmandatel riikidel liituda piirkondlike kalandusorganisatsioonidega. **[ME 34]**

Artikkel 9

Kohaldamisala

Käesolevat jagu kohaldatakse liidu kalalaevade püügitegevuse suhtes, mis toimub kolmanda riigi vetes säästva kalapüügi partnerluslepingu alusel.

Liit tagab, et säästva kalapüügi partnerluslepingud on käesoleva määrusega kooskõlas. **[ME 35]**

Artikkel 10

Kalapüügiload

Liidu kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga kolmanda riigi vetes säästva kalapüügi partnerluslepingu alusel, välja arvatud juhul, kui talle on väljastanud kalapüügiloa

a) ~~lipuliikmesriik;~~ ***kolmas riik, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuulvad veed, kus kala püütakse, ning*** **[ME 36]**

b) ~~kolmas riik, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuulvad veed, kus kala püütakse~~ ***lipuliikmesriik***. **[ME 37]**

Artikkel 11

Lipuliikmesriigi väljastatavate kalapüügilubade tingimused

Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa kolmanda riigi vetes säästva kalapüügi partnerluslepingu alusel toimuvaks püügitegevuseks üksnes järgmistel juhtudel:

a) artiklis 5 sätestatud kõlblikkuskriteeriumid on täidetud;

b) asjakohases säästva kalapüügi partnerluslepingus sätestatud tingimused on täidetud;

c) käitaja on tasunud kõik tasud;

ca) käitaja on tasunud kõik rahatrahvid, mida kolmanda riigi pädev asutus on ~~viimase 12 kuu jooksul nõudnud~~ ***määranud pärast kohaldatavate õiguslike menetluste lõpetamist; ning*** **[ME 38]**

cb) kalalaeval on asjaomase kolmanda riigi luba. *[ME 39]*

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 12

Kalapüügilubade haldamine

1. ~~Pärast kalapüügiloa väljastamist~~ ***Kui lipuliikmesriik on kontrollinud, et artikli 11 punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud,*** saadab ~~lipuliikmesriik~~ ***ta*** komisjonile vastava taotluse kolmanda riigi loa saamiseks.

2. Lõikes 1 osutatud taotlus sisaldab ~~1. ja 2.~~ lisas loetletud teavet ning mis tahes muid andmeid, mida nõutakse säästva kalapüügi partnerluslepingu alusel.

3. Lipuliikmesriik saadab taotluse komisjonile vähemalt ~~kümme~~ ***15*** kalendripäeva enne säästva kalapüügi partnerluslepingus sätestatud taotluste edastamise tähtpäeva. Komisjon võib ~~nõuda lipuliikmesriigilt~~ ***saata lipuliikmesriigile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse esitada*** mis tahes täiendavat teavet, mida ta vajalikuks peab.

4. ~~Kui~~ ***Kümne kalendripäeva jooksul alates taotluse saamisest või kui nõutakse lisateavet vastavalt lõikele 3, viib*** komisjon ~~on veendunud~~ ***15 kalendripäeva jooksul alates taotluse saamisest läbi esialgse kontrolli***, et ~~artikli~~ ***teha kindlaks, kas artiklis*** 11 ***sätestatud*** tingimused on täidetud~~, saadab ta~~***. Seejärel komisjon kas saadab*** taotluse kolmandale riigile ***või teavitab liikmesriiki taotluse tagasi lükkamisest***.

5. Kui kolmas riik teavitab komisjoni, et ta on otsustanud ***lepingu alusel*** väljastada liidu kalalaevale kalapüügiloa, keelduda selle väljastamisest või kalapüügiloa peatada või tühistada, teavitab komisjon sellest ***viivitamata*** lipuliikmesriiki***, võimaluse korral elektrooniliselt. Lipuliikmesriik edastab kõnealuse teabe viivitamata laeva omanikule***. **[ME 40]**

Artikkel 13

Kasutamata kalapüügivõimaluste ***ajutine*** *ümberjaotamine säästva kalapüügi partnerluslepingute raames*

1. Säästva kalapüügi partnerluslepingu protokolli rakendamise ~~konkreetsel aastal või mis tahes muul asjakohasel perioodil~~ ***perioodi esimese poole lõpus*** võib komisjon teha kindlaks kasutamata kalapüügivõimalused ja teavitada sellest liikmesriike, kellel on õigus vastavaid jaotusosasid kasutada.

2. ~~Kümne~~ ***Kahekümne*** päeva jooksul pärast sellekohase teabe saamist komisjonilt võivad lõikes 1 osutatud liikmesriigid

a) teatada komisjonile, et kasutavad oma kalapüügivõimalusi hiljem ~~asjaomase aasta või rakendamisperioodi~~ ***perioodi teise poole*** jooksul, esitades püügikava koos üksikasjaliku teabega taotletud kalapüügilubade arvu, hinnanguliste püügikoguste, püügipiirkonna ja -perioodi kohta, või

b) teatada komisjonile kalapüügivõimaluste vahetamisest vastavalt alusmääruse artikli 16 lõikele 8.

3. Kui teatavad liikmesriigid ei ole komisjonile ühest lõikes 2 osutatud tegevusest teatanud ja kui selle tulemusena on kalapüügivõimalused endiselt kasutamata, võib komisjon ***kümne päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud perioodi*** kuulutada välja konkursi olemasolevate kasutamata kalapüügivõimaluste jagamiseks teiste liikmesriikide vahel, kellel on õigus jaotusosa kasutada.

4. Kümne päeva jooksul alates konkursil osalemise kutse saamisest võivad asjaomased liikmesriigid teatada komisjonile huvist kasutamata kalapüügivõimaluste vastu. Koos taotlusega esitavad nad kalapüügikava ning üksikasjaliku teabe taotletud kalapüügilubade arvu, hinnanguliste püügikoguste, püügipiirkonna ja -perioodi kohta.

5. Komisjon võib nõuda asjaomastelt liikmesriikidelt lisateavet ***taotletud püügilubade arvu, hinnangulise püügi, püügipiirkonna ja püügiperioodi kohta***, kui ta peab seda taotluse hindamiseks vajalikuks.

6. Kui liikmesriigid, kellel on õigus jaotusosa kasutada, ei näita kasutamata kalapüügivõimaluste vastu huvi üles ***kümne päeva jooksul***, võib komisjon saata konkursil osalemise kutse kõikidele liikmesriikidele. Liikmesriik võib teatada huvist kasutamata kalapüügivõimaluste vastu lõikes 4 osutatud tingimustel.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

7. Komisjon jaotab kasutamata kalapüügivõimalused ***ainult*** ajutiselt ümber artiklis 14 sätestatud meetodil, võttes aluseks teabe, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt lõikele 4 või 5***, tehes seda tihedas koostöös liikmesriikidega***.

7a. Lõikes 7 osutatud ümberjaotamist kohaldatakse ainult lõikes 1 osutatud rakendamisperioodi teises pooles ning ainult üks kord selle perioodi jooksul.

7b. Komisjon teavitab liikmesriike järgmisest:

a) millistele liikmesriikidele on püügivõimalused ümber jaotatud;

b) millistes kogustes on liikmesriikidele püügivõimalused ümber jaotatud ja

c) ümberjaotamiseks kasutatud jaotamise kriteeriumid. *[ME 41]*

Artikkel 13a

Olemasolevate kalapüügilubade iga-aastase uuendamise korra lihtsustamine perioodil, mil kohaldatakse kehtiva säästva kalapüügi partnerluslepingu protokolli

Liidu säästva kalapüügi partnerluslepingu kehtimise ajal tuleks võimaldada kiiremat, lihtsamat ja paindlikumat lubade uuendamist nende laevade jaoks, mille staatus (omadused, lipp, omanik või nõuete täitmine) ei ole aasta jooksul muutunud. **[ME 42]**

Artikkel 14

Ajutise *ümberjaotamise meetod*

1. Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata kasutamata kalapüügivõimaluste ***ajutise*** ümberjaotamise meetodi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui seda nõuavad eriti kiireloomulised asjaolud, võtab komisjon kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. Sellised aktid kehtivad kuni kuus kuud.

3. Ümberjaotamise meetodi kindlaksmääramisel kohaldab ~~komisjoni~~ ***komisjon*** järgmisi ***läbipaistvaid ja objektiivseid*** kriteeriume***, võttes arvesse keskkonna-, sotsiaalseid ja majanduslikke tegureid***:

a) ümberjaotamiseks olemasolevad kalapüügivõimalused;

b) taotluse esitanud liikmesriikide arv;

c) osa, mis on eraldatud igale taotluse esitanud liikmesriigile kalapüügivõimaluste algse jaotuse kohaselt;

d) iga taotluse esitanud liikmesriigi varasem püügikogus ja -koormus;

e) kasutatavate laevade ja püügivahendite arv, liik ja omadused;

f) taotluse esitanud liikmesriigi esitatud kalapüügikava vastavus punktides a–e loetletud kriteeriumidele.

Komisjon avaldab ümberjaotamise põhjenduse. **[ME 43]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 15

Mitmeks järjestikuseks püügi piirnormiks jagatud aastase kvoodi jaotamine

~~1. Kui~~ ***Mis puudutab kalapüügivõimaluste jaotamist olukorras, kus*** säästva kalapüügi partnerluslepingu protokollis on sätestatud kuu või kvartali püügi piirnormid või muud aastase kvoodi alajaotused, ~~võib komisjon vastu võtta rakendusakti, millega kehtestatakse meetod vastavate kalapüügivõimaluste jaotamiseks liikmesriikide vahel kuu, kvartali või muu perioodi alusel. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega~~ ***on liikmesriikide vahel jaotatud vastavad kalapüügivõimalused kooskõlas liikmesriikidele asjaomase liidu õigusaktiga eraldatud iga-aastaste kalapüügivõimalustega. Seda põhimõtete ei kohaldata üksnes siis, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku ühistes püügikavades, milles võetakse arvesse kuu või kvartali püügi piirnorme või muid aastase kvoodi alajaotusi.*** **[ME 44]**

~~2. Lõikes 1 osutatud kalapüügivõimaluste jaotamine on kooskõlas asjakohase nõukogu määruse alusel liikmesriikidele eraldatud iga-aastaste kalapüügivõimalustega.~~ **[ME 45]**

2. JAGU

OTSESTE LUBADE ALUSEL TOIMUV PÜÜGITEGEVUS

Artikkel 16

Kohaldamisala

Käesolevat jagu kohaldatakse liidu kalalaevade püügitegevuse suhtes, mis toimub kolmanda riigi vetes väljaspool säästva kalapüügi partnerluslepingut.

Artikkel 17

Kalapüügiload

Liidu kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga kolmanda riigi vetes väljaspool säästva kalapüügi partnerluslepingut, välja arvatud juhul, kui talle on väljastanud kalapüügiloa:

(a) ~~lipuliikmesriik~~ ***kolmas riik, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvad veed, kus kala püütakse; ja*** **[ME 46]**

(b) ~~kolmas riik, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuulvad veed, kus kala püütakse~~ ***lipuliikmesriik***. **[ME 47]**

Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa püügitegevuseks kolmanda riigi vetes, kui neid piirkondi hõlmava säästva kalapüügi partnerluslepingu protokoll asjaomase kolmanda riigiga ei ole olnud jõus vähemalt kolme eelmise aasta jooksul.

Protokolli uuendamise korral muutub luba automaatselt kehtetuks alates kõnealuse protokolli jõustumise kuupäevast. **[ME 48]**

Artikkel 18

Lipuliikmesriigi väljastatavate kalapüügilubade tingimused

Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa püügitegevuseks kolmanda riigi vetes väljaspool säästva kalapüügi partnerluslepingut üksnes järgmistel juhtudel:

a) asjaomase kolmanda riigiga puudub kehtiv säästva kalapüügi partnerlusleping ~~või kehtivas säästva kalapüügi partnerluslepingus on sõnaselgelt sätestatud võimalus kasutada otsest luba~~;

b) artiklis 5 sätestatud kõlblikkuskriteeriumid on täidetud;

ba) on lubatud kogupüügi ülejääk, nagu on nõutud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikli 62 lõikes 2;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

c) käitaja on esitanud kogu järgmise teabe:

i) ***koopia kohaldatavatest kalandusalastest õigusaktidest, mille rannikuriik on käitajale esitanud;***

ii) ~~käitaja ja kolmanda riigi vahelistel aruteludel põhinev kolmanda riigi kirjalik kinnitus kavandatava otseloa tingimuste kohta käitajale juurdepääsu võimaldamiseks kolmanda riigi~~ ***kehtiv kalapüügiluba, mille kolmas riik on andnud soovitud püügitegevuseks ning mis sisaldab tingimusi juurdepääsuks*** kalavarudele, sealhulgas loa kestus, tingimused ja kalapüügivõimalused püügikoormuse või püügi piirnormidena;

iii) tõendid kavandatava püügitegevuse jätkusuutlikkuse kohta, tuginedes järgmisele:

— ~~kolmanda riigi ja/või piirkondliku kalandusorganisatsiooni~~ teaduslik hinnang***, mille on esitanud kolmas riik ja/ või piirkondlik kalandusorganisatsioon ja/või piirkondlik kalandusasutus, mille teaduslikku pädevust komisjon tunnistab;*** ning

— ***kolmanda riigi poolse hindamise korral*** nimetatud hinnangu kontroll lipuliikmesriigis sealse riikliku ***teadusinstituudi arvamuse põhjal või, kui see on asjakohane, siis asjaomase kalavaru osas pädeva liikmesriigi*** teadusinstituudi arvamuse põhjal;

— ~~koopia kolmanda riigi kalandusõigusaktidest;~~

iv) määratud avaliku sektori panga ametlik kontonumber kõikide tasude tasumiseks, ning

d) kalapüügi korral, mis hõlmab piirkondliku kalandusorganisatsiooni majandatavaid liike, on kolmas riik sellise organisatsiooni lepinguosaline või koostööd tegev mitteosaline. **[ME 49]**

Artikkel 19

Otseste lubade haldamine

1. ~~Pärast kalapüügiloa väljastamist saadab lipuliikmesriik komisjonile 1. ja 2.~~ ***Kui lipuliikmesriik on teinud kindlaks, et artiklis 18 sätestatud nõue on täidetud, saadab ta komisjonile*** lisas ning artiklis 18 loetletud asjakohase teabe.

2. ~~Kui komisjon ei ole 15 kalendripäeva jooksul alates~~ ***Komisjon teostab*** lõikes 1 osutatud teabe ~~saatmisest nõudnud lisateavet või selgitusi, teatab lipuliikmesriik käitajale, et~~ ***esmase kontrolli.*** Ta võib ~~alustada kõnealust püügitegevust, eeldusel et on saanud ka kolmandalt riigilt otseloa~~ ***15 päeva jooksul nõuda lisateavet või selgitusi lõikes 1 osutatud teabe kohta***.

3. Kui komisjon leiab pärast lõikes 2 osutatud lisateabe või selgituste nõudmist, et artikli 18 tingimused ei ole täidetud, võib ta ~~kahe~~ ***ühe*** kuu jooksul pärast kogu nõutud teabe või ***esmaste*** selgituste saamist keelata kalapüügiloa andmise.

3a. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1 kuni 3, kui püügiluba tuleb uuendada hiljemalt kahe aasta jooksul alates selle väljastamisest samadel tingimustel, mille kohaselt see algselt väljastati, võib liikmesriik väljastada loa otse, kui ta on teinud kindlaks, et artiklis 18 sätestatud tingimused on täidetud, ning teavitab sellest viivitamata komisjoni. Komisjon võib 15 päeva jooksul esitada vastuväite vastavalt artiklis 7 sätestatud korrale

4. Kui kolmas riik teatab komisjonile, et ta on otsustanud väljastada liidu kalalaevale otseloa, keelduda selle väljastamisest, selle peatada või tühistada, teavitab komisjon sellest ***viivitamata*** lipuliikmesriiki***, kes teavitab laeva omanikku***.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

5. Kui kolmas riik teatab lipuliikmesriigile, et ta on otsustanud väljastada liidu kalalaevale otseloa, keelduda selle väljastamisest, selle peatada või tühistada, teavitab lipuliikmesriik sellest ***viivitamata*** komisjoni ***ja laeva omanikku***.

6. Käitaja esitab lipuliikmesriigile koopia lõplikest tingimustest, milles tema ja kolmas riik kokku leppisid, sealhulgas otseloa koopia. **[ME 50]**

III peatükk

Liidu kalalaevade püügitegevus piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames

Artikkel 20

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse liidu kalalaevade püügitegevuse suhtes, mis toimub piirkondliku kalandusorganisatsiooni majandatavate kalavarude suhtes liidu vetes, avamerel ja kolmandate riikide vetes.

Artikkel 20a

Liidu rahvusvaheliste kohustuste täitmine piirkondlikes kalandusorganisatsioonides

Et täita liidu rahvusvahelisi kohustusi piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ning alusmääruse artiklis 28 osutatud eesmärke, julgustab liit tegevuse perioodilist hindamist sõltumatute organite poolt ning osaleb aktiivselt rakenduskomiteede loomises ja tugevdamises kõikides piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, millesse ta kuulub. Eelkõige tagab ta, et need rakenduskomiteed teostaksid üldist järelevalvet välise kalanduspoliitika ning piirkondlikes kalandusorganisatsioonides kokku lepitud meetmete rakendamise üle. **[ME 51]**

Artikkel 21

Kalapüügiload

Liidu kalalaev ei tohi püüda kalavarusid, mida majandab piirkondlik kalandusorganisatsioon, välja arvatud järgmistel juhtudel:

-a) liit on piirkondliku kalandusorganisatsiooni lepinguosaline; **[ME 52]**

a) lipuliikmesriik on väljastanud laevale kalapüügiloa;

b) laev on kantud piirkondliku kalandusorganisatsiooni asjakohasesse ***loa saanud laevade*** registrisse või loetelusse ning **[ME 53]**

c) kolmanda riigi vetes toimuva püügitegevuse korral on asjaomane kolmas riik väljastanud laevale kalapüügiloa kooskõlas II peatükiga.

Artikkel 22

Lipuliikmesriikide väljastatavate kalapüügilubade tingimused

Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa üksnes järgmistel juhtudel:

a) artiklis 5 sätestatud kõlblikkuskriteeriumid on täidetud;

b) tagatud on vastavus piirkondliku kalandusorganisatsiooni sätestatud eeskirjadele või liidu õigusaktidele, millega nimetatud eeskirjad on üle võetud, ning

c) kolmanda riigi vetes toimuva püügitegevuse korral on täidetud artiklis 11 või 18 sätestatud kriteeriumid.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 23

Registreerimine piirkondlikes kalandusorganisatsioonides

1. Lipuliikmesriik saadab komisjonile loetelu(d) ~~laevadest,~~ ***kalalaevadest, mis on määratletud alusmääruses aktiivsetena ning millel on – kui see on asjakohane – andmed saagi kohta***, ***ning*** millele ta on andnud loa tegeleda kalapüügiga piirkondliku kalandusorganisatsiooni raames.

2. Lõikes 1 osutatud loetelu(d) koostatakse kooskõlas piirkondliku kalandusorganisatsiooni eeskirjadega ning lisatakse ~~1. ja 2.~~ lisas nõutud teave.

3. Komisjon võib nõuda lipuliikmesriigilt mis tahes täiendavat teavet, mida ta peab vajalikuks***, kümne päeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud loetelu saamist. Sellisel juhul lisab ta nõudele alati selgituse***.

4. Kui komisjon on veendunud, et artikli 22 tingimused on täidetud, saadab ta ***15 päeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud loetelu saamist*** loa saanud laevade loetelu(d) piirkondlikule kalandusorganisatsioonile.

5. Kui piirkondliku kalandusorganisatsiooni register või loetelu ei ole avalik, ~~teavitab~~ ***saadab*** komisjon ~~lipuliikmesriiki registrisse või loetellu kantud laevadest~~ ***loa saanud laevade loetelu asjaomase püügipiirkonnaga seotud liikmesriikidele***. **[ME 54]**

IV peatükk

Liidu kalalaevade püügitegevus avamerel

Artikkel 24

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse ~~liidu kalalaevade~~ püügitegevuse suhtes, mis toimub ~~üle 24 meetri pikkustel~~ laevadel avamerel. **[ME 55]**

Artikkel 25

Kalapüügiload

Liidu kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga avamerel, välja arvatud järgmistel juhtudel:

a) lipuliikmesriik on väljastanud laevale kalapüügiloa***, mis põhineb teaduslikul hinnangul kavandatava püügitegevuse säästvuse kohta; nimetatud hinnangu on kinnitanud lipuliikmesriigi riiklik teadusinstituut või, kui see on asjakohane, siis sellise liikmesriigi teadusinstituut, kes on vastavate kalavarude osas pädev;*** ning **[ME 56]**

b) kalapüügiloast on teatatud komisjonile vastavalt artiklile 27.

Artikkel 26

Lipuliikmesriikide väljastatavate kalapüügilubade tingimused

Lipuliikmesriik tohib väljastada kalapüügiloa ~~kalapüügitegevuseks~~ ***püügitegevuseks*** avamerel üksnes ~~juhul, kui~~ ***järgmistel juhtudel:***

a) artiklis 5 sätestatud kõlblikkuskriteeriumid on täidetud;

b) kavandatav püügitegevus:

— ***põhineb alusmääruse artiklis 4 määratletud ökosüsteemipõhisel lähenemisviisil kalavarude majandamisele; ning***

— ***on kooskõlas kolmanda riigi ja/või piirkondliku kalandusorganisatsiooni teadusliku hinnanguga, milles võetakse arvesse mere elusressursside ja mere ökosüsteemide kaitsmist***. **[ME 57]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 27

Komisjoni teavitamine

Lipuliikmesriik teavitab komisjoni kalapüügiloast hiljemalt ~~15~~ ***8,5*** kalendripäeva enne kavandatava kalapüügitegevuse algust avamerel, esitades ~~1. ja 2.~~ lisas sätestatud teabe. **[ME 58]**

V peatükk

Liidu kalalaevade prahtimine

Artikkel 28

Põhimõtted

1. Liidu kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga prahilepingu alusel, kui olemas on kehtiv säästva kalapüügi partnerlusleping~~, välja arvatud juhul, kui nimetatud lepingus on sätestatud teisiti~~.

2. Liidu kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga korraga rohkem kui ühe prahilepingu alusel ega kasutada allprahtimist.

2a. Liidu laevad võivad tegutseda prahilepingute alusel piirkondliku kalavarude majandamise organisatsiooni hallatavates vetes ainult juhul, kui riik, millele laev on prahitud, on selle organisatsiooni lepinguosaline.

3. Liidu laev, mis on prahitud, ei tohi ***prahtimise perioodil*** kasutada lipuliikmesriigi kalapüügivõimalusi. Prahitud laeva püügikogus arvestatakse prahtiva riigi püügivõimalustest maha.

3a. Käesoleva määrusega ei vähendata mingil moel lipuliikmesriigi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, määrusest (EÜ) nr 1224/2009, määrusest (EÜ) nr 1005/2008 või ühise kalanduspoliitika muudest sätetest, kaasa arvatud aruandluskohustusi. **[ME 59]**

Artikkel 29

Prahilepingu alusel väljastatud kalapüügilubade haldamine

Kalapüügiloa väljastamisel laevale artikli 11, 18, 22 või 26 alusel ning kui asjakohane püügitegevus toimub prahilepingu alusel, kontrollib lipuliikmesriik järgmist:

a) prahtiva riigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud, et leping on kooskõlas siseriiklike õigusaktidega, ning

b) ~~prahileping~~ ***prahilepingu üksikasjad*** on märgitud kalapüügiloas***, sealhulgas ajavahemik, püügivõimalused ja püügipiirkond***. **[ME 60]**

VI peatükk

Kontrolli- ja aruandekohustused

Artikkel 30

Vaatlejate programmi andmed

Kui liidu kalalaeval kogutakse ***vastavalt piirkondliku kalandusorganisatsiooni või liidu õigusaktile*** andmeid vaatlejate programmi raames, saadab asjaomase laeva käitaja sellised andmed lipuliikmesriigile. **[ME 61]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Artikkel 31

Kolmandatele riikidele edastatav teave

1. Käesolevas jaotises käsitletud püügitegevusega tegelemise korral ~~ja kui säästva kalapüügi partnerlusleping kolmanda riigiga seda ette näeb,~~ saadab liidu kalalaeva käitaja asjakohased püügi- ja lossimisaruanded ~~kolmandale riigile ning saadab~~ ***nii*** lipuliikmesriigile ~~koopia sellisest teabevahetusest~~ ***kui ka kolmandale riigile***.

2. Lipuliikmesriik hindab kolmandale riigile lõike 1 alusel saadetud andmete vastavust andmetele, mis on talle edastatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1224/2009. ***Andmete mittevastavuse korral uurib liikmesriik, kas selline vastuolu tuleneb ETR-kalapüügist määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 3 lõike 1 punkti b tähendusest, ja võtab asjakohaseid meetmeid vastavalt nimetatud määruse artiklitele 43–47.***

3. Lõikes 1 osutatud püügi- ja lossimisaruannete kolmandale riigile saatmata jätmist peetakse ühises kalanduspoliitikas sätestatud karistuste ja muude meetmete kohaldamisel tõsiseks rikkumiseks. Rikkumise raskusastme määrab kindlaks liikmesriigi pädev asutus, võttes arvesse eri kriteeriume, nagu kahju liik, väärtus, rikkuja majanduslik olukord ja rikkumise ulatus või selle korduvus. **[ME 62]**

Artikkel 31a

Nõuded piirkondliku kalandusorganisatsiooni liikmesusele

Kolmanda riigi kalalaev tohib püüda liidu vetes piirkondliku kalandusorganisatsiooni majandatavaid kalavarusid üksnes juhul, kui see kolmas riik on antud piirkondliku kalandusorganisatsiooni lepinguosaline. **[ME 63]**

III JAOTIS

KOLMANDATE RIIKIDE KALALAEVADE PÜÜGITEGEVUS LIIDU VETES

Artikkel 32

Üldpõhimõtted

1. Kolmanda riigi kalalaev ei tohi tegeleda kalapüügiga liidu vetes, välja arvatud juhul, kui komisjon on väljastanud laevale kalapüügiloa. ***Selline luba väljastatakse ainult juhul, kui laev vastab artiklis 5 sätestatud kõlblikkuskriteeriumitele.*** **[ME 64]**

2. Kolmanda riigi kalalaev, kellel on luba püüda kala liidu vetes, järgib eeskirju, millega reguleeritakse liidu kalalaevade püügitegevust selles püügipiirkonnas, milles asjaomane kolmanda riigi laev tegutseb~~, ning~~***. Kui*** asjakohases kalanduskokkuleppes kehtestatud ~~sätteid~~ ***sätted peaksid olema erinevad, esitatakse sätted sõnaselgelt kas selles lepingus või eeskirjades, mis on kokku lepitud lepingut rakendava kolmanda riigiga***. **[ME 65]**

3. Kui kolmanda riigi kalalaev sõidab läbi liidu vete ilma käesoleva määruse kohase loata, peavad laeva püügivahendid asetsema nii, et need ei oleks kalapüügiks valmis.

Artikkel 33

Kalapüügilubade väljastamise tingimused

Komisjon tohib väljastada kolmanda riigi kalalaevale loa kalapüügitegevuseks liidu vetes üksnes järgmistel juhtudel:

-a) on lubatud kogupüügi ülejääk, mis kataks kavandatud püügivõimalused, nagu on nõutud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikli 62 lõigetes 2 ja 3;

Neljapäev, 2. veebruar 2017

a) ~~1. ja 2.~~ lisas sätestatud teave kalalaeva ja sellega seotud abilaeva(de) kohta on täielik ja täpne; laeval ja sellega seotud abilaeva(de)l on olemas IMO number***, kui liidu õigusaktid seda nõuavad***;

b) ~~käitajale~~ ***kalalaeva kaptenile*** ega ***asjaomasele*** kalalaevale ei ole kalapüügiloa taotlemisele eelneva 12 kuu jooksul määratud ~~kooskõlas liikmesriigi siseriikliku õigusega~~ karistust tõsise rikkumise eest ~~vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1005/2008 artiklile 42 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklile 90~~;

c) kalalaev ei ole kantud ühessegi ETR-kalapüügiga seotud ***laevade*** loetellu***, mille on koostanud kolmas riik, piirkondlik kalandusorganisatsioon või liit vastavalt määrusele (EÜ) nr 1005/2008,*** ja/või kolmas riik ei ole vastavalt määrusele (EÜ) nr 1005/2008 tehtud kindlaks või loetletud kui koostööd mittetegev riik või vastavalt määrusele (EL) nr 1026/2012 kui riik, mis võimaldab mittesäästvat kalapüüki;

d) kalalaeval on õigus saada luba asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud kalanduskokkuleppe alusel ja see on kantud vajaduse korral sellise kokkuleppe alusel koostatud laevade loetellu. **[ME 66]**

Artikkel 34

Kalapüügilubade väljastamise kord

1. Kolmas riik saadab komisjonile oma kalalaevade taotlused enne asjakohases lepingus sätestatud või komisjoni määratud tähtpäeva.

2. Komisjon võib nõuda kolmandalt riigilt mis tahes täiendavat teavet, mida ta vajalikuks peab.

3. Kui komisjon on veendunud, et artiklis 33 sätestatud tingimused on täidetud, väljastab ta kalapüügiloa ning teavitab sellest kolmandat riiki ja asjaomaseid liikmesriike.

Artikkel 35

Kalapüügilubade seire

1. Kui artiklis 33 sätestatud tingimus ei ole enam täidetud, muudab komisjon kalapüügiluba või tühistab selle ning teatab sellest kolmandale riigile ja asjaomastele liikmesriikidele.

2. Komisjon võib keelduda loa väljastamisest, selle peatada või tühistada:~~, kui ilmnenud on olulised muutused olukorras või kui seda tingivad kaalukad poliitilised põhjused,~~

a) ***põhjustel,*** mis on muu hulgas seotud inimõiguste rahvusvaheliste standarditega või ETR-kalapüügi vastase võitlusega, või

b) tungiva kiireloomulisuse korral, kui esineb tõsine oht mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele, majandamisele ja kaitsmisele;

c) kui on vaja meetmeid, et hoida ära ETR-kalapüügiga seotud tõsiseid rikkumisi määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 42 või määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõike 1 tähenduses; või

d) kui sellisel või muul kaalukal poliitilisel põhjusel on liit otsustanud asjaomase kolmanda riigiga suhted peatada või katkestada.

Kui komisjon keeldub loa väljastamisest, peatab või tühistab selle vastavalt esimesele lõigule, teavitab ta sellest viivitamata kolmandat riiki. **[ME 67]**

Artikkel 36

Kalapüügitegevuse lõpetamine

1. Kui kolmandale riigile antud kalapüügivõimalusi peetakse ammendunuks, teatab komisjon sellest viivitamata kolmandale riigile ja liikmesriikide pädevatele inspekteerimisasutustele. Selleks et tagada selliste ammendamata kalapüügivõimaluste jätkuv kasutamine, mis võivad mõjutada ka ammendatud püügivõimalusi, esitab kolmas riik

komisjonile tehnilised meetmed, millega takistatakse ammendunud kalapüügivõimalustele kahjuliku mõju avaldamist. Alates lõikes 1 osutatud teatamise kuupäevast loetakse asjaomase kolmanda riigi lipu all sõitvatele laevadele antud kalapüügilube asjaomase püügitegevuse suhtes peatatuks ning laevadel ei ole enam õigust sellise kalapüügiga tegeleda.

2. Kalapüügiluba loetakse tühistatuks, kui lõike 2 kohaselt peatatud püügitegevus hõlmab kogu püügitegevust, mille jaoks luba oli antud.

3. Kolmas riik tagab, et asjaomaseid kalapüügilaevu teavitatakse viivitamata käesoleva artikli kohaldamisest ja et nad peatavad kogu asjakohase kalapüügitegevuse.

Artikkel 37

Püügikvootide ületamine liidu vetes

1. Kui komisjon teeb kindlaks, et kolmas riik on ületanud talle kalavaru või kalavarude rühma suhtes määratud kvoote, vähendab komisjon kvoote, mis on asjaomasele riigile kõnealuste kalavaru või kalavarude rühmade suhtes järgmisteks aastateks määratud. ***Vähendamise ulatus peab olema kooskõlas määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikliga 105.*** **[ME 68]**

2. Kui lõike 1 kohast vähendamist ei saa ülepüütud kalavaru või kalavarude rühma suhtes teha, kuna sellise kalavaru või kalavarude rühma puhul ei ole asjaomasel kolmandal riigil piisavalt kvoote järel, võib komisjon pärast asjaomase kolmanda riigiga konsulteerimist vähendada muude kalavarude või kalavarude rühma kvoote, mida asjaomane kolmas riik kasutab samas geograafilises piirkonnas või millel on sama kaubanduslik väärtus.

Artikkel 38

Kontroll ja täitmise tagamine

1. Kolmanda riigi laev, millel on luba liidu vetes kala püüda, järgib kontrollinõudeid, millega reguleeritakse liidu laevade püügitegevust püügipiirkonnas, kus kolmanda riigi laev tegutseb.

2. Kolmanda riigi laev, millel on luba liidu vetes kala püüda, esitab komisjonile või komisjoni määratud asutusele ning vajaduse korral ka rannikuäärsele liikmesriigile andmed, mida määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohaselt on liidu laevad kohustatud lipuliikmesriigile saatma.

3. Komisjon või komisjoni määratud asutus saadab lõikes 2 osutatud andmed rannikuäärsele liikmesriigile.

4. Kolmanda riigi laev, millel on luba liidu vetes kala püüda, esitab nõudmise korral komisjonile või komisjoni määratud asutusele kohaldatava vaatlejate programmi raames koostatud vaatlusaruanded.

5. Rannikuäärne liikmesriik registreerib kõik kolmanda riigi laevade sooritatud rikkumised, sealhulgas seonduvad karistused, riiklikus registris, mis on ette nähtud määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikliga 93.

6. Komisjon saadab lõikes 5 osutatud teabe kolmandale riigile, et tagada kolmandas riigis asjakohaste meetmete võtmine.

Lõige 1 ei piira liidu ja kolmandate riikide vahelisi konsultatsioone. Sellega seoses on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et rakendada liidu õiguses kolmandate riikidega peetud konsultatsioonide tulemusi seoses juurdepääsu käsitlevate kokkulepetega.

Neljapäev, 2. veebruar 2017

IV JAOTIS

ANDMED JA TEAVE

Artikkel 39

Liidu kalapüügilubade register

1. Komisjon loob liidu kalapüügilubade elektroonilise registri, ***mis sisaldab kõiki II ja III jaotise alusel antud kalapüügilube ning*** millel on avalik ***osa*** ja turvaline osa, ning haldab seda. Registril on järgmised omadused:

a) selles salvestatakse kogu ~~1. ja 2.~~ lisas sätestatud teave ning kuvatakse kõikide lubade staatus reaalajas;

b) seda kasutatakse andmete ja teabe vahetamiseks komisjoni ja liikmesriigi vahel ning

c) seda kasutatakse üksnes kalalaevastike jätkusuutlikuks majandamiseks.

2. Registris sisalduv kalapüügilubade loetelu on üldsusele kättesaadav ja sisaldab iga loa kohta järgmist teavet:

a) laeva nimi ja lipuriik ***ning laeva ühenduse laevastikuregistri (CFR) tunnusnumber ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) tunnusnumber, kui liidu õigusaktid seda nõuavad***;

aa) ettevõtte omaniku ja kasusaava omaniku nimi ning elukohalinn ja -riik;

b) loa liik***, sh kalapüügivõimalused***;

c) püügitegevuse lubatud aeg ja piirkond (algus- ja lõppkuupäev, püügipiirkond).

3. Liikmesriik kasutab registrit kalapüügilubade esitamiseks komisjonile ja lubade andmete ajakohastamiseks, nagu on nõutud artiklites 12, 19, 23 ja 27. **[ME 69]**

Artikkel 40

Tehnilised nõuded

II, III ja IV jaotises osutatud teabevahetus toimub elektrooniliselt. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte tehniliste tegevusnõuete kehtestamiseks nimetatud jaotistes osutatud teabe salvestamisele, vormindamisele ja edastamisele, piiramata seejuures Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ ([1]) sätteid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 45 osutatud kontrollmenetlusega.

Et panna liidu kalapüügilubade register toimima ja võimaldada liikmesriikidel täita tehnilisele edastamisele esitatavaid nõudeid, pakub komisjon asjaomastele liikmesriikidele tehnilist abi. Selleks aitab ta riiklikel ametiasutustel edastada teavet, mida käitajad peavad igat tüüpi lubade jaoks esitama, ning töötab … [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] välja IT-rakenduse, et liikmesriigid saaksid edastada liidu kalapüügilubade registrisse andmeid lubade taotluste ja laevade omaduste kohta automaatselt ja reaalajas. **[ME 70]**

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 [1] ***artikli 76 lõike 2 punktile a võivad liikmesriigid saada teabe edastamise tehniliseks ja rahaliseks toetamiseks rahalist abi Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist.*** **[ME 71]**

Artikkel 41

Juurdepääs andmetele

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 110 kohaldamist, võimaldavad liikmesriigid või komisjon juurdepääsu artiklis 39 osutatud liidu kalapüügilubade registri turvalisele osale ka laevastike majandamises osalevatele asjakohastele pädevatele haldusteenistustele.

Artikkel 42

Andmehaldus, isikuandmete kaitse ja konfidentsiaalsus

Käesoleva määruse alusel kogutud andmeid töödeldakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklitega 109, 110, 111 ja 113, määrusega (EÜ) nr 45/2001 ning direktiiviga 95/46/EÜ ja selle siseriiklike rakendusnormidega.

Artikkel 43

Suhted kolmandate riikidega ja piirkondlike kalandusorganisatsioonidega

1. Kui liikmesriik saab kolmandalt riigilt või piirkondlikult kalandusorganisatsioonilt teavet, mis on käesoleva määruse tõhusa kohaldamise seisukohast asjakohane, edastab ta sellise teabe teistele asjaomastele liikmesriikidele ja komisjonile või komisjoni määratud asutusele, eeldusel et tal on asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud kahepoolse lepingu või asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni eeskirjade kohaselt õigus seda teha.

2. Komisjon või komisjoni määratud asutus võib liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kalanduskokkulepete raames, piirkondlike kalandusorganisatsioonide või samalaadsete kalandusorganisatsioonide raames, milles liit on lepinguosaline või koostööd tegev mitteosaline, edastada käesolevas määruses sätestatud eeskirjade eiramist või määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 42 lõike 1 punktis a ja määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõikes 1 osutatud tõsiseid rikkumisi käsitleva teabe nimetatud kokkulepete või organisatsioonide teistele osalistele vastavalt teabe esitanud liikmesriigi nõusolekule ja kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001. **[ME 72 ei puuduta eestikeelset versiooni]**

V JAOTIS

MENETLUSED, DELEGEERIMINE JA RAKENDUSMEETMED

Artikkel 44

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 5 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ***viieks aastaks alates … [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*** **[ME 73]**

---

[1] ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).***

Neljapäev, 2. veebruar 2017

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 5 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 5 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 45

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kalanduse ja vesiviljeluse komitee, mis on asutatud alusmääruse artikli 47 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes nimetatud määruse artikliga 5.

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 46

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1006/2008 tunnistatakse kehtetuks.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 47

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

…,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~1. lisa~~

~~Loetelu teabest, mis tuleb esitada kalapüügiloa väljastamiseks~~

~~I~~	~~TAOTLEJA~~
~~1~~	~~Ettevõtja nimi (*)~~
~~2~~	~~E-post (*)~~
~~3~~	~~Aadress~~
~~4~~	~~Faks~~
~~5~~	~~Maksukohustuslasena registreerimise number (SIRET, NIF jne) (*)~~
~~6~~	~~Telefon~~
~~7~~	~~Esindaja nimi (vastavalt protokolli sätetele) (*)~~
~~8~~	~~E-post (*)~~
~~9~~	~~Aadress~~
~~10~~	~~Faks~~
~~11~~	~~Telefon~~
~~12~~	~~Ettevõtjat esindava ühingu või esindaja nimi (*)~~
~~13~~	~~E-post (*)~~
~~14~~	~~Aadress~~
~~15~~	~~Faks~~
~~16~~	~~Telefon~~
~~17~~	~~Kapteni nimi (Kaptenite nimed) (*)~~
~~18~~	~~E-post (*)~~
~~19~~	~~Kodakondsus (*)~~
~~20~~	~~Faks~~
~~21~~	~~Telefon~~

~~II~~	~~LAEVA TUNNUSANDMED, TEHNILISED NÄITAJAD JA VARUSTUS~~
~~22~~	~~Laeva nimi (*)~~
~~23~~	~~Lipuriik (*)~~

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~II~~	~~LAEVA TUNNUSANDMED, TEHNILISED NÄITAJAD JA VARUSTUS~~
~~24~~	~~Mis kuupäevast sõidab praeguse lipu all (*)~~
~~25~~	~~Pardatähis (*)~~
~~26~~	~~IMO (UVI) number (*)~~
~~27~~	~~CFR number (*)~~
~~28~~	~~Rahvusvaheline raadiokutsung (IRCS) (*)~~
~~29~~	~~Raadiokutsungi sagedus (*)~~
~~30~~	~~Satelliittelefoni number~~
~~31~~	~~MMSI (*)~~
~~32~~	~~Ehitusaasta ja koht (*)~~
~~33~~	~~Varasem lipuriik ja omandamise kuupäev (vajaduse korral) (*)~~
~~34~~	~~Kere materjal: teras/puit/polüester/muu (*)~~
~~35~~	~~VMSi transponder (*)~~
~~36~~	~~Mudel (*)~~
~~37~~	~~Seerianumber (*)~~
~~38~~	~~Tarkvara versioon (*)~~
~~39~~	~~Satelliidioperaator (*)~~
~~40~~	~~VMSi tootja (nimi)~~
~~41~~	~~Laeva kogupikkus (*)~~
~~42~~	~~Laeva laius (*)~~
~~43~~	~~Süvis (*)~~
~~44~~	~~Tonnaaž (brutoregistertonnides) (*)~~
~~45~~	~~Peamasina võimsus (kW) (*)~~
~~46~~	~~Mootori tüüp~~
~~47~~	~~Tähis~~
~~48~~	~~Mootori seerianumber (*)~~

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~III~~	~~PÜÜGIKATEGOORIA, MILLE KOHTA PÜÜGILUBA TAOTLETAKSE~~
~~49~~	~~Laeva tüüp (FAO kood) (*)~~
~~50~~	~~Püügivahendi tüüp (FAO kood) (*)~~
~~53~~	~~Püügipiirkond (FAO kood) (*)~~
~~54~~	~~Püügirajoonid – FAO või rannikuriik (*)~~
~~55~~	~~Lossimissadam(ad)~~
~~56~~	~~Ümberlaadimissadam(ad)~~
~~57~~	~~Sihtliigid (FAO kood) või püügikategooria (kalandusalane partnerlusleping) (*)~~
~~58~~	~~Taotletud kehtivusaeg (algus- ja lõppkuupäev)~~
~~59~~	~~Piirkondliku kalandusorganisatsiooni registrinumber (*) (kui on teada)~~
~~60~~	~~Piirkondliku kalandusorganisatsiooni registrisse kandmise kuupäev (*)(kui on teada)~~
~~61~~	~~Meeskonnaliikmete maksimaalne koguarv (*):~~
~~62~~	~~… [PARTNERRIIGIST]:~~
~~63~~	~~AKV riigist:~~
~~64~~	~~Kala säilitus-/töötlemisviis pardal (*): värske kala / jahutamine / külmutamine / kalajahu / õli / fileerimine~~
~~65~~	~~Abilaevade nimekiri: nimi / IMO number / CFR number~~

~~IV~~	~~PRAHTIMINE~~
~~66~~	~~Prahilepingu alusel tegutsev laev (*): Jah/Ei~~
~~67~~	~~Prahilepingu liik~~
~~68~~	~~Prahilepingu kehtivusaeg (algus- ja lõppkuupäevad) (*)~~
~~69~~	~~Prahilepingu alusel tegutsevale laevale eraldatud kalapüügivõimalused (tonnides) (*)~~
~~70~~	~~Kolmas riik, kes eraldab kalapüügivõimalusi prahilepingu alusel tegutsevatele laevadele (*)~~

(*) ~~Kohustuslikud väljad (väljad 22–25 ja 28–48 võib jätta tühjaks, kui teave on automaatselt kättesaadav liidu laevastikuregistrist CFR või IMO numbri alusel)~~

~~Lisatud dokumendid (loetelu):~~ **[ME 74]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~2. lisa~~

~~Loetelu teabest, mis tuleb esitada 1. lisas kirjeldatud kalalaeva toetava abilaeva kohta~~

~~I~~	~~ABILAEVA KÄITAJA~~
~~1~~	~~Ettevõtja nimi (*)~~
~~2~~	~~E-post (*)~~
~~3~~	~~Aadress~~
~~4~~	~~Faks~~
~~5~~	~~Maksukohustuslasena registreerimise number (SIRET, NIF jne) (*)~~
~~6~~	~~Telefon~~
~~7~~	~~Esindaja nimi (vastavalt protokolli sätetele) (*)~~
~~8~~	~~E-post (*)~~
~~9~~	~~Aadress~~
~~10~~	~~Faks~~
~~11~~	~~Telefon~~
~~12~~	~~Ettevõtjat esindava ühingu või esindaja nimi (*)~~
~~13~~	~~E-post (*)~~
~~14~~	~~Aadress~~
~~15~~	~~Faks~~
~~16~~	~~Telefon~~
~~17~~	~~Kapteni nimi (Kaptenite nimed) (*)~~
~~18~~	~~E-post (*)~~
~~19~~	~~Kodakondsus (*)~~
~~20~~	~~Faks~~
~~21~~	~~Telefon~~

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~II~~	~~ABILAEVA TUNNUSANDMED, TEHNILISED NÄITAJAD JA VARUSTUS~~
~~22~~	~~Laeva nimi (*)~~
~~23~~	~~Lipuriik (*)~~
~~24~~	~~Mis kuupäevast sõidab praeguse lipu all (*)~~
~~25~~	~~Pardatähis (*)~~
~~26~~	~~IMO (UVI) number (*)~~
~~27~~	~~CFR number (liidu laevade puhul, kui on teada) (*)~~
~~28~~	~~Rahvusvaheline raadiokutsung (IRCS) (*)~~
~~29~~	~~Raadiokutsungi sagedus (*)~~
~~30~~	~~Satelliittelefoni number~~
~~31~~	~~MMSI (*)~~
~~32~~	~~Ehitusaasta ja koht~~
~~33~~	~~Varasem lipuriik ja omandamise kuupäev (vajaduse korral) (*)~~
~~34~~	~~Kere materjal: teras/puit/polüester/muu~~
~~35~~	~~VMSi transponder~~
~~36~~	~~Mudel~~
~~37~~	~~Seerianumber~~
~~38~~	~~Tarkvara versioon~~
~~39~~	~~Satelliidioperaator~~
~~40~~	~~VMSi tootja (nimi)~~
~~41~~	~~Laeva kogupikkus~~
~~42~~	~~Laeva laius~~
~~43~~	~~Süvis~~
~~44~~	~~Tonnaaž (brutoregistertonnides)~~
~~45~~	~~Peamasina võimsus (kW)~~
~~47~~	~~Mootori tüüp~~
~~48~~	~~Tähis~~
~~49~~	~~Mootori seerianumber~~

Neljapäev, 2. veebruar 2017

~~III~~	~~TEAVE TOETATAVA PÜÜGITEGEVUSE KOHTA~~
~~50~~	~~Püügipiirkond (FAO kood)~~
~~51~~	~~Püügirajoonid (FAO)~~
~~52~~	~~Sihtliigid (FAO kood)~~
~~53~~	~~Piirkondliku kalandusorganisatsiooni registrinumber (*)~~
~~54~~	~~Piirkondliku kalandusorganisatsiooni registrisse kandmise kuupäev~~

(*) ~~Kohustuslikud väljad (väljad 22–25 ja 28–33 võib jätta liidu lipu all sõitva abilaeva puhul tühjaks, kui teave on automaatselt kättesaadav liidu laevastikuregistrist CFR numbri alusel)~~

~~Lisatud dokumendid (loetelu):~~ **[ME 75]**

Neljapäev, 2. veebruar 2017

Lisa

Loetelu teabest, mis tuleb esitada kalapüügiloa väljastamiseks

I	*TAOTLEJA*
1	*Laeva identifitseeriv kood (CFR number, IMO number jne)*
2	*Laeva nimi*
3	*Ettevõtja nimi* (*)
4	*E-post* (*)
5	*Aadress*
6	*Faks*
7	*Maksukohustuslasena registreerimise number (SIRET, NIF jne)* (*)
8	*Telefon*
9	*Omaniku nimi*
10	*E-post* (*)
11	*Aadress*
12	*Faks*
13	*Telefon*
14	*Ettevõtjat esindava ühingu või esindaja nimi* (*)
15	*E-post* (*)
16	*Aadress*
17	*Faks*
18	*Telefon*
19	*Kapteni nimi (Kaptenite nimed)* (*)
20	*E-post* (*)
21	*Kodakondsus* (*)
22	*Faks*
23	*Telefon*

Neljapäev, 2. veebruar 2017

II	*PÜÜGIKATEGOORIA, MILLE KOHTA PÜÜGILUBA TAOTLETAKSE*
Loa liik (kalanduskokkulepe, otseluba, piirkondlik kalandusorganisatsioon, avameri, prahtimine, abilaev)	
24	*Laeva tüüp (FAO kood)* (*)
25	*Püügivahendi tüüp (FAO kood)* (*)
26	*Püügipiirkond (FAO kood)* (*)
27	*Sihtliigid (FAO kood) või püügikategooria (kalandusalane partnerlusleping)* (*)
28	*Taotletud kehtivusaeg (algus- ja lõppkuupäev)*
29	*Piirkondliku kalandusorganisatsiooni registrinumber* (*) *(kui on teada)*
30	*Abilaevade nimekiri: nimi / IMO number / CFR number*

III	*PRAHTIMINE*
31	*Prahilepingu alusel tegutsev laev:* (*) *Jah/Ei*
32	*Prahilepingu liik*
33	*Prahilepingu kehtivusaeg (algus- ja lõppkuupäevad)* (*)
34	*Prahilepingu alusel tegutsevale laevale eraldatud kalapüügivõimalused (tonnides)* (*)
35	*Kolmas riik, kes eraldab kalapüügivõimalusi prahilepingu alusel tegutsevatele laevadele* (*)

(*) *Kohustuslikud väljad (väljad 22–25 ja 28–48 võib jätta tühjaks, kui teave on automaatselt kättesaadav liidu laevastikuregistrist CFR või IMO numbri alusel)*

[ME 76]

Neljapäev, 2. veebruar 2017

P8_TA(2017)0016

Kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud: Gruusia ***I

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (Gruusia) (COM(2016)0142 – C8-0113/2016 – 2016/0075(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/33)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0142),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0113/2016),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

— võttes arvesse protokolli (nr 1) riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus,

— võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A8-0260/2016),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0075

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (Gruusia)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2017/372) lõplikule kujule).

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0019

ELi ja Cooki saarte vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping ***

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 252/34)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (07592/2016),

— võttes arvesse Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu eelnõu ja selle rakendamise protokolli (07594/2016),

— võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning lõikele 7 (C8-0431/2016),

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2017. aasta ([1]) muud kui seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus,

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,

— võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitust ning arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0010/2017),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Cooki saarte valitsusele ja parlamendile.

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0020.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0023

Nende kolmandate riikide ja organisatsioonide loetelu, kellega Europol sõlmib kokkulepped *

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu, millega muudetakse otsust 2009/935/JSK seoses nende kolmandate riikide ja organisatsioonide loeteluga, kellega Europol sõlmib kokkulepped (15778/2016 – C8-0007/2017 – 2016/0823(CNS))

(Konsulteerimine)

(2018/C 252/35)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu eelnõu (15778/2016),

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõiget 1 (muudetud Amsterdami lepinguga) ja protokolli nr 36 (üleminekusätete kohta) artiklit 9, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0007/2017),

— võttes arvesse nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsust 2009/371/JSK, millega luuakse Euroopa Politseiamet (Europol) ([1]), eelkõige selle artikli 26 lõike 1 punkti a, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0007/2017),

— võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsust 2009/934/JSK, millega võetakse vastu rakenduseeskirjad, millega reguleeritakse Europoli suhteid partneritega, sealhulgas isikuandmete ja salastatud teabe vahetamist ([2]), eriti selle artikleid 5 ja 6,

— võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsust 2009/935/JSK, millega määratakse kindlaks nende kolmandate riikide ja organisatsioonide loetelu, kellega Europol sõlmib kokkulepped ([3]), ning mida on muudetud nõukogu otsusega 2014/269/EL,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi ja Taani peaministri 15. detsembri 2016. aasta deklaratsiooni, milles rõhutati operatiivvajadusi, aga ka Europoli ja Taani vahelise kavandatava kokkuleppe erakorralist ja ajutist laadi,

— võttes arvesse ülalnimetatud deklaratsiooni, milles rõhutati, et kavandatava kokkuleppe kohaselt on tingimusteks Taani jätkuv liikmelisus liidus ja Schengeni alas, Taani kohustus rakendada andmekaitsedirektiivi (EL) 2016/680 ([4]) politseid puudutavates asjades täiel määral oma siseriiklikus õiguses 1. maiks 2017 ning Taani nõusolek kohaldada Euroopa Liidu Kohtu kohtualluvust ja Euroopa Andmekaitseinspektori pädevust,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolli nr 22,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolli nr 22 kohta Taanis 3. detsembril 2015 toimunud referendumi tulemust,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 78c,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0035/2017),

---

([1]) ELT L 121, 15.5.2009, lk 37.
([2]) ELT L 325, 11.12.2009, lk 6.
([3]) ELT L 325, 11.12.2009, lk 12.
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

Teisipäev, 14. veebruar 2017

1. kiidab nõukogu eelnõu heaks;

2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;

4. palub nõukogul kehtestada Europoli ja Taani vahelise kavandatava kokkuleppe sätete raames kokkuleppe kehtivuse lõpptähtajaks viis aastat pärast selle jõustumist, et tagada selle ajutine laad, pidades silmas kas täieõiguslikku liikmelisust või rahvusvahelise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 kohaselt;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja Europolile.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0024

Uue psühhoaktiivse aine 2-[[1-(tsükloheksüülmetüül)-1H-indool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutaanhappe metüülestri (MDMB-CHMICA) suhtes kontrollimeetmete kehtestamine *

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu uue psühhoaktiivse aine 2-[[1-(tsükloheksüülmetüül)-1H-indool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutaanhappe metüülestri (MDMB-CHMICA) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (12356/2016 – C8-0405/2016 – 2016/0262(NLE))

(Konsulteerimine)

(2018/C 252/36)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu eelnõu (12356/2016),

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõiget 1 (muudetud Amsterdami lepinguga) ja protokolli nr 36 (üleminekusätete kohta) artiklit 9, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0405/2016),

— võttes arvesse nõukogu 10. mai 2005. aasta otsust 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta ([1]), ning eelkõige selle artikli 8 lõiget 3,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 78c,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0024/2017),

1. kiidab nõukogu eelnõu heaks;

2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

([1]) ELT L 127, 20.5.2005, lk 32.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

P8_TA(2017)0025

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail

Euroopa Parlamendi 14. veebruari 2017. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Madalmaade taotlus – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail) (COM(2016)0742 – C8-0018/2017 – 2017/2014(BUD))

(2018/C 252/37)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0742 – C8-0018/2017),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ([1]) (edaspidi „EGFi määrus“),

— võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ([2]), eriti selle artiklit 12,

— võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ([3]) (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,

— võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,

— võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0036/2017),

A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;

B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;

C. arvestades, et EGFi määruse vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, seada liidu rahalise toetuse suuruseks kuni 60 % kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada EGFi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisprotsessi, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.
([2]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.
([3]) ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

D. arvestades, et Madalmaad esitasid taotluse EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail, et saada EGFist rahalist toetust seoses koondamistega NACE Revision 2 osa 47 (jaekaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad) alla kuuluvas majandussektoris ja peamiselt NUTS 2 tasandi piirkondades Drenthe (NL13) ja Overijssel (NL21), ning arvestades, et 1 096 koondatud töötajast, kes vastavad EGFist toetuse saamise tingimustele, osaleb meetmetes eeldatavalt 800 töötajat;

E. arvestades, et taotlus esitati EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punkti b kohaste sekkumiskriteeriumide alusel, mille kohaselt on fondist abi saamise tingimuseks vähemalt 500 töötaja koondamine üheksakuulise vaatlusperioodi jooksul mõne liikmesriigi ettevõtetes, kes tegutsevad samas NACE Revision 2 osa tasandil määratletud majandussektoris ja asuvad NUTS 2 tasandi piirkonnas või kahes külgnevas piirkonnas;

F. arvestades, et tarbijate suhtumises on toimunud märkimisväärsed muudatused, näiteks on vähenenud müük keskmises hinnakategoorias ja kasvanud internetiostude populaarsus; arvestades, et uute, kesklinnast väljaspool asuvate ostukeskuste rajamine paljudesse Hollandi linnadesse ja tarbijate vähenev usaldus ([1]) majanduse vastu mõjutasid traditsioonilise jaekaubandussektori positsiooni samuti negatiivselt;

G. arvestades Madalmaade väidet, et Hollandi finantssektor kui ülemaailmselt tegutsev sektor peab järgima rahvusvahelisi nõudeid, sealhulgas finantsreservide nõudeid, ning uute rahvusvaheliste nõuete täitmise tagajärjel on pankadel vähem ressursse majanduse rahastamiseks kui enne;

H. arvestades, et Madalmaades Drenthe ja Overijsseli piirkondades toimus 1. augustist 2015 kuni 1. maini 2016 jaekaubandussektoris 1 096 koondamist;

I. arvestades, et kuigi jae- ja hulgimüügiteenused moodustavad liidu SKPst 11 % ja nendega on kogu liidu tööhõivest seotud 15 %, valitseb selles sektoris endiselt kriis;

1. nõustub komisjoniga, et EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja et seetõttu on Madalmaadel õigus saada nimetatud määruse alusel 1 818 750 eurot rahalist toetust, mis moodustab 3 031 250 euro suurustest kogukuludest 60 %;

2. märgib, et Madalmaad esitasid taotluse EGFist rahalise toetuse saamiseks 12. juulil 2016 ning et komisjon lõpetas taotluse hindamise 29. novembril 2016 ja tegi selle Euroopa Parlamendile teatavaks 23. jaanuaril 2017;

3. märgib, et jaekaubanduse, v.a mootorsõidukite ja mootorrataste sektoriga seoses on esitatud veel kuus EGFi taotlust, millest kõiki põhjendati ülemaailmse finants- ja majanduskriisiga ([2]);

4. märgib, et suuremate kaubamajade kehv finantsseisund muutis võimatuks investeeringud teistesse poemudelitesse, et teha vajalikud muudatused ja olla jälle konkurentsivõimeline;

5. juhib tähelepanu, et Hollandi tööturg on kriisist aeglaselt toibumas ja et selle mõju on teatud sektorites ikka veel tunda ning mõned sektorid, näiteks jaekaubandussektor, on finants- ja majanduskriisi tagajärjed end tõeliselt tunda andnud alles hiljuti;

([1]) https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/11/consumentenvertrouwen-daalt-opnieuw

([2]) EGF/2010/010 CZ/Unilever, COM(2011)0061; EGF/2010/016 ES/Aragón retail, COM(2010)0615; EGF/2011/004 EL/ALDI Hellas, COM(2011)0580; EGF/2014/009_EL/Sprider stores, COM(2014)0620; EGF/2014/013_EL/Odyssefs Fokas, COM(2014)0702; EGF/2015/011_GR/Supermarket Larissa, COM(2016)0210.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

6. märgib, et Hollandi jaekaubandussektoris võis viimastel kuudel täheldada arvukaid koondamisi, kusjuures sektori suurimad kaubamajad kannatavad pankrottide tagajärgede all, mis on tinginud kokku 27 052 koondamist ([1]) ajavahemikul 2011–2015; märgib kahetsusega, et jaekaubandussektori müügimahud kajastavad seda suundumust, langedes –2 %-lt 2011. aastal –4 %-ni 2013. aastal, kusjuures ostud jäävad endiselt 2,7 % alla 2008. aasta taseme ([2]);

7. rõhutab, et jaekaubandussektoril on NUTS 2 tasandi Drenthe ja Overijsseli piirkondades tööhõives suur osakaal (17-19 %); märgib, et kriisi algusest peale on pankrotti läinud 5 200 jaekaubanduse poodi ning alles hiljuti sattusid pankrotilainesse suurimad kaubamajad; peab kahetsusväärseks, et selle tagajärjel suurenes töötushüvitiste saajate arv nende piirkondade jaekaubandussektoris 2015. aasta jaanuarist 2016. aasta märtsini 3 461 inimese võrra ([3]);

8. peab kahetsusväärseks, et kõige rohkem on mõjutatud noored töötajad, kuna 67,1 % sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest on alla 30-aastased;

9. rõhutab, et aeg, mil sihtrühma kuuluvad toetusesaajad ei tööta ega õpi, on pikk ning aeg, mis jääb viimase koondamise (1. mai 2016) ja taotluse esitanud liikmesriigile EGFist toetuse eraldamise vahel, on pikem kui aasta, st samuti pikk;

10. võtab teadmiseks tõsiasja, et Madalmaad on andnud teada, et taotlus, eelkõige kooskõlastatud individuaalsete teenuste pakett, on koostatud sidusrühmadega, sotsiaalpartneritega ning jaekaubandussektori ja asjaomaste piirkondade esindajatega konsulteerides;

11. märgib, et taotlus ei hõlma EGFi määruse artikli 7 lõike 1 punktis b ette nähtud toetusi ega stiimuleid; tunneb heameelt otsuse üle, mille kohaselt võivad tehnilise abi kulud moodustada kogukuludest kuni 4 %, mis tähendab, et ülejäänud 96 % saab kasutada individuaalsete teenuste paketi jaoks;

12. palub komisjonil uurida uusi võimalusi, kuidas EGFist toetuse andmine taotluste menetlemisel bürokraatia vähendamise kaudu kiiremaks muuta;

13. märgib, et koondatud töötajatele osutatavad EGFist kaasrahastatavad individuaalsed teenused hõlmavad osalejate võimete, potentsiaali ja tööväljavaadete hindamist; abi töö otsimisel ja juhtumikorraldust; paindlikku tööbörsi tööotsijatele ja tööandjatele, kus pakutakse ajutist tööd; töökohavahetuse toetamist; koolitust ja ümberõpet, sh ettevõtluse edendamise koolitust ja juhendamist ning ettevõtluse edendamise toetusi;

14. tuletab meelde, et kooskõlas EGFi määruse artikliga 7 tuleks EGFist toetatava individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel lähtuda tööturu tulevastest väljavaadetest ja nõutavatest oskustest ning see peaks kokku sobima üleminekuga ressursitõhusale ja säästvale majandusele;

15. märgib, et Madalmaad on esitanud kinnitused, et kavandatud meetmed ei saa toetust liidu muudest fondidest ega rahastamisvahenditest ning välistatud on topeltrahastamine, kavandatud meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid ning liikmesriigi ja ELi õigusaktides sätestatud nõuded kollektiivse koondamise kohta täidetakse;

16. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ettevõtluskeskkonnale;

([1]) http://www.consultancy.nl/nieuws/11992/de-25-grootste-faillissementen-van-retailketens-en-winkels

([2]) Keskendumine tarbimisele, majandusagentuur ABN-AMRO, Mathijs Deguelle ja Nico Klene. Müügimahtude muutus jaekaubandussektoris, 24. jaanuar 2014. Jaekaubandussektori prognoosid, majandusagentuur ABN-AMRO, Sonny Duijn, punkt 1, 22. jaanuar 2016.

([3]) UWV (tööturuameti) andmed, aprill 2016.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

17. kordab, et EGFi abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;

18. palub komisjonil tagada üldsuse juurdepääsu EGFi vahendite kasutamisega seotud dokumentidele;

19. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

20. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 14. veebruar 2017

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Madalmaade taotlus – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2017/559).

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0030

ELi-Kanada laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping ***

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) sõlmimise kohta (10975/2016 – C8-0438/2016 – 2016/0205(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 252/38)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (10975/2016),

— võttes arvesse ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) projekti (10973/2016),

— võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2, artiklile 91, artikli 100 lõikele 2, artikli 153 lõikele 2, artikli 192 lõikele 1, artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule, artikli 218 lõike 6 punkti a alapunkti v teisele lõigule ning artikli 218 lõikele 7 (C8-0438/2016),

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitust ning väliskomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A8-0009/2017),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Kanada valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0031

ELi–Kanada strateegilise partnerluse leping ***

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kanada vahelise strateegilise partnerluse lepingu liidu nimel sõlmimist (14765/2016 – C8-0508/2016 – 2016/0373(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 252/39)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14765/2016),

— võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kanada vahelise strateegilise partnerluse lepingu eelnõu (5368/2016),

— võttes arvesse nõusolekutaotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 31 lõikele 1 ja artiklile 37 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 212 lõikele 1 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja lõike 8 teisele lõigule (C8-0508/2016),

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,

— võttes arvesse väliskomisjoni soovitust (A8-0028/2017),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Kanada valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0032

ELi-Mongoolia partnerluse ja koostöö raamleping ***

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 252/40)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08919/2016),

— võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mongoolia vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu eelnõu (07902/1/2011),

— võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0218/2016),

— võttes arvesse oma 15. veebruari 2017. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni otsuse eelnõu kohta ([1]),

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,

— võttes arvesse väliskomisjoni soovitust (A8-0382/2016),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Mongoolia valitsusele ja parlamendile.

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0033.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0034

Tsiviilõhusõidukitega kauplemise leping (lisa lepingukohaste toodete kohta) ***

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu sõlmida Euroopa Liidu nimel 2015. aasta protokoll, millega muudetakse tsiviilõhusõidukitega kauplemise lepingu lisa (11018/2016 – C8-0391/2016 – 2016/0202(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 252/41)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (11018/2016),

— võttes arvesse 2015. aasta protokolli, millega muudetakse tsiviilõhusõidukitega kauplemise lepingu lisa (11019/2016),

— võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõikele 4 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0391/2016),

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitust (A8-0007/2017),

1. annab nõusoleku protokolli sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

P8_TA(2017)0035

Heite kulutõhus vähendamine ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavad investeeringud ***I

Euroopa Parlamendi 15. veebruaril 2017. aastal vastu võetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja investeeringuid, mis toetavad süsinikdioksiidiheite vähendamist (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD)) ([1])

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/42)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ ([15]) loodi liidus kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, mille eesmärk on vähendada tulemuslikult ja majanduslikult tõhusalt kasvuhoonegaaside heitkoguseid.	(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ ([15]) loodi liidus kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, mille eesmärk on vähendada tulemuslikult ja majanduslikult tõhusalt kasvuhoonegaaside heitkoguseid ***ning tugevdada jätkusuutlikult liidu tööstust süsinikdioksiidi ja investeeringute lekke ohu suhtes***.

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ***, 13. oktoober 2003***, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***13. oktoobri 2003. aasta*** direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

([1]) Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A8-0003/2017).

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Euroopa Ülemkogu võttis 2014. aasta oktoobris kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega kokku vähemalt 40 %. Kõik majandussektorid peaksid heitkoguste vähendamisele kaasa aitama ja selle eesmärgini ***jõutakse*** kõige kulutõhusamal viisil liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) kaudu, nii et 2030. aastaks saavutatakse 2005. aasta tasemega võrreldes heitkoguste vähenemine 43 %. Seda kinnitati liidu ja selle liikmesriikide kavakohase riiklikult kindlaksmääratud vähendamiskohustusega, mis esitati ***ÜRO*** kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile 6. märtsil 2015 ([16]).	(2) Euroopa Ülemkogu võttis 2014. aasta oktoobris kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega kokku vähemalt 40 %. Kõik majandussektorid peaksid ***kõnealusele*** heitkoguste vähendamisele kaasa aitama ja selle eesmärgini ***tuleb jõuda*** kõige kulutõhusamal viisil liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) kaudu, nii et 2030. aastaks saavutatakse 2005. aasta tasemega võrreldes heitkoguste vähenemine 43 %. Seda kinnitati liidu ja selle liikmesriikide kavakohase riiklikult kindlaksmääratud vähendamiskohustusega, mis esitati ***Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni*** kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile 6. märtsil 2015. ***Heitkoguste vähendamise alased jõupingutused peaksid olema ELi HKSi kuuluvate sektorite vahel õiglaselt jagatud.***

([16]) ***http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2a) Selleks et täita kokkulepitud kohustus, mille kohaselt aitavad kõik majandussektorid kaasa niisuguse eesmärgi saavutamisele, milleks on vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega kokku vähemalt 40 %, on oluline, et ELi HKSi, mis on küll liidu peamine vahend oma pikaajaliste kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks, täiendatakse samaväärsete lisameetmetega muudes õigusaktides ja õiguslikes vahendites, mis on seotud ELi HKSi mittekuuluvate sektorite kasvuhoonegaaside heitkogustega.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2b) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul 12. detsembril 2015. aastal Pariisis vastu võetud kokkuleppe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) kohaselt on riigid kohustatud võtma kasutusele meetmed, et saavutada rohkem kui 180 kavatsetavat riiklikult kindlaksmääratud panust, mis hõlmavad ligikaudu 98 % ülemaailmsetest kasvuhoonegaaside heitkogustest. Pariisi kokkuleppe eesmärk on piirata maailma keskmise temperatuuri tõusu nii, et see jääks tööstuseelse tasemega võrreldes kindlalt alla 2 °C, ning teha jõupingutusi, et hoida temperatuuritõus tööstuseelse tasemega võrreldes alla 1,5 °C. Paljud neist meetmetest hõlmavad eeldatavasti süsinikdioksiidi heite maksustamist või sarnaseid meetmeid ning seetõttu tuleks käesolevas direktiivis sätestada läbivaatamisklausel, et võimaldada komisjonil vajaduse korral esitada ettepanekuid heitkoguste ulatuslikuma vähendamise kohta pärast esimest Pariisi kokkuleppe kohast tulemuste kokkuvõtte tegemist 2023. aastal, üleminekuperioodi süsinikdioksiidi lekke sätete kohandamise kohta väljaspool liitu toimuva süsinikdioksiidi heite maksustamise mehhanismide arengu kajastamiseks ning täiendavate poliitikameetmete ja -vahendite kohta, mille eesmärk on tõhustada liidu ja selle liikmesriikide kasvuhoonegaaside vähendamise alaseid kohustusi. Läbivaatamisklausel peaks tagama ka selle, et kuue kuu jooksul pärast 2018. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames toimuvat hõlbustavat dialoogi võetakse vastu teatis, milles hinnatakse kliimamuutusi käsitlevate liidu õigusaktide kooskõla Pariisi kokkuleppe eesmärkidega.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2c) Vastavalt Pariisi kokkuleppele ja kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/29/EÜ ([1 a]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 406/2009/EÜ ([1 b]), peavad kõik majandussektorid aitama kaasa süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisele. Selleks tehakse ja tuleks soodustada jõupingutusi rahvusvahelisest meretranspordist pärit heitkoguste piiramiseks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) kaudu eesmärgiga koostada selge IMO tegevuskava kliimapoliitika meetmete jaoks, et vähendada laevandusest pärit süsinikdioksiidi heitkoguseid ülemaailmsel tasandil. IMO raames rahvusvahelisest meretranspordist pärit heitkoguste vähendamise alaste selgete eesmärkide vastuvõtmisest on saanud väga kiireloomuline küsimus ja eeltingimus selleks, et liit ei võtaks täiendavaid meetmeid merendussektori lisamiseks ELi HKSi. Kui aga niisugust kokkulepet ei saavutata 2021. aasta lõpuks, tuleks kõnealune sektor lisada ELi HKSi ja tuleks luua fond laevaoperaatorite panuse jaoks ja kollektiivse nõuetele vastavuse jaoks seoses süsinikdioksiidi heitkogustega, mis kuuluvad juba Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2015/757 ([1 c]) kehtestatud liidu seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi (liidu sadamates viibimise ajal ning niisugustesse sadamatesse suunduvatel ja sealt lahkuvatel reisidel tekkivad heitkogused). Merendussektori saastekvootide enampakkumisest saadud tulu tuleks osaliselt kasutada energiatõhususe parandamiseks ja niisuguste investeeringute toetamiseks, mida tehakse uuenduslikesse tehnoloogiatesse, mille eesmärk on vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid merendussektoris, k.a lähimerevedu ja sadamad.

([1 a]) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (ELT L 140, 5.6.2009, lk 63).*

([1 b]) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).*

([1 c]) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).*

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) ***Euroopa Ülemkogu kinnitas, et selle*** eesmärgi saavutamise ***peamine*** Euroopa ***vahend*** on hästi toimiv ja reformitud ELi HKS koos instrumendiga turu stabiliseerimiseks, sealjuures kohaldatakse alates 2021. aastast iga-aastast vähendamistegurit 2,2 %; lubatud ***heitkoguse ühikute (LHÜd) (direktiivi tekstis on kasutatud terminit „saastekvoot“)*** tasuta eraldamine ei lõpe, ***olemasolevate*** meetmetega aga jätkatakse ka pärast 2020. aastat, et hoida ära kliimapoliitikast tingitud süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise (direktiivi tekstis on kasutatud terminit „süsinikdioksiidi leke“)*** ohtu, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole võtnud kohustust teha võrreldavaid jõupingutusi***, vähendamata enampakkumisel müüdavate LHÜde osa***. Enampakkumisel müüdavat osa tuleks õigusaktides väljendada protsendimäärana, et suurendada investeerimisotsustega seotud planeerimiskindlust, parandada läbipaistvust ***ning*** muuta kogu süsteem lihtsamaks ja kergemini mõistetavaks.	(3) ***Selle*** eesmärgi saavutamise ***peamised*** Euroopa ***vahendid*** on hästi toimiv ja reformitud ELi HKS koos ***tõhustatud*** instrumendiga turu stabiliseerimiseks, sealjuures kohaldatakse alates 2021. aastast iga-aastast vähendamistegurit 2,2 %; lubatud ***saastekvootide*** tasuta eraldamine ei lõpe, meetmetega aga jätkatakse ka pärast 2020. aastat, et hoida ära kliimapoliitikast tingitud süsinikdioksiidi ***lekke*** ohtu, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole võtnud kohustust teha võrreldavaid jõupingutusi. Enampakkumisel müüdavat osa tuleks õigusaktides väljendada protsendimäärana, ***mis peaks alanema sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise korral,*** et suurendada investeerimisotsustega seotud planeerimiskindlust, parandada läbipaistvust, muuta kogu süsteem lihtsamaks ja kergemini mõistetavaks ***ning kaitsta sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise eest sektoreid, kus esineb kõige suurem süsinikdioksiidi lekke oht. Need sätted tuleks korrapäraselt läbi vaadata kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja vajaduse korral tuleks neid vastavalt kohandada, et täita kõnealuse kokkuleppe kohased liidu kliimakohustused.***

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3a) Vähim arenenud riigid on eriti haavatavad kliimamuutuste mõju suhtes ning tekitavad üksnes väga väikese osa kasvuhoonegaaside heitkogustest. Seetõttu tuleks eriti tähtsaks pidada vähim arenenud riikide vajadustega tegelemist, kasutades ELi HKSi saastekvoote kliimameetmete rahastamiseks, eelkõige kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel loodud Rohelise Kliimafondi kaudu.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Liidu tähtsaim ülesanne on elujõulise energialiidu loomine, et tagada oma kodanikele kindel, jätkusuutlik, konkurentsivõimeline ja taskukohane energia. Selle saavutamine nõuab kaugelepürgiva kliimameetme jätkuvat rakendamist ***Euroopa*** kliimapoliitika nurgakiviks oleva ELi HKSi kaudu ja energialiidu muude aspektide edendamist ([17]). 2030. aasta raamistikus võetud sihi elluviimine ***aitab*** kaasa põhjendatud ***CO_2-hinna*** kujundamisele ja ***hoogustab*** ka edaspidi kasvuhoonegaaside heitkoguste ***kulutõhusat vähendamist***.	(4) Liidu tähtsaim ülesanne on elujõulise energialiidu loomine, et tagada oma kodanikele ***ja tööstusele*** kindel, jätkusuutlik, konkurentsivõimeline ja taskukohane energia. Selle saavutamine nõuab kaugelepürgiva kliimameetme jätkuvat rakendamist ***liidu*** kliimapoliitika nurgakiviks oleva ELi HKSi kaudu ja energialiidu muude aspektide edendamist ([17]). ***Arvesse tuleb võtta ELi HKSi koostoimet liidu ja riikide muu kliima- ja energiapoliitikaga, mis mõjutab ELi HKSi saastekvootide nõudlust.*** 2030. aasta raamistikus võetud sihi elluviimine ***ja energialiidu muude aspektide osas tehtavate edusammude piisav käsitlemine aitavad*** kaasa põhjendatud ***süsinikdioksiidi hinna*** kujundamisele ja ka edaspidi kasvuhoonegaaside heitkoguste ***kulutõhusa vähendamise hoogustamisele***.
([17]) COM(2015)0080, millega kehtestatakse vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia.	([17]) COM(2015)0080, millega kehtestatakse vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4a) Suurem edasipüüdlikkus energiatõhususe valdkonnas võrreldes nõukogu poolt vastu võetud 27 % eesmärgiga peaks tooma kaasa rohkem tasuta eraldatavaid saastevoote tööstuse jaoks, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke oht.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud, et liidu poliitika peab tuginema „saastaja maksab“ põhimõttel, ja sellest lähtudes kehtestatakse direktiiviga 2003/87/EÜ üleminek teatud aja jooksul täielikule enampakkumisele. Täieliku ***ülemineku*** edasilükkamise õigustatud ajendiks on süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** ärahoidmine ning saastekvootide ***LHÜde*** tasuta ***eraldamist*** tööstusele ***õigustab*** eesmärk kõrvaldada kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemise tegelikud riskid kolmandates riikides, kus tööstusele ei kohaldata võrreldavaid süsinikdioksiidi heitkoguste piiranguid, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole kohustunud võtma võrreldavaid kliimapoliitika meetmeid.	(5) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud, et liidu poliitika peab tuginema „saastaja maksab“ põhimõttel, ja sellest lähtudes kehtestatakse direktiiviga 2003/87/EÜ üleminek teatud aja jooksul täielikule enampakkumisele. Täieliku ***enampakkumise ajutise*** edasilükkamise õigustatud ajendiks on süsinikdioksiidi ***lekke*** ärahoidmine ning saastekvootide tasuta ***eraldamine*** tööstusele ***on õigustatud erand põhimõttest, mille kohaselt peaks maksma saastaja, tingimusel et ei toimu ülemäärast eraldamist, kusjuures*** eesmärk ***on*** kõrvaldada kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemise tegelikud riskid kolmandates riikides, kus tööstusele ei kohaldata võrreldavaid süsinikdioksiidi heitkoguste piiranguid, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole kohustunud võtma võrreldavaid kliimapoliitika meetmeid. ***Selleks peaks saastekvootide tasuta eraldamine olema dünaamilisem ja vastama käesolevas direktiivis sätestatud künnistele.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Üldreegliks jääb ***LHÜde*** müümine enampakkumisel, erandiks nende tasuta eraldamine. ***Nagu Euroopa Ülemkogu ka kinnitas, ei tohiks*** järelikult ***vähendada*** enampakkumisel müüdavat ***LHÜde*** osa, mis ***moodustas 2013.–2020***. aastal 57 % ***LHÜdest***. Komisjoni mõjuhinnangus ([18]) esitatakse üksikasjad enampakkumisele pandava osa kohta ja täpsustatakse, et see 57 % suurune osa kujuneb liikmesriikide nimel enampakkumisele pandud ***LHÜde*** arvel, mille hulka kuuluvad uute osalejate jaoks reserveeritud, kuid eraldamata ***LHÜd***, teatud liikmesriikides elektritootmise ajakohastamiseks eraldatud ***LHÜd*** ja ***LHÜd***, mis pannakse enampakkumisele hiljem, sest nad paigutatakse turustabiilsusreservi, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***otsusega (EL) 2015/…*** ([19]).	(6) Üldreegliks jääb ***saastekvootide*** müümine enampakkumisel, erandiks nende tasuta eraldamine. Järelikult ***tuleks*** enampakkumisel müüdavat ***saastekvootide*** osa, mis ***peaks 2021.–2030***. aastal ***moodustama*** 57 % ***saastekvootidest, vähendada sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise abil, et kaitsta sektoreid, kus esineb kõige suurem süsinikdioksiidi lekke oht***. Komisjoni mõjuhinnangus esitatakse üksikasjad enampakkumisele pandava osa kohta ja täpsustatakse, et see 57 % suurune osa kujuneb liikmesriikide nimel enampakkumisele pandud ***saastekvootide*** arvel, mille hulka kuuluvad uute osalejate jaoks reserveeritud, kuid eraldamata ***saastekvoodid***, teatud liikmesriikides elektritootmise ajakohastamiseks eraldatud ***saastekvoodid*** ja ***saastekvoodid***, mis pannakse enampakkumisele hiljem, sest nad paigutatakse turustabiilsusreservi, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***otsusega (EL) 2015/1814*** ([19]). ***Tuleks luua õiglane üleminekufond, mille eesmärk on toetada piirkondi, kus suur osa töötajatest on rakendatud süsinikdioksiidile toetuvates sektorites ja SKP elaniku kohta on liidu keskmisest tunduvalt väiksem***.

([18]) ***SEC(2015)XX.***

([19]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/…, ***…, milles käsitletakse*** ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L […], […], lk […]).

([19]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***6. oktoobri 2015. aasta*** otsus (EL) 2015/***1814***, ***mis käsitleb*** ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L ***264***, ***9.10.2015***, lk ***1***).

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Kuna muude riikide meetmed ei paku tööstusele võrreldavaid heitkoguste vähendamise stiimuleid, tuleks liidu heitkoguste vähendamisest saadava keskkonnaalase kasu säilimiseks jätkata ***LHÜde*** tasuta eraldamist selliste sektorite ja allsektorite käitistele, kus on süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** tegelik oht. ELi HKSi rakendamisel saadud kogemused näitavad, et sektorites ja allsektorites esinev süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht on erineval tasemel ja et ***LHÜde*** tasuta eraldamine on süsinikdioksiidi ***heite ülekandumist*** ära hoidnud. Mõnes sektoris ja allsektoris võib süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht olla suurem, teised suudavad aga märgatava osa heitkoguseid katvatest ***LHÜde*** kuludest tootehindadesse üle kanda, kaotamata turuosa ja kandes ainult järelejäänud osa kuludest, mistõttu nendes on süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht väike. Komisjon peaks kindlaks tegema ja eristama asjaomaseid sektoreid nende kaubandusmahu ja heitemahukuse põhjal, et määratleda paremini süsinikdioksiidi ***heite*** tegeliku ***ülekandumise*** ohuga sektorid. Kui nendele kriteeriumidele tuginedes ületatakse künnis, mis on kindlaks määratud kõnealuste sektorite ja allsektorite võime põhjal kanda kulud üle tootehindadesse, võib sektoris või allsektoris esineda süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht. Muudel juhtudel on süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht väike või see puudub. Kui lisaks võetakse arvesse elektritootmisest väljapoole jäävate sektorite ja allsektorite võime kanda kulud üle tootehindadesse, väheneks selle tagajärjel ka juhuslik kasum.	(7) Kuna muude riikide meetmed ei paku tööstusele võrreldavaid heitkoguste vähendamise stiimuleid, tuleks liidu heitkoguste vähendamisest saadava keskkonnaalase kasu säilimiseks jätkata ***ajutiselt saastekvootide*** tasuta eraldamist selliste sektorite ja allsektorite käitistele, kus on süsinikdioksiidi ***lekke*** tegelik oht. ELi HKSi rakendamisel saadud kogemused näitavad, et sektorites ja allsektorites esinev süsinikdioksiidi ***lekke*** oht on erineval tasemel ja et ***saastekvootide*** tasuta eraldamine on süsinikdioksiidi ***leket*** ära hoidnud. Mõnes sektoris ja allsektoris võib süsinikdioksiidi ***lekke*** oht olla suurem, teised suudavad aga märgatava osa heitkoguseid katvatest ***saastekvootide*** kuludest tootehindadesse üle kanda, kaotamata turuosa ja kandes ainult järelejäänud osa kuludest, mistõttu nendes on süsinikdioksiidi ***lekke*** oht väike. Komisjon peaks kindlaks tegema ja eristama asjaomaseid sektoreid nende kaubandusmahu ja heitemahukuse põhjal, et määratleda paremini süsinikdioksiidi ***lekke*** tegeliku ohuga sektorid. Kui nendele kriteeriumidele tuginedes ületatakse künnis, mis on kindlaks määratud kõnealuste sektorite ja allsektorite võime põhjal kanda kulud üle tootehindadesse, võib sektoris või allsektoris esineda süsinikdioksiidi ***lekke*** oht. Muudel juhtudel on süsinikdioksiidi ***lekke*** oht väike või see puudub. Kui lisaks võetakse arvesse elektritootmisest väljapoole jäävate sektorite ja allsektorite võime kanda kulud üle tootehindadesse, väheneks selle tagajärjel ka juhuslik kasum. ***Süsinikdioksiidi lekke ohtu sektorites ja allsektorites, mille puhul arvutatakse tasuta eraldatavad saastekvoodid aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi jaoks kehtestatud võrdlusaluste põhjal, tuleks samuti hinnata, kuna kõnealuseid tooteid toodetakse nii rafineerimis- kui ka keemiatehastes.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Et kajastada tehnoloogia arengut asjaomastes sektorites ja teha neis kohandusi vastavalt eraldamisperioodile, tuleks käitistele ***LHÜde*** tasuta eraldamiseks kehtestada võrdlusalused, mis määratakse kindlaks 2007.–2008. aasta andmete alusel ja mida ajakohastatakse kooskõlas täheldatud keskmise paranemisega. Prognoositavuse huvides tuleks selleks kohaldada tegurit, mis väljendab ***parimat*** hinnangut arengu kohta sektorites, kes peaksid seejärel arvesse võtma käitiste selged, objektiivsed ja kontrollitud andmed, nii et sektoritel, mille paranemismäär erineb sellest tegurist oluliselt, on võrdlusalus, mis on lähemal nende tegelikule paranemismäärale. Kui andmete põhjal ilmneb, et erinevus vähendamistegurist on asjaomase perioodi aasta kohta 2007.–2008. ***aasta*** väärtusest rohkem kui ***0,5*** % võrra suurem või väiksem, ***kohandatakse*** seonduvat võrdlusalust selle protsendi võrra. Et tagada rafineerimis- ja keemiatehastes toodetavate aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi puhul ühesugused tingimused, tuleks jätkata aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi võrdlusaluste ühtlustamist rafineerimistehaste puhul kasutatavate võrdlusalustega.	(8) Et kajastada tehnoloogia arengut asjaomastes sektorites ja teha neis kohandusi vastavalt eraldamisperioodile, tuleks käitistele ***saastekvootide*** tasuta eraldamiseks kehtestada võrdlusalused, mis määratakse kindlaks 2007. ***ja*** 2008. aasta andmete alusel ja mida ajakohastatakse kooskõlas täheldatud keskmise paranemisega. Prognoositavuse huvides tuleks selleks kohaldada tegurit, mis väljendab ***tegelikku*** hinnangut ***10 % kõige tõhusamate käitiste*** arengu kohta sektorites, kes peaksid seejärel arvesse võtma käitiste selged, objektiivsed ja kontrollitud andmed, nii et sektoritel, mille paranemismäär erineb sellest tegurist oluliselt, on võrdlusalus, mis on lähemal nende tegelikule paranemismäärale. Kui andmete põhjal ilmneb, et erinevus vähendamistegurist on asjaomase perioodi aasta kohta 2007. ***ja*** 2008. ***aastale vastavast*** väärtusest rohkem kui ***1,75*** % võrra ***kas*** suurem või väiksem, ***tuleks*** seonduvat võrdlusalust ***kohandada selle protsendi võrra. Kui andmete põhjal ilmneb aga paranemismäär, mis on asjaomasel perioodil kas 0,25 % või sellest madalam, tuleks asjaomast võrdlusalust kohandada selle protsendi võrra.*** Et tagada rafineerimis- ja keemiatehastes toodetavate aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi puhul ühesugused tingimused, tuleks jätkata aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi võrdlusaluste ühtlustamist rafineerimistehaste puhul kasutatavate võrdlusalustega.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) ***Liikmesriigid*** peaksid ***kooskõlas riigiabi eeskirjadega*** maksma osalist hüvitist nende sektorite või allsektorite käitistele, mille puhul on kindlaks tehtud, et seal esineb suur süsinikdioksiidi ***heite ülekandumise*** oht, sest kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulud kantakse üle elektrihindadesse. ***Konventsiooniosaliste poolt Pariisi konverentsil vastu võetava protokolli ja selle juurde kuuluvate otsustega on vaja rahastamiskõlblike partnerite jaoks sätestada kliimameetmete jõulise rahastamise, tehnosiirde ja suutlikkuse arendamise tingimused, pidades silmas eriti kõige väiksema võimekusega riike.*** Avaliku sektori kliimameetmete rahalistel vahenditel on tähtis roll ressursside kaasamisel ka pärast 2020. aastat. Seetõttu tuleks enampakkumiste tulu kasutada ka kliimameetmete, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks haavatavates kolmandates riikides. Kliimameetmete rahastamiseks kaasatavate vahendite hulk sõltub veel kavatsetavate riiklikult kindlaksmääratud panuste suurusest ja kvaliteedist, hilisematest investeerimiskavadest ja kohandamise ettevalmistamise protsessist liikmesriikides. Liikmesriigid peaksid kasutama enampakkumise tulu ***ka*** selleks, et edendada oskuste kujundamist ja majanduse ***CO_2-heite*** vähendamisest tingitud tööjõu ümbersuunamist töökohtade vahetamise tõttu.	(9) ***Võrdsete tingimuste eesmärgi poole püüdlemisel*** peaksid ***liikmesriigid liidu tasandil kehtestatud keskse süsteemi raames*** maksma osalist hüvitist nende sektorite või allsektorite ***teatavatele*** käitistele, mille puhul on kindlaks tehtud, et seal esineb suur süsinikdioksiidi ***lekke*** oht, sest kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulud kantakse üle elektrihindadesse. Avaliku sektori kliimameetmete rahalistel vahenditel on tähtis roll ressursside kaasamisel ka pärast 2020. aastat. Seetõttu tuleks enampakkumiste tulu kasutada ka kliimameetmete, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks haavatavates kolmandates riikides. Kliimameetmete rahastamiseks kaasatavate vahendite hulk sõltub veel ***esildatud*** kavatsetavate riiklikult kindlaksmääratud panuste suurusest ja kvaliteedist, hilisematest investeerimiskavadest ja kohandamise ettevalmistamise protsessist liikmesriikides. Liikmesriigid peaksid ***ühtlasi tegelema oma majanduse süsinikdioksiidiheite vähendamise sotsiaalsete aspektidega ja*** kasutama enampakkumise tulu selleks, et edendada oskuste kujundamist ja majanduse ***süsinikdioksiidiheite*** vähendamisest tingitud tööjõu ümbersuunamist töökohtade vahetamise tõttu. ***Liikmesriikidel peaks olema võimalik täiendada liidu tasandil kehtestatud keskse süsteemi raames pakutavat hüvitist. Niisugused finantsmeetmed ei tohiks ületada tasemeid, millele on osutatud asjakohastes riigiabi käsitlevates suunistes.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(10) Selle direktiiviga antav peamine pikaajaline ajend ***CO_2*** kogumiseks ja säilitamiseks ning uue taastuvenergia tehnoloogia kasutuselevõtuks ning vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside murrangulisteks uuendusteks on ***CO_2-hinnaga*** antav signaal ja see, et püsivalt säilitatud või ära hoitud süsinikdioksiidi heitkoguste eest ei tule ***LHÜsid*** tagastada. Et täiendada ressursse, mida kasutatakse juba ärilistel alustel toimivate süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise rajatiste ning taastuvenergia uuendusliku tehnoloogia tutvustamise kiirendamiseks, tuleks kasutada ELi HKSi ***LHÜsid*** selleks, et tagada kindel toetus süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise rajatiste, uue taastuvenergia tehnoloogia ja tööstusuuenduste kasutuselevõtu eest vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas liidus ***CO_2*** säilitamisel või piisavas ulatuses ärahoidmisel, tingimusel et on olemas kokkulepe teadmiste jagamise kohta. Valdav osa sellest toetusest peaks sõltuma kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisest, kuigi osa toetusest võib anda juhul, kui kasutusele võetud tehnoloogiat silmas pidades on eelnevalt ***kindlaksmääratud*** vahe-eesmärgid täidetud. Toetatavate projektikulude protsentuaalne maksimummäär võib olenevalt projekti kategooriast erineda.	(10) Selle direktiiviga antav peamine pikaajaline ajend ***süsinikdioksiidi*** kogumiseks ja säilitamiseks***, süsinikdioksiidi kogumiseks ja kasutamiseks*** ning uue taastuvenergia tehnoloogia kasutuselevõtuks ning vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside murrangulisteks uuendusteks on ***süsinikdioksiidi hinnaga*** antav signaal ja see, et püsivalt säilitatud või ära hoitud süsinikdioksiidi heitkoguste eest ei tule ***saastekvoote*** tagastada. Et täiendada ressursse, mida kasutatakse juba ärilistel alustel toimivate süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ***ning süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise*** rajatiste ning taastuvenergia uuendusliku tehnoloogia tutvustamise kiirendamiseks, tuleks kasutada ELi HKSi ***saastekvoote*** selleks, et tagada kindel toetus süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ***ning süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise*** rajatiste, uue taastuvenergia tehnoloogia ja tööstusuuenduste kasutuselevõtu eest vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas liidus ***süsinikdioksiidi*** säilitamisel või piisavas ulatuses ärahoidmisel, tingimusel et on olemas kokkulepe teadmiste jagamise kohta. Valdav osa sellest toetusest peaks sõltuma kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisest, kuigi osa toetusest võib anda juhul, kui kasutusele võetud tehnoloogiat silmas pidades on eelnevalt ***kindlaks määratud*** vahe-eesmärgid täidetud. Toetatavate projektikulude protsentuaalne maksimummäär võib olenevalt projekti kategooriast erineda.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) Moderniseerimisfondi loomiseks tuleks kasutada 2 % ELi HKSi ***LHÜdest***, mis müüakse enampakkumisel kooskõlas määrusega nr 1031/2010 loodud ühise enampakkumisplatvormi kaudu toimuvate enampakkumiste eeskirjade ja meetoditega. Liikmesriigid, kelle SKP inimese kohta oli turuhindade arvestuses 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest, tuleks lugeda moderniseerimisfondi kaudu rahastamiskõlblikuks ***ja vabastada*** kuni 2030. aastani täieliku enampakkumise põhimõtte rakendamisest elektritootmise korral; nende puhul ***kasutatakse LHÜde*** valikulist tasuta eraldamist, et soodustada läbipaistval viisil nende energiasektori ajakohastamiseks mõeldud reaalinvesteeringuid ning vältida samal ajal moonutusi energia siseturul. Moderniseerimisfondi juhtimise korraldus peaks tagama sidusa, üksikasjaliku ja läbipaistva raamistiku, et ***saavutada*** selle kõige tõhusam võimalik rakendamine, võttes arvesse vajadust tagada ***osalejatele*** lihtne juurdepääs. ***juhtimisstruktuuri toimimine peaks*** olema vastavuses vahendite asjakohase kasutamise eesmärgiga. Juhtimisstruktuur peaks koosnema investeerimisnõukogust ja korralduskomiteest ***ning*** otsustamisprotsessis tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta EIP eksperditeadmisi, välja arvatud juhul, kui toetatakse väikesemahulisi projekte riiklike arengupankade laenude või riiklike programmide raames antud toetuste kaudu, millel on moderniseerimisfondiga ühised eesmärgid. Fondist rahastatavate investeeringute kohta peaksid ettepaneku tegema liikmesriigid. Et tagada väikese sissetulekuga liikmesriikide investeerimisvajaduste piisav rahuldamine, lähtutakse vahendite jaotamisel võrdsel määral tõendatud heitkogustest ja SKP kriteeriumidest. Moderniseerimisfondist antavat rahalist abi võib eraldada erinevate vormide kaudu.	(11) Moderniseerimisfondi loomiseks tuleks kasutada 2 % ELi HKSi ***saastekvootidest***, mis müüakse enampakkumisel kooskõlas määrusega ***(EL)*** nr 1031/2010 loodud ühise enampakkumisplatvormi kaudu toimuvate enampakkumiste eeskirjade ja meetoditega. Liikmesriigid, kelle SKP inimese kohta oli turuhindade arvestuses 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest, tuleks lugeda moderniseerimisfondi kaudu rahastamiskõlblikuks***. Liikmesriikidel, kelle SKP inimese kohta oli eurodes turuhindade arvestuses 2014. aastal alla 60 % liidu keskmisest, peaks*** kuni 2030. aastani ***olema võimalik saada vabastus*** täieliku enampakkumise põhimõtte rakendamisest elektritootmise korral; nende puhul ***tuleks kasutada saastekvootide*** valikulist tasuta eraldamist, et soodustada läbipaistval viisil nende energiasektori ajakohastamiseks ***ja mitmekesistamiseks*** mõeldud reaalinvesteeringuid ***kooskõlas liidu 2030. ja 2050. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega*** ning vältida samal ajal moonutusi energia siseturul. Moderniseerimisfondi juhtimise korraldus peaks tagama sidusa, üksikasjaliku ja läbipaistva raamistiku, et ***tagada*** selle kõige tõhusam võimalik rakendamine, võttes arvesse vajadust tagada ***kõikide osalejate jaoks*** lihtne juurdepääs. ***Sellised eeskirjad peaksid*** olema ***läbipaistvad, tasakaalustatud ja*** vastavuses vahendite asjakohase kasutamise ***tagamise*** eesmärgiga. Juhtimisstruktuur peaks koosnema investeerimisnõukogust***, nõuandekogust*** ja korralduskomiteest. Otsustamisprotsessis tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta EIP eksperditeadmisi, välja arvatud juhul, kui toetatakse väikesemahulisi projekte riiklike arengupankade laenude või riiklike programmide raames antud toetuste kaudu, millel on moderniseerimisfondiga ühised eesmärgid. Fondist rahastatavate investeeringute kohta peaksid ettepaneku tegema liikmesriigid ***ja fondi kogu rahastamistegevus peaks vastama konkreetsetele toetuskõlblikkuse kriteeriumidele***. Et tagada väikese sissetulekuga liikmesriikide investeerimisvajaduste piisav rahuldamine, lähtutakse vahendite jaotamisel võrdsel määral tõendatud heitkogustest ja SKP kriteeriumidest. Moderniseerimisfondist antavat rahalist abi võib eraldada erinevate vormide kaudu.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Euroopa Ülemkogu on kinnitanud, et parandada tuleks teatud liikmesriikide energiasektori ajakohastamiseks kasutatava ***LHÜde*** valikulise tasuta eraldamise võimalusi, sealhulgas läbipaistvust. 10 miljonist eurost algavaid investeeringuid peaksid kõnealused riigid valima konkureeriva pakkumismenetluse kaudu, mis põhineb selgetel ja läbipaistvatel eeskirjadel tagamaks, et tasuta eraldatud ***LHÜsid*** kasutatakse energiasektori ajakohastamiseks mõeldud reaalinvesteeringute soodustamiseks kooskõlas energialiidu eesmärkidega. Ka alla 10 miljoni euro jäävaid investeeringuid tuleks pidada rahastamiskõlblikuks ***LHÜde*** tasuta eraldamise kaudu. Asjaomased liikmesriigid peaksid sellised investeeringud välja valima selgete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. ***Niisuguse*** valikuprotsessi ***tulemuste*** üle tuleks korraldada avalik konsultatsioon. Üldsust tuleks investeerimisprojektide valimise etapis nõuetekohaselt teavitada, ***samuti tuleb talle teada anda projektide rakendamisest***.	(12) Euroopa Ülemkogu on kinnitanud, et parandada tuleks teatud liikmesriikide energiasektori ajakohastamiseks ***ja mitmekesistamiseks*** kasutatava ***saastekvootide*** valikulise tasuta eraldamise võimalusi, sealhulgas läbipaistvust. 10 miljonist eurost algavaid investeeringuid peaksid kõnealused riigid valima konkureeriva pakkumismenetluse kaudu, mis põhineb selgetel ja läbipaistvatel eeskirjadel tagamaks, et tasuta eraldatud ***saastekvoote*** kasutatakse energiasektori ajakohastamiseks ***või mitmekesistamiseks*** mõeldud reaalinvesteeringute soodustamiseks kooskõlas energialiidu eesmärkidega***, mille hulka kuulub ka kolmanda energiapaketi edendamine***. Ka alla 10 miljoni euro jäävaid investeeringuid tuleks pidada rahastamiskõlblikuks ***saastekvootide*** tasuta eraldamise kaudu. Asjaomased liikmesriigid peaksid sellised investeeringud välja valima selgete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Valikuprotsessi üle tuleks korraldada avalik konsultatsioon ***ja sellise valikuprotsessi tulemused, k. a tagasilükatud projektid, tuleks teha üldsusele kättesaadavaks***. Üldsust tuleks investeerimisprojektide valimise ***ja rakendamise*** etapis nõuetekohaselt teavitada***. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kanda kõik vastavad saastekvoodid või osa neist moderniseerimisfondi, kui nad võivad kasutada mõlemat instrumenti. Erandi kehtivus peaks lõppema kauplemisperioodi lõpus 2030. aastal.***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Et tagada avaliku sektori kulutõhusus, peaks ELi HKSi kaudu rahastamine olema kooskõlas liidu muude rahastamisprogrammidega, ***kaasa arvatud*** Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid.	(13) Et tagada avaliku sektori kulutõhusus, peaks ELi HKSi kaudu ***toimuv*** rahastamine olema kooskõlas liidu muude rahastamisprogrammidega, ***k.a programm „Horisont 2020“, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond,*** Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ***ning Euroopa Investeerimispanga (EIP) kliimainvesteeringute strateegia***.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(14) ***Olemasolevad sätted*** väikeste käitiste väljaarvamiseks ELi HKSist ***jätavad väljaarvatud käitistele võimaluse selle olukorra säilitamiseks*** ja liikmesriikidele tuleks anda võimalus oma väljaarvatud käitiste loetelu ajakohastada***, sealjuures liikmesriikidele***, kes seda valikut praegu ei kasuta, tuleks võimaldada seda teha iga kauplemisperioodi alguses.	(14) ***Olemasolevaid sätteid*** väikeste käitiste väljaarvamiseks ELi HKSist ***tuleks laiendada nii, et need hõlmaksid käitisi, mida käitavad väikesed*** ja ***keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) ning mille heitkogus igal väljaarvamise taotluse esitamise aastale eelneval kolmel aastal on väiksem kui 50 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti.*** Liikmesriikidele tuleks anda võimalus oma väljaarvatud käitiste loetelu ajakohastada ***ning liikmesriikidel***, kes seda valikut praegu ei kasuta, tuleks võimaldada seda teha iga kauplemisperioodi alguses ***ning poole perioodi möödumisel. Samuti peaks olema võimalik arvata ELi HKSist välja käitised, mille heitkogus igal iga kauplemisperioodi algusele eelneval kolmel aastal on väiksem kui 5 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, tingimusel et see otsus vaadatakse läbi iga viie aasta tagant. Liikmesriigid peaksid tagama, et osalemisest loobunud käitiste suhtes kehtivad alternatiivsed samaväärsed meetmed ei too kaasa suuremaid nõuete täitmisega seotud kulusid. ELi HKSi kuuluvate väikeheitetekitajate puhul tuleks seire-, aruandlus- ja tõendamisnõudeid lihtsustada.***

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(16a) Selleks et vähendada märkimisväärselt ettevõtjate halduskoormust, tuleks komisjonile anda võimalus kaaluda selliste meetmete võtmist nagu heitkoguste aruannete esitamise ja tõendamise automatiseerimine, kasutades täielikult ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia potentsiaali.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(17a) Artiklites 14 ja 15 osutatud delegeeritud õigusaktidega tuleks võimalikult suures ulatuses lihtsustada seiret, aruandlust ja tõendamist käsitlevaid eeskirju, et vähendada käitajate jaoks bürokraatiat. Artikli 19 lõikes 3 osutatud delegeeritud õigusaktidega tuleks hõlbustada juurdepääsu registrile ja selle kasutamist, eelkõige väikeste käitajate jaoks.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1) Kogu direktiivis asendatakse mõiste „ühenduse süsteem“ mõistega „ELi HKS“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1a) Kogu direktiivis asendatakse mõiste „kogu ühendust hõlmav“ mõistega „kogu liitu hõlmav“.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1b) Kogu direktiivis, välja arvatud punktides - 1 ja - 1a osutatud juhtudel ning artikli 26 teises lõigus, asendatakse mõiste „ühendus“ mõistega „liit“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1c) Kogu direktiivis asendatakse sõnad „artikli 23 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlus“ sõnadega „artikli 30c lõikes 2 osutatud kontrollimenetlus“.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1d) Artiklis 3 g, artikli 5 esimese lõigu punktis d, artikli 6 lõike 2 punktis c, artikli 10a lõike 2 teises lõigus, artikli 14 lõigetes 2, 3 ja 4, artikli 19 lõigetes 1 ja 4 ning artikli 29a lõikes 4 asendatakse sõna „määrus“ sõnaga „õigusakt“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 f (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3 – punkt h

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(-1f) Artikli 3 punkt h asendatakse järgmisega:
„h) uus osaleja:	„h) uus osaleja:
— käitis, mis tegeleb ühe või mitme I lisas loetletud tegevusalaga ning mis on saanud kasvuhoonegaaside heitmeloa esimest korda pärast 30. juunit ***2011***;	— käitis, mis tegeleb ühe või mitme I lisas loetletud tegevusalaga ning mis on saanud kasvuhoonegaaside heitmeloa esimest korda pärast 30. juunit ***2018***;
— käitis, mis tegeleb artikli 24 lõike 1 või 2 kohaselt ***ühenduse*** süsteemi lisatud tegevusalaga esimest korda, või	— käitis, mis tegeleb artikli 24 lõike 1 või 2 kohaselt ***liidu*** süsteemi lisatud tegevusalaga esimest korda, või
— käitis, mis tegeleb ühe või mitme I lisas loetletud tegevusalaga või artikli 24 lõike 1 või 2 ***kohaselt*** ühenduse süsteemi lisatud tegevusalaga ning kus on toimunud märkimisväärne laiendamine pärast 30. juunit ***2011***, üksnes nimetatud laiendamise osas.“	— käitis, mis tegeleb ühe või mitme I lisas loetletud tegevusalaga või artikli 24 lõike 1 või 2 kohaselt ***liidu*** süsteemi lisatud tegevusalaga ning kus on toimunud märkimisväärne laiendamine pärast 30. juunit ***2018***, üksnes nimetatud laiendamise osas.“

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 g (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3 – punkt u a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1 g) Artiklile 3 lisatakse järgmine punkt:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	„ua) väikeheitetekitaja – väikeste heitkogustega käitis, mida käitab väike või keskmise suurusega ettevõtja ([1a]) ***ning mis vastab vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest:***
	— praegusele kauplemisperioodile vahetult eelneval kauplemisperioodil asjaomasele pädevale asutusele teatatud käitise keskmised aastased tõendatud heitkogused on biomassist saadud süsinikdioksiidi arvestamata ja ülekantud süsinikdioksiidi lahutamata väiksemad kui 50 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti aastas;
	— esimeses taandes osutatud andmed keskmiste aastaste heitkoguste kohta ei ole selle käitise puhul kättesaadavad või ei ole need selle käitise suhtes enam kohaldatavad muutuste tõttu käitise piirides või töötingimustes, kuid selle käitise aastased heitkogused on järgmisel viiel aastal biomassist saadud süsinikdioksiidi arvestamata ja enne ülekantud süsinikdioksiidi lahutamist eeldatavasti väiksemad kui 50 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti aastas.“

([1a]) ***Nagu on määratletud soovituse 2003/361/EÜ lisas.***

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 h (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3c – lõige 2

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(-1h) Artikli 3c lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. ***Artikli*** 13 ***lõikes 1*** osutatud ajavahemikul, mis algab 1. jaanuaril 2013, ning juhul, kui pärast artikli 30 lõikes 4 osutatud läbivaatamist ei ole tehtud muudatusi, ka igal järgneval ajavahemikul, moodustab õhusõiduki käitajatele eraldatavate lennunduse saastekvootide üldkogus 95 % varasematest lennunduse heitkogustest korrutatuna kõnealusesse ajavahemikku jäävate aastate arvuga.	„2. ***Artiklis*** 13 osutatud ajavahemikul, mis algab 1. jaanuaril 2013, ning juhul, kui pärast artikli 30 lõikes 4 osutatud läbivaatamist ei ole tehtud muudatusi, ka igal järgneval ajavahemikul, moodustab õhusõiduki käitajatele eraldatavate lennunduse saastekvootide üldkogus 95 % varasematest lennunduse heitkogustest korrutatuna kõnealusesse ajavahemikku jäävate aastate arvuga.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	Õhusõiduki käitajatele eraldatavate saastekvootide üldkogus 2021. aastal on 10 % väiksem perioodil 1. jaanuar 2014 – 31. detsember 2016 eraldatud keskmisest kogusest ja väheneb seejärel igal aastal sama määra alusel, mis kehtib artikli 10 lõike 1 teises lõigus osutatud ELi HKSi kogu ülemmäära puhul, et viia 2030. aastaks lennunduse ülemmäär paremini kooskõlla muude ELi HKSi sektoritega.
	Väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) asuvate riikide lennuväljadele suunduvate või sealt väljuvate lendudega seotud lennutegevusele alates 2021. aastast eraldatavate saastekvootide kogust võib kohandada, võttes arvesse tulevast ülemaailmset turupõhist mehhanismi, milles lepiti kokku Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) 39. assambleel. Komisjon esitab pärast ICAO 40. assambleed 2019. aastaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku kõnealuste tegevuste kohta.
Protsendimäära võib läbi vaadata käesoleva direktiivi üldise läbivaatamise käigus.“	Protsendimäära võib läbi vaadata käesoleva direktiivi üldise läbivaatamise käigus.“

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 i (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3c – lõige 4

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(-1i) Artikli 3c lõike 4 viimane lause asendatakse järgmisega:
Selle otsuse vaatab läbi artikli ***23*** lõikes 1 osutatud komitee.	Selle otsuse vaatab läbi artikli ***30c*** lõikes 1 osutatud komitee.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt - 1 j (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3d – lõige 2

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(-1j) Artikli 3d lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Alates 1. jaanuarist ***2013*** pannakse enampakkumisele ***15*** % saastekvootidest***. Seda protsenti võib käesoleva direktiivi üldise läbivaatamise käigus suurendada***.“	„2. Alates 1. jaanuarist ***2021*** pannakse enampakkumisele ***50*** % saastekvootidest.“

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 1

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3d – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Artikli 3d ***lõike*** 3 ***teine lõik*** asendatakse järgmisega:	(1) Artikli 3d ***lõige*** 3 asendatakse järgmisega:
„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.“.	„***3.*** Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra liikmesriikide poolt selliste saastekvootide enampakkumisel müümise kohta, mida ei pea käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 või artikli 3f lõike 8 kohaselt tasuta välja andma. Iga liikmesriik peab igal ajavahemikul müüma enampakkumisel sellise hulga saastekvoote, mis on proportsionaalne liikmesriigi osaga võrdlusaastal kõigile liikmesriikidele omistatud lennunduse heitkoguste koguhulgast, millest on teatatud vastavalt artikli 14 lõikele 3 ja mis on tõendatud vastavalt artiklile 15. Artikli 3c lõikes 1 osutatud ajavahemiku võrdlusaasta on 2010 ning iga järgneva artiklis 3c osutatud ajavahemiku võrdlusaasta on kalendriaasta, mis lõpeb 24 kuud enne selle ajavahemiku algust, mida enampakkumine hõlmab.***“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 1 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3d – lõige 4 – lõik 1

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(1a) Artikli 3d lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:
„4. ***Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumisest saadud*** tulu***. Seda tulu tuleks kasutada*** võitlemiseks kliimamuutusega ***ELis*** ja kolmandates riikides, muu hulgas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, kliimamuutuste mõjudega kohanemiseks ***ELis*** ja kolmandates riikides, eriti arengumaades, leevendamis- ja kohanemisprotsessiga seotud teadus- ja arendustegevuse rahastamiseks, eriti aeronautika ja õhutranspordi valdkonnas, heitkoguste vähendamiseks vähe heitgaase eraldava transpordi kasutamise abil ning ***ühenduse*** süsteemi haldamise kulude katmiseks. Enampakkumise tuludega ***tuleks*** rahastada ka annetusi ülemaailmse energiatõhususe ja taastuvenergia fondile ning meetmeid metsade hävitamise ärahoidmiseks.“	„4. ***Kogu*** tulu ***kasutatakse*** võitlemiseks kliimamuutusega ***liidus*** ja kolmandates riikides, muu hulgas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, kliimamuutuste mõjudega kohanemiseks ***liidus*** ja kolmandates riikides, eriti arengumaades, leevendamis- ja kohanemisprotsessiga seotud teadus- ja arendustegevuse rahastamiseks, eriti aeronautika ja õhutranspordi valdkonnas, heitkoguste vähendamiseks vähe heitgaase eraldava transpordi kasutamise abil ning ***liidu*** süsteemi haldamise kulude katmiseks. Enampakkumise tuludega ***võib*** rahastada ka annetusi ülemaailmse energiatõhususe ja taastuvenergia fondile ning meetmeid metsade hävitamise ärahoidmiseks.“

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 1 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3e – lõige 1 a (uus)

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(1b) Artiklile 3e lisatakse järgmine lõige:
	„1a. Alates 2021. aastast ei eraldata käesoleva direktiivi alusel tasuta saastekvoote lennundussektorile, välja arvatud juhul, kui sellele antakse kinnitus Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt tulevikus vastu võetava otsusega, kuna ICAO resolutsioonis A-39/3 on ette nähtud, et alates 2021. aastast tuleb kohaldada ülemaailmset turupõhist meedet. Sellega seoses võtavad kaasseadusandjad arvesse turupõhise meetme ja ELi HKSi koostoimet.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 2 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

II a peatükk (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2a) Lisatakse järgmine peatükk:
	„IIa PEATÜKK
	Laevanduse kaasamine rahvusvahelisel tasandil tehtavate edusammude puudumise korral
	Artikkel 3ga
	Sissejuhatus
	IMO raames toimiva võrreldava süsteemi puudumise korral võetakse alates 2021. aastast liidu sadamates ning külastatavatesse liidu sadamatesse suunduvatel ja sealt lahkuvatel reisidel tekkivaid süsinikdioksiidi heitkoguseid arvesse käesolevas peatükis sätestatud süsteemis, mis hakkab toimima alates 2023. aastast.
	Artikkel 3gb
	Kohaldamisala
	Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023 saastekvootide eraldamisele ja väljaandmisele seoses liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates viibivatelt või sinna saabuvatelt või sealt väljuvatelt laevadelt pärit süsinikdioksiidi heitkogustega vastavalt määruse (EL) 2015/757 sätetele. Artikleid 12 ja 16 kohaldatakse merendustegevustele samamoodi nagu muudele tegevustele.
	Artikkel 3gc
	Täiendavad saastekvoodid merendussektorile
	Komisjon võtab 1. augustiks 2021 kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi, määrates kindlaks merendussektori saastekvootide üldkoguse kooskõlas muude sektoritega, selle sektori saastekvootide enampakkumise teel eraldamise meetodi ning erisätted haldava liikmesriigi kohta. Kui merendussektor lisatakse ELi HKSi, suurendatakse saastekvootide üldkogust selle koguse võrra.
	20 % artiklis 3 g d osutatud saastekvootide enampakkumisest saadud tulust kasutatakse nimetatud artikli alusel loodud fondi (merenduse kliimafond) kaudu energiatõhususe parandamiseks ja uuenduslikesse tehnoloogiatesse tehtavate investeeringute toetamiseks, mille eesmärk on vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid merendussektoris, k.a lähimerevedu ja sadamad.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 3gd
	Merenduse kliimafond
	1. Liidu tasandil luuakse fond, mille eesmärk on kompenseerida merenduse heitkoguseid, suurendada energiatõhusust ja hõlbustada investeeringute tegemist uuenduslikesse tehnoloogiatesse, et vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid merendussektoris.
	2. Laevaoperaatorid võivad vabatahtlikkuse alusel maksta igal aastal fondi liikmemaksu, mis vastab nende määruse (EL) 2015/757 alusel eelneva kalendriaasta kohta teatatud heitkoguste üldkogusele. Erandina artikli 12 lõikest 3 tagastab fond saastekvoodid kollektiivselt laevaoperaatorite nimel, kes on fondi liikmed. Liikmemaksu suuruse heitkoguste tonni kohta määrab fond kindlaks iga aasta 28. veebruariks ja see ei jää allapoole eelneva aasta saastekvootide turuhinna taset.
	3. Fond omandab saastekvoote koguses, mis on võrdne liikmete heitkoguste kollektiivse üldkogusega eelneval kalendriaastal, ja tagastab need artikli 19 alusel loodud registrile iga aasta 30. aprilliks hilisemaks kehtetuks tunnistamiseks. Liikmemaksud avalikustatakse.
	4. Samuti parandab fond energiatõhusust ja hõlbustab investeeringute tegemist uuenduslikesse tehnoloogiatesse, et vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid merendussektoris, k. a lähimerevedu ja sadamad, tehes seda artiklis 3 g c osutatud tulude abil. Kõik fondist toetatavad investeeringud avalikustatakse ja peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega.
	5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 30 b vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat direktiivi seoses käesoleva artikli rakendamisega.
	Artikkel 3ge
	Rahvusvaheline koostöö
	Juhul, kui saavutatakse rahvusvaheline kokkulepe ülemaailmsete meetmete kohta meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, vaatab komisjon käesoleva direktiivi läbi ja esitab vajaduse korral muudatusettepanekud, et tagada selle kooskõlla viimine kõnealuse rahvusvahelise kokkuleppega.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 2 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2b) Artikli 5 esimesele lõigule lisatakse järgmine punkt:
	„da) kõik süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiad, mida kasutatakse käitises eesmärgiga aidata vähendada heitkoguseid.“

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 2 c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 6 – lõige 2 – punktid e a ja e b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2c) Artikli 6 lõikele 2 lisatakse järgmised punktid:
	„ea) kõik sotsiaalset vastutust ja aruandlust käsitlevad õiguslikud nõuded, et tagada keskkonnaalaste õigusnormide õiglane ja tulemuslik rakendamine ning tagada, et pädevatel asutustel ja sidusrühmadel, sh töötajate esindajatel ning kodanikuühiskonna ja kohalike kogukondade esindajatel, on juurdepääs kogu asjaomasele teabele, nagu on sätestatud Århusi konventsioonis ning rakendatud liidu ja riikide õigusaktides, sh käesolevas direktiivis;
	eb) kohustus avaldada igal aastal ulatuslikku teavet kliimamuutustega võitlemise ning keskkonna, tööterviskoiu ja -ohutuse valdkonna liidu direktiivide järgimise kohta; see teave on kättesaadav käitise läheduses olevate kohalike kogukondade töötajate esindajatele ja kodanikuühiskonna esindajatele.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 2 d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 7

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(2d) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:
„Artikkel 7	*„Artikkel 7*
Käitaja teatab pädevale asutusele kõikidest käitise laadis või toimimisviisis kavandatavatest muudatustest või käitise laiendamisest või märkimisväärsest tootmisvõimsuse vähendamisest, mis võivad nõuda kasvuhoonegaaside heitmeloa ajakohastamist. Pädev asutus ajakohastab loa, kui see on asjakohane. Käitaja isiku muutumisel ajakohastab pädev asutus loa, lisades sinna uue käitaja ***nime*** ja ***aadressi***.“	„Käitaja teatab ***ilma põhjendamatu viivituseta*** pädevale asutusele kõikidest käitise laadis või toimimisviisis kavandatavatest muudatustest või käitise laiendamisest või märkimisväärsest tootmisvõimsuse vähendamisest, mis võivad nõuda kasvuhoonegaaside heitmeloa ajakohastamist. Pädev asutus ajakohastab loa, kui see on asjakohane. Käitaja isiku muutumisel ajakohastab pädev asutus loa, lisades sinna ***asjakohase teabe*** uue käitaja ***isiku kohta*** ja ***tema kontaktandmed***.“

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 3

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 9 – lõigud 2 ja 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Alates 2021. aastast on lineaarse vähendamisteguri väärtus 2,2 %.	Alates 2021. aastast on lineaarse vähendamisteguri väärtus 2,2 % ***ning seda vaadatakse jätkuvalt üle, et tõsta see kõige varem 2024. aastaks 2,4 %ni***.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) lõikele 1 lisatakse kolm uut lõiku:	***a) lõige 1 asendatakse järgmisega:***
	„1. Alates 2019. aastast liikmesriigid kas müüvad enampakkumisel või tunnistavad kehtetuks kõik saastekvoodid, mida ei eraldata tasuta kooskõlas artiklitega 10a ja 10c ega lisata turustabiilsusreservi.“

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Alates 2021. aastast ***müüvad liikmesriigid enampakkumisel*** 57 % saastekvootidest.	Alates 2021. aastast ***müüakse enampakkumisel või tunnistatakse kehtetuks*** 57 % saastekvootidest ***ning vastavalt artikli 10a lõikele 5 ei vähene see osakaal rohkem kui viis protsendipunkti kogu kümneaastase perioodi jooksul, mis algab 1. jaanuaril 2021. aastal. Selline kohandamine toimub üksnes vastavalt lõike 2 esimese lõigu punktile a enampakkumisel müüdavate saastekvootide koguse vähendamise teel. Kui kohandamist ei toimu või kui kohandamine eeldab vähemat kui viit protsendipunkti, tunnistatakse ülejäänud saastekvootide kogus kehtetuks. Niisugune kehtetuks tunnistamine ei hõlma rohkem kui 200 miljonit saastekvooti.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2 % saastekvootide üldkogusest müüakse aastatel 2021–2030 enampakkumisel, et luua fond, millega parandatakse energiatõhusust ja ajakohastatakse energiasüsteeme teatud liikmesriikides, nagu sätestatakse käesoleva direktiivi artiklis 10d (edaspidi „moderniseerimisfond“).	2 % saastekvootide üldkogusest müüakse aastatel 2021–2030 enampakkumisel, et luua fond, millega parandatakse energiatõhusust ja ajakohastatakse energiasüsteeme teatud liikmesriikides, nagu sätestatakse käesoleva direktiivi artiklis 10d (edaspidi „moderniseerimisfond“). ***Käesolevas lõigus kindlaks määratud kogus moodustab osa teises lõigus kindlaks määratud enampakkumisel müüdavate saastekvootide 57 % osakaalust.***

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Lisaks müüakse enampakkumisel 3 % aastatel 2021–2030 välja antavate saastekvootide üldkogusest, et pakkuda hüvitist sektoritele või allsektoritele, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikkuses kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse, nagu on esitatud käesoleva direktiivi artikli 10a lõikes 6. Kaks kolmandikku käesolevas lõigus kindlaks määratud kogusest moodustab osa teises lõigus osutatud enampakkumisel müüdavate saastekvootide 57 % osakaalust.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	***1. jaanuari 2021**. aasta seisuga luuakse õiglase ülemineku fond, mis täiendab Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi ning mida rahastatakse 2 % enampakkumisest saadud tulude koondamise kaudu.*
	Kõnealustest enampakkumistest saadud tulu jääb liidu tasandile ja seda kasutatakse niisuguste piirkondade toetamiseks, kus suur osa töötajatest on rakendatud süsinikdioksiidile toetuvates sektorites ja SKP elaniku kohta on liidu keskmisest tunduvalt väiksem. Niisuguste meetmete puhul austatakse subsidiaarsuse põhimõtet.
	Seda enampakkumisest saadud õiglasele üleminekule suunatud tulu võib kasutada eri viisil, näiteks järgmistel eesmärkidel:
	— ümberpaigutamise ja/või liikuvusega tegelevate üksuste loomine,
	— haridus- ja koolitusalgatused, et töötajaid ümber õpetada või nende oskusi täiendada,
	— tööotsimise toetamine,
	— ettevõtete loomine ning
	— jälgimine ja ennetavad meetmed, et vältida või vähendada võimalikult palju restruktureerimisprotsessi negatiivset mõju füüsilisele ja vaimsele tervisele.
	Kuna õiglase ülemineku fondist rahastatav põhitegevus on tihedalt seotud tööturuga, kaasatakse sotsiaalpartnerid aktiivselt fondi valitsemisse viisil, mille aluseks on Euroopa Sotsiaalfondi komitee mudel, ning kohalike sotsiaalpartnerite osalemine on projektidele toetuse andmise keskne nõue.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriikide poolt enampakkumisel müüdavate ülejäänud saastekvootide üldkogus jaotatakse lõike 2 kohaselt.	Liikmesriikide poolt enampakkumisel müüdavate ülejäänud saastekvootide üldkogus jaotatakse lõike 2 kohaselt ***pärast artikli 10a lõike 8 esimeses lõigus osutatud saastekvootide koguse mahaarvamist***.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1. jaanuaril 2021*. aastal tunnistatakse kehtetuks 800 miljonit turustabiilsusreservi paigutatud saastekvooti.*

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b – alapunkt ii

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) 10 % enampakkumisele pandavate saastekvootide üldkogusest jaotatakse teatavate liikmesriikide vahel ühenduse solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil ning sel viisil suurendatakse kõnealuste liikmesriikide poolt punkti a kohaselt enampakkumisel müüdavate saastekvootide kogust IIa lisas täpsustatud protsendimäärade võrra.	b) 10 % enampakkumisele pandavate saastekvootide üldkogusest jaotatakse teatavate liikmesriikide vahel ühenduse solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil ning sel viisil suurendatakse kõnealuste liikmesriikide poolt punkti a kohaselt enampakkumisel müüdavate saastekvootide kogust IIa lisas täpsustatud protsendimäärade võrra. ***Liikmesriikide puhul, kellel on artikli 10d kohaselt õigus saada toetust moderniseerimisfondist, kantakse nende IIa lisas täpsustatud saastekvootide osa üle nende moderniseerimisfondi osasse.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	ba) lõike 3 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:
„3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumistest saadud tulu. ***Vähemalt 50*** % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud ***tulust, sealhulgas lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu,*** või selle tuluga samaväärne summa ***tuleks kasutada*** ühel või mitmel järgmistest eesmärkidest:“	„3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumistest saadud tulu. ***100*** % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud ***kogutulust*** või selle tuluga samaväärne summa ***kasutatakse*** ühel või mitmel järgmistest eesmärkidest:“

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – punkt b

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	bb) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:
„b) taastuvenergiaallikate väljaarendamine, et saavutada ***ühenduse*** eesmärk ***suurendada taastuvenergia osatähtsust 2020***. aastaks ***20 %***, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja säästvale, vähem süsihappegaasiheitmeid tekitavale majandusele, ning kaasaaitamine ***ühenduse*** eesmärgile suurendada energiatõhusust ***2020***. aastaks ***20 % võrra***;“	„b) taastuvenergiaallikate väljaarendamine, et saavutada ***liidu taastuvenergiaalane*** eesmärk ***2030***. aastaks, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja säästvale, vähem süsihappegaasiheitmeid tekitavale majandusele, ning kaasaaitamine ***liidu*** eesmärgile suurendada energiatõhusust ***2030***. aastaks ***asjakohastes seadusandlikes aktides kokku lepitud määral***;“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – punkt f

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	bc) lõike 3 punkt f asendatakse järgmisega:
„f) vähe saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamine;“	„f) vähe saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamine ***ning seni kaua, kui süsinikdioksiidiga seotud kulusid ei kajastata teiste maismaatranspordiliikide puhul sarnasel viisil, elektripõhiste transpordiliikide, näiteks raudteede või muude elektrifitseeritud maismaatranspordiliikide toetamine, võttes arvesse nende kaudseid ELi HKSi kulusid***;“

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt b d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – punkt h

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	bd) lõike 3 punkt h asendatakse järgmisega:
„h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine ja ***parem isoleerimine,*** või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades;“	„h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine ***ning kaugküttesüsteemide*** ja ***isolatsiooni arendamine*** või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades;“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – punkt j

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
j) selliste sektorite või allsektorite finantsmeetmete rahastamine, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse, kui need meetmed vastavad artikli 10a lõikes 6 sätestatud nõuetele;	j) selliste sektorite või allsektorite finantsmeetmete rahastamine, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse, kui ***sellel eesmärgil ei kasutata rohkem kui 20 % tuludest ja*** need meetmed vastavad artikli 10a lõikes 6 sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – punkt l

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
l) ***oskuste kujundamise soodustamine ja majanduse CO_2-heite vähendamisest tingitud tööjõu ümbersuunamise edendamine töökohtade vahetamise tõttu*** tihedas koostöös sotsiaalpartneritega.	l) ***oma majanduse süsinikdioksiidiheite vähendamise sotsiaalse mõjuga tegelemine ning tööhõive muutustest mõjutatud töötajate ümberpaigutamise ja oskuste kujundamise edendamine*** tihedas koostöös sotsiaalpartneritega.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:
	„See teave esitatakse komisjoni koostatud standardvormil, mis sisaldab teavet enampakkumise tulude kasutamise kohta eri liikide lõikes ja fondide kasutamise täiendavuse kohta. Komisjon avaldab selle teabe oma veebisaidil.“

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt c b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 2

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	cb) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:
„Loetakse, et liikmesriigid on täitnud käesoleva lõike sätted, kui nad kehtestavad esimeses lõigus loetletud eesmärkidel, sh eelkõige arengumaid hõlmava maksu- või rahalise toetuse poliitika või rahalisi ***toetusi*** mõjutava siseriikliku õigusloomepoliitika, mille maksumus on vähemalt ***50*** % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud tulust, ***kaasa arvatud lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu, ning rakendavad neid***.“	„Loetakse, et liikmesriigid on täitnud käesoleva lõike sätted, kui nad kehtestavad esimeses lõigus loetletud eesmärkidel, sh eelkõige arengumaid hõlmava maksu- või rahalise toetuse poliitika või rahalisi ***lisatoetusi*** mõjutava siseriikliku õigusloomepoliitika, mille maksumus on vähemalt ***100*** % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud tulust, ***ning kui nad on esitanud niisugust poliitikat käsitleva teabe komisjoni koostatud standardvormil***.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt d

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 4 – lõigud 1, 2 ja 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
d) lõike 4 kolmas lõik asendatakse järgmisega:	d) lõike 4 ***esimene, teine ja*** kolmas lõik asendatakse järgmisega:
„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.“.	„***4.*** Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi enampakkumise ajastamist, haldamist ja muid aspekte käsitleva üksikasjaliku korra kehtestamisega, tagamaks et enampakkumine toimub avatud, läbipaistval, ühtlustatud ja mittediskrimineerival viisil. Selleks peab protsess olema prognoositav, eelkõige enampakkumiste ajastamise ja järjestuse, samuti pakutavate saastekvootide hinnanguliste koguste osas. Kui hindamisel jõutakse eri tööstussektorite puhul järeldusele, et süsinikdioksiidi lekke märkimisväärse ohuga kokku puutuvatele sektoritele või allsektoritele eeldatavasti märkimisväärset mõju ei avaldu, võib komisjon erandlike asjaolude korral kohandada artikli 13 lõikes 1 osutatud, 1. jaanuaril 2013 algava ajavahemiku ajakava, et tagada turu nõuetekohane toimimine. Komisjon võib teha ainult ühe sellise kohanduse maksimaalselt 900 miljoni saastekvoodi puhul.*** ***Enampakkumised korraldatakse nii, et nendega on tagatud järgmine:*** ***a) käitajatel, eelkõige ELi HKSiga hõlmatud VKEdel on täielik, õiglane ja võrdne juurdepääs;*** ***b) kõigil osalejatel on juurdepääs samale teabele samal ajal ning osalejad ei kahjusta enampakkumise toimimist;*** ***c) enampakkumiste korraldus ja neil osalemine on kulutõhus ja liigseid halduskulusid vältiv ning*** ***d) väikeheitetekitajatel on juurdepääs saastekvootidele.“***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 4 – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	da) lõikele 4 lisatakse järgmine lõik:
	„Iga kahe aasta järel edastavad liikmesriigid komisjonile teabe riiklike meetmete tõttu nende territooriumil suletud elektritootmisvõimsuste kohta. Komisjon arvutab välja nende sulgemistega samaväärse saastekvootide arvu ja teavitab sellest liikmesriike. Liikmesriigid võivad tunnistada kehtetuks sellele vastavas mahus saastekvoote lõike 2 kohaselt jaotatud saastekvootide üldkogusest.“

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt d b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 5

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	db) lõige 5 asendatakse järgmisega:
„5. Komisjon jälgib ***Euroopa süsinikuturu*** toimimist. Kord aastas esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ***süsinikuturu*** toimimise, kaasa arvatud enampakkumiste rakendamise, likviidsuse ja kaubeldavate mahtude kohta. ***Vajaduse korral tagavad*** liikmesriigid, et asjakohane teave esitatakse komisjonile vähemalt kaks kuud enne aruande komisjoni poolt vastuvõtmist.“	„5. Komisjon jälgib ***ELi HKSi*** toimimist. Kord aastas esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ***selle*** toimimise, kaasa arvatud enampakkumiste rakendamise, likviidsuse ja kaubeldavate mahtude kohta. ***Aruandes käsitletakse ka ELi HKSi ning liidu muude kliima- ja energiapoliitika meetmete koostoimet, sh seda, kuidas need poliitikameetmed mõjutavad ELi HKSi pakkumise ja nõudluse tasakaalu, samuti nende kooskõla liidu 2030. ja 2050. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega. Aruandes võetakse arvesse ka süsinikdioksiidi lekke ohtu ja liidus investeeringutele avalduvat mõju.*** Liikmesriigid ***tagavad***, et asjakohane teave esitatakse komisjonile vähemalt kaks kuud enne aruande komisjoni poolt vastuvõtmist.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõigud 1 ja 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:	a) lõike 1 ***esimene ja*** teine lõik asendatakse järgmisega:
„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud õigusakt. Selle aktiga sätestatakse ka saastekvootide edasine eraldamine uute osalejate reservist tootmise märkimisväärse ***suurendamise*** korral, ***kohaldades samasuguseid künnisväärtusi ja eraldatud koguste kohandamist***, ***mis rakenduvad tegevuse osalise lõpetamise korral***.“;	„***1.*** Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud õigusakt***, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades kogu liitu hõlmavad täielikult ühtlustatud meetmed lõigetes 4, 5 ja 7 osutatud saastekvootide eraldamiseks, sh kõik vajalikud sätted lõike 19 ühtlustatud kohaldamiseks***. Selle aktiga sätestatakse ka saastekvootide edasine eraldamine uute osalejate reservist tootmise märkimisväärse ***muutumise*** korral***. Selles sätestatakse eelkõige***, ***et igasugust kahe eelnenud aasta tõendatud tootmisandmete libiseva keskmisena väljendatud tootmise vähemalt 10 % vähenemist või suurenemist artikli 11 kohaselt teatatud tootmistegevusega võrreldes kohandatakse vastavas koguses saastekvootidega***, ***paigutades saastekvoote lõikes 7 osutatud reservi või vabastades neid sealt***. ***Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti koostamisel võtab komisjon arvesse vajadust piirata haldamise keerukust ja vältida süsteemi kuritarvitamist. Sellel eesmärgil võib komisjon asjakohasel juhul kasutada pandlikkust käesolevas lõikes sätestatud künnisväärtuste kohaldamisel, kui see on põhjendatud konkreetsetest asjaoludest tulenevalt***.“;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõik 3

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	aa) lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
„Kuivõrd see on võimalik, määratakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kindlaks kogu ***ühendust*** hõlmavad eelnevad võrdlusalused, et tagada saastekvootide eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, suure tõhususega koostootmist, tõhusat heitgaaside energia taaskasutamist, biomassi kasutamist ***ning*** süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist – kus sellised seadmed on olemas – arvesse võttes ergutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist ning ei ergutata heitkoguste suurendamist. Elektritootmise eest tasuta saastekvoote ei eraldata, välja arvatud artiklis 10c kirjeldatud juhtudel ning heitgaasidest toodetud elektrienergia puhul.“	„Kuivõrd see on võimalik, määratakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kindlaks kogu ***liitu*** hõlmavad eelnevad võrdlusalused, et tagada saastekvootide eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, suure tõhususega koostootmist, tõhusat heitgaaside energia taaskasutamist, biomassi kasutamist, süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist ***ning süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist*** – kus sellised seadmed on olemas – arvesse võttes ergutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist ning ei ergutata heitkoguste suurendamist. Elektritootmise eest tasuta saastekvoote ei eraldata, välja arvatud artiklis 10c kirjeldatud juhtudel ning heitgaasidest toodetud elektrienergia puhul.“

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusaluseid kohandatakse, et vältida juhusliku kasumi saamist ja kajastada tehnoloogia arengut ajavahemikul 2007–2008 ja igal hilisemal perioodil, mille jaoks määratakse artikli 11 lõike 1 kohaselt tasuta eraldatavad saastekvoodid. Selle kohandamisega vähendatakse artikli 10a alusel vastu võetud ***aktiga kehtestatud võrdlusaluseid 1 % võrreldes võrdlusalusega, mis kehtestati perioodi 2007–2008 andmete põhjal iga aasta kohta, mis jääb 2008. aasta ja saastekvootide tasuta eraldamise asjaomase perioodi keskpaiga vahele, välja arvatud juhul, kui***:	***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi eesmärgiga määrata kindlaks saastekvootide tasuta eraldamise läbivaadatud võrdlusalused. Need õigusaktid on kooskõlas käesoleva artikli lõike 1*** alusel vastu võetud ***delegeeritud õigusaktidega ning nendes peetakse kinni järgmisest***:

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – punkt -i (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	-i) ajavahemikuks 2021–2025 määratakse võrdlusalused kindlaks artikli 11 kohaselt aastate 2016–2017 kohta esitatud teabe põhjal;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – punkt -i a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	-ia) tuginedes sellel teabel põhinevate võrdlusaluste ja komisjoni otsuses 2011/278/EL sisalduva võrdlusaluse võrdlemisele, määrab komisjon iga võrdlusaluse jaoks kindlaks aastase vähendamismäära ning kohaldab seda ajavahemikul 2013–2020 kohaldatavate võrdlusaluste suhtes iga aasta puhul aastatel 2008–2023, et määrata kindlaks võrdlusalused aastateks 2021–2025;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – punkt i

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
i) komisjon teeb artikli 11 kohaselt esitatud andmete põhjal kindlaks, kas iga võrdlusalus, mis arvutati artiklis 10a sätestatud põhimõtete kohaselt, erineb eespool osutatud aastasest vähendamismäärast igal aastal rohkem kui 0,5 % võrreldes 2007.–2008. aasta võrdlusalusega. Sellisel juhul kohandatakse võrdlusalust kas 0,5 % või 1,5 % võrra iga aasta kohta, mis jääb 2008. aasta ja saastekvootide tasuta eraldamise asjaomase ajavahemiku keskpaiga vahele;	***i) kui artikli 11 kohaselt esitatud andmetest nähtub, et paranemismäär ei ületa 0,25 %, vähendatakse võrdlusalust selle protsendi võrra ajavahemikul 2021–2025 iga aasta puhul aastatel 2008–2023;***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
ii) erandina aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi jaoks kehtestatud võrdlusalustest kohandatakse neid võrdlusaluseid sama protsendi võrra, mis kehtib rafineerimistehaste puhul, et säilitada nende toodete valmistajate jaoks ühesugused tingimused.	***ii) kui artikli 11 kohaselt esitatud andmetest nähtub, et paranemismäär ületab 1,75 %, vähendatakse võrdlusalust selle protsendi võrra ajavahemikul 2021–2025 iga aasta puhul aastatel 2008–2023.***

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Komisjon võtab sel eesmärgil vastu artikli 22a kohase rakendusakti.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ba) lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:
	„Võrdlusalused ajavahemikuks 2026–2030 määratakse kindlaks samal viisil, võttes aluseks artikli 11 kohaselt aastateks 2021–2022 esitatud teabe koos iga-aastase vähendamismääraga, mida kohaldatakse iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta puhul.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	bb) lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:
ii) erandina aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi jaoks kehtestatud võrdlusalustest kohandatakse neid võrdlusaluseid sama protsendi võrra, mis kehtib rafineerimistehaste puhul, et säilitada nende toodete valmistajate jaoks ühesugused tingimused.	„Erandina aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteesgaasi jaoks kehtestatud võrdlusalustest kohandatakse neid võrdlusaluseid sama protsendi võrra, mis kehtib rafineerimistehaste puhul, et säilitada nende toodete valmistajate jaoks ühesugused tingimused.“

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 3

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	bc) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:
Kui lõigetest 4 ja 8 ei tulene teisiti, ning olenemata artiklist 10c, ei eraldata tasuta saastekvoote elektritootjatele, süsinikdioksiidi koguvatele käitistele, süsinikdioksiidi transportivatele torujuhtmetele ega süsinikdioksiidi säilitamiskohtadele.	„Kui lõigetest 4 ja 8 ei tulene teisiti, ning olenemata artiklist 10c, ei eraldata tasuta saastekvoote elektritootjatele, süsinikdioksiidi koguvatele käitistele, süsinikdioksiidi transportivatele torujuhtmetele ega süsinikdioksiidi säilitamiskohtadele. ***Elektritootjad, kes toodavad elektrienergiat heitgaasidest, ei ole elektritootjad käesoleva direktiivi artikli 3 punkti u tähenduses. Võrdlusaluste arvutamisel tuleks arvesse võtta elektrienergia tootmiseks kasutatavate heitgaaside süsiniku kogusisaldust.“***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt b d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 4

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	bd) lõige 4 asendatakse järgmisega:
„4. Soojus- või jahutusenergia tootmise eest eraldatakse tasuta saastekvoote kaugküttele ning direktiivis 2004/8/EÜ määratletud suure tõhususega koostootmisele majanduslikult õigustatud nõudluse osas. ***Pärast 2013. aastat kohandatakse kõnealustele käitistele eraldatavaid saastekvoote kõnealuse soojuse tootmise eest igal aastal artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga.***“	„4. Soojus- või jahutusenergia tootmise eest eraldatakse tasuta saastekvoote kaugküttele ning direktiivis 2004/8/EÜ määratletud suure tõhususega koostootmisele majanduslikult õigustatud nõudluse osas.“

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Et täita artikli 10 sätteid enampakkumisel ***müüdava osa kohta, kasutatakse igal aastal***, ***mil tasuta eraldatavate saastekvootide kogus ei ületa liikmesriigile*** enampakkumisel ***müümiseks ettenähtud maksimaalset osa,*** selle tasemeni alles jäänud saastekvoote, et ennetada või piirata tasuta eraldatavate saastekvootide koguse vähendamist ***eesmärgiga tagada liikmesriigile*** enampakkumisel ***müüdav*** osa ***järgmistel aastatel***. Kui ***maksimaalne tase*** siiski ***saavutatakse***, kohandatakse ***vastavalt*** tasuta eraldatavate saastekvootide kogust***. Selline kohandamine toimub alati ühesugusel viisil***.	***5. Kui tasuta eraldatavate saastekvootide kogus ei saavuta teataval aastal liikmesriigile*** enampakkumisel ***müümiseks ette nähtud maksimaalset taset***, ***mis vastab artikli 10 lõikes 1 sätestatud liikmesriikide*** enampakkumisel ***müüdavale osale, kasutatakse*** selle tasemeni alles jäänud saastekvoote, et ennetada või piirata tasuta eraldatavate saastekvootide koguse vähendamist ***järgnevatel aastatel. Kui aga maksimaalne tase saavutatakse, eraldatakse liikmesriikide poolt kogu 1. jaanuaril 2021 algava kümneaastase ajavahemiku jooksul artikli 10 lõike 1 kohaselt*** enampakkumisel ***müüdava saastekvootide*** osa ***kuni viie protsendipunkti võrra vähendamisega samaväärne kogus saastekvoote tasuta artikli 10b kohastele sektoritele ja allsektoritele***. Kui ***see vähendamine on*** siiski ***artikli 10b kohaste sektorite ja allsektorite nõudluse rahuldamiseks ebapiisav***, kohandatakse tasuta eraldatavate saastekvootide kogust ***vastavalt ühtse sektoriülese paranduskoefitsiendi abil sektorite puhul, mille kolmandate riikidega toimuva kaubanduse maht on väiksem kui 15 % või süsinikdioksiidimahukus on väiksem kui 7 kg süsinikdioksiidi eurodes esitatud kogulisandväärtuse kohta***.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt d

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 6 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. ***Liikmesriigid võtavad*** vastu ***finantsmeetmed selliste sektorite*** või ***allsektorite kasuks***, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse***, võttes arvesse siseturule avalduvat mõju. Selliste kulude osaliseks hüvitamiseks võetavad finantsmeetmed peavad olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega.***	6. ***Liidu tasandil võetakse*** vastu ***keskne kord, et pakkuda hüvitist sektoritele*** või ***allsektoritele***, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse.
	Hüvitis on proportsionaalne tegelikkuses elektrihindadesse üle kanduvate kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kuludega ning seda kohaldatakse kooskõlas asjakohastes riigiabi käsitlevates suunistes kehtestatud kriteeriumidega, et vältida negatiivse mõju avaldamist siseturule ja tekkinud kulude ülemäärast hüvitamist.
	Kui kättesaadava hüvitise summa ei ole piisav kõikide rahastamiskõlblike kaudsete kulude hüvitamiseks, vähendatakse kõikidele toetuskõlblikele käitistele kättesaadava hüvitise summat ühtsel viisil.
	Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat direktiivi käesolevas lõikes osutatud eesmärgil, kehtestades fondi loomise ja toimise korra.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 6 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	da) lõikele 6 lisatakse uus lõik:
	„Liikmesriigid võivad võtta vastu ka siseriiklikud finantsmeetmed selliste sektorite või allsektorite kasuks, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tegelik oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse, võttes arvesse siseturule avalduvat mõju. Selliste kulude osaliseks hüvitamiseks võetavad finantsmeetmed on kooskõlas riigiabi eeskirjadega ja käesoleva direktiivi artikli 10 lõikega 3. Need siseriiklikud meetmed ei ületa esimeses lõigus osutatud toetusega kombineerimise korral asjakohastes riigiabi käsitlevates suunistes osutatud hüvitise maksimaalset taset ega loo uusi turumoonutusi. Kehtivate riigiabi hüvitise ülemmäärade alandamine jätkub kogu kauplemisperioodil.“

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt e – alapunkt i

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 7 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Käesoleva direktiivi artikli 10a lõikes 5 osutatud maksimumkogusest eraldatavad saastekvoodid, mida ei eraldata tasuta kuni 2020. aastani, pannakse kõrvale uute osalejate ***jaoks*** ja tootmise ***märkimisväärseks suurendamiseks koos 250 miljoni saastekvoodiga, mis paigutatakse turustabiilsusreservi Euroopa Parlamendi ja nõukogu* otsuse (EL) 2015/… artikli 1 lõike 3 kohaselt.***	***7. 400 miljonit saastekvooti reserveeritakse*** uute osalejate ja tootmise ***märkimisväärse suurenemise tarbeks.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt e – alapunkt i

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 7 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Alates 2021. aastast paigutatakse lõigete 19 ja 20 kohaldamise tõttu käitistele eraldamata jäetud saastekvoodid kõnealusesse reservi.	Alates 2021. aastast paigutatakse ***kõik*** lõigete 19 ja 20 kohaldamise tõttu käitistele eraldamata jäetud saastekvoodid kõnealusesse reservi.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt f – sissejuhatav osa

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
f) ***lõike*** 8 ***esimene, teine ja kolmas lõik*** asendatakse järgmisega:	f) ***lõige*** 8 asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 5 – punkt f – lõik 1

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Et ***toetada uuendusi*** I lisas loetletud tööstussektorite vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside ***uuendusi***, aidata hoogustada ärilisel alusel toimivate ***CO_2*** keskkonnaohutu kogumise ja ***geoloogilise säilitamise*** katseprojektidega seotud ehitus- ja käitamistegevust ning edendada uuenduslikke taastuvenergia tehnoloogia ***katseprojekte*** liidu territooriumil, tehakse kättesaadavaks ***400*** miljonit saastekvooti.	8. Et ***võimendada investeeringuid*** I lisas loetletud tööstussektorite vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside ***uuendustesse, kaasa arvatud bioressursipõhised materjalid ja tooted, mis asendavad süsinikdioksiidimahukaid materjale***, ***ning et*** aidata hoogustada ärilisel alusel toimivate ***süsinikdioksiidi*** keskkonnaohutu kogumise ja ***säilitamise ning kogumise ja kasutamise*** katseprojektidega seotud ehitus- ja käitamistegevust ning edendada uuenduslikke taastuvenergia tehnoloogia ***ja energia salvestamise näidisprojekte*** liidu territooriumil, tehakse kättesaadavaks ***600*** miljonit saastekvooti.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt f

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Saastekvoote antakse selleks, et uuendada vähese süsinikdioksiidiheitega tööstustehnoloogiat ja -protsesse ning toetada näidisprojekte, mille eesmärk on arendada ***geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades mitmesuguseid*** süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ***rajatisi ning taastuvenergia uuenduslikku tehnoloogiat***, mis ei ole ärilises mõttes praegu veel elujõulised. Uuendusprojektide edendamiseks võib anda toetust kuni ***60*** % ulatuses projektide asjakohastest kuludest, sellest kuni ***40*** % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaks määratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat.	Saastekvoote antakse selleks, et uuendada vähese süsinikdioksiidiheitega tööstustehnoloogiat ja -protsesse ning toetada näidisprojekte, mille eesmärk on arendada ***mitmesugust taastuvenergia uuenduslikku tehnoloogiat ning*** süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ***ning süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise rajatisi***, mis ei ole ärilises mõttes praegu veel elujõulised. ***Projektid valitakse välja lähtuvalt nende mõjust energiasüsteemidele või tööstusprotsessidele ühes liikmesriigis, liikmesriikide rühmas või kogu liidus.*** Uuendusprojektide edendamiseks võib anda toetust kuni ***75*** % ulatuses projektide asjakohastest kuludest, sellest kuni ***60*** % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaks määratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat. ***Saastekvoodid eraldatakse projektidele vastavalt nende vajadustele seoses eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärkide saavutamisega.***

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt f

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Lisaks täiendatakse ***otsusega (EL) 2015/… loodud*** turustabiilsusreservist eraldamata 50 miljoni saastekvoodiga kuni 2021. aastani kõiki olemasolevaid ressursse, mis on jäetud alles, et toetada käesoleva lõike kohaselt ***eespool*** osutatud projekte, kaasa arvatud kõikides liikmesriikides rakendatavaid projekte, sealhulgas väikesemahulisi projekte. Projektid valitakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel.	Lisaks täiendatakse turustabiilsusreservist eraldamata 50 miljoni saastekvoodiga kuni 2021. aastani ***ja alates aastast 2018*** kõiki olemasolevaid ressursse, mis on jäetud alles, et toetada ***programmi „NER300“ raames aastatel 2013 kuni 2020 toimunud saastekvootide enampakkumistest saadud vahendite kasutamata jätmise tulemusena*** käesoleva lõike kohaselt ***esimeses ja teises lõigus*** osutatud projekte, kaasa arvatud kõikides liikmesriikides rakendatavaid projekte, sealhulgas väikesemahulisi projekte. Projektid valitakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel***, lähtudes nende asjakohasusest seoses asjaomaste sektorite süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisega***. ***Selle lõigu alusel toetatavad projektid võivad saada toetust ka esimese ja teise lõigu alusel.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt f

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt.“.***	***Komisjonil*** on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, määrates kindlaks käesolevas lõikes osutatud saastekvootide eraldamiseks kõlblike projektide valimiseks kasutatavad kriteeriumid, võttes asjakohaselt arvesse järgmisi põhimõtteid:***
	i) projektides keskendutakse murranguliste lahenduste kavandamisele ja arendamisele ning näidisprogrammide rakendamisele;
	ii) tegevus toimub turulähedaselt tootmisrajatistes, et tõendada murrangulise tehnoloogia elujõulisust nii tehnoloogiliste kui ka mittetehnoloogiliste tõkete ületamisel;
	iii) projektid on suunatud ulatusliku rakendamise potentsiaaliga tehnoloogilistele lahendustele ning võivad ühendada eri tehnoloogiaid;
	iv) ideaalis on lahendusi ja tehnoloogiaid võimalik üle viia sektori sees ja võib-olla ka muudesse sektoritesse;
	v) prioriteediks seatakse projektid, mille puhul oodatakse heitkoguste vähendamist oluliselt allapoole vastavat võrdlusalust. Toetuskõlblikud projektid aitavad kaasa heitekoguste vähendamisele allapoole lõikes 2 osutatud võrdlusaluseid või neil on potentsiaal tulevikus oluliselt vähendada väikeste süsinikdioksiidi heitkogustega energiatootmisele ülemineku kulusid; ning
	vi) süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise projektid toovad kaasa heitkoguste netovähendamise ja süsinikdioksiidi alalise säilitamise kogu nende eluea jooksul.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 5 – alapunkt i a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 20

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	ia) lõige 20 asendatakse järgmisega:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
„20. Komisjon lisab lõike 1 alusel vastu võetud meetmete hulka meetmed selliste käitiste kindlakstegemiseks, mis oma tegevuse osaliselt lõpetavad või oma tootmisvõimsust märkimisväärselt vähendavad, ning vajaduse korral samuti meetmed neile tasuta antud saastekvootide määra vastavaks kohandamiseks.“	„20. Komisjon lisab lõike 1 alusel vastu võetud meetmete hulka meetmed selliste käitiste kindlakstegemiseks, mis oma tegevuse osaliselt lõpetavad või oma tootmisvõimsust märkimisväärselt vähendavad, ning vajaduse korral samuti meetmed neile tasuta antud saastekvootide määra vastavaks kohandamiseks. ***Need meetmed pakuvad paindlikkust tööstussektoritele, kus tootmisvõimsust kantakse korrapäraselt üle ühe ja sellesama äriühingu käitiste vahel.“***

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – pealkiri

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
Meetmed teatavate energiamahukate tööstusharude toetamiseks süsinikdioksiidi lekke korral	***Üleminekumeetmed*** teatavate energiamahukate tööstusharude toetamiseks süsinikdioksiidi lekke korral

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL (*) muudatuste vastuvõtmist hindab komisjon uuesti heitkoguste vähendamise osakaalu ELi HKSis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust 406/2009/EÜ (**). Täiendavat vähendamist suurema energiatõhususe eesmärgi abil kasutatakse selleks, et kaitsta tööstust, mida ähvardab süsinikdioksiidi või investeeringute leke.

(*) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).***

(**) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – lõiked 1 b ja 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. Pariisi kokkuleppe artikli 6 lõike 2 kohaselt hindab komisjon artikli 28aa kohaselt koostatavas aruandes kliimamuutuste leevendamispoliitika arengut, sealhulgas turupõhiseid lähenemisviise kolmandates riikides ja piirkondades ning mõju, mida see poliitika avaldab Euroopa tööstuse konkurentsivõimele.
	1c. Kui aruandest järeldub, et süsinikdioksiidi lekke märkimisväärne oht jääb püsima, esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku piiridel süsinikdioksiidi kompenseerimise meetmete kohta, mis on täielikult kooskõlas WTO eeskirjadega, lähtudes teostatavusuuringust, mis tuleb algatada käesoleva direktiivi avaldamisel Euroopa Liidu Teatajas. See mehhanism lisaks vastavalt artiklile 10a määratud sektorite või allsektorite toodetavate toodete importijad ELi HKSi.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Sektorid ja allsektorid, mille puhul kolmandate riikidega toimuva kaubanduse mahu korrutis nende heitemahukusega on suurem kui ***0,18***, võib järgmiste kriteeriumide alusel antud kvalitatiivse hinnangu põhjal paigutada lõikes 1 osutatud rühma:	2. Sektorid ja allsektorid, mille puhul kolmandate riikidega toimuva kaubanduse mahu korrutis nende heitemahukusega on suurem kui ***0,12***, võib järgmiste kriteeriumide alusel antud kvalitatiivse hinnangu põhjal paigutada lõikes 1 osutatud rühma:
a) mil määral on kõnealuse sektori või allsektori üksikutel käitistel võimalik vähendada heitkoguste taset või elektrienergia tarbimist;	a) mil määral on kõnealuse sektori või allsektori üksikutel käitistel võimalik vähendada heitkoguste taset või elektrienergia tarbimist***, võttes arvesse sellega kaasnevat tootmiskulude suurenemist***;
b) praegused ja prognoositavad turunäitajad;	b) praegused ja prognoositavad turunäitajad;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) kasumimarginaalid kui pikaajalise investeerimis- või ümberpaiknemisotsuste võimalikud näitajad.	c) kasumimarginaalid kui pikaajalise investeerimis- või ümberpaiknemisotsuste võimalikud näitajad;
	ca) ülemaailmsetel turgudel ühtse võrdlushinnaga kaubeldavad kaubad.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. ***Muud sektorid ja allsektorid suudavad*** eeldatavasti saastekvootide kulu suuremal määral tootehindadesse üle kanda ja ***neile*** eraldatakse kuni 2030. aastani tasuta saastekvoote 30 % ulatuses kogusest, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 10a kohaselt vastu võetud meetmetega.	3. ***Kaugküttesektor suudab*** eeldatavasti saastekvootide kulu suuremal määral tootehindadesse üle kanda ja ***sellele*** eraldatakse kuni 2030. aastani tasuta saastekvoote 30 % ulatuses kogusest, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 10a kohaselt vastu võetud meetmetega. ***Muudele sektoritele ja allsektoritele ei eraldata tasuta saastekvoote.***

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10b – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. 31. detsembriks 2019 võtab komisjon artikli ***23*** kohaselt vastu delegeeritud ***õigusakti eelmistes lõigetes sätestatu kohta lõikes 1 käsitletud ohu hindamiseks*** neljakohalise numbriga väljendatud ***tegevusaladel*** (NACE 4 kood), ***võttes*** aluseks ***kolme kõige*** viimase kalendriaasta kättesaadavad andmed.	4. 31. detsembriks 2019 võtab komisjon artikli ***30b*** kohaselt vastu delegeeritud ***õigusaktid, et täiendada käesoleva direktiivi lõiget 1 seoses*** neljakohalise numbriga väljendatud ***tegevusaladega*** (NACE 4 kood), ***või, kui see on põhjendatud komisjoni poolt välja töötatud objektiivsete kriteeriumide alusel, asjakohasel jaotustasandil, lähtudes avalikest ja sektoripõhistest andmetest, et võtta arvesse ELi HKSiga hõlmatud tegevusi. Kaubanduse mahu hinnangu*** aluseks ***on viie*** viimase kalendriaasta kättesaadavad andmed.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Erandina artikli 10a lõigetest 1–5 võivad liikmesriigid, kus 2013. aastal oli SKP inimese kohta eurodes väljendatuna turuhindades alla 60 % liidu keskmisest, eraldada üleminekuperioodil elektritootmiskäitistele tasuta saastekvoote energeetikasektori ajakohastamiseks.	1. Erandina artikli 10a lõigetest 1–5 võivad liikmesriigid, kus 2013. aastal oli SKP inimese kohta eurodes väljendatuna turuhindades alla 60 % liidu keskmisest, eraldada üleminekuperioodil elektritootmiskäitistele tasuta saastekvoote energeetikasektori ajakohastamiseks***, mitmekesistamiseks ja jätkusuutlikuks ümberkujundamiseks. See erand lõpeb 31. detsembril 2030.***

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Liikmesriigid, kes ei tohi lõike 1 kohaselt saastekvoote eraldada, kuid kelle SKP inimese kohta eurodes väljendatuna turuhindades oli 2014. aastal alla 60 % liidu keskmisest, võivad samuti kasutada kõnealuses lõikes osutatud erandit kuni lõikes 4 osutatud koguseni, tingimusel et vastav hulk saastekvoote kantakse moderniseerimisfondi ning tulusid kasutatakse investeeringute toetamiseks vastavalt artiklile 10d.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. Liikmesriigid, kes ei tohi eraldada käesoleva artikli alusel tasuta saastekvoote energiatootmiskäitistele, võivad otsustada anda vastava arvu saastekvoote või osa neist üle moderniseerimisfondi ning eraldada need vastavalt artikli 10d sätetele. Sellisel juhul peavad nad teavitama enne üleandmist komisjoni.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) tagama, et pakkumuskõlblikud on ainult sellised projektid, mis ***aitavad kaasa*** liikmesriikide energia- ja tarneallikate ***mitmekesistamisele***, ***vajalikele ümberkorraldustele***, keskkonnaseisundi ***parandamisele*** ja taristu ***ajakohastamisele***, ***puhta tehnoloogia arendamisele ning*** energiatootmise, ***ülekande-*** ja ***jaotussektorite ajakohastamisele***;	b) tagama, et pakkumuskõlblikud on ainult sellised projektid, mis ***edendavad*** liikmesriikide energia- ja tarneallikate ***mitmekesistamist***, ***vajalikke ümberkorraldusi***, keskkonnaseisundi ***parandamist*** ja taristu ***ajakohastamist***, ***puhast tehnoloogiat (nt taastuvenergiatehnoloogiat) või*** energiatootmise ***ajakohastamist***, ***kaugküttevõrke, energiatõhusust ning energia salvestamist, ülekandmist*** ja ***jaotamist***;

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) määratlema selged, objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad valikukriteeriumid projektide paremusjärjestuse koostamiseks, tagades sel viisil projektide valiku, mis:	c) määratlema selged, objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad***, liidu 2050. aasta kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega kooskõlas olevad*** valikukriteeriumid projektide paremusjärjestuse koostamiseks, tagades sel viisil projektide valiku, mis:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 1 – punkt c – alapunkt i

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
i) toovad tasuvusanalüüsi põhjal heitkoguste vähendamisel netokasu ja millega saavutatakse ***CO_2-heite*** vähendamine eelnevalt määratud märkimisväärsel tasemel;	i) toovad tasuvusanalüüsi põhjal heitkoguste vähendamisel netokasu ja millega saavutatakse ***projektide suurusega proportsionaalne süsinikdioksiidiheite*** vähendamine eelnevalt määratud märkimisväärsel tasemel***. Kui projektid on seotud elektritootmisega, ei tohi kasvuhoonegaaside koguheide käitises toodetud elektri kilovatt-tunni kohta pärast projekti lõpuleviimist ületada 450 grammi süsinikdioksiidi ekvivalentkogust. Komisjon võtab hiljemalt 1. jaanuariks 2021 kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesolevat direktiivi, määrates soojuse tootmisega seotud projektide jaoks kindlaks suurima lubatud kasvuhoonegaaside koguheite käitises toodetud soojuse kilovatt-tunni kohta.***

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 1 – punkt c – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
ii) on täiendavad, vastavad selgesti asendus- ja ajakohastamisvajadustele ega suurenda turupõhist energianõudlust;	ii) on täiendavad, ***kuigi neid võib kasutada 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku vastavate eesmärkide saavutamiseks,*** vastavad selgesti asendus- ja ajakohastamisvajadustele ega suurenda turupõhist energianõudlust;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 1 – punkt c – punkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	iii a) ei aita kaasa uuele söeküttel energiatootmisele ega suurenda söesõltuvust.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriik, kes kavatseb tasuta ***saastekvoote valikuliselt eraldada***, avaldab 30. juuniks 2019 avalikuks aruteluks üksikasjaliku riikliku raamistiku, millega kehtestatakse konkureeriva pakkumismenetluse tingimused ja valikukriteeriumid.	Liikmesriik, kes kavatseb ***kasutada*** tasuta ***saastekvootide eraldamise võimalust üleminekuperioodil energeetikasektori ajakohastamiseks***, avaldab 30. juuniks 2019 avalikuks aruteluks üksikasjaliku riikliku raamistiku, millega kehtestatakse konkureeriva pakkumismenetluse tingimused ja valikukriteeriumid.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 2 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui saastekvootide tasuta eraldamisega toetatakse investeeringuid, mille väärtus on alla 10 miljoni euro, valivad liikmesriigid projektid välja erapooletute ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Niisuguse valikuprotsessi tulemused avaldatakse avalikuks ***aruteluks***. Selle põhjal koostab asjaomane liikmesriik investeeringute loetelu ja esitab selle komisjonile 30. juuniks 2019.	Kui saastekvootide tasuta eraldamisega toetatakse investeeringuid, mille väärtus on alla 10 miljoni euro, valivad liikmesriigid projektid välja erapooletute ja läbipaistvate kriteeriumide alusel***, mis on kooskõlas liidu pikaajaliste kliima- ja energiaeesmärkidega. Nende kriteeriumide üle peab toimuma avalik konsulteerimine, mis tagab täieliku läbipaistvuse ja asjassepuutuvate dokumentide kättesaadavuse, ning need peavad võtma sidusrühmade märkusi täielikult arvesse.*** Niisuguse valikuprotsessi tulemused avaldatakse avalikuks ***konsulteerimiseks***. Selle põhjal koostab asjaomane liikmesriik investeeringute loetelu ja esitab selle komisjonile 30. juuniks 2019.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Kavandatavate investeeringute väärtus on vähemalt võrdne tasuta eraldatavate saastekvootide turuväärtusega, sealjuures võetakse arvesse otseselt seotud hinnatõusu piiramise vajadust. Turuväärtus on eelmisel kalendriaastal ühise enampakkumisplatvormi kaudu müüdud saastekvootide keskmine hind.	3. Kavandatavate investeeringute väärtus on vähemalt võrdne tasuta eraldatavate saastekvootide turuväärtusega, sealjuures võetakse arvesse otseselt seotud hinnatõusu piiramise vajadust. Turuväärtus on eelmisel kalendriaastal ühise enampakkumisplatvormi kaudu müüdud saastekvootide keskmine hind. ***Investeeringute asjakohaseid kulusid tohib toetada kuni 75 % ulatuses.***

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. Liikmesriigid nõuavad toetust saavatelt ***elektritootjatelt*** ja võrguettevõtjatelt iga aasta ***28***. ***veebruariks*** aruande esitamist nende valitud investeeringute rakendamise kohta. Liikmesriigid annavad aru komisjonile, kes ***avalikustab*** aruanded.	6. Liikmesriigid nõuavad toetust saavatelt ***energiatootjatelt*** ja võrguettevõtjatelt iga aasta ***31***. ***märtsiks*** aruande esitamist nende valitud investeeringute rakendamise kohta***, sh eraldatud tasuta saastekvootide ja tehtud investeerimiskulude tasakaalu, toetatud investeeringute liikide ning viisi kohta, kuidas nendega saavutati lõike 2 esimese lõigu punktis b sätestatud eesmärgid***. Liikmesriigid annavad aru komisjonile, kes ***teeb*** aruanded ***üldsusele kättesaadavaks. Liikmesriigid ja komisjon kontrollivad ja analüüsivad võimalikku arbitraaži seoses väikestele projektidele kehtestatud 10 miljoni euro suuruse künnisega ning väldivad investeeringu põhjendamatut jaotamist väiksemateks projektideks, välistades rohkem kui ühe investeeringu tegemise samasse toetust saavasse käitisesse.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	6a. Kui esineb põhjendatud kahtlus rikkumiste kohta või kui liikmesriik ei anna lõigete 2 ja 6 kohaselt aru, võib komisjon algatada sõltumatu uurimise, kasutades vajadusel lepingulise kolmanda osapoole abi. Komisjon uurib ka muid võimalikke rikkumisi, nagu kolmanda energiapaketi rakendamata jätmine. Asjaomane liikmesriik esitab kogu uurimiseks vajaliku investeerimisteabe ja pakub uurimiseks vajalikku ligipääsu, sh ligipääsu käitistele ja ehitusplatsidele. Komisjon avaldab uurimise kohta aruande.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10c – lõige 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	6b. Kui rikutakse liidu kliima- ja energiavaldkonna õigusakte, sh kolmandat energiapaketti või käesolevas artiklis sätestatud kriteeriume, võib komisjon nõuda liikmesriigilt tasuta saastekvootide eraldamise peatamist.

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Et toetada ajavahemikul 2021–2030 investeeringuid energiasüsteemide nüüdisajastamiseks ja energiatõhususe parandamiseks liikmesriikides, kus SKP inimese kohta oli 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest, luuakse fond, mida rahastatakse artiklis 10 sätestatud korras.	1. Et toetada ***ja võimendada*** ajavahemikul 2021–2030 investeeringuid energiasüsteemide, ***sh kaugküttesüsteemide*** nüüdisajastamiseks ja energiatõhususe parandamiseks liikmesriikides, kus SKP inimese kohta oli 2013. aastal ***või 2014. aastal või 2015. aastal*** alla 60 % liidu keskmisest, luuakse fond, mida rahastatakse artiklis 10 sätestatud korras.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi eesmärkidega.	***Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ning pakkuma parimat hinna ja kvaliteedi suhet.*** Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi***, liidu pikaajaliste kliima- ja energiaeesmärkide*** ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi eesmärkidega ***ning***
	i) edendama energiasäästu, taastuvenergia süsteeme, energia salvestamist ning elektriühendusi, ülekande- ja jaotussektorit; kui projektid on seotud elektritootmisega, ei tohi kasvuhoonegaaside koguheide käitises toodetud elektri kilovatt-tunni kohta pärast projekti lõpuleviimist ületada 450 grammi süsinikdioksiidi ekvivalentkogust. Komisjon võtab hiljemalt 1. jaanuariks 2021 kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusakti, et muuta käesolevat direktiivi, määrates soojuse tootmisega seotud projektide jaoks kindlaks suurima lubatud kasvuhoonegaaside koguheite käitises toodetud soojuse kilovatt-tunni kohta;
	ii) tooma tasuvusanalüüsi põhjal heitkoguste vähendamisel netokasu ja saavutama süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise eelnevalt määratud märkimisväärsel tasemel;
	iii) olema täiendavad, kuigi neid võib kasutada 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku vastavate eesmärkide saavutamiseks, vastama selgelt asendus- ja ajakohastamisvajadustele ega tohi suurendada turupõhist energianõudlust;
	iv) ei tohi aidata kaasa uuele söeküttel energiatootmisele ega suurendada söesõltuvust.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Komisjon jälgib käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, võttes arvesse EIP kliimastrateegiat. Kui tehnoloogia arengu tõttu ei ole üks või mitu käesolevas lõikes sätestatud nõuet enam asjakohased, võtab komisjon aastaks 2024 kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusakti, et muuta käesolevat direktiivi uute või ajakohastatud nõuete esitamise teel.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Fondist rahastatakse ka väikesemahulisi energiasüsteemide nüüdisajastamise ja energiatõhususe investeerimisprojekte. Investeerimisnõukogu töötab selliste projektide jaoks välja ***eraldi suunised*** ja investeeringute valikukriteeriumid.	2. Fondist rahastatakse ka väikesemahulisi energiasüsteemide nüüdisajastamise ja energiatõhususe investeerimisprojekte. ***Fondi*** investeerimisnõukogu töötab selliste projektide jaoks välja ***investeerimissuunised*** ja investeeringute valikukriteeriumid***, mis on kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega ja lõikes 1 kehtestatud kriteeriumidega. Need suunised ja valikukriteeriumid tehakse üldsusele kättesaadavaks.***
	Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab väikesemahuline investeerimisprojekt projekti, mida rahastatakse riikliku arengupanga laenudest või riikliku programmi rakendamisele kaasa aitavatest toetustest ning mille konkreetsed eesmärgid on kooskõlas moderniseerimisfondi eesmärkidega, tingimusel et ei kasutata rohkem kui 10 % IIb lisas sätestatud liikmesriikide osast.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Kõik toetatavad liikmesriigid, kes on otsustanud kooskõlas artikliga 10c eraldada üleminekuperioodil tasuta saastekvoote, võivad kanda need saastekvoodid üle oma IIb lisas sätestatud moderniseerimisfondi osasse ning eraldada need kooskõlas artikli 10d sätetega.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. ***Fondi juhivad investeerimisnõukogu ja korralduskomitee***, mis ***moodustatakse toetust saavate liikmesriikide***, komisjoni, EIP ***esindajatest ja muude liikmesriikide valitud kolmest esindajast viie aasta pikkuseks ametiajaks***. Investeerimisnõukogu vastutab liidu tasandi investeerimispoliitika, ***asjakohaste rahastamisvahendite ja investeeringute valikukriteeriumide eest***.	4. ***Toetust saavad liikmesriigid vastutavad fondi juhtimise eest ning loovad ühiselt investeerimisnõukogu***, mis ***koosneb ühest esindajast iga toetust saava liikmesriigi***, komisjoni ***ja*** EIP ***kohta ning kolmest huvitatud pooli (nt tööstusliidud, ametiühingud või valitsusvälised organisatsioonid) esindavast vaatlejast***. Investeerimisnõukogu vastutab liidu tasandi investeerimispoliitika ***kujundamise eest***, ***mis on kooskõlas käesoleva artikli nõuetega ning liidu poliitikaga***.
	Luuakse investeerimisnõukogust sõltumatu nõuandekogu. Nõuandekogu koosneb toetust saavate liikmesriikide kolmest esindajast, muude liikmesriikide kolmest esindajast, komisjoni esindajast, EIP esindajast ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga esindajast, kes valitakse viieks aastaks. Nõuandekogu esindajatel peavad olema suured asjakohased kogemused projektide struktureerimise ja rahastamise valdkonnas. Nõuandekogu annab investeerimisnõukogule nõu ja soovitusi projektide valikukõlblikkuse kohta ning investeerimis- ja rahastamisotsuste tegemisel ning vajaduse korral mis tahes täiendavat abi projektide arendamisel.
Korralduskomitee vastutab fondi igapäevase juhtimise eest.	***Moodustatakse korralduskomitee.*** Korralduskomitee vastutab fondi igapäevase juhtimise eest.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Investeerimisnõukogu valib oma ***esimeheks komisjoni esindaja. Nõukogu teeb otsuseid konsensuse alusel***. ***Kui*** investeerimisnõukogu ***ei jõua esimehe määratud tähtaja jooksul*** konsensuse alusel ***kokkuleppele,*** võtab ***ta otsuse*** vastu lihthäälteenamusega.	Investeerimisnõukogu valib oma ***liikmete hulgast esimehe üheaastaseks ametiajaks***. Investeerimisnõukogu ***püüab teha otsuseid*** konsensuse alusel***. Nõuandekogu*** võtab ***oma arvamuse*** vastu lihthäälteenamusega.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 4 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Korralduskomitee ***moodustatakse*** investeerimisnõukogu ***nimetatud esindajatest***. ***Komitee võtab otsused vastu lihthäälteenamusega***.	***Investeerimisnõukogu, nõuandekogu*** korralduskomitee ***tegutsevad avatud ja läbipaistval viisil. Mõlema kogu koosolekute protokollid avaldatakse. Investeerimisnõukogu ja nõuandekogu koosseis avaldatakse ning liikmete elulood ja huvide deklaratsioonid tehakse üldsusele kättesaadavaks ning neid ajakohastatakse korrapäraselt. Investeerimisnõukogu ja nõuandekogu kontrollivad pidevalt, et ei esineks huvide konflikte. Nõuandekogu esitab iga kuue kuu järel Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile nimekirja kõikidest projektidele antud nõuannetest.***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 4 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui EIP soovitab loobuda investeeringu rahastamisest ja põhjendab ***oma soovitust***, võetakse otsus vastu ainult juhul, kui selle poolt hääletab kaks kolmandikku liikmetest. Sellisel juhul ei osale hääletamises liikmesriik, kus investeering tehakse, ega EIP. ***Neid kaht eelmist lauset ei kohaldata väikeste projektide suhtes, mida rahastatakse riikliku arengupanga laenudest või riikliku programmi rakendamisele kaasa aitavatest toetustest ning mille konkreetsed eesmärgid on kooskõlas moderniseerimisfondi eesmärkidega, tingimusel et programmi raames ei kasutata rohkem kui 10 % IIb lisas sätestatud liikmesriigi osast.***	Kui EIP soovitab ***nõuandekogul*** loobuda investeeringu rahastamisest ja põhjendab***, miks see ei ole kooskõlas investeerimisnõukogu poolt vastu võetud investeerimispoliitikaga ja lõikes 1 sätestatud valikukriteeriumidega***, võetakse ***positiivne*** otsus vastu ainult juhul, kui selle poolt hääletab kaks kolmandikku liikmetest. Sellisel juhul ei osale hääletamises liikmesriik, kus investeering tehakse, ega EIP.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Toetust saavad liikmesriigid esitavad ***korralduskomiteele*** igal aastal aruande fondist rahastatavate investeeringute olukorra kohta. Aruanded ***avalikustatakse*** ja need sisaldavad:	5. Toetust saavad liikmesriigid esitavad ***investeerimisnõukogule ja nõuandekogule*** igal aastal aruande fondist rahastatavate investeeringute olukorra kohta. Aruanded ***tehakse üldsusele kättesaadavaks*** ja need sisaldavad:

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. ***Korralduskomitee*** annab komisjonile igal aastal aru hindamisest ja investeeringute valimisest saadud kogemuste kohta. Komisjon vaatab projektide valiku põhimõtted 31. detsembriks 2024 läbi ja esitab vajaduse korral ***korralduskomiteele*** ettepanekud.	6. ***Nõuandekogu*** annab komisjonile igal aastal aru hindamisest ja investeeringute valimisest saadud kogemuste kohta. Komisjon vaatab projektide valiku põhimõtted 31. detsembriks 2024 läbi ja esitab vajaduse korral ***investeerimisnõukogule ja nõuandekogule*** ettepanekud.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. ***Käesoleva artikli rakendamiseks*** on ***komisjonil*** õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.	7. ***Komisjonil*** on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra moderniseerimisfondi tõhusaks toimimiseks***.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 11 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(8a) Artikli 11 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:
	„Alates 2021. aastast tagavad liikmesriigid ka selle, et iga kalendriaasta jooksul teatab iga käitaja tootmistegevusest eraldise kohandamiseks kooskõlas artikli 10a lõikega 7.“

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 8 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 11 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(8b) Artiklile 11 lisatakse järgmine lõige:
	„3a. Kui esineb põhjendatud kahtlus rikkumiste kohta või kui liikmesriik ei esita lõigetes 1–3 sätestatud loetelu ja teavet, võib komisjon algatada sõltumatu uurimise, kasutades vajadusel lepingulise kolmanda osapoole abi. Asjaomane liikmesriik esitab kogu uurimiseks vajaliku teabe ja pakub uurimiseks vajalikku juurdepääsu, sh juurdepääsu käitistele ja tootmisandmetele. Komisjon järgib samu tundliku äriteabe konfidentsiaalsusnõudeid nagu asjaomane liikmesriik ja avaldab uurimise kohta aruande.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 10 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3a

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(10a) Artikli 12 lõige 3a asendatakse järgmisega:
„3 a. Saastekvootide tagastamise kohustust ei teki seoses heitkogustega, mis on tõendatult kogutud ja transporditud püsivaks säilitamiseks käitises, millel on selleks kehtiv luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli ***2003.*** aasta direktiivile 2009/31/EÜ, mis käsitleb süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist [(1)].“	„3a. Saastekvootide tagastamise kohustust ei teki seoses heitkogustega, mis on tõendatult kogutud ja transporditud püsivaks säilitamiseks käitises, millel on selleks kehtiv luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli ***2009.*** aasta direktiivile 2009/31/EÜ, mis käsitleb süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist[(1)]***, ega seoses heitkogustega, mis on tõendatult kogutud ja/või taaskasutatud rakenduses, mis tagab süsinikdioksiidi püsiva sidumise selle sidumise ja taaskasutamise eesmärgil***.“

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 12

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Artikli 14 ***lõike*** 1 ***teine lõik*** asendatakse järgmisega:	***(12) Artikli 14 lõige 1 asendatakse järgmisega:***

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„***Komisjonil*** on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.“.	„***1. Komisjonil*** on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra I lisas loetletud tegevusaladel tekitatud heitkoguste ja vajaduse korral tegevusandmete seireks ja nendest aruandmiseks, artikli 3e või 3f kohases taotluses nõutavate tonnkilomeetrite andmete seireks ja nendest aruandmiseks, lähtudes IV lisas esitatud seire- ja aruandluspõhimõtetest, ning iga kasvuhoonegaasi globaalse soojenemise potentsiaali täpsustamiseks asjaomase gaasi heitkoguste seire- ja aruandlusnõuete puhul***.“; „***31. detsembriks 2018*** *kohandab komisjon heitkoguste seire ja aruandluse kehtivaid eeskirju, nagu need on määratletud komisjoni määruses (EL) nr 601/2012* (*)*, et kõrvaldada regulatiivsed tõkked investeerimisel uuemasse ja vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitavasse tehnoloogiasse, näiteks süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiasse. Need uued eeskirjad jõustuvad kõikide süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiate suhtes 1. jaanuarist 2019.* ***See regulatsioon määrab kindlaks ka väikeheitetekitajate lihtsustatud seire-, aruandlus- ja tõendamiskorra.*** (*) ***Komisjoni 21. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.7.2012, lk 30).“***

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 13

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 15 – lõigud 4 ja 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Artikli 15 viies lõik asendatakse järgmisega:	(13) Artikli 15 ***neljas ja*** viies lõik asendatakse järgmisega:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.“.	„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra heitkoguste aruannete tõendamiseks V lisas sätestatud põhimõtete alusel ning tõendavate asutuste akrediteerimiseks ja järelevalveks. Selles täpsustatakse akrediteerimise ja akrediteeringu kehtetuks tunnistamise, akrediteerimisasutuste vastastikuse tunnustamise ja vajaduse korral vastastikuse hindamise tingimused.“***

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 13 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 16 – lõige 7

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(13a) Artikli 16 lõige 7 asendatakse järgmisega:
7. Pärast lõikes 5 osutatud taotluste edastamist komisjonile teavitab komisjon nendest teisi liikmesriike nende esindajate kaudu artikli ***23*** lõikes 1 osutatud komitees vastavalt komitee töökorrale.	7. Pärast lõikes 5 osutatud taotluste edastamist komisjonile teavitab komisjon nendest teisi liikmesriike nende esindajate kaudu artikli ***30c*** lõikes 1 osutatud komitees vastavalt komitee töökorrale.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 14

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 16 – lõige 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Vajaduse korral kehtestatakse selles artiklis osutatud menetluste üksikasjalikud eeskirjad. Need rakendusaktid võetakse vastu ***artiklis 22a sätestatud menetluse*** kohaselt.	12. Vajaduse korral kehtestatakse selles artiklis osutatud menetluste üksikasjalikud eeskirjad. Need rakendusaktid võetakse vastu ***artikli 30c lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse*** kohaselt.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 15

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 19 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Artikli 19 ***lõike*** 3 ***kolmas lause*** asendatakse järgmisega:	(15) Artikli 19 ***lõige*** 3 asendatakse järgmisega:
„Määrus sisaldab ka sätteid lepingutes sisalduvate, saastekvootide vastastikust tunnustamist käsitlevate eeskirjade jõustamiseks, et siduda heitkogustega kauplemise süsteemid omavahel. ***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakt.“.***	***„3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 30b vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra registrite standarditud ja turvalise süsteemi loomiseks, mis luuakse standarditud elektrooniliste andmebaaside kujul, mis sisaldavad ühiseid andmeelemente saastekvootide väljaandmise, valdamise, üleandmise ja kehtetuks tunnistamise jälgimiseks, et tagada vajadust mööda üldsuse juurdepääs ja süsteemi konfidentsiaalsus ning kindlustada, et ei toimuks Kyoto protokollist tulenevaid kohustusi eiravaid üleandmisi. Kõnealused delegeeritud õigusaktid sisaldavad samuti sätteid ELi HKSis SHVde ja HVÜde kasutamise ning identifitseerimise ja sellise kasutamise ulatuse järelevalve kohta. Kõnealused õigusaktid sisaldavad*** ka sätteid lepingutes sisalduvate, saastekvootide vastastikust tunnustamist käsitlevate eeskirjade jõustamiseks, et siduda heitkogustega kauplemise süsteemid omavahel.“

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 15 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 21 – lõige 1

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(15a) Artikli 21 lõige 1 asendatakse järgmisega:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
„1. Liikmesriigid esitavad igal aastal komisjonile aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Aruandes pööratakse erilist tähelepanu saastekvootide eraldamise korrale, registrite pidamisele, järelevalve ja aruandluse rakendusmeetmete kohaldamisele, tõendamisele ja akrediteerimisele ning käesoleva direktiivi täitmisega seotud küsimustele ja saastekvootide võimalikule maksukohtlemisele. Esimene aruanne saadetakse komisjonile 30. juuniks 2005. Aruanne esitatakse kas küsimustiku või vormi alusel, mille komisjon koostab direktiivi 91/692/EMÜ artiklis 6 sätestatud korras. Küsimustik või vormid saadetakse liikmesriikidele vähemalt kuus kuud enne esimese aruande esitamise tähtaega.	„1. Liikmesriigid esitavad igal aastal komisjonile aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Aruandes pööratakse erilist tähelepanu saastekvootide eraldamise korrale, ***artikli 10a lõike 6 kohastele finantsmeetmetele,*** registrite pidamisele, järelevalve ja aruandluse rakendusmeetmete kohaldamisele, tõendamisele ja akrediteerimisele ning käesoleva direktiivi täitmisega seotud küsimustele ja saastekvootide võimalikule maksukohtlemisele. Esimene aruanne saadetakse komisjonile 30. juuniks 2005. Aruanne esitatakse kas küsimustiku või vormi alusel, mille komisjon koostab direktiivi 91/692/EMÜ artiklis 6 sätestatud korras. Küsimustik või vormid saadetakse liikmesriikidele vähemalt kuus kuud enne esimese aruande esitamise tähtaega.“

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 15 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 21 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(15b) Artiklile 21 lisatakse järgmine lõige:
	„2a. Aruanne sisaldab artiklis 18b osutatud koostöö abil saadud andmetele tuginedes nende käitajate loetelu, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi nõudeid ja kes ei ole avanud registrikontot.“

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 15 c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 21 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(15c) Artiklile 21 lisatakse järgmine lõige:
	„3a. Kui esineb põhjendatud kahtlus rikkumiste kohta või kui liikmesriik ei anna lõike 1 kohaselt aru, võib komisjon algatada sõltumatu uurimise, kasutades vajadusel lepingulise kolmanda osapoole abi. Liikmesriik esitab kogu uurimiseks vajaliku teabe ja pakub uurimiseks vajalikku ligipääsu, sh ligipääsu käitistele. Komisjon avaldab uurimise kohta aruande.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 16

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 22 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud ***õigusakt***.	Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et muuta käesolevat direktiivi, kehtestades käesoleva direktiivi lisade (välja arvatud I, IIa ja IIb lisa) vähemolulisi sätteid***.

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 17

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 22a – pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Lisatakse artikkel ***22a***:	(17) Lisatakse ***järgmine*** artikkel:
„Artikkel ***22a***	„Artikkel ***30c***
Komiteemenetlus“	Komiteemenetlus“

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 18

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 23 – pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„Artikkel ***23***	„Artikkel ***30b***
Delegeeritud volituste kasutamine“	Delegeeritud volituste kasutamine“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 19 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 24 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohast saastekvootidega kauplemist kohaldada alates 2008. aastast I lisas loetlemata tegevusalade ja kasvuhoonegaaside suhtes, tingimusel et komisjon on selliste tegevusalade ja kasvuhoonegaaside lisamise heaks kiitnud, võttes arvesse kõiki asjaomaseid kriteeriume, eelkõige mõju siseturule, võimalikke konkurentsimoonutusi, ***ühenduse süsteemi*** keskkonnaalast terviklikkust ja kavandatava järelevalve ning aruandluse süsteemi usaldusväärsust.	„Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohast saastekvootidega kauplemist kohaldada alates 2008. aastast I lisas loetlemata tegevusalade ja kasvuhoonegaaside suhtes, tingimusel et komisjon on selliste tegevusalade ja kasvuhoonegaaside lisamise heaks kiitnud, võttes arvesse kõiki asjaomaseid kriteeriume, eelkõige mõju siseturule, võimalikke konkurentsimoonutusi, ***ELi HKSi*** keskkonnaalast terviklikkust ja kavandatava järelevalve ning aruandluse süsteemi usaldusväärsust. ***Mis tahes selline ühepoolne lisamine tuleb esitada ja heaks kiita hiljemalt 18 kuud enne ELi HKSi uue kauplemisperioodi algust.“***

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 19 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 24 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
I lisas loetlemata ***tegevusala*** või ***kasvuhoonegaas lisatakse kooskõlas*** delegeeritud ***õigusaktidega***, ***mille vastuvõtmiseks antakse komisjonile artikli 23 kohane volitus***.	***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 30b vastu*** delegeeritud ***õigusakte***, ***et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra esimeses lõigus osutatud tegevusalade ja kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi lisamise heakskiitmiseks, kui tegemist on*** I lisas loetlemata ***tegevusalade*** või ***kasvuhoonegaasidega***.

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 19 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 24 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) ***lõike*** 3 ***teine lõik*** asendatakse järgmisega:	b) ***lõige*** 3 asendatakse järgmisega:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
„Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23*** vastu delegeeritud õigusakte ***heitkogustega*** ja ***tegevusandmetega*** seotud seiret ja aruandlust ***käsitleva määruse vastuvõtmiseks***.“;	***„3. Komisjonil*** on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud õigusakte***, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades üksikasjaliku korra, mis käsitleb I lisas kombinatsioonina loetlemata tegevusalade, käitiste*** ja ***kasvuhoonegaaside heitkogustega*** seotud seiret ja aruandlust***, kui kõnealust seiret ja aruandlust on võimalik teostada piisava täpsusega***.“;

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 20 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 24a – lõige 1 – lõigud 1 ja 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:	a) lõike 1 ***esimene ja*** teine lõik asendatakse järgmisega:
„Sellised meetmed peavad olema kooskõlas artikli 11b lõike 7 kohaselt vastu võetud õigusaktidega. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***23 vastu*** delegeeritud ***õigusakt***.“;	***„1.*** Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ***30b*** vastu delegeeritud ***õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades lisaks artiklis 24 sätestatud lisamisele üksikasjaliku korra saastekvootide või ühikute eraldamiseks liikmesriikide hallatavate projektide puhul, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis ei ole ELi HKSiga hõlmatud***.“

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 25a – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Kui kolmas riik võtab sellest riigist väljuvate ja liidus maanduvate lendude kliimamuutuste mõju vähendamiseks meetmeid, kaalub komisjon pärast selle kolmanda riigi ja liikmesriikidega konsulteerimist artikli ***23*** lõikes 1 osutatud komitee ees olemasolevaid võimalusi, et tagada parim vastastikune tegevus ***liidu süsteemi*** ja kõnealuse riigi meetmete vahel.	1. Kui kolmas riik võtab sellest riigist väljuvate ja liidus maanduvate lendude kliimamuutuste mõju vähendamiseks meetmeid, kaalub komisjon pärast selle kolmanda riigi ja liikmesriikidega konsulteerimist artikli ***30c*** lõikes 1 osutatud komitee ees olemasolevaid võimalusi, et tagada parim vastastikune tegevus ***ELi HKSi*** ja kõnealuse ***kolmanda*** riigi meetmete vahel.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Vajaduse korral võib komisjon ***võtta vastu muudatused***, et näha ette asjaomasest kolmandast riigist saabuvate lendude väljaarvamine I lisas loetletud lennutegevuse seast või näha ette I lisas loetletud lennutegevusse muude muudatuste tegemise, mida nõutakse ***neljanda lõigu kohase*** kokkuleppe alusel. ***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu selliseid muudatusi.***	Vajaduse korral võib komisjon ***esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku***, et näha ette asjaomasest kolmandast riigist saabuvate lendude väljaarvamine I lisas loetletud lennutegevuse seast või näha ette I lisas loetletud lennutegevusse muude muudatuste tegemise, mida nõutakse ***sellise*** kokkuleppe alusel.

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 27 – lõige 1

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(22a) Artikli 27 lõige 1 asendatakse järgmisega:
„1. Liikmesriigid võivad pärast käitajaga konsulteerimist arvata ***ühenduse süsteemist*** välja käitised, mille pädevale asutusele teatatud heitkogused kõigil kolmel punkti a kohasele teavitamisele eelnenud aastal on olnud väiksemad kui ***25*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti ***ja, juhul kui nende tegevusalaks on põletamine, on nende nimisoojusvõimsus alla 35 MW***, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, ning mille suhtes kohaldatakse meetmeid, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, kui asjaomane liikmesriik täidab järgmised tingimused:	„1. Liikmesriigid võivad pärast käitajaga konsulteerimist ***ja käitaja nõusolekul*** arvata ***ELi HKSist*** välja käitised, mille ***käitaja on VKE, mille*** pädevale asutusele teatatud heitkogused kõigil kolmel punkti a kohasele teavitamisele eelnenud aastal on olnud väiksemad kui ***50*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, ning mille suhtes kohaldatakse meetmeid, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, kui asjaomane liikmesriik täidab järgmised tingimused:
a) ta teavitab komisjoni igast sellisest käitisest, täpsustades selle käitise suhtes kohaldatavad meetmed, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, enne kui tuleb esitada artikli 11 lõike 1 kohane käitiste loetelu, ent hiljemalt siis, kui see loetelu esitatakse komisjonile;	a) ta teavitab komisjoni igast sellisest käitisest, täpsustades selle käitise suhtes kohaldatavad meetmed, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, ***ja täpsustades, kuidas tagatakse, et need meetmed ei too selliste käitiste jaoks kaasa kõrgemaid vastavuskulusid,*** enne kui tuleb esitada artikli 11 lõike 1 kohane käitiste loetelu, ent hiljemalt siis, kui see loetelu esitatakse komisjonile;

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
b) ta kinnitab, et on kehtestatud seirekord, mille abil hinnatakse, kas käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui ***25*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused; vastavalt artiklile 14 ***võivad*** liikmesriigid ***lubada*** lihtsustatud seire-, aruandlus- ja tõendamismeetmeid käitiste puhul, mille keskmised aastased tõendatud heitkogused ajavahemikul 2008–2010 on alla 5 000 tonni;	b) ta kinnitab, et on kehtestatud seirekord, mille abil hinnatakse, kas käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui ***50*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused; vastavalt artiklile 14 ***peavad*** liikmesriigid ***käitaja taotluse alusel lubama*** lihtsustatud seire-, aruandlus- ja tõendamismeetmeid käitiste puhul, mille keskmised aastased tõendatud heitkogused ajavahemikul 2008–2010 on alla 5 000 tonni;
c) ta kinnitab, et kui käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui ***25*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, või meetmeid, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, enam ei kohaldata, lisatakse käitis uuesti ***ühenduse süsteemi***;	c) ta kinnitab, et kui käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui ***50*** 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, või meetmeid, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, enam ei kohaldata, lisatakse käitis uuesti ***ELi HKSi***;
d) ta ***avaldab*** punktides a, b ja c osutatud teabe ***avalikuks aruteluks***.	d) ta ***teeb*** punktides a, b ja c osutatud teabe ***üldsusele kättesaadavaks***.
Välja võidakse arvata ka haiglad, kui need võtavad samaväärseid meetmeid.“	Välja võidakse arvata ka haiglad, kui need võtavad samaväärseid meetmeid.“

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 27a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(22b) Lisatakse järgmine artikkel:
	„Artikkel 27a
	Selliste väikeste käitiste väljaarvamine, mille suhtes ei kohaldata samaväärseid meetmeid
	1. Liikmesriigid võivad pärast käitajaga konsulteerimist arvata ELi HKSist välja käitised, mille pädevale asutusele teatatud heitkogused kõigil kolmel punkti a kohasele teavitamisele eelnenud aastal on olnud väiksemad kui 5 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, kui asjaomane liikmesriik täidab järgmised tingimused:

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	a) ta teavitab komisjoni igast sellisest käitisest, enne kui tuleb esitada artikli 11 lõike 1 kohane käitiste loetelu või hiljemalt siis, kui see loetelu esitatakse komisjonile;
	b) ta kinnitab, et on kehtestatud seirekord, mille abil hinnatakse, kas käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid 5 000 tonni või rohkem süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused;
	c) ta kinnitab, et kui käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid 5 000 tonni või rohkem süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, lisatakse käitis uuesti ELi HKSi, v.a juhul, kui kohaldatakse artiklit 27;
	d) ta teeb punktides a, b ja c osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks.
	2. Kui käitis lisatakse lõike 1 punkti c kohaselt uuesti ELi HKSi, antakse talle kõik artikli 10a kohaselt välja antud saastekvoodid alates uuesti HKSi lisamise aastast. Sellistele käitistele välja antud saastekvoodid arvatakse maha kogusest, millega liikmesriik, kus käitis asub, võib artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel kaubelda.“

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22 c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 29

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(22c) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:
„Aruanne süsinikuturu parema toimimise tagamiseks	„Aruanne süsinikuturu parema toimimise tagamiseks

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
Kui komisjonil on artikli 10 lõikes 5 osutatud korrapäraste aruannete alusel süsinikuturu kohta tõendeid, et süsinikuturg ei toimi nõuetekohaselt, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, ***millega võivad*** vajaduse korral ***kaasneda*** ettepanekud ***süsinikuturu läbipaistvuse suurendamiseks*** ja mis käsitlevad selle toimimise parandamise meetmeteid.“	Kui komisjonil on artikli 10 lõikes 5 osutatud korrapäraste aruannete alusel süsinikuturu kohta tõendeid, et süsinikuturg ei toimi nõuetekohaselt, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande***. Aruanne sisaldab jagu***, ***mis on pühendatud ELi HKSi ning muude liidu ja riiklike kliima- ja energiapoliitika meetmete koostoimele seoses heitkoguste vähendamise mahu, selliste meetmete kulutõhususe ja nende mõjuga ELi HKSi saastekvootide nõudlusele. Aruandele lisatakse*** vajaduse korral ***seadusandlikud*** ettepanekud***, mille eesmärk on suurendada ELi HKSi läbipaistvust ning võimekust aidata kaasa liidu 2030. ja 2050. aasta kliima-*** ja ***energiaeesmärkide saavutamisele ning*** mis käsitlevad selle toimimise parandamise meetmeid***, sh meetmeid, et võtta arvesse täiendavate kogu liitu hõlmavate energia- ja kliimapoliitika meetmete mõju ELi HKSi pakkumise ja nõudluse tasakaalule***.“

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22 d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(22d) Lisatakse järgmine artikkel:
	„Artikkel 30a
	Kohandamine pärast ülemaailmse kokkuvõtte tegemist ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kokkuleppe alusel
	Kuue kuu jooksul pärast hõlbustavat dialoogi ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 2018. aastal avaldab komisjon teatise, milles antakse hinnang liidu kliimamuutustealaste õigusaktide kokkusobivusele Pariisi kokkuleppe eesmärkidega. Eelkõige käsitletakse teatises ELi HKSi rolli ja piisavust Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel.
	Kuue kuu jooksul pärast 2023. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ja sellele järgnevaid ülemaailmseid kokkuvõtteid esitab komisjon aruande, milles hinnatakse vajadust kohandada vastavalt liidu kliimameetmeid.

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aruandes käsitletakse ELi HKSi kohandamist seoses heitkoguste vähendamiseks kogu maailmas tehtavate jõupingutustega ning jõupingutustega, mida on teinud teised tähtsamad majandusriigid. Selles aruandes hinnatakse eelkõige vajadust rangema heitkoguste vähendamise järele, vajadust kohandada süsinikdioksiidi leket käsitlevaid sätteid ning seda, kas on vaja täiendavaid poliitikameetmeid ja -vahendeid, et täita liidu ja liikmesriikide kasvuhoonegaaside heite alased kohustused.
	Aruandes võetakse arvesse süsinikdioksiidi lekke ohtu, Euroopa tööstuse konkurentsivõimet, investeeringuid liidus ja liidu industrialiseerimispoliitikat.
	Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek ja sellisel juhul avaldab komisjon samal ajal täieliku mõjuhinnangu.“

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – punkt 22 e (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – punkt 3

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(22e) I lisa punkt 3 asendatakse järgmisega:
„3. Kui selleks, et langetada otsus käitise ***ühenduse süsteemi*** lisamise kohta, arvutatakse tema summaarne nimisoojusvõimsus, liidetakse kõigi selle osaks olevate selliste tehniliste üksuste nimisoojusvõimsused käitise piires, kus põletatakse kütuseid. Nendeks üksusteks võivad muu hulgas olla igat tüüpi katlad, põletid, turbiinid, soojendid, sulatusahjud, jäätmepõletusahjud, särdamisahjud, ahjud, kuivatid, mootorid, kütuseelemendid, keemilise silmuspõletamise seadmed, pilupõletid ning termilise või katalüütilise järelpõletamise seadmed. Selle arvutuse juures ei võeta arvesse seadmeid nimisoojusvõimsusega alla 3 MW ja seadmeid, mis kasutavad üksnes biomassi. „Üksnes biomassi kasutavad seadmed“ hõlmavad seadmeid, mis kasutavad fossiilkütuseid ainult seadme käivitamise või seiskamise ajal.“	„3. Kui selleks, et langetada otsus käitise ***ELi HKSi*** lisamise kohta, arvutatakse tema summaarne nimisoojusvõimsus, liidetakse kõigi selle osaks olevate selliste tehniliste üksuste nimisoojusvõimsused käitise piires, kus põletatakse kütuseid. Nendeks üksusteks võivad muu hulgas olla igat tüüpi katlad, põletid, turbiinid, soojendid, sulatusahjud, jäätmepõletusahjud, särdamisahjud, ahjud, kuivatid, mootorid, kütuseelemendid, keemilise silmuspõletamise seadmed, pilupõletid ning termilise või katalüütilise järelpõletamise seadmed. Selle arvutuse juures ei võeta arvesse seadmeid nimisoojusvõimsusega alla 3 MW***, tagavara-*** ja ***avariiseadmeid, mida kasutatakse ainult elektrienergia tootmiseks kohapealseks tarbimiseks elektrikatkestuse korral, ning*** seadmeid, mis kasutavad üksnes biomassi. „Üksnes biomassi kasutavad seadmed“ hõlmavad seadmeid, mis kasutavad fossiilkütuseid ainult seadme käivitamise või seiskamise ajal.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2017

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 a (uus)

Otsus (EL) 2015/1814

Artikkel 1 – lõige 5 – lõigud 1 a ja 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 1a
	Otsuse (EL) 2015/1814 muudatused
	Otsust (EL) 2015/1814 muudetakse järgmiselt:
	Artikli 1 lõike 5 esimesele lõigule lisatakse järgmised lõigud:
	„Erandina kahekordistatakse käesolevas lõigus osutatud protsendimäärad kuni artiklis 3 osutatud läbivaatamisperioodini. Läbivaatamisel kaalutakse vastuvõtumäära kahekordistamist, kuni turutasakaal on taastatud.
	Lisaks sellele kehtestatakse läbivaatamisega turustabiilsusreservile ülemmäär ja vajaduse korral kaasneb läbivaatamisega seadusandlik ettepanek.“

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0046

Terrorismivastane võitlus ***I

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (COM(2015)0625 – C8-0386/2015 – 2015/0281(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/43)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0625),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 83 lõiget 1 ja artikli 82 lõike 2 punkti c, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0386/2015),

— võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 83 lõiget 1,

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. märtsi 2016. aasta arvamust ([1]),

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 28. septembri 2001. aasta resolutsiooni 1373(2001), 24. septembri 2014. aasta resolutsiooni 2178(2014), 19. detsembri 2014. aasta resolutsiooni 2195(2014), 12. veebruari 2015. aasta resolutsiooni 2199(2015), 20. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2249(2015) ja 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni 2253(2015),

— võttes arvesse 16. mai 2005. aasta terrorismi ennetamise Euroopa Nõukogu konventsiooni ja selle 19. mai 2015. aasta lisaprotokolli,

— võttes arvesse rahapesuvastase töökonna soovitusi,

— võttes arvesse Washingtonis 1. aprillil 2016. aastal toimunud tuumajulgeoleku tippkohtumise kommünikeed,

— võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 30. novembri 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

— võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 39,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0228/2016),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse;

3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

([1]) ELT C 177, 18.5.2016, lk 51.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TC1-COD(2015)0281

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/… terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2017/541) lõplikule kujule).

Neljapäev, 16. veebruar 2017

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus terrorismivastast võitlust käsitleva direktiivi vastuvõtmisel

Hiljutised terrorirünnakud Euroopas on toonud esile vajaduse suurendada jõupingutusi, et tagada julgeolek ning edendada samas meie ühiste väärtuste, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste austamist. Terviklikuks reageerimiseks süvenevale terrorismiohule on laiendatud kriminaliseerimise raamistikku terrorismivastaseks võitluseks vaja täiendada terrorismini viiva radikaliseerumise tõhusa ennetamise meetmetega ja terroriaktidega seotud tõhusa teabevahetusega.

Seda silmas pidades väljendavad ELi institutsioonid ja liikmesriigid ühiselt oma pühendumust – oma vastavas pädevusvaldkonnas – tõhusate ennetusmeetmete jätkuvale välja töötamisele ja neisse investeerimisele, osana terviklikust valdkonnaülesest lähenemisest, mis hõlmab kõiki asjaomaseid poliitikavaldkondi, sealhulgas eelkõige haridust, sotsiaalset kaasatust ja integratsiooni, ning kõiki sidusrühmi, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioone, kohalikke kogukondi ja tööstuspartnereid.

Komisjon toetab liikmesriikide jõupingutusi, eelkõige andes rahalist toetust projektidele, mille eesmärk on töötada välja vahendid, et võidelda radikaliseerumise vastu, ning kogu ELi hõlmavate algatuste ja võrgustike kaudu, nagu radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustik.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutavad vajadust kogu asjakohase teabe tõhusa ja õigeaegse vahetamise järele liidu pädevate asutuste vahel, et terrorismikuritegusid tõkestada, avastada, uurida või nende eest vastutusele võtta. Sellega seoses tuleks täiel määral kasutada kõiki olemasolevaid liidu vahendeid, kanaleid ja asutusi, et teavet vahetada ning kiiresti rakendada kõiki selles keskse tähtsusega valdkonnas vastu võetud liidu õigusakte.

Kolm institutsiooni kinnitavad veel kord vajadust hinnata ELi teabevahetuse raamistiku toimimist ja võtta konkreetseid meetmeid võimalike puuduste kõrvaldamiseks, võttes sealjuures arvesse tegevuskava teabevahetuse ja teabehalduse, sealhulgas koostalitlusvõime lahenduste edendamiseks justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0047

Asjaomaste andmebaaside põhjal tehtava kontrolli tugevdamine välispiiridel ***I

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 seoses asjaomastes andmebaasides tehtavate kontrollide tugevdamisega välispiiridel (COM(2015)0670 – C8-0407/2015 – 2015/0307(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 252/44)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0670),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkti b, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0407/2015),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

— võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 7. detsembri 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A8-0218/2016),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0307

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/…, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 seoses asjaomastes andmebaasides tehtava kontrolli tugevdamisega välispiiridel

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2017/458) lõplikule kujule).

ISSN 1977-0898 (elektrooniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET